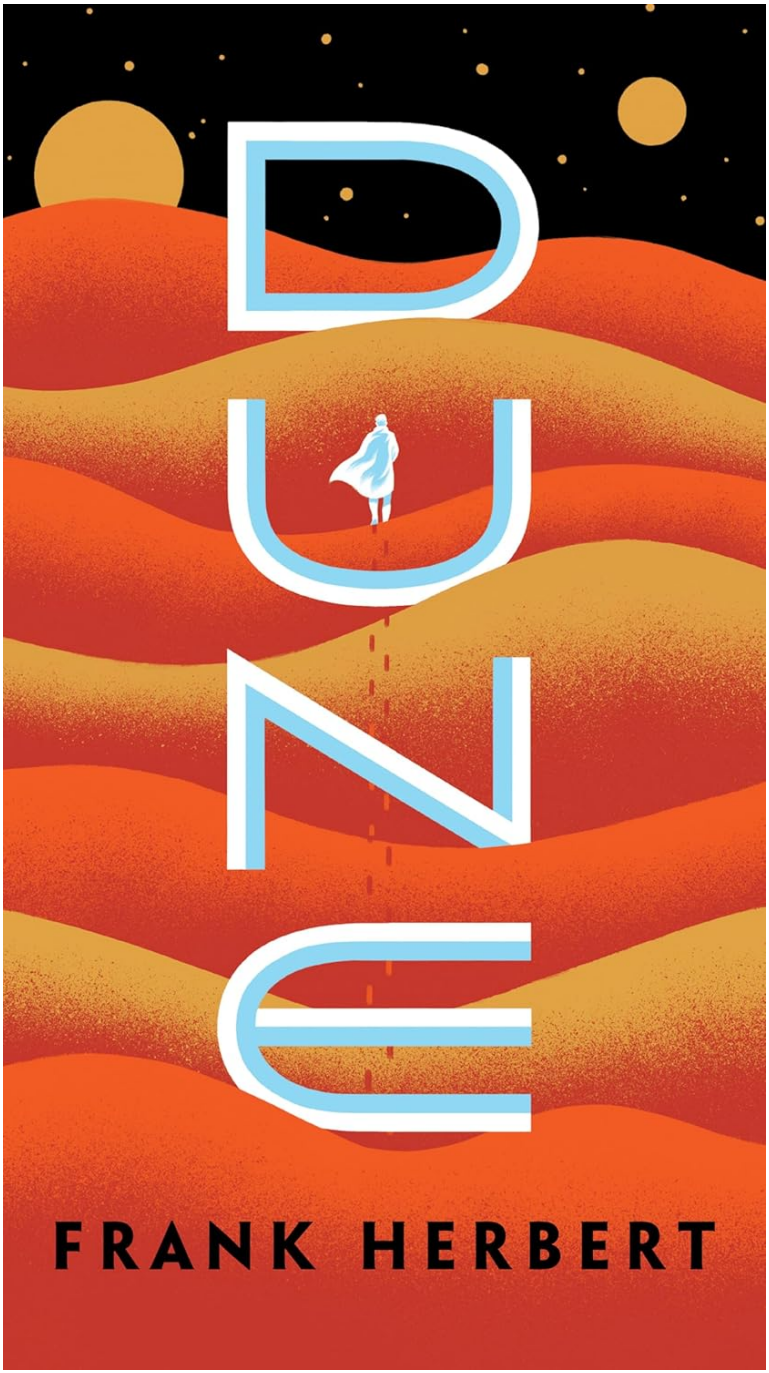
DUNE
FRANK HERBERT

ALTE TITLURI GĂSIȚI
AICI

Contact:
blu.duaine@protonmail.com

CRONICILE DUNEI

DUNE
MÎNTUITORUL DUNEI
COPII DUNEI
ÎMPĂRATUL-ZEU AL DUNEI
ERETICII DUNEI
CANONICATUL DUNE

Frank Herbert

DUNE SAGA

Volumul XIV

Cronicile Dunei (I)

DUNE

Traducere: **ION DORU BRANA**

Format electronic și copertă:
ANTON BUDILEANU

Reproducerea integrală sau parțială a acestei publicații, precum și transmiterea ei sub orice formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice, fotocopiere, înregistrare sau stocare în orice sistem de recuperare, fără acordul scris al editurii, reprezintă o încălcare a drepturilor de copyright.

UUID: *83ffc920-82a7-4111-ac5e-d8d82238db01*
Data versiunii curente: *16-11-2023*

© BLU DUAINE PRESS, 2013

CUPRINS

Despre Autor

Cartea I: DUNE

Observații Cartografice

Harta Arrakisului

Anexa I

Anexa II

Anexa III

Anexa IV

Terminologia Imperiului

Despre Autor

Frank Herbert (1920–1986) este unul dintre cei mai cunoscuți și mai apreciați scriitori SF din lume. Opera sa se numără printre scrierile clasice din literatura științifico-fantastică. Romanul Dune, primul din seria omonimă, este cel mai bine vîndut roman SF din toate timpurile. A fost publicat serializat în revista *Analog*, în 1963 și 1965, cîștigînd Premiul Nebula și Premiul Hugo (1965). Cartea a cucerit imediat și critica de specialitate, și publicul larg, devenind din ce în ce mai populară. După *Dune*, au urmat romanele *Mîntuitorul Dunei* (1969) și *Copiii Dunei* (1976), care a devenit primul hardcover bestseller din istoria literaturii SF. Seria a continuat cu *Împăratul-zeu al Dunei* (1981), *Ereticii Dunei* (1984) și *Canonicatul Dunei* (1985).

În 1984, a ajuns pe marile ecrane filmul Dune, regizat de David Lynch și produs de Universal Pictures, iar mai tîrziu seria a stat la baza mai multor ecranizări.

După moartea autorului, care plănuia să continue cu un alt roman, Brian Herbert și Kevin J. Anderson aveau să continue opera lui Frank Herbert scriind seriile *Prelude to Dune* (*House Atreides*–1999, *House Harkonnen*–2000, *House Corrino*–2001), *Legends of Dune* (*The Butlerian Jihad*–2002, *The Machine Crusade*–2003 și *The Battle of Corrin*–2004) și *Heroes of Dune* (*Paul of Dune*–2008, *The Winds of Dune*–2009, *Sisterhood of Dune*–2012).

Pentru cei ale căror eforturi merg dincolo de idei, în tărîmul realității materiale – ecologilor deșerturilor – oriunde s-ar afla, indiferent de epocă, le dedic, cu umilință și admirație, această încercare de previziune.

Cartea I: **DUNE**

Începutul este momentul în care trebuie acordată cea mai mare atenție corectitudinii echilibrelor. Fiecare soră Bene Gesserit știe lucrul acesta. Iată de ce, atunci cînd începeți studiul vieții lui Muad'Dib, aveți mai întîi grijă să îl plasați în timp: s-a născut în cel de-al 57-lea an al Împăratului Padișah Shaddam al IV-lea. Apoi, luați bine aminte la locul lui Muad'Dib în spațiu: planeta Arrakis. Nu vă lăsați amăgiți de faptul că a văzut lumina zilei pe Caladan[1] și că și-a petrecut primii cincisprezece ani din viață acolo. Patria sa veșnică este Arrakisul, planeta cunoscută și sub numele Dune.

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

În săptămîna dinaintea plecării pe Arrakis[2], cînd agitația ultimelor pregătiri ajunsese aproape de nesuportat, o femeie bătrînă o vizită pe mama lui Paul.

Era o noapte caldă la Castelul Caladan și străvechiul edificiu, cămin al familiei Atreides timp de douăzeci și șase de generații, era învăluit în răcoarea umedă care preceda întotdeauna schimbarea vremii.

Bătrîna fu introdusă prin ușa dosnică de la capătul galeriei boltite ce ducea la dormitorul lui Paul și putu să arunce o privire în camera băiatului.

Paul era întins în pat, dar nu dormea. La lumina slabă a unei lămpi cu suspensie[3], lăsată să plutească deasupra podelei, băiatul desluși în cadrul ușii silueta înaltă a necunoscutei, în spatele căreia stătea mama sa. Bătrîna părea spectrul unei vrăjitoare – părul ca o pînză de păianjen încîlcită, chipul umbrit, ochii asemenea unor diamante scînteietoare.

— Nu-i prea mic pentru vîrsta lui, Jessica? întrebă bătrîna.

Vocea era răgușită și zbîrnîitoare, ca un baliset[4] dezacordat. Mama lui Paul răspunse cu glas catifelat de contralto:

— E lucru știut că Atreizii încep să crească tîrziu, Cuvioșia Ta.

— Am auzit și eu, spuse bătrîna. Dar are deja cincisprezece ani.

— Da, Cuvioșia Ta.

— Nu doarme, observă bătrîna și rîse scurt. Ștrengarul ăsta viclean trage cu urechea. Dar cei de viță domnească trebuie să fie vicleni. Și dacă-i într-adevăr Kwisatz Haderach[5]… atunci…

În obscuritatea patului, Paul ținea ochii întredeschiși, două fante înguste. Ochii bătrînei – mari și rotunzi ca ochii unei păsări de noapte – îl fixau cu intensitate, parcă tot mai mari, mai strălucitori.

— Somn ușor, ștrengar viclean, zise bătrîna. Mîine să mi te scoli în puteri ca să înfrunți gom jabbarul[6].

Apoi se întoarse și ieși, împingînd-o pe mama lui Paul, închizînd ușa cu o bufnitură surdă.

Paul se întrebă: *Ce-i gom jabbarul*?

Niciunul dintre evenimentele frămîntate ale ultimelor zile nu i se păruse atît de straniu ca ivirea zgripțuroaicei de adineaori.

Cuvioșia Ta.

Și felul în care îi spusese mamei pe nume, „Jessica", de parcă s-ar fi adresat unei servitoare, nu unei Doamne Bene Gesserit[7], concubina unui duce și mama moștenitorului ducal.

Să fie gom jabbarul vreunul dintre lucrurile pe care trebuie să le aflu despre Arrakis înainte de-a ajunge acolo? se întrebă.

Murmură pentru sine cuvintele stranii: *Gom jabbar… Kwisatz Haderach…*

Trebuise să învețe o mulțime de lucruri. Arrakis era o lume cu totul diferită de Caladan și mintea lui Paul era o vîltoare de cunoștințe noi. *Arrakis… Dune… Planeta-deșert…*

Explicațiile i le dăduse Thufir Hawat, Maestrul Asasin al tatălui său: dușmanii lor de moarte, Harkonnenii, stăpîniseră vreme de optzeci de ani Arrakisul, cu statut de semifief, în virtutea unui contract încheiat cu Compania CHOAM[8] pentru exploatarea melanjului[9], mirodenia geriatrică. Acum, Harkonnenii aveau să plece, urmînd ca planeta să treacă în stăpînirea Casei Atreides, cu statut de fief deplin. La prima vedere, o victorie pentru Ducele Leto. Dar, precizase Hawat, aparenta izbîndă ascundea o primejdie de moarte, pentru că Ducele Leto se bucura de popularitate în rîndul Caselor Mari ale Landsraadului.

„Un om popular stîrnește invidia celor puternici", spusese Hawat.

Arrakis… Dune… Planeta-deșert…

Paul adormi. Visă că se afla într-o cavernă arrakiană, înconjurat de oameni tăcuți care se mișcau în lumina palidă a unor licurigloburi[10]. Domnea o atmosferă solemnă, ca într-o catedrală. De undeva îi ajungea la urechi un zgomot abia ghicit – clipocitul unor picături de apă. Deși prins în mrejele visului, Paul știu că-și va aminti totul cînd se va trezi. Își amintea întotdeauna visele premonitorii.

Visul se spulberă.

Paul se trezi în căldura patului… Gîndurile îl năpădiră iarăși…

Poate că lumea Castelului Caladan, unde nu avusese parte de tovarăși de joacă de vîrsta lui, nu merita gînduri triste la despărțire. Doctorul Yueh, învățătorul lui, îi dăduse de înțeles că pe Arrakis sistemul de clasă al faufrelucilor[11] nu era respectat cu prea multă strictețe. Planeta adăpostea oameni care trăiau liberi la marginea deșertului, fără caid[12] sau bashar[13]… oameni asemenea mirajelor pustiului: fremenii[14], care nu figurau în nici un recensămînt al Domeniilor Imperiale.

Arrakis… Dune… Planeta-deșert…

Paul își simți tensiunile lăuntrice și se hotărî să pună în aplicare una din lecțiile pentru minte-și-trup pe care le învățase de la mama sa. Trei respirații rapide declanșară procesul: trecu în starea de percepție flotantă… își adaptă conștiința. Apoi… dilatație aortică… evitarea mecanismului neadaptat al conștiinței… conștiința preferențială… îmbogățirea sîngelui și irigarea rapidă a regiunilor suprasolicitate… *Nu se poate obține hrană-siguranță-libertate numai pe baza instinctului…* Conștiința animală nu depășește momentul, după cum nu recunoaște posibilitatea dispariției victimelor… animalul distruge, fără să producă… plăcerile animale rămîn la nivel senzorial, percepția le scapă… omul

are nevoie de o grilă prin intermediul căreia să observe universul… adaptarea preferențială a conștiinței creează o asemenea grilă… perfecțiunea corpului rezultă din concordanța fluxului nervos și sangvin cu înțelegerea profundă a necesităților celulare… lucruri/celule/ființe… toate sînt trecătoare, toate luptă pentru a dobîndi fluxul permanenței…

Lecția se depănă mai departe, și mai departe, în conștiința flotantă…

Cînd lumina galbenă a dimineții atinse pervazul ferestrei, Paul o simți prin pleoapele lăsate. Deschise ochii, recunoscu decorul familiar al grinzilor de pe tavanul dormitorului, auzi din nou ecourile vieții febrile din castel.

Ușa odăii se deschise și mama sa privi înăuntru. Pe ovalul impasibil al feței, ochii verzi îl fixau, gravi. Părul ei, de culoarea bronzului vechi, era strîns cu o panglică neagră, trecută peste coroană.

— Văd că ești treaz, spuse ea. Ai dormit bine?

— Da.

În timp ce îi alegea hainele de pe rafturile dulapului, Paul îi privi silueta înaltă, văzu în poziția umerilor semnele încordării. Un ochi obișnuit n-ar fi remarcat nimic, dar pe el îl învățase totul chiar ea, antrenîndu-l după Metoda Bene Gesserit, educîndu-i spiritul de observație. Mama se întoarse. Îi întinse o tunică semiprotocolară, cu șoimul roșu – blazonul Casei Atreides – brodat deasupra buzunarului de la piept.

— Îmbracă-te repede! Cucernica Maică așteaptă.

— Mi s-a arătat, odată, în vis. Cine e?

— Fosta mea educatoare de la Școala Bene Gesserit. Acum e Dreptvorbitoarea[15] Împăratului. Paul… Mama șovăi, apoi urmă: Să-i povestești despre visele tale.

— Bine. Datorită ei am obținut Arrakisul?

— Nu am *obținut* Arrakisul.

Jessica scutură praful imaginar de pe o pereche de pantaloni pe care îi atîrnă apoi, împreună cu tunica, pe cuierul de lîngă pat.

— Grăbește-te. Să n-o lăsăm pe Cucernica Maică să aștepte!

Paul se ridică în capul oaselor și își strînse genunchii cu brațele.

— Ce-i gom jabbarul? întrebă.

Din nou, deprinderile pe care i le formase tot ea îi dezvăluiră o ezitare aproape imperceptibilă, o trădare infimă a nervilor, în care Paul recunoscu spaima.

Jessica se apropie de fereastră, dădu în lături draperiile, privi o clipă dincolo de lunca rîului, spre Muntele Syubi.

— Ai să afli curînd ce-i… gom jabbarul, rosti ea.

Paul desluși frică în glasul ei și constatarea îl intrigă.

Jessica spuse fără să-și întoarcă fața:

— Cucernica Maică așteaptă în salonul meu. Grăbește-te, te rog.

Așezată într-un jilț tapițat, Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam își ridică privirea cînd mama și fiul intrară. De-o parte și de alta, ferestrele salonului dominau panorama meandrelor sudice ale rîului și covorul verde al domeniilor familiei Atreides, dar Cucernica Maică ignoră priveliștea. În dimineața aceasta își simțea vîrsta și nu prea reușea să-și înăbușe iritarea. Dădu vina pe lipsa de confort a voiajului, dar și pe contactul cu odioasa Ghildă Spațială[16] și mașinațiile ei misterioase. Era însă vorba de o misiune care necesita intervenția

unei Bene-Gesserit-cu-darul-Vederii. Nici măcar Dreptvorbitoarea Împăratului Padișah nu se putea sustrage de la anumite îndatoriri.

Afurisita asta de Jessica! gîndi Cucernica Maică. *Măcar de ne-ar fi născut o fată, după cum i s-a poruncit*!

Jessica se opri la trei pași de jilț și făcu o plecăciune discretă, abia atingîndu-și fusta cu mîna stîngă. Paul se înclină scurt, așa cum îl învățase maestrul său de dans să salute „cînd rangul persoanei este îndoielnic".

Cucernicei Maici nu-i scăpă amănuntul.

— Un băiat prudent, Jessica.

Jessica își lăsă mîna pe umărul lui Paul și strînse cu putere. Preț de-o bătaie de inimă, în palmă îi pulsă frica. Apoi își regăsi calmul și spuse:

— Așa a fost învățat, Cuvioșia Ta.

De ce-i e frică? se întrebă Paul.

Bătrîna îl studie cu o singură privire sfredelitoare. Ovalul feței lui semăna cu al Jessicăi, însă băiatul avea oase puternice. Moștenise de la taică-său, Ducele, părul negru ca pana corbului, dar sprîncenele erau ale bunicului dinspre mamă, cel al cărui nume trebuia să rămînă secret… La fel și nasul subțire, disprețuitor… În schimb, ochii verzi aveau căutătura cutezătoare a bătrînului Duce, răposatul bunic din partea tatălui.

Un bărbat care a știut într-adevăr să fie cutezător… pînă la moarte, gîndi Cucernica Maică.

— Învățătura e una, spuse cu voce tare, ingredientul de bază, alta. Vom vedea.

Ochii ei bătrîni o fulgerară pe Jessica.

— Lasă-ne singuri. Îți recomand să practici meditația de liniștire.

Jessica își luă mîna de pe umărul lui Paul.

— Cuvioșia Ta, aș…

— Jessica, știi că trebuie s-o fac.

Nedumerit, Paul își privi mama.

Jessica își îndreptă spatele.

— Da… desigur.

Paul își întoarse privirea spre Cucernica Maică. Deferența și smerenia pe care mama le arăta bătrînei pledau pentru prudență. Dar, din cauza fricii pe care o radia făptura mamei sale, îl cuprinse un sentiment de revoltă amestecată cu neliniște.

— Paul… Jessica se opri, apoi respiră adînc. Paul, încercarea la care vei fi supus… contează foarte mult pentru mine.

— Încercarea? întrebă Paul, privind-o.

— Nu uita că ești fiul unui Duce, mai spuse Jessica, apoi se răsuci și, în foșnetul uscat al fustei lungi, ieși cu pași repezi din încăpere. Ușa se închise în urma ei.

Paul se întoarse către bătrînă, stăpînindu-și furia.

— De cînd a ajuns Doamna Jessica să fie expediată ca o servitoare?

Un zîmbet adînci pentru o clipă zbîrciturile din colțurile gurii bătrînei.

— Doamna Jessica, băiete, *mi-a fost* servitoare vreme de paisprezece ani de școală. Dădu din cap. Și încă o servitoare foarte bună. *Apropie-te*!

Porunca îl șfichiui ca un bici. Paul se pomeni dîndu-i ascultare înainte de a fi apucat să gîndească. *A folosit Glasul*[17], îi fulgeră prin minte. Se opri la

semnul pe care i-l făcu și rămase nemișcat, aproape de genunchii bătrînei.

— Privește, spuse ea.

Scoase din faldurile rasei sale lungi un cub de metal verde, cu latura de vreo cincisprezece centimetri. Îl roti și Paul văzu că una din laturi era deschisă – neagră și înfricoșător de stranie. În cavitatea neagră a cutiei nu pătrundea lumina.

— Vîră-ți mîna dreaptă în cutie, porunci bătrîna.

Pe Paul îl săgetă frica. Dădu să se retragă, dar femeia zise:

— Așa-ți asculți mama?

Băiatul își ridică privirea către ochii de bufniță ai bătrînei. Încet, simțind constrîngerea, dar incapabil s-o înlăture, Paul își vîrî mîna în cutie. La început, cînd gaura neagră îi înghiți mîna, simți doar o senzație de răceală, apoi degetele dădură de metal și mîna îi fu străbătută de furnicături, ca și cum i-ar fi amorțit brusc.

O expresie de animal de pradă se întipări pe chipul bătrînei. Ridică mîna dreaptă și o apropie de gîtul lui Paul. Băiatul prinse cu coada ochiului o scînteiere metalică și vru să-și miște capul.

— Stai! se răsti bătrîna.

Glasul, *din nou*! O privi nemișcat.

— Gom jabbarul e la gîtul tău, vorbi ea. Gom jabbarul, dușmanul suprem. Un ac cu vîrful otrăvit. Nu! Să nu faci nici o mișcare, otrava nu iartă.

Paul își simți gîtlejul uscat, încercă să înghită. Nu izbutea să-și ia ochii de pe chipul zbîrcit al bătrînei, de la ochii scăpărători, de la gingiile decolorate și dinții argintii, de metal, ce scînteiau la fiecare cuvînt pe care-l rostea.

— Un fiu de Duce *trebuie* să se priceapă la otrăvuri, zise ea. Așa cer vremurile în care trăim, nu? Le știi pe toate, firește… Musky[18], otrava pentru băuturi. Aumas[19], otrava pentru mîncăruri. Otrăvurile rapide, otrăvurile lente și toată gama de otrăvuri intermediare. Astăzi ai să faci cunoștință cu una nouă: gom jabbar. Otrava care nu ucide decît animalele.

Mîndria birui frica lui Paul.

— Insinuezi că fiul unui Duce ar fi un animal? șuieră el.

— Insinuez, să zicem, că ai putea fi om, replică bătrîna. Gata! Nu cumva să mai miști. Sînt bătrînă, dar mîna mea va apuca să-ți înfigă acul în gît înainte de a putea să-mi scapi.

— Cine ești? șopti Paul. Cum de-ai reușit s-o faci pe mama să mă lase singur cu tine? Ești din neamul lui Harkonnen?

— Harkonnen? Cerule, nu! Acum taci!

Un deget uscat îi atinse gîtul. Paul își înăbuși imboldul involuntar de a sări în lături.

— Bine, zise bătrîna. Ai trecut de prima încercare. Să-ți spun ce urmează: dacă scoți mîna din cutie, mori. Asta-i singura regulă. Lasă-ți mîna în cutie și vei trăi. Trage-o afară și vei muri.

Paul respiră adînc, ca să-și potolească tremurul.

— Un singur strigăt al meu ar fi de-ajuns ca servitorii noștri să năvălească aici și să mori *tu*.

— Servitorii nu vor trece de maică-ta, care stă de strajă la ușă. Fii sigur de asta. Maică-ta a supraviețuit aceleiași încercări. Acum e rîndul tău. Ar trebui să te simți mîndru… Se-ntîmplă foarte rar să-i încercăm astfel pe copiii de sex

masculin.

Curiozitatea reduse frica lui Paul la un nivel suportabil. În vocea bătrînei auzise, fără îndoială, adevărul. Dacă mama sa stătea într-adevăr de pază la ușă… dacă era într-adevăr vorba de o încercare… Dar, orice-ar fi fost, n-avea scăpare. Era prizonierul mîinii care-i atingea gîtul, prizonierul gom jabbarului. Își aminti cuvintele Litaniei împotriva Fricii, incantația din ritualul Bene Gesserit pe care o învățase de la mama sa.

Să nu mă tem. Frica ucide mintea. Frica este moartea măruntă, purtătoarea desființării totale. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine, prin mine. Și, după ce va fi trecut, îmi voi întoarce ochiul interior și voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Voi rămîne doar eu.

Își regăsi calmul și spuse:

— Dă-i drumul, bătrîno!

— Bătrîno! croncăni ea. Nu s-ar spune că-ți lipsește curajul. Ei bine, vom vedea, domnișorule! Se aplecă la urechea lui și șopti: Vei simți durere în mîna din cutie. Suferință. Dar ia aminte! De-ți tragi mîna, îți voi străpunge gîtul cu gom jabbarul – iar moartea va veni la fel de iute ca securea călăului. Retrage-ți mîna și gom jabbarul îți ia viața. Ai înțeles?

— Ce-i în cutie?

— Suferință.

Furnicăturile din mînă se accentuară. Paul își strînse buzele. *Ce fel de încercare-i asta*? se întrebă. Furnicăturile se transformară în mîncărime.

— Ai auzit de animalele care-și retează cu colții laba ca să scape din capcană? îl întrebă bătrîna. Un vicleșug demn de un animal. Omul însă trebuie să rămînă în capcană, să îndure suferința și să se prefacă mort, ca să-l nimicească apoi pe cel ce-i amenință întreaga specie.

Mîncărimea deveni usturime, apoi arsură ușoară.

— Pentru ce faci asta? întrebă Paul.

— Ca să aflu dacă ești om. Taci!

Paul își încleștă pumnul mîinii stîngi, în timp ce senzația de arsură din cealaltă mînă creștea. Creștea încet: căldură peste căldură… peste căldură. Își simți unghiile mîinii libere înfigîndu-se în palmă. Încercă să îndoaie degetele de la mîna care luase foc, dar degetele nu voiră să-l asculte.

— Arde! bolborosi.

— Taci!

Durerea începu să-i palpite în susul brațului. Fruntea i se acoperi de sudoare. Fiecare fibră a trupului îi striga să-și tragă mîna din puțul cu flăcări… dar… gom jabbarul! Fără să-și miște capul, trase cu coada ochiului spre acul otrăvit care pîndea în dreptul gîtului. Își dădu seama că respiră sacadat, încercă să-și domolească ritmul respirației, dar nu izbuti.

Suferință!

Lumea din jurul lui rămase pustie. Nu mai era nimic, decît mîna care agoniza și, la cîțiva centimetri de el, chipul brăzdat de riduri care îl sfredelea cu privirea.

Avea buzele atît de uscate, încît nu îndrăznea să le întredeschidă.

Arde! *Arde*!

I se păru că simte pielea mîinii plesnind, carbonizîndu-se, că sub ea carnea se desprinde și cade, dezvelind oasele calcinate.

Arsura încetă.

Ca la comanda unui buton, durerea conteni.

Paul își simți brațul drept tremurînd spasmodic și trupul scăldat în sudoare.

— Ajunge, murmură bătrîna. Kull wahad![20] Nici un copil de sex feminin n-a rezistat vreodată atît timp. Cred că voiam să nu izbutești. Se lăsă pe spate și luă gom jabbarul de la gîtul lui Paul. Scoate-ți mîna, tinere om, și privește-o!

Paul își înăbuși un fior dureros, privi golul negru pe care mîna sa părea că nu vrea să-l părăsească. Amintirea proaspătă a suferinței îi împiedica orice mișcare. Rațiunea îi spunea că avea să scoată din cutie un ciot înnegrit.

— Scoate-o! se răsti bătrîna.

Își smulse mîna din cutie și-o privi înmărmurit. Nici un semn. Carnea nu purta nici o urmă a torturii. Ridică mîna, o răsuci, îndoi degetele.

— Durere prin inducție nervoasă, explică bătrîna. Nu ne putem îngădui să schilodim ființe cu potențial uman. Ah, ce n-ar da unii să afle secretul cutiei!

Ascunse obiectul sub rasă.

— Dar durerea… rosti Paul.

— Durerea! pufni ea. Un om trebuie să-și stăpînească fiecare nerv.

Paul simți durere în mîna stîngă. Își descleștă degetele, privi cele patru urme însîngerate lăsate de unghiile care îi mușcaseră palma. Lăsă mîna în jos și se uită la bătrînă.

— I-ai făcut asta și mamei?

— Ai cernut vreodată nisip printr-o sită? întrebă ea.

Fulgerarea tangențială a întrebării ricoșă în mintea lui la un nivel superior al conștiinței. *Nisip printr-o sită*. Încuviință, dînd din cap.

— Noi, cele din Bene Gesserit, cernem oamenii ca să descoperim ființele umane.

Paul ridică mîna dreaptă, reînviind amintirea suferinței.

— Și asta-i tot?… Suferință! Atîta tot?

— Ți-am observat reacția la suferință, băiete. Suferința nu-i decît axa încercării. Maică-ta te-a învățat cum observăm noi. Am văzut semnele învățăturilor ei. Asta e încercarea noastră: criză și observație.

Paul desluși în glasul ei confirmarea celor rostite și spuse:

— Adevărat!

Bătrîna îl privi lung. *Percepe adevărul*! *El să fie*? *Să fie într-adevăr el*? Apoi gîndi: *Speranța întunecă observația*! și își înăbuși emoția.

— Văd că știi cînd oamenii cred ceea ce spun.

— Știu.

În vocea lui răzbătură armonicile capacităților verificate de experiență și ea le auzi. Rosti cu glas surd:

— Poate că ești Kwisatz Haderach. Stai jos, frate mic. Așază-te aici, la picioarele mele.

— Prefer poziția în care mă aflu.

— Și maică-ta a șezut cîndva lîngă mine.

— Eu nu sînt mama.

— Ne cam detești, nu-i așa? Își întoarse capul spre ușă și strigă: Jessica!

Ușa se deschise brusc și mama lui Paul apăru în prag, privind în încăpere

cu ochi de cremene. Își văzu fiul și privirea i se îmblînzi. Reuși să schițeze un zîmbet.

— Jessica, ai încetat vreodată să mă urăști? i se adresă bătrîna.

— Te iubesc și te urăsc deopotrivă, răspunse Jessica. Ura, pentru suferința pe care n-am s-o uit niciodată. Dragostea este…

— Este, pur și simplu, o întrerupse bătrîna, dar glasul îi suna blînd. Poți rămîne acum, dar să nu vorbești. Închide ușa și ai grijă să nu ne stinghereasc nimeni.

Jessica intră în cameră, închise ușa și rămase cu spatele rezemat de ea. *Fiul meu trăiește și e… ființă umană. Știam că-i așa… dar… trăiește. Acum pot trăi și eu mai departe.* Simți în spate suprafața compactă, reală, a ușii. Întreaga încăpere, cu tot ce se afla în ea, i se păru deodată palpabilă, pătrunzîndu-i simțurile.

Fiul meu trăiește.

Paul își privi mama. *A spus adevărul.* Ar fi vrut să iasă, să rămînă singur și să se poată gîndi la tot ce se întîmplase, dar își dădu seama că nu va putea pleca decît cînd i se va permite. Bătrîna reușise să-l subjuge… *Amîndouă au spus adevărul.* Mama sa fusese supusă aceleiași încercări. Toate astea aveau un scop, un țel. Un țel cumplit… căci suferința și frica fuseseră și ele cumplite. Știa ce erau țelurile cumplite. Erau țeluri în calea cărora nu putea sta nimic. Erau țeluri care-și aveau propria lor existență, propria necesitate. Simți că devenise prizonierul unui țel cumplit. Dar nu știa care era țelul acesta cumplit.

— Băiete, spuse bătrîna, poate că într-o zi va trebui să stai și tu de partea cealaltă a unei uși. Și aceea va fi tot o încercare.

Paul își privi mîna care trecuse prin suferință, apoi se uită la Cucernica Maică. Deslușise în vocea ei ceva necunoscut, o sonoritate pe care încă n-o sesizase la nici un alt glas. Cuvintele ei se conturaseră parcă într-un nimb de lumină. Distincte, materiale. Avu senzația că răspunsurile pe care bătrîna i le-ar putea da acum la orice întrebări ar fi în stare să-l înalțe din lumea lui de carne către ceva mult mai măreț.

— De ce testați ființele umane? o întrebă.

— Ca să-i eliberăm pe oameni.

— Să-i eliberați?

— Odinioară, oamenii au pus mașinile să gîndească pentru ei, sperînd că astfel se vor elibera. Singurul rezultat a fost că alți oameni cu mașini i-au înrobit.

— „Să nu-ți faci mașină după asemănarea minții omului”, cită Paul.

— Da, aceasta a fost deviza Jihadului Butlerian[21], reprodusă și în Biblia Catolică Portocalie[22]. Dar Biblia ar fi trebuit să spună: „Să nu-ți faci mașină care să imite *mintea* umană.” L-ai studiat pe mentatul[23] aflat în slujba voastră?

— Am studiat *cu* Thufir Hawat.

— Marea Răscoală[24] ne-a luat cîrjele și a silit mintea *umană* să se dezvolte. Au luat ființă școli menite să educe și să antreneze talentele *umane*.

— Școlile Bene Gesserit?

Ea încuviință din cap

— Au supraviețuit doar două dintre școlile străvechi: Bene Gesseritul și Ghilda Spațială. Ghilda, pare-se, pune accentul mai ales pe matematicile pure. Funcția Bene Gesseritului este cu totul alta.

— Politica, rosti Paul.

— Kull wahad! exclamă bătrîna.

O fulgeră din ochi pe Jessica.

— Nu i-am spus nimic, Cuvioșia Ta.

Cucernica Maică se întoarse iarăși spre Paul.

— Ai ghicit fără să ai la îndemînă prea multe indicii. Așa este. Politica. Prima școală Bene Gesserit a fost întemeiată de persoane care au întrevăzut necesitatea continuității problemelor umane. Persoanele acelea și-au dat seama că o asemenea continuitate nu poate exista decît dacă se separă specia umană de specia animală… prin selecție artificială.

Pentru Paul, cuvintele Cucernicei Maici își pierdură brusc claritatea. Se simți rănit în ceea ce mama lui numea *instinctul său de dreptate*. Nu pentru că bătrîna ar fi mințit. Nu încăpea îndoială, credea ce spune. Nu, era ceva mai adînc, ceva legat de țelul cumplit.

— Dar mama mi-a spus că multe surori Bene Gesserit nu-și cunosc ascendența, zise el.

— Arhivele noastre păstrează evidența tuturor liniilor genetice. Maică-ta știe că se trage sau dintr-un neam Bene Gesserit, sau dintr-un neam acceptat de Bene Gesserit.

— Atunci cum de nu știe cine-s părinții ei?

— Unii au voie să știe… Cei mai mulți, nu. S-ar putea, de pildă, să se fi urmărit împerecherea ei cu o rudă apropiată, pentru a se consolida dominanta unei anumite însușiri genetice. Avem multe motive.

Paul simți iarăși ofensa adusă dreptății.

— Vă asumați dreptul la o mulțime de decizii, rosti el.

Cucernica Maică îl țintui cu privirea, întrebîndu-se: *Am deslușit cumva critică în glasul lui*?

— Purtăm o povară grea, zise.

Paul simți că șocul încercării se estompează cu repeziciune. Își ațintì privirea în ochii bătrînei și spuse:

— Zici că s-ar putea să fiu… Kwisatz Haderach. Ce-i asta? Un gom jabbar uman?

— Paul! interveni Jessica. Nu vorbi pe tonul ăsta cu…

— Dă-mi voie, Jessica, o întrerupse bătrîna. Băiete, ai auzit vreodată de drogul Dreptvorbitoarelor?

— E un narcotic care amplifică puterea de a detecta neadevărul, răspunse Paul. Mi-a spus mama.

— Ai asistat vreodată la Transa Adevărului?[25]

Paul clătină din cap.

— Nu.

— Drogul e periculos, dar conferă într-adevăr putere. Sub efectul drogului, Dreptvorbitoarea poate să viziteze multe locuri din memoria ei – din memoria trupului ei. Noi, Dreptvorbitoarele, cunoaștem multe dintre căile trecutului… dar numai căi feminine. În glasul bătrînei se strecură o undă de mîhnire. Există însă un loc în care nici o Dreptvorbitoare nu poate să ajungă. Locul acela ne respinge, ne îngrozește. Dar se spune că va veni ziua în care un bărbat își va descoperi, în binecuvîntarea drogului… ochiul interior. El va vedea ceea ce n-a văzut încă niciuna dintre noi: ambele trecuturi – cel masculin și cel feminin.

— Pe bărbatul acesta îl numiți Kwisatz Haderach?

— Da. Kwisatz Haderach: cel care poate fi în mai multe locuri deodată. Mulți bărbați au încercat drogul… foarte mulți. Dar niciunul n-a reușit.

— Au încercat și au dat greș? Cu toții?

— O, nu, murmură bătrîna, clătinînd din cap. Au încercat și au murit.

[1] CALADAN: a treia planetă a sistemului Delta Pavonia. Lumea natală a lui Paul-Muad'Dib.

[2] ARRAKIS: numită și Dune. A treia planetă a sistemului Canopus.

[3] SUSPENSIE: aplicație practică a efectului Fazei Doi (flux redus) a unui generator de cîmp Holtzman. Suspensia anulează gravitația, între anumite limite impuse de masa relativă și consumul de energie.

[4] BALISET: instrument muzical cu nouă coarde, descendent direct al țiterei și acordat în gama chusukiană. Sunetele sînt produse prin lovirea simultană a tuturor coardelor. Instrumentul preferat al trubadurilor imperiali.

[5] KWISATZ HADERACH: „Calea cea scurtă" sau „Drumul cel scurt". Calificativ aplicat de Bene Gesserit factorului necunoscut pentru care căutau o soluție genetică: un mascul Bene Gesserit ale cărui puteri psihice să poată acoperi spațiul și timpul.

[6] GOM JABBAR: dușman suprem. Acul otrăvit cu metacianură utilizat de Starețele Bene Gesserit pentru încercarea conștiinței umane.

[7] BENE GESSERIT: vechea școală de educație și antrenament fizic și mintal, rezervată inițial elevelor de sex feminin, după ce Jihadul Butlerian a distrus așa-zisele „mașini gînditoare" și roboții.

[8] CHOAM: acronim pentru *Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles*, corporația economică universală, controlată de Împărat și de Casele Mari, cu Ghilda Spațială și Comunitatea Bene Gesserit ca asociați fără drept de vot.

[9] MELANJ: „mirodenia mirodeniilor", produsul a cărui unică sursă este Arrakisul. Mirodenia, renumită mai ales pentru însușirile sale geriatrice, formează o „obișnuință" neglijabilă, dacă este consumată în cantități reduse, și o „obișnuință" definitivă, dacă este absorbită în cantități mai mari de 2 g/zi la o greutate corporală de 70 kg. (Vezi IBAD, APA VIEȚII și PREMIRODENIE.) Muad'Dib a pretins că sursa de bază a puterilor sale ar fi fost mirodenia. Navigatorii Ghildei au emis afirmații similare. Prețul melanjului pe piața imperială a atins uneori valoarea de 620.000 de solari decagramul.

[10] LICURIGLOB: dispozitiv de iluminat autonom alimentat, în general, cu baterii organice, echipat cu suspensie.

[11] FAUFRELUCI: sistemul rigid de clasă impus de Imperiu. „Un loc pentru fiecare și fiecare la locul său."

[12] CAID: ofițer sardaukar însărcinat cu relațiile cu civilii. Guvernator militar al unui district planetar. Grad superior celui de bashar, dar inferior celui de burseg.

[13] BASHAR: (frecvent, colonel-bashar) ofițer sardaukar avînd, conform ierarhiei militare clasice, un grad superior celui de colonel. Gradul a fost creat în special pentru desemnarea titlului de guvernator militar al unui subdistrict planetar. Gradul rezervat în exclusivitate armatei este „bashar de corp".

[14] FREMENI: triburile libere de pe Arrakis. Locuitori ai deșertului, supraviețuitori ai migrațiilor Nomazilor Zensunniți. (Dicționarul imperial îi numește „piratii nisipurilor".)

[15] DREPTVORBITOARE: Cucernică Maică B.G. capabilă să detecteze, în starea de transă a adevărului, nesinceritatea sau minciuna.

[16] GHILDĂ: Ghilda Spațială, unul dintre cele trei elemente ale trepiedului politic pe care se sprijinea Marea Convenție. Ghilda a fost cea de-a doua școală de educație și antrenament fizic și mintal (după BENE GESSERIT), înființată după Jihadul Butlerian. Instaurarea monopolului Ghildei în domeniul călătoriilor spațiale, al transporturilor spațiale de mărfuri și al afacerilor bancare este punctul de debut al Calendarului Imperial.

[17] GLASUL: tehnică de control vocal, elaborată de Bene Gesserit și permițînd unui inițiat

antrenat să manipuleze temporar voința unui om, prin intermediul armonicilor și tonalităților vocii.

[18] MUSKY: otravă administrată în băuturi. (Vezi CHAUMURKY.)

[19] AUMAS: otravă administrată în mîncare (mai exact, în mîncăruri solide). În unele dialecte: chaumas.

[20] KULL WAHAD!: „Sînt profund tulburat!” Exclamație foarte răspîndită în Imperiu și denotînd o mare surpriză. Sensul exact al expresiei depinde de context. (Se spune că Muad'Dib, privind odată un pui de șoim al deșertului care ieșea din găoace, ar fi murmurat: „Kullwahad!”)

[21] JIHADUL BUTLERIAN: cruciada împotriva calculatoarelor, a mașinilor raționale și a roboților conștienți, începută în anul 201 î.G. și încheiată în 108 î.G. Principala sa deviză figurează și în Biblia CP: „Să nu-ți faci mașină după asemănarea minții omului.”

[22] BIBLIA CATOLICĂ PORTOCALIE (sau BIBLIA CP): „Cartea Acumulată”. Textul religios elaborat de Comisia Tălmăcitorilor Ecumenici. Conține elemente împrumutate din cele mai vechi religii, printre care maometanismul Saari, creștinismul Mahayana, catolicismul Zensunnit și tradițiile buddislamice. Porunca supremă a Bibliei CP este: „Să nu sluțești sufletul.”

[23] MENTAT: clasă de cetățeni ai Imperiului, educați și antrenați pentru dobîndirea și dezvoltarea unei logici desăvîrșite. „Calculatoare umane.”

[24] MAREA RĂSCOALĂ: termenul uzual pentru Jihadul Butlerian.

[25] TRANSA ADEVĂRULUI: transă semihipnotică, provocată de unul dintre narcoticele cu acțiune în „spectrul percepției”. Un observator aflat în transa adevărului poate deslușI indiciile infime care trădează minciuna premeditată. (Notă: Narcoticele „de percepție” au efect letal asupra persoanelor care nu sînt capabile să modifice, în interiorul organismului, structura moleculară a otrăvii.)

Încercarea de a-l înțelege pe Muad'Dib fără a-i înțelege dușmanii de moarte, Harkonnenii, este asemenea încercării de a afla Adevărul fără a cunoaște Minciuna. Este ca încercarea de a vedea Lumina fără a ști ce-i întunericul. Este cu neputință.

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Era o lume, un glob sculptat, cufundat pe jumătate în umbră, rotindu-se sub loviturile domoale ale unei mîini obeze, cu degetele încărcate de inele scînteietoare. Globul se învîrtea pe un suport variabil, lîngă unul din pereții lipsiți de ferestre ai încăperii. Ceilalți pereți erau un mozaic multicolor de suluri, bobine, benzi și filme. Lumina venea de la cîteva globuri aurii care pluteau în cîmpuri mobile de suspensie gravitațională.

În centrul camerei trona o masă de lucru elipsoidală, acoperită cu o placă trandafirie din lemn de elacca pietrificat. În jurul mesei erau orînduite mai multe scaune veriforme cu suspensie, dintre care două ocupate. Într-unul ședea un tînăr negricios de vreo șaisprezece ani, cu față rotundă și ochi apatici. În celălalt, un bărbat subțiratic, mic de statură, cu trăsături efeminate.

Amîndoi aveau privirile ațintite către glob și omul care îl rotea din umbră.

Un rîs înfundat răsună dintr-acolo. Apoi o voce de bas:

— Iat-o, Piter: cea mai mare capcană de oameni din cîte a cunoscut istoria. Iar Ducele e gata să se vîre de bunăvoie în fălcile ei. Ce zici? Nu-i asta o realizare magnifică a Baronului Vladimir Harkonnen?

— Fără-ndoială, Baroane, încuviință bărbatul. Avea o voce de tenor, cu inflexiuni dulci, muzicale.

Mîna masivă se lăsă asupra globului, punînd capăt rotației. Acum, cei din cameră putură să contemple suprafața nemișcată, putură să-și dea seama că aveau în față unul din obiectele hărăzite doar colecționarilor bogați sau guvernatorilor planetari ai Imperiului. Globul purta pecetea artizanilor imperiali. Meridianele și paralelele erau marcate cu sîrmă de platină, subțire ca firul de păr. Calotele polare erau incrustații vaporoase de diamante cu strălucire lăptoasă.

Mîna buhăită se mișcă, trasînd detaliile suprafeței.

— Vă invit să priviți cu atenție, hurui vocea de bas. Uită-te bine, Piter, și tu la fel, iubitul meu Feyd-Rautha. Între șaizeci de grade latitudine nordică și șaptezeci de grade latitudine sudică, doar aceste ondulații superbe. Culoarea lor nu vă duce cu gîndul la caramelele cele mai dulci? Nicăieri nici un pic de albastru. Nicăieri lacuri sau rîuri sau mări. Și aceste drăgălașe calote polare… Atît de micuțe! Cine n-ar recunoaște dintr-o privire lumea asta? Arrakis! O lume fără seamăn. Și locul ideal pentru o victorie fără seamăn.

Un zîmbet flutură pe buzele lui Piter.

— Și cînd te gîndești, Baroane, că Împăratul Padișah consideră că i-a dat Ducelui planeta, cu mirodenia ta cu tot. Uimitor!

— Asta-i o afirmație absurdă, hurui Baronul, pe care-ai făcut-o numai ca să-l zăpăcești pe tînărul Feyd-Rautha. Dar pe nepotul meu nu-i nevoie să-l induci în eroare.

Tînărul cu ochi apatici se foi în scaun, netezi o cută a colantului negru în care era îmbrăcat. Își îndreptă brusc poziția, cînd în ușa din spatele său se auzi o bătaie discretă.

Piter se smulse din scaunul lui, traversă încăperea și crăpă ușa doar cît să ia cilindrul unui mesaj, apoi o închise, desfășură sulul și-l parcurse lacom cu privirea. Lăsă să-i scape un chicot, apoi încă unul.

— Ei? îl interpelă Baronul.

— Neghiobul ne-a trimis răspuns, Baroane!

— Parcă a scăpat vreodată un Atreides prilejul de a se grozăvi! exclamă Baronul. Ce zice?

— E cam necuviincios, Baroane. Ți se adresează cu „Harkonnen". Nici „Sire și dragă Vere", nici titlu, nimic.

— Harkonnen e un nume frumos, mîrîi Baronul, iar glasul îi trădă nerăbdarea. Și ce spune drăguțul de Leto?

— Spune așa: „Refuz propunerea de întrevedere pe care mi-ai transmis-o. Îți cunosc prea bine perfidia, după cum ți-o cunoaște toată lumea."

— Atît?

— Mai zice: „Arta kanlynului are încă admiratori pe cuprinsul Imperiului." Și semnează: „Ducele Leto de Arrakis." Piter izbucni în rîs. De Arrakis! Ei, nu! Asta-i prea de tot!

— Încetează, se răsti Baronul și rîsul celuilalt amuți brusc, ca un contact întrerupt. Kanly, vasăzică! Cu alte cuvinte, vendetă! Și folosește termenul ăsta arhaic, cu o tradiție atît de bogată, ca să-mi dea de înțeles că nu-i de glumă.

— Ai făcut gestul păcii, spuse Piter. Formele au fost respectate.

— Vorbești mult prea mult pentru un mentat, Piter, observă Baronul. Și gîndi: *Va trebui să mă descotorosesc de el cît de curînd. Aproape că nu mai e bun de nimic*. Își privi lung mentatul-asasin, zăbovind asupra amănuntului pe care oricine îl remarca numaidecît: ochii – fante înguste, complet albastre. Ochi fără pic de alb.

Un rînjet scurt schimonosi chipul lui Piter. O clipă, fața lui păru o mască. Cu două găuri în locul ochilor.

— Dar… Baroane! N-a existat niciînd revanșă mai frumoasă. O capodoperă în materie de trădare: să-l *obligi* pe Leto să lase Caladanul pentru Dune – ba încă fără nici o șansă de scăpare, dată fiind porunca Împăratului. Ce festă!

— Ai un adevărat flux verbal, Piter, rosti cu voce glacială Baronul.

— Pentru că-s fericit, Baroane. În timp ce pe tine… te cam roade invidia.

— Piter!

— Ah, Baroane! Nu e regretabil că n-ai reușit să ticluiești de unul singur stratagema asta încîntătoare?

— Într-o bună zi, am să pun să te strîngă de gît, Piter.

— Sînt sigur, Baroane. În fine! Dar nici o faptă bună nu-i zadarnică, nu-i așa?

— Ai luat cumva semuta[26] sau verită, Piter?

— Pe Baronul nostru îl miră adevărul spus fără teamă, observă Piter. Fața

i se transformă în caricatura unei măști încruntate. Aha! Numai că vezi tu, Baroane, eu sînt mentat, așa că am să știu cînd îți vei trimite călăul. Atît timp cît îți mai sînt de folos, vei aștepta. N-ar fi economic să acționezi prematur, și pînă una-alta mai pot face cîte ceva. Știu că Dune te-a învățat un lucru înțelept: să nu irosești. N-am dreptate, Baroane?

Baronul continuă să-l fixeze în tăcere.

Feyd-Rautha se agită în scaun. *Dobitocii ăștia și ciondăneala lor*! gîndi. *Unchiu-meu nu-i în stare să discute cu mentatul fără să se ia la harță. Ce și-or fi închipuind? Că n-am altă treabă decît să-i ascult cum se ciorovăiesc*?

— Feyd, spuse Baronul. Cînd te-am poftit aici, ți-am spus s-asculți și să înveți. Înveți?

— Da, unchiule, răspunse Feyd-Rautha cu voce slugarnică.

— Uneori nu știu ce să cred despre Piter, zise Baronul. Eu provoc suferință numai din necesitate, pe cînd el… aș putea să jur c-o face din pură plăcere. În ceea ce mă privește, mi-e milă de sărmanul Duce Leto. Curînd o să-l lovească și doctorul Yueh și… s-a zis cu Atreizii! Sînt sigur că Leto își va da seama cine l-a manevrat pe medicul trădător… iar asta va fi lovitura de grație.

— Atunci de ce nu i-ai cerut doctorului să-i vîre un kindjal[27] între coaste? întrebă Piter. Zici că ți-e milă, dar…

— Ducele trebuie să fie *conștient* în momentul în care-i voi pecetlui soarta, îl întrerupse Baronul. Trebuie să afle și celelalte Case Mari[28]. Asta o să le mai taie elanul. Iar eu o să am loc ca să mă pot mișca mai în voie. Necesitatea-i evidentă, dar aceasta nu înseamnă că-mi face plăcere.

— Ca să te poți mișca mai în voie, îl persiflă Piter. Împăratul e și-așa cu ochii pe tine, Baroane. Te mișți și-așa cu prea multă cutezanță. Într-o zi ai să te trezești chiar aici, pe Giedi Prim[29], c-o legiune imperială de sardaukari[30] și-atunci s-a zis și cu Baronul Vladimir Harkonnen!

— Tare ți-ar plăcea s-apuci ziua aceea, nu-i așa, Piter? Ce te-ai mai bucura să vezi corpul sardaukarilor prădîndu-mi orașele și jefuindu-mi palatul! Nu-ți lasă gura apă?

— Mă mai întrebi, Baroane? rosti aproape în șoaptă Piter.

— Ar fi trebuit să fii bashar de trupe, zise Baronul. Prea te încîntă sîngele și suferința. Poate că m-am pripit cu făgăduiala prăzilor de pe Arrakis.

Piter făcu cinci pași curios de mărunți și se opri exact în spatele lui Feyd-Rautha. Atmosfera din încăpere deveni brusc încordată și tînărul se încruntă neliniștit, răsucindu-și capul spre Piter.

— Să nu te joci cu Piter, Baroane, mîrîi mentatul. Mi-ai promis-o pe doamna Jessica. Mi-ai promis-o!

— Pentru ce, Piter? întrebă Baronul. Pentru suferință?

Piter îl privi fix, prelungind tăcerea.

Feyd-Rautha își trase într-o parte scaunul.

— Unchiule, mai ai nevoie de mine? Ai spus că…

— Iubitul meu Feyd-Rautha se impacientează, observă Baronul. Se mișcă în umbră, în preajma globului. Răbdare, Feyd. Apoi se adresă iarăși mentatului: Dar micul Duce, dragă Piter? Ce-ai de spus despre copil? Despre Paul?

— Capcana ți-l va pune pe tavă, Baroane, mormăi Piter.

— Nu asta te-am întrebat. Dacă nu mă înșală memoria, ai prevăzut că vrăjitoarea Bene Gesserit îi va face Ducelui o fiică. Te-ai înșelat, nu-i așa,

mentatule?

— Nu mă înșel prea des, Baroane, se apără Piter și pentru prima dată vocea lui păru temătoare. Recunoaște-mi măcar meritul ăsta: nu mă înșel prea des. Știi și tu că femeile din Bene Gesserit nasc îndeobște fete. Chiar și consoarta Împăratului a adus pe lume doar fiice.

— Unchiule, interveni din nou Feyd-Rautha, ai spus să vin ca să aflu ceva important pentru mine și…

— Grozav nepot am, se văită Baronul. Aspiră la stăpînirea baroniei mele, dar nu-i în stare să se stăpînească nici măcar pe sine. Se agită în spatele globului, umbră printre umbre. Află, Feyd-Rautha Harkonnen, că te-am chemat aici cu speranța de a-ți oferi un dram de înțelepciune. L-ai urmărit pe bunul nostru mentat? Ai fi avut cîte ceva de învățat din această discuție.

— Dar, unchiule…

— Piter e un mentat deosebit de eficient, nu ești de-aceeași părere, Feyd?

— Ba da, dar…

— Ah! Întocmai: *dar*! Dar consumă prea multă mirodenie; o savurează ca pe o dulceață. Ia uite ce ochi are! Parc-ar fi un salahor arrakian. Daaa… E eficient Piter, *dar* în același timp este emotiv și predispus la ieșiri pătimașe. Eficient, *dar* supus greșelii.

Mentatul vorbi cu voce joasă, ursuză:

— M-ai chemat ca să-mi subminezi eficiența prin critici, Baroane?

— Să-ți subminez eficiența? Fii serios, Piter, doar mă cunoști. Nu doresc decît ca nepotul meu să constate limitele unui mentat.

— Ai hotărît deja să mă înlocuiești?

— Să te înlocuiesc? Cu cine să te înlocuiesc? Unde-aș putea găsi un alt mentat cu viclenia și veninul tău?

— Acolo unde m-ai găsit și pe mine, Baroane.

— Poate că n-ar strica s-o fac, spuse Baronul cu un aer meditativ. Pari cam instabil în ultima vreme. Și consumi o grămadă de mirodenie.

— Consideri că plăcerile mele sînt prea costisitoare, Baroane? Ai ceva de obiectat în privința asta?

— Dragă Piter, plăcerile astea te țin legat de mine. Cum aș putea să obiectez? Nu vreau decît ca nepotul meu să te observe și să tragă unele concluzii.

— Așadar, e vorba de o demonstrație, mîrîi Piter. Ce trebuie să fac? Să dansez? Să-mi etalez diferitele funcții spre edificarea eminentului Feyd-Rau…

— Exact. E vorba de o demonstrație. Și-acum, ține-ți gura.

Baronul se întoarse spre Feyd-Rautha. Îi observă buzele groase, răsfrînte – caracteristica genetică a Harkonnenilor – arborînd un zîmbet ușor amuzat.

— Acesta-i un mentat, Feyd, reluă Baronul. A fost instruit și condiționat pentru a îndeplini anumite funcții. A nu se omite însă faptul că mentatul este ambalat într-un corp uman. O carență cît se poate de gravă! Uneori chiar cred că strămoșii noștri aveau dreptate cu mașinile lor gînditoare…

— Niște jucării, pe lîngă mine, bombăni Piter. Chiar și tu, Baroane, ai putea să întreci *mașinile* alea.

— Poate, făcu Baronul. În sfîrșit… Inspiră adînc, rîgîi, apoi continuă: Piter, expune-i acum nepotului meu liniile generale ale campaniei noastre împotriva Casei Atreides. Îndeplinește-ți, deci, te rog, rolul de mentat.

— Baroane, te-am avertizat că nu e bine să împărtășești asemenea

informații unei persoane de vîrsta lui. Observațiile mele…

— Dă-mi voie să hotărăsc eu. Ți-am dat un ordin, mentatule! Îndeplinește-ți una dintre diversele tale funcții.

— Prea bine.

Piter își îndreptă spatele și înțepeni într-o stranie atitudine de demnitate – ca și cum și-ar fi pus altă mască, dar care de această dată îi acoperea tot corpul.

— Peste cîteva zile standard, începu el, întreaga casă[31] a Ducelui Leto se va îmbarca la bordul unui transspațial[32] al Ghildei cu destinația Arrakis; mai exact, orașul Arrakeen[33], cu siguranță considerat preferabil reședinței noastre de la Carthag. Mentatul Ducelui, Thufir Hawat, va fi ajuns pe bună dreptate la concluzia că Arrakeenul e mai ușor de apărat.

— Ciulește bine urechile, Feyd, interveni Baronul. Fii atent la toate planurile care sînt în interiorul planurilor.

Feyd-Rautha dădu din cap, gîndind: *Așa mai merge. Bătrînul monstru își dă, în sfîrșit, în vileag, secretele. Ceea ce-nseamnă că vrea, într-adevăr, să-i fiu moștenitor.*

— Există mai multe posibilități tangențiale, reluă Piter. Am indicat faptul că întreaga Casă Atreides se va muta pe Arrakis. Cu toate astea, nu trebuie scăpată din vedere nici posibilitatea ca Ducele să se fi înțeles cu Ghilda să-l transporte într-un loc sigur, în afara Sistemului. Există precedente. În împrejurări asemănătoare, unele Case s-au exilat, cu armamentul atomic al familiei și cu scuturile, dincolo de limitele Imperiului.

— Ducele e prea mîndru ca să facă așa ceva, comentă Baronul.

— E o posibilitate, insistă Piter. Oricum, pentru noi rezultatul final ar fi același.

— Nu-i adevărat! mugi Baronul. Vreau să moară și să-i piară tot neamul!

— Asta-i și eventualitatea cea mai probabilă. Există unele activități după care se poate recunoaște dacă o Casă intenționează să ia calea exilului. Ducele nu pare să acționeze în acest sens.

— Așa! oftă Baronul. Continuă, Piter.

— La Arrakeen, Ducele și familia lui vor ocupa Reședința, fosta locuință a Contelui Fenring și a doamnei sale.

— Ambasadorul pe lîngă contrabandiști, rîse Baronul.

— Poftim? făcu Feyd-Rautha.

— Unchiul tău a glumit, îi explică Piter. L-a numit pe Contele Fenring „ambasadorul pe lîngă contrabandiști", făcînd aluzie la interesul Împăratului pentru operațiunile de contrabandă de pe Arrakis.

Feyd-Rautha își privi nedumerit unchiul.

— De ce?

— Nu fi obtuz, Feyd! se răsti Baronul. Cum ar putea fi altfel, atîta vreme cît Ghilda Spațială rămîne efectiv în afara controlului imperial? Cum crezi c-ar mai putea să mișune spionii și asasinii?

Gura lui Feyd-Rautha schiță un „Aha!" nerostit.

— La Reședință, continuă Piter, am pus la cale cîteva diversiuni. Va avea loc și un atentat la viața moștenitorului Atreides… E posibil ca atentatul să reușească.

— Piter, mîrîi Baronul, ai spus…

— Am spus că se pot produce accidente, zise Piter. Tentativa de asasinat trebuie să pară autentică.

— Ah, și băiatul are un trup atît de tînăr, atît de fraged! rosti Baronul. Firește, virtual e și mai periculos decît tatăl… mai ales după tot ce a învățat de la vrăjitoarea de maică-sa. Blestemată femeie! Eh, în sfîrșit! Continuă, te rog, Piter.

— Hawat va intui că un agent de-al nostru s-a infiltrat printre ei. Suspectul cel mai evident e doctorul Yueh, care-i într-adevăr unealta noastră. Dar Hawat știe că doctorul e absolvent al Școlii Suk și supus Condiționării Imperiale – cu alte cuvinte, un om destul de sigur spre a-l sluji chiar pe Împărat. Condiționarea Imperială[34] se bucură de o încredere oarbă. Unii susțin chiar că nu poate fi anihilată decît cu prețul vieții subiectului. Și totuși, așa cum a remarcat cineva odată, cu o pîrghie potrivită poți urni din loc și o planetă. Iar noi am găsit pîrghia potrivită pentru a-l urni pe doctor.

— Cum? întrebă Feyd-Rautha, brusc interesat. Subiectul i se părea fascinant. *Toată lumea* știa că persoanele supuse Condiționării Imperiale nu puteau fi corupte prin nici un mijloc.

— Altă dată, interveni Baronul. Spune mai departe, Piter.

— În locul lui Yueh, continuă mentatul, vom scoate în calea lui Hawat un suspect mult mai interesant. Planul nostru este extrem de îndrăzneț. Dar tocmai de aceea sîntem siguri că Hawat o va bănui pe ea.

— Ea? rosti mirat Feyd-Rautha.

— Doamna Jessica în persoană, spuse Baronul.

— Nu e sublim? zise Piter. Problema o să-l preocupe în asemenea măsură pe Hawat, încît îi va afecta grav funcțiile de mentat. S-ar putea chiar să încerce s-o ucidă. Se încruntă și adăugă: Dar nu cred că va izbuti.

— Și nici tu nu dorești asta, nu-i așa? îl provocă Baronul.

— Nu-mi distrage atenția, replică Piter. În timp ce Hawat va fi ocupat cu doamna Jessica, îl vom încurca și mai mult, provocînd tulburări în cîteva garnizoane și alte diversiuni similare, care vor putea fi însă repede rezolvate. Ducele trebuie lăsat să creadă că a dobîndit un oarecare grad de securitate. Apoi, la momentul potrivit, îi vom da de știre lui Yueh și, atacînd cu forțele noastre principale, vom… vom…

— Dă-i drumul, spune-i tot, îl îndemnă Baronul.

— Vom invada planeta, sprijiniți de două legiuni de sardaukari îmbrăcați în uniforme Harkonnen.

— Sardaukari! tresări Feyd-Rautha. Văzu cu ochii minții imaginea fioroaselor trupe imperiale – ucigașii fără milă, soldații fanatici ai Împăratului Padișah.

— Sper că-ți dai seama cîtă încredere îți acord, Feyd, spuse Baronul. Dacă o singură șoaptă despre afacerea asta ar ajunge la urechile vreunei alte Case Mari, întregul Landsraad s-ar putea coaliza împotriva Casei Imperiale și s-ar dezlănțui haosul.

— Punctul esențial e următorul, zise Piter. De vreme ce Casa Harkonnen este folosită pentru a săvîrși treburile murdare ale Imperiului, ea va beneficia în mod cert de avantaj. Un avantaj periculos, desigur, dar care, manevrat cu precauție, îi va aduce profituri mai mari decît ale oricăror alte Case din Imperiu.

— Habar n-ai despre ce profituri e vorba, Feyd, spuse Baronul. Nici măcar nu ți-ar putea trece prin cap. Pentru început… vom obține un directorat irevocabil în compania CHOAM.

Feyd-Rautha dădu din cap. Profiturile erau totul. Iar CHOAM era cheia profiturilor. Fiecare Casă nobilă scotea din sipeturile Companiei tot ce putea

scoate pe durata unui directorat. Directoratele CHOAM reprezentau adevărata măsură a puterii politice din Imperiu, trecînd dintr-o mînă în alta, odată cu modificarea numărului de voturi obținute în Landsraad, la concurență cu Împăratul și cu susținătorii acestuia.

— S-ar putea, spuse Piter, ca Ducele Leto să încerce să fugă la neisprăviții de fremeni de la marginea deșertului. Ori să încerce să-și trimită doar familia spre adăpostul imaginar. Dar această ușiță de salvare e blocată de unul din agenții Maiestății Sale – ecologul planetei. Poate-l mai ții minte: Kynes.

— Feyd și-l amintește, interveni Baronul. Spune mai departe.

— Nu prea știi să te-abții, Baroane, remarcă Piter.

— Spune mai departe, ți-am poruncit! tună Baronul.

Piter dădu din umeri.

— Dacă totul va reuși conform planului, spuse, în mai puțin de un an standard Arrakisul va deveni subfieful Casei Harkonnen. Unchiul tău va solicita o dispensă. Planeta va fi condusă de agentul său personal.

— Care va stoarce și mai multe profituri, rosti Feyd-Rautha.

— Exact, întări Baronul. Și gîndi: *Așa-i și drept. Noi sîntem cei care-am colonizat Arrakisul… cu excepția celor cîtorva venetici de fremeni care se ascund la periferia deșertului… și-a prăpădiților de contrabandiști, care sînt prizonierii planetei, întocmai ca și muncitorii indigeni.*

— Iar Casele Mari vor ști că Baronul i-a distrus pe Atreizi, spuse Piter. Vor ști cu siguranță.

— Vor ști, șuieră Baronul.

— Ce-i mai frumos, adăugă Piter, este că va ști și Ducele. Adică știe de-acum, într-un fel. Nu se poate să nu fi mirosit capcana.

— Știe, știe, mormăi Baronul și în glasul lui răzbătu o notă de mîhnire. Dar n-are încotro… Cu atît mai rău pentru el!

Baronul părăsi ungherul de lîngă globul Arrakisului. Ieșind din umbră, silueta sa căpătă proporții – imensă, obeză. Cu umflături discrete sub faldurile robei întunecate, în locurile unde trupul mătăhălos era parțial susținut de dispozitive de suspensie portabile, prinse în hamuri. Cîntărea aproape două sute de kilograme standard, dar picioarele nu-i purtau mai mult de cincizeci.

— Mi-e foame! mugi, mîngîindu-și cu degetele pline de inele buzele groase și privindu-l pe Feyd-Rautha cu ochi înecați în grăsime. Dă poruncă să ni se aducă ceva de mîncare, dragul meu. Să gustăm ceva înainte de culcare.

[26] SEMUTA: derivatul narcotic secundar obținut din arderea lemnului elacca. Efectele sale (suprimarea simțului timpului, starea de extaz) sînt amplificate de anumite vibrații atonale, denumite „muzică de semuta”.

[27] KINDJAL: sabie scurtă, a cărei lamă cu două tăișuri este ușor încovoiată și are o lungime de aproximativ 20 cm.

[28] CASELE MARI: clanuri deținătoare de fiefuri planetare. Antreprenori interplanetari.

[29] GIEDI PRIM: unica planetă a stelei Ophiuchi B (36), lumea de baștină a Casei Harkonnen. Planetă cu condiții medii de locuibilitate și activitate fotosintetică redusă.

[30] LEGIUNE IMPERIALĂ: zece brigăzi (aproximativ 30.000 de oameni).
SARDAUKAR: corpul expediționar alcătuit din soldații fanatici ai Împăratului Padișah. Sardaukarii erau oameni proveniți dintr-un mediu ale cărui condiții erau atît de înspăimîntătoare, încît șase persoane din treisprezece își găseau moartea înainte de a fi împlinit vîrsta de unsprezece ani. Instrucția lor militară urmărea formarea unor luptători feroce, cu un dispreț aproape sinucigaș pentru siguranța propriei persoane. Încă din fragedă copilărie, viitorii sardaukari erau învățați să folosească cruzimea ca pe o armă eficientă, menită să semene groaza printre adversarii lor. Se spune că în momentul de apogeu al dominației lor în afacerile Universului, ar fi fost spadasini de zece ori mai dibaci decît maeștrii de scrimă din Casa Ginaz și că viclenia tacticilor de luptă pe care le aplicau ar fi egalat-o pe cea a inițiatelor Bene Gesserit. În general, se considera că un sardaukar valorează cît zece combatanți ai oricărei forțe militare a Landsraadului. Sub domnia lui Shaddam al IV-lea, deși mai constituiau încă o forță de temut, puterea lor a început să fie periclitată de supraestimarea propriilor posibilități, în timp ce mistica lor războinică era din ce în ce mai mult subminată de cinism.

[31] CASĂ: termen idiomatic, desemnînd Clanul Domnitor al unei planete sau al unui sistem planetar.

[32] TRANSSPAȚIAL: navă spațială de mare capacitate aparținînd flotei Ghildei și destinată transporturilor interstelare de călători și mărfuri.

[33] ARRAKEEN: prima așezare de coloniști de pe Arrakis. A fost, mult timp, sediul guvernului planetar.

[34] CONDIȚIONARE IMPERIALĂ: tehnică elaborată de școlile de medicină Suk, constînd în condiționarea supremă împotriva uciderii ființelor umane. Inițiații au tatuat pe frunte un diamant și poartă părul lung, strîns în inelul de argint al școlii Suk, pe care au absolvit-o.

Astfel grăit-a Sfînta Alia-a-Cuțitului: „Cucernica Maică trebuie să îmbine puterea de seducție a unei curtezane cu măreția sublimă a unei zeițe virgine și să păstreze aceste atribute sub tensiune atît timp cît vor dăinui forțele tinereții sale. Căci, atunci cînd frumusețea și tinerețea se vor fi dus, va descoperi că locul intermediar, ocupat odinioară de tensiune, s-a preschimbat într-un izvor de șiretenie și de iscusință."

Fragment din *Muad'Dib, comentarii de familie* de Prințesa Irulan

— **E**i, Jessica, ce-ai de spus în ceea ce te privește? întrebă Cucernica Maică.

Asfințea soarele la Castelul Caladan, în ziua încercării lui Paul. Cele două femei erau singure în salonul Jessicăi. Paul aștepta alături, între pereții izolați acustic ai Camerei de Meditație.

Jessica stătea în fața ferestrelor dinspre sud. Vedea și nu vedea culorile pe care amurgul le așternuse peste luncă, peste rîu. Auzi și nu auzi întrebarea Cucernicei Maici. Se gîndea la o altă încercare, petrecută cu mulți ani în urmă. Se gîndea la fetița plăpîndă, cu părul de culoarea bronzului, cu trupul chinuit de furtunile pubertății – fetița care intrase în biroul Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam, Proctor Superior al școlii Bene Gesserit de pe Wallach IX[35]. Jessica își privi mîna dreaptă, îndoi degetele, amintindu-și durerea, spaima, furia.

— Bietul Paul, șopti ea.

— Te-am întrebat ceva, Jessica.

Tonul era răstit, poruncitor.

— Cum? Oh… Jessica se smulse din trecut, se întoarse către Cucernica Maică, așezată cu spatele la perete, între cele două ferestre de la apus. Ce-ai vrea să spun?

— Ce-aș vrea să spui? Ce-aș vrea să spui? cîrîi bătrîna și în vocea ei răzbătu o notă crudă de batjocură.

— Ei da, am născut un fiu! izbucni Jessica. Dar știa că mînia îi fusese provocată cu bună știință.

— Ți s-a poruncit să-i faci lui Atreides doar fiice.

— Dar însemna atît de mult pentru el!

— Iar tu, în trufia ta, ți-ai închipuit că-l vei zămisli pe Kwisatz Haderach!

Jessica își înălță fruntea.

— Am simțit că ar fi cu putință.

— Nu te-ai gîndit decît la dorința Ducelui de a avea un fiu! se răsti bătrîna. Dar dorințele lui n-au nimic de-a face cu asta. Căsătoria unei fiice Atreides cu un moștenitor Harkonnen ar fi astupat breșa. Ai complicat lucrurile în mod iremediabil. Acum s-ar putea să pierdem ambele filiații.

— Nu sînteți infailibile, replică Jessica. Înfruntă privirea ațintită asupra

ei.

— Faptul e consumat, mormăi în cele din urmă bătrîna.

— Am jurat că n-o să regret niciodată hotărîrea, spuse Jessica.

— Cîtă noblețe! o zeflemisi Cucernica Maică. N-o să regreți! Vom vedea cînd se va pune recompensă pe capul tău și o să trebuiască să fugi, hăituită de toți cei dispuși să vîndă viața ta și viața fiului tău.

Jessica păli.

— Nu există nici o altă opțiune?

— Opțiune? O Bene Gesserit pune o asemenea întrebare?

— Nu vreau să știu decît ce vezi în viitor, grație puterilor tale.

— În viitor văd ce-am văzut în trecut. Cunoști foarte bine problemele noastre, Jessica. Rasa știe că e vremelnică și se teme de stagnarea eredității sale. Are în sînge pornirea de a-și amesteca haotic liniile genetice. Imperiul, Compania CHOAM și Casele Mari nu sînt decît rămășițele unor epave tîrîte de furia torentului.

— CHOAM-ul, murmură Jessica. Îmi închipui că s-a și hotărît cum vor reîmpărți prăzile de pe Arrakis.

— Ce altceva este CHOAM-ul decît girueta vremurilor în care trăim? Împăratul și partizanii lui controlează în clipa de față 59,65 la sută din voturile Consiliului de administrație al Companiei. Nu încape îndoială că adulmecă profituri și, cum le adulmecă și alții, puterea lor asupra voturilor va crește. Așa se face istoria, fata mea.

— Exact asta-mi trebuie mie acum. O prelegere de istorie!

— Nu fi sarcastică, fetițo! Știi la fel de bine ca și mine ce forțe ne înconjoară. Civilizația noastră are trei puncte de sprijin: Curtea Imperială în opoziție cu Federația Caselor Mari ale Landsraadului și, între ele, Ghilda și monopolul ei blestemat în transporturile interstelare. În politică, trepiedul este cea mai instabilă structură. Iar sistemul comercial de tip feudal, care întoarce spatele oricărei științe și complică absolut totul, nu face altceva decît să înrăutățească situația.

Jessica rosti cu amărăciune:

— Epave tîrîte de furia torentului… ca Ducele Leto și fiul său și…

— Oh, fă bine și taci, fato! Știai prea bine, cînd ai intrat în jocul ăsta, că va trebui să dansezi pe sîrmă.

— „Sînt Bene Gesserit. Exist doar pentru a servi."

— Adevărat. Și tot ce mai putem spera acum este să împiedicăm izbucnirea unei conflagrații generale, ca să salvăm ce se mai poate salva din liniile de sînge esențiale.

Jessica închise ochii și simți apăsarea lacrimilor sub pleoape. Își înăbuși zbuciumul lăuntric și tremurul mușchilor, se luptă cu respirația agitată, cu pulsul care înnebunise, cu transpirația din palme.

— O să-mi plătesc greșeala, spuse.

— Și fiul tău va plăti împreună cu tine!

— O să-l ocrotesc cît voi putea mai bine.

— O să-l ocrotești! o apostrofă bătrîna. Parcă n-ai ști ce riști cu asta! Ocrotește-ți prea mult fiul, Jessica, și nu va avea niciodată destulă putere să-și împlinească destinul – oricare-ar fi el!

Jessica se întoarse. Dincolo de fereastră se lăsa întunericul.

— E chiar așa de groaznică planeta aceea, Arrakis? întrebă.

— Este, dar nu cu totul. Missionaria Protectiva[36] a fost acolo și a mai îmblînzit puțin lucrurile. Cucernica Maică se ridică și-și netezi o cută a veșmîntului negru. Cheamă băiatul. Curînd trebuie să plec.

— Trebuie?

Vocea bătrînei se înmuie:

— Jessica, fata mea, aș vrea să pot trece în locul tău și să te scap de chin. Dar fiecare dintre noi trebuie să-și urmeze propria sa cale.

— Știu.

— Mi-ești la fel de dragă ca oricare dintre fiicele mele, însă nu mi-e îngăduit să-mi nesocotesc datoria.

— Înțeleg… E necesar.

— Ce-ai făcut tu, Jessica, și pentru ce-ai făcut-o… știm amîndouă. Dar bunătatea mă obligă să-ți spun că există puține șanse ca băiatul tău să devină Totalitatea Bene Gesserit. Să nu-ți faci prea multe speranțe.

Jessica își smuci capul, scuturînd lacrimile din colțurile ochilor. Era un gest de mînie.

— Mă faci să mă simt iarăși fetița de odinioară… răspunzînd la prima ei lecție. Îngînă anevoie: „Oamenii nu trebuie să se supună niciodată animalelor.” Își înăbuși un hohot de plîns și adăugă cu voce abia auzită: Am fost atît de singură…

— Ar trebui să fie și asta o încercare, spuse bătrîna. Oamenii sînt aproape întotdeauna singuri. Acum, cheamă-ți băiatul. A trăit o zi lungă și înspăimîntătoare. Dar a avut timp să reflecteze și să-și amintească, și trebuie să-i mai pun cîteva întrebări în legătură cu visele lui.

Jessica dădu din cap, se duse la ușa Camerei de Meditație și o deschise.

— Paul, vino, te rog.

Băiatul ieși cu îndărătnică încetineală. Își privi mama ca pe o străină. Apoi se uită cu ochi bănuitori la Cucernica Maică și înclină ușor capul, ca și cînd ar fi salutat un egal. În spate, o auzi pe Jessica închizînd ușa.

— Tinere, zise bătrîna, să revenim la problema aceea a viselor.

— Ce vrei să știi?

— Visezi în fiecare noapte?

— Nu-ntotdeauna vise demne de reținut. Îmi amintesc toate visele, dar numai unele merită să fie memorate.

— Cum de știi să le deosebești?

— Știu.

Bătrîna îi aruncă o privire Jessicăi, apoi se întoarse din nou spre Paul.

— Ce-ai visat noaptea trecută? Ceva demn de reținut?

— Da. Paul închise ochii. Am visat o cavernă… și apă… Eram cu o fată – foarte slabă, cu ochi mari. Ochi cu totul albaștri, fără alb. Îi vorbeam despre tine. Îi povesteam despre vizita Cucernicei Maici la Castelul Caladan.

Paul deschise ochii.

— Și ceea ce-i povesteai acelei fete ciudate, în legătură cu mine, s-a întîmplat cumva astăzi?

Paul se gîndi o clipă.

— Da. Îi spuneam fetei că ai venit și m-ai însemnat cu pecetea straniului.

— Pecetea straniului, șopti bătrîna. Din nou, o săgetă cu privirea pe

Jessica, înainte de a i se adresa lui Paul: Acum, răspunde-mi cu toată sinceritatea, Paul. Visezi deseori lucruri care, pe urmă, se petrec și în realitate întocmai cum le-ai visat?

— Da. Iar pe fata aceea am mai visat-o și înainte.

— Ah! O cunoști?

— O s-o cunosc.

— Vorbește-mi despre ea.

Paul închise iar ochii.

— Stăm într-un fel de firidă, înconjurați de stînci. Se lasă noaptea, dar încă-i zăduf și printre stînci văd petice de nisip. Așteptăm… ceva… Trebuie să mă întîlnesc cu niște oameni. Fata se teme, dar încearcă să-și ascundă teama, iar eu sînt tulburat. Și ea spune: „Povestește-mi despre apele de pe lumea ta de baștină, Usul." Paul deschise ochii. Nu-i ciudat? Eu m-am născut pe Caladan. N-am auzit niciodată de vreo planetă numită Usul.

— Se mai întîmplă și altceva în vis? întrebă Jessica.

— Da, răspunse Paul. Tăcu un moment, apoi zise: Poate că *mie* îmi spunea Usul. Abia acum m-am gîndit la asta. Închise ochii. Mă roagă să-i povestesc despre apele de aici. Eu o prind de mînă și-i spun că o să-i recit un poem. I-l recit, dar trebuie să-i explic cuvinte pe care nu le-nțelege – plajă, brizanți, alge, pescărușii…

— Ce poem? întrebă Cucernica Maică.

Paul deschise ochii.

— Una din elegiile lui Gurney Halleck.

În spatele lui, Jessica începu să recite:

Mi-aduc aminte de fumul sărat
al unui foc de pe plajă
și de-a pinilor umbră;
deasă, curată… solidă.
Pescărușii pe culmea falezei,
pete albe pe verde…
Și printre pini, o pală de vînt
vine să legene umbra;
aripi întind pescărușii,
se-nalță
și cerul răsună de țipătul lor.
Apoi aud vîntul
înfiorînd plaja
și-aud brizanții…
Și văd focul nostru
algele prefăcîndu-le-n scrum.

— Da, încuviință Paul. Acesta-i poemul.

Bătrîna îl privi lung, apoi spuse:

— Tinere, ca Proctor Bene Gesserit îl caut pe Kwisatz Haderach, bărbatul care-ar putea cu adevărat să fie ca noi. Maică-ta vede în tine posibilitatea aceasta, dar ea vede cu ochii mamei. Posibilitatea o văd și eu, însă nimic mai mult.

Tăcu și Paul înțelese că-i aștepta replica. Nu spuse nimic.

— Cum dorești, rosti ea după o clipă. Există în tine abisuri; de asta nu mă-ndoiesc.

— Pot pleca? întrebă el.

— Nu te interesează ce ți-ar putea spune Cucernica Maică despre Kwisatz Haderach? i se adresă Jessica.

— A spus că toți cei care-au încercat au murit.

— Dar te-aș putea ajuta dîndu-ți cîteva indicii ca să înțelegi de ce n-au izbutit, spuse Cucernica Maică.

Indicii! gîndi Paul. *De fapt, nu știe nimic*.

— Mă rog, dă-mi indiciile.

— Și du-te naibii, nu? Bătrîna zîmbi strîmb, transformîndu-și chipul într-un păienjeniș de riduri. Prea bine: „Stăpîn e cel ce se pleacă."

Paul rămase uimit; îi vorbea despre lucruri atît de elementare ca tensiunea din semnificație? Își închipuia că mama nu-l învățase nimic?

— Care-i indiciul? întrebă.

— Nu ne aflăm aici ca să ne jucăm cu vorbele sau să comentăm sensul lor, răspunse Cucernica Maică. Salcia se pleacă în bătaia vîntului, prosperă și dă naștere altor sălcii, pînă ce numărul lor va înălța un zid în calea vîntului. Acesta e țelul salciei.

Paul o privi lung. Spusese *țel* și cuvîntul pătrunsese adînc în el, distilînd iarăși gîndul acelui țel cumplit. Îl cuprinse deodată furia pe bătrîna din fața lui. Zgripțuroaica asta încrezută, care debita platitudini!

— Zici că s-ar putea să fiu acel Kwisatz Haderach, spuse el. Vorbești despre mine, dar încă n-ai spus nimic despre ce-am putea face ca să-l ajutăm pe tata. Te-am auzit vorbindu-i mamei. Vorbești de parcă tata ar fi mort. Tatăl meu n-a murit!

— Dacă s-ar fi putut face ceva pentru el, am fi făcut-o, murmură bătrîna. Pe tine poate că vom reuși să te salvăm. Nu-i sigur, dar e posibil. Pentru tatăl tău… nu se mai poate face nimic. Cînd vei fi învățat să admiți faptul acesta, îți vei fi însușit o *adevărată* lecție Bene Gesserit.

Paul remarcă șocul pe care cuvintele îl produseseră asupra mamei sale. O fulgeră din ochi pe bătrînă. Cum de putea vorbi astfel despre tatăl său? Cum de putea fi atît de sigură? Sufletul îi clocotea de revoltă.

Cucernica Maică se întoarse spre Jessica.

— L-ai învățat Metoda. Am văzut semnele. Și eu aș fi făcut la fel dac-aș fi fost în locul tău. Mai ducă-se naibii Regulamentul!

Jessica dădu din cap.

— Dar acum te avertizez, reluă bătrîna. Treci peste ordinea obișnuită a etapelor de antrenare. Pentru propria lui siguranță, învață-l Glasul. A prins deja cîte ceva, dar știm amîndouă cît de mult îi mai trebuie… și cît de repede. Se apropie de Paul și îl țintui cu privirea. La revedere, tinere om. Sper să reușești. Iar de nu… noi tot vom izbuti pînă la urmă.

Se întoarse pentru ultima dată către Jessica și amîndouă schimbară o privire cu înțeles. Apoi Cucernica Maică părăsi încăperea, în foșnetul aspru al robei, fără a mai privi înapoi. Îi și alungase din gînd pe cei rămași înăuntru.

Dar Jessica apucase să vadă lacrimile de pe obrajii zbîrciți. Iar lacrimile acelea erau mai neliniștitoare decît toate cuvintele, decît toate semnele pe care le schimbaseră în acea zi.

[35] WALLACH IX: a noua planetă a sistemului Wallach-laoujin, sediul Școlii-Mamă a Comunității Bene Gesserit.

[36] MISSIONARIA PROTECTIVA: organism al Comunității Bene Gesserit însărcinat cu „însămînțarea” de superstiții contagioase pe lumile primitive, în vederea creării premiselor pentru exploatarea lor de către Bene Gesserit.

Ați citit că Muad'Dib nu avea, pe Caladan, tovarăși de joacă de vîrsta lui. Pericolele erau mult prea mari. Dar Muad'Dib avea minunați învățători și prieteni. Așa era Gurney Halleck, soldatul-trubadur, ale cărui balade le veți cînta pe măsură ce veți citi din această carte. Așa era Thufir Hawat, bătrînul mentat și Maestru Asasin, care băga spaima pînă și în inima Împăratului Padișah. Așa erau Duncan Idaho, Maestrul Spadasin din Casa Ginaz[37]*, doctorul Wellington Yueh, un nume pătat de trădare, dar strălucitor prin știință, doamna Jessica, ce-și educa fiul după Metoda Bene Gesserit, și, desigur, Ducele Leto, ale cărui virtuți paterne au fost mult timp ignorate.*

Fragment din *Istoria copilului Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Thufir Hawat se strecură în sala de exerciții și închise fără zgomot ușa. Cîteva clipe rămase nemișcat. Se simțea bătrîn, obosit, bătut de furtuni. Îl durea iarăși piciorul stîng, rănit pe vremuri, în serviciul bătrînului Duce.

Trei generații Atreides, gîndi.

La capătul celălalt al spațioasei încăperi scăldate în lumina puternică a soarelui de amiază, ce pătrundea prin luminatorul din tavan, îl văzu pe băiat, așezat cu spatele la ușă, absorbit de hîrtiile și de hărțile împrăștiate pe masa de lucru.

De cîte ori să-i mai repet să nu stea niciodată cu spatele la o ușă?

Hawat tuși încetișor. Paul rămase aplecat deasupra mesei.

Un nor trecu prin fața soarelui. Hawat tuși încă o dată.

Paul își îndreptă spatele și spuse, fără să se întoarcă:

— Știu. Stau cu spatele la ușă.

Înăbușindu-și zîmbetul, Hawat traversă încet camera.

Paul nu-și ridică privirea decît în clipa în care bătrînul se opri la colțul mesei. Pe chipul oacheș și brăzdat de riduri al mentatului, ochii scînteiau ageri.

— Ți-am auzit pașii pe coridor, zise Paul. Te-am auzit și cînd ai deschis ușa.

— Zgomotele pe care le produc eu pot fi imitate.

— Aș recunoaște deosebirea.

E-n stare, gîndi Hawat. *Cu siguranță că vrăjitoarea de maică-sa îi dă învățături dintre cele mai tainice. Mă-ntreb ce părere are despre treaba asta prețioasa ei școală? Poate că tocmai de aceea o vor fi trimis pe bătrîna inspectoare; ca s-o aducă la ordine pe scumpa noastră doamnă Jessica.*

Hawat își trase un scaun de partea cealaltă a mesei, se așeză cu fața la Paul și la ușă. Făcu lucrul acesta cu vădite intenții demonstrative, apoi se lăsă pe spate și-și plimbă privirea prin încăpere. Sala i se păru deodată bizară, străină. Cea mai mare parte a mobilierului fusese deja expediată pe Arrakis. Mai

rămăseseră puține lucruri: o masă de antrenament, o oglindă pentru exerciții de scrimă, cu prismele de cristal imobile și, alături, manechinul – peticit și umflat, asemenea unui străvechi pedestraș tăbăcit și mutilat în războaie.

Ca mine, gîndi Hawat.

— Thufir, la ce te gîndești? întrebă Paul.

Hawat îl privi.

— Mă gîndeam că în curînd vom părăsi locul acesta și, probabil, nu-l vom mai revedea niciodată.

— De-asta ești trist?

— Trist? Nu, ar fi absurd! Trist este să te desparți de prieteni. Un domiciliu e doar un domiciliu. Aruncă o privire spre hărțile de pe masă. Iar Arrakisul nu-i decît un alt domiciliu.

— Te-a trimis tata să vezi în ce ape mă scald?

Hawat se încruntă – perspicacitatea băiatului nu contenea să-l uimească. Dădu din cap.

— Știu că ai fi preferat să vină el însuși, dar cred că-ți dai seama cît e de ocupat. Va veni ceva mai tîrziu.

— Citeam despre furtunile de pe Arrakis.

— Furtunile… Aha!

— Par destul de urîte.

— Urîte? Puțin spus. Furtunile acelea se dezvoltă pe cîte șase-șapte mii de kilometri de șes și se stîrnesc din te miri ce – forța Coriolis[38], alte furtuni, orice le poate oferi un gram de energie. Ating viteze de șapte sute de kilometri pe oră și cară cu ele tot ce găsesc în cale: nisip, praf, totul. Rod carnea de pe oase și prefac oasele-n pulbere.

— De ce nu există control meteorologic?

— Arrakisul ridică probleme deosebite. Prețurile sînt extrem de mari, este nevoie de întreținere și multe altele. Ghilda pretinde o sumă exorbitantă pentru controlul prin satelit, iar Casa tatălui tău nu-i dintre cele mai avute, băiete. Știi asta.

— Fremeni ai văzut vreodată?

Îi zboară gîndurile de colo-colo, astăzi, gîndi Hawat.

— Probabil c-am văzut, răspunse. Nu se deosebesc prea mult de locuitorii din grabene și doline[39]. Poartă cu toții mantii lungi, largi. Iar cînd se află în loc închis, put la fel, și unii, și alții. Din cauza îmbrăcămintii de corp – a așa-ziselor „distraie” – care recuperează și regenerează apa din organism.

Paul își simți dintr-odată cerul gurii uscat și-și aminti un vis în care suferea de sete. Înghiți. Gîndul că lipsa apei îi silea pe oameni să-și recicleze umiditatea din corp îl făcu să se înfioare.

— Apa e prețioasă acolo, șopti el.

Hawat dădu din cap, gîndind: *Cred că am reușit să-l fac să înțeleagă primejdiile și ostilitatea planetei. Ar fi o nebunie să ne ducem acolo fără să avem tot timpul în minte vrăjmășia lumii aceleia.*

Paul își ridică privirea către tavan. Observă că afară începuse să plouă. Văzu picăturile mari care izbeau metasticla[40] cenușie a luminatorului.

— Apă, rosti.

— Ai să înveți să prețuiești apa, spuse Hawat. Chiar dacă tu, fiul Ducelui, n-o să-i simți niciodată lipsa, vei vedea peste tot în jurul tău obsesia setei.

Paul își umezi buzele cu vîrful limbii. Gîndurile i se întoarseră cu o săptămînă în urmă, la ziua în care fusese pus la încercare de Cucernica Maică. Și ea îi vorbise despre ravagiile lipsei de apă.

„O să cunoști Cîmpiile Funebre", spusese ea. „O să cunoști pustiurile pîrjolite, deșertul în care nu rezistă decît mirodenia și viermii nisipurilor. Ochii tăi o să-și întunece culoarea ca să poată suporta văpaia soarelui. O gaură ferită de vînt și ascunsă vederii va fi un adăpost. Va trebui să mergi purtat de propriile tale picioare – fără topter[41], fără mașină, fără animal care să te care în spate."

Paul fusese impresionat mai degrabă de tonul ei – psalmodiat și vibrant – decît de vorbele pe care le rostea.

„Lumea Arrakisului – spusese ea – khala[42], e împărăția pustiului. Lunile îți vor fi prietene, soarele dușman."

Paul o simțise pe mama sa părăsindu-și locul de la ușă, venind lîngă el. Jessica o privise pe Cucernica Maică și întrebase: „Nu vezi nici o speranță, Cuvioșia Ta?"

„Pentru taică-său, nu." Apoi, bătrîna îi făcuse semn Jessicăi să tacă și își coborîse privirea spre Paul. „Să nu uiți niciodată ce-am să-ți spun acum, băiete: o lume se sprijină pe patru lucruri…" Ridicase patru degete noduroase. „Învățătura celor înțelepți, dreptatea celor mari, rugăciunile celor credincioși și dîrzenia celor bravi. Dar toate astea nu înseamnă nimic…" Își strînsese degetele pumn și încheiase: „…fără un conducător care cunoaște arta guvernării. *Aceasta* să fie știința ta!"

Trecuse o săptămînă de la vizita Cucernicei Maici. Dar cuvintele pe care le pronunțase își vădeau abia în clipa asta întregul înțeles. Acum, stînd în sala de exerciții, alături de Thufir Hawat, Paul simți mușcătura adîncă a fricii. Își ridică privirea. Mentatul îl scruta încruntat.

— Ce visai adineaori?

— Ai cunoscut-o pe Cucernica Maică?

— Vrăjitoarea de Dreptvorbitoare de la Curtea Imperială? Un interes brusc animă ochii lui Hawat. Am cunoscut-o.

— Ea…

Paul se poticni. Își dădu seama că nu-i putea destăinui lui Hawat încercarea la care fusese supus. Inhibițiile aveau rădăcini adînci.

— Ei? Ce-a făcut?

Paul inspiră adînc, de două ori.

— A spus un lucru. Închise ochii, redeșteptă cuvintele și, cînd vorbi, glasul lui împrumută fără voie ceva din tonul bătrînei. „Tu, Paul Atreides, coborîtor din regi, fiu de Duce, trebuie să înveți să conduci. E un lucru pe care nu l-a făcut niciunul dintre strămoșii tăi." Paul deschise ochii. Vorbele ei m-au înfuriat. I-am spus că tatăl meu guvernează o planetă. Mi-a răspuns: „E pe cale s-o piardă." Atunci i-am spus că tata va primi o planetă și mai bogată. A răspuns: „O va pierde și pe aceea." Am vrut să fug la el, să-l avertizez, dar ea a zis că fusese deja avertizat – de tine, de mama, de mulți alții.

— E drept, murmură Hawat.

— Atunci, de ce plecăm?

— Pentru că așa a poruncit Împăratul. Și pentru că, în pofida celor spuse de-o vrăjitoare și-o spioană, există încă speranțe. Ce altceva a mai perorat fîntîna aceea străveche de înțelepciune?

Paul își privi pumnul mîinii drepte, încleștat sub tăblia mesei. Încet, sili mușchii să se destindă. *Bătrîna… parcă mi-a făcut farmece. Să fie cu putință*?

— M-a întrebat dacă știu ce-nseamnă a conduce. I-am răspuns că înseamnă a comanda. Atunci a zis că va trebui să mă dezbar de multe învățături greșite.

Aici a nimerit-o destul de bine, observă în sinea lui mentatul. Îi făcu semn lui Paul să continue.

— A mai spus că un conducător trebuie să învețe să convingă, nu să constrîngă. Că trebuie să dureze cea mai caldă vatră, ca să atragă oamenii cei mai buni.

— Cum și-o fi-nchipuind că a atras tatăl tău oameni ca Duncan și Gurney?

Paul ridică din umeri.

— Pe urmă a zis că un bun conducător trebuie să învețe limba lumii sale, pentru că fiecare lume are limba ei. Am întrebat-o dacă pe Arrakis nu se vorbește galach[43], dar ea a spus că nu la asta s-a referit, ci la limba pietrelor și-a viețuitoarelor, limba pe care n-o aud numai urechile. Eu am spus că asta-i ceea ce doctorul Yueh numește Misterul Vieții.

Hawat rîse scurt.

— Și ea cum a reacționat?

— Cred că și-a ieșit din sărite. A spus că misterul vieții nu e o problemă ce se cere rezolvată, ci o realitate care trebuie trăită. Atunci i-am citat Prima Lege a mentatului: „Nici un proces nu poate fi înțeles dacă e întrerupt. Înțelegerea trebuie să însoțească desfășurarea procesului, trebuie să se contopească și să se desfășoare odată cu el.” Mi s-a părut că răspunsul a satisfăcut-o.

Parcă i-a mai venit inima la loc, gîndi Hawat. *Dar e clar că zgripțuroaica l-a speriat. De ce-o fi făcut asta*?

— Thufir, Arrakisul e chiar așa rău pe cît spune ea?

— Nimic n-ar putea fi chiar așa rău, răspunse Hawat și se sili să zîmbească. Uite… de pildă, fremenii, locuitorii proscriși ai deșertului. După o primă și rapidă analiză, îți pot spune că sînt cu mult mai mulți decît își închipuie Imperiul. Locuiesc oameni acolo, băiete! O mulțime de oameni… Ridică un deget lung și subțire la înălțimea ochilor. …și oamenii aceia îi urăsc de moarte pe Harkonneni. Dar nu cumva să sufli vreun cuvînt în legătură cu asta. Acum îți vorbește consilierul tatălui tău.

— Tata mi-a povestit odată despre Salusa Secundus[44]. Nu crezi, Thufir, că se aseamănă mult cu Arrakisul? Poate nu sub cele mai rele aspecte, dar se aseamănă.

— Nu cunoaștem nimic despre Salusa Secundus, în clipa de față. Știm doar, într-o oarecare măsură, cum era cu mult timp în urmă… Dar din cîte știm, da, ai dreptate.

— Fremenii vor fi de partea noastră?

— E o posibilitate. Hawat se ridică. Astăzi plec pe Arrakis. Pînă ne vom revedea, să ai grijă de tine. Măcar ca să-i faci pe plac unui moșneag care se mîndrește cu tine. Bine? Vino-ncoace și așază-te cu fața la ușă, ca un băiat de treabă. Nu pentru că te-ar paște vreo primejdie în castelul acesta, dar trebuie să te obișnuiești așa.

Paul se sculă și dădu ocol mesei.

— Pleci azi, deci?

— Azi. Iar voi, mîine. Data viitoare ne vom întîlni pe pămîntul noii tale patrii. Hawat strînse bicepsul drept al lui Paul și adăugă: Brațul cuțitului. Să-l ții mereu pregătit, auzi? Și scutul la intensitatea maximă.

Descleștă degetele, bătu ușor cu palma umărul lui Paul, se întoarse și se îndreptă cu pași grăbiți către ușă.

— Thufir!

Hawat se opri în prag și privi înapoi.

— Să nu stai cu spatele la vreo ușă.

Un surîs lumină fața ridată.

— N-am s-o fac, băiete. Fii sigur că n-am s-o fac.

Apoi ieși, închizînd ușor ușa în urma lui.

Paul se așeză pe scaunul lăsat liber de Hawat și aranjă hîrtiile de pe masă. *Încă o zi*, gîndi. Își plimbă ochii prin încăpere. *Plecăm*. Gîndul plecării i se păru deodată mai real ca oricînd. Își aminti un alt lucru pe care îl spusese bătrîna: că o lume este suma multor elemente – oamenii, solul, viețuitoarele, lunile, mareele, sorii – suma necunoscută care se numește *natură*; un termen vag, complet lipsit de semnificația *prezentului*. *Dar ce înseamnă prezentul*? se întrebă.

Ușa se deschise brusc și un bărbat butucănos și urît intră clătinîndu-se sub greutatea vrafului de arme pe care le căra în brațe.

— Ei, Gurney! exclamă Paul. Ești noul Maestru Armurier?

Cu o lovitură de călcîi, Halleck trînti ușa.

— Știu că ți-ar fi convenit să vin pentru vreun joc, răspunse el.

Își făcu ochii roată, observînd că oamenii lui Hawat verificaseră deja locul și că sala prezenta siguranță pentru moștenitorul Ducelui. Semnele subtile ale codului lor se zăreau peste tot.

Sub privirea lui Paul, omul se puse din nou în mișcare, îndreptîndu-se cu încărcătura de arme spre masa de antrenament. De umăr îi atîrna nelipsitul baliset, cu multiplectrul strecurat printre cele nouă coarde, la partea de sus a gîtului.

Halleck trînti armele pe masă și începu să le alinieze: rapiere[45], pumnale, kindjale, paralizatoare[46], centuri-scuturi. Apoi se întoarse, zîmbi și cicatricea lăsată de șfichiul de viță neagră[47] îi încreți obrazul.

— Vasăzică nici bună ziua nu-mi dai, împielițatule, spuse el. Iar lui moș Hawat, ce ghimpe i-ai înfipt în suflet? Pe coridor, a trecut pe lîngă mine de parcă alerga la înmormîntarea dușmanului său de moarte.

Paul surîse. Dintre toți oamenii tatălui său, Gurney Halleck îi era cel mai drag. Îi cunoștea temperamentul și stările sufletești schimbătoare – „toanele” lui. Pentru el, Gurney era mai degrabă un prieten decît un mercenar oarecare.

Halleck lăsă să-i alunece balisetul de pe umăr și începu să-l acordeze.

— Nu dorești, nu vorbești, mormăi.

Paul se ridică și veni lîngă el.

— Ia spune, Gurney, ne pregătim de muzică în timp ce alții se pregătesc de luptă?

— Aha! făcu Halleck. Azi îi luăm la rost pe cei vîrstnici. Încercă un acord și clătină din cap.

— Unde-i Duncan Idaho? Nu cu el trebuia să am ora de scrimă?

— Duncan conduce al doilea val, pe Arrakis. Va trebui să te mulțumești cu amărîtul de Gurney, care tocmai s-a-ntors de pe cîmpul de luptă și tînjește

după muzică. Luă alt acord, îl ascultă și zîmbi. Cît despre tine, consiliul a ajuns la concluzia că ești un luptător prea nevolnic și că-i mai bine să înveți lăutăria, ca să nu-ți irosești chiar de tot viața.

— Da? Atunci, cîntă-mi ceva. Măcar să fiu sigur ce *nu* trebuie să fac.

— Ahaa! rîse Gurney și începu să cînte *Galasiencele*, în timp ce multiplectrul părea să zboare peste strunele instrumentului.

Of-of, galasiencele toate
Se dau pentru nestemate,
Iar pe-Arrakis, pentru apă, orice fetișcană!
Dar de vrei să ai norocul
Să dai de-o damă ca focul
Caută pîn-ai să găsești o caladaniană!

— Nu-i rău pentru unul care abia ține plectrul, comentă Paul. Dar dacă te-ar auzi mama cîntînd asemenea măscări în castel, ar pune să se decoreze cu urechile tale zidurile de-afară.

Gurney se trase de urechea stîngă.

— N-ar fi un ornament prea frumos. Arată rău al naibii, după tot ce-au îndurat ascultînd pe la uși bazaconiile cu care un tînăr cunoscut de-al meu își chinuie balisetul.

— Se vede treaba că nu ți s-a mai presărat de mult nisip în așternut, replică Paul. Luă repede una din centurile de pe masă și se încinse cu ea. Atunci, să ne batem!

Halleck făcu ochii mari și exclamă cu prefăcută mirare:

— Așa?! Carevasăzică tu ai fost pușlamaua! Ei bine, apără-te, domnișorule! Apără-te! Înșfăcă o rapieră, o răsuci în aer și răcni: Vreau răzbunare!

Paul apucă rapiera rămasă, o arcui o dată în mîini și se postă în *aguile*, cu un picior înainte, imitînd aerul solemn al doctorului Yueh.

— Ce nătărău și-a găsit tata să-mi trimită ca să mă-nvețe meșteșugul armelor, declamă el. Gurney Halleck, un ageamiu care nu ține minte nici prima lecție a luptei cu scuturi!

Apăsă butonul de activare de pe centură și simți imediat, pe frunte și în lungul spinării, furnicăturile cîmpului defensiv. Zgomotele exterioare, filtrate de scut, se estompară.

— În lupta cu scuturi, reluă el pe un ton didactic, trebuie să fii rapid în apărare și lent în atac. Singurul scop al atacului este de a dezorienta adversarul, de a-l determina să comită o greșeală fatală. Scutul respinge loviturile iuți, dar lasă să treacă un kindjal strecurat cu încetineală!

Înălță rapiera, fandă scurt și o aduse fulgerător înapoi pentru a-i imprima numaidecît mișcarea lentă, menită să străpungă cîmpul de forță al unui scut.

Halleck urmări acțiunea și nu-și schimbă poziția decît în ultima clipă, lăsînd lama cu vîrf bont să-i treacă pe lîngă piept.

— Viteza a fost excelentă, comentă el sec. Dar o contră joasă, cu un șiș[48], te-ar fi prins complet descoperit.

Înciudat, Paul făcu un pas înapoi.

— Pentru nesocotința asta ar trebui să-ți învinețesc fundul, îl admonestă

Halleck. Scoase din teacă unul din kindjalele de pe masă și i-l ținu înaintea ochilor. În mîna unui dușman, cuțitul ăsta ți-ar putea vărsa sîngele! Ești un elev bun, mai bun decît oricare altul, dar ți-am mai atras atenția că n-ai voie, nici măcar în joacă, să lași un om cu moartea în mînă să-ți pătrundă garda.

— Adevăru-i că azi nu prea am poftă, spuse Paul.

— N-ai poftă?! strigă indignat Halleck. Ce-are a face *pofta* aici? Te bați cînd trebuie, nu cînd ai *poftă*! Pofta e pentru călărit sau pentru făcut amor! Ori pentru cîntat la baliset! Nu pentru luptă!

— Regret, Gurney…

— Nu regreți destul!

Halleck își activă la rîndul său scutul și-și chirci trupul, cumpănind kindjalul în mîna stîngă întinsă, ridicînd cu dreapta rapiera.

— Și-acum, fără glumă: apără-te!

Făcu un salt brusc într-o parte, apoi înainte, atacînd năvalnic.

Paul bătu în retragere și pară lovitura. Cele două scuturi se atinseră, respingîndu-se cu o descărcare electrică, și Paul simți pe piele furnicătura contactului. *Ce l-a apucat*? gîndi el. *Asta nu mai e joacă*! Scutură mîna stîngă și prinse în palmă mînerul pumnalului care alunecă din teaca fixată la încheietură.

— Aha! făcu Halleck. Simți că mai ai nevoie de o armă!

Trădare? se întrebă Paul. *Nu*! *Gurney nu poate fi trădător*.

Își continuară duelul prin toată sala, schimbînd lovitură după lovitură – atac și paradă, fentă și contrafentă. Aerul din interiorul scuturilor deveni greu. Era solicitat din plin, iar aerisirea lentă din zonele marginale nu reușea să-l împrospăteze destul. Cu fiecare nou contact al scuturilor, mirosul de ozon devenea tot mai puternic.

Paul se retrăgea pas cu pas, dar începu să-și dirijeze retragerea spre masa de antrenament. *Dacă izbutesc să-l atrag lîngă masă*, gîndi, *am să-i arăt un mic truc*. *Hai, Gurney, încă un pas*!

Halleck făcu pasul.

Paul pară o nouă lovitură în jos, se răsuci, văzu rapiera lui Halleck poticnindu-se în muchia mesei. În clipa următoare, sări în lături, simulă un atac la cap cu rapiera, în timp ce, cu pumnalul din cealaltă mînă, străpunse scutul lui Halleck, în dreptul gîtului. Opri lama la un centimetru de vena jugulară.

— Asta voiai? șuieră el.

— Aruncă o privire în jos, băiete, rosti gîfîind Gurney.

Paul îi dădu ascultare și văzu kindjalul strecurat pe sub marginea mesei, cu vîrful aproape lipit de pîntecele lui.

— Ne-am fi răpus unul pe altul, spuse Halleck. Dar recunosc că ai luptat ceva mai bine cînd ai văzut că se-ngroașă gluma. Ai prins *poftă*, ca să zic așa.

Rînji lupește, și cicatricea îi boți obrazul. Paul zise:

— M-ai atacat de parcă… Chiar ai fi fost în stare să faci vărsare de sînge?

Halleck își retrase kindjalul și se îndreptă.

— Dac-ai fi luptat o singură clipă sub posibilitățile tale, da. Îți lăsam o crestătură de nu mă uitai toată viața. Nu vreau să-mi văd elevul preferat măcelărit de prima lepădătură Harkonnen care-i va ieși în cale.

Paul își dezactivă scutul și se sprijini de masă ca să-și tragă sufletul.

— Nu zic că n-am meritat lecția, Gurney. Dar dacă mă răneai, l-ai fi mîniat pe tata. De ce să plătești tu pentru greșelile mele?

— În privința asta, greșeala ar fi fost și a mea. Iar o cicatrice sau două, de pe urma exercițiilor, nu-s nici o tragedie. Pînă acum ai avut noroc. Cît despre tatăl tău… Ducele m-ar pedepsi doar dacă n-aș scoate din tine un luptător de mîna-ntîi. Greșeam cu adevărat dacă nu-ți demonstram cît de falsă-i ideea asta cu *pofta*, care ți-a cășunat așa, deodată.

Paul își îndreptă poziția și vîrî pumnalul în teaca de la încheietură.

— Ceea ce facem noi aici nu-i tocmai joacă, adăugă Halleck.

Paul dădu din cap. Seriozitatea neobișnuită a lui Gurney, atitudinea lui cumpătată îl impresionaseră. Privi cicatricea stacojie de pe obrazul soldatului și-și aminti că fusese lăsată de biciul lui Rabban Bestia, într-una din ocnele de sclavi ale Harkonnenilor, pe Giedi Prim. I se făcu deodată rușine că se îndoise de Halleck, chiar și pentru o clipă. Își dădu seama că cicatricea aceea era o urmă a suferinței – a unei suferințe la fel de cumplite, poate, ca suferința pe care i-o provocase lui Cucernica Maică. Izgoni gîndul; era ca o suflare de gheață în universul lor.

— Cred c-aș fi preferat puțină joacă astăzi, spuse el. De la o vreme, văd peste tot numai figuri grave.

Halleck se întoarse cu spatele ca să-și ascundă tumultul sentimentelor. Își simți ochii arzînd. Și o durere în adîncul ființei. O durere ca o cicatrice lăuntrică – tot ce mai rămăsese dintr-o rană veche, vindecată de timp.

Cît de devreme trebuie să învețe copilul acesta să fie bărbat, gîndi. *Cît de devreme trebuie să citească inscripția din mintea lui și să înțeleagă necesitatea brutală a precauției care-i dictează*: *„Ferește-te de semenii tăi!”*

Spuse, fără să se întoarcă:

— Ți-am simțit pofta de joacă, băiete, și, crede-mă, nu m-aș fi dat în lături. Dar nu mai avem timp de joacă. Mîine plecăm pe Arrakis. Arrakisul e real. Harkonnenii sînt reali.

Paul își atinse fruntea cu lama rapierei.

Întorcîndu-se, Halleck văzu salutul și încuviință cu o înclinare a capului. Apoi arătă spre manechinul de exercițiu.

— O să ne ocupăm de sincronizare. Vreau să te văd cum îi ții piept zdrențărosului ăluia. Am să-l comand de-aici, ca să-ți supraveghez fiecare mișcare. Și te previn că azi o să-ncerc cîteva contre noi. E un avertisment pe care nu-l vei auzi niciodată de la un dușman adevărat.

Paul se ridică pe vîrfuri pentru a-și relaxa mușchii. Înțelegea deodată că viața lui era supusă acum unor schimbări rapide și se simțea cuprins de sobrietate. Veni lîngă manechin, împunse cu vîrful rapierei comutatorul de pe pieptul păpușii, simți cîmpul defensiv respingîndu-i lama.

— *En garde*! strigă Halleck, și manechinul atacă.

Paul își activă scutul, pară asaltul și contraatacă.

Halleck îl urmărea, în timp ce mînuia comenzile. Mintea lui părea împărțită în două: o parte era atentă la exercițiu, cealaltă rătăcea aiurea.

Sînt un pom fructifer sănătos, își spunea. *Sînt plin de sentimente sănătoase, de însușiri sănătoase… fructe numai bune de cules*.

Fără să știe de ce, îi veni în gînd imaginea surorii sale mai mici. Își amintea perfect chipul ei de spiriduș. Dar sora lui murise… într-o casă de plăceri pentru soldații Harkonnenilor. Îi plăceau panselele… sau margaretele? Nu-și mai amintea. Îl mîhnea faptul că nu-și amintea.

Paul contră un atac lent al manechinului și aplică un *entretisser* cu stînga.

Al naibii! se miră Halleck, atent dintr-odată la manevrele dibace ale băiatului. *A studiat și s-a antrenat de unul singur. Ăsta nu-i stilul lui Duncan și nici eu nu l-am învățat așa ceva.*

Dar gîndul nu făcu decît să-i sporească tristețea. *Uite că mi-a pierit și mie „pofta”*, își zise. Se pomeni întrebîndu-se dacă lui Paul i se întîmpla vreodată, în toiul nopții, să tresară speriat la zgomotele din pernă.

„Dacă dorințele ar fi pești”, murmură, „ne-am azvîrli cu toții năvoadele.”

Era o vorbă a mamei sale, care-i venea în minte ori de cîte ori simțea vălul negru al zilei de mîine. Apoi cugetă la rezonanța stranie a acestor cuvinte, acum, înaintea plecării pe o planetă care nu cunoscuse niciodată marea sau peștii.

[37] GINAZ, CASA: aliată temporară a Ducelui Leto Atreides. Clanul Ginaz a fost înfrînt în urma războiului de asasini purtat cu clanul domnitor de pe Grumman.

[38] FURTUNĂ CORIOLIS: orice furtună de nisip majoră de pe Arrakis, cînd forța vîntului în șes deschis este amplificată de mișcarea de revoluție a planetei. La o furtună coriolis, viteza vîntului poate ajunge pînă la 700 km/h.

[39] GRABEN: structură geologică alungită, formată dintr-o asociație de falii paralele, în care compartimentul central este scufundat în raport cu compartimentele vecine. DOLINĂ: pe Arrakis, zonă depresionară locuibilă, mai ales datorită platourilor înalte care o înconjoară și o protejează de violența furtunilor de nisip.

[40] METASTICLĂ: sticlă obținută prin injecție gazoasă, la temperaturi înalte, în plăci de cuarț jasmic. Apreciată în special pentru marea sa rezistență la rupere (aproximativ 450.000 kg/cm2 la o grosime de 2 cm) și pentru capacitățile sale ca filtru selectiv de radiații.

[41] TOPTER: vezi ORNITOPTER.

[42] KHALA: invocație tradițională menită să îmbuneze spiritele malefice ale unui loc căruia i se pronunță numele.

[43] GALACH: limbă oficială a Imperiului. Hibrid inglo-slav, puternic marcat de diferiți termeni specializați adoptați în cursul lungului lanț al migrațiilor umane.

[44] SALUSA SECUNDUS: a treia planetă a sistemului Gamma Waiping, desemnată Planetă Imperială de Detenție, după transferarea Curții Imperiale pe Kaitain. Salusa Secundus este lumea de baștină a Casei Corrino și a fost cel de-al doilea punct de staționare în cursul migrației Nomazilor Zensunniți. Tradiția fremenilor de pe Arrakis spune că ei au fost sclavi pe Salusa Secundus vreme de nouă generații.

[45] RAPIERĂ: spadă cu lama dreaptă, foarte zveltă, fină, avînd unul sau două tăișuri și garda complexă care acoperă pumnul. Utilizarea ei era preponderentă în dueluri.

[46] PARALIZATOR: armă temporizată folosită pentru lansarea de săgeți mici cu vîrful otrăvit sau impregnat cu narcotice. Eficacitatea sa este limitată de intensitatea la care este reglat un scut defensiv și de mișcarea relativă dintre țintă și proiectil.

[47] VIȚĂ NEAGRĂ: plantă tîrîtoare, originară de pe Giedi Prim, a cărei tulpină era folosită frecvent la biciuirea sclavilor din lagărele de muncă. Biciul de viță neagră lasă în carne o cicatrice de culoare stacojie și dureri reziduale care persistă zeci de ani.

[48] ȘIȘ: cuțit cu lamă subțire și scurtă (adesea otrăvită), care se folosește cu mîna stîngă, în lupta cu scuturi.

YUEH (yü-e), Wellington (wel-ing-tun), stdrd 10082–10191; doctor în medicină al Școlii Suk (abs. stdrd 10112); căs.: Wanna Marcus, B.G.[49] *(stdrd 10092–10186?); cunoscut mai ales ca trădătorul Ducelui Leto Atreides. (Cf. Bibliografia, Anexa VII: Condiționarea Imperială și art. „Trădarea”.)*

Fragment din *Dicționarul lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Deși îl auzise pe doctorul Yueh intrînd în sala de exerciții și-i remarcase mersul cu pași voit măsurați, Paul rămase întins pe masă, cu fața în jos, în poziția în care-l lăsase maseuza. Senzația de destindere, după antrenamentul cu Gurney Halleck, era delicioasă.

— Văd că te simți bine, rosti Yueh cu vocea lui calmă și ascuțită.

Paul își înălță capul. Silueta țeapănă a doctorului era la cîțiva pași de masă. O măsură dintr-o privire – costumul negru, mototolit, capul masiv, pătrățos, buzele roșii și mustața pe oală, diamantul Condiționării Imperiale tatuat pe frunte. Părul lung și negru se răsfira pe umărul drept, prins în inelul de argint al Școlii Suk.

— Vei fi, desigur, încîntat să afli că azi n-o să mai avem timp pentru lecții, spuse Yueh. Tatăl tău sosește îndată.

Paul se ridică.

— Am avut însă grijă ca pe durata voiajului spre Arrakis să ai la dispoziție un proiector și cîteva lecții înregistrate.

— Oh!

Paul începu să se îmbrace. Se simțea cuprins de emoție la gîndul întîlnirii cu tatăl său. Petrecuseră atît de puțin timp împreună de cînd sosise ordinul Împăratului de a prelua fieful Arrakis…

Yueh se îndreptă spre masa de lucru, gîndind: *Cît de mult s-a dezvoltat băiatul în ultimele luni. Ce irosire*! *Ce tristă irosire*! Apoi își aminti: *Nu trebuie să șovăi. Ceea ce fac este ca să fiu sigur că fiarele de Harkonneni n-o vor mai chinui pe Wanna mea.*

Paul veni lîngă el, încheindu-și tunica.

— Ce voi avea de studiat în timpul călătoriei?

— Ăăă… formele de viață terranoide de pe Arrakis. Se pare că unele dintre ele s-au adaptat foarte bine la condițiile planetei. Cum, încă nu e prea clar. Cînd vom ajunge acolo, va trebui să iau legătura cu ecologul planetei – un oarecare doctor Kynes – și să particip la cercetările pe care le efectuează.

Și, imediat, gîndi: *Ce tot spun*? *Sînt fățarnic pînă și cu mine însumi.*

— Va fi și ceva în legătură cu fremenii? întrebă Paul.

— Cu fremenii?

Yueh începu să bată cu degetele în masă, apoi, observînd privirea lui

Paul, își retrase mîna.

— Poate vrei să-mi spui ceva despre toată populația Arrakisului, zise Paul.

— Da, cum să nu. Există două mari grupuri distincte. Unul e cel al fremenilor. Celălalt este format din locuitorii din grabene, doline și albii. Dar am auzit că sînt frecvente căsătoriile mixte. Femeile din albii și doline preferă soți fremeni. Bărbații caută neveste fremene. Au o zicală: „Lustrul vine de la oraș, iar înțelepciunea din deșert."

— N-ai niște fotografii?

— Să văd ce pot să-ți găsesc. În orice caz, ochii sînt caracteristica lor cea mai interesantă. Au ochii albaștri… complet albaștri, fără nici un pic de alb.

— O mutație?

— Nu. Fenomenul e provocat de saturația cu melanj a compoziției sangvine.

— Fremenii trebuie să fie oameni dîrji de vreme ce se încumetă să trăiască la marginea deșertului.

— Asta-i părerea generală. Își proslăvesc cuțitele în poeme. Femeile lor sînt la fel de aprige ca bărbații. Pînă și copiii fremenilor sînt violenți și periculoși. Cred că nu ți se va îngădui să ai de-a face cu ei.

Paul rămase cu privirea ațintită la Yueh. Forța evocatoare a puținelor cuvinte în care doctorul schițase imaginea fremenilor îl captivase. *Să-ți cîștigi ca aliat un asemenea popor*!

— Dar viermii? întrebă după o clipă.

— Poftim?

— Aș vrea să aflu mai multe despre viermii de nisip.

— A, sigur. Am o bobină[50] cu un exemplar mic, unul de numai o sută zece metri lungime și vreo douăzeci și doi diametru. A fost filmat în nord. Dar martori demni de încredere afirmă că au văzut viermi lungi de peste patru sute de metri și e de presupus că există specimene și mai mari.

Privirea lui Paul poposi pe una din hărțile desfășurate pe masă – o reprezentare în proiecție conică a regiunilor septentrionale ale Arrakisului.

— Centura deșertului și zona Polului Sud sînt indicate ca nelocuibile. Din cauza viermilor?

— Și a furtunilor.

— Dar orice ținut poate fi transformat astfel încît să devină locuibil.

— Da, atunci cînd este economicește posibil. Pericolele Arrakisului sînt numeroase și costisitoare. Yueh își mîngîie colțurile mustății. Trebuie să vină tatăl tău. Înainte de a pleca însă… am un cadou pentru tine. Am dat peste el în timp ce-mi împachetam lucrurile.

Depuse pe masă un obiect negru, paralelipipedic. Nu era mai lung decît prima falangă a degetului mare de la mîna lui Paul. Băiatul se mulțumi să privească. Yueh remarcă faptul și gîndi: *Cît e de prudent*!

— Este o Biblie Catolică Portocalie foarte veche, reluă el, o biblie de voiaj pentru cei ce călătoresc în spațiu. Nu-i bobină, ci o carte adevărată, tipărită pe hîrtie-filament. Are lupă și sarcină electrostatică proprie. Luă obiectul în mînă și continuă, demonstrînd: Sarcina comprimă arcurile dintre coperte, ținînd cartea închisă. Apeși pe margine – așa – iar paginile pe care le-ai ales se resping între ele și cartea se deschide.

— Ce mică e!

— Și totuși, are o mie opt sute de pagini. Apeși pe margine – aici, așa – și sarcina întoarce pagina citită. Să nu atingi niciodată cu degetele suprafața paginii. Foița de filament este extrem de fragilă. Închise cartea și i-o întinse lui Paul. Încearcă și tu!

În timp ce-l privea cum manevra paginile, gîndi: *Îmi salvez conștiința. Îi ofer ajutorul religiei înainte de a-l trăda. Așa o să-mi pot spune că a ajuns el acolo unde eu nu pot ajunge.*

— Cartea asta va fi datînd dinaintea apariției bobinelor, spuse Paul.

— E foarte veche. Dar acesta trebuie să rămînă secretul nostru, bine? Părinții tăi ar putea să-l considere un cadou prea valoros pentru vîrsta ta.

Și gîndi: *Cu siguranță că Jessica s-ar întreba ce motive am avut.*

Paul închise cartea și rămase cu ea în mînă.

— Dar… dacă-i atît de valoroasă…

— Consideră că-i un capriciu de om bătrîn, zise Yueh. Biblia aceasta mi-a fost dăruită și mie cînd eram foarte tînăr. *Trebuie să-i ademenesc și mintea, și interesul material*, gîndi, apoi spuse: Deschide-o la Kalima patru sute șaizeci și șapte, acolo unde scrie: „Din apă ia ființă orice formă de viață.” Pagina-i însemnată cu o crestătură ușoară pe muchia copertei.

Paul pipăi coperta și simți două crestături. Apăsă pe cea mai puțin pronunțată. Cartea i se deschise în palmă și lupa alunecă deasupra paginii.

— Citește cu voce tare, îl îndemnă Yueh.

Paul își umezi buzele și citi:

— „Gîndiți-vă că surzii nu pot să audă. Dar oare nu sîntem și noi surzi? Ce simțuri ne lipsesc de nu putem vedea și auzi o altă lume în jurul nostru? Și ce-i această lume care ne înconjoară și pe care n-o putem…”

— Încetează! rosti tăios Yueh.

Paul se opri și îl privi lung.

Yueh strînse pleoapele și se luptă să-și recapete calmul. *Prin ce perversitate s-a deschis cartea tocmai la pasajul preferat al Wannei*? Deschise ochii și întîlni privirea lui Paul.

— Scuză-mă. Era… era pasajul preferat al… defunctei mele soții. Nu pe acesta voiam să-l citești. Îmi trezește amintiri… dureroase.

— Sînt două semne, spuse Paul.

Asta era! gîndi Yueh. *Wanna și-a însemnat pasajul. Degetele lui sînt mai sensibile decît ale mele și au găsit semnul ei. A fost o întîmplare, atîta tot.*

— O să vezi că-i o carte interesantă, zise. Conține mult adevăr istoric, dar și o bună filozofie practică.

Paul privi cartea minusculă din podul palmei sale. Era atît de mică! Și totuși, ascundea un mister. Se întîmplase ceva atunci cînd citise. Ceva trezise iarăși gîndul țelului cumplit.

— Tatăl tău poate veni dintr-o clipă în alta, spuse Yueh. Pune bine cartea. O să citești din ea cînd vei avea răgaz.

Paul atinse muchia copertei, așa cum îi arătase Yueh, și cartea se închise. O strecură în interiorul tunicii. Vreme de-o clipă, atunci cînd Yueh strigase la el, se temuse că i-o va lua înapoi.

— Îți mulțumesc pentru cadou, doctore Yueh, rosti el, solemn. Va rămîne secretul nostru. Dacă-ți pot oferi la rîndul meu vreun dar sau vreo favoare, te rog, nu te sfii să-mi spui.

— Eu… nu doresc nimic, răspunse Yueh.

Și gîndi: *De ce mai stau aici să mă chinui*? *Și să-l chinui și pe sărmanul copil… chiar dacă nu-și dă încă seama. Oh*! *Blestemați fie cîinii de Harkonneni*! *De ce m-au ales tocmai pe mine pentru mîrșăvia pe care-au pus-o la cale*?

[49] B.G.: prescurtare uzuală pentru Bene Gesserit.

[50] BOBINĂ: orice imprimat pe filament shiga, destinat învățământului și dotat cu puls mnemonic.

Cum abordăm studiul Ducelui Leto Atreides, tatăl lui Muad'Dib? Un om de o bunătate fără seamăn și, în același timp, de o surprinzătoare răceală. Așa era Ducele Leto. Totuși, multe fapte ne deschid calea spre a-l înțelege: dragostea trainică pentru doamna sa Bene Gesserit, visurile pe care și le-a făurit în legătură cu fiul său, devotamentul cu care l-au slujit oamenii săi. Iată-l, dar: o victimă în capcana Destinului, o figură solitară, a cărei lumină e estompată de strălucirea fiului. Dar oare nu se spune, pe bună dreptate, că fiul nu-i decît extensiunea tatălui?

Fragment din *Muad'Dib, comentarii de familie*
de Prințesa Irulan

Paul îl observă cu atenție pe tatăl său care-și făcea intrarea în sala de exerciții. Îi zări pe soldații din gardă ocupînd poziții pe coridor, apoi unul dintre ei închise ușa. Ca întotdeauna, Paul avu senzația prezenței tatălui său – o prezență totală.

Ducele era înalt, cu pielea măslinie. Trăsăturile aspre ale feței lui slabe nu erau îmblînzite decît de privirea adîncă a ochilor cenușii. Purta o uniformă de lucru, neagră, cu însemnul heraldic al șoimului roșu. O centură-scut argintie, vădind patina unei folosințe îndelungate, îi încingea talia îngustă.

— Lucrezi intens, fiule? întrebă el.

Se apropie de masă, își aruncă ochii peste hîrtiile care-o acopereau, apoi privirea lui dădu ocol încăperii înainte de a se reîntoarce la Paul. Se simțea istovit, împovărat de efortul dureros pe care-l făcea pentru a-și ascunde oboseala. *Va trebui să profit de orice prilej și să mă odihnesc în timpul călătoriei*, gîndi. *Pe Arrakis nici vorbă nu va fi de odihnă.*

— Nu chiar intens, răspunse Paul. Totu-i atît de…

Ridică din umeri.

— Da. Dar mîine plecăm. O să ne instalăm într-o casă nouă și-o să lăsăm în urma noastră toate necazurile.

Paul dădu din cap și-n minte îi năvăliră deodată cuvintele Cucernicei Maici: *Pentru tatăl tău… nu se mai poate face nimic.*

— Tată, Arrakisul e chiar atît de periculos cum spun toți?

Ducele se strădui să pară cît mai degajat, se așeză pe un colț al mesei, zîmbi. Un întreg discurs i se înfiripă în minte – un discurs dintre acelea pe care le-ar fi putut folosi pentru a risipi negura din sufletele oamenilor săi, înainte de luptă. Dar cuvintele îi înghețară pe buze, stăvilite de un singur gînd:

Acesta e fiul meu.

— Există pericole, recunoscu el.

— Hawat mi-a spus că avem un plan în legătură cu fremenii, zise Paul. Și se întrebă: *De ce nu-i spun ce-a zis bătrîna*? *Cum de mi-a pus lacăt la gură*?

Ducele observă frămîntarea fiului său.

— Ca de obicei, Hawat vede avantajul principal, spuse el. Dar mai sînt și altele. De pildă… Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles – Compania CHOAM. Dîndu-mi Arrakisul, Maiestatea Sa e obligată să-mi acorde și un directorat în CHOAM… un avantaj subtil.

— CHOAM-ul deține controlul mirodeniei.

— Iar Arrakisul și mirodenia sa ne deschid larg porțile CHOAM-ului. Dar CHOAM-ul nu înseamnă numai melanj.

— Cucernica Maică nu te-a pus în gardă? izbucni Paul deodată. Își încleștă pumnii, simțindu-și palmele ude de transpirație. Ce *efort* făcuse ca să poată rosti întrebarea!

— Mi-a spus Hawat că te-a băgat în sperieți cu tot felul de avertismente în legătură cu Arrakisul. Nu lăsa temerile unei femei să-ți întunece judecata. Nici o femeie nu vrea ca acei care-i sînt dragi să-și pună viața-n primejdie. În spatele avertismentelor ei se afla persoana mamei tale. Consideră-le drept semnul dragostei ce ne-o poartă.

— Dar ea știe de fremeni?

— Da. Și mai știe și alte lucruri.

— Ce lucruri?

Adevărul ar putea fi mai rău decît își închipuie, gîndi Ducele. *Dar și primejdiile sînt prețioase, dacă ești învățat să le înfrunți. Iar în privința asta, fiul meu n-a fost cruțat niciodată – știe ce-nseamnă pericolul. Mai are însă nevoie de plămădeală; e tînăr.*

— Puține sînt bunurile care scapă CHOAM-ului, spuse el. Cherestea, cai, asini, vite, îngrășăminte naturale, rechini, piei de balenă – tot felul de mărfuri, de la cele mai prozaice pînă la cele mai exotice… Pînă și prăpăditul nostru de orez pundi[51] de pe Caladan. CHOAM-ul comercializează orice acceptă să transporte Ghilda, începînd cu obiectele de artă de pe Ecaz[52] și terminînd cu mașinile de pe Ix și Richesse[53]. Dar toate astea nu înseamnă nimic pe lîngă melanj. Cu un singur pumn de melanj poți cumpăra un domeniu pe Tupile[54]. Melanjul nu poate fi obținut pe cale artificială; trebuie extras din solul Arrakisului. Melanjul e unic. Și are incontestabile proprietăți geriatrice.

— Iar de acum înainte va fi sub controlul nostru?

— Într-o oarecare măsură. Important însă e altceva. Gîndește-te la mulțimea Caselor care depind de profiturile CHOAM-ului. Și mai gîndește-te că majoritatea acestor profituri depind de un singur produs: mirodenia. Imaginează-ți ce s-ar întîmpla dacă, dintr-un motiv oarecare, ar scădea producția de mirodenie.

— Posesorii de stocuri ar da lovitura, spuse Paul. Ceilalți ar rămîne cu buzele umflate.

Ducele își îngădui un răgaz de satisfacție amară, în timp ce-și privea fiul și se gîndea cît de pătrunzătoare, cît de *perfect educată*, fusese remarca lui. Dădu din cap.

— Harkonnenii stochează mirodenia de peste douăzeci de ani, zise el.

— Și intenționează să provoace o scădere a producției, de care să fii făcut răspunzător *tu*.

— Vor ca numele Atreides să devină nepopular. Gîndește-te la Casele Landsraadului, care văd în mine un fel de lider – reprezentantul lor neoficial.

Închipuie-ți cum ar reacționa dacă m-aș face vinovat de o diminuare considerabilă a cîștigurilor pe care le realizează. La urma urmelor, profitul personal contează mai presus de orice. Ducă-se dracului Marea Convenție![55] Nimeni nu-l poate lăsa pe altul să-l ducă în sapă de lemn! Un zîmbet sumbru apăru pe buzele ducelui. Mi-ar întoarce cu toții spatele. Indiferent ce mi s-ar întîmpla.

— Chiar dac-am fi atacați cu arme atomice?

— Nu s-ar ajunge pînă acolo. Nu printr-o sfidare *deschisă* a Convenției. Dar aproape orice altceva… inclusiv pulverizarea de substanțe toxice și contaminarea solului.

— Atunci, de ce intrăm în capcană?

— Paul, rosti Ducele încruntîndu-se, faptul că știm de existența capcanei reprezintă primul pas spre a o evita. Totul e ca un duel, fiule, dar la o scară mult mai vastă – o fentă care ascunde o altă fentă, dintr-o altă fentă… aparent, la nesfîrșit. Obiectivul nostru este să descurcăm țițele intrigii. Știm că Harkonnenii stochează melanj. Următoarea întrebare pe care ne-o punem este: cine mai stochează? Astfel întocmim lista dușmanilor noștri.

— Anume?

— Unele Case despre care știam că ne sînt ostile și altele pe care ni le credeam prietene. Dar deocamdată nu ele trebuie să ne preocupe, ci altcineva, mult mai important: iubitul nostru Împărat Padișah.

Brusc, Paul simți că i se usucă gîtlejul.

— N-ai putea să convoci Landsraadul și să dezvălui…

— Ca dușmanul să-și dea seama că știm în ce mînă ține cuțitul? A, nu, Paul. Acum *vedem* cuțitul. Cine știe unde va fi în momentul următor? Avertizînd Landsraadul, n-am face decît să stîrnim o imensă confuzie. Împăratul ar nega totul. Cine l-ar contrazice? Ne-am alege doar cu un mic răgaz, riscînd totodată să provocăm haos. Și dincotro ar veni următorul atac?

— Toate Casele ar putea începe să stocheze mirodenie.

— Inamicul ne-a luat-o înainte: are un avans greu de recuperat.

— Împăratul, murmură Paul. Cu alte cuvinte, sardaukarii.

— Deghizați, fără-ndoială, în uniforme Harkonnen. Dar rămînînd aceiași soldați fanatici.

— Cum ne-ar putea ajuta fremenii contra sardaukarilor?

— Hawat ți-a vorbit despre Salusa Secundus?

— Planeta-închisoare a Împăratului? Nu.

— Dar dacă-i mai mult decît o planetă-închisoare, Paul? Există o întrebare pe care nu și-o pune nimeni despre Corpul Imperial al sardaukarilor: de unde provin acești soldați?

— De pe planeta-închisoare?

— Provin de undeva.

— Dar recrutările pe care Împăratul le impune…

— Asta sîntem îndemnați să credem: că nu-s decît acei recruți minunat instruiți încă de tineri. Din cînd în cînd mai scapă cîte o vorbă despre cadrele de instrucție imperiale, dar echilibrul civilizației noastre rămîne același: forțele militare ale Caselor Mari din Landsraad pe de o parte, iar de cealaltă sardaukarii și trupele lor de sprijin. *Și* trupele lor de sprijin, Paul. Sardaukarii rămîn sardaukari.

— Dar toate referințele despre Salusa Secundus susțin că-i o lume de iad!

— Fără doar și poate. Dar dac-ai vrea să formezi oameni duri, puternici, cruzi, ce condiții de mediu le-ai alege?

— Cum ți-ai putea asigura loialitatea unor asemenea oameni?

— Există metode verificate: cultivarea sentimentului de superioritate, a misticii legămîntului secret, a spiritului suferinței comune. Sînt mijloace sigure. Au fost folosite pe multe lumi și-n multe epoci.

Paul dădu din cap, fără să-și ia ochii de pe chipul tatălui său. Simțea iminența unei revelații.

— Acum gîndește-te la Arrakis, reluă Ducele. În afara orașelor și-a satelor de garnizoană, este o lume tot atît de înspăimîntătoare ca și Salusa Secundus.

Paul făcu ochii mari.

— Fremenii!

— Sînt baza virtuală a unei armate la fel de puternice și de periculoase ca sardaukarii. Va fi nevoie de răbdare pentru a-i instrui în secret și de bani pentru a-i echipa cum se cuvine. Dar fremenii există… iar mirodenia înseamnă bani. Acum ai să înțelegi de ce ne ducem pe Arrakis, deși știm că este o capcană.

— Harkonnenii nu cunosc nimic despre fremeni?

— Harkonnenii i-au disprețuit dintotdeauna. Se amuzau, vînîndu-i ca pe sălbăticiuni. Nici măcar nu și-au dat vreodată osteneala să afle cîți sînt. Cunoaștem politica lor față de populațiile planetare: cheltuieli minime pentru a le menține în viață și a le exploata. Ducele se răsuci brusc și fireturile șoimului brodat pe uniformă scînteiară. Înțelegi?

— Sîntem pe cale să negociem cu fremenii…

— Am trimis o delegație condusă de Duncan Idaho. Este un om mîndru și neîndurător, dar iubește adevărul. Cred că fremenii îl vor aprecia. Dacă avem noroc, ne vor judeca după el: Duncan cel drept.

— Duncan cel Drept, repetă Paul. Și Gurney cel Dîrz.

— Bine zis, încuviință tatăl său.

Iar Paul gîndi: *Gurney e dintre cei despre care vorbea Cucernica Maică, este dintre aceia pe care se sprijină o lume*: *„…dîrzenia celor bravi.”*

— Gurney mi-a spus că azi te-ai descurcat bine la scrimă, zise Ducele.

— Mie nu mi-a spus tot așa, replică Paul.

Tatăl său rîse cu poftă.

— Îmi închipuiam că trebuie să fie zgîrcit cu laudele. Zicea că înțelegi de minune – sînt cuvintele lui – diferența dintre tăișul unei lame și vîrful ei.

— Gurney susține că nu-i artistic să omori cu vîrful. Că trebuie s-o faci cu tăișul.

— Gurney e un romantic, mormăi Ducele. Întorsătura pe care o luase dintr-odată conversația cu fiul său îl tulburase. Tăcu o clipă, apoi spuse: Aș vrea să nu fii niciodată nevoit să omori… dar dacă va fi necesar, s-o faci cum poți – cu vîrful sau cu tăișul.

Își înălță ochii spre luminatorul pe care răpăia ploaia.

Paul îi urmări privirea și se gîndi la atmosfera umedă a Caladanului, la ploaie – un fenomen inexistent pe Arrakis, după cum relatau sursele pe care le studiase. Apoi, gîndul la cerul de deasupra îl duse mai departe, la spațiul dintre cele două lumi.

— Sînt chiar așa de mari navele Ghildei? întrebă.

Ducele își coborî privirea spre el.

— Va fi prima ta călătorie în afara planetei… Da, sînt nave mari. Avem de parcurs un drum lung și vom călători la bordul unui transspațial, o navă cu adevărat gigantică. Într-un singur ungher din pîntecele ei vor încăpea toate fregatele și bunurile noastre. Vom fi doar o fărîmă din încărcătură.

— Și nu vom avea voie să ieșim din fregatele noastre?

— E o parte din prețul pe care-l plătim Ghildei pentru garantarea securității. Dacă lîngă noi s-ar afla nave Harkonnen, n-am avea de ce să ne temem. Harkonnenii n-ar cuteza, nici ei, să-și pericliteze privilegiile de transport.

— O să stau cu ochii pe ecrane și-am să încerc să zăresc un ghildar.

— N-ai să reușești. Nici propriii lor agenți nu-i văd vreodată pe ghildari. Ghilda își păzește cu aceeași strășnicie anonimatul ca și monopolul. Să nu faci vreun lucru care să ne primejduiască privilegiile de transport, Paul.

— Crezi că se ascund pentru că au suferit mutații și înfățișarea lor nu mai e… umană?

— Cine știe? Ducele dădu din umeri. Oricum, n-o să lămurim noi misterul. Și apoi, avem probleme mai importante. Tu, de exemplu.

— Eu?

— Mama a vrut să-ți spun eu, fiule. Vezi tu… s-ar putea să ai aptitudini de mentat.

Paul își privi lung tatăl. O clipă, rămase mut, apoi zise:

— Mentat? Eu? Dar…

— Hawat crede la fel, fiule. E-adevărat.

— Dar, după cîte știu eu, formarea unui mentat trebuie să înceapă din copilărie și fără a i se dezvălui nimic celui în cauză pentru a nu-i inhiba primele…

Tăcu brusc. Evenimentele din trecut se concentrară fulgerător în mintea lui, într-o singură ecuație.

— Înțeleg, murmură.

— Vine o zi, rosti Ducele, cînd posibilul mentat trebuie să afle ce i s-a ascuns pînă atunci. Ziua în care nu mai poate fi *îndrumat* și trebuie să hotărască singur dacă va continua sau va abandona procesul de formare. Unii pot merge mai departe, alții sînt incapabili. Numai posibilul mentat poate ști asta despre el însuși.

Paul își frecă bărbia. Toate învățăturile speciale pe care le primise de la Hawat și de la mama – mnemotehnica, dirijarea percepției și concentrarea atenției, controlul mușchilor și ascuțirea sensibilității, studiul vorbirii și al nuanțelor vocii – toate acestea se contopeau, căpătînd acum un înțeles nou.

— Într-o zi vei fi Duce, fiule, spuse tatăl său. Un Duce mentat ar fi într-adevăr o forță. Poți hotărî acum… sau mai ai nevoie de timp?

Paul răspunse fără șovăială:

— Voi continua.

— O forță, într-adevăr, murmură Ducele.

Paul îi privi zîmbetul orgolios și zîmbetul acela îi răscoli sufletul; pe fața osoasă a tatălui său, părea rînjetul unei hîrci. Închise ochii și simți redeșteptîndu-se în el obsesia țelului cumplit. *Poate că țelul cumplit e să devin mentat*, gîndi.

Dar chiar în timp ce forma acest gînd, *noua sa conștiință* îl respingea.

[51] OREZ PUNDI: varietate mutantă de orez ale cărei boabe, extrem de bogate în zahăr, ating uneori lungimea de 4 cm. Principalul produs de export al Caladanului.

[52] ECAZ: a patra planetă a sistemului Alfa Centauri B. Supranumită „Paradisul sculptorilor" deoarece aici există lemnul de ceață, specia vegetală care poate fi modelată in situ doar prin simpla putere a gîndului uman.

[53] IX și RICHESSE: planete ale sistemului Eridani A, considerate ca deținînd supremația în construcțiile de mașini și specializate în miniaturizare. (Pentru un studiu amănunțit al circumstanțelor care au favorizat evitarea de către Richesse și Ix a principalelor efecte ale Jihadului Butlerian, vezi „Ultimul Jihad" de Sumer și Kautman.)

[54] TUPILE: așa-numita „planetă-azil" (probabil mai multe planete) pe care se refugiau de obicei Casele căzute în dizgrație sau renegate. Poziția sa în spațiu este cunoscută numai de Ghildă și constituie unul din secretele inviolabile ale Păcii Ghildei.

[55] MAREA CONVENȚIE: armistițiul universal, impus de echilibrul de forțe menținut între Ghildă, Casele Mari și Imperiu. Principala dispoziție a Marii Convenții interzice folosirea armamentului atomic împotriva ființelor umane. Fiecare articol al Marii Convenții începe cu cuvintele: „Se vor respecta formele…"

Procesul Bene Gesserit de implantare a unor legende prin Missionaria Protectiva a fost deplin fructificat în cazul doamnei Jessica și al Arrakisului. Însămînțarea universului cunoscut cu o temă profetică destinată protejării personalului B.G. constituie un sistem a cărui ingeniozitate a fost de mult apreciată, dar niciodată nu a existat o potrivire atît de perfectă între persoane și pregătire, ca pe Arrakis. Legendele profetice se dezvoltaseră aici pînă la adoptarea „etichetelor" specifice (inclusiv titlul de Cucernică Maică[56], ritualul canto și respondu[57], precum și cea mai mare parte din panoplia propheticus Shari-a[58]). Cît despre doamna Jessica, astăzi este unanim recunoscut faptul că puterile ei latente au fost grav subestimate.

Fragment din *Criza arrakiană: Analiză* de Prințesa Irulan
(Document secret B.G. – Dosarul nr. AR-81088587)

Pretutindeni în jurul doamnei Jessica, stivuite în colțuri, răspîndite în mijlocul marelui hol al palatului din Arrakeen, zăceau bunurile împachetate ale familiei: lăzi, cufere, cutii, baloturi – unele parțial deschise. Iar de afară se auzea zgomotul unui nou transport de pachete, pe care hamalii de pe naveta Ghildei le descărcau la intrare.

Jessica se afla în centrul holului. Se răsuci încet, plimbîndu-și privirea peste nișele și arcadele cufundate în umbră, peste ferestrele adînci și înguste. Aspectul anacronic al locului amintea de Sala Surorilor de la școala Bene Gesserit. Dar sala școlii i se păruse întotdeauna caldă, primitoare. Aici, totul era piatră rece.

Oare din ce străfunduri ale istoriei scosese arhitectul aceste ziduri cu contraforturi și draperiile acestea întunecate, se întrebă Jessica. Tavanul se arcuia două etaje mai sus, susținut de grinzi masive de lemn, al căror transport prin spațiu, pînă aici, pe Arrakis, costase cu siguranță o avere. Niciuna dintre planetele acestui sistem nu avea copaci din care s-ar fi putut ciopli asemenea grinzi. Doar dacă nu cumva erau din imitație de lemn… Dar nu i se păreau imitație.

În zilele Vechiului Imperiu, palatul servise drept reședință guvernamentală. Pe vremea aceea se acorda mai puțină importanță cheltuielilor. Edificiul data dinaintea Harkonnenilor și a noii lor capitale, Carthag – un oraș ieftin și urît, aflat la vreo două sute de kilometri spre nord-est, dincolo de Ținutul Sfărîmăturilor. Leto dăduse dovadă de înțelepciune alegînd drept sediu administrativ localitatea aceasta. Numele, Arrakeen, era unul sonor, încărcat de tradiție. Pe de altă parte, orașul era mic, deci mai ușor de „sterilizat" și de apărat.

Din nou, dinspre intrare răzbătură bufnituri de lăzi descărcate. Jessica oftă.

În dreapta, rezemat de un cufăr, se afla tabloul înfățișîndu-l pe tatăl Ducelui. Sforile ambalajului atîrnau pe ramă ca niște ornamente zdrențuite. Mîna stîngă a Jessicăi mai strîngea încă o bucată de sfoară. Lîngă portret era capul împăiat al unui taur negru, montat pe o placă de lemn lustruit. Capul părea o insulă întunecată, într-o mare de hîrtie mototolită. Placa stătea pe podea și botul lucios al taurului era îndreptat spre tavan, ca și cînd animalul s-ar fi pregătit să scoată un muget provocator, în această încăpere plină de ecouri.

Jessica se întrebă ce-o determinase să despacheteze mai întîi aceste două obiecte – capul împăiat și tabloul. Își dădea seama că gestul fusese întru cîtva simbolic. Niciodată din ziua în care negociatorii Ducelui o cumpăraseră de la școală, nu se simțise atît de speriată și de nesigură.

Capul și tabloul.

Obiectele îi sporeau sentimentul de neliniște. Se zgribuli, privi din nou ferestrele înguste, înalte. Abia trecuse de amiază, dar la latitudinea aceasta cerul părea sumbru și rece – atît de întunecat și de posomorît, în comparație cu azurul Caladanului! Dorul de casă îi răscoli sufletul ca un junghi ascuțit.

Cît de departe ești, Caladan…

— Ei, iată-ne și aici!

Era vocea Ducelui Leto.

Jessica se întoarse și-l văzu ieșind din pasajul boltit care ducea în sala de mese. Uniforma de campanie, neagră, cu șoimul roșu heraldic pe buzunarul de la piept, era șifonată și plină de praf.

— Credeam că te-ai rătăcit în casa asta hidoasă, spuse el.

— E o casă rece, zise Jessica.

Îi privi silueta înaltă, fața smeadă care o ducea cu gîndul la livezi de măslini și-un soare auriu răsfrîngîndu-și razele în ape albastre. Ochii lui cenușii aveau ceva din fumul unui foc de lemne. Dar chipul era de prădător: prelung, cu muchii ascuțite și fățete.

I se făcu deodată frică de el. Devenise atît de sălbatic, atît de dur, de cînd hotărîse să se supună poruncii Împăratului…

— Întregul oraș e rece, spuse ea.

— Nu-i decît un tîrg de garnizoană, murdar și înecat în praf, încuviință el. Dar o să-l schimbăm noi. Își plimbă ochii de jur împrejur. Holul ăsta și sălile învecinate sînt destinate primirilor oficiale. Adineaori am aruncat o privire prin cîteva apartamente din aripa sudică. Sînt mult mai plăcute.

Se apropie de Jessica și-i atinse brațul, admirînd în tăcere frumusețea ei impunătoare, plină de demnitate.

Și iarăși se gîndi la obîrșia ei necunoscută. Vreo Casă proscrisă? Vreo dinastie surghiunită? Părea mai maiestuoasă chiar decît membrii familiei imperiale.

Intensitatea privirii lui o făcu pe Jessica să se întoarcă pe jumătate și să-i dezvăluie profilul. Iar Ducele constată că nu exista nimic deosebit, nimic precis care să definească frumusețea ei. Sub părul bogat, de culoarea bronzului lustruit, o față ovală. Ochii, depărtați, verzi și la fel de senini cum era cerul Caladanului dimineața. Nasul mic, gura mare și generoasă. Trupul frumos, dar cu discreție; era înaltă, cu linii suple.

Își aminti că surorile din școală o caracterizaseră drept uscătivă, după spusele trimișilor săi. Descrierea era rudimentară. Jessica readusese neamului

Atreides adevărata frumusețe princiară. Era fericit că Paul o moștenise.

— Unde-i Paul? întrebă.

— Pe undeva prin casă. Studiază cu Yueh.

— Probabil în aripa de sud. Mi s-a părut că aud glasul lui Yueh, dar n-am avut timp să verific. Ducele o privi, șovăind. De fapt, n-am venit decît ca să atîrn cheia Castelului Caladan în sala de mese.

Jessica își ținu răsuflarea, înfrîngîndu-și imboldul de a se lipi de el. Venise să atîrne cheia… Semnificația gestului avea caracter de irevocabilitate. Dar nu era nici momentul, nici locul potrivit pentru a căuta consolare.

— Cînd am sosit, am observat drapelul nostru pe clădire, zise ea.

Ducele își aruncă privirea către portretul tatălui său.

— Te pregăteai să-l agăți. Unde?

— Undeva, aici.

— Nu.

Cuvîntul era net, categoric. Jessica ar fi putut recurge la viclenie pentru a-l convinge pe Duce, însă o discuție deschisă era inutilă. Totuși, trebuia să încerce, chiar dacă o făcea doar pentru a-și aminti ei înseși că nu vrea să-l înșele.

— Domnia Ta, dacă ai vrea să…

— Răspunsul meu rămîne nu. Sînt și-așa scandalos de indulgent cu tine în multe privințe, dar asta nu. Vin din sala de mese, care este…

— Domnia Ta! Te rog…

— Am de ales între digestia ta și prestigiul meu ancestral, draga mea. Locul acestor obiecte este în sala de mese.

Jessica oftă.

— Bine, Domnia Ta.

— Poți să-ți reiei obiceiul de a lua masa în apartamentele tale ori de cîte ori este posibil. Nu-ți voi pretinde prezența la locul cuvenit decît în ocazii oficiale.

— Mulțumesc, Domnia Ta.

— Și nu mai fi așa glacială și ceremonioasă. Bucură-te că nu sîntem căsătoriți, draga mea, altfel ar fi fost de datoria ta să-mi stai alături la fiecare masă.

Jessica dădu din cap, cu trăsăturile feței imobile.

— Hawat a instalat deja adulmecătorul de otrăvuri deasupra mesei din sufragerie, reluă Ducele. În camera ta ai să găsești unul portabil.

— Ai prevăzut această… neînțelegere.

— Draga mea, mă gîndesc și la confortul tău. Am angajat servitoare. Sînt localnice, dar Hawat le-a verificat – toate sînt fremene. Va trebui să te descurci cu ele pînă cînd oamenii noștri vor fi terminat cu celelalte treburi pe care le au.

— Există vreun localnic cu adevărat demn de încredere?

— Toți cei care-i urăsc pe Harkonneni sînt demni de încredere. Pe menajeră s-ar putea chiar să vrei s-o păstrezi: shadouta[59] Mapes.

— Shadouta? Fremenii au titluri?

— Mi s-a spus că înseamnă „fîntînărească”, un calificativ cu implicații deosebite aici. Poate că n-o să ți se pară chiar tipul servitoarei, deși Hawat are o părere excelentă despre ea, ținînd cont de raportul lui Duncan. Amîndoi sînt convinși că vrea să slujească – mai precis că vrea să te slujească pe tine.

— Pe mine?

— Fremenii au aflat că ești o Bene Gesserit. Circulă o mulțime de legende despre Bene Gesserit pe-aici.

Missionaria Protectiva, gîndi Jessica. *Nici o lume nu-i scapă.*

— Asta înseamnă că Duncan a reușit? Fremenii ne vor fi aliați?

— Încă nu-i sigur. Duncan e de părere că o bucată de vreme vor doar să ne observe. În orice caz, au acceptat un armistițiu, făgăduind că nu vor mai ataca satele noastre periferice. Iar ăsta-i un succes mai important decît pare la prima vedere. Hawat mi-a spus că fremenii au fost un spin dureros în coasta Harkonnenilor și că proporțiile ravagiilor provocate de incursiunile lor erau un secret păzit cu strășnicie. Împăratul n-ar fi stat cu mîinile-n sîn dac-ar fi prins de veste despre slăbiciunea trupelor Harkonnen.

— O menajeră fremenă, rosti îngîndurată Jessica, revenind la subiectul shadoutei Mapes. Cu ochii complet albaștri, fără-ndoială.

— Nu te lăsa înșelată de înfățișarea acestor oameni. Sînt un popor puternic, cu o vitalitate uimitoare. Cred că-s exact ce ne trebuie.

— E un joc periculos.

— Să nu redeschidem discuția asta.

Jessica se sili să zîmbească.

— Sîntem definitiv angajați, e limpede, spuse ea. Puse în aplicare metoda rapidă de revenire la calm – cele două respirații adînci, gîndul ritual – apoi întrebă: Ai vreo dorință specială în legătură cu împărțirea camerelor?

— Într-o zi va trebui să mă înveți și pe mine cum faci asta, zise Ducele. Cum reușești să-ți alungi grijile și să te întorci la chestiuni practice. Trebuie să fie un truc Bene Gesserit.

— E un truc de femeie.

Ducele zîmbi.

— Împărțirea încăperilor, deci. Asigură-te să dispun de un birou spațios lîngă dormitorul meu. O să am mai mult de furcă, aici, cu hîrțogăria, decît pe Caladan. Și, bineînțeles, o cameră de gardă. Cred că asta-i tot. Pentru securitatea clădirii să nu-ți faci nici o grijă. Oamenii lui Hawat au controlat fiecare ungher.

— Sînt convinsă.

Ducele își consultă ceasul.

— Vezi să se potrivească toate ceasurile după ora locală a Arrakeenului. Am însărcinat un tehnician cu treaba asta. Trebuie să-și facă apariția. Ridică mîna și îndreptă o șuviță de păr de pe fruntea Jessicăi. Acum trebuie să mă întorc pe terenul de debarcare. Curînd va sosi a doua navetă, cu restul oamenilor.

— N-ar putea să-i întîmpine Hawat, Domnia Ta? Pari obosit.

— Bunul Thufir e și mai ocupat decît mine. Știi că planeta-i plină de uneltirile Harkonnenilor. În plus, trebuie să încerc să reținc cîțiva dintre vînătorii de mirodenie care au experiență. Schimbarea fiefului le dă dreptul liberei alegeri… și planetologul, pe care Împăratul și Landsraadul l-au desemnat Arbitru al Schimbării, nu poate fi cumpărat. A aprobat actul opțiunii. Peste șapte sute de specialiști se pregătesc să se îmbarce pe naveta pentru mirodenie, iar sus îi așteaptă o navă de marfă a Ghildei.

— Domnia Ta…

Jessica ezită.

— Ce este?

Nu, gîndi ea. *Nu va putea fi convins să renunțe la încercarea de a face din*

această planetă o lume sigură pentru noi. Și nu-mi pot folosi „trucurile” împotriva lui.

— La ce oră dorești să iei cina? întrebă ea.

Nu asta a vrut să-mi spună, gîndi el. *Ah, Jessica, de-am putea fi altundeva, oriunde, departe de lumea asta cumplită… Numai noi doi, fără griji.*

— O să mănînc pe teren, la popota ofițerilor, îi răspunse. Nu te aștepta să mă întorc prea devreme. Și… a, da, am să trimit o mașină de patrulare după Paul. Vreau să asiste la consiliul nostru strategic.

Își drese glasul ca și cînd ar fi vrut să mai spună ceva, apoi, brusc, se întoarse și ieși. Dinspre ușa de la intrare, Jessica auzi zgomotul altor lăzi descărcate. Apoi vocea Ducelui, poruncitoare și trufașă, cu tonul pe care le vorbea întotdeauna servitorilor cînd se grăbea: „Doamna Jessica e în holul mare. Du-te la ea chiar acum.”

Ușa exterioară se trînti.

Jessica se întoarse și dădu cu ochii de portretul Bătrînului Duce. Fusese pictat de renumitul Albe, la vremea cînd tatăl lui Leto intra în a doua jumătate a vieții. Artistul îl înfățișase în costum de matador, cu o capă purpurie aruncată pe brațul stîng. Avea chipul aproape la fel de tînăr ca al lui Leto, cu aceiași ochi cenușii, cu același aer de pasăre de pradă. Jessica încleștă pumnii de-a lungul trupului și fulgeră cu privirea tabloul. „Fii blestemat! Blestemat! Blestemat!” șopti ea.

— Ce poruncești, Vlăstar Nobil?

Era o voce feminină, subțire și vibrantă.

Jessica se răsuci și văzu o femeie măruntă, cu părul sur, îmbrăcată într-o rochie maronie de servitoare. Arăta la fel de zbîrcită și de sfrijită ca toți cei din mulțimea care, în cursul dimineții, îi salutase pe drumul de la terenul de debarcare către oraș. Toți băștinașii pe care-i văzuse pînă acum, gîndi Jessica, arătau ca niște prune uscate și păreau subnutriți. Dar Leto spusese că erau puternici și plini de vitalitate. Și ochii lor… Da, desigur, ochii: de un albastru adînc și întunecat, fără urmă de alb – ca și ochii femeii acesteia… tainici, misterioși. Jessica se sili să nu-i mai privească.

Femeia se înclină scurt, cu gîtul țepăn.

— Mi se spune shadouta Mapes, Vlăstar Nobil, rosti ea. Ce poruncești?

— Poți să mi te adresezi cu „Doamnă”, răspunse Jessica. Nu sînt vlăstar nobil. Sînt concubina legitimă a Ducelui Leto.

Din nou plecăciunea aceea ciudată, și o privire întrebătoare, furișată pe sub sprîncene.

— Are deci și o soție?

— Nu are și nici n-a avut. Sînt singura… consoartă a Ducelui, mama moștenitorului său desemnat.

Și pronunțînd aceste vorbe, Jessica rîse în sinea ei de orgoliul care se ascundea îndărătul lor. *Cum spunea Sfîntul Augustin*? *„Mintea poruncește trupului și trupul ascultă. Mintea își poruncește sieși și întîmpină rezistență.” Da… Întîmpin tot mai multă rezistență în ultimul timp. Ar trebui să mă retrag liniștită în mine însămi.*

Un strigăt straniu răzbătu din stradă. Strigătul se repetă: „Suusuu-suk!”[60] Apoi: „Ikhut-eigh! Ikhut-eigh!”[61] Și iarăși: „Suu-suu-suk!”

— Cei asta? întrebă Jessica. Am mai auzit de cîteva ori strigătul acesta azi-dimineață, cînd am intrat în oraș.

— E doar un vînzător de apă, Doamnă. Dar pe Domnia Ta n-are de ce s-o

intereseze. Palatul adăpostește o cisternă de cincizeci de mii de litri, care-i întotdeauna plină. Femeia se uită în jos, la rochia ei ponosită. După cum vezi, Doamnă, nu port distrai[62]. Rîse scurt. Și încă n-am murit!

Jessica șovăi. Ar fi vrut să o întrebe o mulțime de lucruri pe fremenă, să obțină cît mai multe informații utile. Dar rînduirea haosului din palat era o treabă mai urgentă. Totuși, gîndul că pe lumea aceasta apa reprezenta o marcă distinctivă a bogăției nu contenea să o tulbure.

— Ducele mi-a spus titlul tău, shadouta, zise ea. Cunosc cuvîntul. E unul străvechi.

— Știi limbile vechi? întrebă Mapes și așteptă răspunsul cu o încordare ciudată.

— Limbile sînt cea dintîi învățătură Bene Gesserit, răspunse Jessica. Știu bhotani jib și chakobsa[63] și cunosc toate graiurile de luptă[64].

Mapes dădu din cap.

Întocmai cum spune legenda.

Și Jessica se întrebă: *De ce mă pretez la bîlciul ăsta*? Dar căile Bene Gesserit erau întortocheate și coercitive.

— Cunosc Descîntecele Negre[65] și tainele[66] Marii Maici, zise ea. Citi semnele tot mai ușor de recunoscut din mișcările și mimica femeii, tresăririle infime care o trădau. Miseces prejia, continuă ea în dialectul chakobsa. *Andral t're pera*! *Trada cik buscakri miseces perakri*…

Mapes făcu un pas înapoi. Părea gata s-o rupă la fugă.

— Știu multe lucruri, urmă Jessica. Știu că ai adus pe lume copii, că mulți dintre cei ce ți-s dragi au pierit, că frica te-a făcut să te ascunzi, că ai comis acte de violență și că vei mai comite. Știu multe lucruri.

Mapes spuse cu voce joasă:

— N-am vrut să te jignesc, Doamnă.

— Vorbești de legendă și cauți răspunsuri. Păzește-te de răspunsurile pe care le-ai putea afla. Știu că ai venit pregătită de violență și că sub veșmînt ai o armă.

— Doamnă, eu…

— Există o șansă infimă să-mi verși sîngele, dar astfel ai aduce mai multă nenorocire decît îți închipui în temerile tale cele mai smintite. Să știi că există lucruri mai cumplite decît moartea… Chiar și pentru un întreg popor.

— Doamnă! exclamă Mapes și păru pe punctul de a cădea în genunchi. Arma ți-a fost *trimisă* în dar, dacă se dovedește că ești Ea.

— Și ca să mă ucidă, dacă se dovedește că nu sînt, replică Jessica.

Așteptă, cu aerul de calm aparent care făcea din inițiații Bene Gesserit luptători atît de periculoși. *Acum vom vedea de ce parte înclină balanța.*

Încet, Mapes își strecură mîna în corsajul rochiei și dădu la iveală o teacă de culoare închisă. Din teacă ieșea un mîner negru, cu adîncituri pentru degete. Ținînd într-o mînă teaca și apucînd mînerul cu cealaltă, femeia trase afară o lamă de un alb-lăptos și o înălță. Lama strălucea ca și cum ar fi luminat dinăuntru. Avea două tăișuri, ca un kindjal, și vreo douăzeci de centimetri lungime.

— Știi ce-i acesta, Doamnă?

Pentru Jessica, nu putea fi decît un singur lucru: fabulosul cristai[67] arrakian, cuțitul pe care nimeni nu putuse să-l scoată vreodată în afara planetei și despre care se știa numai din auzite.

— E un cristai, răspunse ea.

— Nu rosti cuvîntul cu ușurință. Știi ce înseamnă?

E o întrebare cu tîlc, gîndi Jessica. *Și adevăratul motiv pentru care fremena voia să ajungă la mine. Trebuia să-mi pună această întrebare. Iar răspunsul meu poate declanșa violență sau… sau ce? Vrea un răspuns de la mine: semnificația unui cuțit. Ei i se spune shadouta în dialectul chakobsa. În chakobsa, cuțit se traduce „făuritorul morții”. Ah, începe să dea semne de nerăbdare. Trebuie să-i răspund. Întîrzierea este la fel de primejdioasă ca un răspuns greșit.*

— Un făuritor… spuse ea.

— Aiiiii! strigă Mapes și exclamația ei părea să exprime, în același timp, durere și ușurare. Tremura atît de violent, încît lama cuțitului din mîna ei arunca reflexe fulgerătoare în toată sala.

Jessica aștepta încordată. Voise să spună *un făuritor al morții* și să pronunțe denumirea în vechea limbă, dar acum intraseră în alertă toate simțurile ei perfect antrenate să interpreteze cele mai infime tresăriri ale mușchilor.

Cuvîntul-cheie era… făuritor.

Făuritor? *Făuritor*.

Totuși, Mapes continua să țină cuțitul ca și cînd ar fi fost gata să-l folosească.

Jessica spuse:

— Credeai că eu, care cunosc tainele Marii Maici, nu știu de făuritor?

Mapes lăsă jos brațul în care ținea arma.

— Doamnă, pentru cine a trăit atîta amar de vreme cu profeția, clipa revelației e ca o lovitură.

Profeția… Jessica se gîndi la Shari-a și la toată panoplia propheticus. O soră Bene Gesserit din Missionaria Protectiva, trimisă cu veacuri în urmă aici, pe Arrakis; moartă de mult, desigur, dar cu misiunea îndeplinită: legendele protectoare însămînțate în cultura acestui popor, în așteptarea zilei cînd aveau să fie de folos unei Bene Gesserit.

Și ziua aceea venise.

Mapes vîrî cuțitul în teacă și zise:

— Lama e nestabilizată, Doamnă. Să păstrezi cuțitul asupra Domniei Tale. Dacă stă mai mult de o săptămînă departe de carne, dintele de Shai-hulud[68] începe să se dezintegreze. Ia-l. De-acum îți aparține, cît timp vei trăi.

Jessica întinse mîna dreaptă și, asumîndu-și un ultim risc, rosti:

— Mapes, ai băgat în teacă lama fără s-o fi udat cu sînge.

Cu un icnet, Mapes dădu drumul tecii în mîna Jessicăi și-și deschise larg corsajul rochiei.

— Ia-mi apa vieții!

Jessica trase lama. Cum scînteia! Apropie vîrful de pieptul fremenei. O frică mai cumplită decît panica din clipa morții păru să pună stăpînire pe Mapes. Otravă pe vîrful lamei? se întrebă Jessica. Feri vîrful, ridicîndu-l, apăsă scurt cu tăișul deasupra sînului stîng al femeii. O picătură mare de sînge izvorî din rană și se opri imediat. Coagulare ultrarapidă, gîndi Jessica. *O mutație pentru păstrarea umidității*?

Vîrî lama în teacă.

— Încheie-ți rochia, Mapes.

Tremurînd, fremena se supuse. Ochii ei, lipsiți de alb, o fixară pe Jessica.

— Ești a noastră, murmură. Ești *Ea*.

Din nou, dinspre intrare se auzi larmă de lăzi descărcate. Iute, Mapes smulse arma din mîna Jessicăi și i-o îndesă în corsajul rochiei.

— Cel care vede cuțitul acesta trebuie purificat sau ucis! șuieră ea. Știi asta, Doamnă!

O știu acum, gîndi Jessica.

Dar nu intră nimeni în hol. Descărcătorii plecară.

Mapes se liniști.

— Cei nepurificați care-au văzut lama unui cristai nu mai pot părăsi vii Arrakisul, zise ea. Să nu uiți niciodată asta, Doamnă. Ți s-a încredințat un cristai. Tăcu o clipă, respiră adînc, apoi spuse: Și acum lucrurile trebuie să-și urmeze cursul. Nimic nu poate fi grăbit. Privi roată la mormanele de cutii și de cufere. Iar cîtă vreme sîntem aici, avem destule de făcut.

Jessica se codi. *Lucrurile trebuie să-și urmeze cursul*. Era o frază tip din stocul de formule sacre vehiculat de Missionaria Protectiva… *Venirea Cucernicei Maici care vă va elibera*.

Dar eu nu sînt Cucernică Maică, gîndi Jessica. Și imediat: *Mare Maică*! *Pe ASTA au plantat-o aici*! *Atunci, trebuie să fie o lume oribilă, într-adevăr*!

Mapes i se adresă cu dezinvoltură:

— Cu ce să încep, Doamnă?

Instinctul o avertiză pe Jessica să adopte aceeași atitudine.

— Cu tabloul acela, portretul Bătrînului Duce… Trebuie atîrnat pe unul din pereții sălii de mese. Iar pe peretele opus, capul de taur.

Mapes se apropie de trofeu.

— Ce mare trebuie să fi fost animalul cu un asemenea cap, spuse și, aplecîndu-se, adăugă: Mai întîi trebuie să-l curăț, nu?

— Nu.

— Dar s-a adunat murdărie pe coarne.

— Nu-i murdărie, Mapes. E sîngele tatălui Ducelui nostru. Coarnele au fost stropite cu un fixativ transparent, la cîteva ore după ce fiara l-a ucis pe Bătrînul Duce.

Mapes își îndreptă spatele.

— Cum?

— Nu-i decît sînge. Sînge vechi, uscat. Cheamă pe cineva să te ajute. Afurisitele astea de obiecte sînt grele.

— Crezi că m-am speriat de sînge? Am trăit în deșert, și-am văzut destul sînge.

— Cred… c-ai văzut, murmură Jessica.

— Și, nu o dată, sîngele meu, insistă Mapes. Mai mult decît a curs din zgîrietura pe care mi-ai făcut-o adineaori.

— Ai fi preferat să tai mai adînc?

— O, nu! Apa trupului e prea puțină ca s-o irosești degeaba! Ai făcut bine ce-ai făcut.

Și Jessica, atentă la vorbele și gesturile fremenei, percepu implicațiile mai profunde ale expresiei „apa trupului”. Din nou, încercă un sentiment apăsător la gîndul valorii apei pe Arrakis.

— Pe ce perete să agăț tabloul și pe ce perete capul, Doamnă?

Mereu practică, *Mapes asta*, cugetă Jessica.

— Agață-le unde vrei, Mapes. Nu prea contează.

— Am înțeles, Doamnă. Se aplecă iar și începu să adune rămășițele de ambalaj și sfoară. Ai omorît un bătrîn Duce, vasăzică? mormăi preocupată.

— Să chem pe cineva să te-ajute? întrebă Jessica.

— Răzbesc eu și singură, Doamnă.

Da, o să răzbească, gîndi Jessica. *E ceea ce o caracterizează pe fremena aceasta*: *voința de a răzbi*.

Sub corsaj, simți contactul rece al tecii cristaiului și se gîndi la lanțul lung al planurilor Bene Gesserit, care-și durase o verigă și aici, pe Arrakis. Datorită acestei verigi depășise o criză care ar fi putut s-o coste viața. „Nimic nu poate fi grăbit", spusese Mapes. Dar tocmai graba și ritmul năvalnic predominau de cînd sosiseră aici, umplîndu-i sufletul de temeri. Și nici pavezele ridicate de Missionaria Protectiva, nici minuțiozitatea cu care Hawat inspectase acest morman de pietre suprapuse nu puteau să-i alunge neliniștea.

— După ce termini cu astea, apucă-te să golești cuferele, îi spuse fremenei. Unul dintre oamenii de-afară are cheile și știe unde-i fiecare lucru. Să-ți dea cheile și lista. Dacă mai ai nevoie de ceva, mă găsești în aripa de sud.

— Bine, Doamnă.

Jessica se îndepărtă. Gîndi: *Hawat n-are decît să creadă că locul acesta prezintă siguranță. Eu însă presimt o amenințare*.

O cuprinse, deodată, dorința arzătoare de a-și vedea fiul. Se îndreptă către porticul arcuit al coridorului care ducea spre sala de mese și apartamentele familiale. Mergea repede. Din ce în ce mai repede. Aproape că alerga.

În urmă, Mapes încetă o clipă lucrul și privi silueta care se depărta. „E *Ea*, într-adevăr", murmură. „Sărmana."

[56] CUCERNICĂ MAICĂ: la origine, stareță Bene Gesserit care a transformat în organismul ei o „otravă de iluminare”, ridicîndu-se astfel la un nivel superior al percepției. Titlul a fost adoptat și de fremeni, pentru propriile lor preotese, care dobîndeau o „iluminare” similară. (Vezi și BENE GESSERIT și APA VIEȚII.)

[57] CANTO și RESPONDU: ritual de invocație, inclus în panoplia propheticus utilizată de Missionaria Protectiva.

[58] PANOPLIA PROPHETICUS: termen desemnînd totalitatea superstițiilor contagioase folosite de Bene Gesserit pentru exploatarea lumilor primitive. SHARI-A: acea componentă din panoplia propheticus care constituie baza ritualurilor superstițioase.

[59] SHADOUT: „fîntînar”. Titlu onorific la fremeni.

[60] SUU-SUU-SUK!: strigăt al vînzătorilor de apă de pe Arrakis. „Suk” înseamnă „piață”. (Vezi IKHUT-EIGH!)

[61] IKHUT-EIGH!: strigăt al vînzătorilor de apă de pe Arrakis (etimologie incertă). (Vezi SUU-SUU-SUK!)

[62] DISTRAI: îmbrăcăminte de corp inventată pe Arrakis și confecționată dintr-un material cu structură microsendviș, a cărei funcție constă în regenerarea umidității provenite din evaporarea corporală și din reziduurile organice. Umiditatea, astfel recoltată și filtrată, poate fi recuperată prin sifonare în buzunare special prevăzute.

[63] BHOTANI JIB / CHAKOBSA: așa-numite „limbaje magnetice”, derivate în parte din vechea bhotani (bhotani jib, „jib” însemnînd dialect). Chakobsa este un amestec de dialecte vechi, modificate în vederea creării unui cod secret, printre care locul cel mai important îl ocupă graiul de luptă al bhotanilor, mercenarii din primele războaie de asasini.

[64] GRAI DE LUPTĂ: orice limbaj special, cu etimologie restrînsă, destinat comunicațiilor cu caracter secret în timp de război.

[65] DESCÎNTECE NEGRE: termen idiomatic desemnînd superstițiile contagioase implantate de Missionaria Protectiva în sînul civilizațiilor primitive instabile.

[66] TAINE: termen idiomatic referitor la fenomene presupuse mistice sau magice.

[67] CRISTAI: cuțitul sacru al fremenilor de pe Arrakis. Se confecționează în două variante, „fixă” și „instabilă”. Un cuțit instabil se dezintegrează destul de repede, dacă nu este ținut în apropierea cîmpului electric al organismului uman. Cuțitele fixe sînt tratate în vederea stocării. Ambele variante nu depășesc lungimea de 20 cm.

[68] SHAI-HULUD: viermele de nisip de pe Arrakis, supranumit și „Bătrînul deșertului”, „Moș Veșnicie” sau „Bunicul deșertului”. Nu este lipsit de semnificație faptul că numele, atunci cînd este pronunțat cu un anumit ton sau cînd apare scris cu inițială majusculă, se referă la zeitatea „gliei strămoșești” din superstițiile fremene. Viermii de nisip ating dimensiuni uriașe (în inima deșertului s-au observat specimene de peste 400 m lungime) și trăiesc foarte mult timp, atunci cînd nu se ucid între ei sau nu sînt înecați în apă, care pentru ei este otrăvitoare. Se presupune că cea mai mare parte a nisipului de pe Arrakis este produsă de acțiunea viermilor de nisip. (Vezi MICUL FĂURITOR.)

„Yueh! Yueh! Yueh!” sună refrenul. „Un milion de morți nu-i ajungeau lui Yueh!”

Fragment din *Istoria copilului Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Ușa era întredeschisă. Jessica pătrunse într-o încăpere cu pereți galbeni. În stînga, văzu o canapea joasă de piele și două corpuri de bibliotecă, goale, între care atîrna un burduf de apă, umflat și plin de praf. În dreapta, de o parte și de cealaltă a unei uși, alte corpuri de bibliotecă, goale și acestea, un birou de pe Caladan și trei scaune. La capătul opus al camerei, cu fața la fereastră și cu spatele la Jessica, stătea doctorul Yueh. Părea cu totul absorbit de priveliștea lumii exterioare.

Jessica făcu încă un pas neauzit.

Observă că haina medicului era șifonată și că la înălțimea cotului stîng avea urme albe de cretă. Văzută din spate, silueta lui țeapănă și descărnată, în veșminte negre, părea o marionetă gata să salte pe sfori mînuite de un păpușar ascuns. Doar capul părea viu – un cap masiv, cu părul lung, de culoarea abanosului, prins pe umăr în inelul de argint al Școlii Suk – mișcîndu-se ușor în timp ce urmărea ceva dincolo de fereastră.

Jessica își mai roti o dată privirea prin odaie, dar nu descoperi nici un semn al prezenței fiului ei. Știa însă că ușa din dreapta dădea într-un mic dormitor care-i plăcuse mult lui Paul.

— Bună ziua, doctore Yueh, spuse ea. Unde e Paul?

Yueh dădu din cap, de parcă ar fi răspuns cuiva aflat de partea cealaltă a geamului. Vorbi cu un aer absent, fără să se întoarcă:

— Băiatul tău e obosit, Jessica. L-am trimis să se odihnească în camera de alături.

Apoi, brusc, tresări și se întoarse. Colțurile lungi ale mustății care-i acopereau buzele roșii tremurau.

— Doamnă, iartă-mă! Mi-erau gîndurile aiurea… N-am vrut să fiu atît de… familiar.

Jessica surîse și îl liniști cu un gest al mîinii. O clipă, se temuse că Yueh va îngenunchea.

— Te rog, Wellington.

— Dar să-ți pronunț numele cu atîta… Eu…

— Ne cunoaștem de șase ani. De mult ar fi trebuit să renunțăm la formalisme… în particular.

Yueh schiță un zîmbet stins, gîndind: *Cred că am reușit. Acum, dacă va observa ceva neobișnuit în purtarea mea, va crede că-i din cauza stingherelii. Știind răspunsul dinainte, nu va căuta motive mai profunde.*

— Eram cu capul în nori, spuse el. Ori de cîte ori mi se întîmplă să… să te

compătimesc, mă tem că-n gînd așa-ți spun… Jessica.

— Mă compătimești? Pentru ce?

Yueh ridică din umeri. Își dăduse de multă vreme seama că, spre deosebire de Wanna sa, Jessica nu era înzestrată cu tot darul dreptvorbirii. Cu toate astea, ori de cîte ori era posibil, își dădea silința să-i spună adevărul. Pentru mai multă siguranță.

— Ai văzut lumea aceasta… Jessica. Se poticnise înainte de a-i pronunța numele, dar continuă repede: Atît de stearpă, după Caladan. Și oamenii! Femeile pe lîngă care am trecut azi-dimineață, căinîndu-se sub voaluri. Felul în care ne priveau!

Jessica își încrucișă brațele. Simți cristaiul ascuns la piept – cuțitul cu lama făcută din dintele unui vierme de nisip, dacă era adevărat ce se spunea.

— Normal, rosti ea. Pentru ei sîntem niște străini – alți oameni, alte obiceiuri. Pînă acum i-au cunoscut numai pe Harkonneni. Privi peste umărul lui, spre fereastră. La ce te uitai?

Yueh își întoarse din nou fața spre geam.

— La oameni.

Jessica se apropie, îi urmări privirea îndreptată spre fațada casei, în stînga. Acolo, din solul neted, parcă bătătorit, se înălțau douăzeci de palmieri. Un gard de fier forjat îi despărțea de oamenii care treceau pe stradă, înfășurați în mantii largi. Jessica percepu un tremur în aerul din jurul casei – un scut defensiv[69] – în timp ce observa trecătorii, întrebîndu-se de ce Yueh găsea spectacolul atît de captivant.

Brusc, înțelese și-și duse instinctiv o mînă la obraz. Felul în care oamenii priveau palmierii! Pe chipuri se citea invidie, ură și… rar, o urmă de speranță. Fiecare trecător scruta pomii cu o privire fixă.

— Știi ce gîndesc? întrebă Yueh.

— Poți să citești gîndurile?

— Gîndurile lor, da. Se uită la palmieri și gîndesc: „O sută de-ai noștri.” Asta gîndesc.

Jessica se încruntă și îl privi nedumerită.

— De ce?

— Pomii aceștia sînt curmali. Un curmal are nevoie de patruzeci de litri de apă pe zi. Un om, doar de opt litri. Un curmal face deci cît cinci oameni. Sînt douăzeci de pomi. O sută de oameni.

— Dar unii privesc cu speranță.

— Tot ce speră e să cadă cîteva fructe. Numai că nu-i încă timpul lor.

— Privim locul acesta cu un ochi prea critic, spuse Jessica. Există, deopotrivă, și speranță și pericol, aici. Mirodenia ne-ar putea face bogați. Cu un tezaur solid, am putea să schimbăm fața planetei după placul nostru.

Dar în sinea ei, rîse ironic: *Pe cine încerc să conving*? Rîsul erupse peste toate constrîngerile, izbucni sec, fără veselie.

— Numai securitatea n-am putea s-o cumpărăm, zise ea.

Yueh își ascunse fața. *Măcar de i-aș urî pe oamenii aceștia, în loc să-i iubesc*! Prin felul de a fi, în multe privințe, Jessica semăna cu Wanna. Dar chiar acest gînd conținea implicații care nu făceau decît să-i întărească hotărîrea. Cruzimea Harkonnenilor urma căi întortocheate. Poate că Wanna trăia. Trebuia să se convingă.

— Nu-ți face griji pentru noi, Wellington, spuse Jessica. Sînt problemele noastre, nu și ale tale.

Crede că pentru ea mă tem! Își înghiți lacrimile. *Și e adevărat. Dar trebuie să-l înfrunt pe diavolul de Baron după ce voi fi săvîrșit crima pe care a ticluit-o, ca să apuc unica șansă de a-l lovi cînd va fi cel mai vulnerabil – în clipa izbînzii sale*. Oftă.

— Crezi că l-ar deranja pe Paul dacă aș intra la el s-arunc o privire? întrebă Jessica.

— Deloc. I-am dat un sedativ.

— Suportă bine schimbarea?

— Doar că-i ceva mai obosit decît de obicei. Și agitat, dar la cincisprezece ani cine n-ar fi, în împrejurări ca astea?

Se duse la ușa din dreapta și o deschise. Jessica îl urmă și privi în penumbra din dormitor.

Paul stătea întins pe un pat îngust. Un braț era ascuns sub pătură, pe celălalt și-l îndoise deasupra capului. Obloanele ferestrei din apropiere țeseau pe chipul lui o urzeală de umbră și lumină.

Jessica examină figura lui Paul, fața ovală atît de asemănătoare cu a ei. Părul însă, negru ca antracitul și zbîrlit, era al Ducelui. Gene lungi ascundeau ochii de nuanța calcarului cenușiu. Și Jessica surîse, simțind că temerile o părăsesc. Se pomeni fascinată de ceea ce dezvăluiau caracteristicile genetice ale fizionomiei lui Paul: ochii și fața ei, dar, suprapuse, liniile mai pronunțate ale tatălui, prefigurînd bărbatul care avea să ia locul copilului.

Și-n clipa aceea, Jessica se gîndi că trăsăturile băiatului erau un distilat desăvîrșit, provenit din configurații aleatorii – șiruri nesfîrșite de evenimente și hazarduri care se contopeau în acest nex. Îi veni să îngenuncheze lîngă pat și să-și îmbrățișeze fiul, dar o inhibă prezența lui Yueh. Se retrase, închizînd încet ușa.

Yueh revenise în fața ferestrei. Nu putuse să suporte felul în care Jessica își privea fiul. *De ce nu mi-a dăruit Wanna copii*? se întrebă. *Ca medic știu că n-o împiedica nici un motiv fizic. Să fi existat un motiv Bene Gesserit? Să i se fi impus altă menire? Care? Mă iubea, sînt sigur*.

Pentru prima dată îi dădu în gînd că poate făcea parte dintr-un plan mai vast și mai complex decît putea concepe mintea lui.

Jessica veni lîngă el.

— Ce minunat abandon e somnul unui copil, murmură ea.

Yueh răspunse mecanic:

— De-ar putea și adulții să se odihnească la fel…

— Da.

— Unde oare-am pierdut asta?

Jessica îi aruncă o privire scurtă. Percepuse tonul ciudat, dar gîndurile-i erau încă la Paul, la rigorile viitoare ale educației sale, la deosebirile care apăruseră în viața lui – o viață cu totul diferită de cea pentru care îl pregătiseră.

— Într-adevăr, pierdem ceva, rosti ea.

Privi spre dreapta, colina presărată cu tufe pipernicite, verzi-cenușii, îndoite de vînt. Aveau frunzele albe de praf și ramuri chircite, ca niște gheare. Cerul prea sumbru părea o pată de cerneală deasupra colinei, iar lumina lăptoasă a soarelui arrakian dădea peisajului un reflex argintiu – ca al lamei cristaiului ascuns în corsaj.

— Ce-ntunecat e cerul, zise ea.

— În parte din cauza lipsei de umiditate.

— Apa! Apa! Oriunde te întorci, aici, n-auzi decît de lipsa apei!

— Prețiosul mister al Arrakisului.

— Dar de ce-i atît de puțină? Roca din zonă e vulcanică. Aș putea să enumăr cel puțin zece surse de energie. Există gheață la poli. Se zice că nu se pot fora puțuri în deșert, că furtunile și mareele de nisip distrug echipamentele înainte de-a putea fi instalate, dacă nu cumva apare între timp un vierme. Oricum, tot nu s-au găsit vreodată urme de apă în zona nisipurilor. Dar misterul, Wellington, adevăratul mister, sînt puțurile care au fost săpate aici, în nord, în doline și depresiuni. Ai citit despre ele?

— O infiltrație ușoară la început, apoi nimic.

— Dar tocmai acesta-i misterul, Wellington. Se dă de apă. Apa dispare. Și nu mai reapare niciodată. Iar dacă se sapă alt puț alături, rezultatul e același: o infiltrație care se volatilizează. N-a fost nimeni curios să afle de ce?

— E, într-adevăr, o curiozitate, admise Yueh. Bănuiești activitatea unui agent organic, nu? Ar fi apărut în probele de sol.

— Ce să apară? Materie vegetală străină? Sau vreun animal necunoscut? Cine-ar putea să le recunoască? Privirea Jessicăi se îndreptă din nou către colină. Apa-i oprită. O absoarbe ceva. Asta bănuiesc.

— Poate că se cunoaște cauza. Harkonnenii au pus lacăt multor surse de informație despre Arrakis. Poate-au avut motive s-o suprime și pe aceasta.

— Ce motive? Și-apoi, mai e și umiditatea atmosferică. Destul de scăzută, desigur, dar există. Ea-i principala sursă de apă aici, captată în capcanele de vînt[70] și-n precipitatoare[71]. De unde provine?

— De la calotele polare?

— Aerul rece conține prea puțină umiditate, Wellington. Nu, există aici, în spatele vălului așternut de Harkonneni, lucruri care ar trebui cercetate îndeaproape și nu toate sînt direct legate de problema mirodeniei.

— Sîntem, într-adevăr, în spatele vălului așternut de Harkonneni, spuse Yueh. Dar poate că vom… Tăcu brusc, observînd privirea intensă cu care-l fixa Jessica. Ce este?

— Felul în care pronunți „Harkonnen”, zise ea. Nici vocea Ducelui nu-i încărcată de atît venin cînd rostește numele detestat. Nu știam că ai motive personale să-i urăști, Wellington.

Mare Maică! gîndi el. *I-am trezit bănuielile*! *Acum va trebui să folosesc toate manevrele pe care le-am învățat de la Wanna. Nu există decît o singură soluție*: *să spun adevărul, atît cît voi putea.*

— Nu știai că soția mea, Wanna…

Se poticni, cu glasul sugrumat. Își săltă umerii, încercă iar:

— Ei…

Nu reuși să articuleze mai mult. Simți cum îl cuprinde panica, strînse din răsputeri pleoapele, luptînd cu chinul din piept. Apoi o mînă îi atinse ușor brațul.

— Iartă-mă, spuse Jessica. N-am vrut să redeschid o rană veche. Și gîndi: *Bestiile*! *Soția lui era Bene Gesserit – urmele învățăturilor ei sînt ușor de recunoscut. Și-i limpede că au ucis-o Harkonnenii. Bietul Yueh nu-i decît încă o victimă legată de Atreizi prin același Cherem*[72] *al urii.*

— Îmi pare rău, zise doctorul. Mi-e peste putință să vorbesc despre asta.

Deschise ochii, abandonîndu-se suferinței lăuntrice. Asta, cel puțin era

adevărat.

Jessica îi cercetă chipul: pomeții ascuțiți, punctele întunecate ale ochilor migdalați, tenul gălbui, mustața moale care-i atîrna de-o parte și de alta a buzelor parcă prea roșii, peste bărbia fină. Ridurile care-i brăzdau obrajii și fruntea, observă ea, nu erau numai semnul vîrstei, ci și al suferinței. O cuprinse un sentiment de profundă afecțiune pentru omul acesta.

— Wellington, îi spuse, îmi pare rău că te-am adus cu noi în locurile acestea pline de primejdii.

— Am venit de bunăvoie, răspunse el.

Și asta era adevărat!

— Dar toată planeta e o capcană a Harkonnenilor. Trebuie să-ți fi dat seama de lucrul ăsta.

— O capcană nu-i destul pentru a-i veni de hac Ducelui Leto.

Și asta era adevărat!

— Poate c-ar trebui să am mai multă încredere în el, zise Jessica. E un tactician strălucit.

— Am fost dezrădăcinați. Acesta-i motivul neliniștilor noastre.

— Și ce ușor se poate distruge o plantă dezrădăcinată! Mai ales cînd o replantezi într-un sol ostil.

— Sîntem așa de siguri că solul este ostil?

— Cînd s-a aflat cîți oameni va adăuga Ducele la cifra populației, au izbucnit manifestații violente. Și nu au încetat decît cînd oamenii au văzut că instalăm capcane de vînt și condensatoare[73] suplimentare.

— Aici există doar atîta apă cîtă-i necesară pentru întreținerea vieții umane. Oamenii știu că dacă și mai mulți vor bea din cantitatea limitată de apă, prețurile vor crește și cei mai săraci dintre ei vor pieri. Dar Ducele a rezolvat problema. Și nu înseamnă că tulburările de care spui sînt manifestarea unei ostilități permanente.

— Dar gărzile? insistă ea. Peste tot, gărzi. Și scuturi. Oriunde te uiți, dai de reverberația lor. Nu așa am trăit pe Caladan.

— Lasă-i Arrakisului măcar o șansă, Jessica.

Dar ea continuă să privească aprig peisajul de dincolo de fereastră.

— Locul acesta miroase a moarte, Wellington, spuse ea. Hawat a trimis aici o avangardă din cîteva batalioane de agenți. Santinelele de afară sînt oamenii lui. Cei care ne descarcă bagajele sînt oamenii lui. Sume mari au fost scoase din tezaur, fără să se dea nici o explicație. Cuantumul lor înseamnă un singur lucru: mituiri de persoane sus-puse. Își scutură capul și murmură: Unde apare Thufir Hawat, urmează moartea și trădarea.

— Îl ponegrești.

— Îl ponegresc? Dimpotrivă, îl elogiez. Moartea și trădarea sînt acum singurele noastre speranțe. Pur și simplu, nu-mi fac iluzii cu privire la metodele lui Thufir.

— Ar trebui să-ți găsești o ocupație. Să nu-ți mai lași timp pentru asemenea gînduri morbi…

— O ocupație!? Dar ce crezi că-mi ia tot timpul, Wellington? Sînt secretara Ducelui. Și-s destul de ocupată ca să aflu în fiecare zi alte motive de temere… lucruri pe care nici el nu bănuiește că le cunosc. Jessica strînse din buze și continuă aproape șoptit: Uneori, mă întreb cît au contat studiile mele

economice Bene Gesserit atunci cînd m-a ales.

— Ce vrei să spui? întrebă Yueh. Îl surprinsese tonul ei cinic, această amărăciune pe care Jessica nu i-o dezvăluise niciodată pînă atunci.

— Nu crezi, Wellington, că o secretară înrobită prin dragoste e mult mai sigură?

— Nu-i drept ce spui acum, Jessica.

Rostise reproșul spontan. Sentimentele Ducelui pentru concubina sa nu puteau fi puse la îndoială. Era suficient să-l vezi cînd o urmărea cu privirea…

Jessica suspină.

— Ai dreptate. Nu-i drept.

Își cuprinse din nou trupul cu brațele, apăsînd în carne teaca cristaiului, amintindu-și că și cuțitul acesta era o problemă încă neelucidată.

— Curînd, spuse ea, va curge mult sînge. Harkonnenii nu vor avea odihnă pînă nu-și vor fi găsit moartea sau nu-l vor fi distrus pe Duce. Baronul nu poate să uite că Leto e înrudit cu familia imperială – oricît de îndepărtată ar fi înrudirea – în vreme ce titlurile Harkonnenilor au ieșit din portofoliul CHOAM-ului. Dar adevărata otravă, veninul care-i impregnează fiecare gînd, e faptul că un Atreides a cerut expulzarea pentru lașitate a unui Harkonnen, după bătălia Corrinului[74].

— Vechea vrajbă, murmură Yueh.

Și, pentru o clipă, simți mușcătura acidă a urii. Vechea vrajbă îl prinsese în pînza ei de păianjen și-o omorîse pe Wanna sau, mai rău, o ferecase în camerele de tortură ale Harkonnenilor, pînă ce soțul ei avea să le îndeplinească porunca. Vechea vrajbă îl prinsese în cursă… Și toți oamenii din jurul lui făceau parte din cursă. Iar ironia sorții voise ca această vrăjmășie de moarte să erupă tocmai aici, pe Arrakis, unica sursă din univers a melanjului, substanța care prelungea viața, drogul binefăcător pentru sănătate.

— La ce te gîndești? îl întrebă Jessica.

— Mă gîndesc că decagramul de mirodenie a ajuns în clipa de față la șase sute douăzeci de mii de solari[75] pe piața oficială. O avere cu care se pot cumpăra multe…

— Setea de cîștig te atinge chiar și pe tine, Wellington?

— Nu setea de cîștig.

— Dar ce, atunci?

Yueh dădu din umeri.

— Zădărnicia, răspunse. Apoi îi aruncă Jessicăi o privire piezișă. Îți mai amintești ce gust avea mirodenia, prima oară?

— Un gust asemănător cu al scorțișoarei.

— Dar gustul nu-i niciodată același. Melanjul e ca viața… De fiecare dată îți arată altă față. Unii susțin că produce o reacție indusă. Organismul, descoperind că substanța îi face bine, interpretează favorabil aroma – plăcută, vag euforică. Și, tot asemenea vieții, imposibil de sintetizat cu adevărat.

— Cred c-ar fi fost mai înțelept pentru noi s-alegem calea exilului, să ne refugiem dincolo de sfera de influență a Imperiului.

Yueh își dădu seama că Jessica nu-l ascultase și cugetă la vorbele ei, întrebîndu-se: *Într-adevăr… de ce nu-l va fi determinat pe Leto s-o facă? Virtual, ar putea să-l oblige la orice*. Profită de moment ca să schimbe subiectul, mai ales că era vorba de adevăr.

— M-ai considera îndrăzneț… Jessica, dacă ți-aș pune o întrebare

personală?

Cu un sentiment de neliniște inexplicabil, Jessica se lipi de pervazul ferestrei.

— Nu, firește. Ești… prietenul meu.

— De ce nu l-ai determinat pe Duce să vă căsătoriți?

Jessica se răsuci deodată și-l fulgeră cu privirea.

— De ce nu l-am determinat? Dar…

— Nu trebuia să te întreb, se scuză Yueh.

— Nu, zise ea. Apoi ridică din umeri. Există un bun motiv politic. Atît timp cît Ducele rămîne celibatar, unele Case Mari mai pot spera într-o alianță. Și-apoi… oftă …a manevra oamenii, a-i sili să se supună voinței tale înseamnă a adopta o atitudine cinică față de umanitate. E ceva care degradează totul. Dacă-l determinam să… să facă asta, nu era fapta lui.

— Așa ar fi spus și Wanna mea, murmură Yueh.

Și acesta era alt adevăr! Își duse mîna la gură și înghiți convulsiv. Nu fusese niciodată mai aproape de a vorbi, de a-și mărturisi rolul ascuns.

Vorbi însă Jessica și momentul se spulberă.

— În afară de asta, Wellington, în Leto există de fapt doi bărbați. Pe unul din ei îl iubesc nespus. E plin de farmec, spiritual, delicat… tandru – tot ce și-ar putea dori o femeie. Dar celălalt bărbat e… dur, rece, autoritar, egoist – la fel de aspru și de tăios ca vîntul iernii. E cel pe care l-a modelat tatăl. Jessica își schimonosi chipul. De-ar fi murit bătrînul cînd s-a născut Leto!

În tăcerea așternută, adierea unui ventilator făcu să foșnească draperiile.

Brusc, Jessica inspiră adînc. Apoi zise:

— Leto are dreptate. Încăperile de aici sînt mai plăcute decît cele din restul palatului. Se întoarse și-și plimbă privirile de jur împrejur. Și-acum te rog să mă scuzi, Wellington; vreau să văd și celelalte încăperi, ca să știu cum să le împart.

Yueh dădu din cap.

— Desigur.

Și gîndi: *Măcar de-ar exista vreo cale să mă sustrag de la ce am de făcut…*

Jessica își lăsă brațele de-a lungul trupului; traversă camera, către culoar. În prag, șovăi o clipă, înainte de a ieși. *Tot timpul cît am vorbit a avut ceva de ascuns*, gîndi ea. *Ținea ceva în el. Ca să-mi menajeze sentimentele, fără doar și poate*. Ezită iarăși, fu pe punctul de a se întoarce, de a-l descoase pe Yueh și de a-l face să-și dea la iveală secretul. *Nu. S-ar simți rușinat și îngrozit la gîndul că poate fi ghicit cu atîta ușurință. Ar trebui să am mai multă încredere în prieteni.*

[69] SCUT DEFENSIV: cîmp protector produs de un generator Holtzman și rezultînd din Faza Unu a efectului de anulare a gravitației. Un scut nu poate fi străpuns decît de obiecte care se deplasează cu viteză redusă (în funcție de intensitatea la care este activat scutul, această viteză variază între 6 și 9 cm/s) și nu poate fi anihilat decît de un cîmp electric de dimensiuni kilometrice.

[70] CAPCANĂ DE VÎNT: dispozitiv amplasat pe direcția unui vînt dominant și permițînd decantarea, prin condensare, a umidității atmosferice (condensarea producîndu-se prin scăderea bruscă și intensă a temperaturii în interiorul capcanei).

[71] COLECTOARE DE ROUĂ (a nu se confunda cu culegătorii de rouă) / CONDENSATOARE / DECANTOARE / PRECIPITATOARE: Recipiente ovoidale, cu diametrul mare de aproximativ 4 cm. sînt confecționate din cromoplastic, un material care devine alb reflectorizant atunci cînd este supus unei radiații de lumină și revine la transparență, în întuneric. Colectoarele reprezintă o suprafață rece pe care se condensează roua dimineții. Fremenii le utilizează în plantațiile din bazinele cu pante abrupte, unde ele reprezintă o sursă de apă sărăcăcioasă, dar sigură.

[72] CHEREM: „frăție de ură” (alianță stabilită, de obicei, în scopul unei răzbunări comune).

[73] COLECTOARE DE ROUĂ (a nu se confunda cu culegătorii de rouă) / CONDENSATOARE / DECANTOARE / PRECIPITATOARE: Recipiente ovoidale, cu diametrul mare de aproximativ 4 cm. sînt confecționate din cromoplastic, un material care devine alb reflectorizant atunci cînd este supus unei radiații de lumină și revine la transparență, în întuneric. Colectoarele reprezintă o suprafață rece pe care se condensează roua dimineții. Fremenii le utilizează în plantațiile din bazinele cu pante abrupte, unde ele reprezintă o sursă de apă sărăcăcioasă, dar sigură.

[74] BĂTĂLIA CORRINULUI: bătălia spațială de la care-și trage numele Casa Imperială Corrino. Bătălia Corrinului a avut loc în apropierea sistemului Sigma Draconis, în anul 88 î.G. (înaintea înființării Ghildei), constituind premisa ascensiunii politice a Casei domnitoare de pe Salusa Secundus.

[75] SOLARI: unitatea monetară oficială a Imperiului, a cărei valoare a rezultat după patru sute de ani de negocieri purtate de Ghildă, Landsraad și Împărat.

S-a remarcat deseori rapiditatea cu care Muad'Dib a învățat necesitățile Arrakisului. Surorile Bene Gesserit cunosc desigur temeiul acestei rapidități. Pentru ceilalți, putem spune că Muad'Dib a învățat repede fiindcă prima sa învățătură a fost cum să învețe. Și prima lecție a acestei învățături era încrederea fundamentală că putea să învețe. Este surprinzător cît de mulți oameni nu cred că pot să învețe și mai ales cît de mulți cred că este greu să învețe. Muad'Dib știa că fiecare experiență comportă o lecție.

Fragment din *Umanitatea lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Întins în pat, Paul se prefăcea că doarme. Nu-i fusese greu să ascundă în palmă somniferul doctorului Yueh, simulînd că-l înghite. Își înăbuși rîsul. Pînă și mama sa îl crezuse adormit. Fusese cît pe ce să sară din pat și să-i ceară voie să exploreze clădirea, dar își dăduse seama că nu-l va lăsa. Domnea încă prea multă nesiguranță. Nu! Era mai bine așa…

Dacă ies fără să-i cer voie, nu voi fi nesocotit un ordin. Și am să rămîn în casă, unde nu-i nici un pericol.

Trase cu urechea. Mama vorbea cu Yueh în camera cealaltă. Cuvintele lor nu erau deslușite – ceva în legătură cu mirodenia… cu Harkonnenii. În răstimpuri, tăceau.

Își strămută atenția la tăblia sculptată de la capul patului – o placă falsă, fixată în perete și mascînd telecomenzile camerei. Ornamentul înfățișa un pește sărind dintr-o apă cu valuri înalte. Știa că o apăsare pe ochiul peștelui comanda aprinderea lămpilor cu suspensie. Deplasarea unui val punea în funcțiune sistemul de ventilație. Un altul regla temperatura.

Fără zgomot, Paul se ridică în capul oaselor. În stînga, lîngă perete, se afla o bibliotecă înaltă. Corpul ei putea fi rotit, descoperind, în zidul din spate, o nișă cu sertare pe una din laturi. Clanța ușii dinspre coridor întruchipa o manșă de ornitopter[76].

S-ar fi zis că încăperea fusese anume concepută pentru a-l ademeni.

Încăperea și întreaga planetă.

Se gîndi la bobina pe care i-o arătase Yueh: „Arrakis, Stațiunea Experimentală pentru Botanica Deșertului a Maiestății Sale Imperiale." Era o bobină veche, dinaintea descoperirii mirodeniei. Nume după nume se perindară în mintea lui Paul, fiecare cu imaginea imprimată de impulsul mnemonic al proiectorului: *saguaro*, *tufa-măgărușului*, *curmal*, *verbină-de-nisip*, *primulă-de-seară*, *cactus-butoi*, *livan*, *scumpie*, *tufă de creozot… vulpe pitică*, *șoimul deșertului*, *șoarece marsupial…*

Nume și imagini. Nume și imagini din trecutul terestru al omului – multe dintre ele inexistente astăzi în altă parte a universului decît aici, pe Arrakis.

Atîtea lucruri noi de învățat despre… mirodenie.

Și viermii nisipurilor.

În camera de alături se închise o ușă. Paul auzi pașii mamei sale pierzîndu-se spre capătul coridorului. Știa că acum doctorul Yueh își va găsi ceva de citit și nu va părăsi încăperea.

Sosise momentul să pornească în explorare.

Tiptil, se dădu jos din pat și se îndreptă spre biblioteca pivotantă. Un zgomot în spatele lui îl opri. Se întoarse. Placa de la capătul patului cobora deasupra locului în care stătuse întins cu cîteva clipe mai înainte. Paul încremeni și imobilitatea îi salvă viața.

Din spatele tăbliei apăru un vînător-căutător[77], nu mai lung de cinci centimetri. Paul îl recunoscu imediat. Era o armă comună de asasinare, pe care orice copil de obîrșie aristocratică învăța s-o cunoască de la cea mai fragedă vîrstă. Un ac metalic ghidat de la mică distanță, care se înfigea în carne vie și-și croia drum prin sistemul nervos pînă la cel mai apropiat organ vital.

Căutătorul urcă, tăie lateral aerul din odaie și reveni deasupra patului.

În mintea lui Paul fulgerară instantaneu toate cunoștințele legate de limitele armei. Cîmpul de suspensie comprimat distorsiona vizibilitatea ochiului de transmisie. Întrucît penumbra din dormitor îngreuna și mai mult vizarea țintei, operatorul nu putea să conteze decît pe mișcare. Trebuia să atace tot ce se deplasa. Centura scutului individual rămăsese pe pat. Scuturile erau vulnerabile la atacul cu laser[78], dar armele-laser erau scumpe, greu de întreținut și prezentau întotdeauna pericolul unei explozii intempestive, în cazul în care fasciculul intersecta un scut activat la intensitatea maximă. Atreizii se bizuiau numai pe scuturile individuale și pe abilitate.

Țintuit locului, într-o fixitate aproape catatonică, Paul înțelese că, pentru a înfrunta această amenințare, nu-i rămăsese decît abilitatea.

Vînătorul-căutător se înălță încă o jumătate de metru. Undui în țesătura de lumină și umbră așternută de obloane, sondînd încăperea.

Trebuie să încerc să-l prind, gîndi Paul. *Dedesubt e lunecos din cauza cîmpului de suspensie. Va trebui să strîng cu putere.*

Acul coborî o jumătate de metru, se abătu la stînga, se roti pe deasupra patului. Bîzîia abia auzit.

Cine îl manevrează? se întrebă Paul. *Cineva din apropiere. Aș putea să-l strig pe Yueh, dar l-ar lovi de cum ar deschide ușa.*

În spatele lui, ușa dinspre coridor scîrțîi. Apoi se auzi o bătaie ușoară și ușa se deschise.

Vînătorul țîșni pe lîngă capul lui Paul, în direcția mișcării.

Mîna dreaptă a băiatului săgetă lateral și prinse din zbor mașinăria ucigașă. Acul vibra și bîzîia în pumnul strîns, dar mușchii se încleștară cu disperare. Răsucindu-se violent, Paul izbi vîrful armei de metalul ușii. Auzi scrîșnetul ochiului spart și simți cum căutătorul îi moare în palmă. Dar nu-i dădu drumul. Voia să fie sigur.

Își ridică ochii și întîlni privirea fixă, albastră, a shadoutei Mapes.

— Tatăl tău a trimis după tine, spuse ea. Escorta așteaptă în hol.

Paul dădu din cap, fără să-și ia ochii de la ciudata femeie în rochie cafenie, de servitoare. Femeia se uita acum la obiectul din pumnul lui încleștat.

— Am auzit de asemenea arme, zise ea. M-ar fi ucis, nu-i așa?

Paul trebui să înghită ca să poată vorbi.

— Eu… eram ținta.
— Dar venea către mine.
— Pentru că te mișcai.
Cine-i creatura aceasta? se întrebă.
— Atunci… mi-ai salvat viața, spuse femeia.
— Am salvat viețile amîndurora.
— Dar, lăsîndu-l să mă lovească, puteai profita ca să fugi.
— Cine ești?
— Shadouta Mapes, menajera.
— Cum de-ai știut unde sînt?
— Mi-a spus mama ta. Am întîlnit-o la capătul coridorului, lîngă scara ce duce la camera straniilor. Femeia arătă cu mîna spre dreapta. Trimișii tatălui tău te așteaptă.
Oamenii lui Hawat, gîndi Paul. *Trebuie să-l găsim pe cel care-a manevrat arma*.
— Du-te la ei, zise. Spune-le că am prins în casă un vînător-căutător și că trebuie să-i găsească operatorul. Să înconjoare imediat clădirea și să blocheze toate ieșirile. Mai departe, vor ști ce au de făcut. Atentatorul e în mod cert un străin printre noi.
Și se întrebă: *Să fi fost chiar creatura aceasta*? Dar își dădu seama imediat că era imposibil. Căutătorul se afla sub control cînd intrase ea.
— Înainte de a-ți îndeplini vruta, pui de om, spuse Mapes, trebuie să degajez drumul dintre noi. Ai pus pe umerii mei o povară de apă pe care nu știu dac-am s-o pot duce. Dar noi, fremenii, ne plătim datoriile – fie ele negre, fie albe. Avem știință că printre voi se află un trădător. Cine-i nu știm, dar sîntem siguri că el există. Poate că a sa a fost mîna care-a călăuzit acest străpunge-carne…
Paul recepționă totul în liniște: *un trădător*. Înainte de-a apuca să vorbească, ciudata femeie îi întoarse spatele și porni în grabă spre holul de la intrare.
Vru s-o oprească, dar ceva din atitudinea ei îi dădu de-nțeles că femeii nu i-ar fi făcut plăcere. Îi spusese ce știa și acum plecase să-i îndeplinească „vruta”. Peste cîteva clipe, oamenii lui Hawat aveau să mișune prin toată casa.
În minte îi răsunară alte frînturi din limbajul neobișnuit al femeii: *camera straniilor*. Privi spre stînga lui, în direcția pe care i-o indicase. Noi, fremenii. Așadar, era fremenă. Își întrerupse o clipă gîndurile pentru a-și fixa în memorie trăsăturile chipului ei: fața zbîrcită ca o prună uscată, pielea brună, ochii albastru-în-albastru, fără alb. Etichetă informația: shadouta Mapes.
Apoi, strîngînd în pumn vînătorul distrus, se întoarse în dormitor. Cu stînga, luă de pe pat centura-scut și-i făcu vînt în jurul mijlocului, strîngîndu-i catarama în vreme ce picioarele îl purtau deja în goană spre capătul din stînga al coridorului.
Shadouta Mapes spusese că mama era acolo… O scară… *camera straniilor*…

[76] ORNITOPTER: (uzual, topter) aeronavă reactivă, cu aripi mobile, al cărei principiu de sustentație este analog cu cel al păsărilor.

[77] VÎNĂTOR-CĂUTĂTOR: mică săgeată de metal „vorace”, echipată cu suspensie și folosită ca armă teleghidată prin intermediul unui pupitru de comandă aflat la mică distanță de țintă. Unul din mijloacele de asasinare cele mai răspîndite.

[78] LASER: denumire uzuală atribuită proiectoarelor laser cu undă continuă. Utilizarea lor ca arme, în condițiile unei civilizații care dispune de generatoare de cîmp defensiv (scuturi), este limitată de efectele pirotehnice cu caracter exploziv (fuziune subatomică) care se produc dacă fasciculul laser intersectează cîmpul unui scut.

Ce a susținut-o pe doamna Jessica în momentele de grea încercare? Reflectați asupra următoarei parabole Bene Gesserit și poate veți înțelege: „Orice drum parcurs pînă la capăt duce exact nicăieri. Escaladează muntele doar atît cît să te convingi că e munte. Din vîrful muntelui nu poți să vezi muntele."

Fragment din *Muad'Dib, comentarii de familie*
de Prințesa Irulan

La extremitatea aripii de sud, Jessica descoperi o scară metalică, în spirală, care urca spre o ușă ovală. Privi în jur, apoi, din nou, ușa de sus.

De ce ovală? se întrebă. *Ciudată formă pentru interiorul unei case.*

Prin ferestrele care mărgineau scara, vedea soarele mare și alb al Arrakisului coborînd spre asfințit. Umbre prelungi străbăteau holul. Jessica privi iarăși scara. Pe treptele de metal, razele oblice reliefau bucățele de pămînt uscat.

Jessica puse o mînă pe balustradă și începu să urce. Sub palma ei, metalul balustradei era rece. Ajunse în fața ușii, se opri și observă că nu exista clanță, ci doar o adîncitură ușoară în locul în care ea ar fi trebuit să se afle.

Nu poate fi un zăvor cu amprentă, își spuse. *Un asemenea zăvor cu amprentă trebuie să fie adaptat la forma mîinii și liniilor palmei unei anumite persoane.* Părea, totuși, un zăvor cu amprentă. Dar existau metode pentru a deschide *orice* zăvor – fie el și cu amprentă – după cum învățase în școală.

Se uită peste umăr ca să se asigure că n-o vede nimeni, apoi își lipi palma pe adîncitura din ușă. O apăsare ușoară pentru a deforma liniile, o mișcare din încheietură, încă una, o rotire infimă a palmei pe suprafața metalului… Zăvorul țăcăni. Brusc, Jessica își retrase mîna, se răsuci, o văzu pe Mapes oprindu-se la baza scării.

— În holul mare sînt niște oameni care zic că i-a trimis ducele după domnul cel tînăr, spuse Mapes. Au sigiliul ducal și garda i-a identificat.

Privi iute ușa ovală, apoi iarăși la Jessica.

E prudentă, gîndi Jessica. *Semn bun.*

— Îl găsești într-a cincea cameră de la capătul acesta al coridorului, în dormitorul mic, spuse ea. Dacă nu reușești să-l trezești, cheamă-l pe doctorul Yueh din încăperea învecinată. S-ar putea ca Paul să aibă nevoie de o injecție tonică.

Din nou, Mapes privi pieziș către ușa ovală și Jessicăi i se păru că deslușește pe chipul ei aversiune. Dar pînă s-o întrebe de ușă și ce se afla în spatele ei, Mapes pornise cu pași repezi spre coridor.

Hawat a controlat toată casa, gîndi Jessica. *Nu poate exista aici cine știe ce grozăvie.*

Împinse ușa. Descoperi o încăpere strîmtă și, în față, altă ușă ovală. În centrul celei de-a doua uși se afla un volan.

O ecluză! constată ea uimită. Privi în jos și văzu pe podea o tijă de sprijin. Tija purta însemnul personal al lui Hawat. *Ușa a fost proptită în poziție deschisă. Probabil că cineva a doborît din greșeală propteaua, fără să știe că prima ușă are un zăvor cu amprentă.*

Păși peste pragul înalt.

Ce rost are o ecluză în interiorul casei? se întrebă. Și se gîndi deodată la creaturi exotice, izolate în încăperi cu climat special.

Climat special!

Părea ceva plauzibil pentru Arrakis, unde pînă și cele mai rezistente plante străine trebuiau irigate.

Ușa din spatele ei dădu să se închidă singură. O prinse și-o propti cu tija lăsată de Hawat. Reveni la cealaltă ușă și abia atunci observă inscripția discretă, gravată în metal, deasupra volanului. Textul era în galach. Citi:

„O omule! Iată o splendidă parte din Creația lui Dumnezeu. Privește-o dar, și învață să iubești perfecțiunea Prietenului Tău Suprem."

Jessica apăsă cu toată greutatea trupului pe volan. Roata se învîrti spre stînga și ușa se deschise. O adiere ușoară îi mîngîie obrajii, învolburîndu-i părul. Simți că inspiră alt aer, mai bogat. Deschise larg ușa și se pomeni înaintea unui zid de verdeață, scăldat în lumină aurie.

Un soare galben? *Nu. Sticlă filtrantă*!

Trecu pragul și ușa se închise în urma ei.

„O seră!" șopti ea.

Era înconjurată de plante și arbuști, în vase mari, de pămînt ars. Recunoscu o mimoză, un gutui înflorit, o sondagi, o pleniscenta învești mîntată în flori verzui, un akarso[79] cu dungi verzi și albe… trandafiri…

Pînă și trandafiri!

Se aplecă să inspire parfumul unei uriașe flori roz, apoi se îndepărtă și-și plimbă ochii de jur împrejur.

Un zgomot ritmic îi invadă simțurile.

Dădu în lături o perdea deasă de frunze și privi către mijlocul serei. Văzu o mică fîntînă, cu marginile joase, canelate. Învîrtejindu-se, un arc de apă se răsfira și cădea răpăind în bazinul de metal.

Jessica se supuse regimului rapid de limpezire a percepției și începu să cerceteze metodic locul. Încăperea părea pătrată, cu latura de vreo zece metri. După poziția față de extremitatea holului și după ușoarele deosebiri de construcție, deduse că fusese adăugată pe acoperișul acestei aripi cu mult după terminarea clădirii originale.

Pe latura sudică, se opri în fața vastei suprafețe de sticlă filtrantă, se întoarse și privi în jur. Tot spațiul era ocupat cu plante exotice de climă umedă. Din masa de verdeață răzbătu un foșnet. Jessica se încordă, apoi zări un simplu servok[80] cu mecanism de ceasornic și brațe pentru stropit. Unul din brațe se înălță și pulverizâ un voal diafan de stropi, burîndu-i obrajii. Brațul se retrase și Jessica privi ținta aspersorului: o ferigă arborescentă.

Era pretutindeni apă în încăperea aceasta. *Apă*. Pe o planetă unde apa era cea mai prețioasă sevă a vieții. O risipă atît de flagrantă, încît Jessica simți că-i îngheață ceva în adîncul sufletului.

Privi soarele, prin geamul de sticlă galbenă. Atîrna la orizont, deasupra crestelor ascuțite ale imensului lanț muntos căruia i se spunea Scutul de

Piatră[81].

Sticlă filtrantă, gîndi ea. *Pentru a face acest soare alb mai blînd și mai familiar. Cine să fi construit sera? Leto? I-ar sta-n fire să mă surprindă cu un astfel de cadou, dar timpul a fost prea scurt. Și a avut de rezolvat probleme mai serioase.*

Își aminti de raportul care menționa că multe case din Arrakeen au ecluze la uși și la ferestre, pentru păstrarea și regenerarea umidității interioare. Leto susținuse că pentru a-și demonstra de la bun început puterea și bogăția vor ignora în mod deliberat asemenea precauții și nu vor proteja ferestrele și ușile reședinței decît împotriva prafului omniprezent.

Dar sera era o demonstrație mai elocventă decît absența oricăror ecluze. Jessica se gîndi că acest loc de plăcere conținea destulă apă ca să asigure traiul pe Arrakis a o mie de persoane… dacă nu mai multe.

Păși de-a lungul peretelui de sticlă, continuînd să scruteze interiorul. Noua perspectivă îi dezvălui o suprafață metalică lîngă fîntînă – tăblia unei măsuțe pe care se aflau un blocnotes și un stilograf, parțial mascate de-o frunză ca un evantai. Se apropie de masă, observă semnele lăsate de Hawat, apoi se aplecă asupra mesajului înscris pe blocnotes:

> *Doamnei Jessica*
>
> *Fie ca locul acesta să-ți ofere tot atîta plăcere cîtă mi-a dăruit mie. Te rog, îngăduie-i acestei încăperi să-ți amintească o lecție pe care-o știm de la aceleași învățătoare: apropierea unui lucru dorit înclină la prea multă îngăduință. Un asemenea făgaș este periculos.*
>
> *Cu cele mai bune gînduri,*
> *Margot, Doamnă Fenring*

Jessica dădu din cap. Știa de la Leto că fostul reprezentant al Împăratului pe Arrakis fusese Contele Fenring. Dar mesajul camuflat al însemnării, formulate în așa fel încît să-i dea de înțeles că aceea care-o scrisese era tot Bene Gesserit, îi cerea acum toată atenția. În treacăt, avu, totuși, un gînd amar: *Contele s-a căsătorit cu doamna sa.* Însă chiar în aceeași clipă, începu să caute mesajul ascuns. Trebuia să existe unul. Rîndurile așternute la vedere conțineau enunțul cifrat pe care orice Bene Gesserit, neconstrînsă de vreo Injoncțiune a Școlii, era obligată să-l transmită, la nevoie, altei Bene Gesserit: *„Un asemenea făgaș este periculos."*

Jessica pipăi cu vîrfurile degetelor fețele paginii, căutînd micile puncte codificate. Nu găsi nimic. Degetele alunecară pe muchiile blocnotesului. Nimic. Cuprinsă brusc de neliniște, așeză carnețelul așa cum îl găsise. Să fi fost ceva legat de poziția lui? Dar Hawat scotocise sera și nu încăpea îndoială că mutase blocnotesul din loc. Privi frunza ce atîrna deasupra mesei. Frunza! Își plimbă un deget pe suprafața interioară, pe margini, peste peduncul. Aici era! Degetele descoperiră șirurile de semne minuscule și le parcurseră dintr-o mișcare:

> *„O primejdie imediată îi amenință pe fiul tău și pe duce. Unul din dormitoare a fost amenajat ca să-ți ademenească băiatuL. H. l-au înțesat cu capcane mortale detectabile, lăsînd una care-ar putea să scape nedescoperită." Jessica își stăpîni pornirea de-a o rupe la fugă spre dormitorul lui Paul: trebuia să afle întregul conținut al mesajului. Degetele citiră înfrigurate, mai departe: „Nu cunosc precis natura pericolului, dar e ceva în legătură cu un pat. Ducele este amenințat de trădarea unuia dintre*

tovarășii sau locotenenții săi de încredere. H. plănuiesc să te ofere unui favorit aflat în slujba lor. Iartă-mă că nu-ți pot spune mai mult. Sursele mele sînt sărace, deoarece Contele nu-i în solda H.

În grabă, M.F.”

Jessica lăsă frunza și dădu să se repeadă spre ieșire. În momentul acela însă, ușa ecluzei se deschise violent și Paul sări peste prag, strîngînd ceva în pumnul mîinii drepte. Împinse ușa cu umărul, o zări pe mama sa, trecu iute printre frunze pînă la ea, observă fîntîna și vîrî pumnul încleștat sub jetul de apă.

— Paul! Jessica îl prinse de umăr, privindu-i fix pumnul. Ce-ai în mînă?

— Un vînător-căutător. L-am prins în camera mea și i-am zdrobit capul, dar vreau să fiu sigur. Apa o să-l scurtcircuiteze.

Vorbise cu dezinvoltură, dar Jessica sesizase tensiunea care-l stăpînea.

— Scufundă-l! porunci ea.

Paul se supuse.

— Dă-i drumul. Lasă-l în apă!

El scoase mîna, și-o scutură de apă, privi acul de metal care zăcea nemișcat pe fundul bazinului. Jessica rupse o ramură și împinse cu ea ghimpele ucigaș. Era mort. Dădu drumul ramurii în apă și-și privi fiul. Ochii lui examinau încăperea și Jessica recunoscu în intensitatea privirii Metoda Bene Gesserit.

— Locul ăsta poate ascunde orice, spuse el.

— Am motive să consider că-i sigur.

— Și camera mea ar fi trebuit să fie. Hawat a zis…

— A fost un vînător-căutător, îi aminti ea. Manevrat de cineva aflat în casă. Telecomanda are rază de acțiune limitată. S-ar putea ca obiectul să fi fost introdus după terminarea investigațiilor lui Hawat.

Dar simultan se gîndi la mesajul înscris pe frunză: …*trădarea unuia dintre tovarășii sau locotenenții săi de încredere. Dar nu Hawat. O, în nici un caz Hawat.*

— Oamenii lui Hawat percheziționează chiar acum clădirea, spuse Paul. Vînătorul era cît pe ce s-o omoare pe bătrîna care-a venit să mă trezească.

— Shadouta Mapes, murmură Jessica, amintindu-și discuția de pe scară. Tatăl tău vrea să asiști la…

— E o treabă care poate să mai aștepte. De ce crezi că locul ăsta prezintă siguranță?

Jessica îi arătă blocnotesul și-i explică. Paul păru ceva mai ușurat. Pe ea însă zbuciumul sufletesc n-o părăsi. *Un vînător-căutător*! gîndi. *Maică milostivă*! Trebui să apeleze la toate resursele trupului ei antrenat ca să-și înăbușe o criză de tremur isteric.

Paul răspunse calm:

— E mîna Harkonnenilor, firește. Va trebui să-i distrugem.

În ușa ecluzei se auzi un ropot ușor – semnalul de recunoaștere al agenților lui Hawat.

— Intră, strigă Paul.

Ușa se deschise și un bărbat înalt, în uniformă Atreides și cu insigna lui Hawat pe cașchetă, trecu pragul.

— Ah, aici erai, Domnule! spuse el. Menajera m-a îndrumat încoace. Privirea lui parcurse încăperea. Am descoperit un tumul în beci. Înăuntru era un individ cu o cutie de comandă pentru căutători.

— Vreau să fiu de față la interogatoriu, zise Jessica.

— Îmi pare rău, Doamnă. N-am reușit să-l prindem viu.

— Și n-aveți nici un indiciu ca să-l identificați?

— Deocamdată n-am găsit nimic, Doamnă.

— Era un arrakian? întrebă Paul.

Jessica dădu din cap: întrebarea era judicioasă.

— Are înfățișarea băștinașilor, răspunse omul. După cum arăta, e de presupus c-a fost ascuns în tumul cu mai bine de-o lună înainte de sosirea noastră. Ieri, cînd am inspectat beciul, pietrele și mortarul erau intacte. Sînt gata să-mi pun în joc reputația pentru asta!

— Nu pune nimeni la îndoială conștiinciozitatea dumitale, spuse Jessica.

— O pun eu, Doamnă. Ar fi trebuit să cercetăm subsolul cu ultrasunete.

— Presupun că o faceți acum, zise Paul.

— Da, Domnule.

— Dați-i de știre tatălui meu că vom întîrzia.

— Imediat, Domnule. Omul se întoarse spre Jessica. Ordinele lui Hawat sînt ca în asemenea situații domnul cel tînăr să fie pus la adăpost. Ochii săi cercetară din nou interiorul serei. Locul acesta-i sigur?

— Am motive să cred că da, răspunse Jessica. A fost inspectat și de Hawat, și de mine.

— Atunci am să stau de pază afară, Doamnă, pînă ce mai controlăm o dată clădirea.

Se înclină, îl salută pe Paul cu mîna la caschetă și ieși.

Paul rupse cel dintîi tăcerea:

— Poate că n-ar strica să controlăm și noi clădirea, mai tîrziu. Ochii tăi ar putea să descopere lucruri pe care alții nu le văd.

— Aripa asta era singurul loc pe care nu-l cercetasem. Am lăsat-o la urmă pentru că…

— Pentru că Hawat s-a ocupat personal de ea.

Jessica îi aruncă o privire scurtă, iscoditoare.

— N-ai încredere în Hawat?

— Ba da… Dar a îmbătrînit… Lucrează prea mult. Ar trebui să-i mai ușurăm povara.

— N-am reușit decît să-l insultăm și să-i diminuăm eficiența. După ce-o să afle ce s-a întîmplat, nici o insectă n-o să mai poată pătrunde în aripa aceasta. Îi va fi rușine să…

— Trebuie să luăm propriile noastre măsuri.

— Hawat a servit cu cinste trei generații Atreides. Merită tot respectul și toată încrederea noastră… întreit.

— Cînd faci ceva care nu-i place, tata spune *Bene Gesserit*! de parcă ar înjura.

— Și ce nu-i place tatălui tău?

— Să-l contrazici.

— Tu nu ești tatăl tău, Paul.

O s-o îngrijoreze, gîndi el, *dar trebuie să-i spun ce mi-a destăinuit acea Mapes despre existența unui trădător printre noi.*

— Ce-mi ascunzi? întrebă Jessica. Nu așa te știam, Paul.

El ridică din umeri, apoi îi relată discuția cu Mapes.

Și Jessica se gîndi iar la mesajul de pe frunză. Se decise deodată, îi arătă lui Paul frunza și-i reproduse mesajul.

— Trebuie să-l avertizăm numaidecît pe tata, spuse el. O să-i transmit chiar acum o radiogramă cifrată.

— Nu. Ai s-aștepți pînă ce vei putea să vorbești cu el între patru ochi. Cu cît vor ști mai puțini despre asta, cu atît mai bine.

— Vrei să spui că nu trebuie s-avem încredere în nimeni?

— Mai există o posibilitate. S-ar putea ca mesajul să fi fost anume ticluit pentru a ne alarma. Chiar dacă cei care ni l-au transmis cred că-i adevărat, este posibil ca singurul său scop să fie acela de a ne parveni.

Chipul lui Paul rămase ferm și întunecat.

— Ca să strecoare în rîndurile noastre neîncrederea și suspiciunea, zise el. Ca să ne slăbească.

— Trebuie să-i vorbești tatălui tău în secret și să-i atragi atenția asupra acestui aspect.

— Înțeleg.

Jessica se întoarse către panoul din sticlă filtrantă, privi spre sud-vest, unde apunea soarele Arrakisului – glob de aur deasupra stîncilor.

Paul se apropie.

— Nici eu nu cred că poate fi Hawat, spuse el. Să fie Yueh?

— Yueh nu-i este nici tovarăș, nici locotenent, răspunse ea. Și pot să te asigur că-i urăște pe Harkonneni la fel de pătimaș ca noi.

Paul rămase cu privirea la stîncile din depărtare, gîndind: *Și nu poate fi nici Gurney… sau Duncan. O fi vreunul din sublocotenenți? Imposibil. Se trag cu toții din familii care ne-au fost loiale generații de-a rîndul… și din motive întemeiate.*

Jessica își masă fruntea. Simți cît de obosită era. *Atîtea primejdii, aici!* Contemplă peisajul galben dincolo de geam. La oarecare distanță de domeniile reședinței se întindea un depozit împrejmuit cu ziduri înalte. Foișoare de pază, cocoțate pe picioare lungi, păreau păianjeni pîndind în jurul șirurilor de silozuri pentru mirodenie. Jessica numără cel puțin douăzeci de depozite asemănătoare, silozuri după silozuri, pe toată suprafața bazinului[82], pînă departe, spre poalele Scutului de Piatră.

Încet, soarele coborî sub orizont. Pe cer apărură stelele. Observă una strălucitoare, chiar deasupra orizontului, licărind ritmic. Era ca o vibrație luminoasă: clip-clip-clip-clip-clip…

Alături, în întuneric, Paul se foi nerăbdător.

Dar Jessica nu-și desprinse privirea de la acea stea izolată și strălucitoare. Apoi își dădu seama că steaua era prea jos, că licărul venea de fapt de pe una din stîncile Scutului.

Un semnal!

Încercă să descifreze mesajul, dar era emis într-un cod pe care nu-l cunoștea.

Alte lumini se iviră pe cuprinsul cîmpiei de la poalele stîncilor: scîntei mici, galbene, presărate în întunericul albastru. Și una din ele, în stînga, crescu în intensitate și începu să clipească – iute de tot: clip-clip-licăr-clip!

Apoi se stinse.

Pe creastă, steaua falsă dispăru brusc.

Semnale… Pe Jessica o copleșiră din nou presimțirile.

De ce folosesc semnale luminoase în interiorul bazinului? *De ce nu comunică prin radio*?

Răspunsul era evident: radiocomunicațiile erau acum supravegheate de agenții Ducelui Leto. Semnalele nu puteau fi decît mesaje schimbate de dușmanii lui, agenții Harkonnen.

În ușa serei răsună o bătaie ușoară, urmată de vocea omului lui Hawat:

— Totu-i în ordine, Domnule… Doamnă. E timpul să-l conducem pe domnul cel tînăr la tatăl său.

[79] AKARSO: plantă originară de pe Sikun (70 Ophiuchi A), cu frunze aproape dreptunghiulare. Dungile sale, verzi și albe, corespund zonelor de clorofilă activă și latentă.
PLENISCENTA: floare exotică cu petale verzi, originară de pe Ecaz, vestită pentru parfumul ei.
SONDAGI: lalea-ferigă de pe Tupile.

[80] SERVOK: mecanism prevăzut cu releu de timp, destinat executării de operații simple. Unul dintre puținele „automate” autorizate după Jihadul Butlerian.

[81] SCUTUL DE PIATRĂ: lanț muntos din emisfera nordică a Arrakisului care protejează o porțiune restrînsă a suprafeței de impactul plenar al furtunilor coriolis care bîntuie planeta.

[82] BAZIN: pe Arrakis este denumită astfel orice zonă depresionară.

Se spune că Ducele Leto ar fi nesocotit pericolele Arrakisului și că ar fi căzut în capcană din nesăbuință. Dar nu-i de presupus, mai degrabă, că el a trăit vreme atît de îndelungată în prezența primejdiei de moarte, încît n-a putut să deslușească o schimbare în intensitatea acestei primejdii? Sau că s-a sacrificat cu bună știință pentru ca fiul lui să aibă parte de un trai mai bun? În mod cert, Ducele nu era genul de om ușor de indus în eroare.

Fragment din *Muad'Dib, comentarii de familie* de Prințesa Irulan

Ducele Leto Atreides stătea sprijinit de parapetul turnului de control al terenului de debarcare de lîngă Arrakeen. La sud, monedă de argint suspendată deasupra orizontului, strălucea prima lună[83]. Sub ea, stîncile ascuțite ale Scutului de Piatră sclipeau ca niște sloiuri de gheață în opalescența prafului. Departe, în stînga, pîlpîiau în pîclă luminile Arrakeenului – scînteieri galbene… albe… albastre…

Ducele se gîndea la înștiințările purtînd semnătura sa care fuseseră difuzate în toate zonele populate ale planetei: „Sublimul nostru Împărat Padișah m-a însărcinat să preiau această planetă și să pun capăt tuturor disensiunilor."

Formalismul ritual al frazei îi dădea un sentiment de solitudine. *Cine să se lase îmbrobodit de această declarație pompoasă? În nici un caz fremenii. Și nici Casele Mici*[84]*, care controlau comerțul interior al Arrakisului… și care erau, aproape toate, aservite Harkonnenilor.*

Au încercat să ia viața fiului meu!

Furia era greu de înăbușit.

Observă luminile unui vehicul ce se apropia dinspre Arrakeen și speră să fie mașina de patrulare care trebuia să-l aducă pe Paul. Întîrzierea i se părea exasperantă, deși știa că era pricinuită de măsurile de precauție ale locotenentului lui Hawat.

Au încercat să ia viața fiului meu!

Își scutură capul, străduindu-se să alunge gîndurile mînioase. Privi din nou terenul la marginea căruia cinci dintre fregatele sale se înălțau ca tot atîtea santinele monolitice.

Mai bine o întîrziere din exces de precauție, decît…

Locotenentul era un om de nădejde. Un ofițer de o loialitate exemplară, propus pentru avansare.

„Sublimul nostru Împărat Padișah…"

De-ar fi putut locuitorii acestui oraș de garnizoană decadent să vadă nota confidențială a Împăratului către „Nobilul Duce", cu aluziile ei pline de dispreț la adresa bărbaților și a femeilor care purtau voal: „…dar ce altceva e de așteptat din partea unor barbari al căror vis cel mai drag este să trăiască în afara securității ordonate a faufrelucilor?"

În aceste clipe, Ducele simțea că propriul său vis cel mai drag era de a desființa toate deosebirile de clasă și de a sfîrși o dată pentru totdeauna cu ordinea impusă de amenințarea cu moartea. Își înălță ochii spre stelele care străluceau fără licăr în atmosfera încărcată de praf. *În jurul uneia dintre luminițele acelea se rotește Caladanul… dar eu nu-mi voi revedea niciodată patria*. Simți deodată dorul de Caladan, ca o durere în coșul pieptului. O durere care părea că nu ia naștere în adîncul trupului său, ci ajunge la el de pe Caladan. Nu, nu reușea să vadă în pustiul Arrakisului o nouă patrie. Și se îndoia că va reuși vreodată.

Trebuie să-mi ascund sentimentele, gîndi. *De dragul băiatului. Dacă-i e dat să aibă o patrie, aceasta va fi patria lui. Chiar dacă pentru mine Arrakisul e un iad în care-am ajuns înainte de-a fi murit, el trebuie să găsească aici ceva care să-l însuflețească. Trebuie să existe ceva.*

Îl năpădi pe neașteptate un val de autocompătimire. Dar îl alungă imediat, cu dispreț și, în mod straniu, își aminti două versuri dintr-un poem pe care Gurney Halleck îl recita adesea:

Simt în plămîni aerul Timpului

Stîrnit de căderea nisipului…

Aici, cel puțin, cugetă el, Gurney avea să găsească nisip din belșug. Deșertul central, care se întindea dincolo de stîncile argintate de lună, era numai piatră seacă, dune și praf spulberat de vînt. Un teritoriu necartografiat, arid și sălbatic, la marginea căruia, și poate pe ici, pe colo și-n interior, trăiau grupuri răzlețe de fremeni. Dacă exista vreun viitor pentru neamul Atreides, acest viitor nu se putea întemeia decît cu sprijinul fremenilor.

Dacă Harkonnenii nu izbutiseră să-i infesteze și pe fremeni cu urzelile lor veninoase.

Au încercat să ia viața fiului meu!

Un vuiet metalic învălui turnul și ducele simți cum parapetul îi vibrează sub mîini. Ecranele de protecție coborîră și priveliștea dispăru.

Naveta. E timpul să mă-ntorc la lucru.

Începu să coboare scara către marea sală de adunare, străduindu-se să-și impună calmul și să-și pregătească expresia feței pentru întîlnirea care urma.

Au încercat să ia viața fiului meu!

Cînd ajunse pe ultimele trepte, observă că oamenii începuseră deja să se adune sub domul galben al sălii. Intrau, cu ranițele spațiale pe umeri, vociferînd și chiuind ca niște elevi întorși din vacanță.

— Hei! Simți ce-i sub tălpi? Gravitație, amice!

— Cîți G sînt pe-aici, oameni buni? Mă simt greu al naibii…

— În manual scrie nouă zecimi!

Cuvintele izbucneau de pretutindeni, sporind vacarmul din sală.

— V-ați uitat bine la gaura asta cînd am coborît? Unde-s prăzile bogate despre care s-a trăncănit atît?

— Le-au umflat Harkonnenii!

— Mie nu-mi trebuie decît un duș fierbinte și-un pat moale.

— N-ai auzit, blegule? Aici nu există dușuri. O să-ți freci fundul cu nisip!

— Hei! Lăsați gura! Ducele!

Leto pătrunse în sala peste care se așternuse brusc liniștea.

Gurney Halleck îi ieși în întîmpinare, ținînd cu o mînă ranița aruncată pe umăr și strîngînd în cealaltă gîtul balisetului. Avea mîini cu degete lungi și

falange groase, care însă știau să dea glas celor mai delicate sunete ale coardelor.

Ducele îl privi cu admirație pe omul acesta urît și mătăhălos, ai cărui ochi scînteiau ca niște cristale de inteligență sălbatică. Iată un om care trăia în afara faufrelucilor, deși se supunea fiecăruia dintre preceptele lor. Cum îi spusese Paul? „Gurney cel dîrz."

Șuvițe rare, de un blond spălăcit, abia reușeau să acopere craniul lui Halleck. Gura lui mare se lățise într-un rînjet de satisfacție și cicatricea lăsată de biciul de viță neagră tremura ca și cînd ar fi fost animată de propria ei viață. Toată ființa lui emana aerul omului pe care se poate conta, ale omului dintr-o bucată. Se înclină înaintea Ducelui.

— Gurney! rosti Leto.

— Domnia Ta… Halleck arătă cu balisetul către oamenii din sală. Aceștia-s ultimii. Aș fi preferat să vin cu primul val, dar…

— Mai sînt cîțiva Harkonneni și pentru tine, Gurney, spuse Ducele. Vino, avem de vorbit.

— La ordin, Domnia Ta.

Se retraseră într-o firidă, lîngă un distribuitor automat de apă, în timp ce în marea sală oamenii începură să se foiască nerăbdători. Halleck își trînti ranița într-un colț, dar păstră balisetul în mînă.

— Cîți oameni îi poți ceda lui Hawat? întrebă Ducele.

— Thufir are necazuri, Sire?

— N-a pierdut decît doi agenți, dar cercetașii lui ne-au transmis informații excelente despre dispozitivul Harkonnenilor. Dacă ne mișcăm repede, putem cîștiga o marjă de siguranță, atît cît să respirăm mai în voie. Hawat vrea toți oamenii de care te poți dispensa – oameni care să nu dea înapoi dacă li se va cere să facă uz de cuțit.

— Pot să-i dau trei sute dintre cei mai buni, spuse Halleck. Unde să-i trimit?

— La poarta principală. Hawat a lăsat un agent care-i așteaptă.

— Să mă ocup chiar acum de asta, Sire?

— Îndată. Mai avem o problemă. Comandantul terenului va invoca un pretext ca să rețină naveta pînă în zori. Transspațialul care ne-a adus pe noi a plecat mai departe, dar naveta urmează să fie recuperată de o navă de marfă venită să încarce mirodenie.

— Mirodenia noastră, Domnia Ta?

— A noastră. Dar naveta va lua la bord și o parte din vînătorii de mirodenie ai vechiului regim. Au optat să plece în urma schimbării fiefului și Arbitrul Schimbării[85] și-a dat acordul. E vorba de vreo opt sute de lucrători calificați, Gurney. Înaintea plecării navetei, trebuie să-i convingi pe cîțiva să rămînă cu noi.

— Cît de convingător să fiu, Sire?

— Vreau s-o facă de bunăvoie, Gurney. Avem nevoie de experiența și de priceperea lor. Faptul că vor să plece dovedește că nu fac parte din mașinațiile Harkonnenilor. Hawat consideră că printre ei s-ar fi putut strecura și cîțiva dușmani, dar pentru el orice umbră ascunde un asasin.

— Thufir a descoperit pînă acum unele umbre deosebit de active, Domnia Ta.

— Iar pe altele nu le-a descoperit. Dar eu cred că infiltrarea unor agenți

printre muncitorii care vor să plece depășește imaginația Harkonnenilor.

— Posibil, Sire. Unde sînt oamenii?

— În sala de așteptare de la subsol. Ți-aș sugera să cobori la ei, să le înmoi inimile cu un cîntecel sau două și-abia apoi să te pui pe treabă. Poți să le promiți posturi de conducere celor care au competența necesară. Și salarii cu douăzeci la sută mai mari decît cele pe care le-au avut sub Harkonneni.

— Numai atît, Sire? Cunosc sistemul de salarizare al Harkonnenilor, dar pentru niște oameni cu lichidarea în buzunar și cu dorul de ducă în suflet, Sire… hm, douăzeci de procente nu reprezintă o ofertă prea îmbietoare.

— Atunci fă cum crezi, de la caz la caz, spuse nerăbdător Leto. Nu uita însă că tezaurul nu-i un sac fără fund. În măsura posibilului, limitează-te la cifra pe care ți-am indicat-o. Ne trebuie mai ales conducători de șenile, meteobservatori[86], dunari[87]… oameni cu experiență în largul nisipurilor.

— Am înțeles, Sire. „Ei vor veni cu toții la chemarea violenței: și înfruntînd vîntul de est, vor înrobi nisipul."

— Emoționant citat, comentă Ducele. Să predai unui locotenent comanda trupelor tale. Spune-i să le facă oamenilor un scurt instructaj despre disciplina apei[88], apoi să-i cazeze în barăcile de lîngă teren. O să-i îndrume personalul de serviciu. Și nu uita de oamenii pentru Hawat.

— Trei sute dintre cei mai buni, Sire. Halleck își ridică ranița. Unde mă prezint la raport după ce termin treaba?

— Am pus să se amenajeze o sală de consiliu la etaj. Vom ține acolo ședința de stat-major. Vreau să stabilim o nouă linie de dispersare planetară, cu blindatele în primul eșalon.

Halleck, care dăduse să plece, se opri. Ochii săi căutară privirea lui Leto.

— Ne putem aștepta la asemenea dificultăți, Sire? Am înțeles că există aici un Arbitru al Schimbării.

— Luptă deschisă, luptă clandestină, rosti sec Ducele. O să mai curgă mult sînge pînă să isprăvim totul.

— „Și apa luată din rîu se va face pe uscat sînge", cită Halleck.

Ducele oftă.

— Grăbește-te, Gurney.

— Gata, Domnia Ta. Un rînjet îi încreți cicatricea. „Iată, ca un asin sălbatic din deșert, mă-nham din nou la muncă."

Se îndreptă repede spre centrul sălii, zăbovi o clipă ca să dea ordinele necesare, apoi porni mai departe, făcîndu-și loc printre oameni.

Leto îl urmări cu privirea, clătinînd din cap. Halleck nu contenea să-l uimească. O minte plină de cîntece, de citate și de fraze împodobite… și o inimă de asasin, de cum venea vorba de Harkonneni.

Părăsi firida și se îndreptă fără grabă spre ascensor, traversînd sala în diagonală, răspunzînd la saluturi cu ușoare mișcări ale mîinii. Recunoscînd un om din corpul de propagandă, se opri ca să-i dicteze un mesaj destinat rețelei de radiodifuziune; oamenii care-și aduseseră nevestele trebuiau informați că acestea erau în siguranță și anunțați unde le puteau găsi; ceilalți aveau să fie încunoștințați că, după toate aparențele, populația locală număra mai multe femei decît bărbați. Ducele atinse ușor brațul omului de la propagandă, semnalîndu-i astfel că mesajul avea prioritate absolută și că trebuia difuzat imediat. Apoi își văzu de drum, întorcînd saluturi, zîmbind, schimbînd cîte-o

glumă în treacăt.

Un comandant trebuie să pară totdeauna încrezător, gîndi el. *Încrederea oamenilor apasă pe umerii săi ca o povară, în timp ce el înfruntă primejdia, nelăsînd să se vadă nimic*.

Răsuflă ușurat cînd pătrunse în ascensor și privirea sa nu mai întîlni decît suprafața neutră a ușilor.

Au încercat să ia viața fiului meu!

[83] PRIMA LUNĂ: satelitul cel mare al Arrakisului, primul care răsare pe cerul nopții. Pe suprafața sa se remarcă forma unui pumn uman.

[84] CASELE MICI: clasa antreprenorilor planetari (în galachă: richece).

[85] ARBITRUL SCHIMBĂRII: persoana oficială desemnată de Consiliul Suprem al Landsraadului și de Împărat pentru a supraveghea o schimbare de fief, un conflict kanly sau o bătălie oficială într-un război de asasini. Autoritatea sa nu poate fi contestată decît în fața Consiliului Suprem al Landsraadului și în prezența Împăratului.

[86] METEOBSERVATOR: specialist în aplicarea metodelor arrakiene specifice de previziune meteorologică, printre care jalonarea nisipului și examinarea caracteristicilor vîntului.

[87] DUNARI: termen idiomatic pentru muncitorii arrakieni care lucrează la exploatarea mirodeniei, în deșert. Sinonime: vînători de mirodenie, nisipari.

[88] DISCIPLINA APEI: educație severă care permite locuitorilor Arrakisului să supraviețuiască fără a irosi umiditate.

Deasupra ieșirii terenului de debarcare al Arrakeenului, gravată grosolan, parcă de-un instrument rudimentar, se afla o inscripție pe care Muad'Dib avea s-o repete deseori. O descoperise în prima noapte petrecută pe Arrakis, cînd oamenii tatălui său îl conduseseră spre postul de comandă ducal ca să asiste la cel dintîi consiliu de stat-major. Inscripția era o invocație adresată celor ce părăseau Arrakisul, dar pentru adolescentul abia scăpat din ghearele morții impactul ei va fi fost cu atît mai sumbru. Ea spunea: „O, voi, cei care știți ce îndurăm aici, nu ne uitați în rugile voastre."

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

— **T**oată teoria conflictelor armate se reduce la riscul calculat, spuse Ducele. Dar cînd ajungi să-ți riști propria familie, elementul calcul e copleșit de… altceva.

Își dădu seama că nu reușea să-și stăpînească mînia cum ar fi trebuit și, întorcîndu-se, începu să se plimbe de colo-colo prin fața mesei.

Ducele și Paul erau singuri în sala de consiliu – o încăpere plină de ecouri, al cărei unic mobilier consta într-o masă lungă, înconjurată de scaune demodate, cu trei picioare, o planșetă pentru hărți și un proiector. Paul ocupa unul din scaunele de lîngă planșetă. Îi relatase tatălui său incidentul cu vînătorul-căutător. Îi vorbise și de faptul că era amenințat de un trădător.

Ducele se opri în fața fiului său și lovi cu pumnul în masă.

— *Hawat m-a asigurat de securitatea casei*!

Paul spuse cu glas șovăielnic:

— Și eu am fost furios… la început. Și eu l-am învinuit pe Hawat. Dar atentatul a fost dirijat din afara casei. O acțiune simplă, dibace și directă. Care-ar fi reușit, dacă n-aș fi știut ce-am învățat de la tine și de la mulți alții, inclusiv Hawat.

— Îl aperi?

— Da.

— Îmbătrînește. Ăsta-i adevărul. Ar trebui să…

— E înțelept și are experiență. De cîte dintre greșelile lui îți poți aminti?

— Eu ar trebui să-i iau apărarea, nu tu.

Paul zîmbi.

Leto se așeză în capul mesei și-și lăsă mîna pe mîinile fiului său.

— Te-ai… maturizat în ultimul timp, fiule, spuse el, și asta nu poate decît să mă bucure. Își retrase mîna și zîmbi, la rîndul său. Hawat se va pedepsi singur. Va fi mai mînios pe el însuși decît am putea fi noi, amîndoi.

Paul își îndreptă privirea spre ferestrele din spatele planșetei cartografice, spre întunericul nopții. Afară, balustrada terasei reflecta lumina din cameră.

Desluși o mișcare, apoi recunoscu silueta unei santinele în uniformă Atreides. Ochii îi alunecară de la fereastră la peretele alb din spatele tatălui său, la suprafața lucioasă a mesei, la pumnii lui încleștați.

Ușa din celălalt capăt al sălii se deschise cu violență. Thufir Hawat pătrunse în sală. Părea mai bătrîn și mai zbîrcit ca oricînd. Traversă încăperea și se opri în poziție de drepți în fața Ducelui.

— Domnia Ta, se adresă el unui punct aflat deasupra capului lui Leto, adineaori am aflat de greșeala pe care-am comis-o. Întrucît consider că este necesar să-mi prezint demi…

— Ia loc și încetează cu prostiile, îi tăie vorba Ducele, arătînd cu mîna scaunul din fața lui Paul. Dacă ai comis o greșeală, este că i-ai *supraestimat* pe Harkonneni. Mințile lor simple au ticluit o stratagemă simplă. Noi nu ne-am așteptat la strategeme simple. Iar fiul meu și-a dat toată osteneala să mă convingă că, dacă a scăpat cu viață, asta se datorează în bună măsură învățăturilor tale. Și în această privință, n-ai comis nici o greșeală. Lovi ușor spătarul scaunului gol. Ți-am spus să iei loc!

Hawat se lăsă moale în scaun.

— Dar…

— Nu vreau să mai aud nimic. Consider incidentul încheiat. Avem treburi mai importante. Unde sînt ceilalți?

— I-am rugat să aștepte afară pînă ce…

— Cheamă-i.

Hawat privi în ochii lui Leto.

— Sire, eu…

— Știu cine mi-e cu adevărat prieten, Thufir. Cheamă oamenii înăuntru.

— Am înțeles, Domnia Ta, răspunse în șoaptă Hawat. Apoi se răsuci în scaun și strigă spre ușa întredeschisă: Gurney, puteți intra.

Halleck își făcu apariția în fruntea unui grup numeros. Ofițerii de stat-major aveau chipurile încruntate, grave. Erau însoțiți de tineri aghiotanți și specialiști, care păreau cu toții plini de ardoare. Începură să se așeze în jurul mesei, făcînd să răsune sala de zgomotul scaunelor și răspîndind în aer o aromă discretă de rachag[89].

— Pentru cine dorește, avem cafea, spuse Ducele.

Îi cuprinse pe toți cu privirea, gîndind: *O echipă bună. Un om ar putea face o figură mult mai rea într-un război ca acesta.* Aștepta, în timp ce se servea cafeaua adusă din încăperea alăturată. Nu-i scăpă oboseala întipărită pe unele chipuri.

Brusc, își compuse masca de calm și eficiență, se ridică în picioare și le ceru atenție, ciocănind cu degetul în masă.

— Domnilor, începu el, se pare că civilizația noastră s-a obișnuit într-atît cu războaiele de cotropire, încît nu ne putem supune nici măcar unui singur ordin al Imperiului fără ca vechile năravuri să nu-și scoată capul.

Se auziră rîsete discrete și Paul își dădu seama că tatăl său spusese exact lucrul potrivit, folosind exact tonul potrivit, pentru a încălzi atmosfera. Pînă și urma de oboseală din glasul său fusese corect drămuită.

— Pentru început, cred că n-ar strica să aflăm dacă Thufir mai are ceva de adăugat la raportul său cu privire la fremeni. Thufir?

Hawat își înălță ochii.

— Mai am de analizat unele probleme economice legate de raportul meu

general, Sire, dar în momentul de față pot să afirm că fremenii par din ce în ce mai mult a fi aliații de care avem nevoie. Chiar dacă mai așteaptă încă, înainte de a ne acorda încredere deplină, atitudinea lor pare sinceră. Ne-au trimis daruri: distraie confecționate în atelierele lor… hărți ale unor regiuni de deșert din jurul punctelor fortificate lăsate de Harkonneni… Informațiile pe care ni le-au furnizat s-au dovedit demne de încredere și ne-au fost de un folos considerabil în tranzacțiile cu Arbitrul Schimbării. Au mai trimis și alte lucruri: bijuterii pentru Doamna Jessica, alcool de mirodenie, dulciuri, produse medicinale. Oamenii mei le examinează chiar acum, dar nu pare a fi vorba de vreun vicleșug.

— Dumitale îți plac acești oameni, Thufir? întrebă unul din ofițeri.

Hawat se întoarse spre el.

— Duncan Idaho spune că sînt demni de admirație.

Paul se uită la tatăl său, apoi la Hawat, înainte de a se încumeta să întrebe:

— Ai vreo informație nouă despre numărul fremenilor?

Hawat îl privi grav.

— După producția de alimente și după diverse alte criterii, Idaho a estimat populația complexului subteran pe care l-a vizitat la aproximativ zece mii de oameni. Conducătorul lor spunea că este căpetenia unui sietch[90] de două mii de familii. Avem motive întemeiate să credem că există foarte multe asemenea comunități, numite sietchuri. Toate par a fi credincioase unui oarecare Liet.

— Asta-i ceva nou, spuse Leto.

— S-ar putea să greșesc eu, Sire. Anumite aspecte dau de presupus că acest Liet ar putea să fie o zeitate locală.

Un alt ofițer își drese glasul și întrebă:

— E sigur că fac afaceri cu contrabandiștii?

— O caravană cu marfă de contrabandă a părăsit sietchul în prezența lui Idaho. Caravana transporta o cantitate mare de mirodenie. Contrabandiștii foloseau animale de povară și au menționat faptul că îi aștepta o călătorie de optsprezece zile.

— După toate aparențele, contrabandiștii și-au intensificat activitatea de cînd domnește dezordinea, spuse Ducele. Trebuie să chibzuim bine problema asta. Sigur, nu-i cazul să ne facem prea multe griji pentru fregatele neautorizate care acționează în afara planetei. Așa-i peste tot. Dar nici să le lăsăm să scape cu totul de sub controlul nostru, nu-i bine.

— Ai vreun plan, Sire? întrebă Hawat.

Ducele se uită la Halleck.

— Gurney, vreau să conduci o delegație care să ia legătura cu afaceriștii ăștia romantici. Vei fi un fel de ambasador, dacă vrei. Să le spui că sînt dispus să închid ochii la operațiunile lor, atît timp cît vor accepta să-mi plătească o dijmă ducală. Hawat consideră că mitele și mercenarii de care-au făcut uz pînă acum ca să-și poată desfășura activitatea i-au costat de patru ori mai mult.

— Și dacă povestea asta ajunge la urechile Împăratului? întrebă Halleck. Suveranul ține cu dinții de profiturile sale din CHOAM, Domnia Ta.

Leto zîmbi.

— Vom vira fățiș întreaga dijmă în contul lui Shaddam al IV-lea și-o vom scădea în mod legal din impozitul pentru întreținerea trupelor de sprijin. Să vedem ce-o să mai zică Harkonnenii! Și-o să ruinăm astfel și cîțiva dintre

localnicii care s-au îmbuibat pe vremea lor. Adio, șperțuri!

Halleck rînji încîntat.

— Ah, Domnia Ta, strașnică lovitură! Ce n-aș da să văd mutra Baronului cînd va afla vestea!

Ducele se întoarse către Hawat.

— Thufir, ai obținut registrele de contabilitate pe care spuneai că le-ai putea cumpăra?

— Da, Domnia Ta. Examinarea lor amănunțită e în curs. Deși le-am răsfoit doar, pot să formulez o primă estimare.

— S-auzim.

— În trei sute treizeci de zile standard, Harkonnenii realizau aici un beneficiu de zece miliarde de solari.

Un murmur surd făcu ocolul mesei. Pînă și aghiotanții mai tineri, care începuseră să dea semne de plictiseală, se îndreptară în scaune și schimbară priviri uimite.

Halleck rosti cu voce joasă:

— „Căci ei vor înghiți bogățiile mării și comorile ascunse în nisip."

— E limpede, domnilor, spuse Leto. Mai poate fi cineva atît de naiv încît să creadă că Harkonnenii și-au făcut frumușel bagajele și-au lăsat totul baltă, numai pentru că așa a poruncit Împăratul?

Oamenii dădură glas unui cor de murmure aprobatoare.

— Va trebui să biruim cu tăișul sabiei, conchise Ducele. Se întoarse către Hawat. Dar poate că-i momentul să aflăm cum stăm cu utilajele. Cîte șenilete, combine, fabrici de mirodenie[91] și echipamente auxiliare ne-au lăsat?

— Întregul parc, după cum menționează inventarul imperial, contrasemnat de Arbitrul Schimbării, Domnia Ta, răspunse Hawat și-i făcu semn unuia dintre aghiotanți să-i dea un dosar, pe care apoi îl deschise în fața lui. Numai că s-a omis să se menționeze că mai puțin de jumătate din șenilete sînt în stare de funcționare, că doar circa o treime din ele dispun de aeroportante care să le transporte la nisipurile cu mirodenie, că… în sfîrșit, tot ce ne-au lăsat Harkonnenii se află într-o stare deplorabilă. O să putem spune că am avut noroc dacă vom izbuti să punem pe picioare jumătate din utilaje, și un noroc chior dacă un sfert dintre ele vor mai fi în stare de funcționare peste șase luni.

— Nici nu ne-am așteptat la altceva, zise Leto. Care sînt cifrele exacte pentru utilajele de bază?

Hawat își consultă dosarul.

— Nouă sute treizeci de fabrici-combine, care vor putea să iasă la lucru peste cîteva zile. Șase mii două sute cincizeci de ornitoptere pentru supraveghere, recunoaștere și observații meteorologice… Aeroportante, ceva mai puțin de-o mie.

— N-ar fi mai rentabil să reluăm negocierile cu Ghilda pentru autorizarea unei fregate orbitale ca satelit meteorologic? întrebă Halleck.

Ducele se uită la Hawat.

— Nimic nou în privința asta, Thufir?

— Deocamdată va trebui să căutăm alte căi, răspunse mentatul. De fapt, agentul Ghildei nici nu a negociat. N-a făcut altceva decît să-mi dea limpede de înțeles, ca de la mentat la mentat, că prețul depășește posibilitățile noastre și că va continua să le depășească oricare-ar fi ele. Trebuie să aflăm de ce, înainte de a

redeschide discuția cu el.

Unul dintre aghiotanții lui Halleck se agită în scaun și izbucni:

— Asta nu e dreptate!

— Dreptate? Ducele îl fulgeră cu privirea. Cine pretinde dreptate? O să ne facem singuri dreptate. Aici, pe Arrakis. Victorie sau moarte. Regreți că ne împărtășești soarta, domnule?

Omul îl privi lung, apoi răspunse:

— Nu, Sire… Domnia Ta nu poți să refuzi cea mai bogată sursă de venituri din universul nostru… iar eu nu pot decît să te urmez. Îmi cer scuze pentru accesul de furie, dar… Ofițerul dădu din umeri. Pe toți ne copleșește cîteodată amărăciunea.

— Amărăciunea o înțeleg, spuse Ducele. Dar să nu ne plîngem de nedreptate, cît timp avem brațe și libertatea de a le folosi. Mai sînt și alții copleșiți de amărăciune? Dacă da, să vorbească. Ne-am adunat aici ca între prieteni. Oricine poate să spună ce are pe suflet.

— Eu cred că ceea ce ne roade pe toți, Sire, zise Halleck, este faptul că n-au apărut voluntari din partea celorlalte Case Mari. Te numesc „Leto cel Drept” și-ți făgăduiesc amiciție eternă… dar numai atît timp cît asta nu costă pe nimeni nimic.

— Casele Mari nu știu încă cine va cîștiga în urma schimbării, spuse Ducele. Cele mai multe s-au îmbogățit asumîndu-și riscuri minime. Dar nu le putem blama pentru asta. Nu putem decît să le disprețuim. Se întoarse către Hawat. Dar vorbeam despre utilaje. Vrei să proiectezi cîteva exemple, ca să familiarizăm oamenii cu mașinile?

Hawat încuviință din cap și făcu semn unui aghiotant aflat lîngă proiector.

O imagine solido-tridimensională[92] apăru pe suprafața mesei, la mică distanță de locul în care stătea Ducele. Unii dintre oamenii de la capătul celălalt se ridicară în picioare ca să vadă mai bine.

Paul se aplecă și privi cu atenție mașina. Raportată la înălțimea minusculelor siluete umane din jurul ei, părea să aibă vreo sută douăzeci de metri lungime și vreo patruzeci de metri lățime. Semăna cu o insectă lungă, avînd drept membre seturi independente de șenile late.

— Ceea ce vedeți este o mașină de recoltat, combinată cu o rafinărie de mirodenie, explică Hawat. Am ales una în stare bună, anume pentru proiecție. E un fel de draglină adusă aici de prima echipă de ecologi imperiali. Mașina mai funcționează și azi… deși nu-mi dau seama cum… sau de ce.

— Dacă-i cumva cea supranumită *Baba Maria*, e o adevărată piesă de muzeu, interveni un aghiotant. Cred că Harkonnenii o foloseau ca loc de pedeapsă și că-și amenințau cu ea muncitorii recalcitranți: fii cuminte sau ajungi la *Baba Maria*!

Oamenii rîseră.

Nu însă și Paul. Toată atenția sa era concentrată asupra proiecției și a întrebării care i se născuse în minte. Arătă cu degetul imaginea de pe masă și spuse:

— Thufir, există viermi de nisip destul de mari ca să înghită o mașină ca asta?

În sală se făcu brusc tăcere. Ducele blestemă în gînd, apoi își zise: *Nu…*

Trebuie să înfrunte realitățile acestei lumi.

— În mijlocul deșertului trăiesc viermi care-ar putea să înghită această combină dintr-odată, răspunse Hawat. Dar și aici, în apropierea Scutului de Piatră, unde se exploatează cea mai mare parte a mirodeniei, există viermi destul de mari ca să rupă în bucăți o mașină ca asta și s-o devoreze în tihnă.

— De ce nu se folosesc scuturi? întrebă Paul.

— Raportul lui Idaho precizează că în deșert scuturile sînt periculoase, spuse Hawat. Un simplu scut individual poate să atragă toți viermii aflați la sute de metri de jur împrejur. Se pare că scuturile le provoacă un fel de frenezie ucigașă. Așa susțin fremenii și n-avem nici un motiv să ne îndoim de spusele lor. Idaho n-a văzut nici o urmă de echipament pentru scuturi în sietchul pe care l-a vizitat.

— Chiar niciuna? întrebă Paul.

— Ar fi destul de greu să se ascundă așa ceva de către o populație care numără cîteva mii de oameni. Idaho a avut acces liber în tot sietchul. N-a observat nici un scut și n-a descoperit nici un indiciu că fremenii ar folosi așa ceva.

— E o enigmă, spuse Ducele.

— În schimb, urmă Hawat, e limpede că Harkonnenii le utilizau din plin. Aveau ateliere de reparații în fiecare sat de garnizoană, iar contabilitatea lor înregistrează cheltuieli masive pentru achiziționarea de scuturi și piese de schimb.

— Nu cumva fremenii dispun de vreun mijloc de neutralizare a scuturilor? întrebă Paul.

— Puțin probabil, răspunse Hawat. Teoretic ar fi posibil, bineînțeles… cu o contrasarcină statică de dimensiuni kilometrice. Dar e o experiență pe care n-a putut s-o încerce nimeni pînă în prezent.

— Oricum, am fi aflat de mult, interveni Halleck. Contrabandiștii au legături strînse cu fremenii. Dac-ar fi existat asemenea dispozitive, le-ar fi achiziționat și nu s-ar fi sfiit să le comercializeze în afara planetei.

— E totuși o problemă prea importantă ca s-o lăsăm în suspensie, zise Leto. Thufir, te rog să-i acorzi prioritate. Vreau un răspuns precis.

— E deja în atenția noastră, Domnia Ta. Hawat își drese glasul. Idaho a mai precizat ceva: a spus că nimeni nu s-ar putea înșela asupra atitudinii fremenilor față de scuturi… Zicea că le privesc cu amuzament.

Ducele se încruntă.

— Discutam despre utilajele de exploatare, spuse el.

Hawat îi făcu semn aghiotantului de la proiector.

Pe masă, imaginea solidă a combinei fu înlocuită de proiecția unui aparat de zbor pe lîngă care siluetele oamenilor din jur păreau și mai mici decît înainte.

— Aceasta-i o aeroportantă, explică Hawat. În linii mari, e un topter uriaș, a cărui singură funcție este să transporte o combină în zona nisipurilor bogate în mirodenie și s-o recupereze cînd își face apariția un vierme de nisip. Pentru că întotdeauna apare unul. Recoltarea mirodeniei este, în ultimă instanță, un proces de instalare rapidă și retragere rapidă, cu o captură cît mai bogată.

— Perfect adecvat eticii Harkonnenilor, comentă Ducele.

Rîsetele care îi subliniară remarca părură însă crispate și prea zgomotoase.

Un ornitopter înlocui aeroportanta în focarul proiecției.

— Aceste toptere sînt destul de convenționale, reluă Hawat explicațiile. Li s-au adus însă modificări importante pentru a le mări raza de acțiune și o grijă deosebită a fost acordată protejării părților esențiale contra nisipului și a prafului. În general, numai unul din treizeci este echipat cu scut defensiv, urmărindu-se, probabil, ca prin înlăturarea greutății generatorului să se mărească și mai mult raza de acțiune.

— Nu-mi place deloc acest dezinteres pentru scuturi, murmură Ducele. Și gîndi: *Acesta să fie secretul Harkonnenilor*? *Să-nsemne asta că nu vom mai avea nici măcar posibilitatea să fugim la bordul fregatelor dotate cu scuturi, dacă totul se va întoarce împotriva noastră*? Își scutură violent capul ca să alunge aceste gînduri și spuse: Să trecem la devizul economic. La cît se va ridica beneficiul nostru?

Hawat scoase un carnețel și-l răsfoi.

— După evaluarea utilajelor intacte și a costului diferitelor reparații, am întocmit un prim deviz al cheltuielilor de exploatare. Bineînțeles, devizul se bazează pe o cifră sub valoarea reală, care să ne îngăduie un coeficient de siguranță. Hawat închise ochii și continuă în semitransă mentatică: Sub Harkonneni, cheltuielile de întreținere, investițiile și salariile n-au depășit niciodată paisprezece la sută. Cu puțin noroc, vom reuși să le menținem, pentru început, la treizeci la sută. Luînd în considerare factorii reinvestiție și dezvoltare, la care se adaugă cota CHOAM și cheltuielile militare, beneficiile noastre se vor limita la numai șase sau șapte la sută, pînă în momentul în care vom fi înlocuit utilajele deteriorate. După aceea, vom avea posibilitatea să le ridicăm pînă la doisprezece-cincisprezece la sută, adică la nivelul normal. Deschise ochii. Exceptînd cazul în care Domnia Ta vrea să adopte metodele Harkonnenilor.

— Scopul strădaniilor noastre este edificarea unei baze planetare solide și permanente, spuse Ducele. Pentru aceasta, majoritatea populației trebuie să fie mulțumită. În special, fremenii…

— În primul rînd, fremenii, întări Hawat.

— Pe Caladan, supremația noastră se datora puterii maritime și celei aeriene. Aici, va trebui să dobîndim ceea ce voi numi puterea deșertului. Încă nu-mi pot da seama dacă asta include sau nu și puterea aeriană. De aceea vă atrag atenția asupra lipsei scuturilor de pe toptere. Clătină din cap. În bună măsură, Harkonnenii își recrutau personalul de bază din afara planetei. Noi nu ne putem permite acest lucru… Fiecare lot de nou-veniți și-ar avea cota-parte de provocatori.

— În cazul acesta, va trebui să ne mulțumim cu beneficii mult mai reduse și cu recolte minore, spuse Hawat. Producția noastră din primele două sezoane va fi doar o treime din producția medie a Harkonnenilor.

— Adică exact situația pe care am prevăzut-o, conchise Ducele. Va trebui să rezolvăm repede chestiunea fremenilor. Aș vrea să dispun de cinci batalioane complete de trupe fremene înaintea primei revizii contabile a CHOAM-ului.

— Nu-i prea mult timp, Sire, observă Hawat.

— Sîntem în criză de timp, după cum bine știi. La primul prilej, vor năvăli aici cu sardaukari purtînd uniforma Harkonnenilor. Cîți crezi că vor debarca, Thufir?

— Cel mult cinci batalioane, Sire, dat fiind prețul Ghildei pentru transporturi militare.

— În cazul acesta, cinci batalioane de fremeni, plus propriile noastre

forțe, ar fi de-ajuns. Așteptați să ducem cîțiva prizonieri sardaukari în fața Consiliului Landsraadului[93] și-o să vedeți cum lucrurile vor lua cu totul altă întorsătură – indiferent de situația beneficiilor.

— Vom face tot ce ne stă în putință, Sire.

Paul se uită la tatăl său, apoi, din nou, la Hawat. Dintr-odată, își dădu seama de vîrsta înaintată a mentatului. Bătrînul acesta slujise trei generații Atreides. Vîrsta. I se citea în strălucirea umedă a ochilor căprui, în obrajii brăzdați de riduri și tăbăciți de clime exotice, în curbura umerilor, în linia subțire a buzelor acoperite cu petele rubinii ale abuzului de sapho[94].

Atît de multe depind de un om bătrîn, gîndi Paul.

— De fapt, spuse Ducele, sîntem angajați într-un război de asasini[95], dar care nu și-a atins încă toată amploarea. Thufir, cum se prezintă dispozitivul Harkonnenilor?

— Am eliminat două sute cincizeci și nouă dintre oamenii lor de încredere, Domnia Ta. N-au rămas mai mult de trei celule Harkonnen – vreo sută de inși, cu totul.

— Lacheii pe care i-ați înlăturat dețineau proprietăți?

— Cei mai mulți aveau o situație înfloritoare, Domnia Ta, în clasa antreprenorilor.

— Să obții semnăturile lor, apoi să le contrafaci tuturor, deasupra semnăturilor, certificate de loialitate. Să predai cîte o copie după fiecare certificat Arbitrului Schimbării. Îi vom acuza în mod legal că au rămas pe Arrakis sub falsă loialitate. Le vom confisca toate bunurile, le vom alunga familiile, îi vom lăsa pe drumuri. Bineînțeles, fără a omite să depunem în contul Coroanei cele zece procente cuvenite. Totul, conform legii.

Thufir Hawat zîmbi, dezvelindu-și dinții cu pete rubinii.

— O manevră demnă de măreția Domniei Tale. Mi-e rușine că nu mi-a trecut mie prin cap.

Halleck privi încruntat împrejur, surprinzînd expresia la fel de întunecată de pe fața lui Paul. Ceilalți însă zîmbeau și dădeau din cap, vădit mulțumiți.

E o greșeală, gîndi Paul. *Adversarii vor lupta cu și mai multă înverșunare, convinși fiind că n-au nimic de cîștigat dacă se predau*. Știa că de mult nu se mai respectau nici un fel de reguli în kanly[96], dar aceasta era o acțiune care îi putea duce la pierzanie, chiar dacă le oferea o victorie.

— „Și-am fost străin în țară străină”, murmură Halleck.

Paul îl privi lung, recunoscînd citatul din Biblia CP și întrebîndu-se: *Oare și Gurney ar vrea să se pună capăt acestor stratageme întortocheate*?

Privirea Ducelui poposi o clipă asupra ferestrelor și a întunericului de afară, apoi se întoarse spre Halleck.

— Gurney, cîți dunari ai convins să rămînă cu noi?

— Două sute optzeci și șase, Sire. Cred că ar trebui să-i acceptăm și să ne considerăm norocoși. Toți au calificări utile.

— Numai atîți? Ducele își mușcă buzele. Bine, atunci dă de știre că…

Îl întrerupse zgomotul ușii. Duncan Idaho trecu printre santinele, traversă iute sala și se aplecă pentru a-i vorbi la ureche Ducelui. Leto ridică mîna.

— Vorbește tare, Duncan. sîntem reuniți în consiliu strategic.

Paul îl privi atent pe Idaho, admirîndu-i din nou mișcările de felină, rapiditatea reflexelor care făceau din el un maestru de scrimă atît de greu de

întrecut. În aceeași clipă, fața rotundă și oacheșă a spadasinului se întoarse spre el; ochii negri, adînciți în orbite, nu părură să-l recunoască, dar Paul recunoscu masca de seninătate care-i camufla agitația lăuntrică.

Idaho își plimbă privirea în lungul mesei, apoi spuse:

— Am capturat un grup de mercenari Harkonneni deghizați în fremeni. Fremenii trimiseseră deja un curier ca să ne pună în gardă. În cursul atacului, ne-am dat seama că omul lor fusese interceptat de Harkonneni, care-l răniseră grav. A murit în timp ce-l transportam încoace pentru a fi îngrijit de medicii noștri. Pe drum, am observat că omul suferea îngrozitor și-am oprit ca să văd dacă-l pot ajuta în vreun fel. L-am surprins în momentul în care încerca să arunce ceva. Idaho își întoarse ochii spre Leto. Un cuțit, Domnia Ta, un cuțit cum n-ai văzut altul.

— Un cristai? întrebă cineva.

— Fără doar și poate, răspunse Idaho. Alb-lăptos și strălucind ca și cînd ar avea propria-i lumină.

Își strecură mîna în interiorul tunicii și scoase o teacă din care ieșea un mîner negru, cu adîncituri pronunțate.

— Lasă lama în teacă!

Glasul răsunase din direcția ușii deschise, din capătul celălalt al sălii. Un glas vibrant, pătrunzător, care îi făcu pe toți cei dinăuntru să-și înalțe capetele și să privească spre ușă.

În prag, în spatele săbiilor încrucișate ale gărzilor, se profila o siluetă înaltă. Trupul omului era în întregime ascuns de o mantie lungă, de culoare brună. Doar ochii i se zăreau între glugă și voalul negru de sub ea – ochi albaștri, fără alb.

— Să-l lase să intre, șopti Idaho.

— Lăsați omul să treacă, ordonă Ducele.

Santinelele ezitară, apoi își retraseră săbiile.

Omul străbătu repede încăperea și se opri în fața Ducelui.

— Stilgar, căpetenia sietchului pe care l-am vizitat și conducătorul celor care ne-au dat de veste despre banda Harkonnenilor, îl prezentă Idaho.

— Fii binevenit, domnule, zise Ducele. De ce să nu scoatem lama din teacă?

Stilgar se uită la Idaho.

— Tu cunoști rînduielile noastre de onoare și puritate, rosti el. Ție-ți îngădui să vezi lama omului căruia i-ai arătat prietenie. Privirea lui se întoarse spre ceilalți. Dar pe oamenii aceștia nu-i cunosc. Le-ai îngădui să pîngărească o armă onorabilă?

— Sînt Ducele Leto, spuse tatăl lui Paul. Mie îmi permiți să văd lama?

— Îți permit să-ți cîștigi dreptul de-a o scoate din teacă, răspunse Stilgar și, la auzul murmurului de protest al celor din sală, ridică o mînă fină, străbătută de vene întunecate, și adăugă: Vă reamintesc că lama a aparținut unui bărbat care vă era prieten.

În tăcerea care urmă, Paul studie omul și percepu clar aura de putere pe care o emana. Era un conducător. Un conducător *fremen*.

Unul dintre ofițerii aflați de partea cealaltă a mesei mîrîi:

— Cine-i el, ca să ne spună ce drepturi avem pe Arrakis?

— Se zice că Ducele Leto Atreides guvernează cu consimțămîntul celor

guvernați, rosti fremenul. De aceea, am să vă spun cum stă treaba cu noi: cei care văd un cristai își asumă o anumită responsabilitate. Aruncă o privire întunecată către Idaho. Ne aparțin. Nu mai pot părăsi Arrakisul fără consimțământul nostru.

Halleck și alți cîțiva dădură să se ridice, cu mînia întipărită pe chipuri. Guerney spuse amenințător:

— Ducele Leto este cel care hotărăște…

— O clipă, vă rog, interveni Leto, și blîndețea vocii sale îi reținu. *Nu trebuie să pierd controlul*, gîndi el. Se întoarse spre fremen: Domnule, onorez și respect demnitatea oricărui om care respectă demnitatea mea. Îți sînt, într-adevăr, îndatorat. Iar eu îmi plătesc *întotdeauna* datoriile. Dacă datina voastră cere ca arma să rămînă în teacă, atunci acesta e un ordin… pe care-l dau *eu*. Și dacă mai există vreo cale ca să-l cinstim cum se cuvine pe omul care a murit în serviciul nostru, te rog să-mi spui.

Fremenul îl privi lung. Apoi, încet, își ridică voalul, descoperind un nas subțire și o gură cu buze pline, într-o barbă de un negru-lucitor. În mod deliberat, se aplecă deasupra mesei și scuipă pe suprafața lucioasă.

În clipa în care toți cei prezenți fură pe punctul să sară în picioare, vocea lui Idaho tună:

— Stați!

Și, în tăcerea încordată care se așternu, urmă:

— Îți mulțumim, Stilgar, pentru darul umidității din trupul tău. Îl acceptăm în spiritul în care ne-a fost oferit.

Și Idaho scuipă la rîndul său pe masa din fața Ducelui. Apoi, întorcîndu-se repede către Leto, spuse cu voce joasă:

— Nu uita cît de prețioasă-i apa aici, Sire. A fost un gest de respect.

Leto se lăsă încet în scaun și surprinse privirea lui Paul, zîmbetul șters de pe chipul fiului său, înainte de a simți ușoara destindere a atmosferei din sală, pe măsură ce oamenii înțelegeau scena la care asistaseră.

Fremenul privi spre Idaho.

— Ai fost apreciat în sietchul meu, Duncan Idaho. Te leagă vreun jurămînt de credință față de Ducele tău?

— Îmi cere să intru în slujba lui, Sire, spuse Idaho.

— Acceptă un legămînt dublu? întrebă Leto.

— Dorești să plec cu el, Sire?

— Doresc să hotărăști singur ce-ai de făcut, răspunse Leto, dar nu putu să-și ascundă încordarea din glas.

Idaho îl iscodi cu privirea pe fremen.

— Accepți condiția, Stilgar? În anumite cazuri, va trebui să revin pentru a-l sluji și pe Ducele meu.

— Lupți bine și ai făcut tot ce ți-a stat în putință pentru prietenul nostru, spuse Stilgar. Se întoarse spre Leto. Să fie, atunci, astfel: omul Idaho va păstra cristaiul pe care-l are ca pe un semn al credinței față de noi. Va trebui să se purifice, de bună seamă, după cum cere datina, dar se poate. Va fi fremen și soldat Atreides. Există un precedent: Liet slujește doi stăpîni.

— Duncan? făcu Ducele.

— E clar, Sire.

— Atunci, ne-am înțeles, conchise Leto.

— Apa ta ne aparține, Duncan Idaho, zise Stilgar. Trupul prietenului

nostru va rămîne Ducelui tău. Apa sa e apa Atreizilor. Acesta va fi legămîntul nostru.

Leto oftă și privi spre Hawat, căutîndu-i ochii. Bătrînul mentat dădu din cap, cu un aer mulțumit.

— O să aștept afară pînă ce Duncan Idaho își ia rămas-bun de la prietenii săi, spuse Stilgar. Turok era numele prietenului nostru care-a murit. Să vi-l amintiți cînd va fi să-i eliberați spiritul. sînteți prietenii lui Turok.

Stilgar porni spre ușă.

— Nu vrei să mai rămîi puțin? întrebă Leto.

Fremenul se întoarse. Își trase vălul peste față cu o mișcare simplă, potrivind ceva dedesubt. Paul întrezări ceea ce i se păru a fi un tub subțire.

— E vreun motiv să rămîn?

— Ne-ai face o onoare, răspunse Ducele.

— Onoarea îmi cere să fiu prezent în altă parte, zise fremenul.

Îl privi din nou pe Idaho, apoi se întoarse și ieși repede printre gărzile de la ușă.

— Dacă și ceilalți fremeni sînt ca el, o să ne înțelegem bine, declară Leto.

— E un ins reprezentativ, Sire, rosti cu voce seacă Idaho.

— Cred că ai înțeles cum stau lucrurile, Duncan.

— Sînt ambasadorul Domniei Tale la fremeni, Sire.

— Vor depinde multe de tine, Duncan. Avem nevoie de cel puțin cinci batalioane de fremeni înainte de intervenția sardaukarilor.

— N-o să fie ușor, Sire. Fremenii au o fire destul de independentă. Idaho șovăi. Mai e ceva, Sire. Unul dintre mercenarii captivi a încercat să fure cristaiul de la prietenul nostru fremen care-a murit. Mercenarul spune că Harkonnenii oferă o recompensă de un milion de solari celui care le va aduce un cristai.

Leto îl privi surprins.

— Ce motive-ar putea avea să dorească atît de mult o armă ca asta?

— Cuțitul e cioplit din dintele unui vierme de nisip și este semnul de recunoaștere al fremenilor, Sire. Cu el, un om cu ochii albaștri ar putea pătrunde în orice sietch de pe Arrakis. Pe mine nu m-ar lăsa în locurile unde nu-s cunoscut. Pentru că nu arăt ca un fremen. Dar…

— Piter de Vries! exclamă Ducele.

— Un om de-o viclenie diabolică, Domnia Ta, rosti Hawat.

Idaho strecură cristaiul în interiorul tunicii.

— Ai grijă cum păstrezi cuțitul, îl povățui Ducele.

— Am înțeles, Sire. Lovi încetișor micul aparat de emisie-recepție prins la centură. O să vă dau vești cît de curînd. Thufir cunoaște codul meu de apel. Să folosiți graiul de luptă.

Salută scurt, se întoarse și părăsi camera. Pașii lui se pierdură spre capătul coridorului. Leto și Hawat schimbară o privire cu înțeles. Zîmbeau.

— Mai avem multe de făcut, Sire, observă Halleck.

— Iar eu vă rețin, zise Leto.

— Am întocmit raportul asupra bazelor avansate, spuse Hawat. Îl lăsăm pentru altă dată, Sire?

— Durează mult?

— Îl pot rezuma, Sire. Printre fremeni umblă vorba că pe Arrakis au fost

construite peste două sute de asemenea baze, în perioada Stațiunii Experimentale Botanice. Se presupune că toate au fost lăsate în părăsire, dar există rapoarte care menționează că mai înainte ar fi fost sigilate.

— Să fie echipamente în interior?

— Așa susțin rapoartele lui Duncan.

— Unde sînt amplasate? întrebă Halleck.

— Răspunsul fremenilor la această întrebare, zise Hawat, este întotdeauna același: „Liet știe."

— Dumnezeu știe, murmură Leto.

— Poate că nu, Sire, spuse Hawat. Adineaori, acel Stilgar a pronunțat și el numele. Să se fi referit la o persoană reală?

— Care „slujește doi stăpîni", interveni Halleck. Parcă-i un citat dintr-un text religios.

— Iar tu ar trebui să-l cunoști, zise Ducele.

Halleck zîmbi.

— Dar Arbitrul Schimbării? întrebă Leto. Ecologul imperial, Kynes… El nu știe unde sînt bazele astea?

— Sire, rosti Hawat, Kynes este omul Împăratului.

— Numai că Împăratul e cam departe, replică Leto. Vreau bazele. Probabil că sînt pline de materiale pe care le-am putea folosi ca să ne reparăm utilajele.

— Sire! Din punct de vedere legal, bazele sînt încă fieful Maiestății Sale.

— Intemperiile Arrakisului pot să nimicească orice. Putem da oricînd vina pe ele. Luați-l la întrebări pe Kynes și aflați cel puțin dacă bazele există.

— Ar fi periculos să le rechiziționăm, insistă Hawat. Duncan a fost cît se poate de clar asupra următorului lucru: bazele, sau ceea ce reprezintă ele, au pentru fremeni o semnificație profundă. Nu-i exclus ca fremenii să-și schimbe atitudinea față de noi dacă le vom ocupa.

Paul scrută fețele celor prezenți și observă încordarea cu care oamenii urmăreau fiecare cuvînt. Păreau adînc tulburați de atitudinea tatălui său.

— Ascultă-l, tată, interveni el cu voce joasă. E-adevărat ce spune.

— Sire, reluă Hawat, s-ar putea ca aceste baze să ne ofere materialul necesar pentru repararea utilajelor, dar s-ar putea la fel de bine ca ele să ne fie inaccesibile din motive strategice. Ar fi imprudent să acționăm pînă nu obținem mai multe informații. Kynes are din partea Imperiului împuternicire de arbitraj. Să nu uităm asta. Iar fremenii îi recunosc autoritatea.

— Procedați cu duhul blîndeții, atunci. Vreau să știu doar dacă bazele există.

— Cum dorești, Sire.

Hawat se așează și-și lăsă ochii în jos.

— Bun, zise Ducele. Știm ce ne așteaptă: muncă. Dar sîntem învățați cu munca. Avem și oarecare experiență. Știm care vor fi recompensele, iar opțiunile sînt destul de clare. Fiecare dintre voi își cunoaște sarcinile. Se uită la Halleck. Gurney, să rezolvi mai întîi problema contrabandiștilor.

— „Voi porni către rebelii ce sălășluiesc în pustie", declamă Halleck.

— Într-o zi, o să-l surprind pe omul ăsta fără nici un citat la-ndemînă și-o să pară gol-pușcă, observă Ducele.

Se auziră cîteva rîsete, dar Paul le sesiză efortul.

Tatăl lui se întoarse către Hawat.

— Să instalezi încă un post de comandă pentru contrainformații și transmisiuni la etajul acesta, Thufir. După ce termini, avem de vorbit.

Hawat se ridică și privi împrejur, ca și cînd ar fi căutat ajutor. Apoi se întoarse și-și îndreptă pașii spre ușă. În zgomotul scaunelor date în lături, ceilalți îl urmară în grabă, schimbînd priviri încurcate.

Un final confuz, gîndi Paul, urmărind cu privirea oamenii care ieșeau. Pînă atunci, consiliile de stat-major se încheiaseră totdeauna într-o atmosferă de decizie. Dar această ședință părea că se dezagregase, măcinată de propriile-i insuficiențe și, în cele din urmă, spulberată de o controversă.

Pentru prima dată, Paul își îngădui să se gîndească la posibilitatea reală a unei înfrîngeri – nu de teamă sau din cauza avertismentelor de felul celor formulate de Cucernica Maică, ci ca o concluzie a propriei sale evaluări a situației.

Tata e deznădăjduit, își spuse el. *Lucrurile nu merg deloc bine pentru noi.*

Și Hawat… Paul își aminti reacțiile bătrînului mentat în timpul consfătuirii – momentele de ezitare, semnele de nervozitate. Hawat nu era în apele lui. Îl frămînta ceva.

— Cred că-i mai bine să-ți petreci restul nopții aici, fiule, spuse Ducele. De altfel, curînd o să se crape de ziuă. O anunț eu pe maică-ta. Se ridică de la masă, încet, țeapăn. Pune cîteva scaune unul lîngă altul și culcă-te.

— Nu-s prea obosit, tată.

— Cum vrei.

Ducele își încleștă mîinile la spate și începu să se plimbe prin fața mesei.

Ca un animal în cușcă, gîndi Paul.

— Ai să discuți cu Hawat posibilitatea unei trădări? întrebă el.

Ducele se opri dinaintea lui și, înălțîndu-și ochii spre ferestrele întunecate, spuse:

— Am discutat de multe ori posibilitatea asta.

— Fremena părea foarte sigură de spusele ei. Iar mesajul pe care mama…

— Am luat măsuri de precauție. Privirea Ducelui făcu înconjurul sălii și Paul observă sticlirea de sălbăticiune încolțită a ochilor. Rămîi aici. Mă duc să discut cu Thufir problema posturilor de comandă.

Ieși repede, adresînd un gest de salut santinelelor de la ușă.

Paul privi locul în care stătuse tatăl său și avu senzația clară că spațiul acela fusese deja gol, înainte ca Ducele să fi părăsit încăperea. Și iarăși îi răsunară în minte cuvintele Cucernicei Maici: *Pentru tatăl tău… nu se mai poate face nimic.*

[89] RACHAG: stimulent de tip cofeinic, extras din bacele galbene de akarso.

[90] SIETCH: cuvînt fremen însemnînd „loc de adunare în caz de primejdie”. Întrucît fremenii au trăit mult timp sub amenințarea diferitelor primejdii, termenul s-a generalizat, ajungînd să desemneze orice cavernă locuită de o comunitate tribală.

[91] ȘENILĂ: denumire generală dată mașinilor și utilajelor grele, utilizate pe suprafața deșertului arrakian pentru exploatarea mirodeniei.
COMBINĂ: (sau fabrică de mirodenie) mașină de mari dimensiuni (în general, 120 x 40 m), destinată recoltării mirodeniei din zonele bogate și necontaminate, imediat după erupția melanjului. (Combinele sînt adesea numite „șenile” datorită aspectului lor de omidă și organelor de deplasare constituite din șenile independente.) / FABRICĂ DE MIRODENIE: vezi COMBINĂ.

[92] SOLIDO: imagine tridimensională, obținută prin intermediul unui solido-proiector utilizînd semnale de referință la 360°, înregistrate pe o bobină shiga. Cele mai renumite solido-proiectoare sînt cele ixiene.

[93] CONSILIU SUPREM: cercul interior al Landsraadului, împuternicit să acționeze ca tribunal suprem în conflictele dintre Case.

[94] SAPHO: lichid cu înalte calități energetice, extras din rădăcinile mai multor arbori de pe Ecaz. Consumat în mod frecvent de mentați, care pretind că le amplifică facultățile. Consumul prelungit de sapho provoacă apariția unor pete de culoare rubinie în cavitatea bucală și pe buze.

[95] RĂZBOI DE ASASINI: formă limitată de conflict armat autorizat de Marea Convenție și de Pacea Ghildei pentru a proteja populațiile nevinovate. Normativele războiului de asasini prevăd obligativitatea declarării oficiale a obiectivelor urmărite și reglementează varietatea armamentului autorizat.

[96] KANLY: vrăjmășie declarată oficial (sau vendetă), supusă normativelor Marii Convenții și unor limitări foarte stricte. Inițial, regulile kanlyului vizau prevenirea sacrificării de vieți nevinovate sau a implicării unor martori neutri.

În acea primă zi în care Muad'Dib a parcurs străzile Arrakeenului împreună cu familia sa, unii oameni de pe marginea drumului și-au amintit legendele și profeția și au strigat: „Mahdi!"[97] *Dar strigătul lor era mai degrabă întrebare decît afirmație, căci încă nu puteau decît spera ca el să fie cel pe care prorocirile îl numeau Lisan al-Gaib*[98]*, Glasul din Altă Lume. Gîndurile arrakeenilor se îndreptau însă și către mama sa, deoarece oamenii auziseră că era o Bene Gesserit și nu se îndoiau că ea se înfățișa ca un alt Lisan al-Gaib.*

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Ducele îl găsi pe Thufir Hawat singur, în camera de pe colț, spre care îl îndrumase unul dintre soldații de pază. Din încăperea învecinată se auzeau zgomotele oamenilor care instalau echipamentul de radiocomunicații. Mentatul se ridică din spatele unei mese înțesate cu hîrtii, în timp ce Ducele examina odaia. Pereții erau verzi și unicul mobilier, în afara mesei, consta în trei scaune cu suspensie, de pe spătarele cărora H-ul Harkonnenilor fusese îndepărtat în grabă, lăsînd o pată decolorată.

— Scaunele sînt captură, spuse Hawat, dar nu prezintă nici un pericol. Unde este Paul, Sire?

— L-am lăsat în sala de consiliu. Sper să se poată odihni puțin, în lipsa mea.

Hawat dădu din cap. Apoi se duse la ușa deschisă spre încăperea alăturată și o închise, curmînd larma aparatelor electronice.

— Thufir, spuse Leto, mă preocupă problema stocurilor de mirodenie ale Harkonnenilor și ale Împăratului.

— Domnia Ta?

Ducele își țuguie buzele.

— Niște silozuri nu sînt ceva indestructibil.

Hawat vru să spună ceva, dar Leto îl opri cu un gest al mîinii.

— Nu-i vorba de rezervele imperiale, continuă el. În sinea lui, suveranul s-ar bucura dacă Harkonnenii ar avea de suferit. Dar cum s-ar putea plînge Baronul de distrugerea unor stocuri a căror existență n-o poate recunoaște deschis?

Hawat clătină din cap.

— Dispunem de foarte puțini oameni, Sire.

— Ia de la Idaho. Și poate că nici cîtorva fremeni nu le-ar displace o escapadă în afara planetei. Un raid pe Giedi Prim ar fi o diversiune cu destule avantaje tactice, Thufir.

— Cum dorești, Domnia Ta.

Hawat se depărtă cîțiva pași, iar Ducele, observîndu-i nervozitatea, gîndi:

Poate crede că n-am încredere în el. Știe că am informații confidențiale despre existența unor trădători. Mai bine să-l liniștesc chiar acum.

— Thufir, spuse el, întrucît ești unul dintre puținii oameni în care pot avea toată încrederea, aș vrea să mai discutăm o problemă. Știm amîndoi cît de vigilenți trebuie să fim ca să prevenim infiltrarea unor trădători printre forțele noastre… dar mi s-au adus la cunoștință două fapte noi.

Hawat se întoarse și-l privi fix. Iar Leto îi relată cele spuse de Paul.

Dar, în loc să declanșeze intensa concentrare mentatică, informațiile părură să sporească agitația lui Hawat.

Leto îl iscodi cu privirea, apoi, dintr-odată, spuse:

— Îmi ascunzi ceva, bătrîne prieten. Ar fi trebuit să-mi dau seama după nervozitatea pe care ai manifestat-o în timpul ședinței. Ce-i atît de grav încît să nu poată fi dat la iveală într-un consiliu de stat-major?

Buzele pătate de sapho ale mentatului se contractară într-o linie subțire din care radiau riduri minuscule. Își păstrară aceeași rigiditate și cînd Hawat spuse:

— Domnia Ta, e o problemă pe care nu știu cum s-o abordez.

— Avem destule cicatrice comune, Thufir. Știi bine că poți să abordezi *orice* subiect cu mine.

Hawat îl privi pe Duce în tăcere, gîndind: *Așa-l prefer. Acesta-i omul de onoare care merită tot devotamentul și toată puterea mea de muncă. De ce trebuie să-l rănesc*?

— Ei? făcu Leto.

Hawat ridică din umeri.

— E vorba de un fragment de mesaj. L-am capturat de la un curier Harkonnen. Mesajul era destinat unui agent cu numele Pardee. Avem motive întemeiate să credem că Pardee era șeful rețelei de spionaj a Harkonnenilor la Arrakeen. Mesajul acesta… ar putea avea consecințe grave… sau deloc.

— Și care-i conținutul atît de delicat al acestui mesaj?

— Fragment de mesaj, Domnia Ta. Era o imprimare pe film minimic[99], prevăzut cu obișnuita capsulă de distrugere. Am reușit să oprim acțiunea acidului cu puțin timp înainte de-a apuca să distrugă textul în întregime și am salvat un fragment. Fragmentul este, totuși, extrem de semnificativ.

— Ascult.

Hawat își frecă buzele.

— Textul sună așa: „…eto nu va bănui nimic și cînd lovitura îi va fi aplicată de mîna îndrăgită, doar recunoașterea ei va fi suficientă ca să-l distrugă.” Mesajul purta sigiliul personal al Baronului. Autentificarea am făcut-o eu însumi.

— E limpede pe cine bănuiești, rosti Ducele, cu glas dintr-odată glacial.

— Mai curînd mi-aș tăia brațele decît să te rănesc, Domnia Ta, spuse Hawat. Dar dacă…

— Doamna Jessica, rosti Leto, clocotind de furie. N-ai putut stoarce confirmarea de la acel Pardee?

— Din nefericire, Pardee nu se mai afla printre cei vii, cînd ne-a căzut în mînă curierul. Cît despre acesta din urmă, sînt sigur că nu cunoștea conținutul mesajului.

— Înțeleg.

Leto își scutură capul. *Ce stratagemă deplorabilă*! *Nu-i nimic adevărat. Îmi*

cunosc femeia.

— Domnia Ta, dacă…

— Nu! Este o eroare care…

— Nu putem să ignorăm faptul, Domnia Ta.

— Trăiesc cu ea de șaisprezece ani! Au existat nenumărate ocazii ca să… Tu însuți ai verificat școala! Ai verificat-o și pe ea!

Hawat murmură abătut:

— Din păcate nu sînt infailibil.

— Îți spun eu că e cu neputință! Harkonnenii vor să distrugă *neamul* Atreides – inclusiv pe Paul. Au și încercat s-o facă. Crezi cumva că o femeie ar putea participa la un complot împotriva propriului ei copil?

— Poate că nu complotează împotriva copilului ei… Poate că atentatul de ieri n-a fost decît o înscenare iscusită…

— Nu putea fi o înscenare.

— Sire, se zice că nu și-ar cunoaște părinții. Dar dacă-i cunoaște? Dacă-i orfană, să zicem, din cauza unui Atreides?

— Ar fi acționat de mult! Puțin murky, într-un pahar… sau un stilet, noaptea. Cui i-ar fi fost mai ușor să mă ucidă?

— Harkonnenii vor să te *distrugă*, Domnia Ta. Nu urmăresc numai să te ucidă. În kanly există o sumedenie de nuanțe. Aceasta ar putea fi o capodoperă printre vendete.

Umerii Ducelui se gîrboviră. Leto închise ochii și, dintr-odată, păru bătrîn și obosit. *Nu se poate*, gîndi. *Femeia asta și-a deschis inima înaintea mea.*

— Există o cale mai sigură, pentru a mă distruge, decît aceea de a mă face să suspectez femeia iubită?

— E o interpretare la care m-am gîndit și eu. Totuși…

Ducele deschise ochii și-l privi lung pe Hawat. *N-are decît s-o bănuiască. Suspiciunea e meseria lui, nu a mea. Dacă mă voi preface că-l cred, poate că altcineva va comite o imprudență.*

— Ce propui? întrebă cu glas șoptit.

— Deocamdată, supraveghere permanentă, Domnia Ta. O vom urmări pas cu pas. Voi avea grijă să se procedeze cu toată discreția. Idaho ar fi omul ideal pentru o treabă ca asta. Poate că, peste o săptămînă sau două, vom putea să-l rechemăm. Avem un tînăr pe care îl formăm de mai mult timp în trupele lui Idaho și care ar putea să preia misiunea lui. Tînărul are vocație pentru diplomație.

— Să nu periclitați capul de pod pe care l-am obținut la fremeni.

— Se-nțelege, Sire.

— Și Paul?

— Poate c-ar fi bine să-l prevenim pe doctorul Yueh.

Leto îi întoarse spatele.

— Fă cum crezi.

— Voi fi cît se poate de discret, Domnia Ta.

Cel puțin pe asta pot să contez, gîndi Leto. Apoi spuse:

— Ies puțin să iau aer. Dacă ai nevoie de mine, mă găsești pe-aici. Gărzile o să…

— Domnia Ta, înainte de a pleca, aș vrea să citești o microbobină. E o primă analiză aproximativă a religiei fremenilor – raportul pe care mi l-ai cerut.

Ducele se opri, fără să se întoarcă.

— E ceva care nu suferă amînare?

— Nu, Domnia Ta. Dar ai întrebat ce se striga pe străzile Arrakeenului. Strigătul era „Mahdi!” și era adresat domnului celui tînăr. Cînd oamenii au…

— Lui Paul?

— Da, Domnia Ta. Una dintre legendele arrakiene, o profeție, spune că va veni la ei un conducător, vlăstarul unei Bene Gesserit, care le va arăta calea către adevărata libertate. Unul dintre obișnuitele mituri despre Mesia.

— Și ei cred că Paul este acest… acest…

— Speră doar, Domnia Ta.

Hawat îi întinse capsula care conținea microbobina. Ducele o luă și-i dădu drumul în buzunar.

— Am să mă uit peste ea mai tîrziu.

— Bine, Domnia Ta.

— Deocamdată vreau să… să mă gîndesc.

— Da, Domnia Ta.

Ducele inspiră adînc, parcă suspinînd, și ieși din cameră. O luă la dreapta, către capătul coridorului. Mergea cu mîinile la spate, ignorînd tot ce se afla în jur. Culoare, scări, terase, holuri… Oameni care îl salutau și se dădeau la o parte din fața lui…

Într-un tîrziu, reveni în sala de consiliu, pe care o găsi cufundată în întuneric. Paul dormea pe o masă, acoperit cu pelerina unei santinele și cu o raniță sub cap. Încet, Ducele traversă încăperea și ieși pe terasa care domina terenul de debarcare. În lumina difuză a lămpilor de pe pistă, o santinelă aflată la colțul terasei îl recunoscu și luă poziție de drepți.

— Pe loc repaus, murmură Leto.

Își încleștă mîinile de metalul rece al balustradei.

Peste cuprinsul bazinului, domnea liniștea prevestitoare a zorilor. Ducele își înălță privirea. Sus, stelele erau o maramă presărată cu paiete, așternută peste cerul negru-albastru. Deasupra orizontului sudic, a doua lună strălucea într-o pîclă diafană de praf. I se păru că astrul îl privește cu suspiciune, cinic.

Sub ochii lui, luna coborî în spatele Scutului, poleind stîncile cu chiciură argintie. În întunericul dintr-odată mai dens, Leto simți un fior de frig și se zgribuli.

Brusc, îl podidi furia.

Harkonnenii m-au hărțuit, și m-au hăituit, și m-au încolțit pentru ultima dată. Sînt niște scîrnăvii cu minți de temniceri! *Dar acum mă aflu aici, și aici voi rămîne*! Un val de tristețe luă locul mîniei. *Va trebui să domnesc cu ochii și cu ghearele – ca șoimul printre păsările mai slabe*. Fără să-și dea seama, atinse cu degetele blazonul de pe tunică.

La est se ivi o geană de lumină cenușie, apoi o opalescență sidefie care făcu stelele să pălească. Zorii însuflețiră linia zimțată a orizontului, încet, ca un dangăt prelung de clopot.

Frumusețea copleșitoare a priveliștii îl tulbură.

Sînt lucruri, gîndi, *care nu au asemănare*.

Niciodată nu-și imaginase că pe Arrakis ar putea exista ceva atît de frumos ca acest orizont roșu, învăpăiat, ca purpuriul și ocrul stîncilor din zare. Dincolo de pistele terenului, unde roua săracă a nopții dăduse un suflu de viață

semințelor grăbite ale Arrakisului, văzu insule mari, de flori roșii și, printre ele, pete mov… ca niște urme uriașe de pași.

— E o dimineață frumoasă, Sire, spuse santinela.

— Da.

Dădu din cap, gîndind: *Poate că întreaga planetă va fi odată așa. Poate că va deveni o patrie înfloritoare pentru fiul meu.* Apoi observă siluetele oamenilor care traversau cîmpurile de flori, măturîndu-le cu unelte ciudate, ca niște coase. Culegătorii de rouă[100]. Apa! Apa, atît de prețioasă aici, încît nici roua nu trebuia irosită.

Sau poate că va rămîne, mereu, o lume cumplită?

[97] MAHDI: în legendele mesianice fremene, „Cel ce ne va călăuzi spre Paradis”.

[98] LISAN AL-GAIB: „Vocea din altă lume”. În legendele mesianice fremene, profet străin de Arrakis. Uneori este tradus și ca „Dătător de apă” (Vezi MAHDI.)

[99] FILM MINIMIC: filament shiga cu diametrul de un micron, utilizat în special pentru transmiterea informațiilor secrete în domeniul spionajului și contraspionajului.

[100] CULEGĂTORI DE ROUĂ: categorie de muncitori arrakieni care adună roua de pe plante cu ajutorul unor unelte asemănătoare coaselor.

Nu există, probabil, revelație mai zguduitoare decît clipa în care descoperi că tatăl tău este un om… făcut din carne.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

— **C**eea ce trebuie să fac este odios, Paul, spuse Ducele, dar n-am încotro.

Stătea lîngă adulmecătorul de otrăvuri portabil, care fusese adus în sala de consiliu cînd li se servise micul dejun. Senzorii aparatului atîrnau moale deasupra mesei, sugerîndu-i lui Paul imaginea unei stranii insecte moarte.

Privirea Ducelui era ațintită dincolo de ferestre, asupra terenului de debarcare, învăluit în pîcla subțire de praf a dimineții.

În fața lui Paul se afla proiectorul cu microbobina despre practicile religioase ale fremenilor. Filmul fusese realizat de unul dintre experții lui Hawat și Paul era încă tulburat de referirile la el însuși.

Mahdi!

Lisan al-Gaib!

De cum închidea ochii, în minte îi răsunau strigătele mulțimii. Așadar, asta speră, gîndi. Își amintea și spusele Cucernicei Maici: Kwisatz Haderach. Amintirile redeșteptau în ființa lui senzația de țel cumplit, populînd această lume necunoscută cu impresii familiare, pe care nu le putea înțelege.

— Odios, repetă Ducele.

— La ce te referi, tată?

Leto se întoarse și își privi fiul.

— Harkonnenii își închipuie că pot să mă tragă pe sfoară, făcîndu-mă să-mi pierd încrederea în persoana mamei tale. Nu-și dau seama că mai degrabă mi-aș pierde încrederea în mine însumi.

— Nu înțeleg, tată.

Din nou, Leto se întoarse către fereastră. Soarele alb se apropia de cvadrantul său matinal. În lumina lăptoasă, nori mari de praf se deplasau încet spre canioanele ascunse care brăzdau Scutul de Piatră.

Vorbind rar, cu voce scăzută, ca să-și înăbușe mînia, Ducele îi povesti lui Paul despre misteriosul fragment de mesaj descoperit de Hawat.

— Tot așa m-ai putea suspecta și pe mine, replică Paul.

— Trebuie să-i lăsăm să creadă că au reușit. Trebuie să-și închipuie că sînt chiar atît de prost. Totul trebuie să pară veridic. Nici măcar mama n-are voie să știe.

— Bine, dar… de ce, tată?

— Răspunsul mamei tale nu trebuie să fie un rol. Oh, știu, e capabilă să joace minunat teatru… dar depind prea multe de asta. Sper să demasc un trădător. De aceea, este necesar să se creadă că am fost total indus în eroare. Trebuie să-i facem acest rău mamei ca s-o ferim de un rău și mai mare.

— Pentru ce-mi spui toate astea, tată? Dacă mă voi trăda?

— Pe tine n-or să te urmărească în această afacere, spuse Ducele. Vei păstra secretul. *Trebuie*. Se apropie iar de fereastră și continuă, fără să se întoarcă: Iar dacă mi se va întîmpla ceva, o să-i poți spune tu adevărul: că nu m-am îndoit niciodată de ea. Nici măcar o singură clipă. Va trebui să fie încredințată de lucrul acesta.

Paul recunoscu în cuvintele tatălui său gîndul morții și spuse repede:

— Nu ți se va întîmpla nimic, tată. Ce…

— Taci, fiule.

Paul îi privi lung spatele, desluși oboseala în poziția gîtului, în linia umerilor, în încetineala mișcărilor.

— Ești doar obosit, tată.

— Sînt obosit, într-adevăr, rosti Ducele. Obosit moral. Pesemne că m-a ajuns și pe mine degenerescența depresivă a tuturor Caselor Mari. Și ce puternici am fost odată!…

— Casa noastră nu a degenerat! izbucni Paul, cu neașteptată mînie.

— Oare? Ducele își întoarse fața spre fiul său. Avea cearcăne întunecate sub ochii de cremene. Gura lui schiță o grimasă cinică. Ar fi trebuit să mă căsătoresc cu maică-ta, s-o fac Ducesă, spuse el. Dar… celibatul meu mai lasă unor Case speranța într-o alianță cu mine prin fiicele lor de măritat. Dădu din umeri. Așa că…

— Mama mi-a explicat situația.

— Nimic nu poate să-i ofere unui conducător mai multă loialitate decît impresia de bărbăție, zise Ducele. Iată de ce încerc să întrețin un aer de bărbăție.

— Conduci bine, protestă Paul. Guvernezi bine. Oamenii te urmează de bunăvoie și te iubesc.

— Am unul dintre cele mai eficiente servicii de propagandă, replică Ducele și-și îndreptă iarăși privirea către bazin. Posibilitățile noastre sînt mai numeroase aici, pe Arrakis, decît ar putea să bănuiască Imperiul. Cu toate acestea, uneori mi se pare că ar fi fost mai bine dac-am fi renunțat, dacă am fi ales calea exilului. Uneori, aș vrea să ne putem cufunda în anonimatul majorității, să fim mai puțin expuși la…

— Tată!

— Da, sînt obosit… Știai că folosim reziduul de mirodenie ca materie primă și că dispunem deja de propria noastră fabrică de peliculă?

— Poftim?

— Nu ne putem permite să ducem lipsă de peliculă pentru filme. Altminteri cum am mai putea să inundăm satele și orașele cu informațiile noastre? Poporul trebuie să știe ce bine e guvernat. Și cum să știe dacă nu-i spunem noi?

— Ar trebui să te odihnești puțin, zise Paul.

Din nou, Ducele își întoarse ochii spre el.

— Arrakisul mai prezintă un avantaj, despre care mi se pare că nu ți-am vorbit. Mirodenia e pretutindeni, aici. O respiri, o mănînci în orice. Am descoperit că asta creează un fel de imunitate naturală la unele dintre otrăvurile uzuale din Manualul Asasinilor[101]. Iar imperativul economisirii fiecărei picături de apă impune o supraveghere strictă a întregii producții alimentare – culturile de fermenți, cele hidroponice, chemavitul, absolut tot. Nu putem să ucidem prin

otrăvire pături largi ale populației… și nici noi nu putem fi atacați pe această cale. Arrakisul ne redă onestitatea și moralitatea.

Paul dădu să spună ceva, dar Ducele nu-i lăsă vreme.

— Trebuie să pot împărtăși cuiva lucrurile acestea, fiul meu. Oftă, și privirea sa reveni la peisajul arid din care, acum, florile dispăruseră… strivite de culegătorii de rouă, ofilite de văpaia tot mai puternică a soarelui. Pe Caladan am stăpînit cu puterea noastră maritimă și aeriană. Aici, trebuie să luptăm ca să dobîndim puterea asupra deșertului. Aceasta va fi moștenirea ta, Paul. Ce vei face dacă mi se va întîmpla ceva? Nu vei lua calea exilului, ci pe aceea a gherilei – fuga și hărțuirea.

Paul vru să răspundă, dar nu găsi cuvintele de care avea nevoie. Niciodată nu-l văzuse pe tatăl său atît de deprimat.

— Arrakisul nu poate fi păstrat, reluă Ducele, decît cu prețul unor hotărîri care să nu țină seama de sentimentul demnității personale. Arătă cu mîna dincolo de fereastră, spre steagul verde și negru al Atreizilor, care atîrna inert pe catargul de la capătul terenului de debarcare. S-ar putea ca acest stindard onorabil să devină simbolul multor nelegiuiri.

Paul își simți gîtlejul uscat. Cuvintele tatălui său exprimau un sentiment al zădărniciei, un fatalism care-i răscolea sufletul și-l făcea să simtă un gol în coșul pieptului.

Ducele scoase dintr-un buzunar o tabletă contra oboselii și-o înghiți.

— Forța și frica, rosti el. Uneltele guvernării. Voi cere să se acorde mai multă atenție instruirii tale pentru condițiile gherilei. Ai văzut microbobina… Ei te numesc „Mahdi”… „Lisan al-Gaib”… În ultimă instanță, te vei folosi și de asta.

Paul observă că spatele și umerii tatălui său se îndreptaseră sub efectul rapid al tabletei, dar nu izbuti să-și alunge din minte cuvintele de teamă și îndoială pe care le auzise.

— De ce-o fi întîrziind ecologul? mormăi Ducele. I-am spus lui Thufir să-l cheme cît mai devreme.

[101] MANUALUL ASASINILOR: compilație datînd din secolul al III-lea și prezentînd gama tuturor otrăvurilor folosite în mod curent în războaiele de asasini. Ulterior, cuprinsul manualului a fost extins, ajungînd să menționeze toate mijloacele de asasinare autorizate de Pacea Ghildei și de Marea Convenție.

Tatăl meu, Împăratul Padișah, m-a luat într-o zi de mînă, iar eu am simțit imediat, grație învățăturilor mamei mele, că era tulburat. M-a condus în Sala Portretelor, la ego-simulacrul[102] *Ducelui Leto Atreides. Privindu-l, am observat surprinzătoarea asemănare dintre tatăl meu și bărbatul din portret – același chip prelung, rasat, cu trăsături aspre și ochi reci. „Prințesă-fiică”, mi-a spus tatăl meu, „aș fi vrut să fi fost mai în vîrstă la vremea cînd acest bărbat s-a apucat să-și caute o nevastă.” Tatăl meu avea pe atunci șaptezeci și unu de ani și nu arăta mai bătrîn decît bărbatul din portret; eu nu aveam mai mult de paisprezece ani, dar am înțeles în ziua aceea că tatăl meu își dorise în taină un fiu asemenea Ducelui și că ura necesitățile politice din cauza cărora erau dușmani.*

Fragment din *În casa tatălui meu* de Prințesa Irulan

Prima sa întîlnire cu aceia pe care, așa cum i se ordonase, trebuia să-i trădeze, avu asupra doctorului Kynes efectul unui șoc. Pe bună dreptate, Kynes se considera un om de știință pentru care miturile nu erau decît indicii interesante despre rădăcinile unei culturi. Băiatul însă părea întruchiparea exactă a imaginii din străvechea profeție. Avea „ochii iscoditori” și „aerul de rezervă candidă”.

Firește, profeția nu indica prea lămurit dacă Divina Mamă avea să-l aducă pe Mesia odată cu ea sau dacă avea să-l zămislească după venire. Oricum, exista o potrivire stranie între prorocire și nou-veniți.

Acea primă întîlnire avu loc pe la mijlocul dimineții, în fața clădirii administrative a terenului de debarcare de lîngă Arrakeen. În apropiere, un ornitopter fără nici un fel de însemne aștepta zumzăind în surdină, ca o insectă moleșită. Lîngă el, făcea de gardă o santinelă Atreides, cu sabia trasă din teacă și cu silueta învăluită în aura ușor tremurătoare a unui scut defensiv.

Kynes privi zeflemitor reverberația scutului, gîndind: *În privința asta, Arrakisul le rezervă o surpriză*!

Ridică o mînă și escorta de fremeni care îl însoțea se opri. Continuă să înainteze singur către intrarea imobilului – un gang întunecat în zidul de piatră protejat cu un strat de plastic. *O clădire monolitică, dar vulnerabilă*, gîndi el. *Net inferioară oricărei grote*.

Observă mișcare în gangul întunecat. Se opri, folosind răgazul ca să-și îndrepte mantia și izolațiile de pe umărul stîng al distraiului.

Ușile de la intrarea clădirii se deschiseră larg. Un grup de soldați Atreides înarmați pînă-n dinți – aveau paralizatoare, săbii și scuturi – ieșiră grăbiți și se postară în fața intrării. În urma lor, își făcu apariția un bărbat înalt, cu fața ca de pasăre de pradă, cu pielea oacheșă și părul negru. Purta o pelerină jubba[103] cu blazonul Atreizilor, dar felul în care o făcea arăta că nu era obișnuit cu veșmîntul. Pelerina i se lipea de pantalonul distraiului, fără să salte liber, ușor, în

ritmul pașilor.

Alături de el pășea un tînăr cu părul la fel de negru, dar cu fața mai rotundă. Kynes îi cunoștea vîrsta și i se păru cam mic de statură pentru un tînăr de cincisprezece ani. Trupul de adolescent însă degaja un ciudat aer de fermitate, de siguranță, ca și cum tînărul ar fi avut puterea de a discerne în jurul său și de a înțelege lucruri nevăzute pentru alții. Era îmbrăcat la fel ca tatăl său, dar, spre deosebire de acesta, își purta pelerina cu o degajare ce dădea impresia că avusese asemenea îmbrăcăminte dintotdeauna.

„Mahdi va cunoaște lucruri pe care alții nu pot să le vadă”, spunea legenda.

Kynes clătină din cap, mustrîndu-se: *Sînt oameni ca toți oamenii.*

Lîngă cei doi, învesmîntat în aceeași ținută de deșert, venea un om pe care Kynes îl cunoscuse deja: Gurney Halleck. Planetologul trase adînc aer în piept, încercînd să-și potolească resentimentele pe care i le trezea omul care îl instruise *cum să se poarte* în prezența Ducelui și a moștenitorului ducal.

„I te poți adresa Ducelui cu «Domnia Ta» sau cu «Sire». Este corect și «Vlăstar Nobil», dar asta se spune în ocazii cu un caracter mai deosebit. Fiului i te poți adresa cu «Domnișorule», sau cu «Domnia Ta». Ducele e un om îngăduitor, dar nu-i plac familiarismele.”

Și Kynes, privind grupul care se apropia, își spuse: *Vor afla ei curînd cine-i adevăratul stăpîn al Arrakisului. Poruncă să fiu interogat mai toată noaptea de mentatul lor, da? Poruncă să fac pe ghidul fiindcă vor să inspecteze cum se exploatează mirodenia, da?*

Implicațiile întrebărilor lui Hawat nu-i scăpaseră lui Kynes. Voiau să pună mîna pe bazele imperiale. Și nu încăpea nici o îndoială că aflaseră despre baze de la Idaho.

Am să-i ordon lui Stilgar să-i trimită Ducelui capul lui Idaho, își spuse Kynes.

Grupul Ducelui se afla acum la numai cîțiva pași de el. Auzi scrîșnetul nisipului sub ghetele lor de deșert.

Kynes se înclină.

— Domnia Ta, Duce.

Cît timp se apropiaseră de omul care aștepta solitar lîngă ornitopter, Leto avusese timp să-l cerceteze pe îndelete: înalt, slab, învesmîntat ca pentru deșert, într-o mantie lungă, distrai și ghete cu carîmbul scurt. Gluga mantiei era dată pe spate, cu vălul atîrnînd într-o parte, lăsînd la vedere părul lung, blond-roșcat, și o barbă rară. Sprîncene groase umbreau ochii insondabili, albastru-în-albastru. În jurul orbitelor și sub ele, pielea obrazului era mai întunecată.

— Așadar, dumneata ești ecologul, spuse Ducele.

— Pe Arrakis preferăm vechea denumire, Domnia Ta, răspunse Kynes. Sînt planetolog.

— Cum dorești, zise Ducele.

Îi aruncă o privire lui Paul.

— Fiule, el este Arbitrul Schimbării, arbitrul oricăror dispute, omul a cărui misiune este să se respecte legile, pînă ce vom prelua complet puterea asupra acestui fief.

Se întoarse spre Kynes:

— Ți-l prezint pe fiul meu.

— Domnia Ta, rosti Kynes.

— Ești fremen? întrebă Paul.

Kynes surîse.

— Am acces liber și în sietchuri, și în sate, Domnișorule. Dar sînt supusul Maiestății Sale. Sînt planetologul imperial.

Paul dădu din cap, impresionat de aerul de putere al omului din fața lui. Ceva mai înainte, Halleck i-l arătase pe Kynes de la una din ferestrele situate la etajul clădirii: „Cel escortat de fremeni… Cel care se apropie acum de ornitopter."

Paul îl examinase în grabă cu binoclul, observîndu-i linia dreaptă a gurii, buzele subțiri, fruntea înaltă. Gurney îi șoptise la ureche: „Un individ al naibii de ciudat. Și să-l auzi cum vorbește – cuvinte sacadate, fraze scurte, clare, parcă retezate cu briciul."

În spatele lor, Ducele comentase: „Tipul savantului."

Acum, cînd era la numai cîțiva pași de el, Paul simțea forța lui Kynes, impactul personalității sale. Ca și cum planetologul ar fi fost o ființă cu sînge regal, născută să comande.

— Mi se pare că dumitale trebuie să-ți mulțumim pentru distraie și pentru pelerinele astea, spuse Ducele.

— Sper că vă vin bine, Domnia Ta. Sînt făcute de fremeni și cei care le-au croit și-au dat silința să le confecționeze după măsurile date de omul Domniei Tale, Halleck, aici de față.

— Am fost oarecum mirat cînd mi s-a adus la cunoștință că nu ne poți conduce în deșert decît îmbrăcați cu hainele astea. Putem lua cu noi o cantitate mare de apă. Nu avem intenția să zăbovim prea mult și vom avea o escortă aeriană – cea de deasupra noastră. E destul de puțin probabil să fim nevoiți să coborîm pe nisip.

Kynes îl privi lung, cîntărindu-i din ochi trupul ghiftuit de apă. Spuse glacial:

— Pe Arrakis nu există cuvîntul „probabil". Există doar cuvîntul „posibil".

Halleck se zburli:

— Ducelui i te adresezi cu „Domnia Ta" sau „Sire"!

Leto îl domoli cu un semn al mîinii – unul din discretele semnale de mînă codificate – apoi spuse:

— Obiceiurile noastre sînt încă noi pe aici, Gurney. Trebuie să fim îngăduitori.

— Am înțeles, Sire.

— Îți sîntem îndatorați, doctore Kynes, zise Leto. Nu vom uita de straiele acestea și nici de grija pe care ai arătat-o pentru siguranța noastră.

Sub imboldul momentului, Paul își aminti un pasaj din Biblia CP și rosti:

— „Darul e binecuvîntarea celui ce dă."

Cuvintele răsunară neașteptat de tare în aerul nemișcat. Fremenii din escorta lui Kynes, care așteptau ghemuiți pe vine în umbra clădirii, săriră în picioare, agitîndu-se și murmurînd între ei. Unul exclamă:

— Lisan al-Gaib!

Kynes se răsuci pe călcîie, reteză scurt aerul cu mîna, în direcția grupului de fremeni. Continuînd să murmure, oamenii se retraseră spre colțul clădirii.

— Interesant, comentă Ducele.

Kynes se uită cu asprime la Paul, apoi la Duce.

— Majoritatea locuitorilor din deșert au mintea plină de superstiții, spuse

el. Nu le dați atenție. Nu fac nici un rău.

Dar și el se gîndi la cuvintele legendei: *„Vă vor întîmpina cu Vorbe Sfinte și vor lua darurile voastre drept binecuvîntare.”*

Imaginea pe care Leto și-o făcuse despre Kynes, bazată în bună parte pe scurtul raport verbal al lui Hawat – „Kynes este rezervat și suspicios” – se cristaliză brusc: omul acesta *era fremen*. Venise însoțit de o escortă de fremeni. Aparent, s-ar fi putut spune că fremenii voiau doar să verifice dacă erau într-adevăr liberi să circule în zonele urbane, așa cum li se promisese de puțin timp. Dar escorta aceasta părea mai degrabă o gardă de onoare. Iar Kynes se purta ca un om mîndru, obișnuit cu libertatea, un om ale cărui vorbă și comportare, relativ umile, se datorau numai suspiciunii față de niște străini. Întrebarea lui Paul fusese oportună și întemeiată.

Kynes se transformase în băștinaș.

— Nu plecăm, Sire? întrebă Halleck.

Ducele dădu din cap.

— Ba da. Topterul nostru o să-l pilotez eu. Kynes va sta cu mine, în față, ca să-mi arate drumul. Tu și cu Paul vă așezați pe scaunele din spate.

— O clipă, vă rog, interveni Kynes. Cu permisiunea Domniei Tale, Sire, trebuie să verific mai întîi securitatea distraielor pe care le purtați.

Ducele vru să spună ceva, dar Kynes i-o luă înainte:

— Mă gîndesc și la propria-mi piele… Domnia Ta. Știu prea bine cui i s-ar scoate ochii dacă vi s-ar întîmpla vreun accident cît timp sînteți cu mine.

Leto se încruntă, gîndind: *Delicată treabă*! *Dacă refuz, s-ar putea să se simtă jignit. Și n-am de unde să știu cîtă nevoie o să am vreodată de omul ăsta. Dar… să-l las să treacă de scut și să-mi atingă trupul, cînd știu atît de puține lucruri despre el*?

Gîndurile îi goneau nebunește, mînate din urmă de necesitatea deciziei.

— Sîntem în mîinile dumitale, se hotărî brusc.

Făcu un pas înainte și își desfăcu pelerina. Îl văzu pe Halleck arcuindu-se pe vîrfuri, rămînînd nemișcat, dar gata să intervină.

— Și te-aș ruga, adăugă, să ai bunătatea de a ne explica și nouă ce e de fapt costumul ăsta, cu care dumneata ești, desigur, foarte obișnuit.

— Bine, încuviință Kynes.

Pipăi pe sub pelerina Ducelui izolațiile de pe umeri, vorbind, pe măsură ce verifica straiul.

— Materialul propriu-zis este un microsendviș: un filtru cu eficacitate sporită, dublat de un sistem de schimb de căldură.

Ajustă izolațiile.

— Stratul care vine în contact cu pielea este poros. Lasă să treacă transpirația care a răcorit corpul… prin procesul normal, sau aproape normal, de evaporare. Următoarele două straturi…

Strînse izolațiile pectorale.

— …comportă filamente pentru schimbul caloric și decantoare de sare. Sarea este regenerată.

La semnul ecologului, ducele își ridică brațele și zise:

— Foarte interesant.

— Respiră adînc, spuse Kynes.

Ducele se supuse. Kynes cercetă izolațiile de la subsuori, ajustînd-o pe una dintre ele.

— Mișcările corpului, continuă el, mai ales respirația, și un oarecare efect osmotic furnizează forța necesară pompării.

Reveni la izolațiile pectorale, slăbindu-le puțin.

— Apa reciclată se adună în niște buzunare colectoare[104], de unde se poate sorbi prin tubul acesta, al cărui capăt se află în colierul de la gît.

Ducele își trase bărbia, înclinînd capul ca să vadă capătul tubului.

— Eficient și comod, observă el. Frumoasă concepție!

Kynes îngenunche și controlă izolațiile de la picioare.

— Urina și materiile fecale sînt sterilizate și prelucrate în căptușeala de pe coapse.

Se ridică în picioare, pipăi colierul de la gît și extrase un fel de limbă semicirculară.

— În plin deșert, filtrul acesta se trage peste jumătatea de jos a obrazului, iar tubul de sub el se introduce în nări, cu ajutorul acestor două cepuri cu clemă care asigură etanșeitatea. Se inspiră prin filtrul de la gură și se expiră prin tubul nazal. Cu un distrai fremen în stare perfectă, nu poți pierde mai mult de un degetar de umezeală pe zi – chiar dacă te prinde noaptea în Ergul Mare[105].

— Un degetar pe zi, murmură Ducele.

Kynes apăsă cu degetul pe calota frontală a glugii costumului și spuse:

— Aici s-ar putea să te roadă nițel. Dacă te supără prea tare, te rog să-mi spui. Am să mai strîng puțin marginea glugii.

— Mulțumesc, rosti Ducele, văzîndu-l pe Kynes că se dă un pas înapoi.

Își mișcă umerii în interiorul costumului, remarcînd imediat că se simțea mai bine. Straiul era mai strîns pe trup, mai puțin iritant.

Kynes se întoarse spre Paul.

— Ei, acum să te vedem și pe tine, băiete.

E un om de treabă, își spuse Ducele, *dar va trebui să învețe cum să ni se adreseze*.

Paul așteptă impasibil, în timp ce Kynes îi examina costumul. Avusese o senzație bizară cînd îmbrăcase straiul acesta lucios și alunecos. Fusese perfect conștient că nu mai purtase niciodată pînă atunci un distrai. Cu toate acestea, fiecare gest de ajustare a găicilor aderente de la izolații, sub îndrumarea stîngace a lui Gurney, i se păruse natural, instinctiv. Cînd își strînsese izolațiile pectorale, ca să obțină cît mai multă forță de pompare din mișcarea respiratorie, știuse ce anume făcea și în ce scop. Cînd își potrivise colierul de la gît și marginea glugii, știuse că o face ca să evite frecarea.

Kynes se ridică, se dădu înapoi, cu un aer perplex.

— Ai mai purtat vreodată distrai? întrebă.

— E prima oară.

— Atunci, ți l-a aranjat cineva?

— Nu.

— Ghetele ți-s strînse mai tare deasupra gleznelor decît dedesubt… Cine ți-a spus să le strîngi în felul ăsta?

— Nimeni. Așa… așa mi s-a părut că trebuie strînse.

— Chiar așa și trebuie.

Și Kynes își frecă obrazul, cu gîndul la legendă: *„El va cunoaște tipicurile voastre ca și cînd s-ar fi născut cu ele.”*

— Să nu mai pierdem timpul, spuse Ducele.

Arătă către topterul care aștepta, porni înainte, răspunzînd cu o înclinare a capului la salutul santinelei. Urcă în cabină, își prinse centura de siguranță, începu să verifice instrumentele și comenzile. Aparatul pîrîi cînd ceilalți urcară, la rîndul lor.

Kynes își strînse centura, concentrîndu-și atenția la amenajările din interiorul aeronavei – luxul discret al capitonajelor gri-verzui, confortul scaunului, luciul instrumentelor. Trase cu plăcere în piept aerul curat, răcoros, care inundă cabina cînd ușile fură închise și ventilatoarele prinseră viață, bîzîind discret.

Confort! gîndi. *Moleșeală*!

— Totu-i în regulă, Sire, anunță Halleck.

Leto puse contactul aripilor, le simți ridicîndu-se și coborînd – o dată, de două ori. Se înălțară zece metri, apoi Ducele blocă aripile și acționă reactoarele posterioare care propulsară aparatul într-o mișcare ascendentă, șuierătoare, pe o pantă abruptă.

— Spre sud-est, dincolo de Scut, zise Kynes. Acolo i-am spus maistrului nisipar[106] să-și concentreze utilajele.

— Bine.

Ducele stabiliză plafonul de zbor. Celelalte aparate își ocupară pozițiile de escortare deasupra lor și întreaga formație viră spre sud-est.

— Concepția și realizarea distraielor vădesc o perfecțiune tehnică deosebită, spuse, după cîteva clipe, Ducele.

— Poate că într-o zi vă voi duce să vizitați un atelier dintr-un sietch, zise Kynes.

— M-ar interesa, într-adevăr. Dar mi se pare că se fabrică distraie și în unele orașe de garnizoană.

— Imitații nereușite. Orice dunar care ține la viață poartă distrai fremen.

— Și chiar nu se pierde mai mult de-un degetar de apă pe zi?

— Dacă distraiul este bine ajustat, dacă gluga e strînsă cum trebuie și dacă toate izolațiile sînt în perfectă stare, cantitatea cea mai mare de apă se pierde prin palmele mîinilor. Cînd nu trebuie să-ți folosești mîinile la vreo treabă mai delicată, poți purta mănuși de distrai. Cei mai mulți dintre fremenii din deșert însă preferă să-și ungă mîinile cu seva extrasă din frunzele tufei de creozot, care are darul de a opri transpirația.

Ducele aruncă o privire în jos, spre stînga, la peisajul haotic al Scutului de Piatră – stînci răvășite de crevase înguste și adînci, petice galbene-brune, întretăiate de dungile negre ale faliilor născute din prăbușiri. Imensul lanț muntos părea să fi fost azvîrlit din spațiu și lăsat pentru totdeauna acolo unde se sfărîmase, izbindu-se de suprafața planetei.

Survolară un bazin nu prea adînc, plin cu nisip cenușiu, ca un rîu izvorît din gura unui canion ce se deschidea către sud. Degete de nisip se prelingeau parcă în interiorul bazinului, conturînd o deltă uscată și imobilă, înconjurată de roca întunecată.

Kynes se rezemă de spătarul scaunului. Se gîndi la trupurile saturate de apă pe care le simțise sub straiele Atreizilor. Purtau centuri de scut peste pelerine, paralizatoare agățate la șold, iar la gît, prinse de lănțișoare, radioemițătoare de mărimea unei monede. Și Ducele, și fiul său erau înarmați cu cuțite vîrîte în teci prinse de încheietura mîinii, iar tecile i se păruseră destul de uzate. Își spuse, nu fără o oarecare doză de admirație, că oamenii aceștia erau un

amestec ciudat de blîndețe și forță brutală. Aveau o siguranță și-un calm pe care nu le observase niciodată la Harkonneni.

— Sper că vei menționa în raportul pe care-l vei adresa Împăratului, în legătură cu schimbarea fiefului, că noi am respectat legile, nu-i așa? întrebă Leto. Se uită pieziș către Kynes, apoi din nou înainte.

— Harkonnenii au plecat. Atreizii le-au luat locul.

— Deci totu-i în regulă? insistă Leto.

Zvîcnetul unui mușchi de pe maxilar trădă încordarea de-o clipă a planetologului.

— Ca planetolog și Arbitru al Schimbării, sînt supusul direct al Imperiului… Domnia Ta.

Ducele rînji sumbru.

— Realitatea însă știm amîndoi care e.

— Îți reamintesc că activitatea mea se bucură de sprijinul Maiestății Sale.

— Zău? Și în ce constă această activitate?

În liniștea scurtă care urmă, Paul gîndi: *Tata întinde prea mult coarda*. Îi aruncă o privire lui Halleck, dar menestrelul-războinic părea absorbit de priveliștea dezolantă de sub ei.

Kynes răspunse glacial:

— Te referi, desigur, la activitatea mea de planetolog.

— Desigur.

— În mare, mă ocup de biologia și de botanica solurilor uscate… ca și de unele cercetări geologice – carotaje, analize. Posibilitățile unei planete sînt practic inepuizabile.

— Întreprinzi și cercetări referitoare la mirodenie?

Kynes se întoarse spre Duce, iar Paul sesiză contracția mușchilor din obrazul planetologului.

— Curioasă întrebare, Domnia Ta.

— Nu uita, Kynes, că acum planeta este fieful meu. Și metodele mele sînt altele decît ale Harkonnenilor. Nu am nimic împotriva studiilor dumitale cu privire la mirodenie, atît timp cît mă ții la curent cu ceea ce afli. Se uită fix la planetolog și adăugă: Harkonnenii nu prea încurajau cercetările legate de mirodenie, nu-i așa?

Kynes îi întoarse privirea, dar nu răspunse.

— Poți vorbi fără grijă, îl îndemnă Ducele. N-ai de ce să te temi.

— Mda, murmură Kynes. Curtea Imperială e într-adevăr cam departe. Și gîndi: *Ce-și închipuie cotropitorul ăsta umflat de apă*? *Mă crede chiar atît de nătîng încît să mă fac sluga lui*?

Ducele emise un rîs scurt, își întoarse privirea la direcția de zbor.

— Remarc o oarecare acreală în tonul dumitale, domnule. Am invadat Arrakisul cu haita noastră de ucigași cu chipuri blajine, nu? Și mai avem pretenția să recunoașteți că sîntem altfel decît Harkonnenii, nu-i așa?

— Am citit materialul de propagandă pe care l-ați răspîndit prin sietchuri și prin sate, spuse Kynes. „Să dăruim dragostea noastră ilustrului Duce!" Serviciul dumitale de pro…

— Măsoară-ți cuvintele! lătră brusc Halleck, smulgîndu-se de lîngă geam și aplecîndu-se amenințător înainte.

Paul puse o mînă pe brațul lui Halleck.

— Gurney! rosti Ducele, aruncîndu-i o privire peste umăr. Omul acesta a trăit mult timp sub Harkonneni.

Halleck își reluă vechea poziție. Mormăi:

— Mda…

— Omul Domniei Tale, Hawat, este destul de abil, spuse, după o clipă, Kynes. Dar mi-am dat imediat seama ce urmărea.

— Foarte bine, replică Ducele. Ești de acord să ne deschizi bazele?

— Bazele sînt proprietatea Maiestății-Sale, răspunse tăios Kynes.

— Și zac nefolosite.

— Ar putea fi folosite.

— Maiestatea-Sa e de aceeași părere?

Kynes îl străfulgeră cu privirea.

— Arrakisul ar putea să devină un Eden dacă pe guvernatorii săi i-ar mai interesa și altceva decît scurmatul după mirodenie!

Nu mi-a răspuns la întrebare, gîndi Ducele, apoi continuă:

— Cum ar putea deveni un Eden, dacă nu dispune de bani?

— La ce bun banii, dacă nu poți cumpăra cu ei ajutorul de care ai nevoie? replică planetologul.

Aha! își spuse Ducele. Zise repede:

— Vom discuta problema asta altă dată. Am impresia c-am ajuns la marginea Scutului. Continuăm drept înainte?

— Drept înainte, murmură Kynes.

Paul privi pe fereastră. Sub ei, țancurile sfărîmate începuseră să coboare în cute abrupte spre un platou neted, de piatră, mărginit de un prag ca o muchie de cuțit. Dincolo de prag, asemenea unor unghii frumos tăiate, se prelungeau pînă la orizont șiruri continue de dune. Printre ele, departe, se zăreau din loc în loc pete întunecate care nu păreau să fie nisip. Aflorismente stîncoase? În reverberația aerului fierbinte, Paul nu le putea distinge prea bine.

— Nu cresc deloc plante, acolo, jos? întrebă el.

— Puține, răspunse Kynes. Zona biologică de la această latitudine se caracterizează mai ales prin ceea ce noi numim „mici hoți de apă” – viețuitoare adaptate să-și prade unele altora umezeala, pîndindu-se reciproc pentru picăturile de rouă. Anumite regiuni ale deșertului forfotesc de viață. Dar toate aceste forme vii au învățat cum să supraviețuiască în condițiile vitrege ale mediului. Dacă tu, om, te pomenești vreodată acolo, jos, și nu vrei să mori, trebuie să faci exact ce fac ele.

— Adică să-i furi altuia apa? întrebă Paul.

Ideea i se păruse revoltătoare și glasul îi trădă tulburarea.

— Se mai întîmplă și-așa, rosti Kynes, deși nu la asta m-am referit. Vezi tu, băiete, clima mea pretinde o atitudine deosebită față de apă. Aici nu există secundă în care să nu te gîndești la apă. N-ai voie să irosești nimic din ceea ce conține cît de cît umezeală.

Clima mea… gîndi Ducele.

— Virează două grade spre sud, Domnia Ta. La vest e furtună.

Ducele dădu din cap. Văzuse și el tălăzuirea de praf cafeniu. Viră larg, înclinînd topterul pe-o parte, observînd cu coada ochiului reflexul portocaliu-lăptos al prafului pe aripile aparatelor din escortă, care îi imitau manevra.

— E bine să trecem cît mai departe de ea, zise Kynes.

— Îmi închipui că-i destul de periculos să zbori în nisipul ăla, spuse Paul. E adevărat că poate străpunge metalele cele mai dure?

— La altitudinea asta nu-i nisip, ci praf, explică Kynes. Singurele pericole sînt lipsa vizibilității, turbulența și obturarea prizelor de aer.

— Și chiar o să vedem astăzi o exploatare de mirodenie în lucru?

— Foarte posibil.

Paul tăcu, rezemîndu-se de spătarul scaunului. Își folosise întrebările și hiperpercepția pentru a efectua ceea ce mama sa numea „înregistrarea" persoanei. Și-l fixase bine pe Kynes acum – timbrul vocii, fiecare detaliu al feței, fiecare detaliu al gesturilor. O cută nefirească pe mîneca stîngă a mantiei planetologului trăda prezența unui cuțit într-o teacă prinsă pe braț. În dreptul taliei, mantia părea mai umflată. Auzise că oamenii deșertului poartă un soi de cingătoare cu buzunare, în care țin felurite obiecte de strictă necesitate. Poate că asta era explicația umflăturilor de sub mantie. În nici un caz nu putea fi vorba de o centură de scut. Mantia era închisă la gît cu o fibulă de cupru pe care era gravată imaginea unui iepure. O altă fibulă, mai mică, purtînd același desen, atîrna de colțul glugii răsfrînte pe umeri.

Alături, Halleck se răsuci, cotrobăi în compartimentul din spate, și scoase la iveală balisetul. Kynes aruncă o privire înapoi cînd Halleck începu să-și acordeze instrumentul, apoi se concentră din nou asupra direcției de zbor.

— Ce-ai vrea s-asculți, Domnișorule? întrebă Halleck.

— Ce vrei tu, Gurney.

Halleck își plecă urechea deasupra cutiei de rezonanță, luă un acord și începu să cînte încet:

Părinții noștri au mîncat mană în deșert,
În ținutul fierbinte unde se-ncrîncenă vîntu-n vîrtejuri.
Izbăvește-ne, Doamne, de țara cea hîdă!
Izbăvește-ne… o, izbăvește-ne
De setea și uscăciunea deșertului.

Kynes îi aruncă Ducelui o privire și spuse:

— Nu călătorești cu o escortă prea numeroasă, Domnia Ta. Toți oamenii care te însoțesc au mai multe talente?

— Ca Gurney? rîse Ducele. Gurney e unic. Îi apreciez în mod deosebit ochii. Puține lucruri le scapă.

Planetologul se încruntă.

Halleck, fără să piardă nici o măsură din melodie, improviză mai departe:

Căci eu sînt ca buha deșertului, o!
Așa-i! Sînt ca buha deșertului!

Ducele se aplecă brusc, desprinse un microfon de pe tabloul de bord, îl conectă cu o apăsare a degetului și spuse:

— Atenție Escorta Gama! Aici Liderul. Obiect zburător pe direcția orei nouă, în sectorul B. L-ați identificat?

— Nu-i decît o pasăre, zise Kynes. Și adăugă: Ai ochi ageri.

Difuzorul de pe tabloul de bord pîrîi, apoi o voce răspunse:

— Escorta Gama. Am examinat obiectul prin telescop. E o pasăre mare!

Paul privi în direcția indicată, deslușì un punct întunecat care se mișca intermitent. Își dădu seama cît de atent pilota tatăl său… Cu toate simțurile la pîndă.

— Nu știam că există păsări atît de mari în largul deșertului, spuse Ducele.

— Trebuie să fie un vultur, răspunse Kynes. Sînt destule viețuitoare care s-au adaptat la mediul acesta.

Ornitopterul survola acum o cîmpie pustie de piatră. De la înălțimea celor două mii de metri la care zburau, Paul zări dedesubt umbra diformă a navei lor și, puțin mai înapoi, umbrele aparatelor din escortă. Solul de sub ei părea plat, dar felul în care se contorsionau umbrele dezmințea această impresie.

— A reușit cineva, vreodată, să parcurgă teafăr deșertul? întrebă Ducele.

Halleck se opri din cîntat. Se aplecă, așteptînd răspunsul lui Kynes.

— Largul deșertului, nu, spuse Kynes. Au fost însă cîteva cazuri în care unii oameni au izbutit să se salveze din zona secundară. Au supraviețuit traversînd regiunile stîncoase, în care viermii se aventurează rareori.

Atenția lui Paul fu atrasă deodată de timbrul vocii lui Kynes. Își simți întregul mecanism al percepției intrînd în alertă, așa cum îl deprinsese prin antrenament[107].

— Ah! exclamă Ducele. Viermii! Trebuie să apuc să văd și eu unul.

— Poate c-o să vezi unul chiar astăzi, zise Kynes. Unde-i mirodenie, sînt și viermi.

— Totdeauna? întrebă Halleck.

— Totdeauna.

— Există vreo legătură între viermi și mirodenie? se interesă Ducele.

Kynes întoarse capul spre el și Paul observă felul în care își țuguia buzele înainte de a răspunde.

— Viermii apără *nisipurile* cu mirodenie. Fiecare vierme își are… teritoriul său. Cît despre mirodenie… Cine știe? Specimenele de viermi pe care le-am cercetat ne fac să presupunem existența unor complexe schimburi chimice reciproce. Am descoperit urme de acid clorhidric în sistemul vascular, iar în… în alte părți, acizi mai complecși. O să-ți trimit monografia mea, referitoare la subiectul ăsta.

— Și scuturile sînt într-adevăr neputincioase? întrebă Ducele.

— Scuturile! pufni Kynes. Activează un scut într-o zonă cu viermi și soarta ți-e pecetluită! Cum îl simt, viermii nu mai țin seama de frontierele teritoriale; vin să-l atace de la cele mai mari depărtări, de peste tot. Nimeni n-a supraviețuit vreodată unui asemenea atac.

— Atunci cum le-ați venit de hac viermilor pe care i-ați disecat?

— Șocuri electrice de înaltă tensiune aplicate separat fiecărui segment inelar. E singura modalitate pe care o cunoaștem pentru a-i ucide și a le recupera cadavrele intacte. Exploziile nu fac decît să-i amețească sau să-i rănească, iar fiecare segment își are propria lui viață. În afara armamentului atomic, nu cunosc nici un alt mijloc capabil să nimicească un vierme mare în întregime. Sînt incredibil de rezistenți.

— De ce nu s-a întreprins nimic pentru a-i extermina? întrebă Paul.

— Costă prea mult, răspunse Kynes. Suprafața-i prea mare.

Paul se retrase în colțul lui. Simțul adevărului, percepția nuanțelor din voce îi spuneau că planetologul mințea sau rostea numai jumătăți de adevăr. Gîndi: *Dacă există vreo legătură între mirodenie și viermi, exterminarea viermilor ar însemna distrugerea mirodeniei.*

— În curînd, nimeni nu va mai trebui să se teamă de întinderile de nisip, spuse Ducele. Un singur apel, prin intermediul unor emițătoare de genul celor de la gîtul nostru, va fi suficient pentru a solicita ajutorul echipelor de salvare. Nu peste mult timp, toți nisiparii noștri vor fi dotați cu asemenea aparate. Pînă atunci vom pune la punct și un serviciu special de salvare.

— Lăudabilă inițiativă, comentă Kynes.

— După tonul cu care-o spui, nu s-ar zice că ești de acord.

— De ce să nu fiu de acord?! Dimpotrivă! Numai că emițătoarele n-o să vă fie de cine știe ce folos. Sarcina electrostatică a furtunilor de nisip ecranează aproape în întregime semnalele radio, iar instalațiile de emisie-recepție pot fi oricînd scurtcircuitate. De altfel, s-a încercat deja folosirea lor. Arrakisul nu duce lipsă de echipament tehnic. Și în afară de asta, cînd te urmărește un vierme, n-ai prea mult timp la dispoziție. De obicei, nu-ți rămîn decît vreo cincisprezece-douăzeci de minute din clipa în care te-a descoperit.

— Atunci, ce mă sfătuiești? întrebă Ducele.

— Îmi ceri sfatul… mie?

— Da. Ca planetolog.

— Ai urma un sfat de-al meu?

— Dacă l-aș considera înțelept.

— Foarte bine, Domnia Ta. Să nu călătorești singur.

Pentru o clipă, Ducele își abătu atenția de la comenzi.

— Asta-i tot?

— Asta-i tot. Să nu călătorești singur.

— Dar dacă ești izolat de-o furtună și silit să cobori? interveni Halleck. Nu se poate face nimic altceva?

— *Altceva* înseamnă o mulțime de lucruri, zise Kynes.

— *Dumneata* ce-ai face? întrebă Paul.

Kynes se întoarse și-l sfredeli cu privirea, apoi se adresă Ducelui:

— M-aș îngriji în primul rînd de starea distraiului. Dacă m-aș afla în afara unei zone cu viermi sau printre stînci, aș rămîne în navă. Dacă m-aș afla în nisip deschis, m-aș îndepărta de navă cît aș putea de iute. O distanță de vreo mie de metri ar fi de-ajuns. Apoi, m-aș ascunde sub mantie. Nava nu i-ar scăpa în nici un caz unui vierme, eu însă aș putea trece neobservat.

— Și pe urmă? vru să știe Halleck.

Kynes dădu din umeri.

— Aș aștepta să plece viermele.

— Atît? întrebă Paul.

— După ce viermele s-a îndepărtat, poți încerca să te deplasezi la rîndul tău, spuse Kynes. Trebuie să pășești ușor, să eviți tobele de nisip și bazinele de praf cu maree[108] și să te îndrepți către cea mai apropiată zonă stîncoasă. Sînt multe asemenea zone. Numai așa ai șanse să reușești.

— Tobe de nisip? se miră Halleck.

— O stare naturală de tasare a nisipului, explică Kynes. Cum ai călcat pe suprafața sa, începe să bubuie. Sunetul atrage imediat viermii.

— Ce sînt bazinele de praf cu maree? se interesă Ducele.

— De-a lungul secolelor, o serie de depresiuni din deșert s-au umplut cu praf. Unele sînt atît de întinse, încît au curenți, flux și reflux. Dacă nu știi să le recunoști, ești pierdut. Te înghit instantaneu, la primul pas greșit.

Halleck se lăsă pe spate și începu să mîngîie din nou strunele balisetului. Apoi, deodată, cîntă:

O, nu-i mînia pe-ai deșertului zei
Dacă te temi de moarte și vrei
Primejdiile să…

Se întrerupse și se aplecă înainte:

— Nor de praf în față, Sire.

— Îl văd, Gurney.

— Destinația noastră, spuse Kynes.

Paul se înălță în scaun ca să privească prin parbriz. Văzu un nor galben care se rostogolea aproape de suprafața deșertului, la vreo treizeci de kilometri în fața lor.

— E o fabrică de mirodenie, zise Kynes. A fost coborîtă pe suprafață, ceea ce-nseamnă că acum lucrează. Norul este format de nisipul evacuat după separarea centrifugală a mirodeniei. Nu există alt nor de nisip care să i se asemene.

— Sînt niște toptere deasupra, observă Ducele.

— Da, încuviință Kynes. Doi… trei… patru cercetași. Pîndesc semnul de vierme.

— Semnul de vierme?

— Un val de nisip mișcător, care se deplasează către șenilă și care poate fi văzut de departe. Uneori însă, viermii se deplasează la adîncimi prea mari ca să ridice un val și în cazul acesta semnul este detectat de sondele seismice instalate pe suprafața nisipului.

Kynes scrută văzduhul.

— Ar trebui să fie și-o aripă purtătoare prin preajmă, spuse, dar n-o văd nicăieri.

— Viermii sînt nelipsiți – parcă așa ziceai, nu? întrebă Halleck.

— Nelipsiți.

Paul se aplecă în față și atinse umărul lui Kynes.

— Cît de întinsă-i zona pe care o stăpînește un vierme?

Kynes se încruntă. Puștiul nu contenea să pună întrebări de adult.

— Depinde de mărimea viermelui, răspunse.

— Care-s limitele? îl întrebă Ducele.

— Cei mari pot controla pînă la trei sau patru sute de kilometri pătrați. Cei mici…

Tăcu brusc, căci Ducele acționase fără veste reactoarele de frînare. Aparatul se poticni scurt și motoarele amuțiră. Aripile prinseră viață, începînd să bată aerul. Ducele înscrise topterul într-un viraj larg, menținîndu-i plafonul, și arătă cu mîna stîngă spre est, dincolo de șenilă.

— Nu cumva-i semn de vierme acolo?

Kynes se aplecă prin fața lui, cercetînd zarea.

Paul și Halleck se înghesuiră unul într-altul, privind în aceeași direcție și Paul observă că escorta lor, surprinsă de manevra neașteptată și continuîndu-și cîteva clipe zborul, vira acum strîns înapoi. Combina era tot în fața lor, la numai vreo trei kilometri distanță.

În direcția în care arătase Ducele, crestele semicirculare ale dunelor se prelungeau, umbră după umbră, pînă la orizont – iar de-a curmezișul lor, străbătîndu-le ca o linie dreaptă ce se pierdea în depărtare, își croia drum un deal prelung – o coamă mișcătoare de nisip. Lui Paul i se păru că ceea ce vedea semăna cu siajul lăsat de un pește mare, înotînd sus și atingînd cu spinarea suprafața unei ape liniștite.

— E un vierme, spuse Kynes. Unul mare.

Se retrase iute pe scaunul său, înșfăcă microfonul de pe tabloul de bord și schimbă frecvența de emisie. Privind cu ochi scînteietori caroiajul hărții prinse pe role deasupra capetelor lor, vorbi în microfon:

— Atenție șenila din sectorul Delta Aiax nouă! Semn de vierme. Șenila din Delta Aiax! Semn de vierme. Rog confirmați recepția.

Așteptă.

Difuzorul de pe tabloul de bord emise o serie de paraziți, apoi o voce:

— Cine cheamă Delta Aiax nouă? Recepție.

— Nu se prea omoară cu firea, constată Halleck.

Kynes răspunse în microfon:

— Zbor neînmatriculat – la nord-vest de voi, distanța aproximativ trei kilometri. Semnul de vierme e în deplasare pe direcția voastră. Contact în aproximativ douăzeci și cinci de minute.

În difuzor se auzi altă voce:

— Aici Centrul de comandă al cercetașilor[109]. Confirm observația. Rămîneți pe recepție pentru estimarea contactului. Urmă o pauză, apoi: Contact peste douăzeci și șase de minute. Probabilitatea estimării anterioare a fost excelentă. Cine-i la bordul aparatului neînmatriculat? Recepție.

Halleck își desprinse iute centura de siguranță și se repezi în față, între Kynes și Duce.

— Kynes, asta-i frecvența de lucru obișnuită?

— Da, de ce?

— Cine-i pe recepție?

— Numai echipajele care lucrează în zonă. Pentru evitarea interferențelor.

Difuzorul pîrîi din nou, apoi vocea care vorbise prima spuse:

— Aici Delta Aiax nouă. În contul cui trecem prima pentru avertisment? Recepție.

Halleck îi aruncă Ducelui o privire întrebătoare.

— Se acordă o primă în mirodenie celui care semnalează cel dintîi viermele, spuse Kynes. Vor să știe…

— Spune-le cine-a văzut primul semnul de vierme, zise Halleck.

Kynes ezită cîteva secunde, apoi ridică microfonul:

— Treceți prima pentru avertisment pe numele Ducelui Leto Atreides. Repet: Ducele Leto Atreides. Recepție.

Parțial distorsionată de un lanț de descărcări electrostatice, vocea din difuzor replică impasibilă:

— Am înțeles și vă mulțumim.

— Așa! Acum spune-le să împartă prima între ei, porunci Halleck. Spune-le că asta-i dorința Ducelui.

Kynes trase adînc aer în piept, apoi transmise:

— Ducele dorește ca prima să fie împărțită membrilor echipajului. Ați înțeles? Recepție.

— Am înțeles și vă mulțumim, sună răspunsul.

— Am uitat să menționez faptul că Gurney este foarte talentat și în materie de publicitate, zise Ducele.

Kynes își întoarse mirat privirea spre Halleck.

— Oamenii vor înțelege astfel că Ducelui nu-i este indiferentă soarta lor, îl lămuri Halleck. Vestea o să se răspîndească. Am emis în banda de frecvență a zonei de lucru și nu cred să ne fi putut intercepta vreunii din agenții Harkonnenilor.

Își ridică privirea spre escorta aeriană, apoi adăugă:

— Oricum, sîntem bine apărați. Merita riscul.

Ducele viră în direcția norului de nisip care se ridica deasupra combinei.

— Ce se va întîmpla acum? întrebă el.

— Pe undeva, prin apropiere, se află un aerotransportor[110], răspunse Kynes. O să-și facă apariția și-o să ridice șenila.

— Și dacă n-o să-și facă apariția? interveni Halleck. Dacă-i accidentat?

— Atunci veți pierde un utilaj, rosti impasibil Kynes. Oprește deasupra șenilei, Domnia Ta; o să vezi lucruri interesante.

Ducele se încruntă, concentrîndu-se asupra comenzilor. Ornitopterul pătrunse în zona cu turbulență de deasupra șenilei.

Paul privi în jos. Monstrul din metal și plastic, de sub ei, continua să scuipe nisip. Semăna cu un gîndac gigantic, vărgat cu dungi cafenii și albastre, întinzîndu-și în lateral picoarele terminate cu șenile late. În botul mașinii, o trompă imensă, cu capătul în formă de pîlnie, rîma într-un nisip închis la culoare.

— După culoare, se pare c-au dat de-un strat bogat, observă Kynes. Vor continua să lucreze pînă în ultimul minut.

Ducele acceleră bătaia aripilor, apoi le blocă brusc. Topterul coborî vertiginos. După cîteva clipe, Ducele acționă manșa, imprimînd aparatului o mișcare circulară. Nava începu să planeze în cercuri mari deasupra șenilei. Leto își ridică ochii, observă mulțumit că escorta își păstrase altitudinea inițială, dînd la rîndul ei ocol zonei, în cerc.

Paul privi o bucată de vreme norul galben pe care-l scuipau gurile de evacuare ale combinei, apoi își mută privirea către deșert, la urma tot mai apropiată a viermelui.

— N-ar trebui să-i auzim chemînd aerotransportorul? întrebă Halleck.

— Comunicațiile cu aripa se fac de obicei pe altă bandă de frecvență, răspunse Kynes.

— N-ar trebui să existe cîte două transportoare pentru fiecare șenilă? întrebă Ducele. După cîte știu sînt douăzeci și șase de oameni în mașina aia; ca să nu mai vorbim de valoarea utilajului.

— N-aveți destul echip… spuse Kynes.

O voce mînioasă erupse din difuzor, nelăsîndu-l să-și termine vorba:

— Vede careva aripa? Nouă nu ne răspunde.

Difuzorul împroșcă un torent de pîrîituri și țiuituri înghițite imediat de un

semnal de suprareglare. Urmă o pauză, apoi se auzi din nou prima voce:

— Raportați în ordine numerică! Recepție.

— Aici Centrul de comandă al cercetașilor. Cînd am văzut-o ultima oară, aripa plana în cerc, la altitudine mare, pe direcția nord-vest. Acum nu se mai vede. Terminat.

— Cercetaș unu: nimic. Terminat.

— Cercetaș doi: nimic. Terminat.

— Cercetaș trei: nimic. Terminat.

Tăcere.

Ducele se uită în jos. Umbra aparatului său trecea chiar atunci peste combină.

— N-au decît patru cercetași?

— Patru, răspunse Kynes.

— Noi dispunem de cinci aparate. Ale noastre-s mai mari și-o să poată lua fiecare cîte trei oameni în plus. Cercetașii lor pot și ei să mai ia cîte doi.

Paul socoti repede în minte și spuse:

— Mai rămîn trei.

— De ce nu s-au repartizat cîte două transportoare fiecărei șenile? izbucni mînios Ducele.

— N-aveți destule echipamente auxiliare, spuse Kynes.

— Un motiv în plus ca să păzim ce avem.

— Unde-o fi dispărut transportorul ăla? murmură Halleck.

— Poate c-a fost silit să coboare undeva, dincolo de linia orizontului, spuse Kynes.

Ducele înhăță microfonul. Degetul mare îi șovăi deasupra întrerupătorului.

— Cum de nu i-au observat dispariția?

— Atenția cercetașilor e îndreptată spre sol, explică Kynes. Misiunea lor e detectarea semnului de vierme.

Ducele apăsă pe întrerupător și vorbi în microfon:

— Aici Ducele vostru. Coborîm să îmbarcăm echipajul de pe șenila din Delta Aiax nouă. Ordon tuturor cercetașilor să facă același lucru. Cercetașii vor ateriza pe latura estică, iar noi pe cea vestică. Terminat.

Se aplecă în față, trecu pe banda de frecvență a escortei, repetă același ordin, îi apoi înapoie microfonul lui Kynes.

Planetologul reveni pe frecvența locală și imediat o voce izbucni în difuzor:

— …proape o încărcătură completă de mirodenie! Avem aproape o încărcătură completă! Doar n-o s-o lăsăm unui afurisit de vierme! Terminat.

— S-o dea dracului de mirodenie! tună Ducele.

Smulse microfonul din mîna lui Kynes și strigă:

— Putem să găsim oricînd o altă zonă cu mirodenie! Avem loc pentru douăzeci și trei de oameni. Trageți la sorți sau decideți cum vă taie capul cine rămîne. Evacuăm zona. E un ordin!

Trînti microfonul în mîna lui Kynes și mormăi: „Scuză-mă”, cînd acesta își scutură degetul lovit.

— Cît timp a mai rămas? întrebă Paul.

— Nouă minute, răspunse Kynes.

— Nava noastră-i mai puternică decît celelalte, spuse brusc Ducele. Dacă decolăm cu reactoarele și cu aripile la trei sferturi, mai putem lua încă un om.

— Nisipul e moale, îl preveni Kynes.

— Dacă decolăm pe reactoare cu patru oameni în plus la bord, riscăm să rupem aripile, Sire, adăugă Halleck.

— Cu aparatul ăsta, nu, replică Ducele.

Acționă grăbit comenzile și topterul începu să coboare către șenilă. Aripile se înălțară brusc, frînînd coborîrea, iar nava alunecă ușor pe nisip, oprindu-se la douăzeci de metri de combină.

Mașina se liniștise, nu mai scuipa nisip. Scotea doar un uruit mecanic, care se auzi și mai distinct cînd Ducele deschise ușa topterului.

Nările le fură asaltate instantaneu de mirosul de scorțișoară – greu și înțepător.

Fîlfîind zgomotos, aparatele cercetașilor aterizară de partea cealaltă a șenilei. Dincoace, topterele din escorta Ducelui coborîră la rîndul lor, înșirîndu-se unul în spatele celuilalt, pe nisip.

Paul se uită la combină și observă cît de pitice erau aeronavele pe lîngă ea – niște țînțari în jurul unei rădaște.

— Gurney, tu și cu Paul demontați scaunele din spate, spuse Ducele.

Replie manual aripile și le reglă unghiul zăvorîndu-le la trei sferturi, apoi controlă comenzile reactoarelor.

— De ce dracu' nu ies odată din mașina aia?

— Speră încă să se ivească aripa, spuse Kynes. Mai au cîteva minute. Scrută orizontul spre est.

Se întoarseră cu toții în aceeași direcție. Nu se vedea nici urmă de vierme, dar atmosfera devenise deodată apăsătoare, încărcată. Amenințătoare.

Ducele luă microfonul, selectă banda de frecvență a escortei și spuse:

— Doi dintre voi să-și demonteze generatoarele scuturilor. Primii doi în ordine numerică. Veți lua fiecare cîte un om în plus. N-o să abandonăm pe nimeni dihaniei.

Trecu înapoi pe frecvența zonei de lucru, răstindu-se:

— Gata, Delta Aiax nouă! Toată lumea afară! Imediat! E un ordin al Ducelui vostru! În pas alergător, dacă nu vreți să vă găuresc șenila cu laserele.

Lîngă botul combinei se deschise o trapă; apoi alta în spate și încă una deasupra. Oamenii începură să sară afară, lăsîndu-se să alunece pe corpul mașinii și rostogolindu-se în nisip. Ultimul ieși un bărbat deșirat, îmbrăcat într-un combinezon peticit. Sări pe una din șenile, apoi pe nisip.

Ducele agăță microfonul la locul lui, ieși pe aripă și strigă:

— Cîte doi oameni la fiecare cercetaș!

Omul în combinezon peticit începu să aleagă grupuri de cîte doi muncitori, împingîndu-i apoi către aeronavele care așteptau de partea cealaltă.

— Patru inși aici, strigă Ducele. Alți patru, la aparatul de colo!

Arătă cu mîna unul dintre topterele escortei, aflat în spatele lui și din care soldații scoteau chiar în clipa aceea generatorul scutului defensiv.

— Încă patru la aparatul din spate!

Își întinse brațul spre cealaltă navă de pe care se demontase generatorul.

— Ceilalți, cîte trei la fiecare topter! Dați-i drumul odată, cîrțițe de nisip

ce sînteți!

Lunganul sfîrși cu repartizarea oamenilor și începu să alerge anevoie, prin nisip, către topterul Ducelui. Îl urmau ultimii trei muncitori.

— Aud viermele, dar nu-l văd, zise brusc Kynes.

Apoi îl auziră cu toții – un hîrșîit abraziv, îndepărtat, dar crescînd cu fiece clipă.

— Ce porcărie! mîrîi Ducele.

În jurul lor, topterele începură să se înalțe, fîlfîind din aripi și ridicînd nori de praf. Iar Ducele își aminti subit de o scenă din junglele planetei sale natale – năvala inopinată într-un luminiș, fîlfîitul de aripi și zborul speriat al unor păsări hoitare, surprinse lîngă stîrvul unui bivol sălbatic.

Nisiparii ajunseră lîngă topter și începură să se cațere unul după altul, intrînd în cabină prin spatele Ducelui. Halleck îi ajută, trăgîndu-i înăuntru.

— Dați-i zor, băieți, dați-i zor! șuieră el. Pas alergător!

Paul se înghesui într-un colț. Simți mirosul fricii din transpirația dunarilor, observă că doi dintre ei aveau colierele distraielor prost ajustate. Își înmagazină informația în memorie, pentru a și-o aminti mai tîrziu. Tatăl său va trebui să impună o disciplină mai severă în privința distraielor și a ajustării lor. Nesupravegheați, oamenii aveau tendința să neglijeze amănunte de importanță vitală.

Ultimul muncitor pătrunse gîfîind în cabină, bolborosind:

— Viermele! Ne-ajunge! Dați-i drumul!

Ducele se așeză încruntîndu-se în scaunul său. Spuse:

— Mai avem încă trei minute pînă la ora estimată pentru contact. Nu-i așa, Kynes?

Închise ușa și o asigură.

— Cam atît, Domnia Ta, răspunse planetologul și gîndi: *Un tip cu sînge rece, Ducele ăsta…*

— În spate totu-i în ordine, Sire, vesti Halleck.

Ducele dădu din cap, urmărind cu privirea decolarea ultimului topter din escortă. Apoi puse contactul, mai privi o dată aripile și instrumentele și porni motoarele cu reacție.

Aparatul țîșni violent, apăsîndu-i brutal pe Duce și pe Kynes în scaune, comprimîndu-i pe cei din spate. Kynes urmări felul în care Ducele manevra comenzile – calm, sigur. Topterul urca pieptiș. Leto consultă indicațiile instrumentelor, privi în stînga și în dreapta, la aripi.

— Se cam opintește, Sire, observă Halleck.

— Sîntem în limitele de toleranță, replică Ducele. Doar nu-ți închipui că mi-aș permite riscuri cu asemenea pasageri, Gurney? Ce zici?

Halleck rînji:

— Așa este, Sire.

Ducele viră larg, ușor, survolînd combina.

Paul, înghesuit lîngă geam, privi mașina inertă de sub ei. Semnul de vierme dispăru brusc la vreo patru sute de metri de șenilă. Și imediat după aceea, nisipul din jurul combinei păru că începe să tălăzuiască.

— Viermele-i acum sub șenilă, spuse Kynes. Veți vedea un lucru pe care puțini au apucat să-l vadă.

Nisipul din jurul combinei se acoperi brusc cu nori mari de praf. Uriașa

mașină începu să se încline spre dreapta. Și, în nisipul din partea aceea, se porni dintr-odată un vîrtej gigantic. Se învîrtea din ce în ce mai repede. Pe o rază de cîteva sute de metri de jur împrejur, aerul se umplu de nisip și de praf.

Apoi îl văzură.

În nisip se căscă o gaură rotundă, imensă. Lumina soarelui fulgeră în spițele albe, scînteietoare, care o mărgineau. Paul își dădu seama că diametrul găurii avea cel puțin de două ori lungimea șenilei. Privi, încremenit, cum fabrica de mirodenie se răstoarnă greoi în hăul acela, într-o avalanșă de praf și nisip. Și hăul dispăru.

— Pe toți zeii, ce namilă! murmură unul dintre oamenii de lîngă Paul.

— Ne-a înghițit toată truda! mîrîi altul.

— Va plăti cineva pentru asta, spuse Ducele. V-o promit eu.

Paul percepu furia care clocotea dincolo de tonul glacial al vocii tatălui său și își dădu seama că-i împărtășea mînia. Pierderea aceasta era un act criminal!

În tăcerea care se lăsase, îl auziră pe Kynes murmurînd:

— Binecuvîntat fie Făuritorul[111] și apa Lui. Binecuvîntată fie venirea și binecuvîntată fie plecarea Lui. Fie ca trecerea Lui să purifice lumea. Fie ca El să facă să dăinuiască lumea, pentru poporul Lui.

— Ce tot bolborosești acolo? întrebă Ducele.

Kynes nu-i răspunse.

Paul se uită pieziș către oamenii îngrămădiți lîngă el. Priveau înfricoșați spatele lui Kynes. Unul din ei șopti:

— Liet!

Kynes se întoarse și se încruntă. Omul se făcu mic.

Un altul începu brusc să tușească – o tuse convulsivă, uscată. Îngăimă cu glas gîtuit:

— Blestemata asta de gaură de iad!

Dunarul cel deșirat, care ieșise ultimul din șenilă, îi spuse:

— Calmează-te, Coss. O să tușești și mai rău.

Apoi se foi între ceilalți, se aplecă înspre scaunul Ducelui.

— Înălțimea-Ta, trebuie să fii Ducele Leto, rosti el. Îți mulțumim că ne-ai salvat viețile. Am fi crăpat cu toții acolo dacă n-ai fi venit.

— Taci, omule, mormăi Halleck. Lasă-l pe Duce să piloteze.

Paul îl privi cu coada ochiului. Gurney observase și el zvîcnetele mărunte din colțul fălcii tatălui său. Cînd Ducele se lăsa pradă mîniei, trebuia să pășești pe vîrfuri…

Leto începu manevra de redresare din virajul larg de pînă atunci. Se răzgîndi brusc, zărind o nouă mișcare pe suprafața nisipului. Viermele se retrăsese în adîncuri, iar acum, nu departe de locul în care se aflase șenila, apăruseră două siluete care se deplasau către nord, îndepărtîndu-se iute de depresiune. Păreau că alunecă pe deasupra nisipului, nelăsînd în spatele lor decît o urmă abia ghicită de praf.

— Cine-s oamenii ăia? tună Ducele.

— Doi prăpădiți care ne-au rugat să-i luăm cu noi, Înălțimea Ta, se grăbi să răspundă dunarul cel înalt.

— De ce nu ne-ați pomenit nimic de ei?

— Și-au asumat singuri riscul, Înălțimea Ta.

— Domnia Ta, interveni Kynes, oamenii aceștia știu că nu se poate face mai nimic pentru cei surprinși în mijlocul deșertului, în împărăția viermilor.

— Cînd vom ajunge la bază, vom trimite un topter după ei! se răsti Ducele.

— Cum dorești, Domnia Ta, spuse Kynes. Dar nu prea cred că topterul va mai avea pe cine să salveze cînd va ajunge aici.

— O să-l trimitem totuși, insistă Ducele.

— Erau chiar lîngă locul în care a ieșit viermele, spuse Paul. Cum de-au scăpat cu viață?

— Distanțele sînt înșelătoare, zise Kynes. Din cauza pereților înclinați ai depresiunii care se formează cînd nisipul astupă gaura.

— Consumăm carburant degeaba, Sire, observă Halleck.

— Ai dreptate, Gurney.

Ducele viră brusc, orientînd nava în direcția Scutului de Piatră. Topterele din escortă își abandonară zborul de așteptare, coborîră alături de ei, ocupînd poziții de-o parte și de alta a aparatului ducal.

Paul se gîndi la cuvintele dunarului și la explicațiile lui Kynes. Sesizase din nou jumătăți de adevăr și minciuni. Iar oamenii pe care-i zărise, alunecînd parcă pe suprafața deșertului, se deplasau cu mișcări atît de sigure!… Nu încăpea îndoială că știau cum să meargă ca să nu atragă din nou viermele din adîncurile în care se retrăsese…

Fremeni! își spuse Paul. Erau fremeni. *Care alți oameni s-ar putea deplasa pe nisip cu atîta siguranță*? *Care alți oameni ar fi abandonați fără remușcări… cu certitudinea că pentru EI nu e nici o primejdie*? *EI știu cum să trăiască aici*! *EI știu cum să păcălească viermele*!

— Ce căutau niște fremeni într-o combină? întrebă brusc Paul.

Kynes se răsuci în scaun.

Dunarul cel înalt se întoarse spre Paul și îl privi cu ochi holbați – ochi albaștri, fără alb.

— Cine-i puștiul? întrebă el.

Halleck făcu o mișcare scurtă, își strecură bustul între dunar și Paul, apoi spuse:

— „Puștiul” e Paul Atreides, moștenitorul Ducelui.

— De ce zice că erau fremeni în rîșnița noastră? întrebă omul.

— Pentru că arătau ca niște fremeni, răspunse Paul.

Kynes pufni disprețuitor:

— Nu după aparențe se recunoaște un fremen! Se uită apoi la dunar și se răsti: Tu! Cine erau oamenii ăia?

— Prietenii unuia dintre lucrători, răspunse dunarul. Niște cunoscuți dintr-un sat. Voiau să vadă și ei nisipurile cu mirodenie.

Kynes își întoarse capul, mormăind:

— Fremeni!

Dar în minte îi răsunară din nou cuvintele legendei: *„Iar lui Lisan al-Gaib nu i se va putea ascunde nimic.”*

— Probabil că-s deja morți, Domnișorule, spuse dunarul. Să nu-i vorbim de rău.

Dar Paul auzise prefăcătoria din glasuri, simțise amenințarea care îl determinase în mod instinctiv pe Halleck să se așeze pavăză între el și dunari.

Spuse cu voce surdă:

— Înfricoșător loc de moarte.

Fără să-și întoarcă fața, Kynes zise:

— Cînd Dumnezeu îi sorocește uneia dintre creaturile Lui să moară într-un loc anume, face în așa fel încît creatura să se ducă în acel loc mînată de propria ei voință.

Leto îi aruncă o privire sfredelitoare.

Iar Kynes, întorcîndu-i privirea, își dădu seama că de fapt era profund tulburat de ceea ce constatase în dimineața aceea: *Ducelui i-a păsat mai mult de soarta oamenilor decît de mirodenie. Și-a riscat și viața lui, și viața fiului său ca să salveze echipajul șenilei. A renunțat la o combină cît ai clipi. Iar primejdia care amenința permanent viața dunarilor i-a stîrnit mînia. Un asemenea conducător ar putea să-și atragă un devotament fanatic din partea supușilor. Un asemenea conducător n-ar fi ușor de înfrînt.*

În pofida propriei sale voințe și a tuturor prejudecăților, Kynes se pomeni gîndind: *Îmi place Ducele ăsta.*

[102] EGO-SIMULACRU: portret reprodus prin intermediul unui proiector cu bobină shiga, capabil să reproducă dinamica subtilă despre care se spune că transmite esența eului.

[103] PELERINĂ JUBBA: pelerină omnifuncțională, purtată pe Arrakis, peste distrai. Uzual: mantie. Pelerina sau mantia jubba poate fi ajustată spre a reflecta sau absorbi căldura, se poate folosi ca hamac sau adăpost etc.

[104] BUZUNAR COLECTOR: oricare dintre compartimentele destinate colectării și păstrării apei filtrate dintr-un distrai.

[105] ERG: deșert de nisip, cu dune, format de obicei în porțiunile mai coborîte ale scoarței. „Mare de nisip."

[106] MAISTRU NISIPAR: coordonator general al operațiilor de exploatare a mirodeniei.

[107] ANTRENAMENT: în context Bene Gesserit, această noțiune (desemnînd, în general, orice sistem de educare și formare) are un sens diferit, referindu-se la condiționarea nervoasă și musculară dusă pînă la limita maximă tolerată de funcțiile naturale.

[108] BAZIN DE PRAF CU MAREE: depresiune vastă, pe suprafața Arrakisului, în care s-a adunat, de-a lungul secolelor, o cantitate uriașă de praf, supusă unor mișcări de flux și reflux.

[109] CENTRUL DE COMANDĂ AL CERCETAȘILOR: ornitopter ușor, afectat unui grup de prospectare și recoltare a mirodeniei și însărcinat cu coordonarea misiunilor de pază și recunoaștere.

[110] AEROTRANSPORTOR: aripă zburătoare (uzual: „aripă"). Aerodină utilitară specifică Arrakisului, folosită pentru transportul utilajelor mari de prospectare („vînare"), exploatare și rafinare a mirodeniei.

[111] FĂURITOR (vezi SHAI-HULUD): viermele de nisip de pe Arrakis, supranumit și „Bătrînul deșertului", „Moș Veșnicie" sau „Bunicul deșertului". Nu este lipsit de semnificație faptul că numele, atunci cînd este pronunțat cu un anumit ton sau cînd apare scris cu inițială majusculă, se referă la zeitatea „gliei strămoșești" din superstițiile fremene. Viermii de nisip ating dimensiuni uriașe (în inima deșertului s-au observat specimene de peste 400 m lungime) și trăiesc foarte mult timp, atunci cînd nu se ucid între ei sau nu sînt înecați în apă, care pentru ei este otrăvitoare. Se presupune că cea mai mare parte a nisipului de pe Arrakis este produsă de acțiunea viermilor de nisip.

Mărirea e o experiență trecătoare, lipsită de consistență. Mărirea depinde în parte de imaginația creatoare de mituri a omului. Cel ce cunoaște mărirea trebuie să înțeleagă mitul din care face parte. Trebuie să știe să reflecte lumina care se proiectează asupra sa. Și trebuie să fie sarcastic. Numai așa se poate împiedica să se creadă ceea ce îl cred alții. Numai sarcasmul îi poate îngădui să se miște liber înlăuntrul ființei sale. Fără această însușire, chiar și o mărire ocazională îl poate distruge pe om.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

În sala de mîncare a Reședinței din Arrakeen fuseseră aprinse lămpi cu suspensie, menite să alunge întunericul înserării. Lumina lor galbenă scotea în relief capul negru al taurului cu coarnele însîngerate și dădea un luciu sumbru portretului în ulei al Bătrînului Duce.

Sub cele două talismane, fața de masă strălucea albă în reflexele sclipitoare ale veselei și tacîmurilor de argint ale Atreizilor, aranjate cu grijă pe masa lungă – mici arhipelaguri de obiecte scînteietoare, lîngă cupele de cristal. Fiecare arhipelag era dispus în fața cîte unui scaun masiv de lemn. Tradiționalul candelabru central încă nu fusese aprins și lanțul său răsucit se pierdea în penumbra tavanului, acolo unde era disimulat mecanismul spionului de otrăvuri.

Ducele se oprise în pragul ușii, pentru a verifica pregătirile. Se gîndea la spionul de otrăvuri și la semnificația obiectului în societatea lor.

Toți sîntem croiți după același șablon, își spuse. *Am putea fi categorisiți după limbajul pe care-l folosim – după definițiile precise și subtile pe care le-am rezervat mijloacelor mișelești de asasinare. Oare în seara asta va încerca cineva să folosească chaumurky*[112] *– otrava pentru băuturi*? *Sau chaumas*[113] *– otrava pentru mîncăruri*?

Scutură din cap.

În dreptul fiecărei farfurii se afla cîte o carafă cu apă. Este destulă apă la masa aceasta, socoti Ducele, cît să ajungă unei familii sărace din Arrakeen vreme de mai bine de-un an.

De-o parte și de alta a ușii, erau așezate lavoare mari, ornamentate cu ceramică galbenă și verde. Fiecare lavoar avea etajera sa cu ștergare. Menajera îi explicase că exista datina ca, pe măsură ce intră în sala de mîncare, oaspeții să își cufunde în mod ceremonios mîinile într-un lavoar, să împrăștie cîteva căușe de apă pe pardoseală, să-și usuce mîinile cu un ștergar și apoi să arunce ștergarul în băltoaca formată lîngă ușă. După ospăț, apa stoarsă din ștergare era împărțită cerșetorilor care se adunau la intrarea palatului.

O josnicie tipică pentru un fief Harkonnen, gîndi Ducele. *Toate înjosirile morale imaginabile. Respiră adînc, simțindu-și mînia ca pe un nod în stomac.*

„De azi înainte datina asta nu va mai exista!" murmură printre buze.

Zări o slujnică – una din bătrînele smochinite pe care le recomandase menajera – șovăind în pragul ușii de la bucătărie, la celălalt capăt al sălii. O chemă cu un gest al mîinii. Femeia ieși din umbră, se apropie în grabă, dînd ocol mesei. Ducele îi privi fața zbîrcită, ochii albastru-în-albastru.

— Domnia Ta?

Îi vorbise cu capul plecat, ferindu-și privirea.

Leto arătă cu mîna:

— Să iei de-aici lavoarele și ștergarele.

— Dar… Vlăstar Nobil…

Femeia își înălță capul și rămase cu gura întredeschisă.

— Cunosc datina! se răsti Ducele. Ia lavoarele și du-le în fața ușii de la intrare. Cît timp vom servi masa aici, înăuntru, să i se dea fiecărui cerșetor cîte o cană plină cu apă. Ai înțeles?

Citi pe chipul scofîlcit al femeii sentimente contradictorii: deznădejde, furie…

Intui dintr-odată că slujnica plănuise, desigur, să vîndă picăturile de apă stoarse din ștergarele călcate în picioare, ca să stoarcă, la rîndul ei, cîțiva gologani de la nenorociții care veneau la ușă. Poate că și asta era o datină…

Chipul i se întunecă. Mîrîi:

— Am să pun o santinelă să vegheze la îndeplinirea poruncii.

Se întoarse, porni pe coridorul care ducea în holul principal. Prin minte începură să i se perinde subit puzderie de amintiri. Ca bolboroselile unor babe știrbe. Își aminti întinderi de apă sub cerul liber… Valuri. Cîmpii înverzite. Veri fremătătoare care trecuseră pe lîngă el ca niște frunze uscate, măturate de vijelie.

Nu-i mai rămăsese nimic din toate astea.

Îmbătrînesc, gîndi. *Am simțit atingerea rece a vremelniciei vieții. Fiorul morții*! *Și de ce*? *Din cauza rapacității unei bătrîne*!

În holul mare, o zări pe Jessica în mijlocul unui grup pestriț, adunat în fața șemineului. Lemnele pîrîiau, arzînd cu flăcări vii și aruncînd jocuri pîlpîitoare de lumină portocalie pe giuvaiere, pe dantelării, pe țesăturile scumpe. Printre cei strînși în jurul Jessicăi, recunoscu un fabricant de distraie din Carthag, un importator de aparataj electronic, un furnizor de apă a cărui reședință de vară se afla în apropierea uzinei sale de la Polul Nord, un reprezentant al Băncii Ghildei, uscățiv, distant, deosebit de ceilalți, un negustor de piese de schimb pentru utilaje de exploatare a mirodeniei, o femeie slabă, cu chipul sever, a cărei agenție de ghizi pentru turiștii veniți de pe alte lumi era de fapt un paravan pentru tot felul de operațiuni de contrabandă, spionaj și șantaj.

Majoritatea femeilor din hol păreau să aparțină aceleiași categorii tipice – decorative, mondene, cu un bizar aer de senzualitate amestecată cu o virtute incoruptibilă.

Chiar dacă n-ar fi fost gazdă, Jessica ar fi dominat grupul, observă Leto. Nu purta nici o bijuterie și se îmbrăcase în culori calde – o rochie lungă, avînd parcă nuanța flăcărilor din cămin, și o panglică de culoarea lutului peste părul ca bronzul.

Își dădu seama că alesese în mod deliberat aceste veșminte, vrînd parcă să-i reproșeze în mod subtil răceala cu care o tratase în ultima vreme. Jessica știa că acestea erau nuanțele în care-i plăcea s-o vadă – că și-o imagina ca pe un freamăt de culori calde.

În grup, și parcă, totuși, mai retras față de ceilalți, se afla și Duncan Idaho, în uniformă sclipitoare, cu chipul impasibil, cu părul negru și creț pieptănat îngrijit. Fusese rechemat de la fremeni și își luase în primire noua misiune pe care i-o încredințase Hawat: „Sub pretextul protecției, n-o vei slăbi nici o clipă din ochi pe doamna Jessica."

Ducele își plimbă privirea prin sală.

Paul era și el aici, înconjurat de mai mulți tineri aparținînd castei richece din Arrakeen, care se gudurau pe lîngă el. Printre aceștia, asistînd rezervați la conversație, Leto zări trei ofițeri din Garda Casei. Atenția Ducelui zăbovi o clipă asupra tinerelor fete. Moștenitorul Ducelui reprezenta, desigur, o partidă frumoasă. Dar Paul trata pe toată lumea la fel – cu aceeași politețe aristocratică.

O să știe să-și poarte titlul, gîndi Ducele. Apoi se înfioră, dîndu-și seama că și gîndul acesta era legat de moarte.

Paul îl zări pe tatăl său, în pragul ușii, dar îi ocoli privirea. Se uită la invitații din jur, la degetele încărcate de pietre prețioase care strîngeau paharele cu băuturi (și la privirile aruncate pe furiș minispionilor de otrăvuri montați în inele). I se făcu deodată silă de fețele acestea care nu încetau să trăncănească. Nu erau decît niște măști nereușite, acoperind gînduri abjecte – glasuri ce flecăreau ca să ascundă liniștea asurzitoare din piepturi.

Sînt într-o dispoziție proastă, gîndi el și se întrebă cum ar reacționa Gurney dacă i-ar spune lucrul acesta.

Știa motivul stării sale. Nu voise să ia parte la recepție, dar tatăl său fusese de neînduplecat. „Ai un rang, o poziție pe care trebuie să ți-o afirmi. Ai ajuns la vîrsta la care poți s-o faci. Ești aproape bărbat."

Îl văzu pe tatăl său părăsind cadrul ușii, examinînd repede încăperea, în timp ce se îndrepta către grupul din jurul mamei sale.

Cînd Leto se apropie de grup, furnizorul de apă tocmai întreba:

— E adevărat că Ducele va introduce controlul meteorologic?

Leto răspunse din spatele industriașului:

— Încă nu ne ducem chiar atît de departe cu gîndul, stimate domn.

Omul se întoarse – o față afabilă, cu tenul de culoare închisă.

— Ah, Ducele! exclamă el. Îți simțeam lipsa, Domnia Ta.

Leto îi aruncă Jessicăi o privire.

— Am avut puțină treabă.

Apoi i se adresă din nou celuilalt, explicîndu-i ce poruncise în legătură cu lavoarele. Adăugă:

— În ceea ce mă privește, am pus capăt acestei datini.

— E un ordin ducal general valabil, Domnia Ta? întrebă omul.

— Alții vor face după cum le dictează… ăă… conștiința, răspunse Leto.

Se întoarse, căci îl observase pe Kynes apropiindu-se de grup.

Una dintre femei spuse:

— Eu cred că este un gest plin de generozitate. Să oferi apă cerșe…

Cineva sîsîi și femeia tăcu.

Ducele se uită la Kynes. Observă că planetologul purta o uniformă demodată, de culoare cafenie, cu epoleții de funcționar imperial și cu mica insignă de aur a rangului său scînteind discret la guler.

— Ducele nu-i de acord cu datinile noastre? se auzi glasul mînios al furnizorului de apă.

— Datina *asta* s-a schimbat, replică Leto.

Răspunse la salutul lui Kynes cu o înclinare a capului și observînd privirea încruntată a Jessicăi, gîndi: *Nu-i stă bine cînd se încruntă. Dar asta va alimenta zvonurile despre neînțelegerile dintre noi.*

— Cu permisiunea Ducelui, reluă industriașul, aș vrea să mai întreb cîteva lucruri referitoare la datini.

Leto auzi tonul brusc onctuos din glasul omului, remarcă tăcerea încordată a celor din grup, capetele întoarse spre ei ale celorlalți oaspeți din hol.

— Nu-i vremea să mergem la masă? interveni Jessica.

— Oaspetele nostru mai are de pus cîteva întrebări, rosti Ducele.

Îl privi fix pe furnizorul de apă, observîndu-i fața rotundă, ochii bulbucați, buzele groase. Își aminti povețele lui Hawat: *„…și furnizorul acela de apă trebuie supravegheat îndeaproape. Reține-i numele: Lingar Bewt. Harkonnenii s-au folosit de el, dar n-au reușit niciodată să-l transforme într-o unealtă ascultătoare.”*

— Datinile legate de apă sînt captivante, spuse Bewt zîmbitor. Sînt curios ce intenții ai cu privire la sera palatului. Ai de gînd s-o etalezi în continuare sub nasul localnicilor… Domnia Ta?

Leto își stăpîni furia, se uită lung la omul de lîngă el. Cîntări cu repeziciune situația. Provocarea proferată chiar în castelul ducal era o dovadă de cutezanță, mai ales că acum dispuneau de semnătura lui Bewt pe un contract de loialitate. Era totodată și o demonstrație de forță. Pe Arrakis, apa însemna într-adevăr putere. Dacă, de pildă, s-ar fi minat instalațiile de producere a apei… gata să sară în aer la un singur semnal… Bewt părea capabil s-o facă. Distrugerea instalațiilor de apă putea să însemne pieirea Arrakisului. Poate că acesta fusese ciomagul cu care Bewt îi ținuse la respect pe Harkonneni.

— Domnule, spuse Jessica, Ducele și cu mine avem alte planuri în legătură cu sera. Îi surîse lui Leto, apoi continuă: Intenționăm s-o păstrăm, firește, dar o vom păstra pentru viitorul acestei lumi. Visul nostru este ca, într-o zi, clima Arrakisului să poată fi astfel schimbată, încît plante precum cele din seră să crească oriunde pe suprafața planetei.

Bravo! gîndi Ducele. *Să-l lăsăm pe drăguțul nostru furnizor să mai mediteze la treaba asta*!

— Interesul dumitale pentru apă și pentru controlul meteorologic este firesc, spuse el tare. Te-aș sfătui însă să-ți diversifici investițiile. Într-o bună zi, apa nu va mai fi o marfă de preț pe Arrakis.

Și, în gînd: *Hawat trebuie să-și dubleze eforturile de infiltrare în organizația acestui Bewt. Și trebuie să începem imediat construcția unor instalații de apă auxiliare. Nimeni n-o să mă țină la respect cu bîta*!

Bewt dădu din cap, continuînd să surîdă:

— Un vis demn de laudă, Domnia Ta.

Se dădu un pas înapoi.

În clipa aceea, Leto observă expresia de pe chipul lui Kynes. Planetologul se uita fix la Jessica. Părea transfigurat – ca un îndrăgostit… sau ca și cînd ar fi căzut într-o transă religioasă.

Într-adevăr, de data aceasta gîndurile lui Kynes fuseseră copleșite de cuvintele profeției: *„Și ei vor împărtăși cu voi cel mai scump vis al vostru.”* I se adresă brusc Jessicăi:

— Aduci calea cea scurtă?

— A, doctorul Kynes! exclamă furnizorul de apă. În seara asta ai renunțat la tovărășia hoardelor de fremeni ca să ne onorezi cu prezența? Drăguț din partea dumitale.

Kynes îi aruncă o privire impasibilă.

— O vorbă din deșert spune că acela care adună prea multă apă ajunge să comită greșeli fatale, rosti el.

— Multe vorbe ciudate se spun prin deșert, replică Bewt, dar glasul îi trăda nesiguranța.

Jessica trecu lîngă Leto, își strecură mîna sub brațul său, folosind răgazul ca să se calmeze. Kynes spusese: „…calea cea scurtă.” În limba veche expresia era… „Kwisatz Haderach”. Ceilalți nu păreau să fi remarcat ciudata întrebare a planetologului. Îl văzu pe Kynes aplecîndu-se către o doamnă din grup, ascultînd cine știe ce remarcă cochetă.

Kwisatz Haderach, gîndi Jessica. *Să fi sădit Missionaria Protectiva și aici legenda aceasta*? Gîndul îi resuscită speranța tainică pe care o nutrea în legătură cu Paul. *Ar putea fi Kwisatz Haderach. Ar putea fi.*

Reprezentantul Băncii Ghildei se lansase într-o discuție cu furnizorul de apă și vocea lui Bewt se ridică la un moment dat deasupra zumzetului general al conversațiilor reluate de ceilalți oaspeți:

— Mulți au vrut să schimbe fața Arrakisului.

Ducele observă impactul pe care îl produseră aceste cuvinte asupra lui Kynes. Ecologul tresări vizibil, se retrase brusc de lîngă doamna amatoare de flirturi.

În liniștea care se așternuse deodată, un soldat în uniformă de majordom tuși ușor în spatele lui Leto, apoi anunță:

— Masa poate fi servită, Domnia Ta.

Ducele îi aruncă Jessicăi o privire întrebătoare.

— Aici se obișnuiește ca gazdele să-și urmeze oaspeții pînă la masă, rosti ea surîzătoare. Schimbăm și datina asta, Domnia Ta?

Leto răspunse glacial:

— Pare un obicei frumos. Deocamdată o să-l păstrăm.

Trebuie să mențin impresia că o suspectez de trădare, își reaminti el. Se uită pieziș la musafirii care începuseră să treacă pe lîngă ei. *Care din voi crede minciuna asta*?

Jessica, simțindu-i răceala, începu iarăși să se frămînte, așa cum se frămîntase de mai multe ori în cursul săptămînii care trecuse. *Se poartă de parcă s-ar lupta cu el însuși*, gîndi ea. *Să-l fi iritat faptul că m-am grăbit cu organizarea acestei recepții*? *Dar știe și el cît de necesară este stabilirea cît mai grabnică a unor contacte între oamenii noștri și localnici. Pentru ei sîntem ca niște părinți. Și nimic nu poate evidenția mai bine faptul, decît asemenea recepții, menite să înlesnească stabilirea unor relații de apropiere*.

Privind șirul invitaților care se perindau prin fața lor, Leto își aminti cum reacționase Hawat cînd îl informase despre recepție: *„Sire*! *Îți interzic*!”

Un zîmbet sumbru se întipări pe chipul Ducelui. Hawat fusese cît pe ce să facă o scenă! În cele din urmă, înțelegînd că Ducele nu putea fi convins să renunțe, Hawat clătinase posomorît din cap: „Nu-mi place deloc ce se-ntîmplă, Domnia Ta. Totul merge prea iute aici pe Arrakis. Nu-i stilul Harkonnenilor. Nu-i deloc stilul lor.”

Paul trecu pe lîngă părinții lui, însoțind o fată mai înaltă cu o jumătate de cap decît el. Îi aruncă o privire ursuză tatălui, apoi încuviință cu un aer absent o remarcă a tinerei care-l ținea de braț.

— Tatăl fetei e fabricant de distraie, îi șopti Jessica Ducelui. Gurile rele spun că numai un nebun ar fi-n stare să se aventureze-n deșert cu un costum făcut în atelierele lui.

— Cine-i individul cu cicatrice, din fața lui Paul? întrebă Leto. Nu-mi amintesc de el.

— A fost trecut mai tîrziu pe listă, șopti Jessica. L-a invitat Gurney. E traficant.

— L-a invitat Gurney?

— La cererea mea. Hawat a fost de acord, deși nu mi s-a părut că era prea entuziasmat. Îl cheamă Tuek, Esmar Tuek. E un om influent printre cei din tagma lui. Îl cunoaște toată lumea. E invitat mai peste tot.

— Ce caută aici?

— Aceeași întrebare și-o vor pune toți invitații, răspunse Jessica. Simpla prezență a lui Tuek va semăna îndoieli și va trezi suspiciuni. Pe de altă parte, va atrage atenția și asupra faptului că ești pregătit să duci pînă la capăt campania împotriva corupției – chiar cu sprijinul traficanților. După cîte mi-am dat seama, *asta* i-a fost pe plac lui Hawat.

— Nu sînt sigur că mi-e și *mie* pe plac.

Își înclină capul spre o pereche care trecea pe lîngă ei; observă că nu mai rămăseseră prea mulți oaspeți în hol.

— De ce n-ai invitat și cîțiva fremeni?

— L-am invitat pe Kynes, răspunse ea.

— Da, l-ai invitat pe Kynes, murmură el. Mi-ai mai pregătit și alte surprize?

Porni împreună cu ea, încheind șirul invitaților.

— Restul este conform uzanțelor, spuse Jessica.

Și gîndi: *Dragul meu, nu-ți dai seama că traficantul ăsta dispune de nave rapide, că poate fi cumpărat? Trebuie să ne păstrăm o portiță de scăpare de pe Arrakis, dacă ajungem vreodată să fim încolțiți!*

De cum intrară în sala de mîncare, Jessica își desprinse brațul, se așeză pe scaunul la care o condusese Leto. Apoi el se îndreptă spre locul său din capul mesei. Un valet îi ținu scaunul. Oaspeții începură să se așeze. Cîteva clipe, în sală răsună doar foșnetul veșmintelor și zgomotul scaunelor tîrșîite pe pardoseală. Ducele rămase în picioare. Își ridică mîna și soldații în uniforme de valeți care se agitau în jurul mesei se traseră înapoi, încremenind în poziție de drepți.

În încăpere se lăsă o tăcere stingheră.

Din locul unde se afla, Jessica se uită către capul mesei, zări tremurul ușor al gurii lui Leto, observă clocotul furiei în sîngele care-i întunecase obrajii. *Ce l-o fi înfuriat?* se întrebă. *În nici un caz faptul că l-am invitat pe traficant.*

— Unii se întreabă, rosti brusc Leto, de ce-am pus capăt datinii lavoarelor. E un act prin care vreau să vă dau tuturor de-nțeles că se vor schimba multe.

O liniște penibilă puse stăpînire pe grupul convivilor.

Îl cred beat, gîndi Jessica.

Leto luă de pe masă carafa cu apă, o înălță în lumina lămpilor cu suspensie.

— În calitate de Cavaler al Imperiului, spuse el, vreau să rostesc un toast.

Invitații își ridicară carafele și rămaseră cu privirile ațintite asupra lui. În clipa aceea de liniște, o lampă se deplasă ușor, împinsă de o adiere venită dinspre ușa bucătăriei. Pe chipul de șoim al Ducelui jucară umbre.

— Sînt aici și voi rămîne aici! tună el.

Carafele dădură să se urnească spre guri, dar se opriră la jumătatea drumului. Ducele rămăsese cu brațul ridicat.

— Toastul meu este una din devizele atît de dragi inimilor noastre: „Afacerile înseamnă progres! Norocul surîde pretutindeni!”

Sorbi din apă.

Ceilalți îl imitară, privindu-se nedumeriți.

— Gurney! strigă Leto.

Dintr-o nișă aflată în spatele Ducelui, glasul lui Halleck răspunse:

— Aici sînt, Domnia Ta.

— O melodie, Gurney.

Din umbra nișei răzbătură acorduri discrete de baliset, în tonalitate minoră. La semnul Ducelui, valeții începură să așeze pe masă platourile cu mîncăruri – iepure de deșert la grătar, cu sos cepeda, aplomaj sirian, chukka la pahar, cafea cu melanj, răspîndind mirosul pătrunzător de scorțișoară al mirodeniei, pot-à-oie cu vin spumos de Caladan.

Ducele însă rămăsese tot în picioare.

În timp ce invitații așteptau, privind cînd platourile așezate înaintea lor, cînd silueta Ducelui, Leto spuse:

— În vremurile de demult, era de datoria gazdei să-și distreze oaspeții cu talentele sale.

Falangele degetelor lui, încleștate pe carafă, se albiră brusc.

— Eu nu știu să cînt, dar am să vă recit cuvintele cîntecului lui Gurney. Considerați-le ca pe un al doilea toast – un toast în amintirea tuturor celor care și-au dat viața ca noi să fim astăzi aici.

Mesenii se foiră stînjeniți.

Jessica își coborî pleoapele, privi pe sub gene la invitații din imediata ei apropiere – rubicondul furnizor de apă, soția lui, lividul și sobrul reprezentant al Băncii Ghildei, care părea o sperietoare de ciori, cu ochii ațintiți la Leto, masivul Tuek, cu obrazul brăzdat de cicatrice și cu privirea ochilor săi albastru-în-albastru îndreptată în jos.

— „Aduceți-v-aminte, prieteni, de oștile care au pierit demult, aduceți-v-aminte”, declamă ducele. „Oșteni ce cu povara avuției și-a durerii au fost bătuți de soartă. Și spiritele lor, acum, al nostru jug de-argint îl poartă. Aduceți-v-aminte, prieteni, de oștile care au pierit demult, aduceți-v-aminte. Un firicel de timp fără iluzii false fost-a fiece oștean. Și fiece oștean s-a dus, lăsînd a-navuțirii nadă. Aduceți-v-aminte, prieteni, de oștile care-au pierit demult, aduceți-v-aminte. Cînd timpul ce ni-e sorocit se va sfîrși rînjind viclean… Ne vom fi dus și noi, lăsînd a-navuțirii nadă.”

Ducele rosti ultimul vers cu voce abia auzită. Apoi sorbi îndelung din apă, trîntind carafa pe masă. Picături mari împroșcară pînza albă.

Invitații băură stingheriți, în tăcere.

Ducele înălță încă o dată carafa. Cu un gest scurt, vărsă pe jos apa care o mai umplea încă pînă la jumătate. Așteptă, știind că ceilalți trebuiau să-l imite.

Jessica fu prima care îi urmă exemplul.

O clipă, oaspeții rămaseră încremeniți, apoi începură să-și verse carafele. Jessica se uită la Paul, care ședea alături de tatăl său și văzu că urmărea reacțiile celor din jurul său. Apoi fu ea însăși fascinată de ceea ce dezvăluia comportarea mesenilor – mai ales a femeilor. Apa la care trebuiau să renunțe era apă curată, apă bună de băut, nu umezeala ștearsă dintr-un ștergar folosit. Reacția organică de împotrivire la un asemenea act de risipă se dădea de gol în tremurul mîinilor, în șovăiala mișcărilor, în rîsetele crispate… în efortul violent pe care li-l cerea supunerea din necesitate. Una dintre femei scăpă din mînă carafa, își întoarse privirea în partea cealaltă, în timp ce bărbatul de lîngă ea se aplecă s-o ridice.

Kynes însă fu cel care îi reținu în mod deosebit atenția. Planetologul ezită un moment, apoi își goli carafa într-un recipient ascuns sub tunică. Îi zîmbi Jessicăi, în clipa cînd îi surprinse privirea ațintită asupra lui, apoi își înălță carafa goală, într-un toast mut. Faptul că gestul său fusese observat nu părea să-l fi tulburat cîtuși de puțin.

Acordurile balisetului, care continuaseră să răsune în încăpere, își schimbară brusc tonalitatea minoră, devenind vioaie și cristaline, ca și cum Gurney ar fi vrut să însenineze atmosfera.

— Să mîncăm, rosti Ducele și se lăsă încet pe scaun.

E furios și nesigur, gîndi Jessica. *Pierderea combinei l-a afectat mai serios decît era de așteptat. Trebuie să fie vorba însă și de altceva, de ceva mult mai grav decît pierderea mașinii. Pare disperat.* Își luă furculița, sperînd ca gestul să-i alunge sentimentul apăsător ce pusese deodată stăpînire pe ea. *De ce nu? E disperat.*

Cina, începută într-o ambianță posomorîtă, se învioră încetul cu încetul pe măsură ce conversațiile prinseră să se lege. Fabricantul de distraie o felicită pe Jessica pentru talentele bucătarului și savoarea vinului.

— Amîndouă sînt roadele Caladanului, îi spuse Jessica.

— Delicioasă! exclamă el, gustînd chukka. Absolut delicioasă! Și nici o fărîmă de melanj! Pînă la urmă ți se face lehamite de-atîta mirodenie în toate cele!

Reprezentantul Băncii Ghildei se uită la Kynes, care era așezat în fața lui.

— Aud, doctore Kynes, că încă o șenilă a căzut pradă unui vierme.

— Iute se mai răspîndesc veștile, mormăi Ducele.

— Așadar, e-adevărat? făcu bancherul, întorcîndu-se către Leto.

— Cred și eu că-i adevărat! rosti mînios Ducele. Pentru că a dispărut un afurisit de aerotransportor! Iar dispariția unui asemenea colos nu poate fi lucru curat!

— Cînd a apărut viermele, nu exista nici un mijloc de recuperare a șenilei, îi explică Kynes bancherului.

— Nu-i *deloc* lucru curat! repetă Ducele.

— N-a observat nimeni cînd a dispărut aripa? întrebă bancherul.

— Cercetașii supraveghează de obicei numai dunele, spuse Kynes. Pe ei îi interesează, în primul rînd, descoperirea semnului de vierme. Echipajul unui aerotransportor este compus din patru oameni: doi piloți și doi însoțitori. Dacă unul sau chiar doi din membrii echipajului au fost cumpărați de dușmanii Ducelui…

— Ah, înțeleg! exclamă bancherul. Și dumneata, ca Arbitru al Schimbării, ce măsuri ai de gînd să iei?

— Decizia mea trebuie chibzuită în liniște, răspunse planetologul. În nici un caz nu este un subiect pe care să-l discut la masă. Și gîndi: *Scheletul ăsta gălbejit*! *Știe că am ordin să ignor acest gen de infracțiuni.*

Bancherul surîse și își reluă cina. Jessica își aminti deodată unul din cursurile pe care le urmase la școala Bene Gesserit. Obiectul cursului era spionajul și contraspionajul. Lector era o Cucernică Maică dolofană, ale cărei chip vesel și glas vioi contrastau în mod straniu cu subiectul prelegerilor.

„Un lucru demn de reținut în legătură cu orice școală de spionaj și/sau contraspionaj este similitudinea configurației reacțiilor de bază ale absolvenților lor. Orice disciplină închisă își lasă amprenta – configurația specifică – asupra celor care o studiază. Această configurație specifică poate fi analizată și anticipată.

Într-adevăr, configurațiile, sau modelele motivaționale, sînt similare la toți agenții serviciilor de spionaj. Cu alte cuvinte, anumite tipuri de motivații sînt similare, chiar dacă școlile sînt diferite și scopurile antagoniste. Într-o primă etapă, veți învăța să izolați acest element pentru a-l putea supune analizei – mai întîi, studiind metodele de investigație care evidențiază orientarea interioară a investigatorilor, apoi, observînd îndeaproape orientarea complexului limbaj–gîndire al celor pe care îi analizați. Veți constata, de pildă, că este foarte simplu să determinați limba originară a subiecților analizei voastre, observîndu-le, firește, inflexiunile vocii și modul de exprimare.”

Și, în clipa aceea, stînd la masă împreună cu fiul ei, cu Ducele și oaspeții lor și ascultîndu-l pe reprezentantul Băncii Ghildei, Jessica simți un fior de gheață: omul acesta era un agent al Harkonnenilor. Avea accentul celor de pe Giedi Prim – camuflat cu dibăcie, dar tot atît de limpede, pentru simțurile ei antrenate, ca și cînd omul și-ar fi afișat ostentativ originea.

Nu cumva s-a întors pînă și Ghilda împotriva Casei Atreides? se întrebă ea. Gîndul i se păru înspăimîntător. Își ascunse tulburarea cerînd unui valet să-i aducă un nou tacîm. Continuă să-l asculte pe spion, pîndind alte semne care să-i trădeze intențiile. *Acum va schimba subiectul. Va aborda o temă aparent nevinovată, dar cu substrat amenințător*, își spuse. *Asta-i metoda lui – modelul școlii sale.*

Bancherul înghiți o îmbucătură, sorbi din vin, zîmbi la o remarcă a femeii care stătea în dreapta lui. O vreme, păru să asculte spusele unui bărbat aflat ceva mai departe de el și care îi explica Ducelui că plantele arrakiene native sînt lipsite de țepi. Apoi, brusc, i se adresă Jessicăi:

— Mie, aici pe Arrakis, îmi place să privesc zborul păsărilor. Bineînțeles, toate păsările noastre sînt hoitare și multe din ele trăiesc fără să consume apă, întrucît s-au învățat să se adape cu sînge.

Fiica fabricantului de distraie, care ședea între Paul și tatăl ei, de partea cealaltă a mesei, își strîmbă chipul ca de păpușă și spuse:

— Ei, Susu! Ce-ți veni să vorbești despre lucruri atît de dezgustătoare?

Bancherul zîmbi.

— Mi se spune Susu pentru că sînt consilierul financiar al Sindicatului colportorilor de apă. Și cum Jessica nu-i răspunse, continuînd doar să-l privească, adăugă: Iar vînzătorii de apă se anunță strigînd suu-suu-suk!

Imită atît de bine strigătul, încît mai mulți meseni izbucniră în rîs. Jessica sesizase lăudăroșenia din tonul bancherului, dar nu-i scăpase faptul că fata intervenise în mod deliberat în discuție. Jucau amîndoi teatru. Replica fetei trebuia să declanșeze remarca spionului. Îi aruncă o privire piezișă lui Lingar Bewt. Magnatul apei mînca încruntat, fără să-și ridice ochii din farfurie. Și Jessica se gîndi că bancherul spusese, de fapt: „Și eu stăpînesc o parte din sursa esențială

a puterii pe Arrakis – apa."

Paul detectase prefăcătoria din glasul tovarășei sale de masă, observase că mama sa urmărea conversația cu intensitatea Bene Gesserit. Se hotărî deodată să intervină, să răspundă provocării. Se adresă bancherului:

— Cu alte cuvinte, domnule, păsările de-aici sînt canibale?

— Ciudată întrebare, Domnișorule, răspunse bancherul. N-am spus decît că păsările beau sînge. Asta nu înseamnă că e neapărat vorba de sîngele semenelor lor, nu-i așa?

— Întrebarea *nu* a fost ciudată, replică Paul, și Jessica remarcă în vocea lui inflexiunile corozive ale ripostei, rodul antrenamentelor dirijate de ea. Un om instruit știe că, pentru orice organism tînăr, concurența cu cel mai ridicat potențial o constituie organismele aparținînd aceleiași specii.

Pescui ostentativ o bucățică de friptură din farfuria vecinei sale, o vîrî în gură, o înghiți și urmă:

— Mănîncă din aceeași farfurie. Au aceleași necesități vitale.

Bancherul avu o tresărire mînioasă și privi încruntat spre Duce.

— Să nu faci cumva greșeala de a crede că fiul meu nu-i decît un copil, spuse Leto și zîmbi.

Jessica se uită repede la cei din jur. Chipul lui Bewt se înseninase, iar Kynes și traficantul rînjeau.

— Este, într-adevăr, o legitate ecologică, spuse Kynes, pe care tînărul Domnișor pare c-o înțelege foarte bine. Lupta dintre formele de viață este lupta pentru energia disponibilă dintr-un sistem. Sîngele este o sursă eficientă de energie.

Bancherul își lăsă jos furculița și mîrîi furios:

— Se spune că și lepădăturile de fremeni beau sîngele morților lor…

Kynes clătină din cap, replicînd pe un ton didactic:

— Nu sîngele, domnule, apa din trupul unui om aparține în ultimă instanță poporului său – tribului său. Pentru cei ce trăiesc la marginea Marelui Șes aceasta-i o necesitate vitală. Acolo e prețioasă fiecare picătură de apă, și aproape șaptezeci la sută din corpul omului este apă. Unui mort, oricum, apa aceasta nu-i mai e de folos.

Bancherul își lăsă mîinile pe masă, de-o parte și de alta a farfuriei. Jessica presupuse că se va ridica și va pleca, tunînd și fulgerînd.

În clipa următoare, Kynes se întoarse spre ea:

— Să-mi fie cu iertare, Doamnă, dacă am vorbit lucruri neplăcute la masă, dar vi s-au înfățișat adevăruri denaturate și-am considerat necesar să le clarific.

— De cînd tot stai printre fremeni, ți-ai pierdut orice dram de simțire! scrîșni bancherul.

Kynes se uită calm la el, fixîndu-i fața lividă, buzele tremurînd de furie.

— Cuvintele dumitale reprezintă o provocare, domnule?

Bancherul încremeni. Înghiți în sec, apoi rosti sacadat:

— Bineînțeles că nu! Nu mi-aș permite să insult astfel gazdele noastre!

Jessica auzi frica din vocea omului, i-o văzu pe chip, în respirație, în palpitația unei vene pe tîmplă. Bancherului îi era groază de Kynes!

— Gazdele noastre sînt perfect capabile să hotărască singure dacă trebuie sau nu să se considere insultate, spuse Kynes. Sînt o familie vitează, care știe ce-nseamnă să-ți aperi onoarea. Avem cu toții dovada cutezanței lor, în simplul fapt

că se află acum… aici… pe Arrakis!

Jessica observă că Leto savura altercația. Ceea ce nu se putea spune însă despre majoritatea convivilor. Cei mai mulți ședeau încordați, cu mîinile ascunse sub masă, gata să sară la o parte. Singurele excepții erau Bewt, care zîmbea, vădit încîntat de încurcătura bancherului, și Tuek, traficantul, care părea că așteaptă un semn din partea lui Kynes. Cît despre Paul, acesta îl fixa pe planetolog cu o privire admirativă.

— Aștept, rosti Kynes.

— N-am vrut să te insult, bolborosi bancherul. Dacă te-ai simțit insultat, te rog să primești scuzele mele.

— De bunăvoie oferit, de bunăvoie primit, răspunse Kynes. Îi zîmbi Jessicăi și își reluă cina ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat.

Jessica observă că traficantul începuse și el să mănînce. Își notă în memorie faptul că omul păruse tot timpul pregătit să sară în ajutorul lui Kynes. Exista un fel de înțelegere între Kynes și Tuek.

Leto începu să se joace cu furculița, privindu-l cu un aer meditativ pe planetolog. Purtarea acestuia indica o schimbare a atitudinii sale față de Casa Atreides. Kynes se arătase mult mai rece în cursul scurtei incursiuni pe care o făcuseră în deșert.

Jessica le ceru valeților să aducă noi mîncăruri și băuturi. La masă își făcură apariția platouri cu *langues de lapins de garenne* – cu vin roșu și sos de ciuperci ferment.

Încetul cu încetul, conversațiile fură reluate, dar Jessica le sesiză încordarea. Oaspeții păreau agitați, iar bancherul mînca într-o tăcere mohorîtă. Kynes l-ar fi ucis fără să șovăie, gîndi ea. Își dădea seama că puterea planetologului dovedea o atitudine degajată față de actul uciderii. Kynes era capabil să ucidă cu ușurință și Jessica bănui că însușirea aceasta era comună tuturor fremenilor.

Se întoarse către fabricantul de distraie, aflat în stînga ei, și spuse:

— Importanța apei pe Arrakis nu conține să mă uimească.

— Apa e-ntr-adevăr importantă, încuviință omul. Ce fel de mîncare-i aceasta? E delicioasă!

— Limbi de iepure sălbatic într-un sos special. O rețetă foarte veche.

— Trebuie să-mi procur și eu rețeta asta.

Jessica dădu din cap.

— Voi avea grijă să o primești.

Kynes se uită la ea și spuse:

— Majoritatea celor ce vin pentru prima dată pe Arrakis subestimează importanța pe care o are aici apa. Asta pentru că n-au de unde să știe că pe Arrakis acționează legea minimului.

Jessica înțelese că planetologul încerca s-o sondeze și răspunse:

— Creșterea este limitată de elementul necesar care există în cantitatea cea mai mică. Și, natural, condiția cea mai puțin favorabilă vieții determină coeficientul de creștere.

— Nu mi s-a întîmplat prea des să cunosc membri ai unei Case Mari care să înțeleagă probleme de planetologie, zise Kynes. Așa este. Apa este condiția cea mai puțin favorabilă vieții pe Arrakis. Dar nu trebuie uitat faptul că însăși *creșterea* poate produce condiții defavorabile, dacă nu este tratată cu extremă

prudență.

Jessica simți prezența unui mesaj ascuns în cuvintele lui Kynes. Își dădu seama că nu reușește să-l descifreze.

— Creșterea, murmură ea. Vrei să spui că pe Arrakis s-ar putea crea un ciclu sistematic al apei, capabil să întrețină viața omenească în condiții mai favorabile?

— Imposibil! hămăi magnatul apei.

Jessica își întoarse capul spre Bewt.

— Imposibil?

— Imposibil pe Arrakis, întări el. Nu-ți pleca urechea la spusele unui visător, Doamnă. Îl contrazic toate dovezile științifice, toate demonstrațiile de laborator.

Kynes se uită la Bewt, iar Jessica observă că, din nou, restul discuțiilor încetaseră și că toată lumea era atentă la această nouă polemică.

— Demonstrațiile de laborator au tendința să ne facă orbi la un fapt foarte simplu, rosti Kynes. Acest fapt este următorul: în cazul despre care discutăm avem de-a face cu fenomene a căror origine a fost și rămîne mediul exterior – mediul în care o serie de plante și animale continuă să ducă o existență normală.

— Normală! exclamă zeflemitor Bewt. Nimic nu-i normal pe Arrakis!

— Dimpotrivă, îl contrazise Kynes. Pe Arrakis s-ar putea crea mai multe puncte de armonizare, în zonele geografice care permit autoîntreținerea. Pentru asta ar fi suficient să înțelegem limitele planetei și constrîngerile la care este supusă.

— Așa ceva nu se va realiza niciodată, spuse Bewt.

La capătul celălalt al mesei, Ducele înțelese brusc cînd anume se produsese schimbarea din atitudinea lui Kynes: în clipa în care Jessica spusese că vor păstra plantele din seră pentru viitorul Arrakisului.

— Concret, ce-ar fi de făcut pentru a se crea acest sistem autonom, doctore Kynes? întrebă Leto.

— Dacă am reuși să determinăm un procent de trei la sută din plantele verzi de pe Arrakis să formeze compuși carbonici ca materie nutritivă, am declanșa un sistem ciclic, răspunse Kynes.

— Apa e singura problemă? întrebă Ducele. Simțise înflăcărarea lui Kynes și constată că îi împărtășea emoția.

— Apa eclipsează celelalte probleme. Planeta are mult oxigen, dar îi lipsesc fenomenele concomitente prezenței acestuia – viață vegetală răspîndită pe scară largă și surse importante de bioxid de carbon în stare liberă, cum ar fi, de pildă, vulcanii. Pe Arrakis au loc schimburi chimice neobișnuite… și încă pe suprafețe foarte întinse.

— Lucrezi la proiecte experimentale? întrebă Ducele.

— Ne-ar trebui o grămadă de timp ca să punem la punct efectul Tansley. Nu s-au efectuat deocamdată decît experiențe de mică amploare, dar, datorită lor, știința mea dispune acum de o serie de ipoteze de lucru.

— Nu e destulă apă, interveni Bewt. Asta-i singura problemă. *Nu e destulă apă*!

— Meșterul Bewt este expert în materie de apă, comentă Kynes. Zîmbi și reîncepu să mănînce.

Ducele reteză aerul cu mîna dreaptă.

— Nu! Vreau un răspuns! Există suficientă apă, doctore Kynes?

Kynes rămase cu privirea ațintită la farfuria din fața sa.

Jessica urmări jocul sentimentelor ce i se oglindeau pe chip. Se ascunde bine, gîndi. Dar ea îl înregistrase pe planetolog. Citi pe fața lui regretul pentru faptul că se avîntase în această discuție.

— Există suficientă apă? întrebă din nou Ducele.

— S-ar putea… să existe, răspunse Kynes.

Simulează incertitudinea! gîndi Jessica.

Cu simțul său mai ascuțit pentru adevăr, Paul percepu substratul afirmației și își solicită la maximum resursele antrenamentului pentru a-și ascunde tulburarea. *Există apă suficientă*! *Dar Kynes nu vrea să se știe acest lucru.*

— Planetologul nostru nutrește multe visuri interesante, comentă răutăcios Bewt. Visează împreună cu fremenii… la împliniri de profeții și la mîntuitori.

În jurul mesei se auziră cîteva rîsete. Jessica și le notă: traficantul, fiica fabricantului de distraie, Duncan Idaho, femeia cu misterioasa agenție de ghizi turistici.

Ciudat mai sînt împărțite tensiunile în seara asta, își spuse ea. *Se petrec prea multe lucruri pe care nu le pot înțelege. Trebuie să-mi găsesc neapărat surse de informare*.

Ducele își plimbă privirea de la Kynes la Bewt, apoi la Jessica. Simțea o stranie decepție. I se părea că-i scăpase un lucru de importanță vitală.

— *S-ar putea să existe*, murmură el.

Kynes spuse repede:

— Poate c-ar trebui să discutăm despre asta altă dată, Domnia Ta. Sînt prea multe…

Tăcu brusc. Un soldat în uniformă Atreides dăduse buzna pe ușa de serviciu. Omul trecu pe lîngă santinele, se îndreptă grăbit spre Duce, se aplecă la urechea lui și începu să-i vorbească în șoaptă.

Jessica recunoscu însemnele detașamentului lui Hawat și își reprimă îngrijorarea. Se întoarse către soția fabricantului de distraie – o femeie plăpîndă, cu părul negru și trăsături delicate.

— Abia te-ai atins de mîncare, draga mea. Să-ți comand altceva?

Femeia se uită la bărbatul ei, apoi răspunse timorată:

— Nu prea mi-e foame.

În clipa aceea, Ducele se ridică în picioare și rosti cu un ton aspru, poruncitor:

— Rămîneți la locurile dumneavoastră. Va trebui să mă scuzați, dar a intervenit ceva care necesită prezența mea.

Făcu un pas lateral.

— Paul, te rog să fii tu gazdă în locul meu.

Paul se sculă de pe scaun. Vru să-l întrebe pe tatăl său ce se întîmplase, apoi se răzgîndi. Trebuia să-și păstreze calmul aristocratic, să facă față situației cu toată demnitatea. Ocoli colțul mesei și se așeză în scaunul tatălui său.

Ducele se întoarse spre nișa în care veghea Halleck.

— Gurney, ocupă, te rog, locul lui Paul la masă, spuse el. Să nu rămînă un număr impar. După ce-o să terminați cina, s-ar putea să te chem împreună cu el la postul de comandă de pe terenul de debarcare. Să fiți pregătiți.

Halleck își făcu apariția. Era îmbrăcat în uniforma de gală, dar urîțenia trupului său mătăhălos părea nelalocul ei printre veșmintele scînteietoare ale celorlalți oaspeți. Își rezemă balisetul de perete, se apropie de scaunul eliberat de Paul și se așeză.

— Vă rog să nu vă alarmați, reluă Ducele, dar doresc să nu părăsească nimeni clădirea fără permisiunea corpului de gardă. Atît timp cît rămîneți aici, veți fi în perfectă siguranță. Vă asigur că vom rezolva cît se poate de repede această mică neplăcere.

Paul sesiză cuvintele codificate din enunțul tatălui său – *gardă–siguranță–repede*. Era vorba de o problemă de securitate, nu de violență. Observă că și mama sa descifrase același mesaj. Răsuflară amîndoi ușurați.

Ducele le adresă tuturor un salut scurt cu capul, se întoarse și ieși grăbit pe ușa de serviciu, urmat de soldatul său.

— Vă rog să vă continuați cina, rosti Paul. Mi se pare că doctorul Kynes spunea ceva despre apă.

— Nu s-ar putea să reluăm discuția altă dată? întrebă Kynes.

— Cînd dorești, răspunse Paul.

Și Jessica observă, cu un sentiment de mîndrie, atitudinea demnă, maturitatea și siguranța de sine ale fiului ei.

Bancherul își înălță carafa cu apă și gesticulă cu ea către Bewt:

— Niciunul dintre noi nu-l poate întrece pe meșterul Bewt la vorbe-nflorite. Așa frumos le brodește, de parc-ar aspira la rangul de Casă Mare! Hai, meștere Bewt, închină un toast din partea noastră a tuturor. Poate că știi vreo cugetare destul de înțeleaptă ca să-i fie pe plac și puștiului ce trebuie tratat ca un bărbat.

Jessica își încleștă pumnul mîinii drepte sub masă. Îl zări pe Halleck schimbînd un semnal de mînă cu Idaho, văzu că santinelele aliniate lîngă pereți ocupă, cu mișcări discrete, poziții de luptă.

Bewt îi aruncă o privire veninoasă bancherului.

Paul se uită repede la Halleck, la gărzile gata să intervină, apoi îl țintui pe bancher cu privirea pînă ce acesta lăsă jos carafa. Spuse, tărăgănat:

— Odată, pe Caladan, am văzut cadavrul unui pescar înecat. Avea…

— Înecat? exclamă fata fabricantului de distraie.

Paul șovăi, apoi continuă:

— Da. Scufundat în apă și mort prin asfixiere. Înecat.

— Interesantă moarte, murmură fata.

Paul îi adresă un surîs înghețat și se întoarse din nou către bancher:

— Interesant era altceva la omul acela, și anume rănile de pe umerii săi. Răni provocate de încălțările ghintuite ale altui pescar. Victima făcuse parte din echipajul unei șalupe – o navă cu care se călătorește pe apă. Șalupa naufragiase… se scufundase sub apă. Un alt pescar, care ajutase la recuperarea cadavrului, spunea că văzuse deseori urme de felul acela. Rănile arătau că, în momentul naufragiului, un alt membru al echipajului încercase să se cațere pe umerii năpăstuitului său tovarăș, ca să ajungă la suprafață – la aer.

— Care-i partea interesantă a întîmplării? întrebă bancherul.

— Remarca tatălui meu, care era de față. A spus că gestul înecatului care se cațără pe umerii altuia ca să se salveze este scuzabil… cu excepția cazului cînd o face în careul ofițerilor…

Paul așteptă cîteva clipe pentru a-i da timp bancherului să înțeleagă ce avea să urmeze, apoi termină:

— Și, aș adăuga eu, cu excepția cazului cînd o face la masă.

În sală se așternu brusc tăcerea.

Asta a fost o imprudență, gîndi Jessica. *Rangul bancherului i-ar putea permite să-l provoace pe fiul meu la duel.* Văzu că Idaho era pregătit să intervină. Santinelele stăteau nemișcate, așteptîndu-i semnalul. Gurney Halleck era cu ochii pe oamenii din fața sa.

— Ho-ho-hoooo!

Tuek, traficantul, rîdea în hohote, cu capul dat pe spate.

Pe chipurile mesenilor apărură zîmbete nervoase.

Bewt începu să rînjească.

Bancherul își trase scaunul înapoi și îl fulgeră cu privirea pe Paul.

— Cine-i înfruntă pe Atreizi o face pe pielea lui, comentă impasibil Kynes.

— Atreizii obișnuiesc să-și insulte oaspeții? mugi bancherul.

Înainte ca Paul să poată răspunde, Jessica se aplecă peste masă și rosti:

— Domnule!

Iar în gînd: *Trebuie să ne lămurim ce urmărește această unealtă a Harkonnenilor. Un nou atentat la viața lui Paul? Îl mai ajută și altcineva?*

— Fiul meu evocă un tablou și dumneata îți vezi în el portretul? întrebă ea. Fascinantă destăinuire.

Își strecură pe furiș mîna spre cristaiul a cărui teacă și-o prinsese deasupra gleznei.

Bancherul își întoarse privirea dușmănoasă spre Jessica. Paul își trase ușor scaunul mai înapoi, gata să sară dacă va fi nevoie. Recepționase cuvîntul cifrat: *tablou*. *„Pregătește-te pentru violență.”*

Kynes se uită lung la Jessica, apoi îi făcu un semn discret lui Tuek.

Traficantul se sculă brusc în picioare și înălță carafa.

— Propun un toast! strigă el. Să bem în sănătatea tînărului Paul Atreides, care arată ca un puști, dar se poartă ca un bărbat.

De ce se amestecă? se întrebă Jessica.

Bancherul își strămutase acum privirea la Kynes și Jessica observă groaza care se întipărise din nou pe chipul agentului.

Oaspeții începură să răspundă la îndemnul toastului.

Oamenii se supun voinței lui Kynes, gîndi Jessica. *A dat de înțeles că e de partea lui Paul. Care să fie secretul puterii lui? În nici un caz faptul că este Arbitru al Schimbării. Funcția asta e temporară. Și sînt sigură că nu-i vorba nici de rangul lui de funcționar imperial.*

Își retrase mîna de pe mînerul cristaiului și înălță carafa în direcția lui Kynes. Planetologul îi răspunse cu același gest.

Numai Paul și bancherul (*Susu*! *Stupidă poreclă*! gîndi Jessica) rămăseseră nemișcați. Bancherul continua să se uite la Kynes. Paul privea fix farfuria dinaintea lui.

Eram stăpîn pe situație, gîndi el. *De ce s-au amestecat?* Privi pe sub sprîncene capetele invitaților din fața sa. *Pregătește-te de violență? Din partea cui? Din partea bancherului? În nici un caz.*

Halleck spuse fără să se adreseze cuiva anume:

— Într-o societate ca a noastră, oamenii n-ar trebui să se pripească atunci

cînd li se pare că sînt insultați. Nu rareori o hotărîre nechibzuită înseamnă curată sinucidere. O privi pieziș pe fiica fabricantului de distraie, urmă: Nu ești de aceeași părere, domnișoară?

— Oh, ba da, ba da, categoric! se grăbi să răspundă fata. Se abuzează tot timpul de violență. Mi se face de-a dreptul silă. De cele mai multe ori, nu-i vorba de nici o ofensă și, totuși, mor oameni. Este absurd.

— Este absurd, într-adevăr, întări Halleck.

Jessica sesiză jocul aproape perfect al fetei și gîndi: *Gîsculița asta nu-i deloc o gîsculiță*. Și, în clipa aceea, înțelese în ce consta amenințarea și-și dădu seama că înțelesese și Halleck. Plănuiseră să-l îmbrobodească pe Paul prin intermediul unei femei. Jessica răsuflă ușurată. Fiul ei întrevăzuse, probabil, cel dintîi manevra – antrenamentul lui nu-l lăsase să omită acest gambit banal.

— Mi se pare că sînt necesare noi scuze, se adresă Kynes bancherului.

Agentul îi întoarse Jessicăi un surîs chinuit și zise:

— Doamnă, mă tem că am băut peste măsură. S-au servit vinuri tari la masa aceasta, iar eu nu-s prea obișnuit cu asemenea băuturi.

Jessica îi auzi veninul din voce. Răspunse cu amabilitate:

— În relațiile cu străinii trebuie să privești cu îngăduință deosebirile de obiceiuri și educație.

— Mulțumesc, Doamnă.

Soția fabricantului de distraie se aplecă înspre Jessica și-i spuse:

— Ducele zicea că, rămînînd aici, sîntem în siguranță. Sper că n-au început noi conflicte armate.

A fost îndrumată să canalizeze conversația pe făgașul ăsta, gîndi Jessica.

— Nu cred că-i vorba de ceva grav, spuse ea. Dar, deocamdată, mai există o serie de probleme care necesită prezența Ducelui. Nici o măsură de precauție nu-i de prisos, atît timp cît continuă vrăjmășia dintre Casele Atreides și Harkonnen. Ducele a jurat kanly. Și bineînțeles, nu se va lăsa pînă ce nu-i va fi lichidat pe toți agenții Harkonnenilor care se mai află pe Arrakis. Se uită pieziș la reprezentantul Băncii Ghildei și adăugă: Iar legile Convenției îi îngăduie acest lucru. Apoi, privindu-l pe planetolog: Nu-i așa, doctore Kynes?

— De bună seamă, răspunse acesta.

Fabricantul de distraie o înghionti discret pe soția lui.

Femeia se uită repede la el și spuse:

— Parcă mi s-a făcut și mie foame. Aș gusta din friptura aceea de pasăre care s-a servit mai înainte.

Jessica îi făcu semn unui valet, apoi se întoarse către bancher:

— Chiar, domnule, vorbeai ceva mai înainte despre păsări și despre obiceiurile lor. Aflu tot mai multe lucruri interesante în legătură cu Dune. Spune-mi, unde se află locurile cu mirodenii? Vînătorii trebuie să pătrundă adînc înspre centrul deșertului?

— O, nu, Doamnă. Se cunosc foarte puține lucruri despre centrul deșertului. Și aproape nimic despre emisfera sudică.

— Există o poveste care spune că în ținuturile sudice s-ar afla un gigantic Filon-Mamă de mirodenie, interveni Kynes, dar bănuiala mea este că-i doar o plăsmuire și-un pretext de baladă. Din cînd în cînd, unii vînători mai cutezători pătrund în zonele limitrofe centurii centrale, dar expedițiile acestea sînt extrem de periculoase – navigația-i nesigură și furtunile-s foarte frecvente. Cu cît se

acționează mai departe de bazele de la poalele Scutului, cu atît devin mai posibile accidentele. Deocamdată, s-a dovedit nerentabil să ne aventurăm prea departe, spre sud. Poate că dac-am dispune de-un satelit meteorologic…

Bewt își înălță capul din farfurie și vorbi cu gura plină, adresîndu-se tuturor:

— Se zice că fremenii pot ajunge acolo, că ei se pot deplasa unde vor, că au descoperit sugători și sifîntîni chiar și în emisfera sudică.

— Sugători și sifîntîni? se miră Jessica.

Kynes răspunse repede:

— Vorbe, Doamnă, vorbe. Astea există pe alte planete, dar nu pe Arrakis. Sugătorile sînt locuri în care apa se infiltrează pînă la suprafață sau destul de aproape de suprafață ca să poată fi descoperită după anumite semne. Sifîntîna e tot un fel de sugătoare, din care se poate sorbi apă printr-un tub înfipt în sol… cel puțin așa se zice.

Nu pare sincer, gîndi Jessica.

De ce minte? se întrebă Paul.

— Foarte interesant, comentă Jessica. Și gîndi: *„Se zice…” Curioase șabloane verbale mai au pe-aici. Măcar de și-ar da seama cît de revelatoare este exprimarea aceasta pentru credința în superstiții de care nu pot scăpa.*

— Am auzit, interveni Paul, că aveți o zicală: „Lustrul vine de la oraș, iar înțelepciunea din deșert.”

— Arrakisul are multe zicale, spuse enigmatic Kynes.

Jessica se pregătea să formuleze o nouă întrebare, cînd un valet se apropie de ea, se înclină și îi întinse un bilet. Ea îl despături, recunoscu scrisul Ducelui și semnele de cod. Citi repede mesajul, apoi se adresă tuturor:

— Sper că vă va face plăcere să aflați că Ducele ne trimite vești îmbucurătoare. Problema pentru care a trebuit să ne părăsească a fost rezolvată. S-a găsit aerotransportorul dispărut. Un agent Harkonnen strecurat printre membrii echipajului i-a silit pe ceilalți să aterizeze la o bază a traficanților, în speranța că le va putea vinde acestora aparatul. Și omul, și mașina au fost predate trupelor noastre.

Își înclină ușor capul către Tuek.

Traficantul îi răspunse cu aceeași mișcare.

Jessica împături biletul și-l strecură în mînecă.

— Mă bucur că nu s-a ajuns la luptă deschisă, declară bancherul. Populația speră din toată inima că Atreizii vor aduce pacea și prosperitatea.

— Mai ales prosperitatea, rosti Bewt.

— Cred că așteptați cu toții desertul, spuse senină Jessica. I-am comandat bucătarului nostru o specialitate caladaneză: orez pundi cu cremă dolsa.

— Sună foarte îmbietor, zise fabricantul de distraie. Cum aș putea obține și eu rețeta?

— Vei primi orice rețetă dorești, domnule, răspunse Jessica, înregistrînd omul pentru a discuta despre el cu Hawat. Fabricantul era tipul arivistului meschin și fricos, care putea fi cumpărat ieftin.

În jurul ei, convivii își reluaseră flecăreala: „Ce material drăguț…” „A comandat o montură la fel de superbă ca piatra…” „Poate că vom încerca să sporim producția în trimestrul următor…”

Jessica se uită la farfuria din fața ei, reflectînd la pasajul cifrat din

mesajul lui Leto: „Harkonnenii au încercat să debarce un transport de lasere. Le-am capturat. Asta nu înseamnă însă că n-au reușit să debarce și alte trans*porturi. Și în orice caz, e o dovadă că nu se prea sinchisesc de scuturi. Luați măsuri de precauție în consecință.”*

Lasere, gîndi Jessica, descumpănită. Fasciculele incandescente de lumină brizantă puteau străpunge orice material cunoscut, neprotejat de un scut defensiv. Faptul că fenomenul de conexiune inversă, la contactul cu scutul, putea să provoace explozia simultană a celor două surse de energie nu-i preocupa pe Harkonneni. De ce? O explozie laser–scut era o variabilă periculoasă: putea fi mai puternică decît orice armă atomică sau putea provoca doar moartea trăgătorului și a țintei sale.

Necunoscutele problemei o neliniștеau.

Îl auzi pe Paul spunînd:

— Nu m-am îndoit nici o clipă că vom găsi transportorul. Cînd tatăl meu își pune în gînd să rezolve o problemă, o rezolvă. Harkonnenii încep să descopere și ei acest adevăr.

Se laudă, gîndi Jessica. *N-ar trebui să se laude. Cînd urmează să-ți petreci noaptea ascunzîndu-te sub pămînt, de frica laserelor, n-ai dreptul să te lauzi.*

[112] CHAUMURKY: (murky sau musky, în unele dialecte) otravă administrată în băuturi.

[113] CHAUMAS: (sau aumas, în unele dialecte) otravă administrată în mîncăruri solide, spre deosebire de alte otrăvuri, administrate pe alte căi.

N-avem scăpare – plătim pentru violența strămoșilor noștri.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Jessica, auzind larmă din holul principal, aprinse lampa de lîngă pat. Ceasul de aici nu fusese potrivit la ora locală și trebui să scadă mintal douăzeci și unu de minute, ca să-și dea seama că era ora două noaptea.

Deși puternică, larma era confuză.

Să fi declanșat Harkonnenii atacul? se întrebă.

Coborî din pat și se duse la monitor. Pe unul dintre ecrane îl văzu pe Paul, dormind în compartimentul cel mai adînc al beciului, unde i se improvizase în grabă un dormitor. Evident, zgomotul nu ajungea pînă acolo. În camera Ducelui nu era nimeni; patul nu fusese desfăcut. Oare Leto mai era și acum pe terenul de debarcare?

Jessica rămase nemișcată în mijlocul încăperii, trăgînd cu urechea.

DeslușI o voce care striga cuvinte dezlînate. Apoi o altă voce, care-l chema pe doctorul Yueh. Jessica găsi o mantie, o îmbrăcă, își vîrî picioarele în papuci și își prinse cristaiul deasupra gleznei.

Din nou, o voce îl strigă pe Yueh.

Jessica își încinse mantia la mijloc și ieși pe coridor. Brusc, o străfulgeră un gînd: *Dacă a fost rănit Leto*?

Începu să alerge.

I se păru că nu va mai ajunge niciodată la capătul coridorului. Ieși de sub arcadă, trecu în goană prin sala de mîncare, se năpusti în pasajul care ducea în holul principal. Se opri năucă în sala vastă, puternic luminată. Toate lămpile cu suspensie de lîngă pereți străluceau la intensitatea maximă.

În dreapta ei, chiar în fața ușii de la intrare, zări doi soldați din corpul de gardă, ținîndu-l de subsuori pe Duncan Idaho, al cărui cap se bălăngănea de colo-colo, cu bărbia în piept. Jessica îi privi încremenită.

Unul dintre soldați i se adresă dojenitor lui Idaho:

— Vezi ce-ai făcut? Ai trezit-o pe Doamna Jessica.

În spatele lor, draperiile grele stăteau umflate, semn că ușa rămăsese deschisă. Nici Ducele, nici Yueh nu se vedeau nicăieri. Ceva mai departe, retrasă, Mapes îl privea cu răceală pe Idaho. Purta o robă cafenie, cu un desen în serpentină pe tiv, iar în picioare avea ghete de deșert cu șireturile desfăcute.

— Bine c-am trezit-o, bolborosi Idaho. Își dădu capul pe spate și zbieră: Pe Grumman[114] mi-am muiat întîiaj' dată sabia-n sînge!

Maică Mare! *E beat*! gîndi Jessica.

Fața oacheșă și rotundă a lui Idaho se schimonosi într-o grimasă arțăgoasă. Părul lui creț, ca blana unui țap negru, era năclăit de praf. Avea tunica ruptă într-o parte și, de sub marginile zdrențuite, îi atîrna un colț al cămășii de

borangic pe care o purtase la cină.

Jessica se apropie de el.

Unul dintre soldați o salută, fără a-l slăbi pe Idaho.

— N-am știut ce să facem cu el, Doamnă. Vocifera în fața casei, dar nu voia să intre. Ne-am temut să nu treacă vreun localnic și să-l vadă în halul ăsta. Ne-ar fi ieșit vorbe.

— De unde vine? întrebă Jessica.

— După cină a condus-o acasă pe una din domnișoare, Doamnă. Din ordinul lui Hawat.

— Ce domnișoară?

— Una din fetișcanele de la agenția de ghizi. Nu știi, Doamnă? Se uită cu coada ochiului la Mapes, apoi își coborî glasul: Se apelează totdeauna la Idaho pentru supravegherea doamnelor.

Foarte bine! gîndi Jessica. *Dar de ce-i beat*?

Se încruntă și se întoarse către Mapes.

— Mapes, adu-i un stimulent. Cofeină, dacă se poate. Vezi dacă n-a mai rămas niște cafea cu melanj.

Idaho își înălță anevoie capul, se uită chiorîș la Jessica și bodogăni:

— Am căsăpit mai mul' de-o sută d'inși pen' Duce… Da' vreau să știu și io ce caut aici? Su' pămînt nu-i de trăit. Deasupra, nici atît. Ce dracu' de lume mai e ș-asta, ha?

Dinspre coridor se auzi un zgomot. Jessica își întoarse capul, îl văzu pe Yueh venind către ei, cu trusa medicală în mîna stîngă. Diamantul tatuat pe fruntea lui se contura mai pregnant ca oricînd.

— Iaca și dom' doctor! zbieră Idaho. Ce-i, doctore? Ai venit să-m'pui atele? Își roti ochii încețoșați în direcția Jessicăi. Prost bancu', ă?

Jessica se încruntă, dar nu spuse nimic. Se întrebă: *Ce motiv ar putea avea Idaho să se îmbete*? *Nu cumva a fost drogat*?

— Afurisita aia de bere de mir'denie, mormăi Idaho, încercînd să stea drept.

Mapes reveni cu o ceașcă aburindă în mîini. Se opri nehotărîtă în spatele lui Yueh, apoi se uită la Jessica. Ea îi făcu semn să aștepte.

Yueh își lăsă jos trusa, o salută pe Jessica și spuse:

— Berea de mirodenie, zici?

— A mai strajnică pileală, bîigui Idaho. Încercă să ia poziție de drepți și urlă: Pe Grumman mi-am muiat întîiaj' dată sabia-n sînge! Am tăiat un Harkon… pen' Duce l-am tăiat.

Yueh se întoarse, se uită la ceașca pe care o ținea Mapes.

— Ce-i acolo?

— Cofeină, spuse Jessica.

Yueh luă ceașca și i-o întinse lui Idaho.

— Bea asta, băiete.

— Nu ma' beau nimic.

— Iar eu îți spun: bea-o!

Capul lui Idaho se bălăngăni în direcția lui Yueh. Clătinîndu-se, spadasinul făcu un pas înainte, tîrîndu-i pe cei doi soldați după el.

— M-am săturat pînă-n gît să to' fac pe placu' 'Niversulu-mperial, doctore!

Acu' o să mai facem ș' cum vreau io.

— După ce-o să bei asta, spuse Yueh. Nu-i decît cafea.

— O porcărie ca ș' planeta asta! Cu-afurisitu' ei de soare alb. Care decolorează totu'… și strîmbă toate…

— Bun, acum însă e noapte, îi spuse Yueh răbdător. Fii băiat de treabă și dă pe gît ceașca asta. O să te simți mai bine.

— Nu vreau să mă sim'ai bine!

— Doar n-o să ne petrecem noaptea tocmindu-ne cu el, interveni Jessica. Și gîndi: *Are nevoie de-un șoc*.

— Te poți retrage, Doamnă, zise Yueh. Am eu grijă de el.

Jessica își scutură capul. Făcu un pas înainte și îl lovi cu putere pe Idaho peste față.

Spadasinul se dădu înapoi, trăgînd santinelele după el, și o fulgeră cu privirea.

— Cum te porți în casa Ducelui tău? șuieră ea. Smulse ceașca din mîna lui Yueh, împroșcînd picături de lichid, și i-o vîrî sub nas lui Idaho. Bea-o imediat! E un ordin!

Idaho se îndreptă brusc și o privi fix, urît. Apoi vorbi încet, pronunțînd cuvintele răspicat și atent:

— Nu primesc ordine de la o blestemată de spioană aflată în slujba Harkonnenilor.

Yueh se cutremură și se întoarse spre Jessica.

Chipul ei se făcuse livid. Dădu încet din cap. Acum pricepuse totul. Vorbele și faptele observate în cursul ultimelor zile, vorbele și faptele al căror înțeles i se păruse trunchiat căpătaseră deodată semnificație. O copleși o furie aproape insuportabilă. Fu nevoită să-și solicite toate resursele antrenamentului ei Bene Gesserit ca să-și regleze pulsul și să-și egalizeze respirația. Văpaia însă continuă să pîlpîie mocnit în sufletul ei.

Se apelează totdeauna la Idaho pentru supravegherea doamnelor!

Îl săgetă pe Yueh cu privirea. Doctorul își lăsă ochii în jos.

— Știai? întrebă ea.

— Am… auzit unele vorbe, Doamnă. Dar n-am vrut să-ți îngreunez povara.

— Hawat! șuieră ea. Să vină imediat la mine Thufir Hawat!

— Doamnă, dar…

— Imediat!

Nu poate fi decît Hawat, gîndi ea. *Dacă ar fi provenit din altă sursă, o asemenea bănuială ar fi fost respinsă imediat*.

Idaho își scutură capul și bolborosi:

— Nu mai puteam să-m' țin gura.

O clipă, Jessica se uită la ceașca pe care o ținea în mînă, apoi, brusc, îi azvîrli conținutul în obrazul lui Idaho.

— Închideți-l într-una din camerele pentru oaspeți, din aripa de est, porunci ea. Să doarmă acolo pînă-și… revine.

Cei doi soldați o priviră posomorîți. Unul dintre ei îngăimă:

— Poate c-ar fi mai bine să-l ducem în altă parte, Doamnă. L-am putea…

— Trebuie să stea aici! se răsti Jessica. I s-a încredințat o misiune aici! În glas îi răzbătu amărăciunea: Supravegherea doamnelor este specialitatea lui.

Soldatul înghiți în sec.

— Unde e Ducele? întrebă ea.

— La postul de comandă, Doamnă.

— Hawat e cu el?

— Hawat e în oraș, Doamnă.

— Duceți-vă după el și aduceți-l aici. Îl aștept în camera mea.

— Doamnă…

— Dacă este nevoie, îl voi chema și pe Duce, spuse ea. Dar sper să nu fie nevoie. N-aș vrea să-l tulbur cu povestea asta.

— Prea bine, Doamnă.

Jessica vîrî ceașca goală în mîinile lui Mapes, care o privi întrebător cu ochii ei albastru-în-albastru.

— Du-te și te culcă, Mapes.

— Ești sigură că nu mai ai nevoie de mine, Doamnă?

Jessica îi adresă un surîs mohorît.

— Sînt sigură.

— Poate că ar fi mai bine să lași totul pe mîine, Doamnă, interveni Yueh. Ți-aș putea da un sedativ și…

— Întoarce-te în apartamentul dumitale și lasă-mă pe mine să fac ceea ce cred de cuviință, rosti ea. Apoi îl bătu încetișor pe braț, pentru a atenua asprimea poruncii: E mai bine așa, crede-mă.

Își înălță brusc fruntea, se răsuci și părăsi holul, îndreptîndu-se către apartamentul ei. Mergea cu spatele drept, cu ochii ațintiți înainte. Ziduri reci… coridoare… o ușă cunoscută… Apăsă brutal clanța, intră și trînti ușa în spatele ei. Rămase nemișcată, privind cu ochi scăpărători ferestrele opacizate de scutul defensiv al camerei. *Hawat*! *Să se fi vîndut Harkonnenilor*? *Vom vedea*.

Se apropie de jilțul de modă veche, tapițat cu piele de schlag[115] brodată, și îl întoarse cu fața spre ușă. Își aduse aminte subit de cristaiul aflat în teaca prinsă deasupra gleznei. Desprinse teaca și și-o legă pe antebraț, încercînd apoi alunecarea armei. Privi încă o dată prin cameră, fixîndu-și cu precizie în minte, ca măsură de prevedere, poziția fiecărui obiect: divanul din colț, scaunele cu spătar drept de lîngă perete, cele două măsuțe joase, țitera prinsă în suportul ei, lîngă ușa dormitorului.

Lămpile cu suspensie împrăștiau o lumină palidă, trandafirie. Le micșoră și mai mult intensitatea, apoi se așeză în jilț. Bătu încetișor cu degetele în tapițeria brațelor, mulțumită de masivitatea impunătoare a fotoliului, atît de potrivit pentru ceea ce avea să urmeze.

Acum poate să vină, gîndi ea. *Vom vedea ce e de văzut*! Și se pregăti de așteptare, în stilul Bene Gesserit, acumulînd răbdare, drămuindu-și forțele.

Mai curînd decît își închipuise, în ușă se auzi o bătaie și, la îndemnul ei, Hawat intră în încăpere.

Jessica îl privi fără să-și părăsească jilțul, observînd în mișcările lui prezența vibrantă a energiei induse de drog, sesizînd dincolo de paravanul acesta semnele oboselii. Ochii umezi și bătrîni ai lui Hawat scînteiau. Pielea lui încrețită părea ușor gălbuie în lumina din cameră; pe mîneca brațului drept al mentatului se întindea o pată mare, jilavă.

Jessica simți mirosul de sînge.

Îi arătă scaunul de lîngă perete și rosti:

— Ia-ți un scaun și așază-te în fața mea.

Hawat se înclină și făcu precum îi spusese. *Toate astea pentru că dobitocul de Idaho s-a îmbătat*! gîndi el. Iscodi chipul Jessicăi, întrebîndu-se cum o va scoate la capăt.

— De mult trebuia să lămurim cîteva lucruri în ceea ce ne privește, spuse Jessica.

— Care-i necazul, Doamnă? întrebă Hawat, așezîndu-se și lăsîndu-și mîinile pe genunchi.

— Nu face pe neștiutorul cu mine! se răsti ea. Dacă nu ți-a spus Yueh pentru ce te-am chemat, atunci ai aflat-o de la vreunul din spionii pe care i-ai pus pe urmele mele. Cel puțin cînd sîntem numai noi doi, putem vorbi fără ascunzișuri…

— Cum dorești, Doamnă.

— În primul rînd vreau să-mi răspunzi la o întrebare. Ești, în clipa de față, agentul Harkonnenilor?

Hawat se smulse pe jumătate din scaun. Cu fața neagră de mînie, mîrîi:

— Îndrăznești să mă insulți astfel?

— Stai jos, rosti ea. Ai îndrăznit același lucru.

Încet, mentatul se lăsă pe scaun.

Iar Jessica, descifrînd semnele de pe chipul pe care îl cunoștea atît de bine, își îngădui un suspin de ușurare. Nu e Hawat.

— Acum știu că ai rămas credincios Ducelui meu, spuse ea. Și sînt dispusă să-ți iert afrontul.

— E ceva de iertat?

Jessica se încruntă și gîndi: *Să-mi joc atuul*? *Să-i spun că de cîteva săptămîni o port în mine pe fiica ducelui*? *Nu… Nici măcar Leto nu știe încă… Asta n-ar face decît să-i complice existența, să-l tulbure, acum cînd trebuie să-l preocupe doar supraviețuirea noastră. Poate mai tîrziu. Mai este timp*.

— O Dreptvorbitoare ar putea să rezolve problema asta, spuse cu voce tare, dar din păcate nu avem o Dreptvorbitoare autorizată de Curtea Supremă.

— Așa este. Nu avem Dreptvorbitoare.

— Să se fi strecurat vreun trădător printre noi? întrebă ea. I-am cercetat cu cea mai mare grijă pe toți oamenii noștri. Cine-ar putea fi? Gurney nu-i. Nici Duncan. Locotenenții lor nu ocupă poziții strategice demne de luat în seamă. Tu nu ești, Thufir. Paul nu poate fi. *Știu* că nu sînt eu. Cine mai rămîne? Yueh? Să-l chem aici, să-l pun la încercare?

— N-ar avea nici un rost, spuse Hawat. Yueh este condiționat de Înaltul Colegiu. De asta sînt *eu* absolut sigur.

— Și în plus, soția lui, Bene Gesserit, a fost ucisă de Harkonneni, adăugă Jessica.

— Asta era, deci, zise Hawat.

— N-ai remarcat niciodată ura din glasul lui, atunci cînd rostește numele Harkonnen?

— Știi că n-aud asemenea lucruri, murmură Hawat.

— De unde pînă unde a căzut bănuiala asupra mea? întrebă ea.

Mentatul se posomorî.

— Doamnă, mă pui într-o situație imposibilă. În primul rînd, îi datorez loialitate Ducelui.

— Cunosc această loialitate și de aceea ți-am spus că sînt dispusă să iert multe.

— Iar eu mă văd silit să-ntreb din nou: e ceva de iertat?

— Remiză?

Bătrînul mentat ridică din umeri.

— Foarte bine, rosti Jessica. Să vorbim atunci despre altceva. Despre Duncan Idaho, luptătorul iscusit ale cărui însușiri de paznic și supraveghetor sînt atît de prețuite. În noaptea asta, a băut peste măsură ceva ce se numește bere de mirodenie. Mi s-a adus la cunoștință că și alți oameni de-ai noștri s-au intoxicat cu băutura aceasta. E adevărat?

— Văd că ești bine informată, Doamnă.

— Sunt. Nu ți se pare că bețiile astea sînt simptomatice, Thufir?

— Vorbești în cimilituri, Doamnă.

— Folosește-ți facultățile de mentat! se răsti ea. Nu știi ce-i cu Duncan? Cu ceilalți? Îți spun eu, în două vorbe: n-au patrie.

Hawat își ațintì degetul către podea.

— Arrakisul e patria lor.

— Arrakisul nu înseamnă nimic pentru ei! Patria lor era Caladanul. Dar noi i-am dezrădăcinat. Au rămas fără patrie. Și se tem că Ducele le-a înșelat speranțele.

Hawat înțepeni în scaun.

— Dacă vreunul dintre oamenii noștri ar rosti asemenea vorbe, ar fi…

— Încetează, Thufir! E defetist sau trădător medicul care dă diagnosticul corect al unei boli? Nu vreau decît să vindec boala.

— Ducele mi-a încredințat *mie* misiunea aceasta.

— Dar nu se poate să nu-ți dai seama că-i normal să mă intereseze *și pe mine* mersul unei asemenea boli. Și nu se poate să nu recunoști că mă pricep *și eu* puțin la asemenea lucruri.

Trebuie oare să-i aplic un șoc mai serios? se întrebă. *Cred că da… Trebuie să-l smulg cumva din rutină.*

— Interesul Domniei Tale ar putea fi interpretat și altfel, observă Hawat și dădu din umeri.

— Așadar, m-ai osîndit deja?

— Nu, Doamnă. Dar în situația în care ne aflăm, nu-mi pot asuma nici un risc. *Niciunul.*

— O tentativă de asasinare a fiului meu ți-a scăpat neobservată chiar în casa aceasta, spuse ea. Cine și-a asumat riscul ăsta?

Chipul mentatului se întunecă.

— I-am prezentat Ducelui demisia mea.

— Dar *mie* mi-ai prezentat-o? Sau lui Paul?

Hawat nu mai reuși să-și ascundă mînia. Începu să răsufle repede, cu nările dilatate. Ochii îi scăpărară. Jessica îi văzu tîmplele pulsînd năvalnic.

— Sînt slujitorul Ducelui, spuse el, mușcînd parcă fiecare cuvînt.

— Nu există nici un trădător, zise Jessica. Altundeva-i amenințarea. Poate că e ceva în legătură cu laserele. Poate că vor încerca să instaleze lasere cu declanșare întîrziată, îndreptate asupra scutului defensiv al clădirii. Poate că…

— Și cine ar putea dovedi după aceea că n-a fost vorba de o explozie atomică? o întrerupse Hawat. Nu, Doamnă. N-ar risca o *asemenea* ilegalitate.

Radiația rămîne. Dovezile sînt greu de înlăturat. Nu. Vor respecta majoritatea legilor. Sînt sigur că există un trădător.

— Zici că ești slujitorul Ducelui! Ai fi în stare să-l distrugi, încercînd să-l salvezi?

Hawat inspiră adînc, apoi rosti:

— Dacă ești nevinovată, Doamnă, vei primi scuzele mele cele mai umile.

— Să privim altfel lucrurile, Thufir, zise, după o clipă, Jessica. Oamenii trăiesc cel mai bine atunci cînd fiecare își are locul său, cînd fiecare știe unde i-e locul în orînduiala naturală a lucrurilor. Distruge locul și distrugi omul. Dintre toți oamenii care îi sînt devotați Ducelui, Thufir, tu și cu mine sîntem situați ideal pentru a ne distruge unul altuia locul. Oare nu i-aș putea șopti și eu Ducelui, noaptea, că te bănuiesc de trădare? Cînd crezi că ar fi mai receptiv la asemenea șoapte, Thufir? Ce vrei să-ți spun mai mult de-atît?

— Mă amenințI? mîrîi el.

— Nu te amenințI. Nu vreau decît să-ți atrag atenția că cineva ne atacă, lovind tocmai în orînduiala esențială a traiului nostru. E un atac inteligent, diabolic. Îți propun să respingem acest atac, orînduindu-ne astfel viața încît să nu mai existe nici o fisură capabilă să creeze un punct vulnerabil.

— Mă acuzi de insinuarea unor bănuieli neîntemeiate?

— Exact. Neîntemeiate.

— Și vrei să răspunzi cu propriile-ți bănuieli?

— Tu trăiești din bănuieli, Thufir, nu eu.

— Te îndoiești de facultățile mele?

Jessica oftă.

— Thufir, aș vrea să-ți analizezi sentimentele personale implicate în povestea asta. Omul *natural* este un animal lipsit de logică. Logica judecăților tale este nenaturală, dar i se îngăduie să se manifeste atît timp cît are un caracter util. Ești întruchiparea logicii, Thufir – ești mentat. Cu toate acestea, soluțiile problemelor pe care le analizezi tu sînt concepte proiectate, într-un sens cît se poate de real, în afara ființei tale. Acolo sînt ele studiate, întoarse pe toate părțile, examinate din toate unghiurile.

— Nu cumva vrei să mă înveți propria mea meserie? întrebă el, fără a încerca să-și camufleze disprețul din glas.

— Înțelegi și-ți poți aplica logica la orice fenomen exterior ființei tale, continuă netulburată Jessica. Dar e în firea omului ca atunci cînd este confruntat cu probleme personale să-i vină foarte greu să-și scoată la iveală gîndurile cele mai intime și să le lase explorate de logică. Avem tendința să ne împotmolim, să dăm vina pe orice altceva decît pe adevărata problemă, cea care zace în adîncul sufletului nostru și ne roade.

— Încerci în mod deliberat să-mi subminezi încrederea în aptitudinile mele de mentat, șuieră el. Dacă aș afla că vreunul dintre oamenii noștri încearcă să saboteze astfel orice altă armă din arsenalul nostru, n-aș ezita să-l denunț și să-l distrug.

— Cei mai abili mentați au un respect sănătos pentru factorul de eroare din calculul lor, rosti ea.

— N-am pretins niciodată contrariul.

— Atunci, gîndește-te la simptomele pe care le-am observat amîndoi: oamenii se îmbată, se ceartă… Trăncănesc vrute și nevrute despre Arrakis, ignoră

cele mai elementare…

— Se plictisesc, asta-i tot, o întrerupse Hawat. Nu încerca să-mi torpilezi raționamentele, prezentîndu-mi o problemă clară într-o lumină tulbure.

Jessica îl privi lung. Se gîndi la oamenii Ducelui, care se frămîntau în barăci, într-o atmosferă în care tensiunea se ridicase atît de mult, încît aproape că se simțea miros de izolație arsă. *Au început să se asemene din ce în ce mai mult cu oamenii din legendele despre vremurile dinaintea Ghildei*, își spuse ea. *Au ajuns ca oamenii rătăcitorului printre stele, Ampoliros*[116]. *Sătui de bătălii… veșnic căutînd, pregătindu-se veșnic și veșnic nepregătiți.*

— De ce n-ai apelat niciodată la ajutorul meu în problemele pe care trebuia să le rezolvi pentru Duce? întrebă ea. Te temi să nu-ți pierzi postul?

Hawat o fulgeră cu privirea.

— Cunosc cîte ceva despre antrenamentul vostru de…

Tăcu brusc, apoi se încruntă.

— De ce te-ai oprit? Dă-i drumul, spune: de *vrăjitoare* Bene Gesserit.

— Cunosc cîte ceva despre antrenamentul *real* din școlile voastre. L-am observat și la Paul, dar să nu crezi că mă las prostit de lozinca vehiculată de Bene Gesserit… că existați, chipurile, numai pentru a servi.

Șocul trebuie să fie dur, gîndi ea. *E aproape pregătit să-l primească.*

— La consilii mă asculți respectuos, spuse cu voce tare, dar ții rareori seamă de părerile mele. De ce?

— Nu am încredere în motivele Bene Gesserit, replică el. N-ai decît să crezi că poți privi într-un om, n-ai decît să crezi că poți determina un om să facă exact ceea ce vrei să…

— Thufir, biet nătărău! hohoti ea sumbru.

Hawat își încleștă fălcile și își lipi spatele de speteaza scaunului.

— Indiferent ce zvonuri ți-au ajuns la urechi despre școlile noastre, reluă ea, să știi că adevărul le întrece. Dacă aș vrea să-l distrug pe Duce… să te distrug pe tine sau pe oricare altul dintre cei aflați în preajma mea, nimeni n-ar fi în stare să mă împiedice.

Și imediat după aceea gîndi: *De ce mă las pradă trufiei, rostind asemenea vorbe? Nu așa am fost învățată să procedez. Nu așa trebuie să-l zdruncin.*

Hawat își furișă mîna sub tunică, pipăi micul proiector de săgeți otrăvite. *Nu poartă scut*, gîndi el. *S-o fi crezînd chiar așa de grozavă? I-aș putea face de petrecanie chiar în clipa asta… dar, ah, ar fi vai și-amar dacă m-am înșelat!*

Jessica îi observase mișcarea.

— Să ne rugăm ca noi doi să n-ajungem niciodată la violență, spuse ea.

— Înțeleaptă propunere!

— Boala de care vorbeam însă continuă să se propage. Iată de ce te întreb din nou: nu e mai rațional să presupunem că Harkonnenii au semănat această bănuială ca să ne învrăjbească?

— Pare-se că ajungem iar la remiză, replică sec Hawat.

Ea oftă și își spuse: *E aproape pregătit.*

— Ducele și cu mine sîntem ca niște părinți pentru oamenii noștri. Poziția…

— Nu ești soția Ducelui, o întrerupse Hawat.

Jessica își impuse calmul și gîndi: *Bună ripostă.*

— Dar nici nu va avea altă soție, replică. Cel puțin atît timp cît trăiesc eu.

Și, așa cum am spus, sîntem ca niște părinți. Harkonnenii vor să frîngă această rînduială naturală a existenței noastre, vor să ne tulbure, să ne dezbine, să ne întunece mințile… Ce țintă li s-ar părea mai ademenitoare?

Hawat intui unde voia să ajungă Jessica și sprîncenele i se împreunară deodată într-o cută adîncă.

— Ducele? continuă ea. E o țintă atrăgătoare, într-adevăr, numai că nimeni altul, în afară poate doar de Paul, nu e mai bine păzit. Eu? Da, firește, dar își dau seama că o Bene Gesserit nu-i o țintă ușoară. Și-apoi există o țintă mai bună… Un om ale cărui îndatoriri creează, în mod inevitabil, o monstruoasă pată întunecată. Un om pentru care suspiciunea este la fel de naturală ca și respirația. Un om care își clădește întreaga viață pe insinuări și mister.

Mîna ei dreaptă se destinse ca un arc, către el.

— Tu!

Hawat dădu să sară din scaun.

— Nu ți-am permis încă să pleci, Thufir!

Cuvintele căzură ca un fulger.

Bătrînul mentat se prăbuși în scaun. Mușchii îl trădaseră. Instantaneu.

Jessica îl privi cu un zîmbet amar.

— Acum cunoști ceva despre antrenamentul nostru *real*, spuse ea.

Hawat își simți gîtlejul arzînd și încercă să înghită. Porunca ei fusese suverană, irezistibilă – rostită pe un ton și într-un chip care nu îngăduiau împotrivire. Trupul i se supusese înainte ca mintea lui să poată încropi un gînd. Nimic nu i-ar fi putut împiedica reacția aceasta – nici logica, nici mînia cea mai turbată… Nimic. Ceea ce făcuse Jessica demonstra o cunoaștere perfectă, intimă, a omului pe care îl putea manevra astfel. Hawat nu și-ar fi imaginat niciodată posibilitatea unui control atît de total.

— Ți-am spus mai înainte că ar trebui să ne înțelegem unul pe celălalt, rosti Jessica. De fapt, voiam să spun că tu ar trebui să mă înțelegi pe mine. Pentru că eu te-am înțeles de mult. Și îți mai spun o dată că, pentru mine, singura garanție pe care o oferi este loialitatea ta față de Duce.

Hawat o privi lung, umezindu-și buzele cu vîrful limbii.

— Dacă mi-aș fi dorit o marionetă, Ducele s-ar fi căsătorit cu mine, urmă ea. Ar fi putut chiar să rămînă cu impresia că a făcut-o din propria sa voință.

Hawat își lăsă capul în piept, continuînd s-o privească pe sub gene. Numai un autocontrol sever reuși să-l facă să se stăpînească să nu cheme garda. Autocontrolul… și supoziția că femeia aceasta l-ar putea împiedica. O supoziție nouă. I se încreți pielea amintindu-și felul în care îl dominase. În clipa aceea, cînd trupul îl trădase, Jessica ar fi putut să scoată o armă și să-l ucidă!

Oare toți oamenii sînt atît de vulnerabili? se întrebă. *Oare oricare dintre noi poate fi manipulat, împotriva voinței sale, cu atîta ușurință*? Gîndul îl făcu să se cutremure. *Cine i-ar putea sta în cale unei ființe cu asemenea putere*?

— Ai zărit pentru o clipă pumnul din mănușa Bene Gesserit, reluă Jessica. Puțini îl văd și mai rămîn în viață. Iar ceea ce am făcut adineaori este relativ simplu. Nu-mi cunoști întregul arsenal. Să te gîndești la asta!

— De ce nu-i nimicești pe dușmanii Ducelui? întrebă el.

— Eu să-i nimicesc? replică ea. Ai vrea să fac din Ducele nostru un neputincios, un infirm depinzînd veșnic de mine?

— Dar… cu asemenea putere…

— Puterea e o sabie cu două tăișuri, Thufir. Tu gîndești așa: „Ce ușor i-ar fi să modeleze o armă umană cu care să străpungă inima dușmanului.” Este adevărat, Thufir; chiar și inima ta. Dar ce-aș realiza în felul ăsta? Dacă și alte Bene Gesserit ar face același lucru, n-ar deveni întregul Bene Gesserit suspect? Noi nu vrem asta, Thufir. Nu vrem să ne distrugem singure. Dădu încet din cap, apoi adăugă: Este adevărat, Thufir: existăm numai pentru a servi.

— Nu-ți pot răspunde, îngăimă el. Știi că nu-ți pot răspunde!

— Nu vei vorbi nimănui despre ceea ce s-a întîmplat aici, zise ea. Te cunosc, Thufir.

— Doamnă…

Din nou, bătrînul își simți gîtlejul arzînd și încercă să înghită.

Apoi gîndi: *Da, e puternică. Dar oare asta nu înseamnă că ar putea fi o unealtă cu atît mai înspăimîntătoare în mîinile Harkonnenilor*?

— Ducele poate fi distrus la fel de repede de prieteni, ca și de dușmani, spuse ea. Nădăjduiesc că acum te vei gîndi mai bine la bănuiala ta și-o vei abandona.

— Dacă se va dovedi neîntemeiată, replică Hawat.

— *Dacă*, rosti ea ironic.

— Dacă, repetă el.

— Ești perseverent.

— Prudent… Și conștient de factorul de eroare.

— Atunci am să te mai întreb un singur lucru: ce-nseamnă pentru tine faptul că te pomenești, legat și lipsit de apărare, în fața unei persoane care-și ține cuțitul la beregata ta și că această persoană, în loc să te omoare, te dezleagă și-ți dă cuțitul să-l folosești așa cum crezi de cuviință?

Se ridică din jilț și se întoarse cu spatele la el.

— Poți pleca, Thufir.

Bătrînul mentat se sculă în picioare. Șovăi. Își strecură din nou mîna spre arma ascunsă sub tunică. Și se gîndi deodată la tatăl Ducelui – fusese un bărbat viteaz, în ciuda tuturor defectelor sale – la corrida la care asistase cu mulți ani în urmă, la taurul negru și fioros ce se oprise cu capul în pămînt, nemișcat, descumpănit. Bătrînul Duce își azvîrlise capa purpurie peste braț. Apoi se întorsese cu spatele la coarne, în ploaia de aclamații ale mulțimii.

Sînt taurul… iar ea e matadorul, gîndi Hawat. Își retrase mîna de pe patul armei și privi broboanele de sudoare din palmă.

Și înțelese că, indiferent de întorsătura pe care aveau s-o ia lucrurile pînă la urmă, el n-avea să uite niciodată clipa aceasta și nici sentimentul de supremă admirație pentru Doamna Jessica.

Încet, se întoarse și părăsi încăperea.

Iar Jessica își desprinse privirea de pe imaginea oglindită în geamul ferestrei, se răsuci și se uită lung la ușa închisă.

„Și acum să vedem ce-o să se mai întîmple”, șopti ea.

[114] GRUMMAN: a doua planetă a sistemului Niushe, cunoscută mai ales pentru vrăjmășia dintre Casa sa domnitoare (Moritani) și Casa Ginaz.

[115] SCHLAG: animal originar de pe Tupile, vînat odinioară, pînă la dispariția ca specie, pentru pielea sa subțire și rezistentă.

[116] AMPOLIROS: legendarul „Olandez zburător” al spațiului.

Te lupți cu vise?
Te cerți cu umbre?
Te miști ca într-un somn adînc?
Timpul a trecut.
Viața ți s-a luat.
Te-ai amărît cu fleacuri,
Ești victima nesăbuinței tale.

Cîntec de jale pentru Jamis în Cîmpia Funebră, extras din *Cîntecele lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Ducele se oprise să citească biletul la lumina singurei lămpi cu suspensie din vestibulul de la intrarea palatului. Mai erau cîteva ore pînă în zori și deja simțea oboseala. Mesajul fusese predat santinelelor de un curier fremen, cu cîteva minute înaintea venirii sale de la postul de comandă.

Pe bilet scria: „O coloană de fum ziua, un stîlp de foc noaptea."

Atît.

Ce-ar putea să însemne? se întrebă Ducele.

Curierul plecase fără să aștepte răspuns și înainte de a i se fi putut adresa vreo întrebare. Dispăruse ca o umbră în noapte.

Leto vîrî biletul într-unul din buzunarele tunicii, cu gîndul să i-l arate lui Hawat mai tîrziu. Își dădu la o parte o șuviță de păr de pe frunte, apoi oftă. Efectul tabletelor tonice începuse să se estompeze. Trecuseră două zile istovitoare din seara recepției și încă și mai mult timp de cînd nu dormise.

Și, ca și cînd problemele militare nu i-ar fi dat destul de furcă, mai intervenise și convorbirea alarmantă cu Hawat, relatarea întrevederii sale cu Jessica!

S-o trezesc? se întrebă. *Acum nu mai are nici un rost să joc teatru. Sau… greșesc*?

Numai nenorocitul de Duncan Idaho e de vină!

Clătină din cap. *Nu, nu Duncan. Eu sînt de vină. Pentru că nu m-am destăinuit Jessicăi de la bun început. Trebuie să-i spun totul chiar acum, pînă nu se mai întîmplă cine știe ce blestemăție.*

Hotărîrea păru să-l reconforteze. Părăsi cu pași repezi vestibulul, traversă holul principal și pătrunse în coridorul care ducea spre apartamentele familiale.

La intersecția cu micul culoar de serviciu se opri brusc. De undeva, dinspre capătul culoarului, se auzise un sunet straniu. Ducele își duse mîna stîngă la butonul de pe centura scutului și își trase cu mîna dreaptă kindjalul. Prezența palpabilă a armei avu darul să-l liniștească. Sunetul îl înfiorase.

Cu pași ușori, începu să înainteze în culoarul îngust, blestemînd lumina insuficientă. Lămpile cu suspensie erau minuscule, așezate la vreo opt metri una de alta și reglate la intensitate minimă. Pereții întunecați, din piatră, parcă

înghițeau lumina.

În semiîntunericul din fața lui, zări o formă neclară, chircită.

Leto șovăi, fu pe punctul de a-și activa scutul, dar se răzgîndi pentru că asta i-ar fi limitat mișcările, auzul… și pentru că transportul de lasere pe care îl capturaseră reușise să-i strecoare în suflet îndoiala.

Se apropie cu precauție de mogîldeața întunecată și văzu că era trupul unui om, un bărbat care zăcea cu fața în jos pe pardoseala de piatră. Strîngînd cu putere mînerul armei, Leto îl întoarse cu piciorul și se aplecă să-i privească fața în lumina anemică. Era Tuek, traficantul. Pe piept avea o pată mare, umedă. Punctele negre ale ochilor morți fixau bezna de deasupra. Leto pipăi pata… Caldă.

Cum de-a murit omul ăsta aici? se întrebă. *Cine l-a ucis*?

Sunetul dinainte se auzi din nou, mai deslușit. Un geamăt. Venea din față și dintr-o parte, din pasajul către camera centrală în care instalaseră generatorul scuturilor defensive ale clădirii.

Cu mîna pe contactul centurii, cu kindjalul gata să lovească, Ducele trecu peste cadavru, se furișă pe lîngă peretele culoarului și își aruncă privirea după colț, către camera generatorului.

O altă mogîldeață zăcea pe jos, la cîțiva pași de el, și Leto își dădu imediat seama că aceasta era sursa ciudatului sunet. Mogîldeața se mișcă, începu să se tîrască spre el, dureros de încet, icnind, bolborosind.

Ducele își potoli spasmul subit al fricii și țîșni spre mijlocul pasajului. Îngenunche lîngă făptura care se tîra. O recunoscu pe Mapes, menajera fremenă – cu părul atîrnîndu-i peste față, cu îmbrăcămintea răvășită. Lucind posomorît, o pată mare, de culoare închisă, îi acoperea omoplații. Leto îi atinse umărul și femeia se ridică în coate, își înălță bărbia, își ațintă asupra lui ochii ca două găuri negre.

— Domnia Ta, bolborosi ea. Ucis… santinela… trimis… după… Tuek… salveze… doamna… să… Domnia Ta… aici, nu…

Se prăbuși și capul i se izbi de pardoseală.

Leto îi căută pulsul la tîmple. Nu simți nimic. Privi pata de sînge. Cineva o înjunghiase pe Mapes pe la spate. Cine? Mintea începu să-i alerge nebunește. Femeia voise să-i spună că cineva omorîse o santinelă? Și Tuek… Jessica îl chemase? De ce?

Dădu să se ridice. Un al șaselea simț îl preveni. Mîna îi fulgeră către butonul de la centură… Prea tîrziu. Un șoc îi aruncă brațul într-o parte. Simți o ușoară durere în antebraț, văzu capătul unei săgeți mici ieșind prin mînecă și își dădu seama că paralizia avansa repede în susul brațului. Făcu un efort cumplit ca să-și ridice capul și să privească spre capătul pasajului.

Ușa de la camera generatorului era deschisă și în pragul ei stătea Yueh. Fața îi era scăldată în lumina galbenă a unei lămpi cu suspensie, care plutea deasupra ușii. Din camera aflată în spatele lui, nu se auzea nici un zgomot. Generatorul amuțise.

Yueh! gîndi Leto. *A sabotat generatorul*! *Ne-a lăsat descoperiți*!

Doctorul porni către el, vîrîndu-și în buzunar paralizatorul.

Leto constată că mai putea să vorbească.

— Yueh! Cum? îngăimă el.

În clipa următoare, paralizia îi atinse picioarele. Alunecă pe pardoseală.

Spatele îi rămase lipit de zidul de piatră.

Cu chipul abătut, Yueh se aplecă. Îi atinse fruntea. Ducele simți atingerea; o atingere îndepărtată… nespus de îndepărtată.

— Drogul din vîrful săgeții e selectiv, spuse Yueh. Poți vorbi, dar nu-ți recomand s-o faci.

Aruncă o privire spre celălalt capăt al pasajului, apoi se aplecă din nou deasupra lui Leto. Smulse săgeata și o azvîrli. Sunetul săgeții rostogolindu-se pe dalele de piatră ajunse slab și îndepărtat la urechile Ducelui.

Nu poate fi Yueh, gîndi Leto. *E condiționat.*

— Cum? șopti el.

— Îmi pare rău, dragă Duce, dar *există* lucruri care depășesc asta. Își atinse diamantul tatuat pe frunte. E straniu și pentru mine să constat că pot străpunge bariera conștiinței mele piretice[117]… dar vreau să ucid un om. Da, vreau într-adevăr lucrul ăsta. Și nimic nu-mi va putea sta în cale.

Își coborî privirea spre Duce.

— O, nu-i vorba de tine, dragul meu Duce. Baronul Harkonnen. Vreau să-l omor pe Baron.

— Pe Ba…

— Taci, taci, te rog, bietul meu Duce. Nu ți-a mai rămas prea mult timp. Mai ții minte dintele cu știft pe care ți l-am pus după accidentul de la Narcal? Dintele… Trebuie să ți-l înlocuiesc. Peste cîteva clipe te voi anestezia și-l voi înlocui.

Își desfăcu degetele mîinii și privi ceva aflat în căușul palmei.

— O copie fidelă, reluă el. Nervul din centru pare perfect autentic. Detectoarele obișnuite nu-l vor depista. Și nici o inspecție sumară. Dar dacă mușți mai tare pe dintele ăsta, învelișul se sparge. E suficient să expiri o singură dată cu putere, ca să împrăștii în jurul tău un gaz otrăvitor… Un gaz care ucide fără milă.

Leto se uită fix la Yueh, văzu privirea aproape dementă a doctorului, sudoarea de deasupra sprîncenelor și de pe bărbie.

— Oricum erai sortit pieirii, bietul de tine, continuă Yueh. Dar înainte de a muri vei da ochii cu Baronul. El va crede că ești amețit de droguri, incapabil de vreun efort supraomenesc, ca să-l ataci. Și, într-adevăr, vei fi drogat… și legat. Dar un atac poate lua deseori forme stranii. Iar *tu*, nu vei uita de dinte. *Dintele*, Duce Leto Atreides. Ține minte: dintele!

Bătrînul medic se aplecă mai aproape, apoi mai aproape, pînă ce chipul și mustața lui lungă ocupară cîmpul vizual din ce în ce mai îngust al Ducelui.

— Dintele, șuieră Yueh.

— De ce? șopti Leto.

Yueh se lăsă într-un genunchi, lîngă el.

— Am încheiat cu Baronul un tîrg al lui Shaitan[118]. Trebuie să mă încredințez că și-a respectat și el angajamentul. Cînd îl voi vedea, voi ști. *Numai* privindu-l în față voi ști. Dar n-aș putea ajunge pînă la el fără să plătesc prețul cerut. Iar prețul ești tu, bietul meu Duce. Prin tine voi ajunge la el și voi afla. Sărmana mea Wanna m-a învățat multe lucruri. M-a învățat să deslușesc adevărul în clipele de mare tensiune. Nu-mi reușește întotdeauna, dar cînd îl voi privi pe Baron… cînd îl voi privi pe Baron *voi ști*.

Leto încercă să vadă dintele din palma lui Yueh. I se părea că totul era un coșmar. Nu… Nu putea fi adevărat…

Buzele roșii ale medicului se strîmbară într-o grimasă.

— Aș fi făcut chiar eu totul, dar n-am nici o șansă s-ajung atît de aproape de Baron. Nu. Pe mine m-ar ține la distanță. Pe cîtă vreme tu… ah! Tu, arma mea iubită! Baronul nu se va putea abține să nu te privească De aproape… Ca să te soarbă din ochi, ca să se umfle-n pene…

Leto se pomeni aproape hipnotizat de mușchiul care zvîcnea pe maxilarul lui Yueh la fiecare vorbă.

Medicul se apropie mai mult.

— Iar tu, bunul meu, scumpul meu Duce, să nu uiți dintele!

I-l arătă, ținîndu-l între degetul mare și arătător.

— Este singurul lucru care ți-a mai rămas.

Gura lui Leto schiță o mișcare lipsită de sunet:

— Refuz.

— A, nu! Nu trebuie să refuzi. Pentru că în schimbul acestui mic serviciu, am să fac și eu ceva pentru tine. Am să-ți salvez fiul și femeia. Nimeni altcineva n-o poate face. O să-i trimit într-un loc în care nu-i va putea atinge nici un Harkonnen…

— Cum… să-i… salvezi? șopti Leto.

— Lăsînd să se creadă c-au murit, ascunzîndu-i printre oamenii care scot cuțitul numai cînd aud de Harkonneni, care-i urăsc pe Harkonneni într-atît încît ard scaunul pe care a șezut un Harkonnen și sărează solul pe care a călcat un Harkonnen.

Pipăi maxilarul lui Leto.

— Simți ceva?

Ducele își dădu seama că nu mai putea să răspundă. Simți ca prin vis că i se trage ceva din deget, văzu mîna lui Yueh plimbîndu-i prin fața ochilor inelul cu sigiliul ducal.

— Pentru Paul, rosti Yueh. Peste cîteva secunde ai să-ți pierzi cunoștința. La revedere, sărmanul meu Duce. Cînd ne vom revedea, n-o să mai avem timp să stăm de vorbă.

O undă rece, ca o boare îndepărtată, învălui maxilarul lui Leto și urcă în obraji. Culoarul cufundat în umbră se îngustă din ce în ce mai mult, pînă ajunse doar un punct avînd în centru buzele roșii ale medicului.

— Să nu uiți dintele! șuieră Yueh. Dintele!

[117] CONȘTIINȚĂ PIRETICĂ: așa-numita „conștiință de foc”. Nivelul de inhibiție al condiționării imperiale.

[118] SHAITAN: Satana.

Ar trebui să existe o știință a nemulțumirii. Oamenii au nevoie de suferințe și de oprimare ca să-și dezvolte mușchi psihici.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Jessica se trezi în întuneric. Liniștea din jur i se păru rău-prevestitoare. Nu putea înțelege de ce mintea și trupul îi erau atît de amorțite. Pielea îi transmise furnicături de spaimă de-a lungul nervilor. Vru să se ridice și să aprindă o lumină, dar ceva îi stăvili hotărîrea. Își simțea gura… ciudat.

Bum-bum-bum-bum!

Era un sunet surd, imposibil de localizat în întuneric. Undeva.

Momentul de așteptare i se păru ticsit de timp, de mișcări mărunte, dese, ca împunsăturile unui ac de cusut.

Apoi începu să-și simtă trupul, legăturile de la încheieturile mîinilor și de la glezne, călușul din gură. Era culcată pe-o parte, cu mîinile legate la spate. Încercă legăturile. Erau din fibră krimskell[119]. Cu cît ar fi tras de ele, cu atît s-ar fi strîns mai tare.

Și în clipa aceea își aminti.

Simțise mișcare în întunericul dormitorului. Ceva umed și moale o izbise peste față, umplîndu-i gura, în timp ce mîini necunoscute o imobilizau. Gemuse și inspirase involuntar, o singură dată. Simțise narcoticul și în momentul imediat următor își pierduse cunoștința, prăbușindu-se în hăul negru al spaimei.

S-a întîmplat, gîndi. *Cît de ușor i-a venit de hac redutabilei Bene Gesserit*! *N-a fost nevoie decît de trădare*. *Hawat a avut dreptate*!

Își dădu silința să nu-și miște legăturile.

Nu-i dormitorul meu, își spuse. *M-au dus în altă parte*.

Încet, își recompuse calmul interior.

Deveni conștientă de mirosul stătut al propriei ei transpirații, îmbibate cu infuzia chimică a fricii.

Unde e Paul? se întrebă. *Fiul meu*! *Ce-au făcut cu el*?

Calmul.

Și-l impuse, folosind practicile străvechi.

Dar spaima îi dădea încă tîrcoale.

Leto? *Unde ești*, *Leto*?

Sesiză o diminuare a beznei din jur. Se conturau umbre. Dimensiunile se separară, deveniră noi săgeți de percepție. Alb. O dungă de lumină sub ușă.

Sînt pe podea.

Oameni. Le simți pașii în vibrația podelei.

Își reprimă din nou obsesia spaimei. *Trebuie să rămîn calmă*, *atentă și pregătită*. *Poate că n-o să am decît o singură șansă*. Încă o dată, își impuse calmul interior.

Bătăile inimii se potoliră, deveniră regulate, ritmice. Numără invers. Am fost inconștientă aproape o oră. Închise ochii, apoi își concentră întreaga atenție la pașii care se apropiau.

Patru inși.

Percepu deosebirile din umbletul lor.

Trebuie să-i las să creadă că nu mi-am revenit. Își destinse trupul pe podeaua rece, își testă starea de alertă a simțurilor. Auzi cum se deschide o ușă, simți prin pleoapele închise intensitatea luminii.

Pași… mai aproape. Cineva se opri chiar deasupra ei.

— Știu că ești trează, mugi o voce de bas. N-are rost să te prefaci.

Jessica deschise ochii.

Deasupra ei se afla Baronul Vladimir Harkonnen. Apoi, recunoscu decorul: compartimentul de beci în care dormise Paul. Îi văzu canapeaua lîngă zid… Goală. Doi soldați intrară aducînd lămpi cu suspensie pe care le lăsară în apropierea ușii deschise. Culoarul din spatele ușii era atît de puternic luminat, încît trebui să-și ferească ochii.

Se uită la Baron. Purta o pelerină galbenă, deformată de suspensiile portabile. Obrajii lui bucălați, de heruvim, păreau două balonașe sub ochii negri, de păianjen.

— Efectul drogului a fost calculat la secundă, spuse el. Am știut exact clipa în care o să-ți revii.

Să fie cu putință? se întrebă ea. *Ar fi trebuit să-mi cunoască exact greutatea, metabolismul, toate… Yueh*!

— Păcat că nu-ți pot scoate călușul, spuse Baronul. Am fi avut ce discuta.

Nu poate fi decît Yueh, gîndi ea. *Cum*?

Baronul aruncă o privire peste umăr, spre ușă.

— Intră, Piter.

Jessica nu-l mai văzuse niciodată pe omul care intră și se apropie de Baron, dar știa cine era: *Piter de Vries, asasinul mentat*! Îl examină repede – trăsături de pasăre de pradă, ochi albaștri precum cerneala. Ochi de arrakian. Detaliile infime ale ținutei și gesturilor dezmințeau însă această impresie. Iar carnea lui trăda consistența apei. Era înalt, zvelt și avea un aer vag efeminat.

— Mare păcat că nu putem sta de vorbă, draga mea Doamnă Jessica, spuse Baronul. Dar n-am ce face. Îți cunosc talentele.

Îl privi repede pe mentat.

— Nu-i așa, Piter?

— Cum zici tu, Baroane.

Glas de tenor. Jessica simți un fior rece pe șira spinării. Nu auzise niciodată un glas mai înghețat. Pentru simțurile ei antrenate glasul urlase: *Ucigaș*!

— Vreau să-i fac o surpriză lui Piter, spuse Baronul. El crede că l-am chemat aici ca să-și primească răsplata – pe tine, Doamnă Jessica. Dar vreau să-i demonstrez ceva: că, de fapt, nu te dorește cu adevărat.

— Te joci cu mine, Baroane? întrebă Piter și zîmbi.

Observîndu-i zîmbetul, Jessica se miră că Baronul nu se retrage de lîngă mentat ca din fața unui șarpe veninos. Apoi se corectă. Baronul nu putea să descifreze zîmbetul acela.

Nu cunoscuse niciodată *Antrenamentul*.

Baronul îi surîse lui Piter, al cărui chip se transformase într-o mască a

așteptării.

— Eu știu ce vrea, de fapt, Piter. Piter vrea putere.

— Mi-ai făgăduit-o pe *ea*, rosti mentatul. Vocea de tenor își pierduse o parte din rezerva glacială.

Jessica auzi tonalitatea-reper din timbrul vocii și avu o tresărire lăuntrică. *Cum de-a putut Baronul să transforme un mentat într-un asemenea animal*?

— Te las să alegi, Piter, zise Baronul.

— Ce să aleg?

Baronul pocni din degetele lui grase.

— Femeia asta și exilul dincolo de hotarele Imperiului sau Ducatul Atreides al Arrakisului, ca să-l guvernezi în numele meu.

Jessica observă privirea scormonitoare cu care ochii de păianjen ai Baronului îl scrutau pe Piter.

— Aici ai putea fi Duce, chiar și fără titlu, supralicită Baronul.

Mi l-au ucis pe Leto? se întrebă Jessica. Și undeva, în adîncul sufletului ei, se porni un vaiet mut.

Baronul continuă să-l fixeze pe mentat.

— Reflectează bine, Piter! Pe ea o vrei pentru că a fost femeia unui Duce – un simbol al puterii ei. E frumoasă, utilă, minunat pregătită pentru rolul ei. Dar un întreg ducat, Piter!… Un ducat este mai mult decît un simbol. E realitatea. Un ducat ți-ar oferi multe femei… și nu numai atît.

— Nu cumva glumești cu Piter?

Baronul se întoarse cu grația de dansator pe care i-o confereau suspensiile.

— Să glumesc? Eu? Uiți ceva! *Eu însumi* renunț la băiat. Ai auzit și tu ce-a spus trădătorul despre educația lui. Amîndoi sînt la fel – și mama, și fiul. Moarte curată! Zîmbi. Ei, acum trebuie să plec. O să rămîi cu paznicul pe care l-am pregătit special pentru treaba asta. E cu desăvîrșire surd. Are poruncă să te însoțească pînă la prima escală a drumului tău în exil. Va avea grijă ca femeia să nu-ți vină de hac înainte de vreme. Nu-ți va îngădui să-i scoți călușul decît după ce veți fi departe de Arrakis. Dacă te hotărăști cumva să rămîi… are alt ordin.

— Stai, îl opri Piter. Am ales.

— Aha! rîse Baronul. O hotărîre atît de promptă nu poate să însemne decît un singur lucru.

— Iau Ducatul.

Iar Jessica gîndi: *Nu-și dă seama că Baronul îl minte*? *Ah… Cum să-și dea seama*? *Piter e un mentat „strîmb”*.

Privirea Baronului se întoarse spre Jessica.

— Ce zici, nu-i grozav că-l cunosc atît de bine pe Piter? Am pus pariu cu maestrul meu armurier că Piter va prefera această opțiune. Ha! Ei… acum plec. Așa e mult mai bine. Mult mai bine, da! Cred că mă înțelegi, Doamnă Jessica… Personal, n-am nimic cu tine. E o necesitate. Și-i mult mai bine așa. Da. Nici nu se poate spune că *am poruncit* să fii lichidată. Cînd voi fi întrebat ce s-a întîmplat cu tine, voi da liniștit din umeri.

— Atunci, mă ocup eu de restul? întrebă Piter.

— Paznicul îți stă la dispoziție, răspunse Baronul. Da, hotărăște tu ce-i de făcut.

Se uită lung la Piter.

— Da, da. Eu voi rămîne cu mîinile curate. Da. Hotărăște tu. Eu nu știu nimic. După ce-o să plec eu… fă ce vrei. Da. Așa… ăăă, da… Da. Bun.

Se teme de interogatoriul unei Dreptvorbitoare, gîndi Jessica. *Ce Dreptvorbitoare*? *Ah, Cucernica Maică Gaius Helen… firește*! *De vreme ce știe că va fi supus interogatoriului ei, înseamnă că la mijloc e mîna Împăratului. O, sărmanul meu Leto*!

Baronul îi aruncă o ultimă privire Jessicăi, se întoarse și ieși. Ea îl urmări din ochi, gîndind: *A avut dreptate Cucernica Maică… E un adversar prea puternic*.

În beci intrară doi mercenari Harkonnen. Un altul, al cărui chip era o mască de cicatrice oribile, se opri în pragul ușii, cu un laser în mînă.

Surdul, gîndi ea, cercetîndu-i chipul desfigurat. *Baronul știe că aș putea folosi Glasul*.

Cicatrice se uită la Piter:

— Puștiu-i afară. L-am pus pe-o targă. Ce poruncești?

Piter se adresă Jessicăi:

— Mă gîndisem să te supun amenințîndu-ți fiul, dar încep să-mi dau seama că n-aș fi reușit. Am lăsat emoțiile să-mi întunece rațiunea. O acțiune nefastă pentru un mentat.

Se uită la cei doi mercenari, întorcîndu-se în așa fel încît și surdul să-i vadă buzele.

— Duceți-i pe amîndoi în deșert, așa cum ne-a sfătuit trădătorul să facem cu puștiul. Planul e bun. Viermii vor distruge orice dovadă. N-o să le mai găsească nimeni cadavrele.

— Nu vrei să le faci singur de petrecanie? întrebă Cicatrice.

Citește pe buze, gîndi Jessica.

— Voi urma exemplul Baronului, spuse Piter. Duceți-i unde-a spus trădătorul.

Jessica auzi în glasul lui Piter inflexiunile aspre ale autocontrolului mentatic. Gîndi: *Și el se teme de Dreptvorbitoare*.

Piter își săltă umerii și porni către ușă. În prag, pașii îi șovăiră și Jessica crezu că se va întoarce s-o mai privească o dată. Dar mentatul părăsi încăperea.

— Ca să spun drept, nici mie nu mi-ar plăcea să dau ochii cu Dreptvorbitoarea după treaba din noaptea asta, mormăi Cicatrice.

— N-ai teamă, spuse unul dintre mercenari. N-o să dea ea de tine, cotoroanța aia!

Se apropie de capul Jessicăi și se aplecă deasupra ei.

— Decît să stăm la taclale, mai bine s-o luăm din loc și să ne facem treaba. Apuc-o de picioare și…

— De ce să nu-i lichidăm chiar aici? întrebă Cicatrice.

— Rămîne mizerie, răspunse celălalt. Doar dacă te amuză să-i strîngi de gît. Eu însă zic să facem treaba ca lumea, curat. Îi crestăm nițel ca s-atragă viermii și-i lăsăm în nisip. După aia, n-o să mai avem ce curăța.

— Mda… păi, cam ai dreptate, încuviință Cicatrice.

Jessica îi ascultase, pîndind, înregistrînd. Dar călușul continua să-i împiedice Glasul, iar surdul era o problemă.

Cicatrice își vîrî laserul în toc și o apucă de picioare. O ridicară ca pe un sac, o scoaseră pe ușă și-i făcură vînt pe o targă cu suspensii, în care se mai afla cineva. Cînd o întoarseră ca s-o înghesuie spre mijlocul tărgii, văzu chipul lui

Paul. Era legat, dar nu avea căluș. Fața lui se afla la mai puțin de zece centimetri de a ei. Avea ochii închiși și respira egal.

E drogat? se întrebă ea.

Mercenarii ridicară targa și pentru o fracțiune de secundă ochii lui Paul se întredeschiseră. Două fante negre îndreptate spre ea.

Numai să nu-i treacă prin cap să-și folosească Glasul! se rugă în gînd Jessica. *Surdul*!

Ochii lui se închiseră.

Paul practicase exercițiul de respirație controlată, ascultînd lucid tot ce se vorbise în beci. Surdul era o problemă, dar Paul își stăpînea disperarea. Regimul Bene Gesserit de limpezire a gîndurilor, pe care îl învățase de la mama sa, îi îngăduise să-și păstreze calmul. Era pregătit să profite de orice prilej favorabil.

Încă o dată scrută repede, printre gene, chipul mamei sale. Părea nevătămată. Dar îi puseseră căluș.

Se întrebă cine fusese în stare s-o ia prin surprindere. Capturarea lui nu era un mister – înainte de culcare înghițise o tabletă prescrisă de Yueh, iar cînd se trezise era legat și întins pe targa aceasta. Poate că și ei i se întîmplase același lucru. Logic gîndind, trădătorul nu putea fi decît Yueh, dar parcă nu-i venea să creadă. Era de neînțeles. Un doctor Suk trădător!

Targa se înclină ușor. Mercenarii îi scoaseră printr-o ușă sub cerul înstelat al nopții. Una din balizele cu suspensie izbi pragul ușii. Apoi Paul auzi scrîșnetul nisipului sub tălpile oamenilor. Deasupra lui, aripa unui topter eclipsă stelele. Targa fu lăsată jos.

Ochii lui Paul se acomodară repede cu lumina slabă. Îl văzu pe surd deschizînd ușa ornitopterului, aruncînd o privire în interiorul învăluit în lumina verde, difuză, a instrumentelor de pe tabloul de bord.

— Cu topteru' ăsta trebuie să-i ducem? întrebă el și se întoarse să privească buzele tovarășului său.

— Trădătorul a zis că ăsta-i singurul echipat pentru deșert, răspunse celălalt.

Cicatrice dădu din cap.

— O chichineață de navă de legătură. Afar' de ei nu-ncap mai mult de doi oameni.

— Doi oameni îi de-ajuns, replică cel de-al treilea mercenar, apropiindu-se ca surdul să-i vadă buzele. Ne ocupăm noi de ei, mai departe, Kinet.

— Baronul mi-a poruncit să nu-i slăbesc din ochi, zise Cicatrice.

— Da' ce te faci praf atîta? întrebă mercenarul din spatele tărgii.

— Femeia asta-i vrăjitoare Bene Gesserit. Are puteri ascunse.

— Zău? exclamă mercenarul, ducîndu-și un pumn la ureche. Una d-alea, carevasăzică? Acu-nțeleg.

Tovarășul lui mîrîi:

— Las' că-n curînd o să fie hrană pentru viermi. Nu s-a născut ea vrăjitoarea aia Bene Gesserit care să-i vină de hac la vreunu' din viermii ăia mari. Îl înghionti pe cel din spatele tărgii. Ce zici, Czigo?

— Așa-i, încuviință omul.

Se aplecă deasupra tărgii și o prinse pe Jessica de subsuori.

— Hai, Kinet. Mergi cu mine dacă vrei cu-adevărat să vezi ce-o să se-ntîmple.

— Mersi de invitație, mormăi surdul.

Jessica se simți ridicată. Umbra aripii alunecă într-o parte… Stelele. Mercenarii o împinseră pe locul din spate, îi controlară frînghiile krimskell, apoi o imobilizară cu una din centurile scaunului. Paul fu înghesuit lîngă ea. În timp ce-l strîngeau cu cealaltă centură, Jessica observă că legăturile lui erau funii obișnuite.

Surdul Kinet se așeză în față. Mercenarul care îl ajutase să ducă targa, Czigo, trecu lîngă el, pe celălalt scaun.

Kinet închise ușa și apoi manevră comenzile. Topterul decolă, clătinîndu-se în bătaia aripilor, și viră către sud, în direcția Scutului de Piatră. După cîteva clipe, Czigo își bătu tovarășul pe umăr:

— Ce-ar fi să te întorci și să stai cu ochii pe ei?

— Ești sigur că știi drumul? întrebă Kinet, cu ochii la buzele lui.

— Am auzit și eu ce-a spus trădătorul.

Kinet își răsuci scaunul. La lumina stelelor, Jessica văzu lucind în mîna lui laserul. Interiorul cabinei păru să se mai lumineze, pe măsură ce ochii ei se acomodau cu semiobscuritatea, dar chipul desfigurat al surdului rămînea estompat. Jessica încercă pe furiș centura scaunului, constatînd că nu părea strînsă. Apoi simți că materialul era mai rugos în porțiunea care-i trecea peste brațul stîng. Își dădu imediat seama că în locul acela cureaua era secționată aproape în întregime! Ar fi putut s-o rupă cu o singură smucitură.

Să ne fi pregătit cineva topterul ca să ne putem salva? se întrebă. *Cine*? Încet, își retrase picioarele legate de lîngă picioarele lui Paul.

— Mare păcat să prăpădești o mîndrețe de femeie ca asta, spuse brusc Cicatrice. Ai avut vreodat' d-a face cu una de neam mare?

Se întoarse să-l privească pe pilot.

— Nu toate ălea din Bene Gesserit îs de neam mare, răspunse pilotul.

— N-or fi, da' arată toate de parcă-ar fi.

Mă vede destul de bine, gîndi Jessica. Își săltă picioarele pe perna scaunului și se ghemui pe-o parte, privindu-l fix pe Cicatrice.

— Frumoasă foc, pe legea mea, spuse Kinet. Își trecu limba peste buze. Zău că-i păcat. Se uită la Czigo.

— Nu cumva te gîndești la ce cred eu că te gîndești? întrebă pilotul.

— Cine-o să afle? făcu mercenarul. După aia…

Dădu din umeri.

— N-am avut niciodat' d-a face cu cucoane. Cine știe cînd s-o mai ivi vreo ocazie ca asta…

— Încearcă numai să te atingi de maică-mea! șuieră Paul, fulgerîndu-l cu privirea pe surd.

— Hei! rîse pilotul. Cățelandru' a-nceput să latre. Noroc că nu poate să muște.

Jessica gîndi: *Paul articulează notele prea acut. Poate c-o să reușească totuși.*

Cei doi mercenari tăcură.

Nenorociții! gîndi Jessica, privindu-i și amintindu-și cuvintele Baronului. *O să-i omoare de cum vor raporta că și-au îndeplinit misiunea. Baronul nu vrea martori.*

Topterul viră larg deasupra versantului sudic al Scutului și, pentru o clipă, Jessica zări dedesubt o limbă de nisip luminată de lună.

— Cred c-ajunge, spuse pilotul. Trădătorul zicea să-i lăsăm în nisip, cum

trecem de Scut.

Înclină botul aparatului înspre dune, coborî rapid în picaj, apoi redresă aproape de suprafața deșertului.

Jessica îl văzu pe Paul începînd respirația ritmică a exercițiului de calmare. Fiul ei închise ochii, apoi îi redeschise. Jessica se uită la el neputincioasă. *Încă nu stăpînește Glasul*, gîndi ea. *Dacă dă greș…*

Cu o hurducătură ușoară, topterul atinse nisipul și Jessica, privind către nord, spre Scut, observă cum dispare în spatele stîncilor un alt topter.

Cineva ne urmărește! gîndi. *Cine*? Apoi: *Cei pe care Baronul i-a pus să-i supravegheze pe aceștia doi. Iar supraveghetorii sînt și ei supravegheați la rîndul lor. De alții.*

Czigo opri motoarele aripilor. Se făcu liniște.

Jessica își întoarse capul. Prin parbrizul din spatele surdului, văzu geana plăpîndă de lumină a răsăritului celei de-a doua luni, creasta acoperită parcă de chiciură a unei înălțimi stîncoase, cu terase tăiate de vînt și de nisip.

Paul își drese glasul.

— Ei, Kinet? făcu pilotul.

— Știu și eu ce să zic, Czigo?

Czigo se întoarse și spuse:

— Ah… ia privește!

Își întinse mîna spre rochia Jessicăi.

— Scoate-i călușul! porunci Paul.

Jessica simți cuvintele retezînd aerul. Tonul, timbrul fuseseră excelente – imperative, tăioase. Doar nota ar fi trebuit să fie o idee mai joasă, deși chiar și așa se încadra destul de bine în spectrul auditiv al mercenarului.

Czigo își ridică mîna către fîșia trecută peste gura Jessicăi și trase de nodul de la spate.

— Ia mîna! strigă Kinet.

— Mai tacă-ți fleanca! se răsti Czigo. E legată.

Desfăcu nodul și fîșia de pînză căzu. Omul o privi pe Jessica cu ochi strălucitori.

Kinet îl prinse de braț.

— Ascultă Czigo, ce te-a…

Jessica își smuci capul, scuipînd călușul. Își acordă glasul pe un ton catifelat, insinuant:

— Domnilor! Nu-i nevoie *să vă bateți* pentru mine.

Și în același timp se răsuci unduios către Kinet.

Îi văzu pe amîndoi încordîndu-se și știu că în clipa aceea erau convinși că *trebuie* să se bată pentru ea. Nu mai aveau nevoie de alte motive. În mințile lor, *se băteau* deja pentru ea.

Jessica își înălță capul în lumina instrumentelor, ca să fie sigură că surdul poate să-i vadă buzele și spuse:

— Nu trebuie să vă certați.

Cei doi se depărtară și mai mult unul de celălalt, privindu-se pieziș.

— Merită vreo femeie să te bați pentru ea? urmă Jessica.

Dar chiar cuvintele și prezența ei constituiau un îndemn irezistibil.

Paul își strînse buzele, silindu-se să nu facă vreun zgomot. Avusese un

singur prilej de a-și folosi Glasul și reușise. Acum însă… totul depindea de mama sa, a cărei experiență o întrecea cu mult pe a lui.

— Mda, făcu surdul. N-are rost să ne batem pentru…

Mîna lui fulgeră către gîtul pilotului. Lovitura fu întîmpinată de o scînteiere metalică ce izbi simultan brațul și pieptul lui Kinet.

Surdul horcăi și căzu moale pe spate, oprindu-se cu capul în ușa de pe partea lui.

— Credea c-are de-a face c-un ageamiu, mormăi Czigo.

Își retrase mîna, dînd la iveală pumnalul. Lama sclipi în lumina lunii.

— Și-acum cățelandrul, mîrîi el și se aplecă spre Paul.

— Nu-i nevoie, murmură Jessica.

Czigo șovăi.

— N-ai prefera să cooperez? întrebă Jessica. Lasă-i băiatului o șansă. Își strîmbă colțul gurii într-un surîs trist, după care adăugă: Cîtă șansă ar putea avea în nisipul de afară… Oferă-i asta și… zîmbi …n-o să-ți pară rău.

Czigo se uită în stînga, în dreapta, apoi din nou la Jessica.

— Am auzit destule grozăvii despre pustiul ăsta, zise. Cuțitul ar putea fi o moarte mai blîndă pentru puști.

— Îți cer prea mult? pledă Jessica.

— Vrei să mă tragi pe sfoară, bolborosi Czigo.

— Nu vreau să-mi văd fiul murind, replică Jessica. Asta înseamnă că vreau să te trag pe sfoară?

Czigo se dădu înapoi și apăsă cu cotul pe clanța ușii. Apoi își înfipse degetele în tunica lui Paul, îl trase peste scaun spre cadrul ușii deschise și își pregăti cuțitul.

— Ce-ai să faci, potaie, dacă-ți tai funia?

— O să fugă spre stîncile din față, spuse Jessica.

— Așa o să faci, potaie?

Paul răspunse cu voce surdă.

— Da.

Lama coborî, retezînd frînghia care-i lega picioarele. Paul simți mîna înfiptă în ceafa sa, împingîndu-l în jos, către nisip. Se prefăcu că se împiedică de cadrul ușii, se răsuci brusc, ca și cînd ar fi vrut să-și regăsească echilibrul, și lovi năprasnic cu piciorul drept.

Talpa ținti cu o precizie care spunea multe despre anii îndelungați de antrenament – de parcă singurul scop al antrenamentelor fusese clipa aceasta. Aproape fiecare mușchi din trupul lui contribui la plasarea loviturii. Vîrful piciorului izbi abdomenul lui Czigo exact sub stern, talpa țîșni în sus cu o putere înspăimîntătoare, peste ficat și prin diafragmă, strivind ventriculul drept al inimii.

Cu un singur urlet gîtuit, mercenarul se răsturnă pe spate, de-a curmezișul scaunelor. Paul, cu mîinile imobilizate, se prăbuși în nisip, chircindu-și trupul pentru a amortiza căderea, aterizînd și revenind pe picioare printr-o mișcare neîntreruptă. Se cățără apoi în cabină, găsi cuțitul și îl ținu în dinți pînă ce mama sa își tăie legăturile. Apoi Jessica îi eliberă mîinile.

— Trebuia să mă lași pe mine, rosti ea. L-aș fi determinat să-mi taie frînghiile. Ai riscat prostește.

— Poziția era bună și am fructificat-o, replică el.

Jessica auzi controlul ferm din vocea lui spuse:

— Pe plafonul cabinei e gravat semnul Casei lui Yueh.

Paul privi în sus și văzu simbolul spiralat.

— Să ieșim și să inspectăm aparatul, spuse ea. Sub scaunul pilotului e un balot. L-am simțit de cum ne-au împins înăuntru.

— O bombă?

— Nu cred… E ceva ciudat în toată povestea asta.

Paul sări pe nisip și Jessica îl urmă. Apoi se întoarse și-și vîrî mîinile sub scaunul din față. Picioarele lui Czigo atîrnau țepene într-o parte. Jessica trase pachetul afară. Pînza era umedă. O udase sîngele pilotului.

Risipă de umezeală, gîndi ea. Apoi, surprinsă, își dădu seama că gîndise exact așa cum gîndeau arrakienii.

Paul privi în jur la ecartamentul stîncos care răsărea din deșert, ca o plajă ce se înalță din mare – o faleză cu palisade săpate de vînt. Se întoarse în momentul în care mama sa scotea balotul din topter: o văzu ridicîndu-și brusc capul, privind încordată peste crestele dunelor, spre Scutul de Piatră. Se uită în aceeași direcție. Un alt topter venea drept spre ei. Înțelese că nu vor avea timp să ascundă cadavrele mercenarilor și să se salveze.

— Fugi, Paul! țipă Jessica. Sînt Harkonneni!

[119] KRIMSKELL, FIBRĂ sau FRÎNGHIE: „fibra-cleşte” împletită din tulpini de viţă hufuf de pe Ecaz. Nodurile unei frînghii krimskell se strîng de la sine, la cea mai uşoară tracţiune. (Pentru un studiu mai amănunţit, vezi monografia lui Holjance Vohnbrook „Varietăţile de viţă sugrumătoare de pe Ecaz”.)

Arrakisul te învață atitudinea cuțitului – să retezi ceea ce nu-i întreg și să spui: „Acum este întreg pentru că sfîrșește aici.”

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Un om în uniformă Harkonnen apăru brusc la capătul coridorului și își aținti privirea asupra lui Yueh. Părea să fi înregistrat dintr-o singură aruncătură de ochi cadavrul lui Mapes, trupul întins pe pardoseală al Ducelui și prezența lui Yueh pe culoar. Omul ținea în mîna dreaptă un laser. Întreaga sa ființă emana un aer de brutalitate, duritate și vigilență. Yueh se înfioră.

Sardaukar, gîndi el. *Bashar, după înfățișare. Probabil vreunul dintre oamenii de încredere ai Împăratului, trimis spre a supraveghea totul îndeaproape. Oricare le-ar fi uniforma, îi recunoști dintr-o mie.*

— Ești Yueh, rosti omul.

Se uită lung la inelul Școlii Suk, care strîngea părul medicului, apoi la diamantul tatuat pe frunte și întîlni în sfîrșit privirea lui Yueh.

— Yueh, încuviință doctorul.

— Poți fi liniștit, Yueh, zise omul. După ce ai neutralizat scuturile clădirii, am intrat fără nici o dificultate. Aici sîntem stăpîni pe situație. Ăsta-i Ducele?

— Ducele.

— Mort?

— Inconștient. V-aș sfătui să-l legați.

— Tot tu i-ai aranjat și pe ceilalți? îl întrebă arătînd cu capul peste umăr.

— Din nefericire, murmură Yueh.

— Din nefericire! rosti batjocoritor sardaukarul.

Se apropie și se uită la Leto.

— Vasăzică ăsta-i marele Duce Roșu…

Dacă aș mai fi avut vreo îndoială asupra identității acestui om, s-ar fi spulberat acum, gîndi Yueh. *Numai Împăratul îi numește pe Atreizi Ducii Roșii.*

Sardaukarul se aplecă și smulse blazonul cu șoimul roșu de pe uniforma lui Leto.

— O mică amintire, spuse el. Unde-i inelul cu sigiliul ducal?

— Nu-l are la el, răspunse Yueh.

— Văd și eu că nu-l are! se răsti sardaukarul.

Yueh înțepeni, înghițind în sec. *Dacă mă iau la întrebări, dacă aduc o Dreptvorbitoare, vor afla de inel, de topterul pe care l-am pregătit… Totul se va duce de rîpă.*

— Ducele își trimitea uneori inelul cu cîte un curier drept dovadă că ordinul transmis venea direct de la el, se grăbi să explice.

— Afurisită încredere mai avea în curieri, mormăi sardaukarul.

— N-aveți de gînd să-l legați? căută Yueh să schimbe subiectul.

— Cît timp o să rămînă așa?

— Vreo două ore. N-am putut să-i dozez drogul la fel de precis cum l-am dozat pentru femeie și pentru băiat.

Sardaukarul îl lovi pe Duce cu vîrful piciorului.

— De ăsta n-aveam de ce ne teme, nici dac-ar fi fost treaz. Cînd își vor reveni ceilalți doi?

— Peste zece minute.

— Atît de repede?

— Mi s-a spus că Baronul va sosi imediat după oamenii săi.

— Va sosi. Du-te și așteaptă afară, Yueh. Îl fulgeră cu privirea. Hai, șterge-o!

Medicul se uită la trupul lui Leto.

— Ce-o să se întîmple cu…

— Va fi predat Baronului, legat fedeleș și gata de pus la proțap.

Sardaukarul privi din nou diamantul tatuat pe fruntea lui Yueh.

— Ești cunoscut, așa că o să poți trece nestingherit. Hai, trădătorule, acum n-am timp de palavre. Îi aud venind pe ceilalți.

„Trădătorule”, gîndi Yueh. Își plecă privirea, trecu repede pe lîngă sardaukar, știind că celălalt anticipase, inconștient, numele sub care istoria avea să-și amintească de el: *Yueh, trădătorul*.

Pe drumul către ușa de la intrare trecu pe lîngă mai multe cadavre și le privi cu coada ochiului, îngrozindu-se la gîndul că s-ar putea să recunoască printre ele trupul lui Paul sau al Jessicăi. Dar nu erau decît soldați din Corpul de Gardă al Ducelui sau mercenari în uniformă Harkonnen.

Cînd ieși în fața casei, noaptea era luminată de flăcări. Curmalilor de pe marginea drumului li se dăduse foc ca să lumineze clădirea. Fumul substanțelor incendiare se ridica în vălătuci negri printre flăcările roșietice. Santinelele Harkonnen care se puseseră în gardă în clipa cînd apăruse în prag se apropiară bănuitoare și îl examinară.

— E trădătorul, zise unul dintre mercenari.

— Stai pe-aproape, spuse altul. Baronul o să vrea să-ți vorbească.

Trebuie să ajung la topter, gîndi Yueh. *Trebuie să ascund sigiliul ca să-l poată găsi Paul.* Apoi îl străfulgeră spaima: *Dacă Idaho mă suspectează sau dacă-și pierde răbdarea… dacă nu așteaptă și nu se duce exact acolo unde i-am spus… Jessica și Paul nu vor reuși să scape masacrului. Nu voi avea parte nici măcar de această infimă consolare ca să-mi despovărez conștiința.*

Un mercenar îl împinse brutal și spuse:

— Așteaptă mai încolo! Nu sta-n drum.

Brusc, Yueh se simți pierdut în acest loc al dezastrului; își dădu seama că nu va fi cruțat, că nu-i va fi nimănui milă de el. *Idaho nu trebuie să dea greș*!

Un alt mercenar se lovi de el și se răsti:

— Dă-te la o parte, n-auzi!

Pînă și ei! gîndi Yueh. *Au profitat de mine, dar acum mă disprețuiesc*. Se simți tras, împins. Își îndreptă spatele, regăsindu-și o fărîmă din vechea demnitate.

— Să aștepți pînă te cheamă Baronul! îi porunci un ofițer.

Yueh dădu din cap, se îndepărtă cu pași măsurați prin fața casei, dădu colțul, se cufundă în întunericul netulburat de flăcările palmierilor incendiați.

Apoi, brusc, cu fiecare pas trădîndu-i neliniștea, se îndreptă spre curtea interioară din spatele serei, unde aștepta ornitopterul pe care îl aduseseră pentru Paul și mama sa.

În fața ușii de serviciu deschise, zări o santinelă. Mercenarul stătea cu spatele spre curte, urmărind activitatea din interiorul puternic luminat, de unde răzbătea larma oamenilor care percheziționau încăperile.

Cît de siguri erau!

Yueh se furișă în întuneric, dădu ocol topterului și deschise ușa de pe partea opusă clădirii. Găsi pe dibuite fremkitul pe care îl ascunsese sub scaunul din față, ridică clapa unui buzunar și vîrî înăuntru sigiliul ducal. Simți foșnetul hîrtiei de mirodenie – biletul pe care-l scrisese – și îndesă inelul între foile de hîrtie. Își scoase mîna, apoi trase clapa la loc.

Închise fără zgomot ușa topterului, se întoarse cu pași de felină pînă la colțul casei și se îndreptă repede spre fațadă.

Am reușit, își spuse.

Păși din nou în lumina sălbatică a incendiului. Își strînse pelerina în jurul trupului, privind flăcările. *În curînd voi ști. În curînd voi da ochii cu Baronul și voi ști. Iar Baronul… Baronul va da de-un mic dinte*.

Legenda spune că în clipa morții Ducelui Leto Atreides, un meteor a traversat cerul deasupra castelului său strămoșesc de pe Caladan.

Fragment din *Introducere la Istoria copilului Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Baronul Vladimir Harkonnen stătea în fața unuia dintre hublourile fregatei în care-și instalase postul de comandă. Afară, noaptea Arrakisului era sfîșiată de flăcări. Baronul privea lanțul îndepărtat al Scutului de Piatră, unde făcea ravagii arma lui secretă.

Artileria.

Tunurile pisau grotele în care luptătorii Ducelui se retrăseseră ca într-o ultimă tranșee. Mușcături precise și nemiloase, avalanșe de pietre și praf în lumina fulgerelor portocalii… Oamenii Ducelui erau îngropați de vii, prinși ca niște animale în vizuinile lor, sortiți să moară de foame.

Baronul simțea furia bombardamentului – un bubuit ca de tobă, răzbătînd pînă la el prin învelișul metalic al navei: brruum… brruum. Apoi: BRRUUM… brruum!

Cui i-ar fi trecut prin cap să reînvie artileria în era scuturilor defensive? Gîndul i se răsfrînse ca un chicot în minte. *Dar era de așteptat ca oamenii Ducelui să se refugieze în grote. Împăratul va aprecia, desigur, înțelepciunea cu care am procedat ca să cruț forțele noastre unite.*

Ajustă una din micile suspensii care îi protejau trupul obez de atracția neiertătoare a gravitației. Un zîmbet i se întinse pe buze, pliindu-i obrajii.

Păcat de soldații Ducelui, gîndi. Zîmbetul i se accentuă – un zîmbet mulțumit, satisfăcut. *În cazul de față, mila înseamnă cruzime*! Dădu aprobator din cap. Eșecul era, prin definiție, demn de dispreț. Universul întreg se afla la îndemîna celui care știa să ia hotărîrile corespunzătoare. Iepurii șovăitori trebuiau scoși la iveală, goniți în vizuini. Altminteri, cum să-i supraveghezi și să-i crești? Își imagină propriii lui mercenari ca pe niște albine hărțuind și gonind o mînă de iepuri. Și gîndi: *Ce dulce e zumzetul vieții, cînd ai destule albine care robotesc pentru tine*!

În spatele lui se deschise o ușă. Baronul examină imaginea reflectată pe fondul de întuneric al geamului.

Îl văzu intrînd pe Piter de Vries, urmat de Umman Kudu, căpitanul gărzii personale a Baronului. Prin ușa deschisă către culoar zări, pentru o clipă, chipurile de ovină ale soldaților din gardă, expresiile placide și supuse pe care le arborau întotdeauna în prezența lui.

Baronul se întoarse.

Piter își duse un deget la zulufii de pe frunte, schițînd obișnuitul său salut zeflemitor.

— Vești bune, Domnia Ta. Sardaukarii l-au adus pe Duce.

— Bine că l-au adus! mugi Baronul.

Scrută masca sumbră de răutate de pe chipul efeminat al mentatului. Și ochii: fantele adumbrite, albastru-în-albastru.

Trebuie neapărat să mă descotorosesc de el, gîndi Baronul. *În curînd n-o să-mi mai fie de nici un folos; ba, dimpotrivă, va deveni un pericol real pentru persoana mea. Dar mai întîi trebuie să-și atragă ura Arrakisului. Numai așa arrakienii îl vor întîmpina pe scumpul meu Feyd-Rautha ca pe un mîntuitor.*

Ochii Baronului se îndreptară spre căpitanul gărzii, Umman Kudu. Maxilarele ca niște foarfeci, cu mușchii întinși, încordați… Bărbia ca un călcîi de cizmă… Un om de încredere, ale cărui vicii îi erau cunoscute.

— În primul rînd, unde-i trădătorul care mi l-a predat pe Duce? întrebă Baronul. Trebuie să-i dau trădătorului răsplata.

Piter se răsuci pe un călcîi și făcu semn santinelei de la ușă.

Dincolo, pe culoar, se contură o umbră neagră… Yueh trecu pragul ușii. Se mișca țeapăn, nefiresc. Mustața îi atîrna moale de-o parte și de cealaltă a buzelor purpurii. Numai ochii lui bătrîni erau vioi, atenți. Yueh făcu trei pași, se opri la semnul lui Piter și rămase imobil, cu privirea ațintită asupra Baronului.

— Ah, doctorul Yueh!

— Domnia Ta, Harkonnen.

— Aud că ni l-ai predat pe Duce.

— Jumătatea care-mi revenea conform tîrgului încheiat, Domnia Ta.

Baronul se uită la Piter.

Piter dădu din cap.

Privirea Baronului reveni la Yueh.

— Ah, tîrgul, zici. Iar eu… Se opri, apoi scuipă cuvintele: Eu ce-aveam de făcut în schimb?

— Știi bine ce, Domnia Ta.

Și abia în clipa aceea, cînd auzi liniștea desăvîrșită a cronometrelor din mintea sa, Yueh își îngădui să gîndească. Sesizase semnele infime din gesturile și cuvintele Baronului. Wanna murise… Nu-i mai puteau face nici un rău. De n-ar fi fost așa, l-ar mai fi ținut încă în șah pe vulnerabilul medic. Dar purtarea Baronului demonstra că nu mai era cazul. Jocul luase sfîrșit.

— Zău? făcu Baronul.

— Mi-ai promis c-o vei cruța pe Wanna mea de chinuri.

Baronul dădu din cap.

— A, da! Acum mi-aduc aminte. Exact. Așa ți-am promis. Așa am reușit să frîngem Condiționarea Imperială. Nu suportai gîndul că vrăjitoarea ta Bene Gesserit s-ar putea zvîrcoli în amplificatoarele de durere ale lui Piter. Ei bine… Baronul Vladimir Harkonnen își ține promisiunile. Ți-am spus c-o voi cruța de chinuri și că-ți voi îngădui să mergi la ea. Așa să fie!

Îi făcu semn lui Piter.

Ochii albaștri ai mentatului căpătară o lucire sticloasă. Se mișcă fără veste, scurt, fluid. Ca o pisică. Pumnalul din mîna lui căzu ca o gheară, înfigîndu-se în spatele lui Yueh.

Bătrînul împietri. Continuă să-l privească fix pe Baron.

— Du-te la ea! scuipă Baronul.

Yueh rămase în picioare, clătinîndu-se țeapăn. Buzele i se mișcară cu grijă, iar glasul său rosti deslușit, într-o cadență stranie:

— Crezi… că… m-ai… în… vins. Crezi… că… nu… am… știut… ce…

am… să… capăt… pentru… Wanna… mea.

Căzu. Fără să se încovoaie. Fără să se prăbușească. Drept. Ca un copac retezat.

— Du-te la ea, repetă Baronul.

Dar cuvintele sunară ca un ecou stins.

Yueh reușise să-i strecoare în suflet neliniștea. Își răsuci brusc capul spre Piter. Îl privi cum își ștergea lama cu o cîrpă, observă expresia cleioasă de satisfacție a ochilor săi albaștri.

Vasăzică așa ucide cu mîna lui, gîndi Baronul. *E bine de știut.*

— Ni l-a predat, într-adevăr, pe Duce? întrebă.

— Bineînțeles, Domnia Ta.

— Atunci, aduceți-l înăuntru.

Piter îi aruncă o privire căpitanului gărzii, care dispăru să execute ordinul.

Baronul se uită la Yueh. Căzuse ca un stejar, nu ca un om din carne și oase.

— N-am avut niciodată încredere în trădători, mormăi ca pentru sine. Nici chiar în trădătorii pe care i-am creat eu.

Privi prin hubloul acoperit de giulgiul nopții. Știu că bezna mută de afară era acum a lui. Dinspre grotele Scutului nu mai răsunau salvele de artilerie; vizuinile-capcană fuseseră astupate. Și, în momentul acela, mintea Baronului nu putu să conceapă ceva mai frumos decît acest gigantic gol negru. Poate doar… dac-ar fi fost puțin alb în negrul acesta. Alb lucios pe negru. Alb de porțelan.

Dar sentimentul de îndoială îl împunse din nou.

Ce voise să spună nătărăul ăla bătrîn? Normal, știuse probabil la ce trebuia să se aștepte pînă la urmă. Dar chestia cealaltă… *„Crezi că m-ai învins.”*

Ce voise să spună?

În ușă se ivi Ducele Leto Atreides. Brațele îi erau prinse în lanțuri, trăsăturile vulturești ale feței, năclăite de praf. Cineva îi smulsese blazonul de pe piept, sfîșiindu-i uniforma. În jurul mijlocului, îi atîrnau găicile rupte cînd i se luase centura scutului. Privirea ochilor săi era sticloasă, anormală.

— Aaaaa, făcu Baronul.

Șovăi și trase aer în piept. Își dădu seama că vorbise prea tare. Clipa aceasta, clipa mult așteptată, își pierduse din savoare.

Blestemat fie afurisitul de doctor în vecii vecilor!

— Mi se pare că bietul Duce e cam drogat, spuse Piter. Așa ni l-a prins în laț Yueh. Se întoarse către Duce: Nu-i așa că ești drogat, dragă Duce?

Vocea venea de departe. Leto își simțea lanțurile, durerea din mușchi, buzele crăpate, dogoarea din obraji, gustul uscat al setei care-i zgîria cerul gurii. Dar sunetele erau înfundate, acoperite cu o pătură de lînă. Iar prin pătură nu deslușea decît niște umbre întunecate.

— Ce-i cu femeia și băiatul, Piter? întrebă Baronul. Încă nici o veste?

Limba mentatului săgetă pe deasupra buzelor.

— Ai aflat ceva! șuieră Baronul. Ce?

Piter se uită repede la căpitanul gărzii, apoi din nou la Baron.

— Oamenii care au plecat cu ei, Domnia Ta, au… ăă… au fost găsiți.

— Și? Ce-au raportat? A mers totul bine?

— Sînt morți, Domnia Ta.

— Firește că-s morți! Pe mine mă interesează ce…

— Au fost găsiți morți, Domnia Ta.

Baronul păli.

— Dar femeia și băiatul?

— Nici o urmă, Domnia Ta. Dar a trecut un vierme. A fost văzut în timp ce se cerceta locul. Poate că totul s-a întîmplat așa cum am dorit… Un accident. Este posibil să…

— Nu mă interesează posibilitățile, Piter. Ce-i cu topterul care lipsește? Mentatul meu nu avansează nici o ipoteză?

— Sînt sigur că l-a furat unul dintre oamenii Ducelui, Domnia Ta. Ne-a omorît pilotul și-a fugit.

— Care din oamenii Ducelui?

— Un profesionist, un as în materie de omoruri, Domnia Ta. Poate Hawat, sau Halleck ăla. Posibil să fi fost Idaho. Sau vreunul din locotenenții mai importanți.

— Posibilități, mîrîi Baronul.

Se uită din nou la prizonier. Ducele se clătina, amețit de drog.

— Sîntem stăpîni pe situație, Domnia Ta, rosti Piter.

— Nu-i adevărat! Unde-i idiotul ăla de planetolog? Unde e… Kynes?

— Am aflat unde l-am putea găsi și am trimis după el, Domnia Ta.

— Nu-mi place cum ne-ajută slujitorul Împăratului, mîrîi Baronul.

Cuvintele continuau să răzbată ca printr-o pătură de lînă, dar unele din ele se înfipseră ca niște ace incandescente în mintea lui Leto. *Femeia și băiatul… nici o urmă.* Paul și Jessica scăpaseră. Iar despre soarta lui Hawat, Halleck și Idaho nu se știa nimic. Încă nu era totul pierdut.

— Unde-i inelul cu sigiliul ducal? se răsti Baronul. Văd că nu-l are pe deget.

— Sardaukarii spun că nu-l avea nici cînd l-au găsit ei, Domnia Ta, răspunse căpitanul gărzii.

— L-ai omorît prea devreme pe doctor, Piter, zise Baronul. A fost o greșeală. Ar fi trebuit să-mi atragi atenția. Ai acționat prea pripit pentru ca planul nostru să reușească perfect. Se încruntă: Posibilități!

Gîndul se învîrtea în cerc în mintea lui Leto: *Paul și Jessica au scăpat*! Și mai era ceva. În memoria lui. O învoială. Aproape că și-o amintea…

Dintele!

Își aminti și alte amănunte: *Un gaz otrăvitor într-un dinte fals*.

Cineva îi spusese să nu uite dintele. Dintele era în gura lui. Îl pipăi cu vîrful limbii. Nu trebuia decît să muște cu putere din el.

Încă nu!

Acel cineva îi spusese să aștepte pînă va fi aproape de Baron. Cine îi spusese toate astea? Nu-și amintea.

— Cît va mai dura efectul drogului? întrebă, nervos, Baronul.

— Probabil încă vreo oră, Domnia Ta.

— Probabil, scrîșni Baronul.

Se întoarse la hublou, la noapte.

— Mi-e foame, mugi.

Umbra aceea cețoasă și cenușie e Baronul, gîndi Leto. Umbra dansa de colo-

colo, legănîndu-se o dată cu balansul încăperii. Iar încăperea începu deodată să se dilate și să se contracte. Era cînd luminoasă, cînd întunecată. Apoi pieri, înghițită de beznă.

Timpul deveni pentru Duce o succesiune de niveluri. Plutea printre ele, traversîndu-le unul după altul. *Trebuie să aștept.*

O masă. Leto văzu limpede masa. Și de partea cealaltă a ei, un bărbat masiv, obez, avînd dinainte rămășițele unei cine bogate. Leto constată că ședea pe un scaun, în fața bărbatului obez. Simți lanțurile, curelele care îi imobilizau în scaun trupul străbătut de furnicături. Își dădu seama că trecuse o bucată de timp, dar nu-și dădea seama cît.

— Mi se pare că-și revine, Baroane.

O voce mieroasă: *Piter.*

Un muget de bas: *Baronul.*

Leto începu să deslușească din ce în ce mai clar decorul încăperii. Scaunul de sub el căpătă consistență, legăturile începură să-l strîngă.

Acum îl vedea bine pe Baron. Îi privi mișcările mîinilor. Atingeri brutale… Marginea unei farfurii, coada unei linguri, un deget scărpinînd o cută a fălcii.

Leto urmărea fascinat mișcările mîinilor.

— Mă auzi, Duce Leto, spuse Baronul. Știu că mă auzi. Vrem să aflăm de la tine unde ți-s concubina și odrasla cu care-ai învrednicit-o.

Leto nu făcu nici o mișcare, dar cuvintele îi aduseră un calm binefăcător. *E adevărat deci. Paul și Jessica le-au scăpat.*

— Să știi că nu ne arde de joacă, mugi Baronul. Sper că-ți dai seama.

Se aplecă spre Leto și îi scrută chipul. Îl irita faptul că nu putea să trateze afacerea asta între patru ochi, numai cu Ducele. Înfruntarea, de față cu martori, a doi nobili aflați la ananghie crea un precedent neplăcut.

Leto simți că prinde iarăși puteri. Și, deodată, în memoria lui se ivi, asemenea unei turle pe întinsul cîmpiei, amintirea dintelui fals… Capsula disimulată sub formă de nerv din interiorul dintelui… Gazul otrăvitor… Își aminti și cine îi vîrîse în gură arma ucigătoare.

Yueh.

În minte îi mai plutea, ca un abur, amintirea încețoșată de drog a unui trup tîrît pe lîngă el, chiar aici, în încăperea aceasta. Cadavrul lui Yueh!

— Auzi zgomotul ăsta, Duce Leto? întrebă Baronul.

Leto trase cu urechea și deslușì un orăcăit ca de broască… Geamătul înfundat al unui om schingiuit.

— Am prins un om de-al tău, deghizat în fremen, zise Baronul. L-am dibuit destul de ușor: ochii, mă-nțelegi. Se încăpățînează să susțină că a fost trimis printre fremeni ca să-i spioneze. Dar am trăit și eu o bucățică de vreme pe planeta asta, dragă vere. Nimeni nu se-ndeletnicește cu spionarea zdrențăroșilor din deșert. Ia zi, le-ai cumpărat sprijinul? Ți-ai trimis femeia și fiul la ei?

Leto simți în piept contracția fricii. *Dacă Yueh i-a trimis la fremeni… vor continua să-i vîneze pînă ce vor da de ei.*

— Hai odată, îl zori Baronul. N-avem timp de pierdut și tortura-i o metodă rapidă. Te rog, dragul meu Duce, nu mă sili să recurg la asta. Își ridică ochii spre mentat, care stătea lîngă Leto, și adăugă: Piter nu și-a adus toate sculele, dar sînt sigur că știe să improvizeze.

— Improvizația e uneori mai indicată, Baroane.

Vocea asta mieroasă, insinuantă! gîndi Leto. O auzise chiar în urechea lui.

— Sînt sigur că ți-ai făcut un plan în caz de primejdie, spuse Baronul. Unde ți-s femeia și băiatul? Se uită la mîna lui Leto. Îți lipsește inelul. I l-ai dat băiatului?

Baronul își săltă capul, uitîndu-se țintă în ochii lui Leto.

— Nu răspunzi? Mă obligi să fac un lucru pe care nu vreau să-l fac. Piter va folosi metode simple, directe. Sînt de acord că uneori sînt metodele cele mai bune, dar nu-i cazul ca tocmai *tu* să fii supus la asemenea cazne.

— Puțin seu clocotit pe șira spinării, de pildă, sau pe pleoape, interveni Piter. Eventual și pe alte părți ale trupului. Este extrem de eficient, mai ales atunci cînd subiectul nu știe unde va cădea picătura următoare. E o metodă bună și chiar estetică, datorită modelului decorativ pe care îl alcătuiesc pustulele purulente ce se formează pe epidermă. Ce părere ai, Baroane?

— Superb, rosti Baronul, dar glasul îi sună mohorît.

Degetele astea! Leto privi mîinile buhăite, bijuteriile scînteietoare de pe degetele groase… mișcările coercitive, brutale.

Sunetele oribile de agonie ce răzbăteau prin ușa din spatele său mușcară din nervii Ducelui. *Cine le-o fi căzut în gheare*? se întrebă. *Idaho*?

— Crede-mă, dragă vere, spuse Baronul. Nu vreau să ajungem la asta.

— Imaginează-ți curierii nervilor alergînd înnebuniți după un ajutor pe care n-au unde să-l găsească, zise Piter. Tortura-i o artă, pe cuvîntul meu!

— Iar tu un artist desăvîrșit, mîrîi Baronul. Și acum, ai decența să taci din gură.

Leto își aminti subit versurile pe care le recitase Gurney Halleck cînd văzuse pentru prima dată fotografia Baronului: *„Stăteam pe țărmul mării și-am văzut din valuri răsărind o fiară… Deasupra capetelor fiarei am citit numele ei: un nume de ocară.”*

— Ne pierdem vremea, Baroane, spuse Piter.

— Poate.

Baronul dădu din cap.

— Știi bine, dragă Leto, că pînă la urmă tot o să ne spui unde sînt. Nu rezișți nici tu chiar la orice.

Mai că i-aș da dreptate, gîndi Leto. *Dacă n-ar fi dintele… și faptul că într-adevăr nu știu unde sînt.*

Baronul tăie o felie de carne, și-o vîrî în gură, o mestecă încet, apoi o înghiți. Trebuie să încerc altă tactică, își spuse.

— Iată un om exemplar, rosti el. Un om care-a refuzat să se vîndă. Uită-te bine la el, Piter.

Și gîndi: *Da*! *Uită-te bine la el. Aici. Omul care crede că nu poate fi cumpărat. Iată-l în fața mea, prizonierul unui milion de părticele din el însuși, vîndute bucățică cu bucățică în fiecare secundă din viața lui*! *Dacă l-ai ridica și l-ai lovi, ar suna a gol. E secătuit*! *Terminat*! *Ce mai contează cum va muri*?

Orăcăitul de broască din dosul ușii încetă brusc.

Baronul își ridică privirea. În pragul ușii din spatele lui Leto apăru Umman Kudu. Căpitanul gărzii clătină din cap. Nu reușise să obțină informația dorită. Alt eșec! Era timpul să lase deoparte menajamentele, tocmeala cu dobitocul ăsta de Duce, cu neghiobul ăsta bicisnic care nu era în stare să-și dea

seama ce iad se căsca lîngă el – aproape, aproape de tot, la numai un fir de păr… de nerv…

Gîndul îl liniști, făcîndu-l să-și biruie șovăiala în fața actului de a supune torturii un nobil cu sînge regal. Se imagină deodată în chip de chirurg, efectuînd nesfîrșite disecții infime cu bisturiul, îndepărtînd măștile neisprăviților, scoțînd la iveală infernul de dedesubt.

Niște iepuri, asta sînt toți!

Și cum se îngrozeau cînd vedeau carnivorul!

Leto se uită spre capătul mesei, întrebîndu-se ce-l făcea să aștepte. Dintele putea rezolva totul într-o clipită. Totuși… Fuseseră multe lucruri bune în viața aceasta… Își aminti de un zmeu colorat, vibrînd în văzduhul albastru-sidefiu al Caladanului, de rîsul fericit al lui Paul. Și-și aminti zorii Arrakisului, straturile policrome ale Scutului de Piatră, culorile pastelate în atmosfera încărcată de praf…

— Cum dorești, rosti sumbru Baronul.

Își trase înapoi scaunul și se ridică sprinten în suspensii. Apoi ezită. Observase o schimbare în atitudinea prizonierului. Ducele inspiră adînc, maxilarele îi rămăseseră o clipă ca paralizate, apoi se strînseră brusc, încleștîndu-se cu un zvîcnet al mușchilor.

I-e frică! gîndi Baronul. *L-am speriat*!

Cuprins de panică la gîndul că Baronul i-ar putea scăpa, Leto mușcă spasmodic pe dintele fals și îl simți cum se sparge. Deschise gura și suflă vaporii caustici ce i se formaseră pe limbă. Baronul se făcu mic, o mogîldeață într-un tunel care se îngusta vertiginos. Leto auzi un sunet gîtuit, chiar la urechea lui… Cel cu glas mieros: Piter.

L-a ajuns și pe el!

— Piter? Ce-i?

Vocea de bas venea de departe.

Amintirile prinseră să se învîrtească în mintea lui Leto – vechile bolboroseli de babe știrbe. Încăperea, masa, Baronul, doi ochi înnebuniți de groază… ochi albastru-în-albastru… totul se comprimă în jurul său, într-o perfectă simetrie a dezastrului.

Zări un om cu bărbia ca un călcîi de cizmă, un om-jucărie, care se prăbușea. Omul-jucărie rămase întins, cu nasul turtit, îndoit spre stînga: un metronom stricat, încremenit pe veci la începutul unei bătăi neterminate. Auzi zgomot de veselă răsturnată… departe… ca un vuiet surd. Mintea i se transformă într-un sipet fără fund, înghițind totul. Tot ce fusese vreodată: fiecare strigăt, fiecare șoaptă, fiecare… liniște.

Un singur gînd îi rămase. Leto îl văzu conturîndu-se ca o lumină informă cu raze negre: *Ziua dă formă cărnii și carnea dă formă zilei*. Îl copleși un sentiment de împlinire, pe care știu că nu și-l va mai putea explica niciodată.

Liniște.

Baronul încremenise, cu umerii lipiți de ușa secretă, ușa salvatoare, situată în spatele mesei. Cînd o trîntise, de partea cealaltă se aflau numai morți. Percepu vag cercul protector al gărzilor care-l înconjuraseră. *Am inspirat*? se întrebă. *Mă va ucide și pe mine ce i-a ucis pe ceilalți*?

Auzul îi reveni… Și judecata. Auzi pe cineva dînd ordine – să se aducă măști de gaze… să se închidă o ușă… să se pună în funcțiune ventilatoare…

Ceilalți s-au prăbușit imediat, gîndi. *Eu mai sînt în picioare. Mai respir. Iad fără milă*! *Era cît pe ce*!

Acum știa ce se întîmplase. Avusese scutul activat; deși reglat la intensitate minimă, cîmpul reușise să încetinească schimbul molecular. Și se îndepărtase de masă… Asta-l salvase… Asta și icnetul de spaimă al lui Piter, care îl făcuse pe căpitanul gărzii să se arunce spre Duce… drept în ghearele morții.

Norocul și icnetul alarmant al unui muribund îi salvaseră viața!

Nu simțea nici cel mai mic sentiment de recunoștință față de Piter. Idiotul își găsise singur moartea. Și nesocotitul de căpitan la fel! Raportase că i-a verificat personal pe toți cei ce aveau să dea ochi cu Baronul! Cum de reușise Ducele?… Nici un semn de alarmă! Nici măcar spionul de deasupra mesei nu reacționase… decît cînd era prea tîrziu. Cum fusese cu putință?

În fine, acum nu mai contează, gîndi Baronul, din ce în ce mai calm. *Răspunsul va trebui să-l afle următorul căpitan al gărzii*.

Își concentră atenția la agitația de pe culoar, la zgomotele ce veneau de după colț, dinspre cealaltă ușă ce dădea în camera morții. Făcu un pas înainte, cercetă fețele slugilor din jur. Oamenii stăteau nemișcați, muți, așteptîndu-i reacția.

Se va-nfuria Baronul?

Și Baronul înțelese că nu trecuseră decît cîteva secunde de cînd scăpase din încăperea aceea înfricoșătoare.

Cîțiva soldați din gardă își țineau încă armele îndreptate spre ușă. Alții pîndeau cu ochi turbați culoarul gol, întorși către colțul zgomotos din dreapta.

Un om dădu colțul, cu o mască de gaze bălăngănindu-i-se pe piept, cu ochii ațintiți la spionii de otrăvuri aliniați de-a lungul culoarului, în unghiul pereților cu tavanul. Avea părul blond, fața turtită, ochii verzi. Încrețituri fine îi iradiau din colțurile gurii cu buze groase. Arăta ca o vietate acvatică, rătăcită printre ființele de uscat.

Baronul se uită lung la el și își aminti numele lui: Nefud. Iakin Nefud. Caporal în gardă. Toxicoman. Nefud era sclavul semutei, combinația muzică–drog care acționa la nivelurile cele mai profunde ale conștiinței. O informație utilă.

Omul se opri în fața Baronului și salută.

— Culoarul e curat, Domnia Ta. Eram de gardă afară și mi-am dat seama că trebuie să fie vorba de un gaz otrăvitor. Ventilatoarele din cabina Domniei Tale trăgeau aer de pe coridor.

Se uită repede la spionul aflat chiar deasupra Baronului.

— N-a scăpat nimic afară. Oamenii primenesc acum aerul din cabină. Ce poruncești?

Baronul recunoscu vocea. Era vocea care dăduse ordinele dinainte. *Are spirit de inițiativă caporalul ăsta*, gîndi el.

— Cei dinăuntru-s morți cu toții? întrebă.

— Da, Domnia Ta.

Ei, atunci trebuie să mă adaptez situației, gîndi Baronul.

— În primul rînd, spuse, dă-mi voie să te felicit, Nefud. Ești noul căpitan al gărzii mele. Și sper că vei ști să tragi învățămintele necesare din soarta de care a avut parte predecesorul tău.

Baronul urmări transformarea de pe chipul proaspătului avansat. Omul

înțelesese că nu va mai duce niciodată lipsă de semuta.

Nefud dădu din cap.

— Domnia Ta, fii sigur că mă voi devota cu trup și suflet siguranței Domniei Tale.

— Bine. Și-acum la treabă! Bănuiesc că Ducele avea ceva în gură. Trebuie să afli ce a fost acel ceva, cum a fost folosit, cine l-a ajutat pe Duce. Vei lua toate măsurile de precauție…

Se întrerupse, căci auzise larmă în spatele său. Se întoarse spre capătul culoarului. Gărzile de la ușa liftului ce făcea legătura cu nivelurile inferioare ale fregatei încercau să țină calea unui masiv colonel-bashar, care ieșise chiar atunci din cabina ascensorului.

— Jos labele de pe mine, adunătură de hoitari! tună ofițerul, împingînd în lături santinelele.

Ah! *Un sardaukar*, gîndi Baronul.

Colonelul-bashar se îndreptă cu pași hotărîți către Baron, care-și îngustă ochii, cuprins de neliniște. Ofițerii sardaukari îi provocau întotdeauna îngrijorare. Arătau cu toții de parc-ar fi fost înrudiți cu Ducele… cu răposatul Duce. Și ce maniere adoptau față de Baron!

Colonelul-bashar se proțăpi la o jumătate de pas în fața Baronului, cu mîinile în șolduri. Santinelele se bulucirăîn spatele lui, foindu-se nehotărîte.

Baronul observă omiterea deliberată a salutului, disprețul din ținuta sardaukarului și neliniștea sa spori. Împăratul nu trimisese decît o singură legiune – două brigăzi, ca să acorde sprijin legiunilor Harkonnen, dar Baronul nu-și făcea iluzii. Această unică legiune era perfect capabilă să se întoarcă împotriva Harkonnenilor și să-i nimicească.

— Să le poruncești oamenilor dumitale să nu mai îndrăznească să-mi stea-n drum, Baroane, mîrîi sardaukarul. Soldații mei ți l-au adus pe Ducele Atreides înainte de a apuca să discut cu dumneata soarta lui. Vreau să stăm de vorbă.

Trebuie să-mi păstrez prestanța în fața oamenilor mei, gîndi Baronul.

— Despre ce, mă rog? făcu el.

Fraza sunase rece și controlată. Baronul se simți mîndru de felul în care o pronunțase.

— Împăratul m-a însărcinat să am grijă ca regalul său văr să moară repede, fără suferință, spuse colonelul-bashar.

— Așa mi-a poruncit și mie Împăratul, minți Baronul. Credeai că aș cuteza să nesocotesc ordinul?

— Sînt dator să raportez Împăratului ceea ce văd cu ochii mei, insistă sardaukarul.

— Ducele a și murit, se răsti Baronul și făcu un gest cu mîna, arătîndu-i ofițerului că poate pleca.

Colonelul-bashar nu se clinti din loc. Îl privi fix pe Baron. Expresia feței sale rămase neschimbată. Părea să nu fi observat gestul Baronului.

— Cum a murit? mîrîi el.

Pe toți dracii! gîndi Baronul. *Întinde prea mult coarda*.

— S-a sinucis, dacă ești chiar așa de curios, răspunse. S-a otrăvit.

— Vreau să-i văd cadavrul. Acum.

Baronul își ridică privirea spre tavan, prefăcîndu-se exasperat, în timp ce gîndurile îi goneau nebunește. *Blestem*! *Sardaukarul ăsta cu ochi de uliu o să vadă*

cabina înainte de-a apuca să schimbăm decorul!

— Acum, mîrîi din nou ofițerul. Vreau să-l văd cu ochii mei.

Baronul își dădu seama că nu-l va putea împiedica. Sardaukarul va vedea totul. Va afla că Ducele omorîse doi oameni de-ai Baronului… că Baronul însuși scăpase, probabil, ca prin urechile acului. Dovezile erau evidente: pe masă, rămășițele cinei… iar de partea cealaltă a mesei, cadavrele Ducelui și ale victimelor sale.

N-avea ce face.

— Nu încerca să mă împiedici, mormăi, amenințător, colonelul-bashar.

— Nu te împiedică nimeni, replică Baronul și-și ațintì privirea în ochii de obsidian ai sardaukarului. N-am nimic de ascuns față de Împăratul meu.

Îi făcu semn lui Nefud.

— Arată-i colonelului-bashar cabina. Condu-l la ușa unde-ai stat de pază, Nefud.

— Pe-aici, domnule, rosti Nefud.

Cu pași măsurați, insolenți, sardaukarul îl ocoli pe Baron și trecu înainte plimbîndu-și umerii pe sub nasurile gărzilor.

Insuportabil! gîndi Baronul. *Acum Împăratul o să afle tot ce s-a întîmplat. Și va considera incidentul ca pe un semn de slăbiciune*.

Iar gîndul că și Împăratul, și sardaukarul său disprețuiau deopotrivă slăbiciunea era o adevărată tortură. Baronul începu să-și roadă buza de jos, încercînd să se consoleze cu faptul că, cel puțin, Împăratul n-avea să afle și despre raidul Atreizilor pe Giedi Prim – despre distrugerea silozurilor de mirodenie de pe planeta de baștină a Harkonnenilor.

Blestem pe capul ticălosului de Duce!

Baronul urmări cu privirea siluetele celor doi oameni – arogantul sardaukar și îndesatul, capabilul, Nefud.

Trebuie să mă adaptez situației, gîndi iarăși Baronul. *Va trebui să dau din nou afurisita asta de planetă pe mîna lui Rabban. Și de data asta… fără restricții. Va trebui să plătesc cu sînge Harkonnen ca să aduc Arrakisul în situația în care să-l accepte pe Feyd-Rautha. Blestematul de Piter*! *Și-a găsit să crape înainte de a apuca să termin ceea ce aveam de făcut cu ajutorul lui.*

Baronul oftă.

Și trebuie să iau neîntîrziat legătura cu Tleilaxul[120], *să trimit pe cineva după celălalt mentat. Sînt sigur că mi l-au pregătit deja.*

În spatele lui, unul dintre soldați tuși.

Baronul se întoarse spre el:

— Mi-e foame.

— Da, Domnia Ta.

— Și pînă ce faceți ordine-n cabină și-o cercetați cu de-amănuntul, vreau să mă distrez.

Mercenarul își plecă privirea.

— Ce divertisment dorești, Domnia Ta?

— Mă duc în dormitor. Să-mi aduceți tînărul pe care l-am cumpărat pe Gamont[121]… Cel cu ochi frumoși. Să-l drogați bine. N-am chef de trîntă.

— Am înțeles, Domnia Ta.

Baronul se întoarse, se depărtă cu mersul său săltat de cîmpul suspensiilor. *Da*, gîndi. *Cel cu ochi frumoși… Cel care seamănă atît de mult cu*

tînărul Paul Atreides.

[120] TLEILAX: unica planetă a stelei Thalim, renumită ca fiind centrul clandestin de formare a mentaților (locul de proveniență a așa-zișilor „mentați strîmbi”).

[121] GAMONT: a treia planetă a sistemului Niushe, renumită pentru cultura sa hedonistă și pentru exotismul practicilor sexuale.

O, mări ale Caladanului,
O, popor al Ducelui Leto…
Citadelă căzută,
În veci pierdută…

Fragment din *Cîntecele lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

Lui Paul i se părea că întregul său trecut și întreaga sa experiență dinaintea acestei nopți deveniseră un vîrtej de nisip într-o clepsidră. Stătea cu bărbia sprijinită pe genunchi, alături de mama sa, într-un mic adăpost din pînză și plastic, un distilcort pe care îl găsiseră, împreună cu veșmintele fremene pe care le purtau acum, în ranița din topter.

În mintea lui Paul nu mai exista nici un dubiu asupra identității celui care dosise fremkitul și fixase itinerarul topterului la bordul căruia fuseseră transportați.

Yueh.

Medicul trădător îi expediase direct în brațele lui Duncan Idaho.

Paul privi, dincolo de secțiunea transparentă a distilcortului, umbrele lungi ale stîncilor luminate de lună ce mărgineau ascunzișul ales de Idaho.

Mă ascund ca un copil, acum, cînd sînt Duce, gîndi el. Gîndul îl irita, dar nu putea să nege înțelepciunea acestei măsuri de precauție.

În noaptea aceea se petrecuse o schimbare ciudată în conștiința lui… Înțelegea cu deosebită claritate tot ce se întîmpla în jurul său. Evenimentele… circumstanțele… Se simțea incapabil să pună stavilă afluenței de informații sau preciziei reci cu care fiecare informație se adăuga cunoașterii sale. Un întreg proces de calcul se desfășura frenetic în conștiința lui. Era putere de mentat, dar nu numai atît.

Se gîndi la clipa de furie neputincioasă cînd topterul necunoscut țîșnise din noapte deasupra lor, venind ca un uliu gigantic, cu vîntul urlîndu-i în aripi. Atunci se petrecuse în mintea lui ciudata transformare. Topterul aterizase în plină viteză, traversînd de-a curmezișul panta unei movile de nisip, alunecînd spre ei, umplînd aerul cu mirosul de pucioasă arsă produs de frecarea patinelor pe suprafața nisipului.

Știa că mama sa se întorsese, așteptîndu-se să vadă mercenari Harkonnen și lasere ațintite asupra lor. Dar în ușa deschisă a navei îl zărise pe Duncan Idaho, care se aplecase în afară și le strigase: „Iute! E semn de vierme la sud!"

Paul însă știuse dintr-o singură privire azvîrlită peste umăr cine pilota aparatul. O însumare rapidă a amănuntelor caracteristice coborîrii și aterizării, amănunte atît de infime, încît nici măcar mama sa nu le detectase, îi dezvăluise *cu certitudine* identitatea persoanei care manevra comenzile navei.

Jessica se mișcă în întuneric și spuse:

— Nu există decît o singură explicație. Harkonnenii o țineau ostatică pe

soția lui Yueh. Doctorul îi ura de moarte pe Harkonneni! Sînt absolut sigură. De altfel, mesajul pe care ni l-a lăsat confirmă lucrul acesta. Dar pentru ce ne-a salvat de la măcel?

Abia acum începe să înțeleagă, dar cu cîtă greutate, gîndi Paul. Și gîndul îl șocă. Pentru el, faptul fusese o simplă constatare marginală, atunci cînd citise biletul găsit împreună cu sigiliul ducal într-unul din buzunarele raniței.

„Nu-i nevoie să mă iertați", scrisese Yueh. „Nu vreau iertarea voastră. Am și-așa destule pe conștiință. N-am făcut lucrul acesta din pizmă sau cu speranța că voi fi înțeles. Pentru mine este un tahaddi al-burhan[122]. E încercarea mea hotărîtoare. Ca să vă conving de adevărul spuselor mele o să vă las sigiliul ducal. Cînd veți citi biletul, Ducele Leto va fi mort. Consolați-vă însă cu gîndul că nu va fi murit singur, că odată cu el va fi pierit și cel pe care îl urîm mai mult decît pe oricare altul."

Biletul nu era adresat nimănui și nici nu era semnat, dar nu încăpea nici o îndoială că fusese lăsat de Yueh. Îi recunoscuseră scrisul.

Amintindu-și de conținutul mesajului, Paul retrăi disperarea acelei clipe – un sentiment nemilos și straniu, situat parcă în afara noii sale agerimi mintale. Citise că tatăl său murise, știuse că faptul era adevărat, dar vestea nu reprezentase pentru el decît o informație suplimentară, care trebuia introdusă în minte și folosită.

Mi-am iubit tatăl, gîndi Paul, știind că informația corespundea adevărului. *Ar trebui să-l jelesc. Ar trebui să simt ceva.*

Dar nu simțea nimic. Nu putea decît să gîndească: *Acesta este un fapt important.*

Printre multe altele.

Iar mintea sa nu înceta nici o clipă să însumeze noi impresii, să extrapoleze, să calculeze.

Își aminti ce-i spusese Halleck: *„Dispoziția e pentru călărit sau pentru făcut dragoste. Nu pentru luptă!"*

Poate că așa e, gîndi Paul. *O să-mi jelesc tatăl mai tîrziu… cînd voi avea timp.*

Dar nu simțea prevestirea niciunui răgaz în precizia rece a ființei sale. Dimpotrivă, avea impresia că noua sa percepție nu era decît un început și că se dezvolta impetuos. Sentimentul de țel cumplit pe care îl resimțise pentru prima oară după încercarea la care îl supusese Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam îl copleși iarăși. Mîna dreaptă – mîna ce-și amintea supliciul – era străbătută de furnicături și palpita.

Nu cumva asta e ceea ce ele numesc Kwisatz Haderach? se întrebă.

— La un moment dat am crezut că-i vorba de o nouă greșeală a lui Hawat, spuse Jessica. M-am gîndit că poate Yueh nu era doctor Suk.

— Era tot ceea ce credeam noi că este… și mai mult decît atît, zise Paul. Și gîndi: *De ce judecă atît de încet*? Adăugă cu glas tare: Dacă Idaho nu izbutește să ajungă la Kynes, vom…

— Idaho nu-i singura noastră speranță, îl întrerupse ea.

— Nici n-am vrut să spun asta.

Jessica auzi tonul autoritar, oțelul din voce, și se uită lung la fiul ei, încercînd să străpungă obscuritatea cenușie a distilcortului. Silueta lui Paul se contura în negru pe fondul stîncilor argintate de lună din spatele porțiunii

transparente a adăpostului.

— Nu se poate să nu fi scăpat și alți oameni de-ai tatălui tău, spuse ea. Trebuie să-i regăsim, să aflăm…

— Ne vom bizui doar pe noi înșine. Ceea ce ne interesează în primul rînd este armamentul atomic al familiei noastre. Trebuie să-l recuperăm pînă nu-l găsesc Harkonnenii.

— Nu văd ce șanse ar avea să-l găsească acolo unde a fost ascuns.

— E un risc pe care nu ni-l putem asuma.

Iar ea gîndi: *Șantaj prin amenințarea distrugerii planetei și a mirodeniei cu armamentul atomic al familiei*! *Asta urmărește. Dar, în cazul acesta, unica salvare ar fi refugiul în anonimatul surghiunului.*

Cuvintele mamei sale stîrniseră un nou val de gînduri în mintea lui Paul: preocuparea seniorului, a Ducelui, pentru soarta oamenilor pe care-i pierduse în noaptea aceea. *Oamenii reprezintă adevărata forță a unei Case Mari*, gîndi el. Și își aminti vorbele lui Hawat: *„Despărțirea de oameni e tristă. Un loc nu-i decît un loc."*

— Îi ajută sardaukarii, rosti Jessica. Trebuie să așteptăm pînă se retrag sardaukarii.

— Ne cred încolțiți între deșert și sardaukari, spuse Paul. Vor să nu mai rămînă picior de Atreides. Vor exterminarea totală. Nu te bizui pe faptul că vor scăpa oameni de-ai noștri.

— Dar nici ei n-o să riște la infinit ca rolul Împăratului în afacerea asta să iasă la iveală…

— Crezi?

— Nu se poate să nu scape cîțiva de-ai noștri.

— Crezi?

Jessica își întoarse capul, înfricoșată de duritatea sumbră din glasul fiului ei, de precizia cu care Paul calculase șansele. Brusc, își dădu seama că mintea lui o luase înaintea minții ei, că într-o serie de privințe Paul înțelegea în clipa de față mai mult decît înțelegea ea. Era manifestarea unei inteligențe la a cărei formare și educare participase chiar ea, dar acum inteligența aceasta o înspăimînta. Instinctiv, gîndurile i se întoarseră rugătoare, căutînd refugiul pierdut al Ducelui ei și lacrimile îi arseră ochii.

Așa a fost să fie, Leto, gîndi. *„Soroc de dragoste și soroc de durere."* Își lipi palma de pîntece, conștientă deodată de embrionul dinăuntru. *Am fiica Atreides pe care trebuia s-o aduc pe lume. Dar Cucernica Maică s-a înșelat: o fiică nu l-ar fi salvat pe Leto. Copilul ăsta nu-i decît o viață născuind un viitor în prezența morții. Am conceput din instinct, nu din supunere.*

— Mai încearcă puțin radioreceptorul, spuse Paul.

Mintea lucrează mai departe, oricît am încerca s-o ținem în loc, gîndi ea.

Se aplecă spre micul aparat pe care li-l lăsase Idaho și apăsă pe comutator. O lumină verde învălui scala receptorului. Din difuzor se auziră țiuituri slabe. Jessica reduse volumul și începu să sondeze benzile de frecvență. În cort răsună deodată o voce vorbind în grai de luptă Atreides:

— …înapoi pentru regruparea pe creastă. Fedor raportează că în Carthag nu mai există supraviețuitori și că Banca Ghildei a fost spartă.

Carthag! gîndi Jessica. *Un cuib de Harkonneni.*

— Sînt sardaukari, continuă vocea. Poartă uniforme Atreides. Băgați de seamă la…

Un tunet și difuzorul amuți.

— Încearcă pe celelalte benzi, spuse Paul.

— Îți dai seama ce-nseamnă asta? întrebă ea.

— Mă așteptam. Vor ca Ghilda să creadă că noi le-am atacat banca. Ostilitatea Ghildei ne-ar face prizonierii Arrakisului. Încearcă celelalte benzi.

Jessica îi cîntări vorbele: *„Mă așteptam."* Ce se întîmplase cu el? Încet, se aplecă din nou deasupra aparatului. Nu mai prinseră decît cîteva voci izolate comunicînd în grai de luptă Atreides. Toate emiteau chemările unor încleștări violente: „…ne retragem…", „…încercați să vă regrupați la…", „…îngropați într-o grotă pe…"

În schimb, nu încăpea nici o îndoială cu privire la jovialitatea triumfătoare din păsărească Harkonnenilor care se revărsa de pe alte benzi. Comenzi aspre, rapoarte de luptă. Nu durau suficient timp pentru ca Jessica să le poată înregistra și descifra codul, dar tonul nu lăsa dubii.

Harkonnenii învinseseră.

Paul trase ranița lîngă el și auzi clipocitul apei în cele două litrugene dinăuntru. Trase adînc aer în piept, ridicîndu-și ochii către crestele stîncoase care se profilau pe fundalul înstelat al cerului. Pipăi cu mîna stîngă izolația-sfincter de la intrarea cortului.

— În curînd se ivesc zorii, spuse el. Încă o zi îl mai putem aștepta pe Idaho, dar nu încă o noapte. În deșert trebuie să umbli noaptea și să te odihnești ziua, la umbră.

Cunoștințe mai vechi reînviară și în memoria Jessicăi: *Fără distrai, un om aflat în deșert, la umbră, are nevoie de cinci litri de apă pe zi pentru a-și păstra greutatea corporală.* Simți pe suprafața pielii atingerea moale și lunecoasă a distraiului. Se gîndi cît de mult depindeau viețile lor de costumul acesta.

— Dacă plecăm de aici, Idaho nu ne va mai găsi niciodată, spuse ea.

— Există mijloace prin care se pot smulge mărturisiri de la oricine, replică Paul. Dacă Idaho nu se întoarce pînă în zori, va trebui să presupunem că a căzut în mîinile Harkonnenilor. Cît timp crezi c-ar putea rezista?

Întrebarea n-avea nevoie de răspuns și Jessica tăcu.

Paul desfăcu izolația raniței, scoase micromanualul prevăzut cu grilă de iluminat și lupă. Dintre pagini țîșniră spre el litere verzi și portocalii: „litrugene, distilcort, recaptoare, nisipompă, binoclu, repkit, pistol marcolor, dolinhartă, filt-cepuri, paracompas, cîrlige de strunit, toboșari, fremkit, stîlp de foc…"[123]

Lucruri necesare pentru a putea supraviețui în deșert. Toate.

După cîteva clipe, lăsă manualul de-o parte.

— Unde crezi că ne-am putea duce? întrebă Jessica.

— Tata vorbea de *puterea deșertului,* spuse Paul. Fără ea, Harkonnenii nu pot să stăpînească planeta. N-au stăpînit-o niciodată, și nici n-o vor stăpîni. Nici cu zece mii de legiuni de sardaukari.

— Paul, doar nu-ți închipui că…

— Avem dovada. Chiar aici, în cortul ăsta… Cortul însuși, ranița asta cu tot ce se găsește în ea, distraiele… Știm că Ghilda se încăpățînează să pretindă un preț inaccesibil pentru plasarea de sateliți meteorologici. Știm că…

— Ce vrei să spui cu sateliții meteorologici? întrebă ea. Doar nu…

Tăcu brusc.

Paul constată că strania hiperagerime a minții sale urmărește automat

reacțiile mamei sale, descifrîndu-le, calculînd pe baza amănuntelor înregistrate.

— Abia acum înțelegi, spuse el. Da. Sateliții supraveghează solul. Undeva, în inima deșertului, există lucruri ce nu trebuie observate.

— Vrei să spui că Ghilda e cea care stăpînește planeta?

Ce greu, ce încet gîndea!

— Nu! izbucni el. Fremenii! Fremenii plătesc tribut Ghildei ca să-și poată păstra izolarea. Plătesc cu moneda cea mai accesibilă celui care dispune de puterea deșertului: mirodenia. Iar ăsta-i mai mult decît un răspuns estimativ; e rezultatul unui calcul direct. Și te asigur că este exact.

— Paul, încă nu ești mentat. Nu poți fi sigur că ai…

— Nici nu voi fi vreodată mentat. Sînt altceva… Un monstru.

— Paul! Cum poți să spui asemenea…

— Dă-mi pace! rosti el.

Se întoarse cu spatele, privind noaptea de afară. *De ce nu pot să-l jelesc*? se întrebă. Simți că deși fiecare fibră și fiecare părticică din ființa lui implorau fărîma aceea de ușurare, nu va avea parte de ea niciodată.

Jessica nu auzise nicicînd atîta durere în vocea fiului ei. Vru să se apropie de el, să-l îmbrățișeze, să-l mîngîie, să-l ajute… dar nu, n-avea voie să facă nimic. Paul trebuia să-și rezolve singur problemele.

Privirea îi fu atrasă de grila de iluminat a manualului din fremkit, pe care Paul îl lăsase pe jos, între ei. Îl ridică, privi prima pagină și citi: „Manualul Deșertului-Prieten, ținutul plin de viață. Aici se află minunatele ayat[124] și burhan[125] ale Vieții. Crede, și al-Lat[126] nu te va mistui niciodată."

Parc-ar fi cuvintele din Cartea Azhar, gîndi ea, amintindu-și studiile despre marile taine. *Să fi existat pe Arrakis un Mînuitor de Religii*?

Paul scoase din raniță paracompasul, îl puse la loc, apoi zise cu voce joasă:

— Gîndește-te la tot echipamentul ăsta specializat al fremenilor. Sînt lucruri de o perfecțiune fără seamăn. Recunoaște și tu. Cultura care a creat asemenea obiecte posedă resurse profunde. Mai profunde decît s-a bănuit vreodată.

Cu gesturi șovăitoare, încă îngrijorată de duritatea din glasul lui, Jessica se aplecă din nou asupra cărții și o răsfoi. Se opri la ilustrația unei constelații de pe cerul Arrakisului: „Muad'Dib: Șoarecele."[127] Coada animalului, observă, indica nordul.

Paul urmări mișcările abia perceptibile ale mamei sale în licărul slab al grilei manualului. *E momentul să îndeplinesc dorința tatălui meu*, gîndi el. *Trebuie să-i transmit mesajul acum, cît mai are timp pentru suferință. Mai tîrziu, suferința ei ne-ar incomoda pe amîndoi*. Și logica exactă a raționamentului îl șocă.

— Mamă, rosti.

— Da?

Auzise schimbarea din vocea lui. Un fior de gheață o răscoli pînă în adîncul trupului. Nu-i mai fusese dat să audă un control atît de dur… la Paul.

— Tatăl meu a murit, spuse el.

Jessica scormoni în ea însăși, căutînd un indiciu asociativ și încă unul și încă unul – metoda Bene Gesserit de identificare a informației – și găsi răspunsul: sentimentul unei pierderi înfricoșătoare.

Dădu din cap, incapabilă să vorbească.

— Cu cîtăva vreme în urmă, tatăl meu m-a însărcinat să-ți transmit un mesaj în cazul în care i s-ar întîmpla ceva, spuse Paul. Îi era teamă să nu crezi că s-a îndoit de tine.

Bănuiala aceea vană, gîndi ea.

— Voia să afli că el nu te-a suspectat niciodată, urmă Paul. Îi explică totul, așa cum se întîmplase și adăugă: Voia să afli că el a avut întotdeauna o încredere nestrămutată în tine, că te-a iubit și că te-a prețuit dintotdeauna. Spunea că mai degrabă s-ar fi îndoit de el însuși și că nu regreta decît un singur lucru, că nu te-a făcut Ducesă.

Jessica își șterse lacrimile care i se rostogoleau pe obraji și gîndi: *Irosesc prostește apa din trup*! Dar în același timp își dădea seama că gîndul acesta nu era decît o încercare de a-și transforma durerea în mînie. *Leto, dragul meu Leto*, gîndi. *Ce lucruri înfiorătoare putem să le facem celor pe care-i iubim*! Cu un gest violent, stinse grila de iluminat a manualului.

Hohote de plîns îi zguduiră trupul.

Paul auzi durerea mamei sale și sondă golul din el. *Nu sufăr*, gîndi. *De ce*? *De ce*? Incapacitatea de a suferi i se părea un defect oribil.

„Soroc de primit și soroc de pierdut”, gîndi Jessica, citîndu-și din Biblia CP *„Soroc de păstrat și soroc de lepădat; soroc de iubire și soroc de ură; soroc de război și soroc de pace.”*

Mintea lui Paul își continua cursa. Rece, precisă. Și deodată… văzu căile ce se așterneau înaintea lor pe această planetă ostilă. Lipsit de supapa de siguranță a visului, Paul își concentră percepția prestientă, realizînd totul ca pe un calcul estimativ al celor mai probabile viitoruri, dar cu încă ceva în plus… O undă de mister… Ca și cînd mintea lui fora într-un strat fără timp, încercînd să aleagă din el vînturile viitorului.

Fără veste, găsind parcă o cheie trebuincioasă, mintea lui Paul trecu la un nivel superior de percepție. Se pomeni agățat de acest nou prag, cramponîndu-se de un sprijin precar și iscodind împrejur. S-ar fi zis că se afla într-o sferă, cu drumuri ce se răspîndeau în toate direcțiile… deși această imagine era departe de adevărata senzație.

Își aminti de un voal pe care îl văzuse odată fîlfîind în bătaia vîntului. Așa vedea acum viitorul. Ca zbaterea unei suprafețe la fel de unduitoare și de vremelnice ca a acelui voal.

Văzu oameni.

Simți căldura și frigul unor probabilități incalculabile.

Află nume și locuri, trăi emoții fără număr, înregistră informații despre nenumărate locuri necunoscute. Timpul putea fi sondat, examinat, explorat… dar nu putea fi modelat.

Era un spectru de posibilități, din cel mai îndepărtat trecut pînă la cel mai îndepărtat viitor… de la cea mai probabilă pînă la cea mai improbabilă. Își văzu propria moarte în infinite variante. Văzu planete noi, civilizații noi.

Și oameni.

Oameni.

Mulțimi imense, incomensurabile. Dar mintea sa le înregistră și le catalogă.

Îi văzu pe ghildari.

Și gîndi: *Ghilda… Iată una din căile pe care le-am putea urma. Printre*

ghildari stranietatea mea ar fi acceptată ca un fapt cunoscut și prețuit. Mirodenia, atît de necesară de acum înainte, mi-ar fi asigurată pentru totdeauna.

Dar ideea de a-și trăi restul vieții în acea bîjbîială-printre-posibile-viitoruri care dirija nave spațiale cu viteze năprasnice îl înspăimînta. *Era*, totuși, o cale. Și întrezărind *posibilul viitor* alături de ghildari, înțelese brusc natura deosebită a stranietății sale.

Am altfel de vedere. Eu văd altfel, altceva: văd căile accesibile.

Constatarea avu darul să-l liniștească și în același timp să-l îngrijoreze… căci multe dintre aceste căi coborau în adîncuri insondabile sau alunecau în afara vederii sale.

La fel de fulgerător precum apăruse, senzația îl părăsi și Paul își dădu seama că fenomenul nu durase decît preț de-o bătaie a inimii.

Și totuși… fusese de-ajuns pentru a-i răscoli conștiința, iluminîndu-i-o într-un chip înspăimîntător. Privi buimac în jurul său.

În tainița sa dintre stînci, distilcortul era încă învești mîntat în noapte. Alături de el, mama sa mai era încă pradă durerii.

Iar el continua să nu simtă nici o durere… Absența durerii, a suferinței, era un gol situat undeva separat de mintea lui, care funcționa mai departe în ritmul ei egal – prelucrînd informații, estimînd, calculînd, formulînd răspunsuri, întocmai ca o minte de mentat.

Înțelese că se afla acum în posesia unei cantități enorme de informații, o cantitate cum puține minți acumulaseră vreodată pînă atunci.

Dar înțelegerea acestui fapt nu-i ușura cu nimic povara golului din el. Simți că ceva trebuie să se sfarme. În mintea lui se declanșase mecanismul de ceas al unei bombe. Mecanismul își vedea de treabă indiferent de voința lui. Înregistra cele mai infime schimbări petrecute în preajmă – o ușoară modificare a umidității, o fracțiune de variație a temperaturii, mersul unei insecte pe acoperișul cortului, apropierea solemnă a zorilor în peticul înstelat de cer pe care-l vedea prin peretele transparent al adăpostului lor.

Golul era insuportabil. Cunoașterea fenomenului care declanșase mecanismul de ceas nu-i ajuta la nimic. Putea acum privi înapoi, în trecutul lui, putea înțelege cum începuse totul: educația sa, antrenamentele, ascuțirea aptitudinilor, constrîngerile rafinate ale unor discipline complexe, chiar și inocularea preceptelor Bibliei CP într-un moment critic… iar în cele din urmă, mirodenia. Dar putea privi și înainte – în direcția cea mai terifiantă – și putea înțelege unde aveau să ducă toate acestea.

Sînt un monstru! gîndi. *Sînt neom*!

— Nu, izbucni cu glas tare. Apoi: Nu! Nu! NU!

Se pomeni izbind cu pumnii în podeaua de plastic a cortului. Fracțiunea implacabilă din făptura sa înregistră faptul ca pe o interesantă informație de tip afectiv și o introduse în calcul.

— Paul!

Mama sa era lîngă el… Îl prinsese de mîini. Fața ei era o umbră cenușie scrutînd fața lui, în întuneric.

— Tu! șopti Paul.

— Sînt aici, Paul. Liniștește-te.

— Ce mi-ai făcut? șuieră el.

Într-o străfulgerare de înțelegere, Jessica intui o parte din dedesubturile

întrebării și răspunse:

— Te-am adus pe lume.

Din instinct, dar și grație unor cunoștințe mult mai subtile, rostise exact ceea ce trebuia pentru a-l liniști.

Cînd Paul îi simți strînsoarea degetelor, privi fix conturul difuz al chipului ei. Unele repere genetice din structura trăsăturilor feței fură înregistrate în modul acela nou de fluxul neîntrerupt al minții sale; indiciile fură adăugate altor informații și imediat după aceea fu avansat un răspuns.

— Dă-mi drumul.

Jessica auzi rezonanța metalică din glasul său și se supuse.

— Nu vrei să-mi spui ce-i cu tine, Paul?

— Ai știut ce făceai, educîndu-mă așa cum m-ai educat? întrebă el.

Copilăria a dispărut din vocea lui, gîndi ea. *A dispărut și adolescența.*

— Am sperat ce speră orice părinte, răspunse. Să devii… superior, deosebit.

— Deosebit?

Ea auzi tonul îndurerat și îngăimă:

— Paul, eu…

— N-ai vrut un fiu! spuse el. Ai vrut un Kwisatz Haderach! Ai vrut un mascul Bene Gesserit!

Jessica se cutremură la auzul deprimării din glasul lui.

— Paul…

— L-ai întrebat vreodată pe tata dacă e de acord?

Ea îi răspunse cu voce joasă, căci amintirea durerii era încă proaspătă:

— Orice ai fi, Paul, ereditatea este deopotrivă a tatălui tău și a mea.

— Dar nu și educația, replică el. Nu și lucrurile care au… trezit… ceea ce dormea.

— Ceea ce dormea?

— Aici. El își duse o mînă la cap, apoi la piept și izbucni: În mine! Merge înainte întruna, întruna, întruna, întruna, în…

— Paul!

Glasul lui se aflase la hotarul isteriei. Auzise limpede.

— Ascultă ce-am să-ți spun, rosti el încet. Voiai să-i povestesc Cucernicei Maici despre visele mele, nu-i așa? Am să-ți povestesc ție. Acum cîteva clipe am visat treaz. Știi care-i cauza?

— Trebuie să te calmezi, spuse ea. Dacă crezi că e…

— Mirodenia, urmă netulburat Paul. E peste tot – în aer, în sol, în alimente. Condimentul *geriatric*. Melanjul e ca drogul Dreptvorbitoarei. E o otravă!

Jessica încremeni.

Vocea lui deveni o șoaptă. Repetă:

— O otravă – rafinată, perfidă… implacabilă. Nici măcar nu te ucide, decît dacă încetezi s-o mai iei. Nu putem părăsi Arrakisul decît dacă luăm o parte din Arrakis cu noi.

Prezența înfricoșătoare a vocii lui nu admitea replică.

— Tu și mirodenia sînteți cauza, continuă Paul. Mirodenia transformă orice făptură care ajunge s-o consume intens, dar mulțumită ție eu pot proiecta

transformarea în planul conștientului. Nu reușesc s-o las în inconștient… unde perturbațiile ei ar fi ignorate. Eu o *văd*.

— Paul, ești…

— O *văd*! repetă el.

Jessica auzi demență în vocea lui și nu știu ce să facă.

Dar el vorbi din nou și în timbrul glasului său reveni oțelul celui mai desăvîrșit control:

— Am căzut în capcană.

Am căzut în capcană, îl îngînă ea în gînd.

Și acceptă adevărul vorbelor lui. Nici o mașinație Bene Gesserit, nici un „truc" și nici o născocire nu-l puteau smulge definitiv din strînsoarea Arrakisului: mirodenia crea dependență. Își dădu seama că trupul său știuse lucrul acesta cu mult timp înainte de a-l fi înțeles mintea.

Așadar, sîntem siliți să rămînem tot restul vieții aici, gîndi ea, *pe această planetă-infern. Locul ne-a fost predestinat și e pregătit să ne găzduiască… dacă reușim să scăpăm de Harkonneni. Iar în privința rolului meu, totul e limpede: mă aflu aici ca păstrătoare a unei însemnate linii de sînge pentru Planul Bene Gesserit.*

— Trebuie să-ți povestesc despre visul de adineaori, zise Paul. Și acum Jessica auzi mînie în vocea lui. Ca să te conving să crezi ce-ți voi spune, am să te informez mai întîi că știu că vei naște aici, pe Arrakis, o fiică. Sora mea.

Jessica se sprijini cu amîndouă mîinile de podeaua cortului, își lipi spatele de peretele curb, încercînd să-și reprime junghiul de spaimă. Sarcina ei nu era încă vizibilă! Nici ea n-ar fi știut, dacă n-ar fi beneficiat de propriul ei antrenament Bene Gesserit, care îi îngăduise să descifreze infimele semnale dintîi ale trupului, să afle de existența embrionului care n-avea decît cîteva săptămîni.

— Numai pentru a servi, șopti ea, agățîndu-se de deviza Bene Gesserit. Existăm numai pentru a servi.

— Ne vom găsi adăpost printre fremeni, spuse Paul. Refugiul pe care ni l-a pregătit Missionaria Protectiva.

Ni s-a pregătit refugiul în deșert, gîndi automat Jessica. Apoi: *De unde știe Paul de Missionaria Protectiva*? și constată că îi era tot mai greu să-și înăbușe spaima pe care i-o provoca stranietatea fiului ei.

Paul privi lung umbra întunecată a mamei sale și noua sa putere de percepție îi îngădui să-i vadă frica, să-i sesizeze fiecare reacție – ca și cînd Jessica s-ar fi aflat în focarul unui proiector. Simți un început de compasiune pentru ea.

— Despre cele ce se pot întîmpla aici nu-ți pot vorbi deocamdată, spuse el. Nu-mi pot vorbi încă nici mie însumi, cu toate că le-am văzut. Din cîte-mi dau seama, n-am nici un control asupra acestui… *simț al viitorului*. Există și-atîta tot. În ceea ce privește viitorul imediat, un an bunăoară, pot să văd cîte ceva din el… Un *drum*… la fel de larg ca Bulevardul Central de pe Caladan. Unele lucruri însă nu le văd… sînt locuri cufundate în umbră… sau prelungindu-se, parcă, în spatele unui deal… (și se gîndi iarăși la suprafața zbuciumată de vînt a unui voal) și-apoi sînt o mulțime de ramificații.

Tăcu brusc, copleșit deodată de amintirea acelei viziuni. Nici un vis premonitoriu, nici o experiență a vieții sale nu-l pregătiseră pentru acest simț, pentru această formă de percepție, pentru această cunoaștere care se propaga în toate părțile ca un balon ce se umflă… cu timpul retrăgîndu-i-se din față…

Jessica găsi butonul tubului de iluminat al cortului și îl apăsă.

O lumină verde, difuză, alungă umbrele, domolindu-i spaima. Privi fața lui Paul, ochii săi – privirea fixă, întoarsă spre interior. Și își aminti unde mai văzuse asemenea privire: în imagini de arhivă, în imaginile unor dezastre din trecut – pe chipuri de copii înfometați sau vătămați și suferinzi. Ochii ca niște puțuri negre, gura – o linie dreaptă, obrajii supți.

Expresia unei conștiințe cumplite, gîndi ea. *Expresia unei făpturi silite să-și recunoască propria-i vremelnicie.*

Într-adevăr, nu mai era copil…

Și, în clipa aceea, implicațiile spuselor lui îi copleșiră mintea, dînd orice altceva la o parte. Paul putea privi înainte!… Asta însemna că putea să deslușească o ieșire salvatoare.

— E o cale să scăpăm de Harkonneni, rosti ea.

— Harkonneni! exclamă el batjocoritor. Nu-ți mai bate capul cu aceste caricaturi de oameni, cu aceste amărîte ființe mărunte.

Se uită lung la mama sa, cercetîndu-i la lumină trăsăturile feței. Trăsăturile acelea trădau totul.

— N-ar trebui să numești oamenii ființe mărunte, fără să… murmură ea.

— Nu fi atît de sigură că știi unde-i hotarul, o întrerupse el. Ne ducem cu noi trecutul. Și, scumpa mea mamă, trebuie să mai afli un lucru pe care nu-l știi… Și noi sîntem Harkonneni.

Mintea ei făcu ceva înspăimîntător: se opaciză. Ca și cum ar fi vrut să blocheze orice percepție. Dar vocea lui Paul continuă cu același ton implacabil, tîrînd-o, obligînd-o să asculte:

— Data viitoare cînd te vei mai afla în fața unei oglinzi, examinează-ți chipul… Privește-l bine pe-al meu, acum. Urmele există, se văd, dacă nu cauți să te orbești singură. Uită-te la mîinile mele, la forma oaselor mele. Iar dacă asta nu te convinge, atunci crede ce-ți spun eu. Am parcurs viitorul, am privit un dosar dintr-un anumit loc… Am toate informațiile. *sîntem* Harkonneni.

— O… ramură renegată a familiei, murmură ea. Asta e, nu-i așa? Vreun văr Harkonnen care…

— Ești fiica Baronului, rosti el și privi impasibil gestul cu care ea își duse ambele mîini la gură. Apoi urmă: În tinerețea lui, Baronul a avut multe aventuri. O dată, o singură dată însă, și-a îngăduit să se lase sedus. Dar a fost sedus pentru scopurile genetice ale Bene Gesseritului. De către una dintre *voi*.

„Voi." Ca o palmă. Mintea Jessicăi se puse din nou în mișcare. Și nu găsi nici un argument care să nege afirmația lui Paul. Prea multe blancuri inexplicabile și verigi lipsă din trecutul ei ieșeau acum la iveală și se înlănțuiau. Fiica pe care o voia Bene Gesseritul… nu era sortită pentru a pune capăt vechii vrăjmășii Atreides–Harkonnen, ci pentru a fixa un factor genetic în liniile lor. *Ce factor*? Bîjbîi năucă în căutarea răspunsului.

Ca și cum i-ar fi citit gîndurile, Paul spuse:

— Credeau că vor ajunge… la mine. Dar eu nu sînt ce se așteptau să fiu. Și m-am ivit înainte de vreme. Iar ele habar n-au de asta.

Jessica își apăsă amîndouă mîinile pe buze.

Maică Mare! *E Kwisatz Haderach*!

Se simți despuiată în fața lui. Descoperită. Își dădea seama că Paul o vedea cu ochi cărora nu li se putea ascunde aproape nimic. Și înțelese că *acesta* era motivul de bază al spaimei ei.

— Crezi că sînt Kwisatz Haderach, spuse el. Scoate-ți asta din cap. Sînt altceva. Ceva la care nu s-a așteptat nimeni.

Trebuie să dau imediat de știre uneia din școli, gîndi ea. *Poate că Indexul de Selecție*[128] *va putea oferi vreo explicație*.

— Nu vor afla de existența mea decît cînd va fi prea tîrziu, murmură Paul.

Jessica încercă să-i abată gîndurile. Își lăsă mîinile în poală și întrebă:

— Cum o să ne descurcăm printre fremeni?

— Fremenii au o zicală pe care o atribuie lui Shai-hulud, Moș Veșnicie, răspunse Paul. Ei spun: „Fii gata să prețuiești orice-ți iese în cale."

Și gîndi: *Da, mama mea… vom trăi printre fremeni. Ți se vor înalbăstri ochii, iar pe nările nasului tău încîntător vor apărea bătături provocate de filt-cepurile tubului de la distrai… Și-o vei naște pe sora mea: Sfînta Alia-a-Cuțitului*.

— Dacă nu ești Kwisatz Haderach, începu Jessica, atunci ce…

— Nu se știe ce sînt, spuse el. Să nu crezi pînă nu vezi.

Și gîndi: *Sînt o sămînță*.

Înțelese subit cît de fertil era solul în care căzuse și o dată cu această revelație îl copleși din nou sentimentul de țel cumplit, strecurîndu-i-se în golul dinăuntrul ființei sale, amenințînd să-l înăbușe de durere.

Pe drumul ce i se așternea înainte, văzuse două ramificații de seamă… Pe una din ele întîlnea un Baron bătrîn și hain și-i spunea: „Te salut, bunicule." Gîndul la această cale și la ceea ce se afla de-a lungul ei îi repugna.

Cealaltă cale era presărată cu petice obscure, cenușii, pe care le sfîșiau piscuri de violență. Pe calea aceea văzuse o religie războinică, un foc ce cuprindea Universul; văzuse steagul verde cu negru al Atreizilor fîlfîind în fruntea a mii de legiuni de fanatici intoxicați cu licoare de mirodenie. Gurney Halleck și alți cîțiva dintre oamenii tatălui său – jalnic de puțini – se aflau printre ei, purtînd pe piept semnul șoimului de pe racla în care fusese depus craniul acestuia.

— Nu pot s-apuc pe calea asta, murmură el. Asta-i calea pe care o vor zgripțuroaicele din școlile voastre.

— Nu înțeleg ce spui, Paul, îngăimă mama sa.

Paul tăcu. Sămînța din el amuți, reflectînd cu conștiința de rasă pe care o resimțise la început, prin prisma sentimentului unui țel cumplit. Înțelese că nu mai putea să urască nici școlile Bene Gesserit, nici pe Împărat. Nici măcar pe Harkonneni. Erau cu toții prizonierii necesității rasei lor de a-și reînnoi moștenirea risipită, de a se amesteca și de a se contopi, de a-și deșerta liniile de sînge într-un mare și nou rezervor de gene. Și rasa nu cunoștea decît o singură cale de rezolvare a acestei necesități… Calea strămoșească. Calea încercată și sigură, singura capabilă să doboare orice piedică: jihadul[129].

Nu! *Nu pot să aleg calea asta*, gîndi el.

Dar văzu din nou, cu ochii minții, racla cu craniul tatălui său și prăpădul în centrul căruia fîlfîia sălbatic steagul verde cu negru.

Jessica tuși ușor, îngrijorată de tăcerea lui.

— Atunci… fremenii ne vor primi printre ei? întrebă.

Paul își ridică ochii. În lumina verde din cort, privi îndelung trăsăturile nobile, rafinate, ale chipului mamei sale.

— Da, rosti el. Asta-i una dintre căi.

Dădu din cap.

— Da. Fremenii. Mă vor numi… Muad'Dib, „Cel Ce Arată Calea". Da… așa îmi vor spune.

Închise ochii și gîndi: *Tată, acum pot să te jelesc*.

Și lacrimile îi inundară obrajii.

[122] TAHADDI AL-BURHAN: încercarea hotărîtoare, fără drept de apel (în general deoarece se soldează cu moarte sau cu distrugere).

[123] CÎRLIGE DE STRUNIT: cîrlige metalice utilizate pentru capturarea, încălecarea și conducerea viermilor de nisip de pe Arrakis.
DISTILCORT: cort de dimensiuni reduse, cu închidere etanșă, confecționat din material microsendviș și capabil să regenereze în apă potabilă umiditatea ambiantă, provenită din respirația persoanelor aflate în interior.
DOLINHARTĂ: hartă a suprafeței Arrakisului, înfățișînd rutele de paracompas cele mai sigure dintre diferitele refugii.
FILT-CEP: filtru nazal folosit la distrai pentru captarea umidității provenite din respirație.
FREMKIT: trusă de supraviețuire, confecționată de fremeni.
LITRUGEANĂ: recipient cu capacitatea de un litru, folosit pe Arrakis la transportul apei și confecționat dintr-un material plastic cu densitate mare, rezistent la șocuri și prevăzut cu un sistem de etanșare cu sarcină pozitivă.
NISIPOMPĂ: dispozitiv de ventilație pentru pomparea aerului de la suprafață, în interiorul unui distilcort îngropat în nisip.
PARACOMPAS: busolă cu ajutorul căreia se poate determina o direcție în funcție de anomaliile magnetice locale. Se utilizează cu hărți speciale și atunci cînd cîmpul magnetic total al unei planete este instabil sau supus ecranării din cauza violenței furtunilor magnetice.
PISTOL MARCOLOR: unealtă inventată pe Arrakis și constînd dintr-un pistol cu praf și electricitate statică pentru trasarea de semne și repere colorate de mari dimensiuni pe suprafața nisipului.
RECAPTOARE: tuburile integrate unui distrai și făcînd legătura între sistemul de pungi colectoare pentru reziduurile organice și sistemul de filtrare–regenerare.
REPKIT: trusă de reparație și de piese de schimb pentru distraie.
STÎLP DE FOC: termen idiomatic pentru rachetele de semnalizare utilizate în deșert.
TOBOȘAR: tijă scurtă, prevăzută cu un tub de rezonanță și avînd la capătul superior o clapetă cu arc, a cărei funcție este de a „bate toba” și a atrage un vierme de nisip.

[124] AYAT: semnele vieții.

[125] BURHAN: dovezile vieții. (Uzual: minunatele ayat și burhan ale vieții)

[126] AL-LAT: soarele originar al umanității. Prin extensie: soarele oricărui sistem planetar.

[127] MUAD'DIB: specie de șoarece marsupial, adaptat condițiilor de pe Arrakis și asociat, în mitologia fremenă, cu desenul vizibil pe suprafața celei de-a doua luni a planetei. Vietatea este admirată de fremeni pentru capacitatea ei de supraviețuire în deșert.

[128] INDEXUL DE SELECȚIE: fișierul fundamental al Comunității Bene Gesserit, în care erau înregistrate toate etapele programului de selecție genetică al cărui obiectiv era producerea individului Kwisatz Haderach.

[129] JIHAD: cruciadă religioasă, cruciadă fanatică.

O mînie cum nu ne mai fusese dat să vedem pînă atunci pusese stăpînire pe tatăl meu, Împăratul Padișah, în ziua în care i se aduseră la cunoștință moartea Ducelui Leto și circumstanțele acestei morți. O acuză pe mama mea și acuză pactul care-l silise să aducă pe tron o Bene Gesserit. Acuză Ghilda și îl acuză pe bătrînul și perfidul Baron. Îi acuză pe toți cei cu care dădu ochii, fără a mă cruța nici pe mine și spunînd că și eu eram o vrăjitoare ca toate celelalte. Iar la încercarea mea de a-l îmbuna, de a-i arăta că totul se întîmplase conform unei mai vechi legi a autoconservării, în fața căreia se plecaseră pînă și cîrmuitorii din timpurile de demult, îmi răspunse începînd să strige la mine și întrebîndu-mă dacă nu cumva îl credeam o cîrpă. Am înțeles atunci că nu moartea propriu-zisă a Ducelui îl făcuse să-și piardă cumpătul, ci implicațiile acestei morți pentru monarhie. Privind faptele retroactiv, sînt tentată să cred că și tatăl meu avea întru cîtva darul profeției, mai ales că neamul său și cel al lui Muad'Dib aveau o obîrșie comună.

Fragment din *În casa tatălui meu* de Prințesa Irulan

— **Ș**i acum se va ucide Harkonnen pe Harkonnen, șopti Paul. Se trezise cu puțin înainte de căderea nopții, se ridicase în capul oaselor și rămăsese așa, în întunericul ermetic al distilcortului. Auzi mișcările vagi ale mamei sale, care dormea lîngă peretele opus.

Paul se aplecă deasupra detectorului de apropiere așezat pe podea și cercetă cadranele iluminate de tuburi fosforescente.

— În curînd se-nnoptează, rosti mama sa. De ce nu ridici obloanele cortului?

Paul își dădu seama abia atunci că de cîteva clipe respirația ei se schimbase, că așteptase mută în întuneric pentru a se convinge că el era treaz.

— N-are rost, răspunse. A fost furtună. Cortul este acoperit cu nisip. O să m-apuc imediat să forez o ieșire.

— Duncan n-a dat încă nici un semn de viață?

— Nu.

Paul se jucă absent cu inelul ducal de pe degetul mare. Apoi, din senin, îl cuprinse mînia împotriva esenței înseși a acestei planete care contribuise la uciderea tatălui său. Începu să tremure.

— Am auzit cînd a-nceput furtuna, spuse Jessica.

Platitudinea vorbelor ei îl ajută să-și redobîndească într-o oarecare măsură calmul. Mintea i se concentră la furtuna a cărei naștere o urmărise prin peretele transparent al distilcortului – șfichiuiri reci de nisip gonind de-a curmezișul bazinului, apoi șuvoaie și turbioane răscolind cerul. Își ridicase ochii către un pisc de piatră, îl văzuse schimbîndu-și forma sub mușcătura stihiei,

transformîndu-se într-o lamă subțire și scurtă, de culoare gălbuie. O trombă de nisip invadase bazinul, întunecase cerul cu masa ei apăsătoare, apoi îngropase cortul, cufundîndu-l în beznă.

Lonjeroanele arcuite pîrîiseră o singură dată, acceptînd povara, apoi… liniștea, tulburată doar de bîzîitul discret al foalelor de la nisipompa cortului care trăgea aer de la suprafață.

— Mai încearcă puțin radioul, spuse Jessica.

— Inutil, răspunse el.

Trase din colierul de la gît capătul tubului de apă al distraiului și sorbi o înghițitură caldă. Se gîndi că începea astfel adevărata existență arrakiană: își potolea pentru prima dată setea cu umezeala regenerată din propriul său organism. Apa era stătută și sălcie, dar îi alina uscăciunea esofagului.

Jessica îl auzi pe fiul ei bînd, simți suprafața – alunecoasă și umedă pe dinăuntru – a distraiului, dar refuză să-și accepte setea. A accepta acest lucru însemna a recunoaște definitiv înfricoșătoarele necesități ale Arrakisului, economisirea celor mai infime urme de umiditate, drămuirea puținelor picături din buzunarele colectoare ale cortului, regretarea fiecărei respirații irosite în aer liber.

Era mult mai simplu să te cufunzi iarăși în somn. Dar somnul din ziua aceea îi adusese un vis și, amintindu-și-l, Jessica se înfioră. Visase că-și afunda mîinile într-un rîu de nisip pe care era scris un nume: *Ducele Leto Atreides*. Numele se ștergea, dus de nisip, iar ea voia să-l scrie din nou, dar prima literă dispărea înainte de a ajunge ea la cea din urmă.

Nisipul nu putea fi oprit.

În cele din urmă, visul se prefăcuse în bocet – din ce în ce mai puternic, mai deslușit. Un bocet straniu… O părticică din mintea ei recunoscuse în glasul care bocea propriul ei glas de copil mic, abia trecut de vîrsta prunciei. Și o femeie, nu tocmai vizibilă în memoria ei… O femeie care se depărta…

Mama pe care n-am cunoscut-o, gîndi Jessica. *Sora Bene Gesserit care m-a născut și m-a predat Comunității, pentru că așa i se poruncise. Oare se bucurase că se putea descotorosi de odrasla unui Harkonnen*?

— Punctul lor vulnerabil e mirodenia, spuse brusc Paul. Aici trebuie să-i lovim.

Cum se poate gîndi la atac, în condițiile astea? se întrebă Jessica.

— Toată planeta e plină de mirodenie, zise ea. Cum îți închipui că poți să-i lovești?

Îl auzi foindu-se, trăgînd rănița pe podeaua cortului.

— Pe Caladan aveam puterea mării și a văzduhului, spuse el. Aici trebuie să dobîndim puterea deșertului. Cheia sînt fremenii.

Vocea i se auzea dinspre sfincterul cortului. Antrenamentul ei de Bene Gesserit sesiză în tonul lui sentimentul vag de ostilitate pe care-l mai nutrea față de ea.

Toată viața a fost educat să-i urască pe Harkonneni, gîndi ea. *Și acum descoperă că și el este un Harkonnen… din cauza mea. Cît de puțin mă cunoaște*! *Am fost singura femeie a Ducelui meu. I-am acceptat fără să crîcnesc viața și concepțiile. Am fost în stare să sfidez pînă și un ordin Bene Gesserit*.

Paul aprinse tubul de iluminat al cortului și spațiul de sub dom se învălui în lumină verde. Jessica îl văzu ghemuindu-se lîngă sfincter, cu gluga distraiului

potrivită pentru mers în deșert: fruntea acoperită, filtrul bucal la locul său, filtcepurile în nări. Nu i se vedeau decît ochii negri și o fîșie îngustă de față. Îl zări întorcîndu-se o clipă spre ea, apoi, din nou, la sistemul de etanșare.

— Pregătește-te de ieșire, îi spuse el, și glasul i se auzi înfundat, din spatele filtrului.

Jessica își trase și ea filtrul în dreptul gurii, începu să-și potrivească gluga, privindu-l pe fiul ei care desfăcea izolația cortului.

Cînd Paul deschise sfincterul, nisipul scrîșni și un jet de grăunți minusculi se revărsă sîsîind în interior, pînă ce apucă să-l imobilizeze cu ajutorul compactorului static. O gaură se căscă în zidul de nisip, pe măsură ce scula realinia grăunții. Paul se strecură în gaură și urechile Jessicăi îi ascultară înaintarea spre suprafață.

Ce ne așteaptă acolo? se întrebă ea. *Trupele Harkonnenilor și sardaukarii sînt primejdiile pe care le cunoaștem. Dar care sînt cele pe care le ignorăm*?

Se gîndi la compactorul static cu care lucra Paul acum și la celelalte unelte ciudate din raniță. Brusc, instrumentele acelea îi apărură ca tot atîtea semne ale unor primejdii necunoscute.

Apoi simți pe porțiunea descoperită a feței, deasupra filtrului, adierea fierbinte a aerului de la suprafață.

— Dă-mi ranița.

Vocea lui Paul… Joasă, prudentă.

Se întoarse și auzi gîlgîitul apei din litrugene cînd trase ranița către ea. Privi în sus și văzu silueta lui Paul pe un fundal de stele.

— Ridic-o, spuse el și-și întinse mîna.

Ranița dispăru.

Jessica nu mai văzu decît un cerc împînzit de stele. Ca niște vîrfuri luminoase de arme, ațintite spre ea. O ploaie de meteoriți traversă peticul acela de noapte. Meteoriții i se părură un avertisment… Ca dungile pe blana unui tigru, ca un grilaj luminos pe marginea unui mormînt… Avu impresia că-i îngheață sîngele în vene. Simțea pentru prima oară fiorul de groază al prețului pus pe capetele lor.

— Grăbește-te, spuse Paul. Vreau să strîng cortul.

O ploaie fină de nisip de la suprafață i se prelinse pe mîna stîngă. *Cît nisip ar putea să stăvilească o mînă*?

— Ai nevoie de ajutor? o întrebă Paul.

— Nu.

Își înghiți nodul din gît. Se strecură în gaură, simțind nisipul compact scrîșnindu-i sub degete. Paul se aplecă peste buza gropii și o prinse pe Jessica de braț. Sări lîngă el și se ridică în picioare. Nisip scăldat în lumina stelelor. Privi în jur. Nisipul umpluse aproape în întregime bazinul, lăsînd doar o buză circulară de rocă. Simțurile ei antrenate sondară noaptea…

Zgomote de animale mici.

Păsări.

Căderea unei mase de nisip dislocat și sunetele înfundate ale vietăților surprinse de avalanșă.

Paul turtind cortul, trăgîndu-l afară din gaură.

Lumina stelelor îndepărta exact atîta noapte cît trebuia pentru ca fiecare umbră să pară o amenințare. Privea pete de întuneric.

Bezna-i o amintire oarbă, gîndi ea. *Urechea prinde sunete comprimate… Strigătele celor care ne hăituiau strămoșii, într-un trecut atît de îndepărtat, încît numai celulele cele mai primitive ale trupului nostru și-l mai amintesc. Urechile văd. Nările văd.*

Paul apăru brusc lîngă ea, zicînd:

— Duncan mi-a spus că dacă va fi capturat va putea rezista… pînă în momentul acesta. Trebuie să plecăm.

Își săltă ranița în spate, traversă nisipul bazinului și urcă pe o terasă ce domina deșertul.

Jessica îl urmă cu mișcări automate, observînd că începuse deja să trăiască pe orbita fiului ei.

Pentru că suferința mea de acum e mai apăsătoare decît nisipul mărilor, gîndi ea. *Lumea aceasta m-a golit de tot ce aveam în mine. Nu mi-a lăsat decît un singur scop, cel mai vechi: viața de mîine. Trăiesc doar pentru tînărul meu Duce și pentru fiica pe care trebuie s-o aduc pe lume.*

Urcă lîngă Paul, simțind cum nisipul îi îngreuna mersul.

Paul privea spre nord. Cerceta aflorimentul stîncos din spatele unui șir de culmi joase.

Masivul din depărtare părea o străveche navă maritimă de război, profilîndu-și conturul pe fondul stelelor. Silueta sa grațioasă și prelungă se ridica pe creasta unui val invizibil: catarge scurte, coșuri înclinate spre spate, o turelă la pupă.

Un fulger portocaliu despică noaptea deasupra catargelor încremenite și o dungă strălucitoare de purpură se năpusti către el, străpungîndu-l.

Apoi o altă dungă purpurie!

Și un alt fulger portocaliu țîșni în sus!

Priviră înmărmuriți tabloul, care părea o antică bătălie navală.

— Stîlpi de foc, șopti Paul.

Deasupra masivului se ridică un inel de ochi roșii. Limbi sîngerii sfîșiară cerul.

— Jeturi reactive și lasere, spuse Jessica.

Roșie, în atmosfera încărcată de praf, prima lună a Arrakisului răsări la orizont, în stînga lor, și privind într-acolo zăriră dîra lungă a unei furtuni de nisip, o panglică zbuciumată, la suprafața deșertului.

— Sînt topterele Harkonnenilor, zise Paul. Trimise să ne vîneze. După cum pisează deșertul… s-ar zice că vor să strivească tot ce se află sub ei… cum ai strivi sub talpă un cuib de insecte.

— Sau un cuib de Atreizi, murmură Jessica.

— Trebuie să ne adăpostim. O să pornim spre sud și-o să ne ținem pe lîngă stînci. Dacă ne prind descoperiți…

Se întoarse. În timp ce-și aranja mai bine ranița pe umeri, adăugă:

— Sînt porniți să omoare tot ce se mișcă.

Făcu un pas pe marginea terasei și în clipa următoare auzi șuieratul grav al unor aripi. Zări, deasupra lor, umbrele negre ale mai multor ornitoptere.

Tatăl meu mi-a spus odată că respectul pentru adevăr este, practic, baza întregii morale. „Nimic nu se poate naște din nimic”, spunea el. Este o cugetare profundă, dacă te gîndești cît de instabil poate fi „adevărul”.

Fragment din *Conversații cu Muad'Dib* de Prințesa Irulan

— **M**-am mîndrit dintotdeauna cu faptul că văd lucrurile sub înfățișarea lor reală, spuse Thufir Hawat. Ăsta-i blestemul mentatului. Nu se poate împiedica să nu-și analizeze informațiile.

Chipul bătrîn și acoperit de riduri părea calm și tihnit în penumbra dinaintea zorilor. Buzele pătate de sapho erau o linie dreaptă, mărginită de încrețituri radiale.

Omul înfășurat în mantie, ghemuit pe vine în fața lui Hawat, rămase tăcut, ca și cînd n-ar fi auzit cuvintele mentatului.

Stăteau amîndoi chirciți sub consola unei stînci care domina o dolină largă și puțin adîncă. Deasupra crestelor zimțate ale stîncilor de pe partea cealaltă a bazinului se revărsau zorii, pictînd totul în roz. Sub consola de piatră era frig, un frig uscat și pătrunzător, rămas din timpul nopții. Cu puțin timp înainte de-a se crăpa de ziuă, suflase un vînt cald, dar acum se lăsase iar frigul. În spatele său, Hawat auzea cum le clănțăneau dinții celor cîtorva soldați, atîți cîți mai rămăseseră din detașamentul său…

Omul ghemuit din fața lui Hawat era fremen. Traversase dolina odată cu prima geană de lumină, plutind parcă pe deasupra nisipului, contopindu-se cu dunele, mișcîndu-se abia ghicit.

Fremenul înfipse un deget în nisipul dintre ei și desenă ceva care semăna cu un castron din care pornea o săgeată.

— Sînt multe patrule Harkonnen dincolo, rosti el.

Își ridică degetul, îndreptîndu-l spre stîncile de pe care coborîseră Hawat și oamenii săi.

Mentatul dădu din cap.

Multe patrule. Da.

Dar tot nu știa ce voia de fapt fremenul și asta îl irita. Un mentat trebuie să deducă orice motive. Dobîndirea acestei capacități era unul din obiectivele programului special de formare a unuia ca el.

Pentru Hawat, noaptea care trecuse fusese cea mai neplăcută din viața sa. Se afla la Tsimpo, un orășel-garnizoană, avanpostul-tampon al fostei capitale, Carthag, cînd începuseră să sosească rapoartele despre atac. În primul moment se gîndise: *Un raid, Harkonnenii sondează terenul.*

Dar rapoartele nu încetaseră să curgă, tot mai multe și mai dese.

Două legiuni debarcaseră la Carthag.

Cinci legiuni – cincizeci de brigăzi! – atacaseră baza principală a Ducelui de la Arrakeen.

O legiune la Arsunt.

Două regimente la Stînca Ruptă.

Apoi rapoartele deveniseră mai amănunțite: printre agresori se aflau sardaukari imperiali, probabil în jur de două legiuni. Și era limpede că invadatorii știuseră cu exactitate ce forțe să concentreze și unde. Cu exactitate! Rețeaua lor de spionaj funcționase perfect!

Furia năucă a lui Hawat crescuse pînă la punctul în care amenința funcționarea fluentă a capacităților lui de mentat. Amploarea atacului îi zdruncinase judecata cu forța unui impact fizic.

Acum, ascuns în spatele unui fragil paravan de rocă aridă, dădu din cap doar pentru sine, strîngîndu-și în jurul trupului tunica boțită și ruptă, încercînd parcă să stăvilească astfel frigul pătrunzător de sub stîncă.

Amploarea atacului.

El nu prevăzuse decît posibilitatea ca inamicul să închirieze din cînd în cînd de la Ghildă o șalandă sau două, pentru raiduri de încercare. Era o manevră destul de obișnuită în genul acesta de conflict armat între Case. Pe Arrakis aterizau și decolau în mod regulat șalande care transportau mirodenia Casei Atreides. Hawat luase măsuri de precauție pentru a preveni un raid din partea unor false șalande de mirodenie. Iar pentru cazul unui atac real, nu se așteptase la mai mult de zece brigăzi.

Dar ultimul raport arătase că pe Arrakis aterizaseră peste două mii de nave! Nu numai șalande, ci și fregate, nave de recunoaștere, monitoare, distrugătoare, transportoare de trupe, bascule[130]…

Peste o sută de brigăzi… Zece legiuni!

Întregul venit rezultat din producția de mirodenie a Arrakisului pe cincizeci de ani abia ar fi putut să acopere costul unei asemenea aventuri.

Abia.

Am subestimat prețul pe care era dispus să-l plătească Baronul ca să ne atace, gîndi Hawat. *L-am indus în eroare pe Ducele meu.*

Și mai era și problema trădării.

Voi avea grijă să trăiesc destul ca s-o văd strangulată! gîndi. *Ar fi trebuit s-o omor cu mîinile mele pe vrăjitoarea aia Bene Gesserit. Mi-a oferit prilejul și nu l-am folosit.* Acum nu se mai îndoia că Doamna Jessica era cea care îi trădase. Toate faptele cunoscute o acuzau.

— Tovarășul vostru, Gurney, și o parte din oamenii săi sînt în siguranță la prietenii traficanți, spuse fremenul.

— Mă bucur.

Așadar, Gurney va reuși să scape din iadul ăsta. Nu ne-au exterminat pe toți.

Hawat aruncă o privire înapoi, către grupul soldaților săi. La începutul nopții avusese alături de el trei sute dintre cei mai buni oameni. Acum rămăseseră douăzeci, iar jumătate din ei erau răniți. Unii dormeau încă – în picioare, rezemați de peretele stîncii, sau prăvăliți în nisip, la baza ei. Ultimul lor topter, pe care îl folosiseră ca vehicul cu efect de sol pentru a-și transporta răniții, îi lăsase în pană chiar înainte de revărsarea zorilor. Îl tăiaseră cu laserele și ascunseseră fragmentele, apoi coborîseră anevoie pînă în refugiul acesta, de la marginea bazinului.

Hawat nu știa decît în mod vag unde se aflau, la vreo două sute de kilometri sud-est de Arrakeen. Principalele căi ce legau între ele sietchurile Scutului de Piatră se găseau pe undeva, la sud de locul acesta.

Fremenul din fața lui Hawat își dădu pe spate gluga mantiei, apoi pe cea a distraiului, descoperindu-și pletele și barba de culoarea nisipului. Părul îi era pieptănat lins, lăsîndu-i liberă fruntea înaltă și îngustă. Avea ochii insondabili, complet albaștri datorită alimentației cu mirodenie. La colțul din dreapta al gurii, mustața și barba îi erau decolorate, iar firele de păr mai purtau încă urma tubului de la filtrele nazale, care îi atîrna acum la gît.

Omul își scoase filt-cepurile, apoi le reglă clemele. Își frecă bătătura de pe una din nări.

— Dacă vreți să traversați dolina la noapte, rosti el, să nu vă activați scuturile. E o spărtură mare în peretele versantului…

Se răsuci pe călcîie și arătă spre sud.

— Acolo. Între bazin și erg se întinde o limbă lată de nisip. Scuturile ar atrage un… Șovăi, apoi urmă: …un vierme. Nu prea obișnuiesc ei să treacă de stînci, dar dacă vreunul simte scutul, intră la sigur.

A spus vierme, gîndi Hawat. *Dar fusese cît pe ce să spună altceva. Ce*? *Și ce vrea de la noi*?

Oftă.

Nu-și amintea să mai fi fost vreodată atît de obosit… O sleială a mușchilor pe care tabletele tonice erau incapabile s-o combată.

Blestemații de sardaukari!

Îl încercă un sentiment de amărăciune față de propria-i persoană. Se gîndi la soldații fanatici și la ceea ce însemna prezența lor pe Arrakis: mîna trădătoare a Împăratului. Conform calculului estimativ al informațiilor pe care le deținea, își dădea seama cît de reduse erau șansele de a prezenta vreodată o dovadă a acestei trădări în fața Consiliului Suprem al Landsraadului, care ar fi putut face dreptate.

— Vreți să ajungeți la traficanți? întrebă fremenul.

— Este posibil?

— E cale lungă.

„Fremenilor nu le place să spună nu”, îi explicase odată Idaho.

— Încă nu mi-ai spus dacă ai voștri sînt dispuși să le dea ajutor răniților mei.

— Sînt răniți.

Mereu același răspuns afurisit!

— Știu că sînt răniți! izbucni Hawat. Nu asta-i…

— Pace, prietene, îl domoli fremenul. Răniții ce spun? Sînt printre ei vreunii care înțeleg că tribul vostru are nevoie de apă?

— N-am vorbit despre apă, răspunse Hawat. Am…

— Vă înțeleg șovăiala, zise fremenul. sînteți prieteni, aparțineți aceluiași trib. Aveți apă?

— Insuficientă.

Fremenul arătă cu un gest al mîinii tunica lui Hawat, pielea descoperită în dosul rupturilor.

— Ați fost surprinși în sietch fără distraie. Trebuie să luați o hotărîre asupra apei, prietene.

— Putem cumpăra ajutorul vostru?

Fremenul dădu din umeri.

— N-aveți apă. Aruncă o privire rapidă către grupul din spatele lui Hawat. La cîți răniți ești dispus să renunți?

Hawat amuți, uitîndu-se lung la omul din fața sa. Mentatul înțelese că, undeva, comunicarea dintre ei era defazată. Legătura dintre sunete și cuvinte nu se mai producea în mod normal.

— Sînt Thufir Hawat, spuse el. Am dreptul să vorbesc în numele Ducelui meu. Vă pot oferi garanție de plată pentru ajutorul vostru. N-am nevoie decît de un ajutor limitat. Atît cît să-mi pot păstra forțele ca să răzbun o trădare.

— Vrei sprijinul nostru într-o vendetă?

— De vendetă am să mă ocup personal. Nu vreau decît să mă eliberez de grija răniților mei, ca să-mi pot duce treaba la bun sfîrșit.

Fremenul se încruntă.

— Ce grijă ți-ar putea reveni ție pentru răniți? Ei singuri trebuie să-și poarte de grijă. E vorba de apă, Thufir Hawat. Vrei să hotărăsc eu în locul tău?

Omul își duse o mînă la arma ascunsă sub mantie.

Hawat tresări și se întrebă: *Altă trădare*?

— De ce te-ai speriat? întrebă fremenul.

Oamenii ăștia și sinceritatea lor derutantă! Răspunse precaut:

— S-a pus un premiu pe capul meu.

— Ah!

Fremenul își luă mîna de pe armă.

— Crezi că ne bîntuie corupția bizantină. Nu ne cunoști. N-au Harkonnenii atîta apă cîtă le-ar trebui ca să cumpere măcar un copil de-al nostru!

În schimb, au putut cumpăra de la Ghildă transportul a peste două mii de nave de război, își zise Hawat, iar gîndul la prețul pe care-l plătiseră Harkonnenii îl năuci iarăși.

— Amîndoi luptăm împotriva Harkonnenilor, spuse, după o clipă. N-ar trebui să fim părtași? N-ar trebui să discutăm împreună problemele și căile de ducere a luptei?

— Sîntem părtași, răspunse fremenul. Te-am văzut cum te-ai bătut cu Harkonnenii. Ești un om de nădejde. Aș fi bucuros să-ți știu brațul alături de-al meu.

— Spune-mi cum te-ar putea ajuta brațul meu, zise Hawat.

— Știu eu?! făcu fremenul. Harkonnenii mișună peste tot. Dar încă n-ai luat hotărîrea asupra apei și nici n-ai cerut răniților tăi să hotărască singuri.

Atenție! își spuse Hawat. *E aici ceva ce nu înțeleg.*

— Nu vrei să-mi arăți tu calea? întrebă el. Apoi adăugă: Calea arrakiană.

— Judecată de străin, comentă fremenul și în tonul său se strecură o undă de ironie. Arătă cu mîna către nord-vest, în direcția crestelor stîncoase. V-am urmărit de sus, azi-noapte, cînd ați traversat nisipurile. Își lăsă brațul în jos. Ți-ai condus oamenii pe versanții friabili ai dunelor. Rău! N-aveți distraie, n-aveți apă. N-o să rezistați multă vreme.

— Nu-i ușor să-nveți necesitățile Arrakisului, replică Hawat.

— Adevărat. Dar noi am omorît Harkonneni.

— Voi ce faceți cu răniții voștri? întrebă Hawat.

— Oare un om nu-și poate da singur seama dacă merită să fie salvat? îi întoarse fremenul întrebarea. Răniții voștri știu că n-aveți apă. Își înclină capul și

îl privi pe Hawat cu coada ochiului. Totul e limpede. Trebuie să luați hotărîrea asupra apei. Și cei răniți, și cei teferi trebuie să se gîndească la viitorul tribului.

Viitorul tribului, gîndi Hawat. *Tribul Atreizilor. Înțeleaptă judecată.* Se sili să rostească întrebarea pe care o ocolise pînă atunci:

— Ai vreo veste despre Ducele meu sau despre fiul lui?

Ochii albaștri, insondabili, îl fixară fără să clipească.

— Veste?

— Ce știi despre soarta lor?! izbucni Hawat.

— Soarta-i aceeași pentru toți oamenii, răspunse fremenul. Ducele tău, se zice, și-a cunoscut soarta. Cît despre Lisan al-Gaib, fiul său, soarta lui e în mîinile lui Liet. Liet nu s-a pronunțat încă.

Ca și cînd nu l-aș fi întrebat, gîndi Hawat.

Își privi din nou oamenii. Se treziseră și cei care dormeau. Auziseră cu toții. Priveau nisipul care acoperea dolina și chipurile lor exprimau același gînd: pe Caladan nu se mai puteau întoarce, iar acum pierduseră și Arrakisul.

Hawat se întoarse spre fremen.

— De Duncan Idaho ai auzit ceva?

— Era în casa mare cînd a căzut scutul, răspunse fremenul. Atît… am auzit.

Scorpia a dezactivat scuturile și i-a lăsat pe Harkonneni să intre, gîndi Hawat. *De data asta eu am stat cu spatele la ușă. Cum de-a putut face așa ceva, știind că amenința astfel și viața propriului ei fiu? Dar… cine știe cum judecă o vrăjitoare Bene Gesserit?… Dacă asta se poate numi judecată…*

Încercă să-și înghită nodul din gît.

— Cînd crezi că ai s-auzi ceva despre băiat?

— Nu prea sîntem la curent cu ce se-ntîmplă la Arrakeen, răspunse fremenul. Ridică din umeri. Știu eu?

— Te poți interesa?

— Poate.

Din nou, fremenul își scărpină bătătura de pe nară.

— Spune-mi, Thufir Hawat, cunoști armele cele mari pe care le-au folosit Harkonnenii?

Artileria, gîndi posomorît Hawat. *Cui i-ar fi trecut prin cap că vor folosi artileria în era scuturilor?*

— Vorbești de tunurile cu care i-au îngropat de vii pe-ai noștri, rosti el. Am… unele cunoștințe teoretice despre armele explozive.

— Cel ce se refugiază într-o grotă cu o singură ieșire își merită moartea cu prisosință, declară fremenul.

— De ce m-ai întrebat despre tunuri?

— Îl interesează pe Liet.

Asta o fi vrînd de la noi? se întrebă Hawat.

— Ai venit ca să obții informații despre tunuri?

— Liet voia să vadă cu ochii lui una din armele alea.

— În cazul ăsta, n-aveai decît să-i capturezi un tun, rosti nervos Hawat.

— Bineînțeles, spuse fremenul. Am și capturat unul. L-am ascuns într-un loc unde Stilgar va putea să-l cerceteze în voie, și Liet la fel… dacă va vrea. Dar nu cred că-l va mai interesa: arma nu-i prea grozavă. Nu corespunde tuturor

condițiilor de pe Arrakis.

— Ați… capturat un tun?

— A fost o luptă frumoasă. N-am pierdut decît doi oameni și am vărsat apa a peste-o sută de-ai lor.

Servanții tunurilor sînt sardaukari, gîndi Hawat. *Smintitul ăsta declară senin că n-a pierdut decît doi oameni într-o luptă cu sardaukarii*!

— N-am fi pierdut nici un om, dacă n-ar fi fost cei ce se bat alături de Harkonneni. Printre ei sînt luptători buni.

Unul dintre oamenii lui Hawat înaintă șovăitor, se uită la silueta ghemuită a fremenului și întrebă:

— Despre sardaukari vorbești?

— Despre sardaukari vorbește, spuse Hawat.

— Sardaukari! exclamă fremenul și în vocea lui păru să răzbată o urmă de încîntare. Ah, vasăzică sînt sardaukari! Atunci, chiar că a fost o noapte frumoasă. Sardaukari… Ce legiune? Nu știți?

— Nu… știm, rosti Hawat.

— Sardaukari, murmură fremenul. Dar erau îmbrăcați ca Harkonnenii. Nu-i ciudat?

— Împăratul nu vrea să se știe că luptă împotriva unei Case Mari, îi explică Hawat.

— Dar *tu* știi că sînt sardaukari.

— Cine sînt eu? rosti mohorît Hawat.

— Ești Thufir Hawat, răspunse cu voce egală fremenul. Dar am fi aflat și noi, pînă la urmă. Le-am trimis trei prizonieri oamenilor lui Liet, ca să-i interogheze.

Aghiotantul lui Hawat vorbi tărăgănat, fiecare cuvînt trădîndu-i neîncrederea:

— Ați… luat *prizonieri*… sardaukari?

— Numai trei, răspunse fremenul. Au luptat bine.

Măcar de-am fi avut timp să încheiem o alianță cu oamenii ăștia, gîndi Hawat. *De-am fi putut să-i instruim și să-i înarmăm. Maică Mare*! *Ce armată am fi avut*!

— Poate că te codești fiindcă te îngrijorează soarta lui Lisan al-Gaib, spuse deodată fremenul. Dacă e într-adevăr Lisan al-Gaib, nu i se poate întîmpla nimic rău. Nu te frămînta de pomană. Încă nu există nici o dovadă.

— Am fost slujitorul lui… Lisan al-Gaib, spuse Hawat. Și m-am legat față de mine însumi să-i port de grijă toată viața.

— Te-ai legat pentru apa lui?

Hawat îl privi pieziș pe aghiotantul său, care continua să se holbeze la fremen, apoi își întoarse din nou privirea către omul ghemuit în fața sa.

— Da… Pentru apa lui.

— Vrei să te întorci la Arrakeen, la locul apei sale?

— Da… da, la locul apei sale.

— De ce n-ai spus de la început că-i vorba de apă?

Fremenul se ridică în picioare și își potrivi filt-cepurile în nări.

Hawat îi făcu semn aghiotantului să se retragă. Omul dădu nedumerit din umeri și se întoarse în mijlocul grupului de soldați care începură să murmure între ei.

— Dacă e vorba de apă, găsim noi o cale, spuse fremenul.

În spatele lui Hawat, cineva înjură cu voce înfundată. Apoi se auzi glasul aghiotantului:

— Thufir! A murit Arkie…

Fremenul își duse un pumn la ureche și rosti:

— Zălogul apei! E un semn! Îl privi fix pe Hawat: Avem pe-aproape un loc de primit apa. Să-mi chem oamenii?

Aghiotantul veni lîngă Hawat și spuse:

— Thufir, doi dintre oameni au neveste la Arrakeen. Vor să… mă rog, știi și tu cum e în asemenea clipe.

Fremenul încă își mai ținea pumnul la ureche.

— Accepți zălogul apei, Thufir Hawat? întrebă el.

Mintea mentatului începu să gonească. De data aceasta pricepuse ce voia fremenul, dar se temea de reacția nervilor încordați ai oamenilor de sub stîncă, în clipa în care aveau să priceapă și ei.

— Fie, se hotărî brusc. Zălogul apei.

— Unească-se triburile noastre, rosti grav fremenul și-și coborî pumnul.

Ca la un semn, de pe stîncile de deasupra lor săriră jos patru oameni. Se repeziră sub bolta de piatră, rostogoliră mortul într-o mantie largă, îl ridicară și porniră în goană cu el, de-a lungul peretelui stîncos din dreapta, stîrnind cu tălpile lor iuți nori mici de praf.

Totul se petrecuse înainte ca oamenii istoviți ai lui Hawat să se dezmeticească de pe urma surprizei. Grupul cu cadavrul atîrnînd moale, în giulgiul său improvizat, dispăru după un cot al stîncii.

Unul dintre soldați strigă:

— Un'se duc cu Arkie? L-au…

— Se duc… să-l îngroape, spuse Hawat.

— Fremenii nu-și îngroapă morții, hămăi omul. Nu-ncerca să ne duci de nas, Thufir. Știm noi ce fac. Arkie ne-a fost…

— Pe cei ce mor slujindu-l pe Lisan al-Gaib, raiul i-așteaptă, spuse fremenul. Dacă-l slujiți pe Lisan al-Gaib, așa cum ați spus, de ce-ați strigat de jale? Amintirea celui care-a murit pentru Lisan al-Gaib va dăinui cît va dăinui memoria oamenilor.

Dar soldații se apropiară cu expresii amenințătoare. Unul din ei purta la șold un laser capturat; îl scoase din toc.

— Opriți-vă! ordonă tăios Hawat. Încercă din răsputeri să-și învingă oboseala chinuitoare, care-i imobiliza mușchii. Oamenii ăștia ne respectă mortul. Au alte obiceiuri, dar sensul lor e același.

— L-au dus pe Arkie să-i ia apa, scrîșni cel cu laserul.

— Ce este? întrebă fremenul. Oamenii tăi vor să participe și ei la ceremonie?

Nu pricepe nimic, gîndi Hawat. Naivitatea fremenului era înfricoșătoare.

— Sînt îngrijorați, îi spuse Hawat. Omul acela a fost tovarășul lor… un camarad respectat.

— Vom acorda camaradului vostru aceeași cinstire pe care-o acordăm morților noștri, zise fremenul. Am acceptat zălogul apei. Cunoaștem ritualul. Carnea omului e a lui; apa este a tribului.

Soldatul cu laserul făcu încă un pas. Hawat întrebă repede:

— Acum o să dați ajutor răniților noștri?

— Zălogul apei e sfînt, rosti fremenul. Vom face pentru voi ceea ce face oricare trib pentru oamenii săi. Pentru-nceput o să vă dăm la toți distraie, mîncare și apă.

Omul cu laserul se opri nehotărît.

— Cumpărăm ajutorul lor cu… ăăă… apa lui Arkie? întrebă aghiotantul lui Hawat.

— Nu cumpărăm nimic, replică mentatul. Ne-am aliat cu ei.

— Alte obiceiuri, murmură un soldat.

Hawat se mai destinse.

— Și-or să ne-ajute s-ajungem la Arrakeen?

— O să omorîm Harkonneni, spuse fremenul. Rînji: Și sardaukari!

Brusc, se trase înapoi, își duse mîinile pîlnie la urechi și își dădu capul pe spate. Ascultă cîteva clipe, apoi lăsă mîinile în jos, spunînd:

— Vine un topter. Ascundeți-vă sub stîncă și stați nemișcați.

Hawat făcu un semn, iar oamenii se supuseră.

Fremenul îl prinse pe Hawat de braț și îl împinse lîngă ceilalți.

— Vom lupta la timpul potrivit, spuse el. Se scotoci sub mantie, dădu la iveală o colivie mică și scoase din ea o vietate.

Hawat observă că era un liliac pitic. Animalul își suci capul și Hawat îi văzu ochii albastru-în-albastru.

Fremenul începu să-l mîngîie, alintîndu-l, vorbindu-i cîntat. Animalul își întoarse capul în sus. Fremenul își apropie buzele, lăsă să cadă o picătură de salivă de pe limba sa în gura deschisă a vietății. Liliacul își întinse aripile și rămase nemișcat în palma întinsă a fremenului. Omul scoase cu cealaltă mînă un tub minuscul, îl ținu lîngă capul liliacului, șopti ceva în tub, apoi, ridicînd brusc animalul, îl azvîrli în sus.

Liliacul țîșni pe lîngă stîncă și dispăru.

Fremenul plie colivia și o vîrî sub mantie. Din nou își dădu capul pe spate, ascultînd. Apoi spuse:

— Dau roată pe deasupra crestei. Pe cine-or fi crezînd că pot găsi acolo?

— Se știe că ne-am retras în direcția asta, zise Hawat.

— Cînd ești vînat, să nu crezi niciodată că ești vînat numai tu, rosti grav fremenul. Privește în partea cealaltă a bazinului. O să-nțelegi.

Trecură cîteva clipe fără să se întîmple nimic.

Oamenii lui Hawat începură să se foiască, să murmure.

— Rămîneți nemișcați și tăcuți, ca animalele speriate, le spuse printre dinți fremenul.

Și, în același moment, Hawat desluși mișcare la baza stîncilor ce mărgineau latura opusă a dolinei – pete iuți, arămii, pe fond arămiu.

— Micuțul meu prieten a dus mesajul, șopti fremenul. E un curier bun – și ziua, și noaptea. Mi-ar părea rău să-l pierd.

Pe versantul opus nu se mai distingea acum nici o mișcare. Cei patru sau cinci kilometri acoperiți de nisip ai dolinei erau pustii. Începuse să se instaleze arșița dimineții – coloane tremurînde de aer, înălțîndu-se către cer.

— Și-acum, nici o mișcare, îi preveni în șoaptă fremenul.

Dintr-o crevasă a stîncilor din față apăru un șir de mogîldețe, înaintînd în linie dreaptă către mijlocul dolinei. Lui Hawat i se păru că erau fremeni, deși se

deplasau ciudat de stîngaci. Numără șase siluete care-și croiau drum anevoie de-a curmezișul dunelor.

De sus, din dreapta surplombei sub care se ascunsese grupul lui Hawat, se auzi „tfoc-tfoc”-ul aripilor unui ornitopter. Apoi aeronava se ivi dincolo de pragul nișei, chiar deasupra lor – un topter Atreides vopsit la repezeală în culorile de război ale Harkonnenilor. Aparatul zbură drept spre oamenii care traversau dolina.

Aceștia se opriră pe creasta unei dune, agitîndu-și brațele.

Topterul descrise un cerc deasupra lor, viră strîns și ateriză într-un nor de praf, în fața șirului nemișcat. Cinci oameni săriră pe nisip și Hawat văzu reverberația scuturilor care respingeau particulele de praf din jurul siluetelor lor. Apoi recunoscu, în siguranța mișcărilor, fermitatea de profesioniști a sardaukarilor.

— Aiiih! Își folosesc iar tîmpitele lor de scuturi, șuieră fremenul de lîngă Hawat. Aruncă o privire către breșa din peretele sudic al dolinei.

— Sardaukari, șopti Hawat.

— Excelent!

Sardaukarii se apropiară de grupul imobil al fremenilor, desfășurîndu-se într-un semicerc – ca un clește. Lamele săbiilor scînteiară în soare. Fremenii se strînseseră unul lîngă altul, părînd că așteaptă să vadă ce-o să se întîmple.

Și, deodată, nisipul din jurul celor două cete împroșcă fremeni. Lîngă ornitopter… apoi în el. Pe creasta dunei, unde primele două grupuri se întîlniseră, se iscă un nor de praf prin care se zăreau vag mișcări violente.

După cîteva clipe, norul de praf se risipi. Pe creastă nu mai erau decît fremeni.

— Noroc c-au lăsat doar trei inși în topter, îi spuse fremenul lui Hawat. Cred c-am izbutit să capturăm mașina fără să-i fi provocat stricăciuni!

În spatele lui Hawat, unul din soldați bîigui:

— Erau sardaukari! Sardaukari!

— Nu-i așa că luptă bine? făcu fremenul.

Hawat trase adînc aer în piept. Simți mirosul de praf încins, simți arșița, uscăciunea. O uscăciune asemănătoare răzbătu și în glasul său:

— Da, luptă bine.

Topterul capturat decolă, bătînd iute din aripi, viră scurt spre sud, luînd tot mai repede înălțime.

Așadar, *știu să și piloteze*, gîndi Hawat. *Fremenii folosesc toptere*!

Pe duna din mijlocul dolinei, unul din oameni flutură o bucată de pînză verde: o dată… de două ori.

— Vin alții! șuieră fremenul de lîngă Hawat. Pregătiți-vă de luptă. Speram să ne putem vedea de drum fără alte neplăceri.

Neplăceri! gîndi Hawat.

Dinspre vest, se năpustiră din înălțimi două toptere. Fremenii dispărură ca prin minune din zona către care coborau în viteză cele două nave. Pe creasta dunei din centrul bazinului nu se mai zăreau acum decît opt pete albastre – cadavrele sardaukarilor în uniforme Harkonnen.

Un alt topter apăru în zbor planat, din spatele stîncii sub care se afla Hawat. Mentatul tresări violent: era o aeronavă mare, un desantor. Plana lent, cu aripile larg deschise sub greutatea încărcăturii… Ca o pasăre uriașă ce se întoarce

la cuib.

Dincolo, unul dintre cele două toptere intră brusc în picaj și din botul său țîșni lancea purpurie a unui laser. Fasciculul tăie o brazdă adîncă în nisipul dolinei, ridicînd în spatele ei o limbă lungă de praf.

— Lașii! scrîșni fremenul ghemuit lîngă Hawat.

Desantorul se îndreptă spre grămada de cadavre în uniforme albastre. Aripile îi tresăltară și începură să lopăteze în zbor staționar.

În clipa aceea, o scînteiere scurtă, la sud, îi atrase atenția lui Hawat. Privind într-acolo, zări un topter care cobora vijelios, cu aripile repliate de-o parte și de alta a fuzelajului, sfîșiind cu flacăra aurie a reactoarelor argintul cenușiu al cerului. Spinteca văzduhul ca o săgeată, venind drept spre desantorul al cărui scut defensiv nu fusese activat pentru a nu interfera cu fasciculele laser din zonă. În secunda următoare, topterul-săgeată izbi în plin giganticul desantor.

O explozie înfricoșătoare cutremură bazinul. Bucăți mari de piatră se prăvăliră de pe pereții stîncilor dimprejur. Și un gheizer roșu-portocaliu erupse din centrul dolinei, transformînd într-o torță uriașă desantorul și topterele care-l escortaseră.

Fremenii din topterul capturat, gîndi Hawat. *S-au sacrificat cu bună știință, ca să nimicească desantorul. Maică Mare*! *CE sînt fremenii ăștia*?

— Un schimb înțelept, comentă fremenul de lîngă el. Cred că erau vreo trei sute de oameni în desantor. Acum trebuie să ne ocupăm de apa lor și să vedem cum facem rost de alt topter.

Dădu să iasă din ascunzișul de sub bolta de piatră.

O ploaie de uniforme albastre îi bară drumul, coborînd lin de pe peretele stîncii, în legănarea suspensiilor. Hawat avu timp să vadă că erau sardaukari cu chipurile crispate de beția atacului, că nu purtau scuturi și că fiecare din ei avea într-o mînă un cuțit, iar în cealaltă un paralizator.

Un pumnal șuieră prin aer, străpungînd beregata fremenului, care se răsuci scurt și se prăbuși, contorsionîndu-se, cu fața în jos. Hawat mai apucă să-și scoată propriul său pumnal, apoi săgeata unui paralizator îl cufundă în beznă.

[130] BASCULE: denumire generală acordată oricărui tip de container de transport echipat cu scut ablativ și sistem de amortizare cu suspensii. „Bascularea” se efectuează de la bordul unei astronave aflate în spațiu, pentru debarcarea de materiale pe o suprafață planetară.
FREGATĂ: cea mai mare navă spațială care poate ateriza și decola singură de pe suprafața unei planete.
DISTRUGĂTOARE: nave spațiale militare, alcătuite dintr-un tren de nave mai mici, cuplate între ele și destinate să atace în picaj pozițiile inamice, distrugîndu-le prin strivire.
TRANSPORTOR DE TRUPE: navă spațială din flota Ghildei destinată transporturilor interplanetare de efective militare.

Muad'Dib putea într-adevăr să vadă Viitorul, dar trebuie să înțelegeți limitele acestei puteri. Gîndiți-vă la simțul văzului. Avem ochi, dar nu putem vedea fără lumină. De pe fundul unei văi nu putem vedea ce se află în spatele ei. La fel, nici Muad'Dib nu putea întotdeauna să vadă tot ce se afla pe terenul enigmatic al viitorului. El ne spune că o singură decizie confuză în rostirea unei profeții – bunăoară, alegerea unui cuvînt în locul altuia – poate să schimbe întregul aspect al viitorului și mai spune așa: „Vederea timpului e cuprinzătoare, dar cînd treci prin el, timpul devine o portiță îngustă." Iar Muad'Dib a luptat permanent împotriva ispitei de a alege o cale limpede și sigură, zicînd: „O asemenea cale nu poate duce decît la stagnare."

Fragment din *Deșteptarea Arrakisului* de Prințesa Irulan

În clipa în care zări ornitopterele ivite din noapte deasupra lor, Paul apucă brațul mamei sale, șuierînd:

— Nici o mișcare!

Apoi văzu la lumina lunii nava conducătoare, observă bătaia sigură a aripilor care frînau aparatul pentru aterizare, recunoscu dibăcia și cutezanța mîinilor care manevrau comenzile.

— E Idaho, răsuflă el, ușurat.

Topterul și tovarășele sale coborîră în bazin, ca un stol de păsări într-un cuib. Praful nu apucase încă să se așeze, cînd Idaho sări din topterul său și începu să alerge spre ei. Îl urmau două siluete în mantii fremene. Paul recunoscu într-una dintre ele statura înaltă și barba roșcată a planetologului Kynes.

— Pe-aici! strigă Kynes, abătîndu-se către stînga.

În spatele lui, alți fremeni întindeau în grabă prelate de pînză peste ornitoptere. Peste cîteva clipe aparatele se preschimbară într-un șir de dune domoale.

Idaho se opri în fața lui Paul și salută.

— Domnia Ta, fremenii au în apropiere un refugiu, unde…

— Ce se petrece acolo?

Paul arătă cu mîna către dezlănțuirea violentă ce sfîșia noaptea, deasupra măgurii din depărtare – jeturile reactoarelor, fasciculele purpurii ale laserelor biciuind deșertul.

Chipul rotund și flegmatic al lui Idaho schiță un zîmbet.

— Domnia Ta… Sire, le-am rezervat o mică sur…

O lumină albă, orbitoare, fulgeră pe întinsul deșertului – strălucitoare ca un soare, conturîndu-le brusc umbrele lungi pe podișul de piatră al terasei. Cu o singură mișcare brutală, Idaho prinse într-o mînă brațul lui Paul, în cealaltă umărul Jessicăi, smucindu-i pe amîndoi peste buza terasei și rostogolindu-se

împreună cu ei, înapoi, în fundul bazinului. Tunetul asurzitor al unei explozii zgudui solul și aerul de deasupra lor. Unda de șoc smulse fragmente de rocă de pe suprafața terasei pe care abia o părăsiseră.

Idaho se ridică în picioare, scuturîndu-se de nisip.

Jessica îngăimă:

— O clipă am crezut c-a fost armamentul atomic al fa…

— Ai instalat acolo un scut defensiv, spuse Paul.

— Unul cît toate zilele și la intensitate maximă, confirmă Idaho. Primul fascicul laser care l-a intersectat a…

Ridică din umeri.

— Fuziune subatomică, murmură Jessica. E o armă periculoasă.

— Nu-i armă, Doamnă… ci un mijloc de apărare. Data viitoare, lepădăturile alea o să se gîndească mai bine înainte de-a folosi laserele.

Fremenii care camuflaseră ornitopterele se opriră în dreptul lor. Unul din ei le spuse, cu voce joasă:

— Să mergem să ne-adăpostim, prieteni.

Paul sări în picioare, în timp ce Idaho o ajuta pe Jessica să se ridice.

— Explozia asta nu va rămîne fără *urmări*, Sire, rosti Idaho.

Sire, gîndi Paul.

I se păru straniu să se audă numit astfel. „Sire” fusese întotdeauna tatăl său.

O clipă, puterile prețiente i se treziră din nou. Se văzu pradă neostoitei conștiințe de rasă care tîra universul uman către haos. Deși fulgerătoare, viziunea îl zdruncină. Se lăsă condus de Idaho de-a lungul bazinului, pînă la un pinten de stîncă. La baza lui, cîțiva fremeni forau o cale de acces în nisip, manevrînd cu îndemînare niște compactoare statice.

— Nu vrei să-ți duc eu rănița, Sire? întrebă Idaho.

— Nu-i grea, Duncan, răspunse Paul.

— Văd că n-ai scut. Ți-l dau pe-al meu? Aruncă o privire în direcția colinei de dincolo de terasă. Nu cred că le va mai arde de joacă cu laserele.

— Păstrează-ți scutul, Duncan. Mi-e scut de-ajuns brațul tău drept!

Jessica remarcă efectul elogiului, îl văzu pe Idaho pășind mai aproape de Paul și gîndi: *Cît de bine știe fiul meu să se poarte cu oamenii săi*!

Fremenii ridicară o trapă de piatră, descoperind un tunel săpat în roca nativă a deșertului. O prelată de camuflaj fu pregătită deasupra intrării.

— Pe-aici, spuse unul dintre fremeni și o luă înainte, coborînd un șir de trepte de piatră, în întuneric.

În spatele lor, prelata astupă lumina lunii. O pîlpîire anemică, verde, venind din față, ilumina vag tunelul, dînd la iveală trepte și pereți de piatră, un cot către stînga. În jur, coborau siluetele drapate ale celorlalți fremeni. Dădură colțul, parcurseră alt pasaj tăiat în stîncă, la capătul căruia se pomeniră într-o grotă.

Kynes îi aștepta acolo, cu gluga jubbei lăsată pe spate. Colierul distraiului său sclipea în lumina verde. Avea părul și barba răvășite. Ochii albaștri, lipsiți de alb, păreau niște pete de întuneric sub sprîncenele dese.

În clipa în care îi zări ieșind din galerie, Kynes se întrebă: *De ce-i ajut*? *N-am făcut niciodată ceva atît de periculos. Risc să-mi găsesc și eu sfîrșitul, odată cu ei.*

Apoi îl privi fix pe Paul și văzu adolescentul care preluase povara

bărbăției, ascunzîndu-și durerea, înăbușind tot ce ar fi putut dăuna poziției pe care trebuia să și-o asume acum, rangul de Duce. Și, în momentul acela, Kynes înțelese că ducatul continua să existe numai datorită tînărului din fața sa… Iar lucrul acesta nu putea fi trecut cu vederea.

Jessica privi o singură dată întreaga grotă, înregistrînd-o după metoda de percepție Bene Gesserit. Un laborator… cu nișele și planurile rectilinii caracteristice construcțiilor utilitare arhaice.

— Vasăzică așa arată o stațiune ecologică imperială, spuse Paul. Iată una din bazele pe care le voia tatăl meu ca să le transforme în avanposturi.

Le voia taică-său! gîndi Kynes.

Și din nou îl cuprinse nedumerirea. *Oare nu sînt în toate minți*le*, de le dau ajutor acestor fugari*? *De ce-o fac*? *Cît de ușor mi-ar fi să-i predau și să cumpăr cu ei încrederea Harkonnenilor*…

Paul urmă exemplul mamei sale, cuprinzînd într-o singură privire gestaltică detaliile încăperii. Pereți goi de piatră, un banc de lucru situat lateral. Bancul era înțesat cu aparate – cadrane luminoase, gridexuri[131] din care ieșeau nenumărate tuburi de sticlă. Aerul mirosea a ozon.

O parte dintre fremeni dispărură într-o nișă adîncă, de unde răzbăteau tot felul de zgomote – tusea unui motor, nechezatul specific al curelelor de transmisie, scrîșnete de angrenaje.

Paul privi spre capătul încăperii și observă stive de cuști în care se mișcau animale mici.

— Exact, rosti Kynes. Ai identificat bine locul. La ce ți-ar putea folosi un asemenea avanpost, Paul Atreides?

— La transformarea Arrakisului într-o lume prielnică omului, răspunse Paul.

Poate că de-asta-i ajut, gîndi Kynes.

Zgomotele mecanice scăzură subit, apoi încetară. Dinspre cuști, un chițăit subțire rupse tăcerea care se așternuse pe neașteptate în grotă. Chițăitul se curmă brusc, parcă intimidat.

Paul își întoarse privirea spre cuști și văzu că animalele erau lilieci minusculi, cu aripi cafenii. Distribuitoare automate de hrană se prelungeau din peretele învecinat, traversînd șirurile de cuști.

Un fremen ieși din nișă și i se adresă lui Kynes:

— Liet, s-a defectat instalația generatorului de cîmp. Nu mai am cum să neutralizez detectoarele de apropiere.

— Poți s-o repari? întrebă Kynes.

— Da, dar o să dureze. Piesele…

Omul dădu din umeri.

— Înțeleg, spuse Kynes. În cazul ăsta va trebui să ne descurcăm fără mașini. Scoateți la suprafață o pompă manuală de ventilație.

— Imediat.

Omul dispăru.

Kynes se întoarse către Paul.

— Ai dat un răspuns bun adineaori.

Jessica remarcă tonul măsurat al vocii lui Kynes, o voce *suverană*, obișnuită să dea ordine. Nu-i scăpase nici numele pe care îl rostise interlocutorul lui Kynes. Liet era alter ego-ul fremen, cealaltă față a supusului planetolog.

— Îți sîntem recunoscători pentru ajutorul dumitale, doctore Kynes, spuse ea.

— Hm… vom vedea, mormăi Kynes. Făcu semn unuia dintre oamenii săi. Shamir, adu niște cafea de mirodenie în camera mea.

— Numaidecît, Liet, răspunse omul.

Kynes arătă cu mîna o deschidere boltită, într-unul din pereții laterali.

— Vă rog.

Jessica își îngădui o înclinare demnă a capului, în semn de acceptare. Îl văzu pe Paul transmițîndu-i lui Idaho semnalul de mînă prin care îi cerea să rămînă de gardă în fața bolții.

Pasajul n-avea mai mult de doi pași lungime. La capătul său, Kynes deschise o ușă masivă, conducîndu-i într-o cămăruță pătrată, iluminată de licurigloburi aurii. Cînd intră, Jessica atinse cu vîrfurile degetelor suprafața ușii, constatînd cu surprindere că materialul era plastoțel[132].

Paul făcu trei pași în încăpere și își lăsă jos ranița. Auzi ușa închizîndu-se în spatele lui. Examină camera: latura de opt metri, pereții tăiați în roca naturală de culoare albicioasă, un șir de dulapuri metalice încastrate în peretele din dreapta. Centrul camerei era ocupat de un birou mic, acoperit cu o placă de sticlă lăptoasă, cu bule galbene. În jurul biroului se aflau patru scaune cu suspensii.

Kynes trecu pe lîngă Paul și ținu un scaun pentru Jessica. Ea se așeză, urmărind concentrarea cu care fiul său studia încăperea.

Paul rămase în picioare pentru o ultimă privire. Ceva vag anormal în curenții de aer din cameră îi spunea că la dreapta, în spatele șirului de dulapuri, exista o ușă secretă.

— Vrei să iei loc, Paul Atreides? îl invită Kynes.

Cîtă silință își dă să evite titlul, observă Paul. Acceptă, totuși, scaunul și așteptă în tăcere, pînă cînd planetologul se așeză lîngă el.

— Consideră că Arrakisul ar putea să devină un paradis, spuse Kynes. Cu toate acestea, după cum vezi, Imperiul nu-și trimite aici decît cozi de topor, care să-i scoată cît mai multă mirodenie!

Paul își ridică degetul mare cu sigiliul ducal.

— Vezi inelul ăsta?

— Da.

— Știi și ce-nseamnă?

Jessica își întoarse capul, uitîndu-se lung la fiul ei.

— Tatăl tău zace mort în ruinele Arrakisului, spuse planetologul. Practic, acum ești Duce.

— Sînt oștean al Imperiului, replică Paul. *Practic*, sînt o coadă de topor.

Chipul lui Kynes se întunecă.

— Cu toate că sardaukarul Împăratului a călcat în picioare cadavrul tatălui tău?

— Sardaukarul e una, sursa legală a autorității mele e altceva, răspunse Paul.

— Arrakisul judecă în felul său propriu cui anume trebuie să-i revină sceptrul autorității, spuse Kynes.

Iar Jessica, întorcîndu-și ochii spre el, gîndi: *E oțel în omul acesta; oțel pe care n-a reușit nimeni să-l decălească… și noi avem nevoie de oțel. Paul se joacă acum cu focul.*

— Prezența sardaukarului pe Arrakis, spuse Paul, dovedește cu prisosință ce temut era tatăl meu de scumpul nostru Împărat. De acum înainte, o să am *eu* grijă să-i dau Împăratului Padișah motive să se teamă de…

— Băiete, interveni Kynes, există lucruri pe care nu le…

— Te rog să mi te adresezi cu *Sire* sau cu *Domnia Ta*, îi tăie vorba Paul.

I-a spus-o cu blîndețe, observă în gînd Jessica.

Kynes se uită lung la Paul și Jessica văzu pe chipul planetologului și o scînteie de admirație, dar și o licărire de amuzament.

— Sire…, rosti Kynes.

— Sînt un obstacol în calea Împăratului, spuse Paul. Sînt un obstacol în calea tuturor celor ce vor să-și împartă Arrakisul ca pe o pradă. Cît timp voi trăi, o să rămîn un obstacol în calea lor, dar un obstacol de care, în cele din urmă, se vor împiedica și-și vor rupe gîtul.

— Vorbe, zise Kynes.

Paul îl țintui cu privirea. Apoi spuse cu voce tărăgănată:

— Aveți o legendă despre Lisan al-Gaib, Vocea din Altă Lume, cel care îi va călăuzi pe fremeni spre paradis. Fremenii dumitale au…

— Superstiții! îl întrerupse Kynes.

— Poate, se învoi Paul. Sau poate că nu. Superstițiile au uneori rădăcini stranii și ramuri și mai stranii.

— Ți-ai făcut planuri, spuse Kynes. E clar că ți-ai făcut planuri… *Sire*.

— Fremenii dumitale mi-ar putea furniza dovezi concludente că pe planetă se află sardaukari în uniformă Harkonnen?

— Foarte probabil.

— Împăratul va aduce din nou la cîrma Arrakisului un Harkonnen, spuse Paul. Poate chiar pe Rabban Bestia. O să-l lăsăm s-o facă. În clipa în care va fi suficient de implicat pentru ca vinovăția lui să nu mai poată fi pusă la îndoială, o să-l denunțăm Landsraadului printr-un Act de Acuzare. O să-i cerem să dea socoteală de…

— Paul! exclamă Jessica.

— Presupunînd că acuzația ta ar fi acceptată de Consiliul Suprem al Landsraadului, interveni Kynes, acțiunea n-ar putea să aibă decît o singură consecință: izbucnirea unei conflagrații generale între Imperiu și Casele Mari.

— Haosul, întări Jessica.

— Dar dacă l-aș încunoștința mai întîi pe Împărat și i-aș oferi o alternativă pentru haos?

Jessica întrebă cu răceală:

— Șantaj?

— Unul din instrumentele puterii, după cum mi-ai spus odată chiar tu, replică Paul și ea sesiză amărăciunea din vocea lui. Împăratul nu are decît fiice.

— Nu cumva visezi tronul? întrebă Jessica.

— Împăratul nu-și va risca Imperiul într-un război total, spuse Paul. Planete nimicite, debandadă… Nu va risca așa ceva.

— Ceea ce propui nu-i decît pură aventură, comentă Kynes.

— De ce se tem cel mai mult Casele Mari ale Landsraadului? întrebă Paul. Exact de ceea ce se întîmplă acum, aici, pe Arrakis: de faptul că sardaukarul le va veni de hac, rînd pe rînd. *De-asta* există Landsraadul. Acesta-i liantul Marii Convenții. Numai unite pot ține piept forțelor imperiale.

— Dar sînt…

— De asta se tem, urmă netulburat Paul. Arrakisul însă ar putea să devină un strigăt de raliere. Pentru că fiecare Casă ar putea să ajungă în situația tatălui meu, ruptă de turmă și sacrificată.

Kynes se întoarse spre Jessica:

— Planul are șanse de reușită?

— Nu sînt mentat, răspunse ea.

— Ești Bene Gesserit.

Jessica îl sfredeli cu privirea, apoi spuse:

— Planul are părți bune și părți slabe… ca orice plan, în faza aceasta. Un plan depinde în egală măsură de execuție și de concepție.

— „Legea este știința fundamentală", cită Paul. Așa stă scris deasupra ușii Împăratului. Propun să-i demonstrăm ce înseamnă legea.

— Numai că eu nu-s prea sigur dacă pot acorda încredere persoanei care a conceput planul ăsta, spuse Kynes. Arrakisul își are și el planul său, care…

— De pe tron, îl întrerupse Paul, va fi suficient să fac un semn ca să transform Arrakisul într-un paradis. De altfel, acesta-i prețul pe care-l ofer pentru sprijinul dumitale.

Kynes arboră o expresie glacială.

— Loialitatea mea nu-i de vînzare, *Sire*.

Paul îl privi lung, înfruntînd licărul rece al ochilor albastru-în-albastru, scrutînd fața încadrată de barbă, aerul autoritar. În cele din urmă, un zîmbet crispat făcu să-i tresară buzele.

— Ai dreptate, spuse. Îmi cer scuze.

Kynes își ațintì privirea în ochii lui Paul, apoi rosti brusc:

— Un Harkonnen nu și-ar fi recunoscut niciodată greșeala. Poate că nu ești ca ei, Atreides.

— Harkonnenii or fi avînd lacune în educație, replică Paul. Spui că nu poți fi cumpărat. Eu însă cred că am moneda pe care ai s-o accepți. În schimbul loialității dumitale, îți ofer loialitatea *mea*… totală.

Fiul meu a moștenit sinceritatea Atreizilor, gîndi Jessica. *Are acel simț uluitor, aproape naiv, al onoarei… Dar ce forță colosală reprezintă, de fapt, simțul acesta*!…

Observă că vorbele lui Paul îl tulburaseră pe Kynes.

— E absurd, murmură planetologul. Ești încă un copil și…

— Sînt Duce, îl întrerupse Paul. Sînt un Atreides. Nici un Atreides n-a încălcat vreodată un asemenea jurămînt.

Kynes îl privi mut.

— Și cînd spun loialitate *totală*, urmă Paul, asta înseamnă fără nici o rezervă. Aș fi gata să mă jertfesc pentru dumneata!

— Sire! rosti Kynes, și cuvîntul păru că se rupe din el, dar Jessica văzu că de data aceasta nu se mai adresase unui băiat de cincisprezece ani, ci unui bărbat și unui superior. De data aceasta, Kynes rostise cuvîntul cu toată seriozitatea.

În clipa asta, ar fi în stare să-și dea viața pentru Paul, gîndi ea. *Cum reușesc Atreizii să declanșeze asemenea sentimente, atît de iute, atît de ușor*?

— Știu că ești sincer, spuse Kynes. Dar Harkon…

Ușa din spatele lui Paul se izbi de perete. Tînîrul se întoarse fulgerător. Zări dincolo de prag o învălmășeală de nedescris, strigăte, zăngănit de arme, chipuri schimonosite, ca niște măști de ceară în semiobscuritatea pasajului.

Și el, și mama sa săriră în același timp către ușă, zărindu-l pe Idaho care încerca să blocheze trecerea. Ochii injectați ai spadasinului scăpărau prin reverberația scutului… Mîini ca niște gheare se agitau în spatele lui, lame de oțel îi tocau în van scutul. Flama roșcată a unui paralizator cu cartușe ricoșă violent în cîmpul defensiv. Cele două lame ale lui Idaho hăcuiau în stînga și-n dreapta, împroșcînd sînge.

În clipa următoare, Kynes fu lîngă Paul și amîndoi își repeziră greutatea trupurilor în ușă. Paul mai apucă să-l vadă pe Idaho ținînd piept unui furnicar de uniforme Harkonnen – zări mișcările scurte, precise, ale armelor sale, dar și floarea roșie a morții în părul său cîrlionțat. Apoi ușa se închise cu un țăcănit metalic. Kynes trăsese zăvoarele.

— S-ar părea c-am luat o decizie, spuse el.

— V-au detectat mașinile înainte de-a apuca să le opriți, zise Paul. Observă privirea deznădăjduită a mamei sale; se apropie și o trase de lîngă ușă.

— Cînd am văzut că întîrzie cafeaua, trebuia să-mi fi dat seama că ceva nu-i în regulă, mormăi Kynes.

— Ai o ieșire secretă, îl zori Paul. O folosim?

Kynes trase adînc aer în piept, apoi, în cele din urmă, spuse:

— Ușa asta o să reziste cel puțin douăzeci de minute – la orice, în afară de lasere.

— Nu vor folosi lasere, spuse Paul. N-au de unde să știe dacă n-avem scuturi dincoace.

— Erau sardaukari în uniforme Harkonnen, șopti Jessica.

De partea cealaltă a ușii, începură să se audă lovituri ritmice.

Kynes arătă dulapurile de metal și spuse:

— Pe-aici.

Se duse la primul dulap, deschise un sertar și manevră o manetă în interiorul lui. Întregul șir de dulapuri se deplasă într-o parte, descoperind gura neagră a unui tunel.

— Dulapurile-s din plastoțel, spuse Kynes.

— Erați pregătiți pentru orice, remarcă Jessica.

— Am trăit sub Harkonneni vreme de optzeci de ani, replică planetologul.

Intrară în tunel și Kynes închise ușa secretă.

În întunericul care-i împresură brusc, Jessica văzu la picioarele ei o săgeată luminoasă.

Din spate răsună vocea lui Kynes:

— Aici ne despărțim. Peretele ăsta-i mai gros, va rezista cel puțin o oră. Luați-vă după săgețile de pe jos. O să se stingă pe măsură ce treceți de ele. Săgețile vă vor conduce, printr-un labirint, către altă ieșire, unde veți găsi un topter. În noaptea asta o să fie furtună. Singura voastră speranță de salvare este să prindeți furtuna, să vă cufundați în frontul ei de atac și să vă lăsați duși de ea. E metoda pe care-o folosesc oamenii mei cînd fură toptere. Dacă reușiți să vă mențineți la mansarda furtunii, veți supraviețui.

— Și dumneata? întrebă Paul.

— Eu am să mă salvez pe altă cale. Dacă voi fi prins… hm… mai sînt încă planetologul imperial al Arrakisului. Voi spune că m-ați ținut ostatic.

Fugim ca niște lași, gîndi Paul. *Dar cum altfel aș putea să rămîn în viață, ca să-mi răzbun tatăl*? Se întoarse în direcția în care știa că se află ușa secretă.

Jessica îi auzi mișcarea și spuse:

— Duncan a murit, Paul. I-ai văzut și tu rana. Nu mai poți face nimic pentru el.

— Va veni o zi cînd o să le plătesc pentru toate astea, murmură Paul.

— Dacă vrei să mai apuci ziua aceea, grăbește-te, spuse Kynes.

Paul simți mîna planetologului pe umărul său.

— Unde ne vom întîlni, Kynes? întrebă el.

— O să-i trimit pe fremeni să vă caute. Cunoaștem direcția furtunii. Acum, luați-o din loc și… Maica Mare să vă dea noroc și iuțeală!

Îl auziră plecînd – un foșnet în beznă.

Jessica apucă pe dibuite mîna lui Paul, trăgîndu-l cu blîndețe spre ea.

— Să nu ne rătăcim unul de celălalt, spuse.

— Da.

O urmă, apropiindu-se de prima săgeată, care se stinse în clipa în care călcară pe ea. O altă săgeată se aprinse în față.

O traversară, o văzură stingîndu-se, zăriră altă săgeată în față.

Începură să alerge.

Planuri cuprinse într-alte planuri, din alte planuri, în alte planuri, gîndi Jessica. *Oare acum facem parte din planul altcuiva*?

Săgețile îi duseră pe căi ocolite, pe lîngă galerii laterale abia deslușite în vaga luminiscență. O vreme nu făcură decît să coboare, apoi începură să urce… Tot mai sus. În cele din urmă, ajunseră la niște scări, dădură un colț și se opriră în fața unui perete fosforescent, cu un mîner negru în mijloc.

Paul apăsă mînerul.

Peretele culisă lateral. Se făcu brusc lumină și văzură o grotă vastă tăiată în stîncă, iar în centrul ei – un ornitopter. În spatele aparatului, deslușiră un perete plat, cenușiu, pe care era marcat semnul convențional al unei ieșiri.

— Unde s-o fi dus Kynes? întrebă Jessica.

— Kynes a făcut ce-ar face orice bun conducător de gherilă, zise Paul. S-a despărțit de noi. În felul acesta, dacă va fi capturat, nu va putea spune unde ne aflăm, pentru că într-adevăr nu va ști.

Intrară în grotă și pașii lor răscoliră praful gros care acoperea pardoseala.

— N-a mai călcat nimeni pe-aici, de multă vreme, observă Paul.

— Kynes părea încredințat că fremenii ne vor găsi, spuse Jessica.

— Îi împărtășesc încrederea, zise el.

Își desprinse mîna din mîna mamei sale, se apropie de ușa din stînga a ornitopterului, o deschise și înghesui ranița în spatele scaunelor.

— Aparatul e protejat contra detectoarelor de apropiere, spuse. Pe tabloul de bord sînt montate butoane de telecomandă pentru oblonul grotei și pentru instalația de iluminat. Cei optzeci de ani petrecuți sub Harkonneni i-au învățat să nu omită nimic.

Jessica își sprijini umărul de cealaltă parte a fuzelajului și își trase sufletul. Apoi spuse:

— Harkonnenii nu-s proști. Sînt sigură că au lăsat o patrulă aeriană pe-aproape. Își cumpăni o clipă simțul orientării, după care arătă spre dreapta: Furtuna pe care-am văzut-o e în partea aceea.

Paul dădu din cap, încercînd să-și învingă imboldul subit de a rămîne pe loc. Îi cunoștea cauza, dar asta nu-i era de nici un folos. Într-un moment anume

al acestei nopți, trecuse pe lîngă un nex decisiv și pătrunsese în bezna necunoscutului. Cunoștea zona temporală din imediata lor apropiere, dar elementul aici-și-acum era învăluit în mister… Ca și cum, de undeva, de departe, s-ar fi văzut pe el însuși dispărînd în fundul unei văi. Unele dintre nenumăratele poteci care urcau din valea aceea l-ar fi putut scoate din nou la iveală pe Paul Atreides; cele mai multe… nu.

— Cu cît vom zăbovi mai mult, cu atît vor avea mai multe șanse să ne ajungă din urmă, îi aminti Jessica.

— Intră și leagă-ți centura, spuse el.

Se urcă lîngă ea, în cabina ornitopterului, luptîndu-se încă – din răsputeri – cu gîndul că acționa *orbește*, că se afla pe un teren care nu-i apăruse în niciuna din viziunile prestiente. Și în clipa aceea simți un șoc neașteptat. Își dădu seama că se bizuise prea mult pe puterile sale prestiente și că din cauza asta era acum insuficient pregătit să facă față situației critice în care se aflau.

„Dacă te bizui numai pe ochi, celelalte simțuri îți slăbesc”, spunea o axiomă Bene Gesserit. O verifica acum pe propria sa piele. Își promise să nu mai cadă niciodată într-o asemenea cursă… dacă avea să mai fie în viață, la capătul acestei nopți.

Își strînse centura de siguranță, verifică dacă mama sa făcuse la fel, inspectă repede aeronava. Aripile erau zăvorîte în poziție complet depliată, cu delicatele interfolii metalice întinse. Atinse levierul de retractare și potrivi aripile în poziția pentru decolarea pe jeturi, pe care o învățase de la Gurney Halleck. Comutatorul demarorului răspunse cu promptitudine. Cadranele de pe tabloul de bord prinseră viață, semnalînd armarea motoarelor. Turbinele începură să șuiere ușor.

— Gata? întrebă el.

— Da.

Paul apăsă pe butonul de telecomandă a luminilor.

Grota se cufundă în beznă.

Ca o umbră în licărirea difuză a instrumentelor, mîna lui Paul alunecă spre comanda oblonului. Din față se auzi un scrîșnet. O cascadă de nisip se prăbuși undeva, dincolo de ieșire. Paul simți în obraji o pală de vînt încărcată cu fire minuscule de praf. Închise ușa topterului, remarcînd imediat ușoara presurizare a cabinei.

În locul oblonului-perete apăruse în întuneric un dreptunghi mare de stele, care pîlpîiau în atmosfera plină de praf. La baza dreptunghiului, lumina palidă a stelelor cădea pe un prag îngust, acoperit cu dune mărunte.

Paul apăsă pe butonul luminos al secvenței de decolare. Aripile izbiră înapoi și în jos, catapultînd topterul din cuibul său. Ajutajele reactoarelor scuipară foc și aripile își luară poziția repliată pentru panta de urcare.

Jessica atinse ușor dublurile comenzilor aflate în fața ei, simțind siguranța manevrelor pe care le executa Paul. Era, în același timp, speriată și încîntată. *Singura noastră speranță este acum educația lui Paul*, gîndi ea. *Tinerețea și agilitatea lui.*

Paul mări regimul motoarelor. Topterul viră, apăsîndu-i în scaune, în timp ce în fața stelelor dinaintea lor se înălță brusc un zid negru. Paul extinse portanța aripilor și acceleră. Aripile călcară încă o dată aerul și aparatul survolă stîncile. Le văzură sub ei, steiuri și piscuri argintate de stele. În dreapta, deasupra orizontului, înroșită de praful din atmosferă, a doua lună își proiecta razele

asupra panglicii lungi a furtunii.

Mîinile lui Paul dansară pe comenzi. Aripile se repliară, devenind elitre de cărăbuș. Aparatul viră strîns, iar forța accelerației le strivi trupurile.

— Jeturi de reactoare în spatele nostru! strigă Jessica.

— Le-am văzut, murmură Paul.

Împinse, brutal, maneta de gaz.

Topterul tresări ca un animal speriat, țîșni spre sud-vest, către furtună și imensitatea deșertului. În față, Paul zări umbrele răzlețe ce indicau capătul lanțului stîncos, punctul în care stratul de rocă nativă cobora sub nisipuri. Dincolo de ele se așterneau, în lumina lunii, alte umbre. Dune… Cît vedeai cu ochii, numai dune…

Iar deasupra orizontului se înălța masivul imens al furtunii, asemenea unui zid ridicat către stele.

Un șoc violent zgudui aparatul.

— Trag în noi! exclamă cu glas gîtuit Jessica. Trag cu proiectile!

Văzu chipul lui Paul schimonosindu-se într-un rînjet feroce.

— Pare-se c-au renunțat la lasere, rosti el.

— Dar n-avem scut!

— De unde să știe ei?

Topterul se cutremură din nou.

Paul își suci capul și privi înapoi.

— Numai unul e destul de rapid ca să se poată ține după noi, observă el.

Se concentră iarăși asupra direcției de zbor, cercetă zidul furtunii, care creștea, tot mai înalt, în fața lor. Părea gigantic și consistent.

— Lans-proiectile, rachete, tot armamentul antic, murmură el. O să am grijă să le aibă și fremenii.

— Furtuna! izbucni Jessica. N-ar fi mai bine să ne întoarcem?

— Ce face nava din spatele nostru?

— S-a oprit.

— Acum!

Paul retractă complet aripile, viră cu toată viteza la stînga, către clocotul de o înșelătoare blîndețe al zidului înălțat de furtună. Simți cum forța accelerației îi întinde carnea obrajilor.

Li se păru că pătrund foarte încet într-un nor de praf. Norul se făcu mai dens și mai dens, pînă ce acoperi cu totul deșertul și luna. Aeronava deveni un suspin lung și orizontal, de întuneric, în care nu mai pîlpîia decît geana verde a luminițelor de pe tabloul de bord.

Prin mintea Jessicăi fulgerară toate istorisirile despre furtunile de pe Arrakis – furtuni care taie metalul ca untul, care rod carnea pînă la os și transformă oasele în pulbere. Simți smuciturile rafalelor ce izbeau topterul cu masa lor de praf. Aparatul începu să se agite nebunește, în timp ce Paul se lupta cu comenzile. Îl văzu oprind brusc motoarele și simți tresărirea dementă a navei. Metalul din jurul lor prinse să șuiere și să vibreze.

— Nisip! țipă Jessica.

La lumina instrumentelor, privi chipul lui Paul. Îl văzu clătinînd încet din cap.

— Nu prea e nisip la înălțimea asta…

Jessica simți cum se cufundau tot mai adînc în volbură.

Paul deplie complet aripile, auzindu-le pîrîind sub sarcină. Își pironi ochii pe instrumente, planînd din instinct, luptîndu-se să nu piardă înălțime.

Șuierăturile de afară scăzură în intensitate.

Topterul începu să se încline spre stînga. Paul, cu privirea ațintită la globul luminos care le indica poziția, reuși să aducă aparatul la orizontală.

Jessica avu senzația stranie că nu se mai mișcau deloc, că mișcarea exista numai în afară. O vagă scurgere cafenie pe suprafața exterioară a parbrizului și a geamurilor, un șuierat surd, continuu, erau singurele semne ale stihiei dezlănțuite în jurul lor.

Vînturi de șapte pînă la opt sute de kilometri pe oră, își aminti ea. Simți mușcătura valului de adrenalină. *Nu trebuie să mă tem*, își spuse, începînd să rostească în gînd cuvintele litaniei Bene Gesserit. ***Frica e ucigașul minții.***

Încet, anii lungi de antrenament învinseră.

Își recăpătă calmul.

— Am apucat un tigru de coadă, murmură Paul. Nu putem coborî, nu putem ateriza… și nu putem nici urca și ieși deasupra furtunii. Va trebui să ne lăsăm tîrîți pînă la capăt!

Calmul o părăsi brusc pe Jessica. Își simți clănțănitul dinților, își încleștă cu putere maxilarele. Apoi auzi vocea lui Paul, joasă și cumpătată, recitînd litania:

— „Frica este ucigașul minții. Frica este moartea cea mică, aducătoare a anihilării complete. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine și prin mine. Și după ce va fi trecut, mă voi întoarce și voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Numai eu voi rămîne.”

[131] GRIDEX: separator cu sarcină diferențială utilizat pentru îndepărtarea nisipului dintr-o cantitate recoltată de mirodenie. Utilajul este folosit în faza a doua a rafinării melanjului.

[132] PLASTOȚEL: oțel stabilizat cu fibre de stravidiu intercalate în structura sa cristalină.

Ce anume disprețuiești? Așa poți fi cunoscut cu adevărat.

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prințesa Irulan

— **S**înt morți, Baroane, spuse Iakin Nefud, căpitanul gărzii. Nu-ncape îndoială că-s morți amîndoi. Și femeia, și băiatul…

Baronul Vladimir Harkonnen se ridică în capul oaselor, săltîndu-și trupul în iatacul cu suspensii, din dormitor. De jur împrejurul dormitorului, închizîndu-l ca pe un gălbenuș într-un ou cu zeci de coji, se înșirau radial compartimentele fregatei spațiale cu care Baronul debarcase pe Arrakis. Aici însă, în dormitorul său, metalul rece al navei era mascat de draperii, capitonat, decorat cu obiecte rare de artă.

— Nu încape nicio-ndoială, spuse, din nou, căpitanul gărzii. Sînt morți.

Baronul își răsuci în suspensii trupul imens, își aținti privirea la nișa din peretele opus și la statueta de ebalin reprezentînd un adolescent în pas avîntat de dans. Somnul îl părăsi brusc. Îndreptă suspensia capitonată de sub cutele groase ale cefei, se uită lung pe sub unicul licuriglob din dormitor. Căpitanul Nefud stătea în pragul ușii, în spatele pentascutului[133].

— E sigur că-s morți, Baroane, repetă Nefud.

Baronul remarcă urmele semutei în privirea încețoșată a căpitanului. Își dădu seama că omul primise raportul într-un moment în care era cufundat în extazul drogului și că abia avusese timp să-și administreze un antidot, înainte de-a alerga într-un suflet spre dormitor.

— Am primit un raport amănunțit, spuse Nefud.

Să-l mai las puțin să se perpelească, gîndi Baronul. *Uneltele puterii trebuie păstrate ascuțite și pregătite. Forța și frica – ascuțite, pregătite.*

— Le-ai văzut cadavrele? mugi deodată.

Nefud șovăi.

— Vorbește!

— Domnia Ta… au fost văzuți cufundîndu-se într-o furtună de nisip… Viteza vîntului era de peste opt sute de kilometri… Nimic nu poate supraviețui unei asemenea furtuni, Domnia Ta. Nimic! Noi înșine am pierdut un topter în cursul urmăririi.

Baronul continuă să-l fixeze, examinîndu-i contracțiile nervoase din mușchii fălcilor, mișcarea bărbiei, ori de cîte ori omul își înghițea saliva.

— Le-ai văzut cadavrele?

— Domnia Ta…

— Atunci pentru ce dai buzna, bătîndu-te cu pumnu-n piept? tună Baronul. Ca să-mi prezinți drept sigur un lucru incert? Îți închipui cumva c-o să-ți laud prostia, c-o să te răsplătesc cu altă avansare?

Nefud se făcu alb ca varul.

Ia te uită la puiul ăsta de găină, gîndi Baronul. *Tocmai în jurul MEU și-au găsit să se adune toți tîmpiții*! *Dac-aș presăra nisip pe jos și-aș spune că-s grăunțe, dobitocul ăsta s-ar apuca să ciugulească.*

— Prin individul ăla, Idaho, am dat de ei? întrebă.

— Exact, Domnia Ta!

Ia uite-l cum se grăbește să cotcodăcească, gîndi Baronul.

— Voiau s-o șteargă la fremeni, ai? se răsti.

— Da, Domnia Ta.

— Și ce mai zice… raportul?

— Planetologul imperial, Kynes, e amestecat și el, Domnia Ta. Idaho s-a-ntîlnit cu Kynes în împrejurări misterioase… ba aș putea spune chiar *suspecte*.

— Adică?

— Au… ăăă, fugit amîndoi în deșert, îndreptîndu-se spre un loc în care se pare că-i așteptau ascunși băiatul și maică-sa. În iureșul urmăririi, cîteva din echipajele noastre au fost surprinse într-o explozie laser–scut.

— Ce pierderi am suferit?

— Nu… ăă…, nu știu încă precis, Domnia Ta.

Minte, gîndi baronul. *Probabil c-au fost pierderi grele.*

— Slugoiul Împăratului, Kynes ăla, face joc dublu, ai? mîrîi el.

— Aș putea să jur pe onoarea mea, Domnia Ta.

Onoarea lui!

— Să-l lichidezi, spuse Baronul.

— Domnia Ta! Kynes e planetolog *imperial*, este supusul direct al Maies…

— N-ai decît să faci în așa fel încît să pară un accident!

— Domnia Ta, trupele noastre au nimicit cuibul acela de fremeni cu sprijinul sardaukarilor. Kynes e în mîna lor.

— Ia-li-l! Spune-le că vreau să-l interoghez!

— Și dacă se împotrivesc?

— N-o să se împotrivească dacă știi cum să-i iei.

Nefud înghiți în sec.

— Am înțeles, Domnia Ta.

— Kynes trebuie să moară, mugi Baronul. A încercat să le dea ajutor dușmanilor mei.

Nefud se lăsă de pe un picior pe altul.

— Ce mai e?

— Domnia Ta, sardaukarii… au capturat două persoane care te-ar putea interesa. L-au prins și pe Maestrul Asasin al Ducelui.

— Hawat? Thufir Hawat?

— Am văzut prizonierul cu ochii mei, Domnia Ta. El e: Hawat…

— Mai că nu-mi vine-a crede!

— Sardaukarii spun că l-au surprins în deșert și că l-au doborît doar c-un paralizator, Domnia Ta. Hawat nu-și activase scutul de frica viermilor. E viu și nevătămat. Dac-am putea pune mîna pe el, ne-am alege c-un trofeu pe cinste!

— Nu știi ce vorbești, mîrîi Baronul. Omul ăla e un mentat. Nu ne putem permite să irosim mentați. A vorbit? Ce zice de înfrîngere? E-n stare să-și dea seama care-i amploarea?… Nu, imposibil.

— N-a prea vorbit el multe, Domnia Ta, dar din ce-a spus reiese că pune

trădarea pe seama Doamnei Jessica.

— Ahaaa!

Baronul își lăsă capul pe spate, se gîndi o clipă, apoi întrebă:

— Ești sigur? Ești sigur că Doamnei Jessica îi poartă sîmbetele?

— L-am auzit cu urechile mele, Domnia Ta.

— Perfect… Să i se spună că femeia trăiește!

— Dar, Domnia Ta…

— Taci! Vreau ca Hawat să se bucure de-un tratament bun. Să nu afle nimic de doctorul Yueh, adevăratul trădător. Să i se spună că doctorul Yueh a căzut la datorie, apărîndu-l pe Duce. Într-un fel, așa a și fost. Pe de altă parte… vom avea grijă să-i alimentăm bănuielile în legătură cu Doamna Jessica.

— Domnia Ta, nu…

— Nefud, pe un mentat îl stăpînești și-l dirijezi prin informațiile pe care i le dai. Dă-i informații eronate și va emite rezultate eronate.

— Da, Domnia Ta, dar…

— I-e foame lui Hawat? I-e sete?

— Domnia Ta, Hawat e încă-n mîinile sardaukarilor!

— A, da! Așa-i, uitasem. Dar sardaukarii or fi la fel de nerăbdători să obțină informații de la Hawat, pe cît sînt și eu. Am remarcat ceva interesant la aliații noștri, Nefud. Nu-s prea isteți… în materie de politică. Și sînt convins că treaba asta-i anume ticluită: așa-i vrea Împăratul. Da. Sînt sigur. O să te duci să-i amintești comandantului lor despre faima mea în ceea ce privește obținerea de informații de la încăpățînați.

Nefud arboră un aer nefericit.

— Am înțeles, Domnia Ta.

— Să-i spui comandantului sardaukarilor că vreau să-i supun pe Hawat și pe Kynes unui interogatoriu contradictoriu, că vreau să-i asmut unul împotriva celuilalt. Atîta lucru cred c-o să-nțeleagă!…

— Da, Domnia Ta.

— Iar din clipa-n care vor pica în mîinile noastre…

Baronul dădu din cap.

— Domnia Ta, sardaukarii vor pretinde prezența unui observator la… interogatoriu.

— Am convingerea că sîntem în stare să născocim ceva ca să scăpăm de orice observatori nedoriți, Nefud.

— Înțeleg, Domnia Ta. Eventual… cu ocazia accidentului lui Kynes.

— Și Kynes, și Hawat vor suferi cîte un accident. Real va fi însă doar accidentul lui Kynes. De Hawat am nevoie. Da. Oooo… da!

Nefud clipi, înghiți. Păru că vrea să întrebe ceva, dar nu spuse nimic.

— Îi vei da lui Hawat de mîncat și de băut, reluă Baronul. Vei adopta față de el o atitudine binevoitoare, prietenoasă. În apa pe care i-o vei da, vei turna otravă reziduală[134] inventată de răposatul Piter de Vries. *Și* vei avea grijă ca antidotul otrăvii să devină, din clipa aceea, un ingredient nelipsit din alimentația lui Hawat… atît timp cît nu-ți voi da eu alt ordin.

— Antidotul… am înțeles, rosti Nefud și clătină neîncrezător din cap. Dar…

— Nu fi căpos, Nefud! Ducele era cît pe ce să mă dea gata cu dintele lui otrăvitor. Gazul pe care l-a exalat în prezența mea mi-a distrus cel mai bun

mentat – mentatul Piter de Vries. Am nevoie de un înlocuitor.

— Hawat?

— Hawat.

— Dar…

— O să-mi spui că Hawat este loial cu trup și suflet Atreizilor. E-adevărat, numai că Atreizii-s morți. Așa că va trebui să-l seducem, să-l facem omul nostru. Va trebui să-l convingem că n-are nici o vină în înfrîngerea Ducelui. Că totul a fost pus la cale de vrăjitoarea Bene Gesserit. Că a avut un stăpîn inferior, un stăpîn a cărui rațiune era întunecată de sentimente. Mentații admiră capacitatea de a raționa fără emoții, Nefud. Îl vom seduce pe redutabilul Thufir Hawat.

— Îl vom seduce. Am înțeles, Domnia Ta.

— Spre nenorocul lui, Hawat a avut parte de-un stăpîn sărăntoc, care n-avea mijloacele necesare ca să-l înalțe pînă la acele sublime piscuri ale raționamentului la care are dreptul un mentat. Hawat va recunoaște și el doza de adevăr din treaba asta. Ducele nu și-a putut permite spioni destul de eficienți ca să-i procure mentatului său informațiile de care avea nevoie. Baronul îl privi fix pe căpitanul gărzii. Nu trebuie să ne ascundem după deget, Nefud. Adevărul este o armă puternică. Știm cum i-am învins pe Atreizi. Știe și Hawat. I-am învins cu bogăția noastră.

— Cu bogăția. Am înțeles, Domnia Ta.

— Îl vom seduce pe Thufir Hawat, spuse din nou Baronul. Îl vom ascunde de sardaukari. Și dacă se-ntîmplă ceva… îi vom suprima antidotul. Otrava reziduală nu poate fi eliminată. Iar Hawat, dragă Nefud, nu va bănui niciodată nimic. Spionii de otrăvuri nu pot să detecteze antidotul. Oricît și-ar explora hrana, Hawat nu va găsi nici urmă de otravă.

Nefud reuși să înțeleagă și făcu ochii mari.

— Absența unui lucru, urmă Baronul, poate fi la fel de mortală ca și *prezența*. Absența aerului, de pildă. Sau absența apei… Absența oricărui lucru cu care ne-am obișnuit, de care depindem, fără de care nu putem trăi. Baronul dădu din cap. Pricepi, Nefud?

Nefud își înghiți nodul din gît.

— Da, Domnia Ta.

— Atunci… la treabă! Caută-l pe comandantul sardaukarilor și vezi ce faci.

— Am înțeles, Domnia Ta.

Nefud făcu o plecăciune, se întoarse și dispăru.

Hawat în slujba mea! gîndi Baronul. *Sardaukarii mi-l vor da. Dacă-i duce capul să bănuiască ceva, vor bănui că vreau să-l lichidez. Și voi avea grijă să le confirm această bănuială. Nătîngii*! *Au capturat unul din cei mai cumpliți mentați din istorie, un mentat antrenat să ucidă, și mi-l vor azvîrli ca pe o jucărie fără importanță. Foarte bine*! *O să le arăt eu cum se folosește jucăria asta*!

Baronul se întoarse spre draperia de lîngă iatac și apăsă un buton aflat în spatele ei, chemîndu-l la el pe nepotul său mai vîrstnic, Rabban. Apoi se lăsă pe spate și zîmbi.

Și toți Atreizii sînt morți!

Netotul de căpitan al gărzii avusese dreptate, bineînțeles! Firește, nimic nu rezista în calea unei furtuni de nisip pe Arrakis. În nici un caz un ornitopter… și cu atît mai puțin pasagerii săi. Femeia și băiatul muriseră. Mitele bine plasate,

cheltuiala *inimaginabilă* a debarcării unor forțe militare copleșitoare pe o singură planetă, rapoartele viclene ticluite doar pentru urechea Împăratului, uneltirile puse la punct cu atîta grijă… toate astea dădeau, în sfîrșit, rezultatele scontate.

Forța și frica – frica și forța!

Baronul vedea cărarea ce se așternea în fața lui. Într-o zi, un Harkonnen va fi Împărat. Nu el! Nici vreo odraslă zămislită din sămînța lui. Dar… un Harkonnen! Nu, nu Rabban cel pe care-l chemase adineaori. Nu! Ci fratele mai mic al lui Rabban. Tînărul Feyd-Rautha. Băiatul ăsta care-l încînta cu impulsivitatea lui… cu ferocitatea lui.

Un băiat adorabil, gîndi Baronul. *Peste vreun an sau doi, cînd va împlini, să zicem, șaptesprezece ani, voi ști cu siguranță dacă el e unealta de care are nevoie Casa Harkonnen ca să obțină tronul.*

— Domnia Ta…

Omul care se oprise în spatele pentascutului de la ușă era scund, umflat la chip și la trup, cu ochii apropiați și umerii curbi, caracteristici liniei paterne a Harkonnenilor. Corpolența sa vădea, încă, o oarecare fermitate, dar nu era greu de ghicit că, într-o bună zi, va fi silit să recurgă și el la ajutorul suspensiilor menite să-i care excesul de greutate.

Un creier ca un tanc, o minte blindată alcătuită din mușchi, gîndi Baronul. *Nu, nu-i mentat nepotul meu… nu-i un Piter de Vries, dar fără-ndoială că-i ceva mult mai potrivit pentru ceea ce-i de făcut, acum, pe Arrakis. Cum va afla că-i dau mînă liberă, va strivi fără milă tot ce-i va ieși-n cale*! *O, ce-o să-l mai urască Arrakisul*!

— Dragul meu Rabban! îl salută Baronul. Deconectă cîmpul de la ușă, dar își activă scutul individual la intensitatea maximă, știind că celălalt va observa reverberația în lumina licuriglobului de lîngă iatac.

— M-ai chemat, spuse Rabban. Pășind în încăpere, aruncă o privire rapidă către aura tremurătoare care învăluia trupul Baronului, căută din ochi un scaun cu suspensie, dar nu zări niciunul.

— Vino mai la lumină, îl îndemnă Baronul.

Rabban făcu încă un pas, gîndindu-se că afurisitul de bătrîn scosese intenționat toate scaunele, ca să-și țină vizitatorii în picioare.

— Atreizii sînt morți, spuse Baronul. Toți. Iată de ce te-am poftit pe Arrakis. Planeta e din nou a ta.

Rabban clipi mărunt.

— Dar, după cîte știu, parcă aveai de gînd să-i propui lui Piter de Vries să…

— Piter a murit și el.

— Piter?

— Piter.

Baronul reactivă pentascutul, reglă cîmpul împotriva oricărei penetrații energetice.

— Vasăzică tot te-ai săturat de el, pînă la urmă? întrebă Rabban.

Vocea îi sună surdă și lipsită de viață, în interiorul ecranajului energetic al dormitorului.

— Vîră-ți în cap ce-am să-ți spun acum, Rabban, pentru că n-am să ți-o spun a doua oară, mugi Baronul. Insinuezi că m-aș fi descotorosit de Piter, aruncîndu-l ca pe-un obiect lipsit de importanță? Pocni din degetele sale groase. Cam așa, ai? Nu-s chiar atît de prost, nepoate. Și bagă de seamă că mă supăr dacă

se mai întîmplă vreodată să insinuezi cu vorba sau cu fapta c-aș fi atît de prost.

În scînteierea ochilor lui Rabban încolți frica. Știa destul de bine pînă unde era în stare să meargă bătrînul Baron împotriva propriei sale familii. Chiar moarte de om n-ar fi făcut, decît dacă asta i-ar fi adus profituri extraordinare sau dacă ar fi trebuit să răspundă unei provocări, dar existau destule pedepse familiale extrem de dureroase.

— Îmi cer scuze, Domnia Ta, spuse Rabban. Își lăsă privirea în podea, ca să-și arate umilința, dar și ca să-și ascundă furia.

— Pe mine nu mă duci, Rabban, tună Baronul.

Rabban nu-și ridică ochii, înghiți doar, cu greu.

— Am un principiu, reluă Baronul. Să nu suprimi niciodată un om pe negîndite, așa cum își poate permite s-o facă, *pe cale legală*, un fief. Să nu faci lucrul ăsta decît cînd urmărești un scop important… și *să-ți cunoști tocmai scopul*!

Rabban nu se putu abține:

— Dar pe trădător l-ai lichidat! Pe Yueh! Ți-am văzut oamenii cărîndu-i cadavrul, ieri-noapte, cînd am sosit.

Și se holbă la unchiul său, înspăimîntat, deodată, de ceea ce spusese.

Dar Baronul zîmbi.

— Sînt foarte precaut cu armele periculoase, rosti el. Doctorul Yueh a trădat. Mi l-a vîndut pe Duce. Vocea Baronului deveni dintr-odată puternică: *Am corupt* un doctor al Școlii Suk! Al Școlii *Interioare*! Pricepi, băiete? O asemenea armă nu poate fi camuflată cu cîteva minciuni. Nu l-am lichidat fără să mă gîndesc.

— Împăratul știe că ai corupt un doctor Suk?

Bună întrebare, gîndi Baronul. *Nu cumva-mi subestimez nepotul*?

— Împăratul nu știe încă nimic, răspunse. Dar va afla cu siguranță de la sardaukari. Numai că eu voi avea grijă să primească mai înainte propriul meu raport, expediat prin rețeaua Companiei CHOAM. O să-i explic că *norocul* a făcut să descopăr un doctor care se pretindea condiționat. Un doctor fals, pricepi? Întrucît toată lumea e convinsă că nu există nici o cale pentru a anihila condiționarea Școlii Suk, povestea va fi acceptată.

— Aha… înțeleg, murmură Rabban.

Iar Baronul gîndi: *Sper să-nțelegi într-adevăr. Și sper să înțelegi că-i vorba de-un secret vital.* Apoi îl podidi mirarea. *Ce m-a apucat*? *De ce mă umflu-n pene în fața prostului ăstuia de nepot… nepotul pe care trebuie să-l folosesc și să-l arunc*? Se simți furios pe el însuși. Se simți trădat.

— Totul trebuie să rămînă secret, se grăbi să adauge Rabban. Înțeleg.

Baronul oftă.

— De data asta, am să-ți dau alte instrucțiuni în legătură cu Arrakisul, nepoate. Cînd ai guvernat ultima oară aici, te-am ținut din scurt. Acum n-o să mai am decît o singură pretenție.

— Domnia Ta…

— Venituri.

— Venituri?

— Ai cumva idee, Rabban, cît am cheltuit ca să aruncăm asemenea forțe militare împotriva Atreizilor? Ai măcar puțin habar cît cere Ghilda pentru transporturi militare?

— Mult, nu?

— Mult!

Baronul își ațintì brațul obez spre Rabban.

— Dac-ai să storci Arrakisul de fiecare centimă pe care ne-o poate da, vreme de șaizeci de ani, ai să amortizezi ce-am cheltuit.

Rabban deschise gura, apoi o închise, fără să spună nimic.

— Mult, scrîșni Baronul. Dacă n-aș fi prevăzut din timp cheltuiala asta, blestematul de monopol spațial al Ghildei m-ar fi adus la sapă de lemn. Și ține cont, Rabban, că noi am plătit totul. Inclusiv transportul sardaukarilor.

Și nu pentru prima dată, Baronul se întrebă dacă avea să vină vreodată ziua în care ghildarii vor fi puși cu botul pe labe. Erau perfizi, paraziții! La început, sugeau doar atît sînge cît să nu li se opună gazda… Pînă ce te-nhățau bine în pumn! Abia atunci te sileau să plătești, să plătești și iar să plătești…

Iar prețurile deveneau întotdeauna exorbitante cînd era vorba de acțiuni militare. „Spor de periclitate”, explicau fățarnicii agenți ai Ghildei. Iar pentru fiecare spion pe care reușeai să ți-l strecori în culisele Băncii Ghildei, îți răspundeau vîrîndu-ți doi spioni de-ai lor în inima propriei tale rețele.

Insuportabil!

— Vasăzică… venituri, spuse Rabban.

Baronul își coborî brațul și își încleștă pumnul.

— Va trebui să storci.

— Și cît timp voi stoarce, pot face orice vreau?

— Orice.

— Mă gîndesc la tunurile pe care le-ai adus. Le-aș…

— Tunurile nu vor rămîne pe Arrakis.

— Dar…

— N-ai ce face cu ele. Jucăriile alea au reprezentat o inovație specială, care-i inutilă acum. Avem nevoie de metal. Tunurile sînt neputincioase în fața scuturilor, Rabban. N-au fost decît un element-surpriză. Era de așteptat ca pe-o planetă sinistră ca asta oamenii Ducelui să se refugieze în grotele dintre stînci. Am folosit artileria doar ca să astupăm ieșirile.

— Fremenii nu folosesc scuturi.

— Poți păstra cîteva lasere dacă vrei.

— Bine, Domnia Ta. Și zici că-mi dai mînă liberă?

— Atît timp cît storci bani.

Rabban rînji încîntat.

— Înțeleg perfect, Domnia Ta.

— Nu înțelegi nimic perfect, mîrîi Baronul. Să fim lămuriți de la bun început! Ceea ce *trebuie* să înțelegi este felul în care-mi vei executa ordinele. Ți-a trecut vreodată prin cap, nepoate, că pe planeta asta trăiesc cel puțin cinci milioane de oameni?

— Domnia Ta uiți că ți-am fost siridar-regent pe Arrakis? Și dacă Domniei Tale nu ți-e cu supărare, cred că cifra pe care ai numit-o e cam mică. Nu-i deloc ușor să faci recensămîntul unei populații răzlețite prin doline și albii, ca pe planeta asta. Iar dacă-i luăm în considerare și pe fremenii din…

— Fremenii nu contează!

— Să-mi fie cu iertare, Domnia Ta, dar sardaukarii cred altceva!

Baronul ezită, privindu-l lung pe nepotul său.

— Ai aflat ceva?

— Domnia Ta dormeai cînd am sosit eu, ieri-noapte. Am… ăă, mi-am permis să iau legătura cu cîțiva dintre locotenenții mei din… ăăă, dinainte. Au făcut pe călăuzele pentru sardaukari. Mi-au raportat că undeva, la sud-est de-aici, o bandă de fremeni a atras într-o ambuscadă un detașament sardaukar și l-a masacrat.

— Fremenii au masacrat un detașament de sardaukari?

— Da, Domnia Ta.

— Imposibil!

Rabban dădu din umeri.

— Fremenii să-i masacreze pe sardaukari? mugi, batjocoritor, Baronul.

— Nu-ți spun decît ce mi s-a raportat și mie, zise Rabban. De altfel se pare că aceiași fremeni îl capturaseră mai înainte pe fiorosul Thufir Hawat, mentatul Ducelui.

— Ooooo!

Baronul dădu din cap, zîmbind.

— Eu, unul, cred totul, spuse Rabban. Nu știi ce problemă au fost, dintotdeauna, fremenii.

— Poate, numai că cei pe care i-au văzut locotenenții tăi nu erau fremeni. Probabil că erau soldați Atreides, din trupele speciale ale lui Hawat, deghizați în fremeni. E singurul răspuns plauzibil…

Din nou, Rabban dădu din umeri.

— Mă rog… În orice caz, sardaukarii cred că erau fremeni. Drept care-au început o campanie de pogromuri, ca să-i extermine pe toți.

— Excelent.

— Dar…

— În felul ăsta, sardaukarii o să aibă ce face. Iar noi îl vom obține pe Hawat. Sînt sigur! Presimt! Ah, grozavă zi! Sardaukarii hăituiesc o mînă de tîlhari nenorociți de la periferia deșertului, în timp ce noi încasăm premiul cel mare!

— Domnia Ta… Rabban șovăi și se încruntă. Am trăit mereu cu impresia că-i subestimăm pe fremeni și ca număr și ca…

— Lasă-i pe fremeni, băiete! Ei sînt drojdia. Pe noi ne interesează oamenii din orașe, orășele și sate. Sînt destui, nu-i așa?

— Destui, Domnia Ta.

— Și mă neliniștesc, Rabban.

— Te neliniștesc?

— Ooo… nouăzeci la sută din ei sînt ca și inexistenți. Dar tot mai rămîn cîțiva… Membrii Caselor Mici și anturajul lor, oameni ambițioși, care-ar fi în stare să-ncerce cine știe ce porcărie. Dacă vreunul din ei ar izbuti s-o șteargă de pe Arrakis și să trăncănească despre cele petrecute aici, mi-ar provoca o mare supărare. Ai idee cît de mare mi-ar fi supărarea, nepoate?

Rabban înghiți și tăcu.

— Pentru-nceput vei avea grijă să reții cîte-un ostatic din fiecare Casă Mică, reluă Baronul. Toți cei din afara Arrakisului trebuie să creadă c-a fost o bătălie dreaptă între Case. Sardaukarul n-a avut nici un amestec, pricepi? Ducelui i s-au oferit, conform tradiției, iertarea și surghiunul, dar din păcate a murit într-un accident nefericit, înainte de-a fi apucat s-accepte. Voise însă să accepte. Asta-i versiunea oficială. Iar dacă se vor isca zvonuri că pe Arrakis au debarcat sardaukari, să fie luate-n rîs.

— Așa cum vrea și Împăratul, spuse Rabban.

— Așa cum vrea și Împăratul.

— Dar traficanții?

— Pe traficanți nu-i ascultă nimeni, Rabban. Sînt tolerați, nu și ascultați. Dar, pentru orice eventualitate, vei mitui pe ici, pe colo, unde e nevoie… și vei mai lua și alte măsuri, la care am convingerea că te vei putea gîndi și singur.

— Desigur, Domnia Ta.

— În concluzie, Rabban, două lucruri aștept de la Arrakis: venituri și o mînă de fier. Să nu vezi în neisprăviții ăștia decît ceea ce sînt: sclavi invidioși pe stăpînii lor și care de-abia așteaptă un prilej să se răscoale. Nu trebuie să ai față de ei nici cea mai mică fărîmă de compătimire sau de îndurare.

— Dar e posibil să extermini populația unei întregi planete? întrebă Rabban.

— Să extermini? exclamă surprins Baronul, săltîndu-și capul. Cine-a vorbit de exterminare?

— Păi, mi-am închipuit că ai de gînd s-o repopulezi cu noi bra…

— Am spus să *storci*, nepoate, nu să extermini. Nu-i nevoie să stîrpești populația, ci numai s-o îngenunchezi. Trebuie să procedezi ca un carnivor, băiatul meu.

Baronul surîse – un surîs de prunc, pe o față bucălată, cu gropițe în obraji.

— Carnivorul nu cunoaște răgaz. Nici milă. Să nu le dai răgaz. Mila-i o himeră. Mila poate fi învinsă de chiorăiturile de foame ale stomacului, de setea care arde gîtlejul. Trebuie să fii veșnic înfometat și însetat. Își mîngîie rotunjimile de sub suspensii și adăugă: Ca mine.

— Am înțeles, Domnia Ta.

Rabban își plimbă ochii de colo-colo.

— Așadar, totu-i limpede, nepoate?

— Afară de un singur lucru, unchiule: planetologul… Kynes.

— A, da… Kynes.

— E omul Împăratului, Domnia Ta. Poate să umble pe unde-i poftește inima. Și are relații foarte strînse cu fremenii… S-a căsătorit cu una de-a lor.

— Pînă mîine la apusul soarelui, Kynes va fi mort.

— Unchiule, asasinarea unui slujitor imperial e o treabă primejdioasă.

— Cum îți închipui c-am ajuns atît de repede, așa departe? întrebă Baronul. Vorbise cu glas scăzut, încărcat de-un înțeles inexprimabil. Oricum, n-aveai de ce să te temi. Kynes n-ar fi putut să părăsească niciodată Arrakisul. Ai uitat că-i sclavul mirodeniei.

— Așa e!

— Cei care *știu* ce e melanjul n-ar îndrăzni în ruptul capului să-și pericliteze „hrana”, rosti Baronul. Și Kynes știe, cu siguranță.

— Uitasem.

Se priviră lung, în tăcere.

În cele din urmă, Baronul spuse:

— Fiindcă tot veni vorba… Ca primă urgență, te vei ocupa de aprovizionarea mea. Mai am un stoc secret, dar raidul sinucigaș al oamenilor Ducelui mi-a prăpădit aproape toate rezervele destinate vînzării.

Rabban încuviință cu un gest al capului.

— Am înțeles, Domnia Ta.

Baronul se lumină la chip.

— Deci! Mîine-dimineață o să-i aduni pe toți cei care-au mai rămas din aparatul administrativ și-o să le spui așa: „Sublimul nostru Împărat Padișah m-a însărcinat să iau în primire această planetă și să pun capăt tuturor neînțelegerilor.”

— Pricep, Domnia Ta.

— Pe-asta sînt sigur c-o pricepi. Restul amănuntelor le vom discuta mîine. Acum vreau să-mi termin somnul.

Baronul dezactivă pentascutul de la ușă, îl urmări cu privirea pe nepotul său, care dispăru pe coridor.

Un creier ca un tanc, gîndi Baronul. *Și-o minte blindată, o minte de mușchi. Cînd va fi terminat cu ei, arrakienii nu vor mai fi decît o piftie însîngerată. Și-atunci îl voi trimite pe Feyd-Rautha să-i dezrobească și-l vor întîmpina ca pe-un mîntuitor. Îl vor adora pe Feyd-Rautha. Îl vor binecuvînta pe Feyd-Rautha cel milostiv, care îi va salva din ghearele Bestiei. Feyd-Rautha va fi omul pe care-l vor urma și pentru care vor fi gata să-și dea viața… Pînă atunci, băiatul va învăța să asuprească fără să se teamă de pedeapsă. Sînt sigur că el e cel de care avem nevoie. Ah, și ce trup încîntător are*! *Într-adevăr, un băiat adorabil*!

[133] PENTASCUT: scut defensiv generat de un cîmp cu cinci straturi, utilizat mai ales pentru blocarea unor suprafețe reduse, cum ar fi ușile sau culoarele (la scuturile suprapuse de mari dimensiuni, instabilitatea cîmpului este direct proporțională cu numărul straturilor) și prin care nu se poate trece decît cu ajutorul unui dezactivator reglat după codul scutului.

[134] OTRAVĂ REZIDUALĂ: inovație atribuită mentatului Piter de Vries și constînd în impregnarea organismului cu o substanță toxică ale cărei efecte pot fi anulate prin administrarea permanentă a unui antidot. Suprimarea antidotului provoacă moartea.

La cincisprezece ani, învățase deja tăcerea.

Fragment din *Istoria copilului Muad'Dib* de Prințesa Irulan

În timp ce se lupta cu comenzile topterului, Paul își dădu seama că mecanismul percepției sale supramentatice calcula pe baza unei mulțimi de amănunte fragmentare, sortînd forțele învălmășite ale furtunii. Înregistra fronturi de praf, tălăzuiri, întrepătrunderi de turbulență, vîrtejuri.

Interiorul cabinei era o cutie agitată, luminată de radiația verde a cadranelor de pe tabloul de bord. Curgerea cafenie a prafului de afară părea uniformă, dar simțul său lăuntric începuse să *vadă* prin perdeaua aceea groasă.

Trebuie să aleg un vîrtej potrivit, își spuse.

Simțise de mai multă vreme că puterea furtunii slăbise, deși rafalele continuau să zguduie aparatul. Aștepta o nouă turbulență.

Vîrtejul se anunță cu o rafală neașteptată, care scutură violent nava. Paul își învinse teama și înclină brusc topterul spre stînga.

Jessica observă manevra pe sfera de navigație.

— Paul! țipă.

Tromba îi întoarse, îi răsuci, îi răsturnă. Vîrtejul smulse topterul și-l înălță ca pe o așchie într-un gheizer, îl scuipă în sus, în afară – un grăunte înaripat în inima unei volburi de praf, luminate de discul celei de-a doua luni.

Paul se uită în jos, văzu stîlpul durat din praf de vîntul fierbinte care îi expulzase, văzu furtuna muribundă tîrîndu-se mai departe, ca un fluviu de nisip pe întinsul deșertului – o meandră șerpuind cenușie, în lumina lunii, mai mică, tot mai mică, pe măsură ce topterul continua să urce în hornul de aer cald.

— Am ieșit, șopti Jessica.

Paul viră larg, scoase aparatul din pîcla prafului și cercetă cerul nopții.

— Le-am scăpat printre degete, spuse el.

Jessica își simți inima bătîndu-i năvalnic. Își impuse calmul și privi furtuna care se depărta. Simțul timpului îi spunea că fuseseră tîrîți de forțele turbate ale stihiei vreme de patru ceasuri, dar o fărîmă din mintea ei înregistrase intervalul cît o viață de om. I se părea că se născuse din nou.

Totul s-a petrecut ca în litanie, gîndi ea. *Am înfruntat frica și furtuna, fără să ne opunem. Furtuna a trecut prin noi, pe lîngă noi. A trecut și noi am rămas.*

— Nu-mi place sunetul aripilor, spuse Paul. Cred că avem o avarie.

Mîinile îi simțeau smuciturile din comenzi, zbaterea rănită a zborului. Scăpaseră de furtună, da. Dar el nu reușise încă să iasă la un liman de unde să poată avea o privire globală cu viziunea lui prestientă. Totuși… erau salvați! Și Paul simți că întreaga sa ființă tremura în pragul unei revelații.

Tremurul puse dintr-odată stăpînire pe tot trupul lui.

Senzația era fascinantă și înfricoșătoare, iar mintea lui începu să caute

febril o explicație. Intuia că fenomenul se datora în parte alimentației saturate de mirodenie. Dar i se părea că restul se datora litaniei; ca și cînd cuvintele rugăciunii ar fi avut o putere proprie.

„Nu trebuie să mă tem…”

Cauză și efect: scăpase cu viață dintr-o încleștare cu forțe ostile și se simțea la un pas de dobîndirea unei conștiințe de sine care n-ar fi apărut niciodată fără magia litaniei.

În memorie îi răsunară cuvintele din Biblia Catolică Portocalie: *„Ce simțuri ne lipsesc de nu putem vedea și auzi o altă lume în jurul nostru*?*”*

— Stînci peste tot, rosti Jessica.

Paul se concentră din nou la zbuciumul topterului, scuturîndu-și capul ca să-și limpezească gîndurile. Privi în direcția în care arăta mama sa, zări formele de relief, pete negre pe suprafața nisipului în față, spre dreapta. Simți brusc un curent de aer în jurul gleznelor, foșnet de praf în cabină. Undeva era o spărtură… Altă rană de pe urma furtunii.

— Cred că-i mai bine să aterizăm pe nisip, spuse Jessica. Poate că aripile n-or să reziste la frînare.

Paul arătă cu capul un șir de creste stîncoase, măcinate de vînt, care se înălțau dintre dune în zona luminată de lună din fața lor.

— Aterizez lîngă stîncile de colo. Verifică-ți centura!

Jessica îi urmă îndemnul, gîndind: *Avem apă și distraie. Dacă găsim de mîncare, vom putea să rezistăm mult timp în pustiul de dedesubt. Aici trăiesc fremenii. Ce fac ei putem face și noi.*

— Cum vezi c-am oprit, o iei la fugă spre stînci, spuse Paul. De raniță mă ocup eu.

— De ce să… Tăcu brusc, dădu din cap. Înțeleg, viermii.

— *Prietenii noștri*, viermii, o corectă el. O să înghită topterul. Nu va mai afla nimeni unde-am aterizat.

Cît de precis judecă, observă ea.

Începură să coboare – mai jos… și mai jos…

Deplasarea navei deveni dintr-odată o mișcare năvalnică, perceptibilă – umbre fulgerătoare de dune, stînci ca niște insule înălțîndu-se brusc și dispărînd în spatele lor. Cu o zguduitură ușoară, topterul șterse creasta unei dune, trecu o vale de nisip, atinse altă dună.

Folosește nisipul ca să reducă viteza, gîndi Jessica și își îngădui o clipă de admirație pentru ingeniozitatea fiului ei.

— Ține-te bine! o preveni Paul.

Trase frînele aripilor, mai întîi ușor, apoi tot mai tare și mai tare. Le simți înhățînd aerul, observă că viteza navei scade vertiginos. Auzi urletul vîntului în interfoliile suprapuse și în carenajele care alcătuiau penajul aripilor.

Brusc, fără nici o pîrîitură de avertisment, aripa stîngă avariată de furtună se răsuci în sus și se întoarse, izbindu-se de fuzelaj. Topterul făcu un salt peste vîrful unei dune, se răsuci violent spre stînga, derapă pe versantul opus, apoi se opri înfigîndu-și botul în duna următoare, într-o cascadă de nisip. Zăceau răsturnați pe partea aripii rupte, cu aripa dreaptă ațintită spre stele.

Paul își desprinse cu o singură smucitură centura de siguranță, se întinse pe deasupra mamei sale, apăsă clanța ușii, împinse cu putere. O ploaie de nisip se prăvăli în cabină, împrăștiind miros uscat, de cremene arsă. Paul se întoarse,

trase ranița din spatele scaunelor, observă că mama sa își desfăcuse centura. Jessica se cățără pe brațul scaunului din dreapta și ieși pe învelișul de metal al topterului. El o urmă, trăgînd ranița de bretele.

— Fugi! strigă.

Arătă spre versantul dunei. Dincolo de creastă se profila turla plată a unei stînci roase de vînt și de nisip.

Jessica sări pe sol și începu să alerge, împiedicîndu-se și alunecînd pe panta abruptă a dunei. Îl auzi pe Paul gîfîind în urma ei. Cînd ajunseră sus, văzură că se aflau pe o movilă de nisip a cărei creastă se prelungea în linie curbă, spre grupul de stînci.

— Dă-i drumul pe creastă, porunci Paul. Ajungem mai iute.

Porniră în goană spre stînci, luptîndu-se din răsputeri cu nisipul care îi trăgea de picioare.

Un sunet care părea să fi apărut din senin le atrase atenția: o șoaptă surdă, un sîsîit, un hîrșîit abraziv.

— Viermele! gîfîi Paul.

Sunetul crescu.

— Mai iute!

Prima limbă de grohotiș se ivi ca o plajă ieșind din nisip la mai puțin de zece metri în fața lor, cînd auziră din spate scrîșnete și sunete de metal zdrobit.

Paul își trecu ranița pe brațul drept, apucînd-o strîns de bretele. O simți izbindu-i-se de șold, în timp ce fugea. Cu cealaltă mînă înșfăcă brațul mamei sale. Străbătură peticul de grohotiș, începură să urce o pantă accidentată, printr-un fel de canal întortocheat pe care-l săpase vîntul. Răsuflarea li se făcu sacadată, zgîriindu-le parcă gîtlejurile uscate.

— Nu mai pot, gemu Jessica.

Paul se opri, o împinse într-o strungă din stîncă, se întoarse și privi în jos, spre deșert. Un deal mișcător se deplasa paralel cu insula lor de piatră – unde luminate de lună, valuri de nisip. Un mușuroi gigantic a cărui creastă se înălța pînă la nivelul ochilor lui Paul, deși se afla la aproape un kilometru distanță. Urma rectilinie, lăsată de-a curmezișul dunelor aplatizate de trecerea sa, se abătea o singură dată – o buclă scurtă, spre peticul de deșert unde abandonaseră epava ornitopterului.

Aeronava dispăruse.

Uriașul mușuroi se depărtă spre deșert, se întoarse iarăși pe propriile-i urme, adulmecînd parcă.

— E mai mare decît astronavele Ghildei, șopti Paul. Am auzit că viermii din largul deșertului sînt mari, dar nu mi-am închipuit… cît de mari.

— Nici eu, veni ca un ecou șoapta Jessicăi.

Din nou, colosul se depărtă de stînci, apoi părăsi brusc locul, lăsînd o urmă arcuită spre orizont. Ascultară pînă ce sunetul trecerii sale se pierdu în foșnetul vag al nisipurilor din jur.

Paul inspiră adînc, își ridică ochii spre crestele argintate de lună și cită din Kitab al-Ibar[135]:

— „Călătorește noaptea și odihnește-te ziua la umbră.” Se uită la mama sa: Mai avem cîteva ore pînă în zori. Poți să mergi?

— Îndată.

Paul păși pe un prag de piatră, își atîrnă ranița în spinare și își aranjă

bretelele. Rămase nemișcat, cu paracompasul în mînă.

— Să-mi spui cînd ești gata, rosti el.

Jessica ieși din strunga stîncii, simțind că își recăpătase puterile.

— Încotro?

— Drept înainte, răspunse Paul și arătă cu mîna. Să vedem unde ne scoate lanțul ăsta de stînci.

— În inima deșertului, zise ea.

— A deșertului fremen, murmură el.

Și tăcu, tulburat deodată de amintirea unui peisaj stîncos ce i se arătase într-una din viziunile prestiente de pe Caladan. Văzuse deșertul acesta. Numai că unghiul din care-l văzuse atunci fusese ușor diferit. Peisajul i se infiltrase în conștiință ca o imagine optică absorbită de memorie și acum, suprapusă scenei reale, imaginea părea imperfect înregistrată. S-ar fi zis că imaginea din viziune se mișcase și se apropiase de el din alt unghi, în timp ce el rămăsese pe loc.

În viziunea aceea era și Idaho cu noi, își aminti el. *Acum însă, Idaho e mort.*

— Vezi vreo cale? întrebă Jessica, interpretîndu-i greșit șovăiala.

— Nu, răspunse el. Mergem drept înainte.

Își săltă mai bine rănița pe umeri și porni în susul șanțului îngust, pe care nisipul purtat de vînt îl săpase în stîncă. Șanțul îi duse pînă la un platou scăldat în lumina lunii. De la nivelul platoului, panta urca, în terase, spre sud.

Paul se apropie de prima terasă și se cățără pe ea. Jessica îl urmă.

După cîteva clipe, observă că înaintarea lor era o chestiune de moment și de specific – pungile de nisip dintre stînci care le încetineau mersul, muchiile erodate de vînt care le tăiau mîinile, obstacolele de tot felul care-i opreau și-i sileau să opteze: traversare sau ocolire? Terenul le impunea ritmul pe care-l voia. Nu vorbeau decît atunci cînd era strict necesar… Cu voci răgușite, gîtuite de efort.

— Ai grijă cum calci… Nisipul de pe terasă alunecă!

— Vezi să nu te lovești de pragul de sus!

— Rămîi sub cornișă; avem luna-n spate și de deasupra se poate vedea orice mișcare.

Paul se opri într-o scobitură și își propti rănița pe un pervaz îngust.

Jessica se rezemă lîngă el, binecuvîntînd momentul de repaus. Îl auzi pe Paul trăgîndu-și tubul distraiului. Sorbi și ea din apa regenerată a trupului ei. Era sălcie și Jessica se gîndi la apele de pe Caladan – o fîntînă adîncă, oglindind un petic de cer, belșugul de umiditate pe care nici măcar nu-l băgai de seamă… decît atunci cînd apa avea formă, sau cînd reflecta lumina, sau cînd îi auzeai susurul, în apropiere.

Un răgaz, își spuse. *Un răgaz de odihnă… odihnă adevărată.*

Se gîndi apoi că mila însemna acordarea unui răgaz, chiar și a unui răgaz de-o clipă. Nu exista milă unde nu putea să existe răgaz.

Paul se smulse de lîngă pervazul de piatră, se întoarse, apoi porni pieptiș pe panta abruptă. Jessica îl urmă suspinînd.

Ajunseră pe un prag lat, care dădea ocol peretelui vertical al unei stînci înalte. Începură din nou să avanseze în ritmul neregulat la care îi silea acest tărîm al sfărîmăturilor.

Jessica avea impresia că noaptea era dominată de nivelurile de mărunțire a materiei de sub tălpile și mîinile lor – bolovani, grohotiș, rocă pisată, grăunți de

nisip, nisip obișnuit, praf, pulbere fină…

Pulberea înfunda filtrele nazale și trebuia suflată afară. Straturile subțiri de nisip și grohotișul erau instabile cînd acopereau suprafețe de piatră și te puteau face să-ți rupi gîtul. Fragmentele de rocă tăiau.

Iar omniprezentele petice de nisip le poticneau întruna pașii.

Paul se opri brusc, la marginea unei platforme, și o prinse de mijloc pe mama sa, care dăduse peste el.

Își întinse mîna spre stînga și femeia se uită în direcția pe care i-o indica. Se aflau pe vîrful unei faleze, cu deșertul întinzîndu-se ca un ocean încremenit, la vreo două sute de metri sub ei – valuri nemișcate, poleite de razele lunii, umbre prelungi, arcuite, înșiruindu-se unele după altele. Undeva, departe, se deslușea, ca prin pîclă, silueta vagă și cenușie a unui alt masiv stîncos.

— Nisip, spuse Jessica. Deșert deschis.

— O porțiune destul de mare, încuviință Paul și glasul îi sună înfundat de sub clapa filtrului.

Jessica își roti privirea dintr-o parte în alta… Nisip peste tot.

Paul scrută marea de dune din față, urmărind o bucată de vreme prelingerea umbrelor mișcate de trecerea lunii.

— Sînt vreo trei sau patru kilometri pînă dincolo – spuse, în cele din urmă.

— Și viermi, adăugă ea.

— De bună seamă.

Jessica își simți oboseala, durerea din mușchi care îi amorțea simțurile.

— Nu vrei să ne odihnim puțin și să mîncăm?

Paul își scoase umerii din bretele, se așeză și se aplecă deasupra raniței. Sprijinindu-se cu o mînă de umărul său, Jessica se lăsă anevoie pe țancul de piatră, alături de el. În timp ce se așeza, îl auzi scotocind în raniță.

— Poftim, spuse el.

Îi simți degetele uscate vîrîndu-i în palmă două capsule tonice.

Le înghiți, sorbind în silă puțină apă din tubul distraiului.

— Bea toată apa, o îndemnă Paul. Axiomă: cel mai bun loc în care-ți poți păstra apa e propriul tău corp. Îți menține energia. Te fortifică. Ai încredere în distrai.

Ea îi dădu ascultare și își goli buzunarele colectoare, simțind că prinde iarăși puteri. Apoi se gîndi cît de tihnit era momentul acesta de oboseală și de odihnă și își aminti că îl auzise odată pe războinicul trubadur Gurney Halleck recitînd: „Mai bine o-mbucătură uscată și pacea pe care-o aduce cu ea, decît o casă plină de pizmă și de inimă rea.”

Repetă versurile cu voce tare.

— Gurney, rosti Paul.

Jessica sesiză intonația, felul în care pronunțase numele, de parcă ar fi pomenit de un mort. Gîndi: *Are dreptate*; *poate că bietul Gurney nu mai e printre cei vii*. Forțele armate ale Atreizilor fuseseră nimicite. Oamenii lor erau ori morți, ori prizonieri, ori pierduți – ca și ei – în pustiul acesta unde nu exista apă.

— Gurney găsea întotdeauna citatul potrivit, la momentul potrivit, spuse Paul. Parcă-l aud și-acum: „Și voi secătui rîurile și voi da țara pe mîna hainilor; și voi lăsa țara și tot ce-i în ea să piară de mîna străinilor.”

Jessica închise ochii. Patosul din vocea fiului ei o mișcase aproape pînă la

lacrimi.

Trecură cîteva clipe.

— Cum te… simți? întrebă brusc Paul.

Ea înțelese că întrebarea se referea la sarcina ei și spuse:

— Sora ta nu se va naște decît peste cîteva luni. Mă simt… aptă din punct de vedere fizic.

Și gîndi: Cît de rezervată îi vorbesc propriului meu fiu! Apoi, pentru că educația Bene Gesserit nu-i îngăduia să lase neexplicată ciudățenia acestei reacții, căută și găsi motivul rigidității ei: Mi-e frică de fiul meu; mi-e frică de stranietatea lui; mi-e frică de ce-ar putea să vadă în viitorul nostru, de ce mi-ar putea spune.

Paul își trase gluga pe ochi, ascultînd sunetele nopții… Ca o foială de insecte. I se păru că plămînii i-s plini de propria sa tăcere. Îl mînca nasul. Se scărpină, își scoase filtrele și simți imediat mirosul pătrunzător de scorțișoară.

— E mirodenie pe undeva, pe-aproape, spuse.

O adiere ușoară de vînt îi mîngîie obrajii, îi umflă faldurile burnuzului. Nu era vînt prevestitor de furtună – învățase deja să deosebească o boare de alta.

— În curînd se crapă de ziuă, spuse el.

Jessica dădu din cap.

— Nu putem traversa nevătămați nisipurile din față decît într-un singur chip, urmă el. Așa cum fac fremenii.

— Și viermii?

— Dacă fixăm unul dintre toboșarii din fremkit la baza stîncilor, o să-i dăm de lucru unui vierme o bucată de vreme.

Jessica privi fîșia de deșert care se așternea, luminată de lună, între ei și celălalt afloriment.

— Destulă vreme ca să străbatem patru kilometri? întrebă ea.

— Poate. Dacă vom avea grijă să nu facem decît zgomote naturale, din cele care nu atrag viermii…

Paul privi atent întinderea de nisip, scormonind în memoria sa prestiență, tatonînd enigmaticele referiri la toboșari și cîrlige pe care le citise în manualul din fremkit. I se părea straniu faptul că ori de cîte ori se gîndea la viermi nu simțea decît groază. Știa, ca și cum dovada acestui adevăr se afla chiar în pragul percepției sale, că viermii nu trebuiau temuți, ci respectați… dacă… dacă…

Își scutură capul.

— Zgomote aritmice, spuse Jessica.

— Cum? A! Da… Dacă vom merge cu pași poticniți… Nisipul se mișcă deseori din senin, se produc alunecări. Viermii nu pot să alerge de colo-colo pentru fiecare foșnet de la suprafață. Dar, înainte de-a începe traversarea, va trebui să fim perfect odihniți.

Privi peretele stîncii, observînd scurgerea timpului în umbrele verticale proiectate de lună.

— Peste o oră se luminează de ziuă.

— Unde o să ne adăpostim peste zi? întrebă ea.

Paul se întoarse spre stînga și arătă cu degetul.

— În partea aceea, faleza cotește spre nord. După cît de erodate sînt stîncile, e versantul expus vîntului. Probabil că-i plin de crevase adînci.

— N-ar fi bine să pornim chiar acum?

Paul se sculă în picioare și o ajută să se ridice.

— Ești sigură că ești destul de odihnită ca să cobori? Aș vrea să ajungem cît mai aproape de nivelul deșertului înainte de-a întinde cortul.

— Sînt odihnită, răspunse ea. Îi făcu semn s-o ia înainte.

Paul ezită, apoi ridică ranița, și-o agăță de umeri și începu să coboare.

Măcar de-am fi avut suspensii, gîndi Jessica. Un simplu salt și am fi ajuns jos. Dar poate că și suspensiile trebuie evitate aici. Poate că atrag viermii, ca și scuturile.

Ajunseră la un șir de praguri care coborau brusc, iar la capătul lor dădură de o fisură a cărei intrare era scăldată de razele lunii.

Paul coborî primul, pășind atent, dar grăbit. Știa că în curînd nu vor mai putea profita de lumina lunii. Se scufundară într-o lume de umbre din ce în ce mai întunecate. De jur împrejur, forme incerte de stînci se înălțară spre stele. Pereții fisurii se apropiară brusc la vreo zece metri unul de celălalt și cei doi văzură că se aflau pe marginea unei pante abrupte de nisip cenușiu, care se afunda în beznă.

— O să putem coborî? șopti Jessica.

— Cred că da, îi răspunse Paul.

Pipăi nisipul cu vîrful piciorului.

— Ne dăm drumul pe tălpi, spuse. Întîi cobor eu. Așteaptă pînă auzi că m-am oprit.

— Ai grijă, îl povățui ea.

Paul înaintă și se lăsă să alunece la vale pe suprafața afînată. Se opri pe un platou aproape orizontal de nisip bătătorit, înconjurat din toate părțile de pereții înalți ai crevasei.

În clipa următoare, auzi în spatele lui zgomot de nisip dislocat. Încercă să străpungă cu privirea bezna din susul pantei, dar o cascadă de nisip se prăvăli peste el, dezechilibrîndu-l. Apoi se așternu liniștea.

— Mamă? îngînă el.

Nici un răspuns.

— Mamă?

Aruncă ranița, se năpusti în sus, pe pantă, se împiedică în nisip. Începu să scormonească, să sape, aruncînd nisipul ca un dement.

— Mamă! bolborosi. Mamă, unde ești?

O nouă cascadă de nisip se prăbuși, îngropîndu-l pînă la mijloc. Se smulse cu mișcări turbate din troianul moale.

A tîrît-o avalanșa, gîndi. A îngropat-o. Trebuie să-mi păstrez calmul și să judec bine ce am de făcut. N-o să se asfixieze imediat. Își va înăbuși panica și va aștepta în suspensie bindu[136] ca să-și reducă nevoia de oxigen. Știe că voi săpa ca s-o dezgrop.

Prin procedeul Bene Gesserit pe care-l învățase de la ea își liniști bătăile sălbatice ale inimii, își alungă toate gîndurile, lăsîndu-și mintea ca o tablă curată, pe care să se înscrie de la sine evenimentele din ultimele clipe. Memoria îi reproduse cu fidelitate fiecare fragment de sunet al prăbușirii și fiecare indiciu al mișcării nisipului, într-o retrospectivă interioară a cărei derulare lentă era contrastul desăvîrșit al fracțiunii de secundă de timp real care îi fu necesară minții sale pentru rememorare.

Brusc, urcă pieziș panta, sondînd cu precauție pînă cînd ajunse la peretele

fisurii, la colțul de stîncă ieșit în afară. Începu să sape, îndepărtînd nisipul cu grijă, ca să nu provoace altă avalanșă. Dădu peste o bucată de pînză. Săpă în jurul ei, găsi un braț. Cu mișcări delicate, urmări forma brațului, a umerilor, îndepărtă nisipul de pe fața Jessicăi.

— M-auzi? șopti el.

Nu-i răspunse.

Săpă înfrigurat, eliberîndu-i umerii. O simți atîrnînd moale, dar detectă un puls slab.

Suspensie bindu, se liniști.

O dezgropă pînă la șolduri, își vîrî umerii sub brațele ei și începu s-o tragă spre baza pantei, mai întîi încet, apoi tîrînd-o din ce în ce mai iute, căci simțise nisipul de deasupra cedînd. Trase mai tare, mai iute, icnind de efort, luptîndu-se să-și păstreze echilibrul. În momentul în care ajunse pe platoul ferm de pe fundul fisurii, săltîndu-i trupul pe umăr și rupînd-o la fugă, întreaga limbă de nisip se prăvăli la vale, cu un șuierat puternic, al cărui ecou făcu să vuiască pereții înalți dimprejur.

Paul se opri la capătul crevasei care se deschidea brusc către șirurile de dune ale deșertului aflate la vreo treizeci de metri mai jos. Întinse cu băgare de seamă trupul mamei sale pe nisip și șopti cuvîntul menit s-o trezească din catalepsie.

Jessica își reveni încet, răsuflînd din ce în ce mai adînc.

— Eram sigură c-ai să mă găsești, murmură ea.

Paul privi peste umăr spre gura fisurii.

— Poate că era mai bine să nu te găsesc.

— Paul!

— Am pierdut ranița, spuse el. S-au prăvălit peste o sută de tone de nisip… cel puțin.

— S-a dus tot?

— Rezerva de apă, distilcortul… Tot ce contează. Își pipăi buzunarele. O să putem admira pe-ndelete împrejurimile locului în care ne vom sfîrși zilele.

În momentul acela, undeva în stînga, dincolo de pereții crevasei, soarele se ridică la orizont. Pe întinderea de nisip a deșertului pîlpîiră culori. Un cor de păsări prinse să cînte prin cotloanele tainice dintre stînci.

Dar Jessica nu-și desprinse privirea de la chipul deznădăjduit al fiului ei. Își acordă vocea cu nuanțe de dispreț și întrebă:

— Așa ai învățat să te porți?

— Nu pricepi? izbucni el. Tot ce ne trebuia ca să putem supraviețui zace sub mormanul ăla de nisip!

— M-ai găsit pe mine, spuse ea și de data aceasta vocea îi sună blîndă, liniștitoare.

Paul se ghemui pe vine.

Își întoarse capul și privi către noul povîrniș care se formase în interiorul fisurii, cercetîndu-l atent, examinînd friabilitatea nisipului.

— Dacă am reuși să imobilizăm o suprafață mică a pantei și porțiunea de sus a peretelui unei gropi, am putea săpa un puț pînă la raniță. Niște apă ar rezolva problema, numai că n-avem destulă apă ca să… Tăcu brusc, apoi exclamă: Spumă!

Jessica nu scoase nici un cuvînt, de teamă să nu-i tulbure lanțul

raționamentului.

Paul își întoarse privirea spre dune. Mai întîi nările, apoi ochii lui căutară, depistară direcția, își fixară atenția asupra unei pete întunecate de nisip, aflate sub ei.

— Mirodenia, murmură el. E o substanță puternic alcalină. Iar bateria compasului e acidă.

Jessica se ridică brusc în capul oaselor.

Paul nu-i dădu nici o atenție, sări în picioare și într-o clipă ajunse la marginea platoului bătătorit de vînt care se întindea de la gura crevasei pînă la nivelul deșertului.

Jessica îi urmări mersul voit poticnit pe suprafața nisipului: pas… pauză, pas-pas… tîrșîit… pauză…

Umbletul era lipsit de cadența care ar fi putut da de știre unui vierme la pîndă că printre dune se mișca o făptură străină deșertului.

Paul ajunse la peticul de mirodenie, își sumeți poala mantiei, depuse în ea un pumn de melanj și se întoarse la baza fisurii. Răsturnă mirodenia pe nisip, în fața Jessicăi, se lăsă pe vine și începu să-și demonteze paracompasul cu vîrful cuțitului. Mai întîi desprinse capacul. Își scoase cingătoarea, o întinse pe jos, rîndui pe ea piesele demontate, puse deoparte bateria. Apoi extrase mecanismul cadranului, îl depuse pe cingătoare și păstră în mînă cutia goală a instrumentului.

— Ai nevoie de apă, spuse Jessica.

Paul apucă între buze tubul colector de la gît, trase o gură de lichid și o scuipă în cutie.

Dacă nu reușește, a irosit zadarnic o înghițitură de apă, gîndi Jessica. Dar… de fapt nu va mai avea importanță.

Paul străpunse cu vîrful cuțitului bateria, scuturînd cristalele în apă. Se produse o ușoară efervescență, apoi lichidul se liniști.

Ochii Jessicăi sesizară mișcare deasupra lor. Își ridică privirea și văzu mai mulți șoimi, aliniați pe buza de sus a fisurii. Priveau fix căpăcelul cu apă din mîna lui Paul.

Maică Mare! gîndi ea. Sînt în stare să simtă apa de la asemenea distanță!

Paul fixă capacul pe cutia paracompasului, lăsînd liber orificiul în care fusese montat butonul de reglaj. Cu instrumentul modificat într-o mînă și cu o cantitate mică de mirodenie în cealaltă se duse apoi la baza povîrnișului și începu să urce, examinînd suprafața nisipului. Mantia i se legăna de colo-colo, lipsită de strînsoarea cingătorii. Continuă să înainteze în susul pantei, stîrnind pîrîiașe de nisip, răscolind praful.

Se opri brusc, introduse o fărîmă de mirodenie în cutia paracompasului, scuturînd instrumentul.

Prin orificiul butonului de reglaj țîșni un jet spumos de culoare verde. Paul îndreptă jetul subțire spre suprafața pantei, aplică un cordon îngust și lung și începu să îndepărteze nisipul de dedesubt, imobilizînd peretele cavității cu noi jeturi de spumă.

Jessica veni la baza pantei și-l întrebă:

— Te pot ajuta cu ceva?

— Urcă lîngă mine și sapă, spuse el. Trebuie să adîncim groapa vreo trei metri. Lucrăm pe dibuite. Observă că instrumentul nu mai împroșca spumă și strigă: Repede! Nu știu cît timp poate ține spuma nisipul.

Jessica se cățără lîngă Paul, care introduse încă puțină mirodenie în cutie și-o scutură. Un nou jet de spumă țîșni prin orificiu.

În timp ce Paul aplica bariera de spumă, Jessica începu să sape cu amîndouă mîinile, aruncînd nisipul la vale.

— Ce adîncime ai spus? întrebă ea gîfîind.

— Vreo trei metri. Iar poziția nu-i decît aproximativă. S-ar putea să fim nevoiți să lărgim groapa. Făcu un pas lateral, alunecînd pe nisipul nesigur. Orientează gaura spre tine. Nu săpa vertical.

Jessica îi urmă sfatul.

Încet, încet, groapa se adînci pînă cînd ajunse la același nivel cu suprafața platoului, dar nu dădură de raniță.

Să fi greșit calculul? se întrebă Paul. Am greșit prima dată, cînd m-am lăsat pradă panicii. Să-mi fi afectat panica de la început capacitatea de calcul?

Se uită la paracompas. Nu mai rămăseseră decît cîteva picături de infuzie acidă.

Jessica îl privi din groapă, trecîndu-și peste față o mînă pătată de spumă. Ochii ei întîlniră ochii lui Paul.

— Sapă în peretele superior, spuse el. Cu grijă, însă!

Adăugă încă o fărîmă de mirodenie în cutie și lăsă spuma să se răspîndească în jurul mîinilor Jessicăi care începu să sape vertical în peretele oblic al gropii. La a doua mișcare mîinile atinseră ceva tare. Încet, dezgropă o bucată de bretea cu o cataramă din plastic.

— Stai! rosti Paul, aproape șoptit. S-a terminat spuma!

Jessica rămase nemișcată, cu breteaua în mînă, și își ridică ochii spre el.

Paul, aruncînd paracompasul gol pe platoul de jos, spuse:

— Dă-mi mîna liberă. Acum fii atentă: am să te trag lateral și în jos. Să nu dai drumul bretelei. De sus nu se mai poate prăvăli cine știe ce greutate. Versantul s-a stabilizat. Nu trebuie decît să am grijă să-ți rămînă capul deasupra. După ce groapa se va umple cu nisip, o să te scot cu raniță cu tot.

— Înțeleg.

— Gata?

— Gata, răspunse ea, strîngînd cu putere breteaua.

Cu o singură smucitură, Paul o trase pe jumătate afară din groapă, ferindu-i capul în clipa în care bariera de spumă cedă și nisipul alunecă la vale. Jessica rămase îngropată pînă la mijloc, cu brațul și umărul stîng sub nisip, cu bărbia și obrazul protejate de pulpana mantiei lui Paul. Mușchii încordați ai umărului începură s-o doară.

— Nu i-am dat drumul, spuse.

Precaut, Paul își afundă mîna în nisip, pe lîngă umărul ei, și găsi breteaua.

— Tragem amîndoi deodată, zise el. Fără să smucim. Să nu cumva s-o rupem.

Noi torente de nisip alunecară la vale în timp ce trăgeau sacul.

Cînd breteaua apăru la suprafață, Paul se opri și o ajută pe mama sa să iasă afară. Apoi traseră împreună fremkitul către baza pantei.

Cîteva clipe mai tîrziu, se aflau amîndoi pe platoul de la gaura fisurii, cu ranița între ei.

Paul se uită la mama sa. Fața și mantia îi erau murdare de spumă și de nisipul care aderase pe porțiunile unde spuma se uscase. Părea că slujise drept

țintă unui bombardament cu bulgări umezi, de nisip verde.

— Grozav mai arăți, spuse el.

— Nici cu tine nu mi-e rușine, replică ea.

Izbucniră în rîs amîndoi și apoi tăcură.

— N-ar fi trebuit să se întîmple ce s-a întîmplat, spuse Paul. Am fost imprudent.

Ea dădu din umeri. Grăunți lipicioși de nisip i se desprinseră de pe mantie.

— Pînă întind cortul, dezbracă-ți mantia și scutur-o, adăugă el. Apoi ridică ranița și se duse cu ea la baza stîncilor.

Jessica dădu din cap, simțindu-se deodată prea sleită pentru a mai răspunde.

— Sînt găuri de ancorare în rocă, îl auzi după cîteva clipe. A mai poposit cineva aici.

Nici nu-i de mirare, gîndi ea în timp ce-și curăța mantia. Era un loc prielnic, apărat de metereze de piatră și cu alt grup de stînci la vreo patru kilometri în față, destul de sus față de nivelul deșertului pentru a fi ferit de viermi și destul de jos ca să se poată ajunge rapid la marginea nisipurilor pentru o traversare.

Se întoarse și văzu că Paul înălțase cortul a cărui emisferă întinsă pe lonjeroanele arcuite se confunda cu bolovanii și stîncile de la gura crevasei. Paul trecu pe lîngă ea și se opri ceva mai încolo, scoțîndu-și binoclul. Reglă repede presiunea internă a instrumentului, apoi îndreptă oleobiectivele[137] spre faleza îndepărtată care strălucea ca un zid auriu în lumina dimineții.

Jessica se uită la el cum examina peisajul apocaliptic din față, sondînd cu privirea rîurile de nisip și canioanele.

— Vegetație, rosti el deodată.

Jessica se duse la cort, luă cel de-al doilea binoclu din raniță, apoi veni lîngă Paul.

— Acolo, spuse el, ținînd binoclul la ochi cu o mînă și arătînd cu cealaltă.

Jessica privi în direcția pe care i-o indicase.

— Saguaro, murmură ea. Plante pipernicite.

— Or fi oameni prin preajmă, opină Paul.

— Poate că nu-s decît rămășițele unei stațiuni botanice, replică ea, circumspectă.

— Am pătruns mult în zona sudică a deșertului, îi aminti băiatul.

Își luă binoclul de la ochi și începu să-și frămînte pe sub clapa filtrului buzele. Și le simți uscate și aspre; simți și gustul prăfos al setei, pe cerul gurii.

— Mai degrabă cred că-i vorba de-un sălaș fremen, adăugă.

— Oare putem fi siguri că fremenii se vor arăta prietenoși? întrebă ea.

— Kynes ne-a făgăduit ajutorul lor.

Dar cei care trăiesc în deșertul acesta sînt un popor disperat, gîndi ea. Eu însămi am trăit astăzi momente de disperare. Niște oameni disperați ne-ar putea omorî ca să ne ia apa.

Închise ochii și încercă să uite de pustiul din jur, invocînd amintirea peisajelor de pe Caladan. Făcuseră odată un voiaj de vacanță, numai ea și Ducele Leto, pe vremea cînd Paul încă nu se născuse. Survolaseră junglele sudului, cu vegetația lor luxuriantă, apoi orezăriile din delte. Pe cărările care străbăteau

covorul verde de dedesubt zăriseră șiruri lungi de furnici – echipe de lucrători, purtîndu-și poverile pe cobilițe cu suspensii. Iar dincolo de țărmul oceanului, văzuseră petalele albe ale felucilor.

A fost odată…

Deschise ochii. Văzu din nou deșertul încremenit, mut, simți dogoarea tot mai fierbinte a zilei. Demonii fără odihnă ai arșiței începuseră deja să frămînte aerul de deasupra nisipurilor. Dincolo de dune, masivul stîncos se vedea ca printr-un geam cu ape.

O ploaie de nisip așternu pentru cîteva clipe o perdea fină peste gura crevasei. Perdeaua căzu șuierînd subțire, sfîșiată de adierea brizei de dimineață, de fîlfîitul de aripi al șoimilor care își luară brusc zborul de pe buza prăpastiei. Nisipul se așeză, dar șuieratul rămase. Apoi crescu, transformîndu-se în sunetul care, odată auzit, nu mai putea fi uitat.

— Un vierme, șopti Paul.

Se ivi în dreapta lor, maiestuos, nepăsător. Mușuroiul gigantic traversă dunele la mică distanță de locul în care stăteau. Gorganul din față se înălță o clipă, apoi se afundă și trecu mai departe, ca o undă în apă. Dispăru după colțul din stînga al stîncilor.

Sunetul scăzu în intensitate, apoi pieri.

— Mai mare decît o fregată spațială, murmură Paul.

Jessica dădu încet din cap, cu ochii pironiți pe suprafața deșertului. Pe unde trecuse viermele, rămăsese iarăși urma aceea amăgitoare. Ca o potecă uriașă, prelungindu-se dureros de nesfîrșită în fața lor, spre șanțul pe care-l crestase în linia dreaptă a orizontului.

— După ce ne vom odihni, rosti brusc Jessica, vom relua lecțiile.

Paul își înăbuși un val de mînie și spuse:

— Mamă, nu crezi c-am putea renunța la…

— Astăzi te-ai lăsat cuprins de panică. Îți cunoști, poate mai bine ca mine, mintea și nervatura bindu[138], dar mai ai multe de învățat despre musculatura prana[139] a corpului tău. Organismul acționează uneori de la sine, Paul, iar eu te-aș putea învăța cîte ceva despre asta. Trebuie să ajungi să-ți controlezi fiecare mușchi, fiecare fibră din corp. Trebuie să înveți cunoașterea mîinii. Vom începe cu mușchii falangelor, cu tendoanele palmei și cu extremitățile tactile ale degetelor. Se întoarse, adăugînd: Hai, e timpul să intrăm în cort.

Paul își întinse și-și strînse degetele mîinii stîngi, urmărind-o cu privirea pe mama sa care își strecura trupul prin valva-sfincter a cortului. Înțelese că nu era în stare s-o determine să renunțe la hotărîrea ei… că trebuie s-o asculte.

Indiferent ce-a făcut din mine, am participat în egală măsură, gîndi.

Cunoașterea mîinii!

Își privi mîna. Cît de inadecvată părea, față de creaturi ca viermele pe care îl văzuse mai înainte.

[135] KITAB AL-IBAR: manualul religios și practic al fremenilor de pe Arrakis.

[136] SUSPENSIE BINDU: formă specială de catalepsie voluntară.

[137] OLEOBIECTIV: ulei de hufuf menținut în tensiune de două cîmpuri de forță, în interiorul unui tub de lunetă, ca parte componentă a unui instrument optic. Întrucît fiecare element al unui oleobiectiv poate fi reglat separat, cu precizie de un micron, oleobiectivele sînt considerate cele mai perfecționate mijloace optice din domeniul luminii vizibile.

[138] BINDU: referitor la sistemul nervos uman și, în special, la antrenamentul nervilor. Exprimare uzuală: nervatură bindu.

[139] PRANA: (uzual, musculatură prana) totalitatea mușchilor corpului, considerați ca unități pentru antrenamentul suprem.

Veneam de pe Caladan – un adevărat rai pentru forma noastră de viață. Pe Caladan nu fusese nevoie să ne creăm un paradis fizic sau un paradis imaginar – avusesem la dispoziție realitatea înconjurătoare. Dar prețul pe care l-am plătit a fost prețul pe care l-au plătit întotdeauna oamenii care au cunoscut paradisul în viața aceasta: am devenit debili, ne-am pierdut vigoarea.

Fragment din *Conversații cu Muad'Dib* de Prințesa Irulan

— **I**ată-l deci, pe marele Gurney Halleck! spuse omul.

Halleck se oprise în mijlocul grotei circulare, amenajate ca încăpere de lucru, și-l privea pe contrabandistul așezat în spatele unui pupitru metalic. Omul purta mantie fremenă. Nuanța spălăcită, de albastru, a ochilor săi arăta că se hrănea și cu alimente importate. Încăperea semăna cu centrul de comandă al unei fregate spațiale – un arc de treizeci de grade din perete era ocupat de aparatul de radiocomunicații și de monitoare de imagine, iar de-o parte și de alta se înșirau panouri de vizare și de executare a tirului cu armament telecomandat. Pupitrul de metal se arcuia în continuarea peretelui, curbîndu-se către centrul camerei.

— Sînt Staban Tuek, fiul lui Esmar Tuek, se prezentă traficantul.

— În cazul ăsta, dumitale trebuie să-ți mulțumesc pentru ajutorul primit, spuse Halleck.

— Ah… recunoștința! făcu traficantul. Ia loc!

Din peretele plin de monitoare culisă un scaun-căuș, de felul celor aflate în astronave, și Halleck se așeză oftînd, simțindu-și dintr-odată trupul sleit. Își zări imaginea reflectată într-unul dintre ecranele întunecate din spatele traficantului și se încruntă la vederea ridurilor de oboseală care-i brăzdau fața buhăită. Grimasa făcu să-i zvîcnească cicatricea de viță neagră de pe falcă.

Halleck își întoarse privirea de la imaginea oglindită, uitîndu-se lung la Tuek. Recunoscu lesne trăsăturile familiale – sprîncenele groase și dese ale tatălui, obrajii și nasul ce păreau dăltuite în piatră.

— Oamenii dumitale mi-au spus că Harkonnenii ți-au ucis tatăl, rosti Halleck.

— Harkonnenii sau trădătorul strecurat printre voi, replică Tuek.

Mînia birui o parte din oboseala lui Halleck, care își îndreptă spatele, întrebînd:

— Știi cine-i trădătorul?

— Nu sîntem siguri.

— Thufir Hawat o bănuia pe Doamna Jessica.

— Ah, vrăjitoarea Bene Gesserit… Poate. Dar Hawat este în clipa de față prizonierul Harkonnenilor.

— Am auzit. Halleck trase adînc aer în piept. Se pare că mai avem de

scurtat o grămadă de vieți.

— N-o să facem nimic care s-atragă atenția asupra noastră, spuse Tuek.

Halleck încremeni.

— Dar…

— Și dumneata, și oamenii dumitale, pe care i-am salvat, sînteți bineveniți printre noi, zise Tuek. Ți-ai exprimat recunoștința. Perfect! Plătiți-vă datoria! Avem oricînd nevoie de oameni de nădejde. Dar să știi că la cea mai mică acțiune deschisă contra Harkonnenilor, vă lichidăm cît ai bate din palme.

— Dar ți-au asasinat tatăl!

— Poate! Să-ți spun însă ce credea tatăl meu despre cei care acționează fără să se gîndească. Bătrînul avea o vorbă: „Piatra e grea și nisipul apasă, dar furia neghiobului e o povară care le-ntrece."

— Deci n-ai de gînd să faci nimic? mîrîi Halleck.

— N-am spus asta. Spun doar că n-am nici un chef să periclitez contractul pe care-l avem cu Ghilda. Ghilda pretinde să procedăm cu băgare de seamă. Dușmanii pot fi nimiciți și pe alte căi.

— Aha!

— Exact. Dacă vrei neapărat s-o cauți pe vrăjitoare, n-ai decît. Te previn însă că probabil e deja prea tîrziu… și-n orice caz noi ne-ndoim c-ar avea vreun amestec.

— Hawat a dat rareori greș.

— S-a lăsat capturat de Harkonneni.

— Crezi că *el* e trădătorul?

Tuek ridică din umeri.

— Ce mai contează? Părerea noastră este că vrăjitoarea-i moartă. Cel puțin așa sînt încredințați Harkonnenii.

— Am impresia că știți o grămadă de lucruri despre Harkonneni.

— Deducții și ipoteze… zvonuri și bănuieli…

— Sîntem șaptezeci și patru de oameni, spuse Halleck. De vreme ce vreți, într-adevăr, să rămînem alături de voi, sînteți convinși că Ducele nostru e mort.

— I-a fost văzut cadavrul.

— A murit și băiatul… domnișorul Paul? Halleck încercă să-și înghită nodul din gît.

— După ultimele noastre informații, și el, și maică-sa au pierit într-o furtună de nisip, în plin deșert. Probabil că nici oasele n-au mai rămas din ei.

— Așadar, a murit și vrăjitoarea… Au murit cu toții.

Tuek dădu din cap, apoi spuse:

— Și după cum se-aude, Dune va intra din nou pe mîna lui Rabban Bestia.

— Contele Rabban de Lankiveil?

— Da.

Lui Halleck îi trebuiră cîteva clipe bune ca să-și înăbușe accesul de furie turbată care fu cît pe ce să-l facă să-și piardă cumpătul. Scrîșni cu glas răgușit:

— Cu Rabban ăsta am eu o socoteală mai veche. I-am rămas dator pentru moartea alor mei… își pipăi cicatricea de pe falcă …și pentru asta!

— Nu-i cuminte să riști totul ca să închei o socoteală înainte de vreme, observă Tuek. Se încruntă, căci observase zvîcnetul mușchilor din obrazul lui Halleck, privirea piezișă aruncată pe sub pleoapele coborîte.

— Știu, rosti Halleck și trase aer în piept. Știu…

— Dumneata și oamenii dumitale vă puteți cîștiga dreptul să părăsiți Arrakisul, lucrînd alături de noi. Sînt destule locuri în…

— Oamenilor mei le voi da dezlegare să facă ce vor. Dacă Rabban e pe planetă… eu unul rămîn.

— Pe cît te văd de pornit, nu-s sigur că ne-am bucura să rămîi.

Halleck îl țintui cu privirea.

— Te îndoiești de cuvîntul meu?

— Nu…

— M-ai salvat de Harkonneni. Pentru același lucru i-am jurat credință și Ducelui Leto. O să rămîn pe Arrakis – cu voi… sau cu fremenii.

— Rostit ori nerostit, un gînd e o realitate și are putere, zise Tuek. S-ar putea să constați că la fremeni hotarul dintre viață și moarte e cam fragil și foarte alunecos.

Halleck închise ochii, simțind cum îl năpădește din nou oboseala.

— „Unde e Domnul ce ne-a călăuzit pașii prin ținutul de iad al pustiului?" murmură el.

— Ai răbdare și va veni și ziua răzbunării, spuse Tuek. Graba e lucrul lui Shaitan. Alină-ți durerea… O să te ajutăm noi să uiți. Trei lucruri aduc inimii pacea: apa, iarba verde și frumusețea femeii.

Halleck deschise ochii.

— Aș prefera un al patrulea: sîngele lui Rabban Harkonnen, curgînd la picioarele mele. Se uită lung la Tuek. Crezi c-o să vină ziua aceea?

— Am prea puțin de-a face cu ce ți-e dat să înfrunți mîine, Gurney Halleck. Eu nu te pot ajuta decît să-nfrunți ziua de azi.

— Ți-accept ajutorul și voi rămîne pînă în ziua cînd îmi vei cere să-ți răzbun tatăl și pe toți cei care…

— Ascult-aici, *oșteanule*, rosti Tuek. Se aplecă peste marginea pupitrului, cu capul între umeri, cu ochii scăpărînd. Chipul i se făcuse deodată ca piatra bătută de vînturi. Apa tatălui meu am s-o răscumpăr eu însumi – cu fierul armei mele.

Halleck îi susținu privirea. În clipa aceea traficantul îi amintea de Ducele Leto: un conducător adevărat, cutezător, sigur de poziția și de misiunea lui. Așa fusese și Ducele… înainte de Arrakis.

— Vrei să lupt alături de dumneata? întrebă.

Tuek se lăsă pe spate și se destinse. Iscodi chipul lui Halleck fără să spună nimic.

— Crezi sau nu că-s *oștean*? insistă Halleck.

— Ești singurul locotenent al Ducelui care-a scăpat cu viață, spuse Tuek. Dușmanul ți-era superior ca număr, dar ai stat să dai piept cu el… L-ai învins, așa cum învingem noi Arrakisul.

— Poftim?

— Sîntem doar tolerați pe planeta asta, Gurney Halleck. Arrakisul e dușmanul nostru.

— Vrei să spui… fiecare dușman la timpul său?

— Întocmai.

— Așa rezistă și fremenii?

— Poate.

— Ai spus că s-ar putea ca tovărășia fremenilor să mi se pară cam dură. De ce? Fiindcă trăiesc în deșert, sub cerul liber?

— Cine știe unde trăiesc fremenii? Pentru noi, Podișul Central este țara nimănui. Mai bine să vorbim despre…

— Am auzit că șalandele de mirodenie ale Ghildei nu survolează prea des deșertul, îl întrerupse Halleck. Dar se zice că, dacă știi încotro să privești, poți vedea o grămadă de petice de verdeață.

— Zvonuri! pufni Tuek. Îți propun să alegi chiar acum între mine și fremeni. Avem ascunzători sigure, avem propriul nostru sietch tăiat în stîncă, propriile noastre baze secrete. Trăim ca niște oameni civilizați. Fremenii nu-s decît o mînă de zdrențăroși care lucrează *pentru noi*, ca vînători de mirodenie.

— Dar care-și permit să ucidă Harkonneni!

— Te interesează cumva și cu ce preț? Chiar în clipa asta sînt vînați și stîrpiți ca sălbăticiunile – cu laserele, pentru că n-au scuturi. Vor fi exterminați. Pentru ce? Pentru c-au ucis Harkonneni.

— Ești sigur că erau Harkonneni?

— Ce vrei să spui?

— Nu ți-a ajuns la urechi că printre Harkonneni se află sardaukari?

— Alte zvonuri.

— Totuși, un pogrom… nu e o treabă la care te-ai putea aștepta de la Harkonneni. Pogromurile înseamnă risipă.

— Eu cred numai ce văd cu ochii mei, spuse Tuek. Alege, oșteanule. Eu sau fremenii. La mine vei găsi adăpost și șansa de-a vărsa sîngele pe care-l vrem amîndoi. Fremenii nu-ți vor oferi decît traiul hăituiților.

Halleck șovăi. Simțise înțelepciunea vorbelor lui Tuek, simțise și simpatia traficantului. Era însă tulburat… fără să știe prea bine de ce.

— Ai încredere în puterile dumitale, rosti brusc Tuek. Cine a luat hotărîrile care i-au scos la liman pe oamenii dumitale? Dumneata le-ai luat. Hotărăște și acum.

— Fie, se învoi Halleck. Ducele și fiul său sînt morți?

— Așa susțin Harkonnenii. Și-n treburi de-astea înclin să le dau crezare. Traficantul își schimonosi gura într-un rînjet macabru. Adică… numai în treburi de-astea.

— Fie, repetă Halleck. Își ridică mîna dreaptă, cu palma întoarsă și degetul mare lipit de ea, făcînd gestul tradițional. Sabia mea îți aparține.

— Accept.

— Vrei să-mi conving și oamenii?

— I-ai lăsa să hotărască singuri?

— Pînă acum m-au urmat. Dar cei mai mulți dintre ei sînt născuți pe Caladan. Arrakisul nu-i ceea ce s-au așteptat ei să fie. Au pierdut totul venind aici. Totul… în afară de viețile lor. Asta-i tot ce le-a mai rămas. Aș prefera să hotărască ei înșiși ce vor să facă, de-acum înainte.

— Nu-i cazul să șovăi, murmură Tuek. Spui că pînă acum te-au urmat.

— Ai nevoie de ei, deci?

— Avem întotdeauna nevoie de luptători încercați… iar acum mai mult ca oricînd.

— Ai acceptat sabia mea. Vrei să-i conving și pe ei?

— Cred că dacă dumneata vrei, ei te vor urma, Gurney Halleck!

— Să sperăm.

— Să sperăm.

— Atunci, să hotărăsc eu?

— Hotărăște dumneata.

Halleck se ridică anevoie, simțind cît de mult îi solicita rezerva de energie pînă și acest efort neînsemnat.

— Deocamdată mă duc să văd de încartiruire și de masă, spuse.

— Caută-l pe intendentul meu, zise Tuek. Îl cheamă Drisq. Spune-i că doresc să nu duceți lipsă de nimic. O să vin și eu imediat. Mai am puțină treabă cu niște transporturi de mirodenie.

— Norocul surîde pretutindeni, rosti Halleck.

— Pretutindeni, întări Tuek. Vremurile tulburi sînt o ocazie rară pentru afacerile noastre.

Halleck dădu din cap. Auzi zumzetul înfundat și simți curentul de aer al unui sas care se deschisese în spatele lui. Se întoarse și ieși, aplecîndu-și capul.

Sasul îl scoase în sala de adunare în care îl conduseseră oamenii lui Tuek. Era o grotă lungă și relativ îngustă, ai cărei pereți netezi arătau că fusese excavată în roca nativă cu ajutorul radiatoarelor[140]. Plafonul era situat destul de sus pentru a prelungi curbura naturală de susținere a straturilor de rocă și pentru a permite circulația curenților de convecție. De-a lungul zidurilor erau aliniate rastele de arme și dulapuri metalice.

Halleck observă, nu fără un oarecare sentiment de mîndrie, că acei dintre oamenii săi care mai puteau rămăseseră în picioare. Atitudinea lor nu vădea nici slăbiciunea oboselii, nici deznădejdea înfrîngerii. Medicii traficanților îi îngrijeau pe răniți. Tărgile fuseseră grupate în stînga și lîngă fiecare rănit stătea de veghe un camarad Atreides.

Instrucția Atreizilor – *„Îngrijește-ți tovarășul”* – rezista în ei ca un miez de granit, remarcă Halleck.

Unul dintre locotenenți îi ieși înainte, cu balisetul în mînă. Omul salută, apoi zise:

— Căpitane, medicii lor spun că pentru Mattai nu mai e nici o speranță. N-au bănci de oase și de organe aici… Nu au decît posturi de prim ajutor. Mattai știe că n-o s-o mai ducă mult și vrea să te roage ceva…

— Ce anume?

Locotenentul îi întinse balisetul.

— Ar vrea s-audă un cîntec, ca să poată muri împăcat, căpitane. Zice că știi care… Fiindcă te-a mai rugat și-altă dată să-l cînți. Locotenentul își înghiți nodul din gît. Îi zice „Mîndra mea”, căpitane. Dacă…

— Bine.

Halleck luă balisetul și scoase multiplectrul dintre corzi. Încercă un acord în surdină, constatînd că instrumentul era deja acordat. Simți că-i ard ochii, își alungă din gînd durerea, mîngîie strunele, dînd contur melodiei, străduindu-se să arboreze un zîmbet firesc.

Un grup de soldați Atreides și un medic se adunaseră în jurul unei singure tărgi. Halleck se apropie și unul dintre oameni începu să cînte încetișor, intrînd în măsură cu ușurința obișnuinței îndelungate:

Mîndra mea stă la fereastră,

Forme dulci – o floare-n glastră.
Brațele ei sînt leagăn de plaur.
În amurgul de purpură și de aur…
Haideți,
Haideți brațe fierbinți,
La mine,La mine, brațe fierbinți.

Cîntărețul tăcu, întinse o mînă înfășurată în pansamente și închise pleoapele omului de pe targă.

Halleck încheie cu un acord ca un susur și gîndi: *Și-am rămas doar șaptezeci și trei…*

[140] RADIATOR: proiector laser cu rază mică de acțiune, utilizat în special ca instrument de tăiat (de la bisturiu chirurgical, pînă la haveză).

Pentru multă lume viața de familie a Creșei Regale este greu de înțeles, dar voi încerca să vă ofer o imagine schematică. Cred că tatăl meu n-a avut decît un singur prieten și anume pe contele Hasimir Fenring, eunucul genetic și unul dintre cei mai feroce oșteni ai Imperiului. Contele, un bărbat mic de statură și urît, dar plin de energie, îi aduse într-o zi tatălui meu o nouă concubină-sclavă. Mama mea, care aflase lucrul acesta, mă trimise imediat să-l spionez. Toate îl spionam pe tata, din motive de autoapărare. Firește, niciuna dintre concubinele-sclave îngăduite tatălui meu, conform acordului dintre Bene Gesserit și Ghildă, nu putea aduce pe lume un moștenitor regal, dar intrigile erau permanente și exasperante prin similitudinea lor. Mama mea, surorile mele și eu deveniserăm experte în evitarea celor mai violente unelte ale morții. Poate că vi se va părea îngrozitor ceea ce spun, dar nu sînt deloc sigură că tatăl meu a fost străin de o serie de atentate. O Familie Regală nu-i ca alte familii… Așadar, era vorba de o nouă concubină-sclavă, o femeie cu părul roșu ca al tatălui meu, mlădioasă și plină de grație. Avea o musculatură de dansatoare și nu încăpea îndoială că educația ei inclusese și neuroseducția. Tatăl meu o privi îndelung pe femeia care poza dezbrăcată în fața lui. În cele din urmă, spuse: „E prea frumoasă. O vom păstra s-o oferim în dar." Nu vă puteți închipui consternarea Creșei Regale la aflarea acestei decizii. Subtilitatea și autocontrolul constituiau, de fapt, cea mai primejdioasă amenințare pentru oricare dintre noi.

Fragment din *În casa tatălui meu* de Prințesa Irulan

Se însera. Paul stătea în picioare lîngă distilcort. Crevasa la gura căreia poposiseră era cufundată în umbră. Privi pe deasupra nisipurilor către faleza din depărtare, întrebîndu-se dacă era vremea s-o trezească pe mama sa, care mai dormea în cort.

În fața lui se așterneau dunele ca un șir nesfîrșit de cute. Versanții pe care lumina soarelui aproape de asfințit nu-i mai ajungea erau umbre de un negru atît de profund, încît păreau bucăți de noapte.

Plat. Totul era plat aici…

Căută în zadar o formă înaltă în peisajul acela. Nimic nu străpungea pe verticală aerul încă înfierbîntat, nimic nu se înălța la orizont, nicăieri nici o floare, nici o ramură legănată de vînt… Nu vedea decît dune… și măgura îndepărtată, sub cerul albastru-argintiu.

Și dacă n-o să dăm de-o fostă stațiune botanică? se întrebă. *Dacă n-o să dăm nici de fremeni*? *Dacă plantele acelea nu-s decît o întîmplare*?

În interiorul cortului, Jessica se trezi, se întoarse pe spate și răsucindu-și capul, se uită afară, prin porțiunea transparentă a domului. Paul stătea cu spatele

la ea și, în atitudinea lui, ceva îi aminti de Leto. Simți cum i se redeschide în suflet fîntîna durerii și își întoarse capul.

O clipă mai tîrziu, își puse în ordine distraiul, bău puțină apă din buzunarul colector al corpului, se strecură afară și se ridică în picioare, întinzîndu-se ca să-și alunge somnul din mușchi.

Paul îi spuse, fără să se întoarcă:

— Îmi place liniștea din locul acesta!

Ce ușor se adaptează mintea la mediu, gîndi ea. Și își aminti o axiomă Bene Gesserit: *„În condiții de stres, mintea se orientează sau în sens pozitiv, sau în sens negativ: deschis–închis. Imaginați-vă un spectru ale cărui extreme sînt inconștientul la capătul negativ și hiperconștientul la capătul pozitiv. Orientarea minții în condiții de stres este puternic influențată de educație și pregătire."*

— S-ar putea trăi bine aici, vorbi din nou Paul.

Jessica încercă să vadă deșertul așa cum îl vedea el, dîndu-și osteneala să cuprindă cu mintea toate vicisitudinile pe care această planetă le accepta ca pe un lucru obișnuit, întrebîndu-se ce viitoruri posibile întrezărise Paul. *Aici poți trăi singur*, gîndi ea, *fără teama amenințării din spate, fără frica de vînător*.

Trecu pe lîngă Paul, își duse binoclul la ochi, reglă oleobiectivele și cercetă escarpamentul din față. Da, saguaro printre arroyo și alte plante cu ghimpi… și petice de iarbă pipernicită, galben-verzi în penumbră.

— Strîng cortul, spuse Paul.

Jessica dădu din cap, se duse pînă la marginea fisurii, de unde putea să aibă o vedere mai largă asupra deșertului și își întoarse binoclul spre stînga. Aproape de orizont zări strălucirea albă, tivită cu brun, a unei depresiuni saline – o pată albă, în pustiul acela, unde albul însemna moarte. Dar cuveta aceea mai însemna ceva: apă. Cîndva, peste scînteierea albă din depărtare cursese apă. Jessica își luă binoclul de la ochi, își aranjă burnuzul și ascultă cîteva clipe zgomotele mișcărilor lui Paul.

Soarele continua să coboare. Peste albia salină se întinseră umbre prelungi. La apus, culori învăpăiate cuprinseră zarea. Culorile se prelinseră în degete de întuneric, pipăind întinderea de nisip. Umbre de antracit se revărsară din toate părțile, apoi noaptea se prăvăli dintr-odată asupra deșertului.

Stelele!

Jessica își ridică ochii spre ele. Îl auzi pe Paul venind lîngă ea. Noaptea deșertului se concentra în văzduh, de parcă ar fi vrut să-i înalțe la stele. Apăsarea zilei pierise. O boare ușoară îi atinse în treacăt obrazul.

— În curînd va răsări prima lună, spuse Paul. Ranița-i gata. Am instalat și toboșarul.

Am putea rătăci la nesfîrșit în iadul ăsta, gîndi ea. *Fără să știe nimeni de noi.*

Vîntul nopții ridică fuioare subțiri de nisip, aducînd cu sine miros de scorțișoară – o ploaie de arome în beznă.

— Simți? întrebă Paul.

— Răzbate și prin filtru, răspunse ea. Bogăție. Dar, oare, poți cumpăra cu ea apă? Arătă spre capătul celălalt al bazinului. Nu se vede nici o lumină artificială.

— Dacă există fremeni, sînt într-un sietch, în spatele stîncilor.

O geană de argint se ivi pe linia orizontului, în dreapta lor: prima lună. Apoi discul ei se arătă în întregime. Pe fața astrului se distingea cu ușurință

forma unui pumn strîns. Jessica scrută nisipurile scăldate în lumina alb-argintie.

— Am înfipt toboșarul în cotlonul cel mai adînc al crevasei, spuse Paul. Din clipa în care o să-i aprind fitilul, vom avea la dispoziție treizeci de minute.

— Treizeci de minute?

— Pînă ce va începe să cheme… un… vierme.

— A! Sînt gata.

Paul se îndepărtă. Îl auzi mergînd spre gura crevasei.

Noaptea e un tunel, gîndi ea. *O galerie spre mîine… dacă ne mai e dat un mîine*. Își scutură capul. *Ce-s gîndurile astea morbide*? *Nu așa am fost educată*!

Paul se întoarse cu ranița în spate și coborî pînă la poalele primei dune, unde se opri și ascultă pașii mamei sale, care îl urmase. Îi auzi mersul abia simțit, dar și zgomotele infime ale grăunților de nisip ce se răceau – codul secret prin care deșertul își exprima garanția precarei sale securități.

— Trebuie să pășim fără cadență, rosti încet Paul.

Își redeșteptă în minte imagini de oameni traversînd nisipurile, imagini din memoria prestientă, dar și din cea reală.

— Urmărește-mă cu atenție, spuse. Așa umblă fremenii pe nisip…

Urcă pe versantul expus vîntului, urmîndu-i curbura, pășind în ritm poticnit.

Jessica îi studie mersul vreme de zece pași, apoi îl urmă, imitîndu-l. Înțelegea: zgomotele pe care le făceau trebuiau să fie aidoma foșnetului natural al nisipului… aidoma vîntului. Dar mușchii protestau împotriva ritmului nefiresc, împiedicat: pas… tîrșîit… tîrșîit… pas… pas… pauză… tîrșîit… pas.

Timpul se tîra odată cu ei. Aflorismentul din față nu părea să se apropie. Cel dinapoi domina încă suprafața deșertului.

Tum! Tum! Tum! Tum!

O bătaie de tobă în spatele lor.

— Toboșarul, șopti Paul.

Le venea greu să evite cadența la care le îndemnau pașii bătăile continue ale toboșarului.

Tum… tum… tum… tum…

Pătrunseră într-o depresiune luminată de lună, urmăriți de bătaia găunoasă a toboșarului. Coborîră, apoi urcară printre dune mărunte: pas… tîrșîit… pauză… pas… Peste grăunți de nisip care li se rostogoleau sub tălpi: tîrșîit… pauză… pauză… pas… Cu urechile la pîndă, așteptînd șuieratul știut.

Cînd veni în sfîrșit, sunetul începu atît de ușor, încît li-l ascunse propriul lor mers împiedicat. Dar crescu… Mai tare și mai tare… Dinspre vest.

Tum… tum… tum… tum… bătea toboșarul.

Șuieratul umplu noaptea în spatele lor. Își întoarseră capetele și zăriră movila mișcătoare a viermelui.

— Vezi-ți de drum, șopti Paul. Nu te mai uita înapoi.

Un trosnet mînios explodă dinspre tenebrele stîncilor lăsate în urmă. O avalanșă turbată de plesnituri de bici.

— Vezi-ți de drum, repetă Paul.

Observă că ajunseseră în punctul incert din care cele două faleze – cea din față și cea din spate – păreau la fel de îndepărtate.

Iar în spatele lor, plesniturile, răscolirea furioasă a stîncilor continuau, să vuiască în noapte.

Merseră mai departe. Mai departe și mai departe… Mușchii le ajunseră într-o fază de durere mecanică, părînd a se amplifica la nesfîrșit, dar Paul văzu că stîncile din față se mai înălțaseră.

Jessica se mișca într-un vid de concentrare, conștientă că numai puterea voinței era cea care o ducea mai departe. Uscăciunea din gură era chinuitoare, iar zgomotele din spate îi spulberau orice speranță de a se opri și sorbi puțină apă din buzunarele colectoare ale distraiului.

Tum… tum…

O nouă cascadă de trosnete erupse departe, în spatele lor, acoperind bătaia toboșarului.

Liniște!

— Mai iute! gîfîi Paul.

Ea dădu din cap, deși știa că Paul n-avea cum să-i vadă gestul, numai pentru a se convinge pe sine că trebuia să ceară și mai mult mușchilor și-așa solicitați pînă la limită… de mersul… acela… epuizant… anormal…

Creasta stîncilor salvatoare din față urcă brusc spre stele și Paul zări o fîșie netedă de nisip, care se așternea pînă la poalele escarpamentului. Făcu un prim pas spre ea, se poticni vlăguit și încercă să se echilibreze călcînd involuntar înainte.

Un bubuit răsunător cutremură nisipul din jur.

Clătinîndu-se încă, Paul făcu doi pași laterali.

Bum! Bum!

— Tobă de nisip![141] șuieră Jessica.

Paul își regăsi echilibrul. Își roti instantaneu ochii, observînd dintr-o singură privire nisipul înconjurător și faleza aflată la mai puțin de două sute de metri în față.

În spatele lor, deșertul începu să șuiere – ca vîntul, ca un val de maree năpustindu-se dintr-un ocean fără apă.

— Fugi! țipă Jessica. Fugi, Paul.

O rupseră amîndoi la fugă.

Bubuituri asurzitoare le răsunară sub tălpi. Traversară în goană toba de nisip și dădură de o porțiune cu grohotiș. O vreme, fuga li se păru o alinare pentru mușchii schingiuiți după mersul neobișnuit dinainte. Alergarea era o mișcare rațională. Fuga avea ritm. Dar nisipul și grohotișul le îngreunau pașii. Iar șuieratul viermelui, gonind către ei, era ca vuietul furtunii…

Jessica se împiedică și căzu în genunchi. Era incapabilă să se mai gîndească la altceva decît la oboseală, la vuiet și la teroare.

Paul o smuci după el.

Alergară mai departe, mînă în mînă.

Un țăruș subțire răsări din nisip, în fața lor. Trecură de el, apoi văzură altul.

Mintea Jessicăi nu reușea să înregistreze prezența țărușilor decît în clipa în care treceau pe lîngă ei.

Alt țăruș – ros de vînt, înfipt într-o crăpătură în piatră.

Și încă unul.

Piatră!

O simți sub tălpi – suprafață compactă, sigură. Senzația terenului ferm pe care călca îi dădu noi puteri.

O crăpătură adîncă își înălță umbra verticală în stînca dinaintea lor. Făcură un ultim efort, năpustindu-se către ea, strecurîndu-se în spațiul îngust.

În spate, vuietul viermelui încetă.

Se întoarseră și iscodiră cu ochii deșertul.

Cam de pe unde începeau dunele, la vreo cincizeci de metri de marginea micii plaje stîncoase, un arc gri-argintiu se înălță încet, prăvălind de jur împrejur torente de nisip și cascade de praf. Se ridică tot mai sus, transformîndu-se într-o gură gigantică – legănîndu-se, căutînd. O văgăună rotundă și neagră, cu marginile scînteind în lumina lunii.

Gura avansă, șerpuind, către fisura strîmtă în care se înghesuiseră Paul și Jessica. Un miros puternic de scorțișoară le izbi nările. Lumina argintie a lunii fulgeră în dinți de cristal.

Gura uriașă undui, înapoi și-nainte.

Paul își ținu răsuflarea.

Jessica se chirci toată, cu ochii holbați.

Își concentră, într-un efort dureros, toate cunoștințele Bene Gesserit ca să-și înăbușe teroarea primitivă, ca să-și domine spaima atavică și groaza ce amenința să-i întunece judecata.

Paul simțea un fel de euforie. La un moment dat, cu cîteva secunde mai înainte, depășise o barieră în timp, avansînd și mai mult într-un teritoriu necunoscut. Simțea bezna din față. Ochiul său interior nu reușea să deslușească nimic. Era ca și cum unul dintre pașii pe care-i făcuse îl prăvălise într-un puț adînc… sau la piciorul unui val, de unde viitorul era invizibil. Peisajul suferise o transformare profundă.

Dar, în loc să-l înspăimînte, senzația de beznă-în-timp îi impuse o hiperaccelerare a celorlalte simțuri. Se pomeni înregistrînd fiecare amănunt al făpturii care se înălța din nisip, în fața lor, căutîndu-i. Gura avea un diametru de aproape optzeci de metri… Pe marginile ei sclipeau dinți de cristal, încovoiați ca niște cristaie… Răsuflarea de foale gigantice emana mirosuri pătrunzătoare… scorțișoară… aldehide complexe… acizi…

Viermele astupă lumina lunii, măturînd cu partea de sus a trupului stîncile de deasupra lor. O ploaie de pietre și nisip se prăbuși în interiorul fisurii.

Paul o împinse pe Jessica mai înăuntru.

Scorțișoară!

Mirosul de scorțișoară îi invadă nările, amețindu-l.

Ce are a face viermele cu mirodenia, cu melanjul? se întrebă. Și își aduse aminte că-l auzise pe Liet-Kynes scăpînd o remarcă voalată despre legătura dintre vierme și mirodenie.

Brrrruuuum! Bubuitura veni de afară, din dreapta, ca ecoul unui tunet de secetă.

Și iar: Brrrruuuum!

Viermele se trase înapoi în nisip și rămase o clipă nemișcat, cu colții săi de cristal fulgerînd reflexe de lună.

Tum! Tum! Tum! Tum!

Un toboșar! gîndi Paul.

Bătaia venea tot din dreapta.

Un frison străbătu trupul viermelui. Se trase și mai adînc în nisip. Numai un arc rămase deasupra, ca gura unui clopot pe jumătate îngropat, ca intrarea

unui tunel străbătînd dunele.

Nisipul scrîșni.

Viermele continuă să se scufunde tot mai adînc, întorcîndu-se. Se făcu un deal de nisip, apoi o creastă lungă, îndepărtîndu-se prin șaua dintre două dune.

Paul ieși din fisură și privi valul de nisip care traversa pustiul, răspunzînd chemării noului toboșar.

Jessica ieși la rîndul ei, ascultînd: Tum… tum… tum… tum… Bătaia încetă brusc.

Paul trase tubul distraiului și supse din apa regenerată.

Jessica se uită la el, năucă. Mintea îi era încă potopită de oboseală și de rămășițele spaimei.

— Oare n-o să se-ntoarcă? șopti ea.

— L-a chemat cineva, răspunse Paul. Fremenii.

Jessica simți că începe să-și vină în fire.

— Ce monstru! îngăimă.

— Cel care ne-a înghițit topterul era mai mare.

— Ești sigur că-i vorba de fremeni?

— Numai ei folosesc toboșari.

— Ce motiv ar avea să ne-ajute?

— Poate că n-au vrut să ne-ajute. Poate că n-au vrut decît să cheme un vierme.

— Pentru ce?

Răspunsul aștepta undeva, în pragul percepției lui, dar refuza să avanseze. În mintea lui Paul pîlpîi scurt o viziune. Ceva în legătură cu tijele telescopice încovoiate din fremkit – „cîrligele de strunit”.

— Pentru ce să cheme un vierme? întrebă din nou Jessica.

O fulgerare de spaimă șfichiui mintea lui Paul. Își smulse privirea de la chipul mamei sale, ridicîndu-și ochii spre creasta falezei.

— Trebuie să ajungem cumva sus, înainte de ivirea zorilor. Arătă cu mîna: Țăruși ca aceia pe lîngă care-am trecut… Sînt o mulțime.

Jessica privi în direcția indicată de brațul lui și văzu țărușii – borne mîncate de vînt – deslușind umbra unei terase înguste, care se răsucea spre gura unei crevase aflate deasupra.

— Marchează drumul spre creastă, rosti Paul.

Își vîrî umerii în bretelele raniței, se apropie de baza terasei și începu să se cațere.

Jessica aștepta un moment, odihnindu-se, adunîndu-și puterile. Apoi porni după el.

Urcară, urmînd bornele, pînă cînd terasa se îngustă, transformîndu-se într-o buză strîmtă, cotită. Dincolo de colț se căsca crevasa… cufundată în beznă.

Paul își întinse gîtul, încercînd să străpungă întunericul cu privirea. Simți priza șubredă a tălpilor pe pragul îngust își impuse calm și prudență. Nu putea să distingă nimic în bezna crevasei. Întunericul domnea pretutindeni, deschizîndu-se doar sus, către stele. Își ciuli urechile, dar nu auzi decît sunetele obișnuite: foșnetul uscat și abia perceptibil al nisipului, zumzetul surd al unei insecte, vreme de-o clipă fuga măruntă a unui animal mic. Pipăi în beznă cu vîrful piciorului… Piatră acoperită cu un strat subțire și zgrunțuros de nisip. Încet, centimetru cu centimetru, ocoli colțul prăpastiei, făcîndu-i semn mamei sale să îl

urmeze. O prinse de un fald al mantiei, ajutînd-o să treacă.

Priviră în jur, încercînd să distingă ceva la lumina stelelor încătușate între două creste de stînci. Paul desluși trupul mamei sale ca pe o formă incertă, cenușie.

— Măcar de-am putea să riscăm o scăpărare de lumină, șopti el.

— Avem și-alte simțuri în afară de ochi, spuse ea.

Paul își tîrșîi un picior înainte, își schimbă greutatea, pipăi cu celălalt picior, simți o treaptă, o urcă. Își întinse mîna în spate, găsi brațul mamei sale, o trase de mînecă, să-l urmeze.

Încă o treaptă.

— Cred că-i o scară pînă sus, șopti el.

Trepte joase și netede, observă Jessica. *Făcute de mîna omului, fără-ndoială.*

Urmă vaga mișcare a înaintării lui Paul, pipăind rînd pe rînd treptele cu vîrful piciorului. Pereții de piatră se îngustară pe nesimțite pînă ce ajunseră să-i atingă cu umerii. Treptele se terminară brusc într-un defileu strîmt, lung de vreo douăzeci de metri și podit cu piatră netedă. La capătul defileului se pomeniră în fața unui bazin întins, scăldat în lumina lunii.

Paul păși pînă la marginea bazinului, șoptind:

— Ce frumusețe!

Oprită la un pas în spatele lui, Jessica nu fu în stare să-și rostească încuviințarea. Privea înmărmurită.

În ciuda oboselii, a iritației provocate de recaptoare și de filt-cepuri, de strînsoarea distraiului, în ciuda fricii și a dorinței dureroase de odihnă, frumusețea bazinului îi copleșise simțurile, făcînd-o să încremenească de admirație.

— Ca o lume de basm, murmură Paul.

Jessica dădu încet din cap.

În fața lor se întindea un covor de vegetație. Plante de deșert – tufe, cactuși, mănunchiuri plăpînde de frunze – tremurînd mărunt sub razele lunii. Zidul circular al stîncilor care mărgineau bazinul era negru în stînga, argintat de lună în dreapta.

— E un sălaș fremen, spuse Paul.

— Dacă n-ar fi oameni, n-ar supraviețui atîta puzderie de plante, încuviință ea. Destupă tubul care venea de la buzunarele colectoare ale distraiului și sorbi din el. Apă caldă, ușor înțepătoare la gust. Constată mulțumită cît de răcoritoare era apa aceasta. Capacul tubului scrîșni pe fire de nisip cînd îl puse la loc.

Paul percepu o mișcare – în dreapta, jos, pe solul bazinului de la picioarele lor. Își coborî ochii și privi printre tufe pipernicite și bălării… Un petic triunghiular de nisip, în lumina lunii. Desluși agitație, un fel de *hop-sus*, *țuști*, *hop-jos*, mărunt și iute.

— Șoareci! șopti.

Țuști-hop-hop!… Umbre minuscule, dispărînd și reapărînd printre alte umbre.

Ceva căzu fulgerător, fără nici un zgomot, în mijlocul șoarecilor. Un chițăit subțire, un fîlfîit de aripi. O pasăre cenușie se înălță dintre tufe ca o stafie, depărtîndu-se repede pe deasupra bazinului, cu o mogîldeață neagră în gheare.

Bun memento, gîndi Jessica.

Paul continua să privească bazinul. Inhală, simțind cum se ridica în noapte un miros vag și înțepător de salvie. Pasărea aceea de pradă… Se gîndi la ea ca la ceva reprezentativ pentru deșertul acela. Adusese pe întinsul bazinului o nemișcare atît de perfectă, încît lui Paul i se păru că aude lumina albastră-lăptoasă a lunii curgînd printre tulpinile de saguaro, printre mănunchiurile zburlite de ierburi. Se gîndi că în locul acela lumina susura armonii mai sublime decît ale oricărei muzici din Univers.

— Să căutăm un loc pentru cort, spuse el. Mîine vom încerca să dăm de fremenii care…

— Cei mai mulți străini și musafiri nepoftiți regretă cînd dau de fremeni!

Fusese un glas aspru de bărbat, mușcînd cuvintele, spărgînd pacea clipelor dinainte. Vocea venise din dreapta lor și de sus.

— Vă rog să nu fugiți, străinilor, rosti vocea, în clipa în care Paul dădu să se retragă în defileu. Nu irosiți de pomană apa din trup!

Vrea să ne omoare ca să ne ia apa din carne! gîndi Jessica. Mușchii ei uitară de oboseală, se încordară, pregătindu-se de acțiune. Nici un semn exterior nu trădă pînda Jessicăi. Reperă locul de unde venise vocea, gîndind: *De necrezut*! *Nu l-am auzit furișîndu-se*! Înțelese apoi că acela care le vorbise nu-și îngăduise decît zgomote infime – zgomotele naturale ale deșertului.

— Hai mai iute, Stil! Ia-le apa și să ne vedem de drum! Nu mai e mult pînă-n zori!

Paul, mai puțin condiționat să reacționeze în situații critice decît mama sa, regretă amărît faptul că se lăsase pradă surprizei și că încercase să fugă, îngăduind panicii de moment să-i eclipseze facultățile. Se sili să aplice măcar acum învățăturile mamei sale… Relaxarea, apoi compunerea impresiei exterioare de relaxare, apoi încordarea de bici a mușchilor gata să percuteze în orice direcție…

Simțea însă în continuare fărîma de spaimă din el. Îi cunoștea și sursa. Momentul acesta era un fel de beznă-în-timp… un viitor pe care nu-l văzuse niciodată… Erau încolțiți de fremenii sălbatici, pe care nu-i interesa acum decît apa aflată în carnea a două trupuri lipsite de apărarea scuturilor.

[141] TOBĂ DE NISIP: formă de tasare naturală a nisipului care, în cazul unei izbituri intempestive la suprafață, produce un sunet caracteristic, asemănător bătăii de tobă.

Această adaptare religioasă fremenă este deci originea a ceea ce recunoaștem astăzi ca fiind „Coloanele Universului”, și a căror Quizara Tafwid[142] *ne oferă tuturor semne, mărturii și profeții. Ei sînt propovăduitorii acelei fuziuni mistice arrakiene, a cărei profundă frumusețe este redată de muzica tulburătoare concepută într-o formă veche, dar atît de adînc pătrunsă de noua deșteptare. Cine nu a auzit și nu a fost zguduit de „Imnul bătrînului”?*

Picioarele m-au purtat prin nisipuri pustii
Ale căror miraje păreau gazde bune.
Lacom de glorie, setos de primejdie,
Cutreierat-am ale lui al-Kulab zări,
Privind îndelung timpul ce măcina munții
Căutîndu-mă, veșnic înfometat.
Și-atunci am văzut vrăbiile fulgerînd către mine
Mai îndrăznețe ca lupii în haită,
Al tinereții mele copac năpădindu-l.
Am auzit stolul în crengile mele,
Apoi ciocuri și gheare m-au copleșit!

Fragment din *Deșteptarea Arrakisului* de Prințesa Irulan

Omul apăru, tîrîndu-se, pe creasta unei dune. Un firicel de praf în văpaia soarelui de amiază. Purta doar rămășițele unei pelerine jubba, iar zdrențele lăsau cale liberă dogorii spre pielea dezgolită. Gluga pelerinei fusese smulsă, dar omul își improvizase un turban dintr-o fîșie de pînză ruptă din veșmînt. De sub turban îi atîrnau șuvițe de păr roșcat. Roșcate îi erau și barba rară, și sprîncenele stufoase. Sub ochii albastru-în-albastru pielea obrazului său era întunecată. O adîncitură lungă și subțire, străbătînd de-a curmezișul firele mustății și-ale bărbii, arăta locul prin care tubul unui distrai își lăsase urma, pornind de sub nas spre buzunarele colectoare.

Omul se opri pe creastă, cu brațele întinse spre versantul abrupt al dunei. Spatele, mîinile și picioarele îi erau acoperite cu pete de sînge închegat peste care se formaseră cruste de nisip galben-cenușiu. Cu mișcări lente, își trase brațele de sub el și se opinti, se ridică, clătinîndu-se, în picioare. Chiar și în această acțiune aproape întîmplătoare rămăsese o urmă din precizia de odinioară a mișcărilor.

— Sînt Liet-Kynes, rosti el, adresîndu-se orizontului pustiu. Dar vocea sa nu mai era decît o caricatură răgușită a ceea ce fusese odată. Sînt Planetologul Maiestății Sale Imperiale, șopti el. Sînt ecologul planetar al Arrakisului. Administratorul acestor ținuturi.

Se poticni, căzu într-o parte, rostogolindu-se în nisipul bătătorit de pe versantul expus vîntului. Mîinile îi răscoliră anemic nisipul.

Sînt administratorul acestui nisip, gîndi.

Își dădu seama că se afla într-o stare de semidelir, că ar fi trebuit să sape,

să se îngroape în nisip, să-și cufunde trupul în precara răcoare a stratului imediat inferior. Dar simțea încă mirosul ușor dulceag al esterilor unei pungi de premirodenie, aflată undeva, sub nisipul acesta. Și cunoștea mai bine decît oricare alt fremen primejdia care-l pîndea. Cînd mirosul masei de premirodenie[143] răzbătea pînă la suprafață, gazele acumulate în străfundurile straturilor inferioare se apropiau de presiunea de explozie. Trebuia să se îndepărteze cît mai grabnic de locul acesta.

Mîinile i se mișcară spasmodic, sleite, rîcîind panta dunei.

Un gînd îi acapara mintea, clar, distinct: *Adevărata bogăție a unei planete rezidă în peisajul ei, în rolul pe care îl jucăm în integrarea sursei fundamentale a civilizației – agricultura*.

Și se gîndi cît de straniu era faptul că mintea, îndelung obișnuită să urmeze un făgaș anume, nu mai putea să părăsească acest făgaș. Mercenarii Harkonnen îl abandonaseră în mijlocul nisipurilor, fără apă, fără distrai, spunîndu-și că dacă nu-i va veni de hac deșertul, îl va da gata vreun vierme. Li se păruse amuzantă ideea de a-l lăsa în viață, de a-l lăsa să moară încetul cu încetul, ucis de mîna nepărtinitoare a planetei sale.

Harkonnenilor nu le-a fost niciodată ușor să omoare fremeni, gîndi el. *Nu murim cu una, cu două. Ar fi trebuit să fiu deja mort… Curînd o să și mor… Dar nu mă pot împiedica să rămîn ecolog*.

— Funcția supremă a ecologiei este înțelegerea consecințelor.

Vocea îl șocă, pentru că o recunoscuse și știa că cel căruia îi aparținea nu se mai afla printre cei vii. Era vocea tatălui său, care fusese planetologul Arrakisului înaintea lui – tatăl său, mort cu mulți ani în urmă, în dislocarea geologică din Bazinul de Ghips.

— Singur ai dat de bucluc, băiete, rosti tatăl său. Ar fi trebuit să-ți imaginezi ce consecințe va avea încercarea de a-l ajuta pe băiatul Ducelui.

Delirez, gîndi Kynes.

Vocea părea să vină din dreapta. Kynes făcu un efort, își întoarse capul prin nisip, și-l săltă, privi într-acolo… Nimic. Doar creasta arcuită a dunei și diavolii arșiței jucînd nebunește în văpaia soarelui.

— Cu cît există mai multă viață în cadrul unui sistem, cu atît există mai multe nișe pentru viață, spuse tatăl său. Și de data aceasta vocea se auzi din stînga, din spatele lui Kynes.

De ce se foiește de colo-colo? se întrebă Kynes. *Nu vrea să-l văd*?

— Viața sporește capacitatea mediului înconjurător de a întreține viața, spuse tatăl său. Viața înlesnește obținerea hranei necesare. Adaugă un plus de energie sistemului datorită formidabilelor interacțiuni chimice dintre diferitele organisme.

Ce mă tot pisează cu subiectul ăsta? se întrebă Kynes. *Toate astea le știam înainte de-a fi împlinit zece ani*!

Șoimi de deșert, hoitari ca mai toate vietățile sălbatice din ținuturile acestea, se iviră din senin, rotindu-se încet deasupra dunei pe care zăcea. Kynes zări o umbră trecînd pe lîngă una dintre mîinile lui și își suci și mai mult trupul, ca să privească în sus. Păsările erau o pată neclară pe cerul albastru-argintiu – fulgi îndepărtați de funingine plutind deasupra lui.

— Noi sîntem strategi, spuse tatăl său. La scară planetară, problemele nu se pot delimita prin linii precise. Planetologia este o știință a intervenției și-a adaptării – a ajustării.

Ce vrea să spună? Că există vreo consecință pe care n-am reușit s-o întrezăresc?

Obrazul îi căzu din nou în nisipul fierbinte. Simți în nări mirosul de rocă arsă, alăturîndu-se gazelor premirodeniei. Undeva, în străfundurile logice ale minții sale, se formă un gînd: *Păsările de deasupra se hrănesc cu hoituri. Poate că fremenii mei le vor vedea și vor veni să cerceteze locul.*

— Unealta cea mai importantă a planetologului sînt ființele umane, spuse tatăl său. Trebuie să răspîndești printre oameni știința de carte a ecologiei. De-asta am elaborat noua formă de notare ecologică.

Repetă lucruri despre care-mi vorbea în copilărie, gîndi Kynes.

Începu să simtă răcoare, dar colțișorul logic din minte îi spuse: *Soarele se află exact deasupra ta. N-ai distrai și ești încins; soarele îți evaporă umiditatea din trup.*

Degetele i se înfipseră neputincioase în nisip.

Nici măcar un distrai nu mi-au lăsat!

— Prezența umidității în aer contribuie la prevenirea unei evaporări prea rapide a umidității din organismele vii, spuse tatăl său.

De ce se încăpățînează să repete lucruri evidente? se întrebă Kynes.

Încercă să-și închipuie o atmosferă umedă – un covor de iarbă, acoperind duna aceasta… apă curgătoare, undeva în apropiere; un qanat[144] lung, purtînd apa pe-ntinsul deșertului, mărginit de un șir de copaci… Nu văzuse apă în aer liber decît în ilustrațiile unor texte. Apă în aer liber… Canale de irigație… Pentru a iriga un hectar de sol pe durata perioadei de germinație sînt necesari cinci mii de metri cubi de apă, își aminti el.

— Primul nostru obiectiv pe Arrakis, spuse tatăl său, este crearea unor zone de pajiști. Vom porni de la ierburile acestea sărace – de la prezenta mutație arrakiană. După ce vom fi reușit să captăm umiditate în pajiști, vom începe acțiunea de împădurire a formelor de relief mai înalte, apoi realizarea cîtorva ochiuri deschise de apă – pentru început, iazuri mici – de-a lungul direcțiilor de deplasare a vînturilor dominante și amplasînd între ele capcane eoliene cu decantoare de umiditate[145], ca să recuperăm ce va fura vîntul. Va trebui să creăm un adevărat sirocco – un vînt umed – fără să abandonăm nici o clipă sistemul capcanelor eoliene.

Lecții, veșnic lecții, gîndi Kynes. *De ce nu tace odată? Nu vede că mor?*

— O să și mori, spuse tatăl său, dacă nu pleci imediat de pe bula care se formează chiar acum în adîncuri, sub locul pe care zaci. Știi bine ce se petrece acolo. Simți mirosul gazelor de premirodenie. Știi că făuritorii cei mici încep să-și piardă apa în masa de dedesubt.

Gîndul la apa de sub el îl înnebunea. Și-o imagina… Închisă în straturi de rocă poroasă, ferecată acolo de micii făuritori, de organismele acelea semivegetale-semianimale… și mica spărtură prin care apa limpede, proaspătă, curată, binefăcătoare, se va revărsa în…

Masa de premirodenie!

Inhală și simți în nări, pe cerul gurii, mirosul dulceag. Mirosul era și mai puternic decît înainte.

Se ridică în genunchi, auzind țipătul unei păsări și un fîlfîit de aripi.

Sînt într-o zonă cu mirodenie, gîndi. *Trebuie să fie fremeni prin preajmă; chiar și sub soarele zilei. Nu se poate să nu observe păsările. Vor veni să vadă ce se întîmplă.*

— Pentru viața animală, mișcarea în cadrul natural este o necesitate, spuse tatăl său. Popoarele nomade se conformează acestei necesități. Traseele mișcării se orientează în funcție de nevoile fizice legate de apă, hrană, minerale. Va trebui să controlăm această mișcare, s-o orientăm conform scopurilor pe care le urmărim.

— Ține-ți gura, bătrîne, bolborosi Kynes.

— Trebuie să realizăm pe Arrakis un lucru care nu a fost încercat niciodată la scară planetară, spuse tatăl său. Trebuie să folosim omul ca forță ecologică creatoare. Trebuie să introducem o viață terraformă adaptată la acest mediu: o plantă aici, un animal acolo, un om dincolo… Trebuie să transformăm ciclul apei, să construim un nou tip de peisaj.

— Gura! cîrîi Kynes.

— Traseele mișcării au fost cele care ne-au oferit primul indiciu despre relația dintre viermi și mirodenie, spuse tatăl său.

Un vierme, gîndi cu o tresărire de speranță. *După ce bula o să erupă, va apărea în mod cert și-un vierme. Dar n-am cîrlige. Cum să încalec un făuritor mare fără cîrlige*?

Simți că sentimentul zădărniciei îi macină și restul de tărie care-i mai rămăsese. Apa atît de aproape… la numai o sută de metri sub el. Certitudinea că va veni un vierme… dar că-i va fi cu neputință să-l captureze la suprafață și să se salveze.

Se prăbuși din nou în nisip, în mica adîncitură pe care o făcuse cu mișcările lui. Simți în obrazul stîng nisipul încins, dar senzația părea că vine de foarte departe.

— Mediul ambiant arrakian s-a autozidit după modelul evolutiv al formelor indigene de viață, spuse tatăl său. E ciudat cît de puțini oameni au încercat să privească vreodată mai departe de mirodenie și să se întrebe de unde provine echilibrul aproape ideal, de azot–oxigen–bioxid de carbon, care se menține aici în ciuda absenței unor zone vegetale întinse. Sfera de energie a planetei poate fi, totuși, observată și înțeleasă… E un proces neîndurător, dar e un proces. Există un gol? Atunci ceva ocupă golul acesta. Știința este alcătuită dintr-o mulțime de lucruri care par evidente după ce sînt explicate. Eu am știut de existența micului făuritor[146], am știut că se află aici, în adîncul nisipurilor. Am știut asta cu mult timp înainte de a-l fi văzut.

— Te rog, tată, nu mă mai dădăci, șopti Kynes.

Un șoim se lăsă în nisip, chiar lîngă mîna sa întinsă. Kynes îl văzu cum își strînge aripile, cum își înclină capul ca să-l privească. Își adună puterile și încercă să-l alunge cu un strigăt răgușit. Pasărea sări doi pași într-o parte, dar continuă să-l fixeze.

— Pînă acum, oamenii și creațiile lor au fost o plagă pe suprafața planetelor lor, spuse tatăl său. Natura are tendința de a compensa efectul plăgilor, de a le înlătura sau de a le izola, de a le încorpora în sistem în felul ei propriu.

Șoimul își coborî capul, își întinse aripile, le strînse la loc. Își strămută atenția la mîna întinsă.

Kynes își dădu seama că nu mai avea destulă putere să strige la el.

— Aici, pe Arrakis, va înceta o dată pentru totdeauna sistemul istoric de jaf și jecmănire reciprocă, spuse tatăl său. Nu poți prăda la nesfîrșit ceea ce-ți trebuie fără să-ți pese de cei ce vor veni după tine. Particularitățile fizice ale unei

planete sînt înregistrate în dosarul ei economic și politic. Avem dosarul în față. Știm ce trebuie să facem!

Niciodată n-a fost în stare să renunțe la dăscăleală, gîndi Kynes. *Lecții, lecții, lecții… veșnic lecții.*

Șoimul făcu un salt scurt spre mîna întinsă, își înclină capul într-o parte, apoi în cealaltă, examinînd carnea descoperită.

— Arrakisul este o planetă cu o singură ramură economică, spuse tatăl său. O singură formă de produs. Iar aceasta susține existența unei clase dominante, care trăiește așa cum au trăit dintotdeauna clasele dominante, în timp ce alături de ele o masă semiumană de semisclavi supraviețuiește din resturi. Pe noi ne interesează masele și resturile. Sînt mai prețioase decît s-ar putea bănui.

— Te ignor, tată, șopti Kynes. Pleacă de-aici.

Și gîndi: *Nu se poate să nu fie fremeni de-ai mei în apropiere. Nu se poate să nu zărească păsările de deasupra mea. Trebuie să vină, măcar să vadă dacă nu-i vorba de apă.*

— Vom încunoștința masele de pe Arrakis că vrem să construim o lume în care apa să curgă în voie, spuse tatăl său. Firește, cei mai mulți arrakieni nu vor înțelege decît într-un mod semimistic proiectul nostru. O bună parte din ei, neînțelegînd problema raționalizării prohibitive, s-ar putea chiar să-și închipuie că vom aduce apă de pe vreo altă planetă, unde există din abundență. Îi vom lăsa să-și închipuie orice, atît timp cît vor crede în noi.

O să mă ridic imediat și-o să-i spun în față ce cred despre el, gîndi Kynes. *Stă aici și-mi dă lecții în loc să m-ajute.*

Pasărea făcu încă un salt către mîna lui. Alți doi șoimi se lăsară pe nisip, în spatele celui dintîi.

— Religia și legea vor trebui să fie unul și același lucru pentru masele noastre populare, spuse tatăl său. Un act de nesupunere va trebui să apară ca un păcat și va trebui pedepsit după canoanele religioase. Faptul acesta va da un rod dublu, generînd în același timp mai multă supunere și mai multă cutezanță. Numai că noi nu ne vom bizui atît pe cutezanța individuală, cît pe cutezanța unui întreg popor.

Unde mi-e poporul acum, cînd am nevoie de el mai mult ca oricînd? gîndi Kynes. Își adună toate forțele, își mișcă mîna doi centimetri spre pasărea cea mai apropiată. Șoimul sări înapoi, printre tovarășii săi, și toți trei încremeniră, gata să-și ia zborul.

— Programul nostru va căpăta aspectul unui fenomen natural, spuse tatăl său. Viața unei planete este o țesătură imensă și deasă. Transformările din regnul vegetal și din cel animal vor fi determinate la început de forțele fizice brute pe care le vom manipula. Dar pe măsură ce se vor statornici, transformările provocate de noi vor deveni factori determinanți independenți, forțe de influență – pe care va trebui, de asemenea, să le manipulăm. Nu uita însă nici o clipă că nu este necesar să controlăm decît trei procente din cantitatea de energie – doar trei procente – pentru a preface întreaga structură planetară într-un sistem cu autoîntreținere.

De ce nu-mi dai o mînă de ajutor? gîndi Kynes. *Veșnic aceeași poveste*: *ori de cîte ori am într-adevăr nevoie de tine, nu faci nimic.* Vru să-și întoarcă fața, să privească spre locul de unde vorbea tatăl său, să-l doboare pe bătrîn cu privirea. Dar mușchii refuzară să-i dea ascultare.

Observă că șoimul dintîi începe din nou să se miște. Se apropia de mîna

lui, precaut, cîte un pas, în timp ce tovarășii săi așteptau cu o atitudine de falsă indiferență. Cînd nu o mai despărțea de mînă decît un singur salt, pasărea se opri.

O limpezime profundă se produse deodată în mintea lui Kynes. Brusc, văzu pentru Arrakis o posibilitate pe care tatăl său nu o întrezărise niciodată. Mintea îi fu copleșită de multitudinea implicațiilor acestei căi deosebite.

— N-ar putea să existe nenorocire mai cumplită pentru poporul tău decît să încapă pe mîna unui Erou, zise tatăl său.

Îmi citește gîndurile! își spuse Kynes. *Ei și*?… *N-are decît*.

Mesajele au pornit de mult spre sietchuri, gîndi el. *Nimic nu le va putea sta în cale. Dacă fiul Ducelui trăiește, fremenii mei îl vor găsi și-l vor ocroti, așa cum le-am poruncit. S-ar putea s-o înlăture pe femeie, pe maică-sa, dar pe băiat îl vor salva*.

Șoimul făcu saltul care-l despărțea de mîna aflată acum la distanța la care putea lovi cu ciocul. Își înclină capul, privi carnea inertă. Fulgerător, se îndreptă, rămase o clipă cu gîtul țeapăn, scoase un țipăt scurt, apoi se ridică în aer, urmat de tovarășii săi.

Au venit! gîndi Kynes. *Fremenii mei*… *M-au găsit*!

Apoi auzi vuietul nisipului.

Orice fremen cunoștea sunetul, putea să-l distingă oricînd de zgomotul viermilor sau al altor vietăți ale deșertului. Undeva, sub el, masa de premirodenie acumulase suficientă apă și materie organică de la micii făuritori și ajunsese în stadiul critic în care creștea nebunește. O bulă gigantică de bioxid de carbon se forma în adîncul nisipurilor, ridicîndu-se greoi către suprafață, într-o enormă „erupție”, cu o trombă de praf în centru. Erupția urma să expulzeze ceea ce se formase în adîncuri, înghițind în schimb ceea ce se afla la suprafață.

Șoimii se roteau în cercuri deasupra, țipînd înciudați. Știau ce se petrece. Orice creatură a deșertului știa.

Și eu sînt o creatură a deșertului, gîndi Kynes. *Mă vezi, tată*? *Sînt o creatură a deșertului*.

Simți cum îl ridică bula, cum se rupe și cum îl înghite vîrtejul de praf, trăgîndu-l în jos, în bezna rece. Pentru o clipă, senzația de răcoare și umezeală fu o adevărată binecuvîntare. Apoi, în momentul în care planeta îi lua viața, Kynes își dădu seama că și tatăl său și ceilalți oameni de știință se înșelau, că cele mai durabile principii ale Universului erau întîmplarea și eroarea.

Pînă și șoimii înțelegeau lucrul acesta.

[142] QUIZARA TAFWID: preoți fremeni (după Muad'Dib).

[143] MASĂ DE PREMIRODENIE: masă de vegetație fungoidă, ce proliferează intens în momentul în care excrețiile micilor făuritori sînt inundate de apă. În acest stadiu, mirodenia de pe Arrakis produce o „erupție" caracteristică, permițînd schimbul dintre materia din adîncuri și cea de la suprafață. În urma expunerii la aer și la radiația solară, această masă devine melanj.

[144] QANAT: canal deschis pentru dirijarea apei de irigație în deșert.

[145] COLECTOARE DE ROUĂ (a nu se confunda cu culegătorii de rouă) / CONDENSATOARE / DECANTOARE / PRECIPITATOARE: Recipiente ovoidale, cu diametrul mare de aproximativ 4 cm. sînt confecționate din cromoplastic, un material care devine alb reflectorizant atunci cînd este supus unei radiații de lumină și revine la transparență, în întuneric. Colectoarele reprezintă o suprafață rece pe care se condensează roua dimineții. Fremenii le utilizează în plantațiile din bazinele cu pante abrupte, unde ele reprezintă o sursă de apă sărăcăcioasă, dar sigură.

[146] MICUL FĂURITOR: vectorul biologic semivegetal-semianimal al viermelui de nisip de pe Arrakis. Micii făuritori trăiesc în adîncul nisipurilor și excrețiile lor formează masa de premirodenie.

Profeție și prestiință… Cum pot fi ele verificate în fața unor întrebări cărora nu li se cunoaște răspunsul? Bunăoară: În ce măsură există prevestire efectivă în „forma-val” (cum a descris Muad'Dib imaginea viziunilor sale) și în ce măsură modelează profetul viitorul pentru a-l adapta profeției? Care este mecanismul armonicelor inerente actului profetic? Vede profetul, într-adevăr, viitorul sau vede doar o zonă fragilă – o falie sau un clivaj – pe care o poate modela prin cuvinte sau hotărîri, așa cum șlefuitorul de diamante modelează o nestemată cu lama cuțitului său?

Fragment din *Reflecții personale despre Muad'Dib* de Prințesa Irulan

„**I**a-le apa”, rostise glasul venit din noapte. Paul își reprimă spaima și privi către mama sa. Ochii săi antrenați sesizară pregătirea de luptă, așteptarea de coardă întinsă a mușchilor ei.

— Ar fi păcat să vă omorîm pe nepusă masă, zise vocea de deasupra lor.

Glasul care ni s-a adresat prima dată, gîndi Jessica. *Sînt cel puțin doi, unul în dreapta și unul în stînga.*

— Cignoro hrobosa sukares hin mange la pchagavas doi me kamavas na beslas lele pal hrobas!

Vocea puternică a omului din dreapta se adresase parcă întregului cuprins al bazinului.

Paul nu înțelese nimic. Jessica însă, grație cunoștințelor Bene Gesserit, recunoscu imediat dialectul: chakobsa – unul din străvechile graiuri de luptă. Omul de deasupra lor spusese că poate aceștia erau străinii pe care îi căutau.

În tăcerea subită care urmă, discul celei de-a doua luni – sidefiu, vag albăstrui – își făcu apariția deasupra stîncilor de pe partea cealaltă a bazinului, strălucind indiscret.

Sus pe stînci, în stînga și-n dreapta, se auziră foșnete grăbite, scrîșnet de grohotiș… Pete negre traversară iute porțiuni luminate de lună. Printre tenebre se furișau oameni.

O bandă întreagă! gîndi Paul. Se înfioră.

Un bărbat înalt, înfășurat într-un burnuz pestriț, ieși brusc din umbră și se opri în fața Jessicăi. Omul își dăduse la o parte obrăzarul filtrului bucal ca să poată vorbi deslușit și razele lunii cădeau peste barba lui bogată. Fața și ochii îi erau însă ascunși de umbra glugii trase pe frunte.

— Ce sînteți – jinni[147] sau oameni? întrebă el.

Jessica sesiză persiflarea sinceră din glasul său și își îngădui o undă de speranță. Era glasul poruncitor, de dinainte, vocea care îi răscolise la început, sfîșiind pacea nopții.

— Oameni, fără-ndoială, își dădu singur răspuns omul.

Jessica mai mult simți decît văzu cuțitul pe care îl ținea ascuns după un fald al mantiei. Pentru o clipă, regretă faptul că nici ea, nici Paul nu aveau scuturi.

— Dar de vorbit, vorbiți? întrebă omul.

Jessica își proiectă toată aroganța aristocratică în ținută și în glas. Trebuia să răspundă repede, dar nu-l auzise încă îndeajuns pe omul din fața ei ca să știe cu certitudine dacă avea registrul potrivit gradului său de cultură, slăbiciunilor sale.

— Cine sînt cei ce ne ațin calea în noapte, ca niște tîlhari? întrebă ea.

Capul acoperit de gluga burnuzului tresări brusc, apoi se destinse cu o iuțeală care spunea multe. Omul știa să se stăpînească.

Paul se depărtă pe furiș de mama sa ca să nu ofere amîndoi o singură țintă și ca să aibă mai mult loc de acțiune.

Capul de sub glugă îi urmări mișcarea și, vreme de-o clipă, luna lumină o frîntură triunghiulară de față. Jessica zări un nas ascuțit, scăpărarea unui ochi – *un ochi întunecat, fără alb* – o sprînceană stufoasă și o mustață cu vîrful răsucit în sus.

— Isteț puștiul, remarcă omul. Dacă fugiți de Harkonneni, s-ar putea să fiți bineveniți printre noi. Ce zici, băiete?

Posibilitățile fulgerară în mintea lui Paul: *O capcană*? *Adevărul*? Trebuia să se hotărască repede.

— Și de ce-ați da adăpost unor fugari? întrebă.

— Un copil care gîndește și vorbește ca un bărbat, observă cu voce puternică omul. Ei… ca să-ți răspund la întrebare, tinere wali[148], află că sînt dintre cei care nu-și plătesc faiul[149], tributul în apă pe care-l cer Harkonnenii. Iată de ce s-ar putea să ajut un fugar.

Știe cine sîntem, gîndi Paul. *Dar se ascunde. Își preface vocea.*

— Sînt Stilgar, fremenul, rosti bărbatul. Asta ți-ajunge ca să ți se dezlege limba, băiete?

Aceeași voce, gîndi Paul. Și își aminti noaptea consiliului și omul venit după trupul prietenului său, ucis de Harkonneni.

— Te cunosc, Stilgar, răspunse el. Eram alături de tatăl meu cînd ai venit după apa prietenului tău. L-ai luat cu tine pe slujitorul tatălui meu, Duncan Idaho. Ați făcut schimb de prieteni.

— Iar Duncan Idaho ne-a părăsit ca să se-ntoarcă la Ducele său, zise Stilgar.

Jessica auzi nuanța de dezgust din vocea lui și se pregăti de atac.

Vocea de pe stîncile de deasupra strigă:

— Ne pierdem timpul, Stil.

— E fiul Ducelui, replică tăios Stilgar. E cel pe care ne-a poruncit Liet să-l căutăm.

— Dar… nu-i decît un copil, Stilgar!

— Ducele era bărbat, iar puștiul ăsta a folosit un toboșar, spuse Stilgar. A dat dovadă de cutezanță, traversînd nisipurile înaintea lui Shai-hulud.

Jessica își dădu seama că omul o ignora, că ea nu făcea parte din planurile lui. Era deja condamnată?

— N-avem timp pentru încercare, protestă vocea de deasupra lor.

— Poate e, totuși, Lisan al-Gaib, spuse Stilgar.

Așteaptă un semn! gîndi Jessica.

— Și femeia? se răsti vocea dintre stînci.

Din nou, Jessica își încordă trupul. Vocea sunase a moarte.

— Mda, făcu Stilgar, femeia. Și apa ei.

— Cunoști legea, reluă vocea din beznă. Cei ce nu pot trăi în…

— Potolește-te, zise Stilgar. Vremurile se schimbă.

— Așa a *poruncit* Liet? ripostă vocea dintre stînci.

— Ai auzit și tu glasul cielagoului[150], răspunse Stilgar. De ce încerci să mă influențezi?

Cielago! gîndi Jessica. Reperul lingvistic clarifica multe. Limbajul era cel din Ilm și Fiqh[151], iar cielago însemna *liliac*, un mic mamifer zburător. *Glasul cielagoului*: oamenii aceștia porniseră în căutarea lor după primirea unui mesaj prin distrans[152].

— Nu vreau decît să-ți amintesc care ți-e datoria, prietene Stilgar, spuse vocea de deasupra lor.

— Datoria mea este să văd de binele tribului, replică Stilgar. Asta-i singura mea datorie. N-am nevoie să mi-o amintească nimeni. Copilul-bărbat mă interesează. E tot numai carne. A avut din belșug parte de apă. A trăit la adăpost de tatăl soare. Nu are ochi de ibad[153]. Dar nici nu vorbește, nici nu se poartă ca bicisnicii din albii. Așa era și taică-său. Care-i explicația?

— Doar n-o să stăm la taclale toată noaptea, strigă vocea dintre stînci. Dacă pică vreo patrulă…

— Îți atrag atenția, pentru ultima oară, să te potolești, Jamis, rosti cu glas măsurat Stilgar.

Omul de pe stîncile de deasupra nu mai spuse nimic, dar Jessica îl auzi mișcîndu-se, sărind peste o fisură și începînd să coboare spre suprafața bazinului, prin stînga.

— Glasul cielagoului a spus că salvarea voastră ne va fi de folos, zise Stilgar. În ceea ce-l privește pe dîrzul copil-bărbat, văd posibilitățile: e tînăr și poate să-nvețe. Dar tu, femeie?

O fixă cu privirea pe Jessica.

Acum i-am înregistrat vocea și configurația, gîndi Jessica. *L-aș putea controla cu un singur cuvînt, dar e un om puternic… care ne-ar fi de mai mult ajutor rămînînd liber să acționeze cum vrea. Să mai aștept…*

— Sînt mama acestui copil, rosti Jessica. Parte din dîrzenia pe care i-o admiri este rezultatul educației pe care i-am dat-o.

— Puterea unei femei poate fi nețărmurită, spuse Stilgar. Cucernicele Maici sînt într-adevăr puternice. Ești Cucernică Maică?

Pentru moment, Jessica trecu cu vederea implicațiile întrebării și răspunse în mod sincer:

— Nu.

— Cunoști educația și învățăturile deșertului?

— Nu, dar mulți prețuiesc educația și învățăturile mele.

— Noi avem propriile noastre judecăți de valoare, femeie.

— Orice om are dreptul să judece singur.

— E foarte bine că vezi lucrurile în felul acesta. N-avem timp să te punem la încercare, femeie. Înțelegi? Și nu vrem ca umbra ta să aducă nenorocirea asupra noastră. Pe copilul-bărbat, fiul tău, o să-l iau cu mine, o să-l ajut, o să-i

dau adăpost în mijlocul tribului meu. În ceea ce te privește însă, femeie… Sper să-nțelegi că n-am nimic personal contra ta. Așa ne cere legea Istislah[154] – pentru binele tuturor. Cred că-i de ajuns…

Paul făcu o jumătate de pas înainte.

— Ce vrei să spui? Despre ce tot vorbești?

Stilgar îi aruncă o privire piezișă lui Paul, dar rămase cu atenția îndreptată spre Jessica și spuse:

— Dacă nu ești învățat și instruit îndelung, din copilărie, ca să trăiești în ținuturile acestea, poți oricînd să aduci prăpădul asupra întregului trib. E una din legile noastre. Nu putem căra în spinare…

Prima mișcare a Jessicăi fu o cădere bruscă, imitația perfectă a unui leșin. Era ceva firesc din partea unui străin slab de înger. Iar firescul încetinește reacțiile adversarului, care are nevoie de cel puțin o secundă ca să recunoască un fapt cunoscut, înfățișat ca unul necunoscut. Jessica se răsuci în secunda în care văzu umărul drept al lui Stilgar coborînd fulgerător după arma ascunsă în cutele mantiei, ca să lovească trupul căzut la pămînt. O întoarcere scurtă, o secerare cu brațele, o învălmășeală de mantii. Jessica se lipi cu spatele de peretele stîncii. Bărbatul zăcea imobilizat în fața ei.

La prima mișcare a mamei sale, Paul sări doi pași înapoi: în secunda în care ea atacă, se retrase în umbră. Îi ațînu calea un bărbat cu barbă, ghemuit ca o felină, fandînd înainte cu o armă în mînă. Paul îl întîmpină cu brațul întins, izbindu-l năprasnic sub stern, apoi sări într-o parte, îi aplică o lovitură ca de secure în ceafă și îi smulse arma din mînă în momentul în care omul se prăbuși.

Apoi țîșni în întuneric, cățărîndu-se repede printre stîncile din fața lui, cu arma înfiptă în cingătoare. O recunoscuse, în ciuda formei neobișnuite – o armă lans-proiectil, un obiect care spunea multe despre locul acesta… Încă o dovadă că acolo nimeni nu folosea scuturi.

O să-și îndrepte atenția asupra mamei mele și a tovarășului lor, Stilgar, gîndi Paul. *Mama o să se descurce cu el. Trebuie să-mi găsesc o poziție avantajoasă de unde să-i țin la respect și să-i dau mamei ocazia să fugă.*

Din bazin izbucni un cor de țăcănituri de arcuri metalice. Proiectilele scheunară subțire în stîncile dimprejur. Unul dintre ele îi șfichiui mantia. Se strecură repede după un colț de stîncă, pomenindu-se într-o fisură îngustă cu pereți verticali, și începu să se cațere, centimetru cu centimetru – cu spatele proptit de un perete, cu picioarele în celălalt – încet, căznindu-se să nu facă zgomot.

Tunetul vocii lui Stilgar își răsfrînse ecoul pînă la el:

— Înapoi, păduchi cu minte de vierme! Femeia asta e-n stare să-mi rupă gîtul dacă vă mai apropiați!

De undeva, din bazin, o voce strigă:

— Puștiul a șters-o, Stil. Ce să…

— Firește c-a șters-o, cap de nisip ce… auuu! Încetează, femeie!

— Poruncește-le să nu-mi mai hăituiască băiatul, spuse Jessica.

— Nu-l hăituiește nimeni, femeie. A fugit. Ai reușit de minune. Zei din adîncuri! De ce n-ai spus că ești luptătoare și știutoare a tainelor?

— Spune-le oamenilor tăi să se retragă, porunci Jessica. Spune-le să iasă cu toții pe solul bazinului, la vedere… și fii sigur că știu cîți sînteți.

Acuma-i acum, gîndi ea. *Dar dacă omul ăsta e într-adevăr atît de ager la*

minte pe cît pare, avem o șansă.

Paul continuă să se cațere. Dădu de un prag înalt și îngust, pe care se putea odihni și de unde vedea toată suprafața bazinului. Auzi limpede vocea lui Stilgar:

— Și dacă refuz? Cum îți închipui că… uuuh! Ajunge, femeie! Nu mai are nimeni, nimic, cu tine acum. Pe toți zeii! Dacă poți face asta celui mai puternic dintre noi, prețuiești de zece ori greutatea ta în apă.

Și acum… încercarea rațiunii, gîndi Jessica. Spuse cu voce puternică:

— Îl căutați pe Lisan al-Gaib.

— Poate că voi sînteți cei despre care vorbește legenda, rosti el, dar n-am să cred asta decît cînd voi avea o dovadă. Deocamdată, tot ce știu este c-ați venit pe Arrakis cu neghiobul ăla de Duce, care… aiii! Femeie! N-ai decît să mă ucizi dacă vrei! Era cinstit și curajos, da, dar a fost curată neghiobie să se pună în calea pumnului Harkonnen, așa cum a făcut-o!

Tăcere.

După cîteva clipe, Jessica zise:

— N-a avut de ales… Dar n-are rost să vorbim despre asta acum. Ascultă! Spune-i omului care s-a pitit în spatele tufei de colo să nu-și mai agite arma, încercînd să mă ochească, dacă nu vrea să scap Universul întîi de tine, și-apoi de el.

— Tu, de colo! tună Stilgar. Fă precum spune femeia!

— Stil, doar…

— Fă precum spune femeia, rahat de șopîrlă jegoasă cu capul plin de nisip și mutră de vierme! Fă precum spune sau o să-i cer chiar eu să te facă fărîme! Nu vezi de ce-i în stare femeia asta?

Omul de după tufă se ridică în picioare și își coborî arma.

— Ești mulțumită? întrebă Stilgar.

— Da. Și-acum explică-le limpede alor tăi ce anume dorești de la mine. N-aș vrea ca vreun țînc cu capul înfierbîntat să facă vreo prostie.

Stilgar vorbi cu voce sonoră:

— Cînd ne strecurăm în sate și orașe, trebuie să ne ascundem obîrșia și să ne amestecăm cu locuitorii din grabene și albii. Nu purtăm arme, căci cristaiul e sfînt. Dar tu, femeie, cunoști tainele de luptă. Pînă astăzi noi le știam doar din auzite și mulți nu credeau că există, dar nimeni nu poate să pună la-ndoială ce vede cu ochii săi. Ai biruit un fremen înarmat. Iar *arma* pe care-ai folosit-o tu e-o armă pe care n-o poate descoperi nimeni.

Un murmur vag veni din bazin, unde vorbele lui Stilgar își atinseseră ținta.

— Și dacă mă-nvoiesc să vă învăț și pe voi… tainele?

— Îți promit tot ajutorul. Și ție, și fiului tău.

— Ce garanție avem că-ți vei respecta făgăduiala?

Vocea lui Stilgar își pierdu o parte din tonul măsurat, lăsînd să răzbată o notă mohorîtă:

— Pe-aici, femeie, n-avem hîrțoage de-ncheiat contracte. Noi nu făgăduim seara ca s-avem ce călca în picioare dimineața. La noi, singurul contract e cuvîntul omului. Între mine și oamenii al căror conducător sînt, singurul legămînt este cuvîntul meu. Învață-ne tainele și veți putea rămîne cu noi cît timp veți vrea. Apa voastră se va uni cu apa noastră.

— Poți să vorbești în numele tuturor fremenilor? întrebă Jessica.

— Cu timpul, poate. Deocamdată doar fratele meu, Liet, vorbește pentru toți fremenii. În ceea ce mă privește, nu vă pot promite decît cel mai desăvîrșit secret. Ai mei nu vor vorbi în nici un alt sietch despre voi. Harkonnenii au recucerit Dune cu forța armelor și Ducele vostru e mort. Despre voi se crede c-ați murit, uciși de-o Maică Furtună. Nici un vînător nu umblă după prăzi moarte.

Există, într-adevăr, o doză de siguranță, gîndi Jessica. *Dar oamenii aceștia au un sistem bun de comunicații și pot transmite oricînd un mesaj*.

— Mi se pare că s-a oferit o recompensă pentru capturarea noastră, spuse.

Stilgar nu răspunse imediat, iar Jessica, simțindu-i freamătul mușchilor în mîinile ei încleștate, avu impresia că vede vîrtejul gîndurilor din mintea fremenului.

În cele din urmă, acesta zise:

— Îți mai spun încă o dată: fac legămînt din legămîntul tribului. Ai mei au înțeles acum ce însemnați pentru noi. Ce ne-ar putea oferi Harkonnenii? Libertatea? Ha! Nu, voi sînteți taqwa[155]. Prin voi vom dobîndi mai mult decît ne-ar aduce toată mirodenia din silozurile Harkonnenilor.

— Dacă-i așa, atunci am să vă învăț felul meu de luptă, rosti Jessica și sesiză intensitatea inconștient rituală a propriilor ei cuvinte.

— Bine. Și-acum, dă-mi drumul.

— Fie, se învoi Jessica. Își desprinse mîinile, se ridică în picioare, în văzul cetei din bazin. *E un test-mashad*[156], gîndi ea. *Dar Paul trebuie să afle adevărul despre oamenii aceștia, chiar și cu prețul vieții mele*.

În tăcerea care urmă, Paul se furișă încă un pas înainte, ca să vadă mai bine locul în care se afla mama sa. În aceeași clipă, auzi deasupra lui, în crevasă, o răsuflare agitată, iute și înăbușită. Desluși cu coada ochiului conturul vag al unei umbre care se profila pe cerul înstelat.

De jos, răsună vocea lui Stilgar:

— Hei, tu de colo, sus! Lasă băiatul! O să coboare el singur, imediat!

Un glas de băiețel, sau de fată, răspunse din bezna crevasei:

— Dar, Stil, trebuie să fie pe-aici pe…

— Am spus să-l lași în pace, Chani! Pui de șopîrlă ce ești!

Deasupra lui Paul se auzi o înjurătură înfundată, apoi un mormăit:

— Pui de șopîrlă… *eu*!

Dar umbra dispăru.

Paul își strămută atenția către bazin. Stilgar era o pată cenușie, alături de mama sa.

— Veniți încoace cu toții! strigă Stilgar. Se întoarse spre Jessica. Acum e rîndul tău să ne spui ce garanție avem *noi* că-ți vei respecta făgăduiala. Tu ești cea obișnuită cu hîrțoage și contracte garnisite cu vorbe goale și alte asemenea…

— Nici noi, cele din Bene Gesserit, nu ne călcăm niciodată jurămîntul, rosti Jessica.

Vorbele ei fură urmate de o tăcere încordată, apoi de un murmur de voci: „O vrăjitoare Bene Gesserit!”

Paul își scoase din cingătoare arma capturată, ochi silueta întunecată a lui Stilgar, dar fremenul și tovarășii săi rămaseră nemișcați, fixînd-o pe Jessica.

— Se împlinește legenda, rosti o voce.

— Am auzit că și shadouta Mapes a spus același lucru despre voi, zise

Stilgar. Dar o afirmație gravă, ca asta, trebuie verificată. Dacă ești femeia Bene Gesserit despre al cărei fiu legenda spune că ne va arăta calea spre paradis…

Tăcu, dădu din umeri.

Jessica oftă ușurată, gîndind: *Așadar, Missionaria Protectiva a reușit să instaleze și supape de siguranță religioase în fundul acesta de iad. Foarte bine… Le vom folosi, de vreme ce există.* Spuse cu voce răsunătoare:

— Prezicătoarea care v-a transmis legenda a rostit prorocirea sub pecetea karamei și-a ijazului[157] – miracolul și imuabilitatea profeției… Știu asta. Așteptați un semn!

Stilgar își semeți capul în lumina lunii.

— N-avem timp de pierdut cu ritualuri, rosti el cu voce surdă.

Brusc, Jessica își aminti de-o hartă pe care Leto i-o arătase cînd discutaseră despre eventualele trasee de salvare în caz de primejdie. Cît de mult timp părea să fi trecut de-atunci! Pe harta aceea, lîngă un loc numit „Sietch Tabr", văzuse însemnat numele „Stilgar".

— Poate c-o să avem timp cînd vom ajunge la Sietch Tabr, spuse ea.

Văzu tresărirea lui Stilgar și gîndi: *Noroc că nu-i trece prin cap ce mijloace folosim*! *Iscusită trebuie să fi fost sora aceea Bene Gesserit din Missionaria Protectiva*! *Fremenii sînt perfect pregătiți să creadă în noi.*

Stilgar se foi stingherit și murmură:

— Trebuie să plecăm.

Ea își înclină scurt capul, dîndu-i de înțeles că aveau să plece numai cu încuviințarea ei.

Stilgar își ridică ochii spre stînci, privind aproape drept către pragul pe care se ghemuise Paul.

— Băiete! Poți să cobori. Se întoarse către Jessica și adăugă pe un ton de scuză: E de necrezut cît zgomot a putut să facă fiul tău cînd s-a cățărat pe stînci. Mai are multe de învățat ca să nu ne primejduiască tuturor viața… Dar e încă tînăr.

— Nici nu mă îndoiesc că avem multe de învățat unii de la alții, replică Jessica. Pînă una-alta, însă, n-ar strica să vezi ce-i cu tovarășul tău din stînga. Cred că fiul meu cel zgomotos l-a cam bruscat cînd i-a luat arma.

Stilgar își întoarse repede capul și mișcarea făcu să-i fluture gluga.

— Unde?

— În spatele tufelor, răspunse Jessica.

Îi indică locul cu mîna.

Stilgar gesticulă către doi dintre oamenii săi:

— Controlați. Își privi repede tovarășii, identificîndu-i, apoi spuse: Lipsește Jamis. Vasăzică băiatul cunoaște și el tainele…

— Poate-ai să bagi de seamă și că fiul meu nu s-a clintit din locul în care se află, observă Jessica.

Cei doi oameni trimiși de Stilgar își făcură apariția susținîndu-l pe un al treilea, care se poticnea icnind între ei. Stilgar le aruncă o privire, apoi se întoarse iarăși spre Jessica.

— Cu alte cuvinte, băiatul n-ascultă decît de tine, nu?

— Paul! strigă Jessica. Poți să cobori acum.

Paul se ridică în picioare, ieși în lumina lunii, vîrînd arma fremenă în cingătoare. Cînd se întoarse, în fața lui se ivi dintre stînci o umbră.

Razele lunii și reflexul lor palid în piatra cenușie îi dezvăluiră o siluetă scundă, în mantie fremenă, o față umbrită care-l fixa pe sub streașina glugii și gura unei arme lans-proiectil ațintită spre el, dintr-un fald al mantiei.

— Sînt Chani, fiica lui Liet.

Glasul era cîntat, aproape vesel.

— Nu te-aș fi lăsat să-i faci rău vreunuia dintre tovarășii mei, adăugă ea.

Paul înghiți în sec. Făptura păși în lumină. Paul văzu un chip ca de spiriduș, cu ochii semănînd cu doi sîmburi negri. Privi înlemnit fața cunoscută, trăsăturile întrezărite în multe dintre primele viziuni prestiente. Își aminti bravada mînioasă cu care descrisese odată această față-din-vis spunîndu-i Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam: „O voi cunoaște."

Acum vedea aievea fața aceea, dar în împrejurări pe care nu le visase niciodată.

— Ai fost la fel de zgomotos ca Shai-hulud cînd se mînie, spuse fata. Și ai urcat pe unde era mai greu. Vino după mine. O să-ți arăt pe unde se poate coborî mai ușor și mai iute.

Paul ieși din crevasă și se strădui să urmeze volbura mantiei ei, pășind anevoie pe terenul frămîntat. Fata sărea ca o gazelă, dansînd pe muchiile stîncilor. Paul simți cum îi năvălește sîngele în obraji; se bucură că era întuneric.

Fata aceasta! Era ca o atingere a destinului. Avu senzația că un val năvalnic îl înalță deodată, umplîndu-i sufletul de înflăcărare, îmbărbătîndu-l.

După cîteva clipe, ajunseră la fremenii de pe solul bazinului.

Jessica îi zîmbi vag lui Paul, dar i se adresă lui Stilgar:

— Va fi un bun schimb de experiență. Sper că tu și ai tăi nu ne purtați pică pentru că am acționat violent… A fost… necesar. Erați pe cale să… faceți o greșeală.

— Salvarea de la greșeală e dar din rai, rosti Stilgar. Își duse mîna stîngă la buze, trase cu cealaltă arma din cingătoarea lui Paul, o azvîrli unuia dintre tovarășii săi și adăugă: Vei avea propriul tău pistol maula[158], băiete, cînd o să-l meriți.

Paul vru să vorbească, dar șovăi, amintindu-și una din învățăturile mamei sale: „Orice început e un moment delicat."

— Fiul meu are toate armele care-i trebuie, spuse Jessica. Îl fixă cu privirea pe Stilgar, obligîndu-l să se gîndească la felul cum capturase Paul pistolul.

Stilgar trase cu coada ochiului către cel pe care îl doborîse Paul. Omul, Jamis, stătea retras, cu capul plecat, răsuflînd greu.

— Ești o femeie dificilă, zise Stilgar. Își întinse mîna spre unul din fremeni și pocni din degete. Kushti bakka te.

Iar în chakobsa, gîndi Jessica.

Omul așeză în palma lui Stilgar două bucăți pătrate de pînză subțire. Stilgar le trecu printre degete, legă una din ele în jurul gîtului Jessicăi, pe sub glugă, și o prinse pe cealaltă, în același fel, la gîtul lui Paul.

— Acum purtați la gît batista bakkăi, spuse el. Dacă va trebui să ne despărțim, acesta va fi semnul de recunoaștere că faceți parte din sietchul lui Stilgar. Despre arme, vom vorbi altă dată.

Se întoarse către grupul alor săi, inspectă oamenii rînd pe rînd, făcîndu-i semn unuia să ia fremkitul lui Paul.

Bakka[159], gîndi Jessica, recunoscînd termenul religios. *Bakka – bocitoarea*. Înțelese că batista era simbolul care-i unea pe toți membrii tribului. *De ce-i leagă semnul plîngerii*? se întrebă.

Stilgar se apropie de fata care îl tulburase pe Paul și spuse:

— Chani, ia-l pe copilul-bărbat sub aripa ta. Vezi să nu aibă necazuri.

— Vino, copile-bărbat.

Ascunzîndu-și revolta din glas, Paul zise:

— Mă cheamă Paul. Fă bine și…

— Îți vom da noi nume, pui de om, îl întrerupse Stilgar. La mihna[160], după ce vei fi trecut încercarea aql[161].

Încercarea rațiunii, traduse în gînd Jessica. Necesitatea imperioasă a demonstrării superiorității lui Paul prima asupra oricărui alt considerent. Spuse cu voce tăioasă:

— Fiul meu a fost supus încercării cu gom jabbarul!

Își dădu seama, după tăcerea care se lăsă dintr-odată că vorbele ei răscoliseră inimile fremenilor.

— Sînt multe lucruri pe care nu le știm unii despre alții, murmură Stilgar. Dar zăbovim prea mult. Să nu ne găsească soarele zilei afară. Se apropie de omul pe care îl doborîse Paul și-l întrebă: Jamis, poți să umbli?

Bărbatul scoase un mîrîit, apoi răspunse:

— M-a luat prin surprindere. A fost un accident. Pot să merg.

— Dar fără alte accidente, rosti Stilgar. Răspunzi împreună cu Chani de securitatea băiatului, Jamis. Și el, și femeia sînt sub protecția mea.

Jessica se uită lung la cel numit Jamis. A lui fusese vocea care se sfădise cu Stilgar, din beznă. A lui fusese vocea care sunase a moarte. Iar Stilgar găsise de cuviință să-l numească tocmai pe acest Jamis ca să întărească protecția lui Paul.

Stilgar aruncă o privire scrutătoare asupra grupului său, apoi desemnă cu un gest doi dintre oameni:

— Larus și Farrukh, vă ocupați de ștergerea urmelor. Aveți grijă să nu rămînă niciuna. Atenție sporită! Avem cu noi doi oameni neinstruiți. Se întoarse, își ridică mîna, indică peretele opus al bazinului și ordonă: În șir cîte unul, cu flancuri, porniți! Trebuie să ajungem la Peștera de pe Culme înaintea sorilor.

Jessica porni alături de Stilgar, numărînd capetele. Erau patruzeci și doi, cu ea și cu Paul. Și gîndi: *Se deplasează ca un detașament militar… Pînă și fata Chani.*

Paul intrase în șir în spatele lui Chani. Își alungase gîndurile negre pe care și le făcuse pentru faptul că se lăsase surprins de fată. În clipa aceasta, nu mai avea în minte decît ecoul mementoului din cuvintele tăioase rostite de mama sa: „Fiul meu a fost supus încercării cu gom jabbarul!” Simți furnicături în mîna care nu uitase durerea.

— Uită-te pe unde mergi, șuieră Chani. Nu mai atinge tufele. O singură ață agățată e de-ajuns ca să ne trădeze trecerea.

Paul înghiți în sec, apoi dădu din cap.

Jessica asculta zgomotul cetei. Nu auzea decît propriii ei pași și pe cei ai lui Paul. Era uluită de felul în care se deplasau fremenii. Patruzeci de oameni traversau bazinul fără vreun alt zgomot decît sunetele naturale ale acestui loc… Ca niște feluci fantomatice… Mergeau spre Sietch Tabr – sietchul lui Stilgar.

Se gîndi la cuvîntul acela: sietch. Era un cuvînt chakobsa, păstrat neschimbat de cine știe cîte secole, din străvechiul grai de luptă. *Sietch*: *un loc de adunare în caz de primejdie*. Abia acum, după ce momentul de tensiune al contactului cu fremenii trecuse, întrevedea profundele implicații ale cuvîntului și ale limbajului.

— Înaintăm bine, spuse Stilgar. Cu voia lui Shai-hulud, o să ajungem la Peștera de pe Culme înainte de a se crăpa de ziuă.

Jessica încuviință cu o mișcare a capului, dozîndu-și efortul, simțind apăsarea nemiloasă a oboselii, pe care o ținea încă în frîu grație voinței… și, recunoscu, grație unui elan nou. Își concentră gîndurile la semnificația cetei acesteia, la ceea ce dezvăluiau acești oameni despre cultura fremenă.

Toți pînă la unul, gîndi ea. *O întreagă civilizație educată, formată în spiritul disciplinei militare. Ce poate fi mai de preț pentru un Duce proscris*?

---

[147] JINNI: spirite malefice, în mitologia fremenă.

[148] WALI: tînăr fremen, netrecut încă prin încercările de admitere în rîndul bărbaților.

[149] FAI: tributul în apă. Principala formă de impozit pe Arrakis.

[150] CIELAGO: specie mutantă de chiropteră arrakiană, adaptată pentru transmiterea de mesaje prin distrans.

[151] ILM: teologie. Știința tradiției religioase și, în același timp, una dintre sursele semilegendare ale credinței Nomazilor Zensunniți.
FIQH: cunoaștere, lege religioasă. Una dintre sursele semilegendare ale religiei Nomazilor Zensunniți.

[152] DISTRANS: aparat utilizat pentru producerea de amprente neurale temporare în sistemul nervos al chiropterelor sau păsărilor. Un mesaj poate fi astfel integrat țipătului natural al vietății și poate fi descifrat din unda purtătoare prin intermediul altui distrans.

[153] OCHI DE IBAD: denumirea idiomatică dată de fremeni efectului caracteristic al regimului alimentar pe bază de mirodenie, care colorează în albastru-închis albul și irisul globului ocular. Indiciul „obișnuinței" față de mirodenie.

[154] ISTISLAH: lege pentru binele obștesc. Invocată, de obicei, pentru a anunța o obligație brutală.

[155] TAQWA: ad litteram: „prețul libertății." Ceva deosebit de prețios. Ceea ce o zeitate pretinde de la un muritor (și teama suscitată de această pretenție).

[156] TEST-MASHAD: încercare de care depinde onoarea (concepută ca entitate spirituală).

[157] KARAMA: miracol. Acțiune a lumii spirituale.
IJAZ: profeție care, prin însăși natura ei, nu poate fi negată; profeție imuabilă.

[158] PISTOL MAULA: armă cu arc, pentru lansarea de mici săgeți otrăvite. Bătaia: aproximativ 40 m.

[159] BAKKA: în legendele fremene, bocitoarea care îi jelește pe toți oamenii.

[160] MIHNA: perioadă a anului arrakian în care sînt supuși la încercări tinerii fremeni care doresc să fie admiși în rîndul bărbaților.

[161] AQL: încercarea rațiunii. La origine, cele „Șapte întrebări mistice", care încep cu: „Cine gîndește?"

Dorești versiunea completă?
Trimite-mi un mesaj la:
blu.duaine@protonmail.com

Menționează **TITLUL** și **FORMATUL** dorit
(pdf / epub / mobi / azw3)

După ce primești răspuns,
folosește linkul de mai jos.

Formatele electronice dorite
vor avea coduri unice de identificare
inserate în metadata.

APRECIEZ SUPORTUL TĂU!

Harta Arrakisului

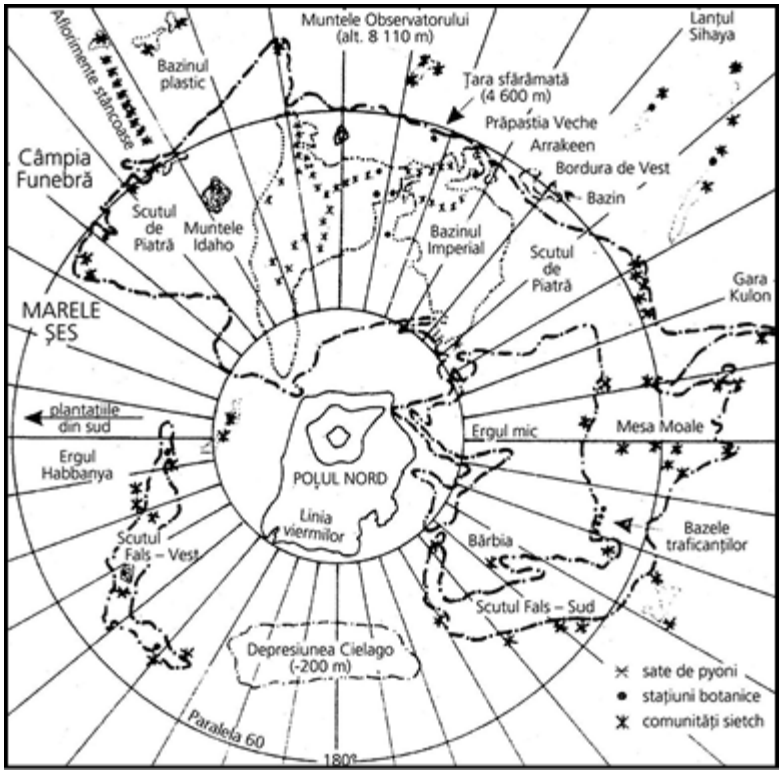

Observații Cartografice

Bază pentru determinarea altitudinii: Bledul Mare.

Bază pentru longitudine: meridianul care traversează Muntele Observatorului.

Bledul Mare: vast deșert plat, deosebit de zonele cu dune care formează ergurile. Deșertul se întinde între circa 60° latitudine nordică și 70° latitudine sudică. În cea mai mare parte, este alcătuit din nisip și rocă, cu rare aflorimente din stratul de bază.

Bordura de Vest: escarpament înalt (4600 m) deasupra Scutului de Piatră, lîngă Arrakis.

Carthag: la aproximativ 200 km nord-est de Arrakeen.

Cîmpia Funebră: erg deschis.

Dolina polară: 500 m sub nivelul Bledului.

Falia Roșie: 1582 m sub nivelul Bledului.

Linia viermilor: indică limita septentrională a pătrunderii viermilor. (Factorul determinant nu este temperatura, ci umiditatea.)

Marele Șes: depresiune deschisă, din erguri și stînci, la 100 m deasupra nivelului Bledului. În Marele Șes se află cuveta salină pe care a descoperit-o Pardot Kynes (tatăl lui Liet-Kynes). Între Sietch Tabr și comunitățile sietch indicate spre sud, aflorimentele stîncoase ajung pînă la 200 m altitudine.

Pasul Harg: gorganul în care se află craniul Ducelui Leto domină această trecătoare.

Pasul Vînturilor: înconjurat de pereți înalți de piatră, se deschide înspre satele din doline.

Plantațiile din sud: nu apar pe această hartă. sînt situate la aproximativ 40° latitudine sudică.

Prăpastia Veche: crevasă adîncă de 2240 m, în peretele Scutului de Piatră, lîngă Arrakeen. A dispărut în urma exploziei atomice ordonate de Paul Muad'Dib.

Anexa **I**

Dincolo de un punct critic dintr-un spațiu finit, libertatea descrește proporțional cu creșterea numărului. Acest lucru este la fel de adevărat pentru ființele umane din spațiul finit al unui ecosistem planetar, ca și pentru moleculele unui gaz închis într-un recipient etanș. În ceea ce îi privește pe oameni, întrebarea este nu cîți pot supraviețui în cadrul sistemului, ci ce fel de existență va fi posibilă pentru cei ce vor supraviețui.

Pardot Kynes, Primul Planetolog al Arrakisului

Impresia pe care o produce de obicei Arrakisul asupra oricărui nou-venit este aceea a unui ținut de o pustietate absolută. Străinul își închipuie imediat că aici nimic nu poate viețui sau crește sub cerul liber, că lumea aceasta este adevăratul deșert, care nu a cunoscut și nici nu va cunoaște vreodată fertilitatea.

Pentru Pardot Kynes, planeta nu era decît o formă de energie, o mașină pusă în mișcare de soarele ei. Erau necesare doar cîteva ajustări pentru a o adapta nevoilor omului și, imediat, s-a gîndit la populația umană care se deplasa liber pe suprafața Arrakisului: fremenii. Ce provocare! Și ce unealtă! Fremenii reprezentau o forță ecologică și geologică cu un potențial aproape nelimitat.

În multe privințe, Pardot Kynes era un om simplu și direct. Trebuia să scape de restricțiile impuse de Harkonneni? Nimic mai simplu. S-a căsătorit cu o femeie fremenă. Iar după ce i-a dăruit un fiu fremen, Liet-Kynes, a început să-i inoculeze acestuia, precum și celorlalți copii fremeni, „știința de carte" a ecologiei, creînd de la bun început un limbaj nou de simboluri, menit să înarmeze mintea spre a manipula un întreg peisaj, clima sa, mecanismul anotimpurilor, un limbaj care respingea orice idee de forță în favoarea unei conștiințe clare a *ordinii*.

„Pe orice planetă prielnică omului", spunea Kynes, „există o frumusețe internă creată de mișcare și echilibru. Această frumusețe generează un efect dinamic stabilizator, esențial oricărei forme de viață. Scopul său este simplu: menținerea și producerea de structuri coordonate, din ce în ce mai diversificate. Viața sporește capacitatea oricărui sistem închis de a întreține viața. Viața, în totalitatea ei, se află în slujba vieții. Hrana necesară îi este furnizată vieții *de către* viață, în forme din ce în ce mai bogate, pe măsură ce crește diversitatea vieții. Întregul peisaj se trezește la viață, se stabilesc relații, apar interacțiuni."

Așa vorbea Pardot Kynes în clasele din sietchuri.

Dar, înainte de a ajunge la cursuri, trebuise să-i convingă pe fremeni. Ca să înțelegeți cum a reușit lucrul acesta, trebuie să înțelegeți, mai întîi, enorma onestitate și inocența cu care aborda orice problemă. Nu era naiv, dar nu își îngăduia nici un fel de distracție.

Într-o după-amiază toridă, pe cînd explora peisajul arrakian la bordul

unui vehicul de suprafață monoloc, fu martorul unei scene de o deplorabilă banalitate. Șase mercenari Harkonneni, echipați cu scuturi și înarmați pînă-n dinți, încercuiseră trei tineri fremeni pe platoul din spatele Scutului de Piatră, în apropierea satului Sacul Vînturilor. Kynes crezu mai întîi că nu era vorba decît de o simplă ciomăgeală, apoi își dădu seama că Harkonnenii intenționau să-i masacreze pe fremeni. În acel moment, unul dintre tineri zăcea deja la pămînt, cu o arteră secționată, iar doi mercenari fuseseră scoși din luptă, dar tot rămîneau patru oameni înarmați împotriva a doi copilandri.

Kynes nu era curajos. Nu era decît onest și precaut. Harkonnenii măcelăreau fremeni. Distrugeau uneltele cu care el avea intenția să refacă planeta! Își activă scutul, se năpusti în mijlocul încăierării și răpuse cu șișul doi dintre Harkonneni, mai înainte ca aceștia să-și fi dat seama că se află cineva în spatele lor. Evită lovitura de sabie a celui de-al treilea, îi reteză beregata cu un *entretisser* impecabil și îl lăsă pe al patrulea în seama celor doi adolescenți fremeni pentru a-i da primul ajutor rănitului care sîngera în nisip. Și reuși să-l readucă la viață… în momentul în care ultimul Harkonnen își dădea duhul.

Drept care tinerii fremeni se pomeniră într-o mare încurcătură. Ce să facă cu Kynes? Bineînțeles, știau cine e. Nici o persoană nu sosea pe Arrakis fără ca un dosar bine documentat să nu ajungă, pe o cale sau alta, în mîinile fremenilor. Îl cunoșteau pe Kynes: era slujitorul Împăratului.

Dar ucisese Harkonneni!

Niște adulți ar fi dat, fără îndoială, din umeri și, cu oarecare regret, i-ar fi adăugat cadavrul la cele șase care zăceau deja pe nisip. Dar acești fremeni erau tineri fără experiență și tot ce pricepeau era că îi datorau viața acestui slujitor imperial.

Două zile mai tîrziu, Kynes se pomeni într-unul din sietchurile care dominau Pasul Vînturilor. Pentru el, treaba asta era naturală. Se apucă să le vorbească fremenilor despre apă, despre fixarea dunelor cu covoare de iarbă, despre plantații de curmali, despre canale de irigație străbătînd liber deșertul. Vorbea, vorbea, vorbea întruna.

Și habar n-avea de discuțiile încinse al căror obiect era soarta sa. Ce-i de făcut cu nebunul ăsta? Cunoaște acum poziția unuia dintre cele mai importante sietchuri. Ce-i de făcut? Și ce să pricepi din vorbele lui, din trăncăneala smintită despre preschimbarea Arrakisului într-un paradis? Vorbărie și-atîta tot! Știe prea mult. Dar a ucis Harkonneni! Cum o să-i plătim povara de apă[1]? De cînd datorăm noi ceva Imperiului? A ucis Harkonneni. Ei și? Oricine poate ucide Harkonneni. Și eu am ucis.

Dar ceea ce spune el despre fertilizarea Arrakisului?

Prostii! De unde apă?

El zice că este! Și a *salvat* trei de-ai noștri.

A salvat trei mucoși nerozi, care s-au aruncat singuri în cuțitele Harkonnenilor! Și le-a văzut cristaiele!

Decizia fu cunoscută cu mult înainte de a fi fost rostită. Taul unui sietch le dictează membrilor săi conduita, inclusiv obligațiile cele mai brutale. Pentru îndeplinirea deciziei fu numit un luptător încercat, căruia i se încredință cuțitul sacru. Doi acvari îl însoțiră spre a recupera apa trupului. Obligație brutală.

E îndoielnic ca Pardot Kynes să fi băgat de seamă prezența presupusului călău. În clipa aceea, era ocupat. Perora unui grup, care se adunase în jurul lui, la o distanță precaută. Vorbea plimbîndu-se de colo-colo, gesticulînd. Apă în aer

liber, spunea el. Ieșiri în deșert fără distrai! Apă potabilă acumulată în iazuri! Livezi de portyguli!

Cel cu cuțitul îi aținu calea.

„Fă-mi loc”, îi spuse Kynes și continuă să vorbească despre capcane de vînt secrete. Trecu mai departe, oferindu-și spatele loviturii rituale.

Nu se poate ști ce anume s-a petrecut în momentul acela în mintea presupusului gîde. L-a ascultat brusc pe Kynes și l-a crezut? Cine știe?… Dar ceea ce a făcut a rămas de pomină. Îl chema Uliet *Vîrstnicul*. Uliet a înaintat trei pași și s-a prăbușit deliberat în lama propriului său cuțit. Astfel i-a „făcut loc” lui Kynes. Sinucidere? Unii pretind că l-a călăuzit Shai-hulud.

Așa se nasc prevestirile!

Din clipa aceea, Kynes nu a mai trebuit decît să arate cu mîna și să rostească: „Mergeți acolo!” și ei se duceau. Triburi întregi, de pretutindeni. Mureau bărbați, mureau femei, mureau copii. Dar se duceau.

Kynes își reluă corvezile imperiale, întorcîndu-se la stațiunile biologice experimentale. Și, curînd, printre membrii personalului acestor stațiuni își făcură apariția fremeni. Apoi fremenii își dădură seama că erau pe cale de a se infiltra în „sistem”, o posibilitate pe care nu o luaseră niciodată în considerare. O serie de unelte și utilaje provenind din stațiuni ajunseră în sietchuri… în special radiatoarele, cu ajutorul cărora erau săpate bazinele colectoare și capcanele de vînt de sub suprafața deșertului.

Pe fundul bazinelor începu să se adune apă.

Fremenii pricepură că Pardot Kynes nu era complet nebun, ci exact atît de nebun cît trebuie să fie un sfînt. Era un umma[2], făcea parte din confreria profeților. Iar spiritul lui Uliet fu avansat la rangul de sadus[3] și inclus printre judecătorii divini.

Kynes, simplul, ambițiosul Kynes, știa că o muncă de cercetare organizată la niveluri înalte e hărăzită să nu producă niciodată nimic nou. Alcătui, așadar, mici unități experimentale, care făceau schimburi reciproce de informații pentru a realiza cît mai rapid efectul Tansley și lăsă fiecărui grup libertatea de a-și găsi propria cale. Trebuiau să acumuleze milioane de fapte mărunte și de aceea organiza numai teste izolate și sumare, menite să scoată în evidență dificultățile.

Se prelevară probe de carotaj de pe cuprinsul întregului bled[4]. Se trasară diagrame ale îndelungatelor cicluri meteorologice care alcătuiau clima. Kynes descoperi că în centura lată, cuprinsă între 70 de grade latitudine nordică și sudică, temperaturile oscilau de mii de ani între 254 și 332 de grade (absolute) și că zona aceasta poseda lungi anotimpuri de germinație, în cursul cărora temperaturile variau de la 284 la 302 grade absolute: domeniul de „aur” pentru dezvoltarea formelor de viață terestre… de îndată ce aveau să rezolve problema apei.

Cînd o vom rezolva? întrebară atunci fremenii. Cînd vom vedea Arrakisul preschimbîndu-se într-un paradis?

Și ca un dascăl răspunzînd unui copil care întreabă cît fac doi și cu doi, Kynes le spuse: „Peste trei sute sau cinci sute de ani.”

Un popor inferior ar fi reacționat cu un geamăt de disperare. Dar fremenii învățaseră răbdarea de la oameni cu bice în mîini. Transformarea avea să dureze ceva mai mult timp decît se așteptaseră, dar erau încredințați cu toții că ziua binecuvîntată avea să vină. Își strînseră, deci, cingătorile și se întoarseră la treabă. Dezamăgirea făcuse perspectiva paradisului parcă și mai reală.

Problema capitală a Arrakisului nu era atît apa, cît umiditatea. Animalele de casă erau aproape necunoscute, iar cele domestice rare. Unii traficanți foloseau ca animal de povară kulonul[5], măgarul domesticit al deșertului, dar prețul apei era prohibitiv, chiar dacă se reușea echiparea animalelor cu distraie speciale.

Kynes se gîndi să construiască mari instalații de reducere care să sintetizeze apa din hidrogenul și oxigenul prezente în roca nativă, dar costul energiei ar fi fost prea ridicat. Calotele polare, în ciuda falsei impresii de bogăție în apă pe care o inspirau pyonilor, erau cu totul neîndestulătoare pentru proiectul său… Și-apoi, începuse deja să bănuiască unde ar fi trebuit să se găsească apa. La altitudinile medii și în unele vînturi, cantitatea de umiditate creștea simțitor. Și mai era și acel prim indiciu pe care i-l furnizase compoziția echilibrată a atmosferei: 23% oxigen, 75,4% azot și 0,023% bioxid de carbon, plus gazele nobile care formau restul.

Exista o plantă locală, extrem de rară, o rădăcinoasă care creștea în zona nordică temperată, la altitudini de peste 2500 de metri. Un tubercul de doi metri lungime producea o jumătate de litru de apă. Și mai erau și plantele de deșert terraforme, dintre care unele, cele mai rezistente, se dezvoltau viguros dacă erau plantate în depresiuni și dotate cu decantoare de rouă.

Apoi, Kynes descoperi cuveta salină.

Topterul său fu surprins de o furtună în timp ce zbura către una dintre stațiunile mai îndepărtate de la marginea bledului și se abătu de la ruta obișnuită. După trecerea furtunii, văzu cuveta: o uriașă depresiune ovală, cu diametrul mare de peste trei sute de kilometri, o întindere albă și scînteietoare, în plin deșert. Kynes coborî, își trecu degetele peste suprafața măturată de furtună și le duse la buze.

Sare.

Acum, era sigur.

Pe Arrakis existase apă la suprafață… Cîndva. Se hotărî să reexamineze problema puțurilor seci, în care cîteva picături de apă apăruseră și pieriseră, pentru a nu se mai ivi niciodată.

Kynes își puse la lucru proaspăt calificații limnologi fremeni. Indiciu de bază: fragmentele de materie organică, găsite uneori în masa de mirodenie, în urma unei erupții. Basmele folclorului fremen le atribuiseră dintotdeauna unui imaginar „păstrăv al nisipurilor”. Pe măsură ce se descoperiră noi dovezi, se contură o nouă explicație în legătură cu proveniența enigmaticelor fragmente, era vorba de o creatură care „înota” în adîncul nisipurilor și care bloca apa în pungi fertile, situate în straturile inferioare poroase ale solului, la temperaturi sub 280 de grade (absolute).

Milioane de asemenea „hoți de apă” își găseau moartea la fiecare erupție de mirodenie. O variație de numai cinci grade a temperaturii putea să-i ucidă. Puținii supraviețuitori intrau apoi într-o fază de cistohibernare, din care ieșeau, după șase ani, sub formă de mici viermi de nisip care nu depășeau lungimea de trei metri. Dintre aceștia, numai cîțiva scăpau de frații lor mai mari și de pungile de apă ale premirodeniei, reușind să ajungă la maturitate, sub forma giganticului Shai-hulud. (Pentru Shai-hulud apa e o otravă, așa cum aflaseră mai demult fremenii, înecînd cîte unul din rarii „viermi pitici” capturați în Ergul Mic, pentru a produce narcoticul stimulator al percepției pe care îl numeau Apa Vieții. „Viermele pitic” este o varietate primitivă de Shai-hulud, a cărui lungime nu

depășește niciodată nouă metri.)

Aveau acum întregul ciclu: de la micul făuritor la masa de premirodenie; de la micul făuritor la Shai-hulud; Shai-hulud dispersînd mirodenia din care se hrăneau făpturile microscopice numite „planctonul nisipurilor"; planctonul nisipurilor, hrana lui Shai-hulud, crescînd, îngropîndu-se, transformîndu-se în mulțimea micilor făuritori.

Kynes și oamenii săi își strămutară, deci, atenția de la aceste mari relații, concentrîndu-se asupra microecologiei. În primul rînd, clima. Suprafața nisipului atingea deseori temperaturi de 344 pînă la 350 de grade (absolute). La o jumătate de metru sub suprafață, temperatura scădea cu 55 de grade; la o jumătate de metru deasupra solului, scădea cu 25 de grade. Frunzele sau umbra puteau să determine o scădere cu încă 18 grade. Apoi, substanțele nutritive. Nisipul Arrakisului este, în cea mai mare parte, produsul digestiei viermilor; praful (adevărata problemă omniprezentă) este produs de constanta unduire a suprafeței, mișcarea de „saltație" a nisipului. Versanții feriți de vînt ai dunelor sînt acoperiți cu un strat de nisip macrogranular. Versanții aflați în bătaia vîntului sînt bătătoriți și netezi. Dunele bătrîne sînt galbene (din cauza oxidării), dunele tinere au culoarea rocii de origine (de obicei, cenușii).

Versanții feriți de vînt ai dunelor bătrîne constituiră primele zone de plantații. Fremenii începură cu un ciclu de ierburi pentru soluri sărace, asemănătoare mușchiului de turbă, menite să se întrepătrundă, să împîslească și să fixeze dunele, privînd vîntul de arma sa cea mai puternică: grăunții mobili.

Primele zone pentru culturile de aclimatizare fură situate departe, în sud, la adăpost de patrulele Harkonnen. Formele mutante de ierburi neproductive fură plantate, mai întîi, pe versanții adăpostiți ai unui șir de dune situate pe direcția vînturilor dominante de vest. De îndată ce versanții feriți de vînt fură ancorați, versanții expuși se înălțară din ce în ce mai mult, iar suprafața acoperită cu iarbă, de pe partea cealaltă, se deplasă, extinzîndu-se în același ritm. În felul acesta luară naștere gigantice sifuri (dune lungi, cu creste sinuoase), a căror înălțime depășea 1500 de metri.

Cînd bariera de dune atinse o altitudine suficientă, versanții expuși vîntului fură plantați cu rogoz, o iarbă mai rezistentă. Fiecare structură, avînd baza de aproximativ șase ori mai mare decît înălțimea, fu ancorată – „fixată" – în felul acesta.

După aceea, se trecu la culturi de plante cu rădăcini mai adînci: pentru început, efemere (chenopode, spanac sălbatic, știr), pe urmă grozamă scoțiană, lupin, viță de eucalipt (varietatea adaptată ținuturilor nordice ale Caladanului), tamarisc pitic, pin mediteranean… în sfîrșit, adevăratele plante de deșert: cactusul-candelabru, saguaro și bis-naga, cactusul-butoi, iar acolo unde era posibil, salvia cămilei, iarba-ceapă, iarba de Gobi, lucerna sălbatică, verbina-de-nisip, primula-de-seară, livanul, scumpia, tufele de creozot.

Fremenii se îngrijiră apoi de viața animală indispensabilă, creaturi mărunte, care să răscolească și să aerisească solul: vulpea pitică, șoarecele marsupial, iepurele deșertului, broasca-țestoasă de nisip… și răpitoare, care să păstreze echilibrul: șoimul deșertului, bufnița pitică, vulturul și cucuveaua deșertului; insecte, care să pătrundă în nișele unde nu aveau acces viețuitoarele mai mari: scorpionul, miriapodul, păianjenul, viespea, musca viermilor… și liliacul deșertului, care să le supravegheze.

În cele din urmă, încercarea crucială: curmalii, bumbacul, cucurbitaceele,

arborii de cafea, plantele medicinale… peste două sute de soiuri vegetale alimentare, care trebuiau să fie testate și aclimatizate.

„Ceea ce nu înțelege cineva (care nu se pricepe deloc la ecologie) despre un ecosistem este tocmai faptul că-i vorba de un sistem", spunea Kynes. „Un sistem! Un sistem își menține o anumită stabilitate fluidă, care însă poate fi răsturnată de o singură greșeală, comisă într-o singură nișă. Un sistem posedă o anumită ordine, o anumită curgere de la un punct la altul. Dacă ceva zăgăzuiește această curgere, ordinea este distrusă. Cine ignoră ecologia nu va observa dezastrul decît cînd va fi prea tîrziu. Iată de ce funcția primordială a ecologiei este înțelegerea consecințelor."

Reușiseră sau nu să creeze un sistem?

Kynes și poporul său rămaseră în așteptare. Fremenii înțelegeau în sfîrșit ce însemna intervalul de cinci sute de ani pe care îl prezisese planetologul.

Într-o zi, de la plantațiile de palmieri sosi un raport:

La hotarul dintre deșert și plantații, planctonul nisipurilor este otrăvit de interacțiunea cu noile forme de viață. Motivul: incompatibilitatea proteinelor. Se formase un brîu larg de apă otrăvitoare, de care viețuitoarele arrakiene nu se puteau apropia. O zonă pustiită înconjura plantațiile, o zonă pe care nu o putea viola nici măcar Shai-hulud.

Kynes se deplasă personal la plantații, o călătorie de douăzeci de tobosari, într-un palanchin, ca un infirm sau ca o Cucernică Maică, pentru că nu încercase niciodată să devină călăreț al nisipurilor. Cercetă zona cu pricina – duhoarea se ridica pînă la ceruri – și se întoarse cu o veste măreață, un dar din partea Arrakisului.

Surplusul de sulf și azot transforma zona într-o răsadniță fertilă pentru formele de viață terestre. Plantațiile puteau fi extinse în voie!

„Se va scurta și intervalul?" vrură să știe fremenii.

Kynes reveni asupra formulelor sale planetare. Coeficienții afectați capcanelor eoliene deveniseră între timp destul de siguri. Își îngădui evaluări relativ precise în privința problemelor ecologice. O parte a covorului vegetal trebuia păstrată pentru menținerea dunelor; o altă parte trebuia rezervată producerii hranei pentru oameni și pentru animale; în sfîrșit, o altă parte trebuia să permită blocarea umidității în rețeaua de rădăcini și canalizarea apei înspre zonele învecinate, încă pîrjolite de soare. La ora aceea, fuseseră cartografiate toate zonele reci ale bledului. Kynes le introduse în formule. Pînă și Shai-hulud figura în diagrame. Existența lui era indispensabilă, căci fără el ar fi pierit bogăția naturală pe care o reprezenta mirodenia. Iar „uzina" din aparatul său digestiv, cu enormele sale concentrații de aldehide și de acizi, era o imensă sursă de oxigen. Un vierme mijlociu, de vreo 200 de metri lungime, elibera în atmosferă tot atîta oxigen cît zece kilometri pătrați de covor vegetal.

Trebui să includă în calcul și Ghilda. Cantitățile de mirodenie cu care o mituiau, ca să mențină spațiul din jurul Arrakisului ferit de sateliți meteorologici sau de ochi indiscreți, atinseseră deja proporții gigantice.

Nici fremenii nu puteau fi ignorați. Fremenii, cu capacitatea lor de vînt și cu răzlețele lor terenuri „agricole" din zonele mai bogate în apă; fremenii, cu noua lor conștiință ecologică și cu visul lor de a acoperi suprafețe vaste ale Arrakisului mai întîi cu prerii, apoi cu păduri.

Diagramele dădură o cifră. Kynes o comunică: trei la sută. Dacă reușeau să determine trei la sută din elementul vegetal al Arrakisului să participe la

formarea de compuși carbonici, aveau să obțină rîvnitul ciclu cu autoîntreținere.

„Dar cît va dura?" întrebară fremenii.

„A… cît? Vreo trei sute cincizeci de ani."

Așadar, ceea ce le spusese acest umma de la bun început rămînea valabil: nimeni din generația lor n-avea să vadă visul devenind realitate, și nici cei ce aveau să le urmeze vreme de opt generații… Dar ziua aceea avea să vină.

Continuară să muncească: construind, săpînd, educînd și învățînd copiii.

Pe vremea aceea, fiul său, Liet-Kynes, avea nouăsprezece ani și era un adevărat fremen, un călăreț al nisipurilor care omorîse peste o sută de Harkonneni. Autorizația imperială de succesiune, pe care bătrînul Kynes avusese grijă să o ceară din timp pentru fiul său, fu acordată fără probleme. Rigida structură de clasă a faufrelucilor își îndeplinea la fel de bine rolul și pe Arrakis. Fiul fusese educat și crescut ca să preia misiunea tatălui.

Calea era trasată, iar fremenii ecologi porniseră deja la drum. Liet-Kynes nu mai trebuia decît să-i supravegheze, să dea cîte un îndemn unde era necesar și să-i țină sub observație pe Harkonneni…

Pînă în ziua în care planeta sa se pomeni cu un Erou.

---

[1] POVARĂ DE APĂ: expresie fremenă desemnînd o obligație mortală.

[2] UMMA: membru al confreriei profeților. În Imperiu, termenul era folosit cu sens peiorativ, mai ales la adresa „sălbaticilor" fanatici cu presupuse puteri divinatorii.

[3] SADUS: judecător. În credința fremenă, sadușii sînt judecători divini.

[4] BLED: deșert cu suprafața plană (deșert-șes).

[5] KULON: măgar sălbatic, originar din stepele Terrei și aclimatizat pe Arrakis.

Anexa **II**

Religia Dunei

Așa cum știe astăzi orice școlar, înaintea venirii lui Muad'Dib fremenii de pe Arrakis practicau o religie a cărei origine era maometanismul Saari. S-au descoperit însă și importante împrumuturi din alte religii. Exemplul cel mai frecvent este Imnul Apei, preluat direct din Liturghierul Catolic Portocaliu și invocînd nori de ploaie pe care Arrakisul nu i-a cunoscut niciodată. Există însă similitudini și mai profunde între Kitab al-Ibarul fremenilor și învățăturile din biblie, Ilm și Fiqh.

Orice studiu comparativ al principalelor credințe religioase din Imperiu, pînă la apariția lui Muad'Dib, trebuie să pornească de la forțele primordiale care au stat la baza acestor credințe, și anume:

1. Adepții celor Paisprezece Înțelepți, a căror Carte Sfîntă era Biblia Catolică Portocalie și ale căror vederi sînt expuse în Comentarii și în celelalte

lucrări ale Comisiei Tălmăcitorilor Ecumenici (CTE)

2. Comunitatea Bene Gesserit, care nega că ar fi un ordin religios, dar care opera în spatele unui paravan aproape impenetrabil de ritualuri mistice și ale cărei metode de educare, simbolistică, organizare și programă școlară internă erau de natură esențialmente religioasă.

3. Clasa dominantă agnostică (inclusiv Ghilda), pentru care religia era un fel de teatru de marionete menit să distreze populația și să o mențină docilă și care era întru totul încredințată că toate fenomenele, chiar și cele religioase, puteau fi reduse la explicații mecaniciste.

4. Așa-numitele Învățături Ancestrale, care includeau preceptele prezervate de cele trei mari migrații islamice ale Nomazilor zensunniți[1], navacreștinismul de pe Chusuk, variantele buddislamice preponderente pe Lankiveil și Sikun, Cărțile Unificate Mahayana-Lankavatara, cultul Zen Hekiganshu de pe Delta Pavonia III, cultele Tawrah și Zabur Talmudic care supraviețuiau pe Salusa Secundus, atotpătrunzătorul rit Obeah, cultul Muadh Quran, cu ale sale pure Ilm și Finqh, practicat de populația rurală din orezăriile pundi de pe Caladan, formele de hinduism răspîndite pe cuprinsul întregului Univers, în sînul comunităților izolate ale pyonilor și, în sfîrșit, Jihadul Butlerian.

Există și o a cincea forță care a modelat credințele religioase, dar al cărei efect este atît de universal și de profund, încît trebuie enunțată separat.

Este vorba, desigur, despre călătoria spațială, care, în contextul oricărei discuții religioase, se impune a fi scrisă astfel:

CĂLĂTORIA SPAȚIALĂ!

În cursul celor o sută zece secole care au precedat Jihadul Butlerian, expansiunea umanității în spațiul cosmic și-a pus asupra religiei o pecete unică. La începuturile sale, călătoria spațială, deși larg răspîndită, a fost în bună măsură haotică, lentă și nesigură, efectuîndu-se, pînă la apariția monopolului Ghildei, printr-o sumedenie de metode improprii. Primele experiențe spațiale, despre care rămăseseră informații puține și profund alterate, au constituit stimuli irezistibili pentru speculațiile mistice.

Imediat, spațiul a conferit un sens și un farmec diferit concepției despre Facere. Diferența aceasta este perfect vizibilă în mișcările religioase cele mai importante din această perioadă. Esența tuturor religiilor, sentimentul de sacru au fost afectate de acea impresie de anarhie pe care o emană întunericul spațiului cosmic.

Era ca și cum Jupiter, în toate avatarurile sale, se retrăgea în bezna maternă pentru a fi înlocuit de o imanență femelă plină de ambiguitate și al cărei chip reflecta nenumărate terori.

Străvechile formule se întrepătrunseră, se încîlciră, încercînd să se adapteze noilor cuceriri și noilor simboluri heraldice. Fu o epocă de luptă între demoni-fiare, de o parte, și vechile rugăciuni și invocații, de alta.

Niciodată însă nu apăru o decizie clară.

Se spune că în decursul acestei perioade Geneza ar fi fost reinterpretată, iar cuvintele lui Dumnezeu ar fi fost răstălmăcite astfel:

„Fiți rodnici, și vă înmulțiți, și umpleți Universul, și-l stăpîniți, și domniți peste toate fiarele și vietățile stranii ce se mișcă pe pămînturile fără sfîrșit și sub ele.”

Fu o eră a vrăjitoarelor cu puteri reale. Măsura acelor puteri se poate întrezări în faptul că ele nu au dezvăluit niciodată cum țineau jeratic în mîinile goale.

Apoi veni Jihadul Butlerian – două generații de haos. Zeul logicii mecanice fu azvîrlit maselor și un concept nou își făcu apariția:

„Omul nu poate fi înlocuit."

Aceste două generații de violență constituiră o pauză talamică pentru întreaga specie umană. Oamenii se uitară la zeitățile lor și la riturile lor și văzură în ele cea mai înspăimîntătoare dintre ecuații: frică supra ambiție.

Șovăitori, liderii religiilor ai căror adepți vărsaseră sîngele a miliarde de oameni începură să se întîlnească pentru a face schimb de vederi. Mișcarea fu încurajată de Ghilda Spațială, care începea să-și închege monopolul asupra călătoriilor interstelare, și de Bene Gesserit, care strîngea în jurul său toate vrăjitoarele.

Primele reuniuni ecumenice avură două rezultate majore:

1. Înțelegerea faptului că toate religiile aveau cel puțin o poruncă comună: „Să nu sluțești sufletul."

2. Comisia Tălmăcitorilor Ecumenici.

CTE se întruni pe o insulă neutră de pe Vechiul Pămînt, leagănul tuturor religiilor-mame. Principiul întrunirii era „credința comună în existența unei Esențe Divine în Univers". Fuseseră convocați reprezentanți ai fiecărei confesiuni care număra mai mult de un milion de adepți și, în mod cu totul surprinzător, membrii Comisiei căzură imediat de acord în privința declarației scopului lor comun:

„Ne aflăm aici pentru a smulge o armă esențială din mîinile religiilor antagoniste. Arma aceasta este pretenția la deținerea singurei și unicei revelații."

Entuziasmul stîrnit de acest prim semn de „profundă înțelegere reciprocă" se dovedi prematur. Vreme de mai bine de un an standard, această declarație fu singurul comunicat difuzat de CTE. Oamenii începură să murmure, dezamăgiți de tergiversări. Trubadurii compuseră cîntece batjocoritoare la adresa celor o sută douăzeci și unu de „boșorogi trăsniți", cum fuseseră porecliți delegații CTE. (Sursa poreclei era o anecdotă obscenă, a cărei poantă viza inițialele CTE, numindu-i pe delegați „Conțopiști Trăsniți Ereditar".) Unul dintre aceste cîntece, „Reverie", readus periodic în actualitate, nu și-a pierdut popularitatea nici pînă astăzi:

Oameni buni, la reverie
De sînteți ispitiți,
Gîndiți-vă ce tragedie
E reveria
Boșorogilor Trăsniți!
Ei trîndăvesc
Și lîncezesc
O zi întreagă.
Apoi se-nchină
Doamnei Cină!

Din cînd în cînd, răzbăteau unele zvonuri în legătură cu ședințele CTE. Se spune, de pildă, că delegații își compară textele și că, în mod nesăbuit, aceste

texte erau numite. Asemenea zvonuri provocară, în mod inevitabil, tulburări antiecumenice și, firește, suscitară noi manifestări de ostilitate.

Trecură doi ani… trei ani.

Membrii Comisiei, dintre care nouă muriseră între timp și fuseseră înlocuiți, își acordară un răgaz de odihnă pentru a promulga instalarea înlocuitorilor și anunțară că lucrau cu toții la elaborarea unei cărți unice, care va înlătura „toate simptomele patologice" ale religiilor din trecut.

„Sîntem pe cale de a produce un instrument al Dragostei, la care să se poată cînta în toate felurile", declarară ei.

Multora li se pare și astăzi ciudat faptul că această declarație a avut darul de a stîrni cele mai crunte explozii de violență împotriva ecumenismului. Douăzeci de delegați fură rechemați de congregațiile cărora le aparțineau. Unul își puse capăt zilelor, furînd o fregată spațială și prăbușindu-se în soare.

Istoricii sînt de părere că tulburările s-au soldat cu optzeci de milioane de victime. Această cifră corespunde unei defalcări a cîte șase mii pentru fiecare lume inclusă pe atunci în Liga Landsraadului. Dacă ținem cont de circumstanțele zbuciumate ale acelor vremuri, estimarea nu pare excesivă, deși orice pretenție la cifre precise nu poate fi decît atît – o pretenție. Comunicațiile între lumi se aflau atunci la cel mai scăzut nivel.

Evident, trubadurii cunoscură o perioadă de glorie. O comedie muzicală, foarte populară la vremea aceea, prezenta într-una din scene un delegat al CTE, întins la umbra unui palmier, pe o plajă de nisip alb, cîntînd:

Pentru Dumnezeu, femeie și-a dragostei splendoare,
Tăiem pe-aici frunză la cîini, cu nepăsare.
Hai, trubadur, mai zi-ne o cîntare
Pentru Dumnezeu, femeie și-a dragostei splendoare!

Tulburările publice și comediile sînt arme profund revelatoare în orice epocă. Ele dezvăluie climatul psihologic, gravele incertitudini… și dorința arzătoare de mai bine, amestecată cu teama că nu se va realiza niciodată nimic.

În vremurile acelea, barajele cele mai sigure în calea anarhiei au fost embrionara Ghildă, Bene Gesseritul și Landsraadul, care reușise să-și continue tradiția veche de 200 de ani, ținîndu-și în mod regulat sesiunile, în ciuda unor obstacole dintre cele mai grele. Rolul celei dintîi apare cu claritate: Ghilda oferea transport gratuit tuturor misiunilor legate de Landsraad și de CTE. Rolul Bene Gesseritului este ceva mai obscur. În mod cert, în această epocă el și-a consolidat autoritatea asupra vrăjitoarelor, a explorat domeniul narcoticelor complexe, a pus la punct antrenamentul prana-bindu și a conceput Missionaria Protectiva, brațul negru al superstiției. Dar această perioadă este și cea care a văzut elaborarea Litaniei împotriva Fricii și redactarea Cărții Azhar, acel miracol bibliografic care păstrează marile secrete ale celor mai străvechi credințe umane.

Definiția lui Ingsley este, poate, singura posibilă:

„A fost o epocă de adînci paradoxuri."

Vreme de aproape șapte ani, CTE își continuă truda. În preajma celei de-a șaptea aniversări a reuniunii, delegații începură să pregătească universul uman pentru o veste de seamă. Iar în ziua în care CTE împlini șapte ani de la înființare, ei înfățișară oamenilor Biblia Catolică Portocalie.

„Lucrarea aceasta este o operă demnă și plină de înțelesuri", spuseră ei. „E

mijlocul prin care omenirea poate dobîndi conștiința de sine ca o creație desăvîrșită a lui Dumnezeu."

Membrii CTE au fost numiți arheologi ai ideilor, considerîndu-se că măreția redescoperirii lor fusese inspirată de Dumnezeu. S-a spus că ei aduseseră la lumină „vitalitatea marilor idealuri, îmbogățite de trecerea veacurilor", că dăduseră un nou imbold „imperativelor morale ale conștiinței religioase".

Împreună cu Biblia Catolică Portocalie, CTE a prezentat Liturghierul și Comentariile, acestea din urmă reprezentînd, din multe puncte de vedere, o lucrare și mai remarcabilă, nu numai prin concizia sa (mai puțin de jumătate din volumul Bibliei CP), dar și prin candoarea sa și amestecul de autocompătimire și fariseism.

Fraza de debut este un apel fără echivoc adresat cîrmuitorilor agnostici:

„Oamenii, negăsind răspunsuri la *sunna* – cele zece mii de întrebări religioase din Shari-a – aplică acum propriul lor raționament. Toți oamenii caută lumina. Religia nu este decît calea cea mai veche și cea mai venerabilă prin care oamenii au încercat să găsească un sens universului creat de Dumnezeu. Savanții caută legile fenomenelor. Misiunea Religiei este de a-l pregăti pe om pentru această legalitate."

În încheierea lor însă, Comentariile au un ton aspru, care, fără îndoială, le prevestea deja destinul:

„În mare parte, ceea ce s-a numit religie a avut dintotdeauna o atitudine inconștientă de ostilitate față de viață. Adevărata religie trebuie să demonstreze că viața este plină de bucurii plăcute ochiului lui Dumnezeu, că o cunoaștere fără acțiune este lipsită de sens. Toți oamenii trebuie să înțeleagă că propovăduirea religiei prin reguli și precepte rigide este, în cel mai bun caz, o șarlatanie. Singura învățătură valabilă este cea care e acceptată cu plăcere. Ea poate fi recunoscută fără greș pentru că îți trezește certitudinea de a fi știut dintotdeauna ceea ce te învață."

Un calm straniu domni cît timp presele și imprimantele de shiga rulară răspîndind Biblia CP de la o lume la alta. Unii îl interpretară ca pe un semn de la Dumnezeu, ca pe o prevestire a unității.

Dar chiar delegații CTE dezmințiră iluzia acestui calm de îndată ce reveniră în sînul congregațiilor cărora le aparțineau. Optsprezece dintre ei fură linșați în primele două luni. Cincizeci și trei se desolidarizară de CTE în decurs de un an.

Biblia CP fu denunțată ca fiind opera „demonilor rațiunii". Se afirmă că paginile ei fuseseră anume meșteșugite ca să pară de o logică seducătoare. Își făcură apariția dogme revizioniste, care alimentară bigotismul popular. Aceste dogme se sprijineau pe simboluri acceptate (Crucea, Semiluna, Pana, Cei Doisprezece Apostoli, Buddha cel Slab etc.) și curînd fu limpede că vechile superstiții și credințe *nu* fuseseră cîtuși de puțin absorbite de noul ecumenism.

Balloway calificase truda de șapte ani a CTE drept „determinism galactofazic". Miliarde de oameni interpretară inițialele d.g. drept „damnabila gafă".

Președintele CTE, Toure Bomoko, un ulema[2] zensunnit și unul din cei paisprezece delegați care nu se dezavuaseră („Cei paisprezece înțelepți" din istoria populară), păru să admită, în cele din urmă, că CTE comisese o greșeală.

„N-ar fi trebuit să încercăm crearea de noi simboluri", declară el. „Ar fi trebuit să ne dăm seama că nu era cazul să introducem incertitudini în credințele

acceptate, că nu trebuie să stîrnim curiozitatea în legătură cu Dumnezeu. În fiecare zi sîntem confruntați cu înfricoșătoarea nestatornicie a lucrurilor omenești și totuși lăsăm ca religiile noastre să devină tot mai rigide și mai controlate, tot mai conformiste și mai asupritoare. Ce este umbra aceasta în calea Poruncii Divine? Este avertismentul că instituțiile dăinuie, că simbolurile dăinuie, chiar dacă sensul lor se pierde, este avertismentul că nu există o Sumă a tuturor cunoștințelor la care se poate ajunge."

Ambiguitatea amară a acestei „mărturisiri" nu scăpă adversarilor lui Bomoko. Curînd, fu silit să ia calea exilului, scăpînd cu viață doar grație jurămîntului de tăcere al Ghildei. Se spune că ar fi murit pe Tupile, venerat și adorat, și că ultimele sale cuvinte au fost: „Religia trebuie să rămînă o supapă pentru acei oameni care își spun: Nu sînt așa cum aș vrea să fiu. În nici un caz, ea nu trebuie să se afunde în marasmul mulțumirii de sine."

Ne place să credem că Bomoko a înțeles sensul profetic al cuvintelor sale: „Instituțiile dăinuie." Nouăzeci de generații mai tîrziu, Biblia CP și Comentariile au impregnat întregul univers religios.

Cînd Paul-Muad'Dib și-a așezat mîna dreaptă pe gorganul de piatră în care se afla craniul tatălui său (mîna dreaptă a celui ce e binecuvîntat, nu mîna stîngă a damnatului), cuvintele pe care le-a pronunțat erau preluate, vorbă cu vorbă, din Testamentul lui Bomoko:

„Voi, cei care ne-ați înfrînt, puteți să vă spuneți că Babilonul a fost nimicit și că facerile sale au fost spulberate. Eu însă vă spun că judecata omului nu a luat încă sfîrșit, că fiecare om se află încă în boxa lui. Fiecare om este un mic război."

Fremenii spuneau despre Muad'Dib că este ca Abu Zide, a cărui fregată a sfidat Ghilda, călătorind odată pînă *acolo* și înapoi. *„Acolo"*, folosit în contextul acesta, descinde direct din mitologia fremenă și desemnează sălașul spiritului-ruh, alam al-mithalul unde dispar toate limitările.

În acest sens, raportul cu Kwisatz Haderach este ușor întrevăzut. Individul Kwisatz Haderach, la care Comunitatea Bene Gesserit încerca să ajungă prin intermediul programului său de selecție, reprezenta „Drumul cel scurt" sau „Cel care poate fi în două locuri deodată".

Dar aceste două interpretări își găsesc o obîrșie comună în următorul text din Comentarii: „Cînd legea și datoria religioasă sînt totuna, eul cuprinde Universul."

Despre el însuși, Muad'Dib spunea: „Sînt un năvod în oceanul timpului, între viitor și trecut. Sînt o membrană mobilă căreia nu-i poate scăpa nici o posibilitate."

Cugetările acestea exprimă una și aceeași idee, care poate fi regăsită și în Kalima 22 din Biblia CP, unde scrie: „Rostit sau nerostit, gîndul este o realitate și are puterile realității."

De altfel, comentariile lui Muad'Dib din *Coloanele Universului*, așa cum au fost interpretate de preoții săi, Qizara Tafwid, evidențiază influențele pe care le datorează CTE și fremenilor zensunniți.

Muad'Dib: *„Legea și datoria sînt totuna; fie. Dar atunci nu uita aceste limitări. Astfel nu ești niciodată pe deplin conștient. Astfel rămîi cufundat în taul comun. Astfel ești întotdeauna mai puțin decît un individ."*

Biblia CP: Aceeași formulare (Revelațiile 61).

Muad'Dib: *„Religia ține adesea de mitul progresului, care ne apără de spaimele unui viitor incert."*

Comentariile CTE: Aceeași formulare. (Cartea Azhar atribuie această cugetare scriitorului religios din secolul întîi Neshou; prin parafrază.)

Muad'Dib: *„Dacă un copil, o persoană needucată, un ignorant sau un smintit provoacă tulburări, vina este a autorității care nu a știut să le prevadă și să le prevină."*

Biblia CP: „Orice păcat poate fi pus, cel puțin parțial, în seama unei tendințe naturale spre rău, care este o circumstanță atenuantă acceptată de Dumnezeu." (Cartea Azhar atribuie acest pasaj vechii Tawrah semite.)

Muad'Dib: *„Întinde-ți mîna și mănîncă ceea ce-ți dă Dumnezeu; iar după ce te-ai îndestulat, slăvește-l pe Dumnezeu."*

Biblia CP: Parafrază cu același sens. (Cartea Azhar atribuie acest enunț, într-o formă ușor diferită, Primului Islam.)

Muad'Dib: *„Bunătatea este începutul cruzimii."*

Kitab al-Ibarul fremen: „Înfricoșător lucru este povara unui Dumnezeu milostiv. Au nu Dumnezeu ne-a dat soarele pîrjolitor (Al-lat)? Au nu Dumnezeu ne-a dat Maicile Umezelii (Cucernicele Maici)? Au nu Dumnezeu ni l-a dat pe Shaitan (Iblis, Satana)? Iar nu de la Shaitan ne vine răul grabei?"

(Aceasta este sursa proverbului fremen: „Graba e lucrul lui Shaitan." Într-adevăr: pentru o sută de calorii generate de efortul fizic – viteza, graba – corpul pierde prin evaporare aproximativ 170 de grame de transpirație. Cuvîntul fremen pentru transpirație este bakka, sau lacrimi, și în traducere are următorul înțeles larg: „Seva vieții pe care Shaitan o stoarce din sufletul tău.")

Koneywell definește apariția lui Muad'Dib ca fiind „oportună din punct de vedere religios", deși sincronizarea temporală a avut prea puțin importanță în acest caz. Așa cum spunea chiar Muad'Dib: „Sînt aici, deci…"

Cu toate acestea, pentru a înțelege impactul religios pe care l-a produs Muad'Dib, este absolut necesar să nu se piardă din vedere un lucru: fremenii erau un popor al deșertului care se obișnuise de mult timp cu un mediu ostil. Nu e prea greu să devii mistic atunci cînd supraviețuirea îți este condiționată în fiecare secundă de surmontarea unor elemente fățiș ostile. „Ești aici, deci… "

În contextul unei asemenea tradiții, suferința e acceptată (chiar dacă e acceptată ca o pedeapsă inconștientă). Și este de remarcat faptul că riturile fremene tind către o eliberare aproape totală de sentimentul culpabilității. Nu neapărat pentru că fremenii considerau legea și religia a fi „totuna", confundînd nesupunerea cu păcatul. Mai degrabă s-ar putea spune că fremenii se autopurificau cu ușurință de orice culpabilitate pentru că existența lor de zi cu zi impunea judecăți brutale (adesea mortale) care, într-un mediu mai blînd, ar fi împovărat oamenii cu un sentiment de culpabilitate intolerabil.

Aceasta pare a fi și una din rădăcinile importanței pe care fremenii o acordă superstițiilor (excluzîndu-le pe cele introduse de Missionaria Protectiva). Ce rost are să consideri șuieratul nisipului ca o prevestire? Ce rost are să-ți duci pumnul la ureche, cînd răsare Prima Lună? Carnea unui om îi aparține, dar apa sa e a tribului… iar misterul vieții nu este o problemă care trebuie rezolvată, ci o realitate care se cere trăită. Semnele te ajută să nu uiți lucrul acesta. Și pentru că ești *aici*, pentru că ai *religia*, pînă la urmă nu se poate să nu ieși victorios.

Așa cum a predat Bene Gesseritul secole de-a rîndul, cu mult înainte de a se fi lovit de fremeni:

„Cînd politica și religia călătoresc în aceeași caleașcă și cînd caleașca aceasta este condusă de un baraka[3], nimic nu le poate sta în cale."

[1] ZENSUNNIȚI: adepți ai unei secte schismatice care s-a rupt, în jurul anului 1381 î.G., de învățăturile lui Maomet (așa-zisul „Al Treilea Mahomed"). Religia zensunnită se remarcă în special prin importanța deosebită pe care o acordă misticismului și reîntoarcerii la „datinile strămoșești". O serie de studii îl consideră ca inițiator al schismei pe Ali Ben Ohashi, dar există mai multe dovezi care par să demonstreze că Ohashi nu a fost decît purtătorul de cuvînt al celei de-a doua soții a sa, Nisai

[2] ULEMA: doctor Zensunnit în teologie.

[3] BARAKA: om sfînt, cu puteri magice.

Anexa **III**

Raport asupra motivațiilor și scopurilor Bene Gesserit

Fragmentul de mai jos este extras din Rezumatul întocmit imediat după Afacerea Arrakis, la cererea Doamnei Jessica, de către agenții ei. Sinceritatea acestui raport îi conferă o valoare care depășește cu mult limitele banalului.

Întrucît Bene Gesseritul a acționat vreme de secole sub masca unei școli semimistice care urmărea un program de selecție a ființelor umane, tindem să-i acordăm o importanță mai mare decît pare să merite. Analiza „judecății de fapt" a Comunității, în legătură cu Afacerea Arrakis, evidențiază profunda ignoranță a școlii în ceea ce privește propriul ei rol.

S-ar putea argumenta că Bene Gesseritul n-a putut să examineze decît faptele care i-au stat la îndemînă și că nu a avut acces direct la persoana Profetului Muad'Dib. Dar școala a depășit deseori obstacole mult mai importante și, în această perspectivă, cu atît mai gravă apare greșeala pe care a comis-o.

Obiectivul programului Bene Gesserit era obținerea, prin selecție genetică, a unui individ pe care școala îl denumea „Kwisat-Haderach" adică „Cel care poate fi în mai multe locuri deodată". În termeni mai simpli, Comunitatea dorea o ființă umană cu puteri mintale de natură a-i permite înțelegerea și manipularea dimensiunilor de ordin superior.

Bene Gesseritul voia, așadar, un supramentat, un calculator uman dotat cu unele dintre facultățile prețiente ale navigatorilor Ghildei.

Să examinăm acum cu atenție următoarele fapte:

Muad'Dib, născut Paul Atreides, era fiul Ducelui Leto, un om a cărui linie de sînge (neam) constituise, vreme de peste o mie de ani, obiectul unei supravegheri atente. Mama Profetului, Doamna Jessica, era fiica naturală a Baronului Vladimir Harkonnen și purtătoarea unor repere genetice a căror extremă importanță pentru programul de selecție era cunoscută de aproape două mii de ani. Doamna Jessica era un produs Bene Gesserit perfect educat și format,

care *ar fi trebuit să constituie o unealtă docilă în cadrul programului.*

Doamna Jessica primise ordinul de a concepe o fiică Atreides. Planul Bene Gesserit prevedea împerecherea acestei fiice cu Feyd-Rautha Harkonnen, unul din nepoții Baronului Vladimir, coeficientul de probabilitate a rezultării unui Kwisatz Haderach din această alianță fiind foarte ridicat. Totuși, din motive pe care ea însăși mărturisește că nu le-a înțeles niciodată pe de-a-ntregul, concubina Ducelui Leto, Doamna Jessica, a nesocotit ordinul Bene Gesserit și a conceput un fiu.

Numai acest fapt ar fi fost deja suficient pentru a alerta Comunitatea în legătură cu posibilitatea apariției în plan a unei variabile imprevizibile. Au existat însă și indicii mai importante, pe care școala le-a ignorat virtual. Astfel:

1. Încă din copilărie Paul Atreides a dovedit că posedă facultăți premonitorii. Era știut că avea viziuni prestiente, ale căror precizie și claritate sfidau orice explicație cvadridimensională.

2. Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, Stareța Bene Gesserit care a testat umanitatea lui Paul la vîrsta de cincisprezece ani, a mărturisit că în cursul încercării băiatul a îndurat o suferință care depășea limita suportabilității oricărei ființe umane de pînă atunci. Totuși, ea nu a atras în mod special atenția asupra acestui fapt în raportul pe care l-a întocmit!

3. Cînd familia Atreides a descins pe planeta Arrakis, populația fremenă băștinașă l-a salutat pe tînărul Paul ca pe un profet („Vocea din altă lume"). Comunitatea Bene Gesserit era perfect conștientă că vicisitudinile unei planete ca Arrakisul, cu mediul său deșertic, cu lipsa totală a apei la suprafață, cu importanța deosebită acordată celor mai primitive necesități legate de supraviețuire, produc, în mod inevitabil, indivizi dotați cu un grad superior de sensibilitate. Cu toate acestea, atît reacția fremenilor, cît și elementul regimului alimentar arrakian pe bază de mirodenie au fost neglijate de observatoarele Bene Gesserit.

4. Cînd Harkonnenii și soldații-fanatici ai Împăratului Padișah au reocupat Arrakisul, asasinîndu-l pe tatăl lui Paul și exterminînd grosul trupelor Atreides, Paul și mama sa au dispărut. Aproape imediat după aceea, o serie de rapoarte au menționat apariția unui nou lider religios printre fremeni, un personaj căruia i se spunea Muad'Dib și care, din nou, era salutat ca întruchipînd „Vocea din altă lume". Rapoartele au precizat chiar că personajul era însoțit de o nouă Cucernică Maică din ritul Sayyadina, indicînd că aceasta era „femeia care l-a născut". Iar Bene Gesseritul deținea suficiente surse documentare din care reieșea în termeni cît se poate de clari că legendele fremene despre Profet conțineau indicația: „El se va naște dintr-o vrăjitoare Bene Gesserit."

(În legătură cu acest punct, s-ar putea argumenta că Bene Gesseritul își trimisese cu secole înainte Missionaria Protectiva pe Arrakis ca să implanteze, cu scop preventiv, germenul unei asemenea legende, pentru cazul în care eventuale membre ale școlii s-ar fi aflat ulterior în impas și ar fi avut nevoie de apărare și că era firesc ca legenda „vocii din altă lume" să nu fie luată în seamă, întrucît avea toate caracteristicile tipice unei stratageme Bene Gesserit. Dar argumentul acesta ar putea sta în picioare numai în cazul în care Bene Gesseritul ar fi avut motive *reale* să ignore celelalte indicii despre Paul-Muad'Dib.)

Cînd Afacerea Arrakis a izbucnit cu toată amploarea, Ghilda Spațială a adresat Bene Gesseritului mai multe avertismente. Ghilda a atras atenția că navigatorii săi, care foloseau drogul de mirodenie arrakian pentru a dobîndi prestiința limitată necesară pilotării navelor spațiale în vidul cosmic, erau

„îngrijorați cu privire la viitor” și că „vedeau probleme la orizont”. Pentru Bene Gesserit ar fi trebuit să fie limpede că Ghilda întrevăzuse existența unui nex, a unui punct de joncțiune pentru decizii multiple și complexe, dincolo de care ochiul prestient era orb. Era o dovadă certă că apăruse un factor care manipula dimensiuni de ordin superior!

(Unele Bene Gesserit știau de mult că Ghilda nu putea să acționeze direct asupra sursei vitale a mirodeniei deoarece navigatorii Ghildei manipulau ei înșiși, în mod eronat, firește, dimensiuni de ordin superior și își dădeau seama că orice pas greșit în legătură cu Arrakisul ar fi putut să le fie fatal. Era bine știut faptul că navigatorii Ghildei nu erau capabili să găsească vreo modalitate ca să obțină controlul asupra mirodeniei fără a provoca tocmai un asemenea nex. Concluzia nu putea fi decît că cineva, care dispunea de puteri superioare, *era pe cale* de a obține controlul asupra sursei mirodeniei. Și totuși, Bene Gesseritul nu a înțeles acest lucru!)

Avînd în vedere faptele menționate, nu se poate conchide decît că eșecul Bene Gesseritului în această afacere a fost rezultatul unui plan și mai vast, despre care școala nu a fost cîtuși de puțin conștientă!

Anexa **IV**

Almanak en-Ashraf

(Fragmente despre Casele Nobile)

Shaddam al IV-lea (10134–10202)

Împărat Padișah, al 81-lea din neamul său (Casa Corrino) care a ocupat Tronul Leului de Aur. A domnit din 10156 (anul în care tatăl său, Elrood al IX-lea, a fost asasinat de o doză de chaumurky) pînă în 10196, cînd a abdicat în favoarea Regenței instituite în numele fiicei sale mai mari, Irulan. Evenimentul cel mai remarcabil din timpul domniei sale a fost Răscoala de pe Arrakis, favorizată – după părerea mai multor istorici – de preocupările excesive ale lui Shaddam al IV-lea pentru fastul Curții și sistemul birocratic al administrației sale. În primii șaisprezece ani ai guvernării sale, clasa bursegilor s-a dublat. În ultimii treizeci de ani dinaintea Răscoalei de pe Arrakis, bugetul alocat instruirii Sardaukarului a scăzut în mod continuu. A avut cinci fiice (Irulan, Chalice, Wensicia, Josifa și Rugi) și nici un fiu legitim. Patru din fiicele sale l-au însoțit în exil, după abdicare. Soția sa, Anirul, soră Bene Gesserit din Rangul Tainic, a murit în anul 10176.

Leto Atreides (10140–10191)

Înrudit (văr), după mamă, cu clanul Corrino, mai este numit și Ducele Roșu. Membrii Casei Atreides au cîrmuit Caladanul, ca fief-siridari, vreme de douăzeci de generații, pînă ce li s-a impus mutarea pe Arrakis. Ducele Leto Atreides este cunoscut mai ales ca fiind tatăl Ducelui Paul-Muad'Dib, Regentul Umma. Rămășițele Ducelui Leto se află în „Gorganul Craniului" de pe Arrakis. Moartea sa este atribuită trădării unui doctor Suk, al cărui instigator a fost siridar-Baronul Vladimir Harkonnen.

Doamna Jessica (Onor. Atreides) (10154–10256)

Fiică naturală (ref. Bene Gesserit) a siridar-Baronului Vladimir Harkonnen. Mama Ducelui Paul-Muad'Dib. Absolventă a Școlii B.G. de pe Wallach IX.

Doamna Alia Atreides (10191–...)

Fiică legitimă a Ducelui Leto Atreides și a concubinei oficiale a acestuia, Doamna Jessica. Doamna Alia s-a născut pe Arrakis, la opt luni după moartea Ducelui Leto. Expunerea prenatală la efectele unui narcotic cu acțiunea în „spectrul percepției" i-a atras, în referințele Bene Gesserit, porecla „Blestemata". Istoria populară o numește Sfînta Alia sau Sfînta Alia-a-Cuțitului. (Pentru o biografie amănunțită, vezi „Sfînta Alia, vînătoarea unui miliard de lumi" de Pander Oulson.)

Vladimir Harkonnen (10110–10193)

Cunoscut mai ales ca Baronul Harkonnen, titlul său oficial era siridar (guvernator planetar) = Baron. Vladimir Harkonnen a fost descendent direct de parte bărbătească al basharului Abulurd Harkonnen, surghiunit pentru lașitate după Bătălia Corrinului. Revenirea în grațiile imperiale a Casei Harkonnen este atribuită, în general, unei inspirate manevre comerciale pe piața pieilor de balenă, precum și consolidării ulterioare a averii din profiturile realizate prin comerțul cu melanj de pe Arrakis. Siridar-Baronul a murit pe Arrakis, în timpul Răscoalei. Titlul său a fost preluat, pentru scurt timp, de na-Baronul Feyd-Rautha Harkonnen.

Contele Hasimir Fenring (10133–10225)

Înrudit (văr), după mamă, cu Casa Corrino, a fost tovarășul din copilărie al lui Shaddam al IV-lea. (Frecvent discreditata *Istorie-pirat a Casei Corrino* relatează că Fenring ar fi răspunzător pentru doza de chaumurky care l-a ucis pe Elrood al IX-lea.) Toate sursele documentare atestă faptul că Fenring a fost cel mai apropiat prieten al lui Shaddam al IV-lea. Printre demnitățile imperiale pe care le-a deținut Contele Fenring se numără cea de Agent Imperial pe Arrakis, în

timpul regimului Harkonnen, iar, mai tîrziu, cea de siridar-in-absentia al Caladanului. L-a urmat pe Shaddam al IV-lea în exilul pe Salusa Secundus.

Contele Glossu Rabban (10132–10193)

Glossu Rabban, Conte de Lankiveil, era nepotul mai vîrstnic al lui Vladimir Harkonnen. Glossu Rabban și Feyd-Rautha Rabban (care a primit numele Harkonnen după ce a fost cooptat în anturajul siridar-Baronului) erau fiii legitimi ai demifratelui mezin al siridar-Baronului, Abulurd. Abulurd a renunțat la numele Harkonnen și la toate drepturile cuvenite prin titlu după ce i s-a încredințat funcția de guvernator al subdistrictului Rabban-Lankiveil. Numele Rabban își avea originea în ramura maternă a familiei.

Terminologia Imperiului

În cursul studierii Imperiului, a Arrakisului și a întregii culturi care l-a produs pe Muad'Dib, apar mulți termeni nefamiliari. Sporirea gradului de înțelegere este un scop lăudabil, așa încît dăm, mai jos, o serie de definiții și explicații.

A

ABA: robă sau mantie largă purtată de femeile fremene. În general, de culoare neagră.

ACH: viraj la stînga. Comandă a celui care conduce un vierme.

ACVAR: fremen consfințit pentru oficierea ritualurilor legate de apă și de Apa Vieții.

ACVATUB: oricare dintre tuburile cu care este prevăzut un distrai sau un distilcort și care servește la transportarea apei regenerate *la* sau *de la* un buzunar colector.

ACVERIGI: inele metalice de diferite diametre, reprezentînd cantități exacte de apă și putînd fi schimbate în depozitele fremene. Acverigile au o semnificație profundă (cu mult superioară noțiunii de bani), în special în ritualurile legate de naștere, moarte și căsătorie.

ADAB: memoria revendicativă, care apare și ți se impune de la sine.

ADUNAREA CONDUCĂTORILOR: deosebită de Sfatul Conducătorilor, reprezintă adunarea șefilor fremeni convocați spre a fi martori la un duel pentru determinarea conducătorului unui trib. (Sfatul Conducătorilor este o adunare convocată pentru tranșarea unor probleme care privesc toate triburile.)

AEROTRANSPORTOR: aripă zburătoare (uzual: „aripă"). Aerodină utilitară specifică Arrakisului, folosită pentru transportul utilajelor mari de prospectare („vînare"), exploatare și rafinare a mirodeniei.

AKARSO: plantă originară de pe Sikun (70 Ophiuchi A), cu frunze aproape dreptunghiulare. Dungile sale, verzi și albe, corespund zonelor de clorofilă activă și latentă.

AL-LAT: soarele originar al umanității. Prin extensie: soarele oricărui sistem planetar.

ALAM AL-MITHAL: lumea mistică a similitudinilor, unde dispar toate limitările fizice.

ALBIE: pe Arrakis este numită astfel orice regiune depresionară, formată prin prăbușirea straturilor inferioare ale subsolului. (Pe planetele cu apă

suficientă, albiile – sau cuvetele – indică o zonă care a fost odată acoperită de apă. Se presupune că pe Arrakis există cel puțin o asemenea zonă, deși problema nu este încă clarificată.)

AMPOLIROS: legendarul „Olandez zburător" al spațiului.

AMTAL (sau PRAVILA AMTAL): lege tradițională pe lumile primitive, vizînd determinarea defectelor sau limitelor. Uzual: încercare distructivă.

ANTRENAMENT: în context Bene Gesserit, această noțiune (desemnînd, în general, orice sistem de educare și formare) are un sens diferit, referindu-se la condiționarea nervoasă și musculară (vezi *BINDU* și *PRANA*) dusă pînă la limita maximă tolerată de funcțiile naturale.

APA VIEȚII: otravă de „iluminare" (vezi *CUCERNICĂ MAICĂ*). Lichid expulzat de un vierme de nisip (vezi *SHAI-HULUD*) cînd moare înecat și care, transformat în organismul unei Cucernice Maici, devine narcoticul folosit în orgiile tau din sietchuri. Narcotic cu acțiune în „spectrul percepției".

AQL: încercarea rațiunii. La origine, cele „Șapte întrebări mistice", care încep cu: „Cine gîndește?"

ARBITRUL SCHIMBĂRII: persoana oficială desemnată de Consiliul Suprem al Landsraadului și de Împărat pentru a supraveghea o schimbare de fief, un conflict kanly sau o bătălie oficială într-un război de asasini. Autoritatea sa nu poate fi contestată decît în fața Consiliului Suprem al Landsraadului și în prezența Împăratului.

ARRAKEEN: prima așezare de coloniști de pe Arrakis. A fost, mult timp, sediul guvernului planetar.

ARRAKIS: numită și *Dune*. A treia planetă a sistemului Canopus.

AULIYA: în religia Nomazilor zensunniți, femeia care stă la stînga lui Dumnezeu („slujnica Domnului").

AUMAS: otravă administrată în mîncare (mai exact, în mîncăruri solide). În unele dialecte: chaumas.

AYAT: semnele vieții. (Vezi *BURHAN*.)

B

B.G.: prescurtare uzuală pentru Bene Gesserit.

BAKKA: în legendele fremene, bocitoarea care îi jelește pe toți oamenii.

BAKLAWA: prăjitură cu sirop de curmale.

BALISET: instrument muzical cu nouă coarde, descendent direct al țiterei și acordat în gama chusukiană. Sunetele sînt produse prin lovirea simultană a tuturor coardelor. Instrumentul preferat al trubadurilor imperiali.

BARAKA: om sfînt, cu puteri magice.

BASCULE: denumire generală acordată oricărui tip de container de transport echipat cu scut ablativ și sistem de amortizare cu suspensii. „Bascularea" se efectuează de la bordul unei astronave aflate în spațiu, pentru debarcarea de materiale pe o suprafață planetară.

BASHAR: (frecvent, *colonel-bashar*) ofițer sardaukar avînd, conform ierarhiei militare clasice, un grad superior celui de colonel. Gradul a fost creat în special pentru desemnarea titlului de guvernator militar al unui subdistrict planetar. Gradul rezervat în exclusivitate armatei este „bashar de corp".

BAZIN: pe Arrakis este denumită astfel orice zonă depresionară.

BAZIN DE PRAF CU MAREE: depresiune vastă, pe suprafața Arrakisului, în care s-a adunat, de-a lungul secolelor, o cantitate uriașă de praf, supusă unor mișcări de flux și reflux (vezi *MAREE DE NISIP*).

BELA TEGEUSE: a cincea planetă a sistemului Kuentsing. A fost al treilea popas în cursul migrației forțate a Zensunniților.

BENE GESSERIT: vechea școală de educație și antrenament fizic și mintal, rezervată inițial elevelor de sex feminin, după ce Jihadul Butlerian a distrus așa-zisele „mașini gînditoare" și roboții.

BHOTANI JIB: vezi *CHAKOBSA*.

BI-LAL KAIFA: Amin. (Ad litteram: „Orice alte explicații sînt inutile.")

BIBLIA CATOLICĂ PORTOCALIE (sau BIBLIA CP): „Cartea Acumulată". Textul religios elaborat de Comisia Tălmăcitorilor Ecumenici. Conține elemente împrumutate din cele mai vechi religii, printre care maometanismul Saari, creștinismul Mahayana, catolicismul Zensunnit și tradițiile buddislamice. Porunca supremă a Bibliei CP este: „Să nu slutești sufletul."

BINDU: referitor la sistemul nervos uman și, în special, la antrenamentul nervilor. Exprimare uzuală: nervatură bindu. (Vezi *PRANA*.)

BINDU, SUSPENSIE: formă specială de catalepsie voluntară.

BLED: deșert cu suprafața plană (deșert-șes).

BOBINĂ: orice imprimat pe filament shiga, destinat învățămîntului și dotat cu puls mnemonic.

BORDURĂ: al doilea nivel, superior, al marii faleze care mărginește Scutul de Piatră de pe Arrakis. (Vezi *SCUTUL DE PIATRĂ*.)

BOURKA: mantie sau burnuz izolant, purtat de fremeni în deșert.

BURHAN: dovezile vieții. (Uzual: minunatele ayat și burhan ale vieții. Vezi *AYAT*.)

BURSEG: general sardaukar.

BUZUNAR COLECTOR: oricare dintre compartimentele destinate

colectării și păstrării apei filtrate dintr-un distrai.

C

CAID: ofițer sardaukar însărcinat cu relațiile cu civilii. Guvernator militar al unui district planetar. Grad superior celui de bashar, dar inferior celui de burseg.

CALADAN: a treia planetă a sistemului Delta Pavonia. Lumea natală a lui Paul-Muad'Dib.

CANTO și RESPONDU: ritual de invocație, inclus în *panoplia propheticus* utilizată de Missionaria Protectiva.

CAPCANĂ DE VÎNT: dispozitiv amplasat pe direcția unui vînt dominant și permițînd decantarea, prin condensare, a umidității atmosferice (condensarea producîndu-se prin scăderea bruscă și intensă a temperaturii în interiorul capcanei).

CASĂ: termen idiomatic, desemnînd Clanul Domnitor al unei planete sau al unui sistem planetar.

CASELE MARI: clanuri deținătoare de fiefuri planetare. Antreprenori interplanetari. (Vezi *CASĂ*.)

CASELE MICI: clasa antreprenorilor planetari (în galachă: richece).

CĂLĂREȚ AL NISIPURILOR: termen fremen, desemnîndu-l pe cel care este capabil să captureze și să călărească un vierme de nisip.

CÎRLIGAR: fremen echipat cu cîrlige de strunit și pregătit pentru a captura un vierme de nisip.

CÎRLIGE DE STRUNIT: cîrlige metalice utilizate pentru capturarea, încălecarea și conducerea viermilor de nisip de pe Arrakis.

CENTRUL DE COMANDĂ AL CERCETAȘILOR: ornitopter ușor, afectat unui grup de prospectare și recoltare a mirodeniei și însărcinat cu coordonarea misiunilor de pază și recunoaștere.

CHAKOBSA: așa-numitul „limbaj magnetic", derivat în parte din vechea bhotani (bhotani jib, „jib" însemnînd dialect). Chakobsa este un amestec de dialecte vechi, modificate în vederea creării unui cod secret, printre care locul cel mai important îl ocupă graiul de luptă al bhotanilor, mercenarii din primele războaie de asasini.

CHAUMAS: (sau aumas, în unele dialecte) otravă administrată în mîncăruri solide, spre deosebire de alte otrăvuri, administrate pe alte căi.

CHAUMURKY: (murky sau musky, în unele dialecte) otravă administrată în băuturi.

CHEOPS: șah-piramidă. Variantă a jocului de șah, cu nouă niveluri, în care jucătorii urmăresc dublul scop de a-și plasa regina în apex și de a da simultan șah la regele adversarului.

CHEREM: „frăție de ură" (alianță stabilită, de obicei, în scopul unei răzbunări comune).

CHOAM: acronim pentru *Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles*, corporația economică universală, controlată de Împărat și de Casele Mari, cu Ghilda Spațială și Comunitatea Bene Gesserit ca asociați fără drept de vot.

CHUSUK: a patra planetă a sistemului Theta Shalish, numită și „Planeta muzicii" și vestită pentru calitatea instrumentelor muzicale, în a căror fabricare

este specializată. (Vezi *VAROTA*.)

CIELAGO: specie mutantă de chiropteră arrakiană, adaptată pentru transmiterea de mesaje prin distrans.

COLECTOARE DE ROUĂ (sau CONDENSATOARE DE ROUĂ): a nu se confunda cu culegătorii de rouă. Colectoarele (sau condensatoarele, sau precipitatoarele, sau decantoarele) de rouă sînt recipiente ovoidale, cu diametrul mare de aproximativ 4 cm. sînt confecționate din cromoplastic, un material care devine alb reflectorizant atunci cînd este supus unei radiații de lumină și revine la transparență, în întuneric. Colectoarele reprezintă o suprafață rece pe care se condensează roua dimineții. Fremenii le utilizează în plantațiile din bazinele cu pante abrupte, unde ele reprezintă o sursă de apă sărăcăcioasă, dar sigură.

COMBINĂ: (sau fabrică de mirodenie) mașină de mari dimensiuni (în general, 120 x 40 m), destinată recoltării mirodeniei din zonele bogate și necontaminate, imediat după erupția melanjului. (Combinele sînt adesea numite „șenile" datorită aspectului lor de omidă și organelor de deplasare constituite din șenile independente.)

CON DE TĂCERE: cîmp de distorsiune care limitează raza de acțiune a vocii umane sau a oricărei alte forme de vibrație prin emiterea unei vibrații-parazit în antifază.

CONDENSATOARE: vezi *COLECTOARE DE ROUĂ*

CONDIȚIONARE IMPERIALĂ: tehnică elaborată de școlile de medicină Suk, constînd în condiționarea supremă împotriva uciderii ființelor umane. Inițiații au tatuat pe frunte un diamant și poartă părul lung, strîns în inelul de argint al școlii Suk, pe care au absolvit-o.

CONSILIU SUPREM: cercul interior al Landsraadului, împuternicit să acționeze ca tribunal suprem în conflictele dintre Case.

CONȘTIINȚĂ PIRETICĂ: așa-numita „conștiință de foc". Nivelul de inhibiție al condiționării imperiale. (Vezi *CONDIȚIONARE IMPERIALĂ*.)

CORIOLIS, FURTUNA: orice furtună de nisip majoră de pe Arrakis, cînd forța vîntului în șes deschis este amplificată de mișcarea de revoluție a planetei. La o furtună coriolis, viteza vîntului poate ajunge pînă la 700 km/h.

CORRIN, BĂTĂLIA: bătălia spațială de la care-și trage numele Casa Imperială Corrino. Bătălia Corrinului a avut loc în apropierea sistemului Sigma Draconis, în anul 88 î.G. (înaintea înființării Ghildei), constituind premisa ascensiunii politice a Casei domnitoare de pe Salusa Secundus.

CRISTAI: cuțitul sacru al fremenilor de pe Arrakis. Se confecționează în două variante, „fixă" și „instabilă". Un cuțit instabil se dezintegrează destul de repede, dacă nu este ținut în apropierea cîmpului electric al organismului uman. Cuțitele fixe sînt tratate în vederea stocării. Ambele variante nu depășesc lungimea de 20 cm.

CUCERNICĂ MAICĂ: la origine, stareță Bene Gesserit care a transformat în organismul ei o „otravă de iluminare", ridicîndu-se astfel la un nivel superior al percepției. Titlul a fost adoptat și de fremeni, pentru propriile lor preotese, care dobîndeau o „iluminare" similară. (Vezi și *BENE GESSERIT* și *APA VIEȚII*.)

CULEGĂTORI DE ROUĂ: categorie de muncitori arrakieni care adună roua de pe plante cu ajutorul unor unelte asemănătoare coaselor.

CUMETRI: rude de sînge, imediat următoare verilor.

D

DAR AL-HIKMAN: sistem de tălmăcire sau interpretare a preceptelor religioase.

DECANTOARE: vezi *COLECTOARE DE ROUĂ*.

DEMIFRAȚI: fiii concubinelor dintr-o familie, având același tată.

DERCH: viraj la dreapta. Comandă a celui care conduce un vierme de nisip.

DESCÎNTECE NEGRE: termen idiomatic desemnînd superstițiile contagioase implantate de Missionaria Protectiva în sînul civilizațiilor primitive instabile.

DICTUM FAMILIA: articol din Marea Convenție care interzice asasinarea unei persoane regale, sau a unui membru al unei Case Mari, printr-o formă de trădare ilegală. Articolul definește formele legale și mijloacele limitative de asasinare.

DISCIPLINA APEI: educație severă care permite locuitorilor Arrakisului să supraviețuiască fără a irosi umiditate.

DISTILCORT: cort de dimensiuni reduse, cu închidere etanșă, confecționat din material microsendviș și capabil să regenereze în apă potabilă umiditatea ambiantă, provenită din respirația persoanelor aflate în interior.

DISTRAI: îmbrăcăminte de corp inventată pe Arrakis și confecționată dintr-un material cu structură microsendviș, a cărei funcție constă în regenerarea umidității provenite din evaporarea corporală și din reziduurile organice. Umiditatea, astfel recoltată și filtrată, poate fi recuperată prin sifonare în buzunare special prevăzute.

DISTRANS: aparat utilizat pentru producerea de amprente neurale temporare în sistemul nervos al chiropterelor sau păsărilor. Un mesaj poate fi astfel integrat țipătului natural al vietății și poate fi descifrat din unda purtătoare prin intermediul altui distrans.

DISTRUGĂTOARE: nave spațiale militare, alcătuite dintr-un tren de nave mai mici, cuplate între ele și destinate să atace în picaj pozițiile inamice, distrugîndu-le prin strivire.

DOLINĂ: pe Arrakis, zonă depresionară locuibilă, mai ales datorită platourilor înalte care o înconjoară și o protejează de violența furtunilor de nisip.

DOLINHARTĂ: hartă a suprafeței Arrakisului, înfățișînd rutele de paracompas cele mai sigure dintre diferitele refugii. (Vezi *PARACOMPAS*.)

DREPTVORBITOARE: Cucernică Maică B.G. capabilă să detecteze, în starea de transă a adevărului, nesinceritatea sau minciuna.

DUNARI: termen idiomatic pentru muncitorii arrakieni care lucrează la exploatarea mirodeniei, în deșert. Sinonime: vînători de mirodenie, nisipari.

E

ECAZ: a patra planetă a sistemului Alfa Centauri B. Supranumită „Paradisul sculptorilor” deoarece aici există *lemnul de ceață*, specia vegetală care poate fi modelată *in situ* doar prin simpla putere a gîndului uman.

EGO-SIMULACRU: portret reprodus prin intermediul unui proiector cu bobină shiga, capabil să reproducă dinamica subtilă despre care se spune că transmite esența eului.

EL-SAYAL: „ploaia de nisip”. Masă de praf, ridicată la o altitudine medie (aproximativ 2.000 m) în urma unei furtuni coriolis, și care, atunci cînd recade pe sol, conține adesea umiditate atmosferică.

ELACCA, DROG: narcotic obținut prin arderea lemnului elacca, de pe Ecaz. Efectul său este anihilarea aproape completă a instinctului de conservare. Pielea celui drogat cu elacca are o culoare cărămizie, specifică. Narcoticul este utilizat, în mod obișnuit, pentru drogarea sclavilor-gladiatori înaintea unei lupte în arenă.

ERG: deșert de nisip, cu dune, format de obicei în porțiunile mai coborîte ale scoarței. „Mare de nisip.”

EVANTMETAL: metal obținut prin încorporarea de cristale de jasmiu în duraluminiu, renumit pentru valoarea ridicată a raportului greutate/rezistență. Denumirea derivă de la frecventa sa utilizare în construcțiile cu structuri pliante, care se deschid și se închid ca un evantai.

F

FABRICĂ DE MIRODENIE: vezi *COMBINĂ*.

FAI: tributul în apă. Principala formă de impozit pe Arrakis.

FAUFRELUCI: sistemul rigid de clasă impus de Imperiu. „Un loc pentru fiecare și fiecare la locul său.”

FĂURITOR: vezi *SHAI-HULUD*.

FEDAYKINI: „detașamentele morții”, comandourile fremene de sacrificiu. Tradiția istorică spune că aceste detașamente armate erau, la origine, grupuri combatante formate în baza unui jurământ de sacrificare a vieții pentru îndreptarea unui rău social.

FILT-CEP: filtru nazal folosit la distrai pentru captarea umidității provenite din respirație.

FIQH: cunoaștere, lege religioasă. Una dintre sursele semilegendare ale religiei Nomazilor Zensunniți.

FREGATĂ: cea mai mare navă spațială care poate ateriza și decola singură de pe suprafața unei planete.

FREMENI: triburile libere de pe Arrakis. Locuitori ai deșertului, supraviețuitori ai migrațiilor Nomazilor Zensunniți. (Dicționarul imperial îi numește „piratii nisipurilor”.)

FREMKIT: trusă de supraviețuire, confecționată de fremeni.

G

GALACH: limbă oficială a Imperiului. Hibrid inglo-slav, puternic marcat de diferiți termeni specializați adoptați în cursul lungului lanț al migrațiilor umane.

GAMONT: a treia planetă a sistemului Niushe, renumită pentru cultura sa hedonistă și pentru exotismul practicilor sexuale.

GARĂ: movilă.

GEYRAT: drept înainte. Comandă a celui care conduce un vierme de nisip.

GHAFLA: streche. Metaforic: persoană impulsivă, schimbătoare, în care nu se poate avea încredere.

GHANIMA: ceva dobîndit în urma unei lupte sau a unui duel. Uzual: memento al unei lupte, păstrat spre a împrospăta memoria.

GHILDĂ: Ghilda Spațială, unul dintre cele trei elemente ale trepiedului politic pe care se sprijinea Marea Convenție. Ghilda a fost cea de-a doua școală de educație și antrenament fizic și mintal (vezi *BENE GESSERIT*), înființată după Jihadul Butlerian. Instaurarea monopolului Ghildei în domeniul călătoriilor spațiale, al transporturilor spațiale de mărfuri și al afacerilor bancare este punctul de debut al Calendarului Imperial.

GIEDI PRIM: unica planetă a stelei Ophiuchi B (36), lumea de baștină a Casei Harkonnen. Planetă cu condiții medii de locuibilitate și activitate fotosintetică redusă.

GINAZ, CASA: aliată temporară a Ducelui Leto Atreides. Clanul Ginaz a fost înfrînt în urma războiului de asasini purtat cu clanul domnitor de pe Grumman.

GIUDICHAR: adevăr sacru. (Termenul este folosit de obicei în expresia „giudichar mantene”, cu sensul de adevăr primordial ineluctabil.)

GLASUL: tehnică de control vocal, elaborată de Bene Gesserit și permițînd unui inițiat antrenat să manipuleze temporar voința unui om, prin intermediul armonicilor și tonalităților vocii.

GOM JABBAR: dușman suprem. Acul otrăvit cu metacianură utilizat de Starețele Bene Gesserit pentru încercarea conștiinței umane.

GRABEN: structură geologică alungită, formată dintr-o asociație de falii paralele, în care compartimentul central este scufundat în raport cu compartimentele vecine.

GRAI DE LUPTĂ: orice limbaj special, cu etimologie restrînsă, destinat comunicațiilor cu caracter secret în timp de război.

GRIDEX: separator cu sarcină diferențială utilizat pentru îndepărtarea nisipului dintr-o cantitate recoltată de mirodenie. Utilajul este folosit în faza a doua a rafinării melanjului.

GRUMMAN: a doua planetă a sistemului Niushe, cunoscută mai ales pentru vrăjmășia dintre Casa sa domnitoare (Moritani) și Casa Ginaz.

H

HAGAL: „Planeta nestematelor” (Theta Shaowei II). Exploatată pe timpul lui Shaddam I.

HAIIIII-YOH!: interjecție de îndemn a celui care conduce un vierme.

HAJJ: călătorie sfîntă.

HAJR: călătorie în deșert, migrație.

HAJRA: călătorie de căutare.

HAL YAWM!: „În sfîrșit!” Exclamație fremenă.

HARMONTHEP: Ingsley consideră că acesta este numele planetei care a constituit al șaselea punct de staționare a migrației Zensunniților. Se presupune că este vorba de un satelit, de mult dispărut, din sistemul Delta Pavosia.

HĂU DE PRAF: orice crevasă sau depresiune adîncă din deșertul arrakian, în care s-a adunat praf extrem de fin și a cărei suprafață nu se deosebește de terenul din jur. Hăurile de praf reprezintă capcane mortale deoarece înghit instantaneu omul sau animalul care pășește pe suprafața lor. (Vezi și *BAZIN DE PRAF CU MAREE*.)

HIEREG: tabără temporară fremenă, în deșert.

HOLTZMAN, EFECTUL: efectul negativ, de respingere, al unui generator de scut.

I

IBAD, OCHI DE: denumirea idiomatică dată de fremeni efectului caracteristic al regimului alimentar pe bază de mirodenie, care colorează în albastru-închis albul și irisul globului ocular. Indiciul „obișnuinței" față de mirodenie.

IBN QIRTAIBA: „Așa sună cuvintele sfinte…" Formula de debut a oricărei incantații religioase fremene (derivată din *panoplia propheticus*).

ICHWAN BEDWINE: fraternitatea tuturor fremenilor de pe Arrakis.

IJAZ: profeție care, prin însăși natura ei, nu poate fi negată; profeție imuabilă.

IKHUT-EIGH!: strigăt al vînzătorilor de apă de pe Arrakis (etimologie incertă). (Vezi *SUU-SUU-SUK*!)

ILM: teologie. Știința tradiției religioase și, în același timp, una dintre sursele semilegendare ale credinței Nomazilor Zensunniți.

INDEXUL DE SELECȚIE: fișierul fundamental al Comunității Bene Gesserit, în care erau înregistrate toate etapele programului de selecție genetică al cărui obiectiv era producerea individului Kwisatz Haderach.

ISTISLAH: lege pentru binele obștesc. Invocată, de obicei, pentru a anunța o obligație brutală.

IX: vezi *RICHESSE*.

J

JALONAREA NISIPULUI: metodă fremenă de previziune meteorologică, constînd în implantarea de jaloane din material plastic fibros pe suprafața ergurilor și descifrarea amprentelor de eroziune produse asupra lor de furtunile de nisip.

JIHAD: cruciadă religioasă, cruciadă fanatică.

JIHADUL BUTLERIAN (vezi și *MAREA RĂSCOALĂ*): cruciada împotriva calculatoarelor, a mașinilor raționale și a roboților conștienți, începută în anul 201 î.G. și încheiată în 108 î.G. Principala sa deviză figurează și în Biblia CP: „Să nu-ți faci mașină după asemănarea minții omului."

JINNI: spirite malefice, în mitologia fremenă.

JUBBA, PELERINĂ: pelerină omnifuncțională, purtată pe Arrakis, peste distrai. Uzual: mantie. Pelerina sau mantia jubba poate fi ajustată spre a reflecta sau absorbi căldura, se poate folosi ca hamac sau adăpost etc.

K

KANLY: vrăjmășie declarată oficial sau vendetă, supusă normativelor Marii Convenții și unor limitări foarte stricte. (Vezi *ARBITRUL SCHIMBĂRII*.) Inițial, regulile kanlyului vizau prevenirea sacrificării de vieți nevinovate sau a implicării unor martori neutri.

KARAMA: miracol. Acțiune a lumii spirituale.

KHALA: invocație tradițională menită să îmbuneze spiritele malefice ale unui loc căruia i se pronunță numele.

KINDJAL: sabie scurtă, a cărei lamă cu două tăișuri este ușor încovoiată și are o lungime de aproximativ 20 cm.

KISWA: orice figură simbolică sau desen cu referire la mitologia fremenă.

KITAB AL-IBAR: manualul religios și practic al fremenilor de pe Arrakis.

KRIMSKELL, FIBRĂ sau FRÎNGHIE: „fibra-clește" împletită din tulpini de viță *hufuf* de pe Ecaz. Nodurile unei frînghii krimskell se strîng de la sine, la cea mai ușoară tracțiune. (Pentru un studiu mai amănunțit, vezi monografia lui Holjance Vohnbrook „Varietățile de viță sugrumătoare de pe Ecaz".)

KULL WAHAD!: „Sînt profund tulburat!" Exclamație foarte răspîndită în Imperiu și denotînd o mare surpriză. Sensul exact al expresiei depinde de context. (Se spune că Muad'Dib, privind odată un pui de șoim al deșertului care ieșea din găoace, ar fi murmurat: „Kullwahad!")

KULON: măgar sălbatic, originar din stepele Terrei și aclimatizat pe Arrakis.

KWISATZ HADERACH: „Calea cea scurtă" sau „Drumul cel scurt". Calificativ aplicat de Bene Gesserit *factorului necunoscut* pentru care căutau o soluție genetică: un mascul Bene Gesserit ale cărui puteri psihice să poată acoperi spațiul și timpul.

L

LA, LA, LA: exclamație de jale la fremeni. („La” este negația supremă, un „nu” fără drept de apel.)

LASER: denumire uzuală atribuită proiectoarelor laser cu undă continuă. Utilizarea lor ca arme, în condițiile unei civilizații care dispune de generatoare de cîmp defensiv (scuturi), este limitată de efectele pirotehnice cu caracter exploziv (fuziune subatomică) care se produc dacă fasciculul laser intersectează cîmpul unui scut.

LEGIUNE IMPERIALĂ: zece brigăzi (aproximativ 30.000 de oameni).

LIBAN: libanul fremen este o infuzie de făină de yucca în apă cu mirodenie. La origine, libanul era o băutură răcoritoare pe bază de lapte acru.

LICURIGLOB: dispozitiv de iluminat autonom alimentat, în general, cu baterii organice, echipat cu suspensie.

LISAN AL-GAIB: „Vocea din altă lume”. În legendele mesianice fremene, profet străin de Arrakis. Uneori este tradus și ca „Dătător de apă” (Vezi *MAHDI*.)

LITRUGEANA: recipient cu capacitatea de un litru, folosit pe Arrakis la transportul apei și confecționat dintr-un material plastic cu densitate mare, rezistent la șocuri și prevăzut cu un sistem de etanșare cu sarcină pozitivă.

LUNA A DOUA: cel mai mic dintre cei doi sateliți naturali ai Arrakisului. Detaliile suprafeței sale sugerează imaginea unui șoarece marsupial.

M

MAHDI: în legendele mesianice fremene, „Cel ce ne va călăuzi spre Paradis”.

MAICA CEA MARE: zeița cu coarne, principiul feminin al spațiului (uzual: Maica-Spațiu), fața feminină a trinității masculin–feminin–neutru recunoscute ca Ființă Supremă de multe religii din Imperiu.

MAISTRU NISIPAR: coordonator general al operațiilor de exploatare a mirodeniei.

MANIERA BENE GESSERIT: observarea atentă a amănuntelor semnificative.

MANTENE: înțelepciune profundă, argument implacabil, principiu primordial. (Vezi *GIUDICHAR*.)

MANUALUL ASASINILOR: compilație datînd din secolul al III-lea și prezentînd gama tuturor otrăvurilor folosite în mod curent în războaiele de asasini. Ulterior, cuprinsul manualului a fost extins, ajungînd să menționeze toate mijloacele de asasinare autorizate de Pacea Ghildei și de Marea Convenție.

MAREA CONVENȚIE: armistițiul universal, impus de echilibrul de forțe menținut între Ghildă, Casele Mari și Imperiu. Principala dispoziție a Marii Convenții interzice folosirea armamentului atomic împotriva ființelor umane. Fiecare articol al Marii Convenții începe cu cuvintele: „Se vor respecta formele…”

MAREA RĂSCOALĂ: termenul uzual pentru Jihadul Butlerian. (Vezi *JIHADUL BUTLERIAN*.)

MAREE DE NISIP: termen idiomatic desemnînd efectul de maree provocat de soarele și sateliții naturali ai Arrakisului asupra maselor mari de praf acumulate în unele bazine din deșert. (Vezi *BAZIN DE PRAF CU MAREE*.)

MASHAD: vezi *TEST-MASHAD*.

MAULA: sclav.

MAULA, PISTOL: armă cu arc, pentru lansarea de mici săgeți otrăvite. Bătaia: aproximativ 40 m.

MELANJ: „mirodenia mirodeniilor”, produsul a cărui unică sursă este Arrakisul. Mirodenia, renumită mai ales pentru însușirile sale geriatrice, formează o „obișnuință” neglijabilă, dacă este consumată în cantități reduse, și o „obișnuință” definitivă, dacă este absorbită în cantități mai mari de 2 g/zi la o greutate corporală de 70 kg. (Vezi *IBAD*, *APA VIEȚII* și *PREMIRODENIE*.) Muad’Dib a pretins că sursa de bază a puterilor sale ar fi fost mirodenia. Navigatorii Ghildei au emis afirmații similare. Prețul melanjului pe piața imperială a atins uneori valoarea de 620.000 de solari decagramul.

MENTAT: clasă de cetățeni ai Imperiului, educați și antrenați pentru dobîndirea și dezvoltarea unei logici desăvîrșite. „Calculatoare umane.”

METASTICLĂ: sticlă obținută prin injecție gazoasă, la temperaturi înalte, în plăci de cuarț jasmic. Apreciată în special pentru marea sa rezistență la rupere (aproximativ 450.000 kg/cm2 la o grosime de 2 cm) și pentru capacitățile sale ca filtru selectiv de radiații.

METEOBSERVATOR: specialist în aplicarea metodelor arrakiene specifice

de previziune meteorologică, printre care jalonarea nisipului și examinarea caracteristicilor vîntului.

MICUL FĂURITOR: vectorul biologic semivegetal-semianimal al viermelui de nisip de pe Arrakis. Micii făuritori trăiesc în adîncul nisipurilor și excrețiile lor formează masa de premirodenie.

MIHNA: perioadă a anului arrakian în care sînt supuși la încercări tinerii fremeni care doresc să fie admiși în rîndul bărbaților.

MINIMIC, FILM: filament shiga cu diametrul de un micron, utilizat în special pentru transmiterea informațiilor secrete în domeniul spionajului și contraspionajului.

MISH-MISH: caise.

MISR: „Poporul." Numele pe care și-l dădeau Zensunniții (fremeni).

MISSIONARIA PROTECTIVA: organism al Comunității Bene Gesserit însărcinat cu „însămînțarea" de superstiții contagioase pe lumile primitive, în vederea creării premiselor pentru exploatarea lor de către Bene Gesserit. (Vezi *PANOPLIA PROPHETICUS*.)

MONITOR: navă spațială de război, alcătuită din zece secțiuni, dotată cu armament greu și blindată cu scuturi. După executarea misiunii pe suprafața unei planete, cele zece secțiuni sînt decuplate și pot acționa independent.

MU ZEIN WALLAH!: ad litteram, „mu zein" înseamnă „nimic bun", iar „wallah" este o exclamație terminală reflexivă. În contextul acestei formule, care prefațează un blestem fremen la adresa unui dușman, exclamația „wallah" are rolul de a întări negația „mu zein", cu înțelesul: „Nimic bun, deloc bun, bun de nimic."

MUAD'DIB: specie de șoarece marsupial, adaptat condițiilor de pe Arrakis și asociat, în mitologia fremenă, cu desenul vizibil pe suprafața celei de-a doua luni a planetei. Vietatea este admirată de fremeni pentru capacitatea ei de supraviețuire în deșert.

MUDIR NAHYA: numele dat de fremeni lui Rabban Bestia (conte de Lankiveil), membru (văr) al clanului Harkonnen, care a fost mai mulți ani guvernator-siridar pe Arrakis. Numele fremen apare uneori și în traducere: „Stăpîn Demon".

MUDIR: stăpîn.

MUSHTAMAL: mică grădină în jurul unei gospodării.

MUSKY: otravă administrată în băuturi. (Vezi *CHAUMURKY*.)

N

NA-: prefix însemnînd „numit” sau „urmaș”. De exemplu, na-Baron înseamnă succesorul desemnat al unei baronii.

NAIB: este numit astfel cel care a jurat să nu se lase niciodată prins de viu de un dușman (jurămîntul tradițional al conducătorilor fremeni).

NEGUSTORI LIBERI: denumire idiomatică desemnîndu-i pe traficanți.

NEZHONI, NĂFRAMĂ: năframă purtată peste frunte, sub gluga distraiului, de către soțiile sau concubinele fremene, după nașterea unui fiu.

NISIPARI: vezi *DUNARI*.

NISIPOMPĂ: dispozitiv de ventilație pentru pomparea aerului de la suprafață, în interiorul unui distilcort îngropat în nisip.

NOUKKERI: ofițeri din garda de corp imperială, rude de sînge ale Împăratului. Rang tradițional al fiilor concubinelor regale.

O

OLEOBIECTIV: ulei de *hufuf* menținut în tensiune de două cîmpuri de forță, în interiorul unui tub de lunetă, ca parte componentă a unui instrument optic. Întrucît fiecare element al unui oleobiectiv poate fi reglat separat, cu precizie de un micron, oleobiectivele sînt considerate cele mai perfecționate mijloace optice din domeniul luminii vizibile.

OPAFOC: una dintre rarele pietre semiprețioase opaline de pe Hagal.

ORNITOPTER: (uzual, topter) aeronavă reactivă, cu aripi mobile, al cărei principiu de sustentație este analog cu cel al păsărilor.

OTRAVĂ REZIDUALĂ: inovație atribuită mentatului Piter de Vries și constînd în impregnarea organismului cu o substanță toxică ale cărei efecte pot fi anulate prin administrarea permanentă a unui antidot. Suprimarea antidotului provoacă moartea.

OUT-FREYN: termen galach însemnînd „extra-străin”, adică: persoană care nu aparține unei anumite comunități cu un număr restrîns de membri.

P

PANOPLIA PROPHETICUS: termen desemnînd totalitatea superstițiilor contagioase folosite de Bene Gesserit pentru exploatarea lumilor primitive. (Vezi *MISSIONARIA PROTECTIVA*.)

PARACOMPAS: busolă cu ajutorul căreia se poate determina o direcție în funcție de anomaliile magnetice locale. Se utilizează cu hărți speciale și atunci cînd cîmpul magnetic total al unei planete este instabil sau supus ecranării din cauza violenței furtunilor magnetice.

PARALIZATOR: armă temporizată folosită pentru lansarea de săgeți mici cu vîrful otrăvit sau impregnat cu narcotice. Eficacitatea sa este limitată de intensitatea la care este reglat un scut defensiv și de mișcarea relativă dintre țintă și proiectil.

PENTASCUT: scut defensiv generat de un cîmp cu cinci straturi, utilizat mai ales pentru blocarea unor suprafețe reduse, cum ar fi ușile sau culoarele (la scuturile suprapuse de mari dimensiuni, instabilitatea cîmpului este direct proporțională cu numărul straturilor) și prin care nu se poate trece decît cu ajutorul unui dezactivator reglat după codul scutului. (Vezi și *POARTA DE PRUDENȚĂ*.)

PISTOL MARCOLOR: unealtă inventată pe Arrakis și constînd dintr-un pistol cu praf și electricitate statică pentru trasarea de semne și repere colorate de mari dimensiuni pe suprafața nisipului.

PLASTOȚEL: oțel stabilizat cu fibre de stravidiu intercalate în structura sa cristalină.

PLENISCENȚĂ: floare exotică cu petale verzi, originară de pe Ecaz, vestită pentru parfumul ei.

POARTĂ DE PRUDENȚĂ (sau *BARIERĂ DE PRUDENȚĂ*): pentascut instalat pentru salvarea anumitor persoane în caz de urmărire. (Vezi *PENTASCUT*.)

PORITRIN: a treia planetă a sistemului Epsilon Alangue, considerată de mulți ca fiind lumea lor de baștină, deși limba și mitologia lor indică origini și mai îndepărtate.

PORTYGUL: portocal.

POVARĂ DE APĂ: expresie fremenă desemnînd o obligație mortală.

PRANA: (uzual, musculatură prana) totalitatea mușchilor corpului, considerați ca unități pentru antrenamentul suprem. (Vezi *BINDU*.)

PRECIPITATOARE: vezi *COLECTOARE DE ROUĂ*.

PRELATĂ DE IZOLARE: prelată portabilă, din plastic, prevăzută cu sistem de etanșare și destinată păstrării umidității în interiorul grotelor folosite de fremeni ca tabere de zi.

PREMIRODENIE, MASĂ DE: masă de vegetație fungoidă, ce proliferează intens în momentul în care excrețiile micilor făuritori sînt inundate de apă. În acest stadiu, mirodenia de pe Arrakis produce o „erupție" caracteristică, permițînd schimbul dintre materia din adîncuri și cea de la suprafață. În urma expunerii la aer și la radiația solară, această masă devine melanj. (Vezi *MELANJ* și *APA VIEȚII*.)

PRIMA LUNĂ: satelitul cel mare al Arrakisului, primul care răsare pe cerul nopții. Pe suprafața sa se remarcă forma unui pumn uman.

PROCES-VERBAL: raport semioficial asupra unei presupuse crime contra Imperiului. Juridic: acțiune situată între o depoziție verbală nedovedită și un act oficial de acuzare.

PUNDI, OREZ: varietate mutantă de orez ale cărei boabe, extrem de bogate în zahăr, ating uneori lungimea de 4 cm. Principalul produs de export al Caladanului.

PYONI: țăranii sau muncitorii localnici de pe o planetă, reprezentînd una din clasele de bază din sistemul faufrelucilor. Legal: epitropii unei planete.

Q

QANAT: canal deschis pentru dirijarea apei de irigație în deșert.
QIRTAIBA: vezi *IBN QIRTAIBA*.
QUIZARA TAFWID: preoți fremeni (după Muad'Dib).

R

RACHAG: stimulent de tip cofeinic, extras din bacele galbene de akarso. (Vezi *AKARSO*.)

RADIATOR: proiector laser cu rază mică de acțiune, utilizat în special ca instrument de tăiat (de la bisturiu chirurgical, pînă la haveză).

RAMADHAN: străveche perioadă religioasă de post și rugăciuni. Prin tradiție, a noua lună din calendarul lunar și solar. Fremenii socotesc ramadhanul din momentul trecerii primei luni la verticala celui de-al nouălea meridian.

RAZZIA: raid de gherilă.

RĂZBOI DE ASASINI: formă limitată de conflict armat autorizat de Marea Convenție și de Pacea Ghildei pentru a proteja populațiile nevinovate. Normativele războiului de asasini prevăd obligativitatea declarării oficiale a obiectivelor urmărite și reglementează varietatea armamentului autorizat.

RECAPTOARE: tuburile integrate unui distrai și făcînd legătura între sistemul de pungi colectoare pentru reziduurile organice și sistemul de filtrare–regenerare.

REPKIT: trusă de reparație și de piese de schimb pentru distraie.

RICHECE: vezi *CASELE MARI*.

RICHESSE: a patra planetă a sistemului Eridani A, considerată, împreună cu Ix, ca deținînd supremația în construcțiile de mașini și specializată în miniaturizare. (Pentru un studiu amănunțit al circumstanțelor care au favorizat evitarea de către Richesse și Ix a principalelor efecte ale Jihadului Butlerian, vezi „Ultimul Jihad” de Sumer și Kautman.)

RUH, SPIRITUL: în credința fremenă, acea parte a individului care se află în permanent contact (și prin percepție) cu lumea metafizică. (Vezi *ALAM AL-MITHAL*.)

S

SADUS: judecător. În credința fremenă, sadușii sînt judecători divini.

SALUSA SECUNDUS: a treia planetă a sistemului Gamma Waiping, desemnată Planetă Imperială de Detenție, după transferarea Curții Imperiale pe Kaitain. Salusa Secundus este lumea de baștină a Casei Corrino și a fost cel de-al doilea punct de staționare în cursul migrației Nomazilor Zensunniți. Tradiția fremenilor de pe Arrakis spune că ei au fost sclavi pe Salusa Secundus vreme de nouă generații.

SAPHO: lichid cu înalte calități energetice, extras din rădăcinile mai multor arbori de pe Ecaz. Consumat în mod frecvent de mentați, care pretind că le amplifică facultățile. Consumul prelungit de sapho provoacă apariția unor pete de culoare rubinie în cavitatea bucală și pe buze.

SARDAUKAR: corpul expediționar alcătuit din soldații fanatici ai Împăratului Padișah. Sardaukarii erau oameni proveniți dintr-un mediu ale cărui condiții erau atît de înspăimîntătoare, încît șase persoane din treisprezece își găseau moartea înainte de a fi împlinit vîrsta de unsprezece ani. Instrucția lor militară urmărea formarea unor luptători feroce, cu un dispreț aproape sinucigaș pentru siguranța propriei persoane. Încă din fragedă copilărie, viitorii sardaukari erau învățați să folosească cruzimea ca pe o armă eficientă, menită să semene groaza printre adversarii lor. Se spune că în momentul de apogeu al dominației lor în afacerile Universului, ar fi fost spadasini de zece ori mai dibaci decît maeștrii de scrimă din Casa Ginaz și că viclenia tacticilor de luptă pe care le aplicau ar fi egalat-o pe cea a inițiatelor Bene Gesserit. În general, se considera că un sardaukar valorează cît zece combatanți ai oricărei forțe militare a Landsraadului. Sub domnia lui Shaddam al IV-lea, deși mai constituiau încă o forță de temut, puterea lor a început să fie periclitată de supraestimarea propriilor posibilități, în timp ce mistica lor războinică era din ce în ce mai mult subminată de cinism.

SARFA: actul lepădării de Dumnezeu.

SAYYADINA: acolită feminină în ierarhia religioasă fremenă.

SCHLAG: animal originar de pe Tupile, vînat odinioară, pînă la dispariția ca specie, pentru pielea sa subțire și rezistentă.

SCUTUL DE PIATRĂ: lanț muntos din emisfera nordică a Arrakisului care protejează o porțiune restrînsă a suprafeței de impactul plenar al furtunilor coriolis care bîntuie planeta.

SCUT DEFENSIV: cîmp protector produs de un generator Holtzman și rezultînd din Faza Unu a efectului de anulare a gravitației. Un scut nu poate fi străpuns decît de obiecte care se deplasează cu viteză redusă (în funcție de intensitatea la care este activat scutul, această viteză variază între 6 și 9 cm/s) și nu poate fi anihilat decît de un cîmp electric de dimensiuni kilometrice. (Vezi *LASER*.)

SELAMLIK: sala imperială de audiențe.

SEMUTA: derivatul narcotic secundar obținut din arderea lemnului elacca. Efectele sale (suprimarea simțului timpului, starea de extaz) sînt amplificate de anumite vibrații atonale, denumite „muzică de semuta”.

SERVOK: mecanism prevăzut cu releu de timp, destinat executării de

operații simple. Unul dintre puținele „automate” autorizate după Jihadul Butlerian.

SHADOUT: „fîntînar”. Titlu onorific la fremeni.

SHAI-HULUD: viermele de nisip de pe Arrakis, supranumit și „Bătrînul deșertului”, „Moș Veșnicie” sau „Bunicul deșertului”. Nu este lipsit de semnificație faptul că numele, atunci cînd este pronunțat cu un anumit ton sau cînd apare scris cu inițială majusculă, se referă la zeitatea „gliei strămoșești” din superstițiile fremene. Viermii de nisip ating dimensiuni uriașe (în inima deșertului s-au observat specimene de peste 400 m lungime) și trăiesc foarte mult timp, atunci cînd nu se ucid între ei sau nu sînt înecați în apă, care pentru ei este otrăvitoare. Se presupune că cea mai mare parte a nisipului de pe Arrakis este produsă de acțiunea viermilor de nisip. (Vezi *MICUL FĂURITOR*.)

SHAITAN: Satana.

SHAN-NAMA: semilegendara Carte Sfîntă a Nomazilor Zensunniți.

SHARI-A: acea componentă din *panoplia propheticus* care constituie baza ritualurilor superstițioase. (Vezi *MISSIONARIA PROTECTIVA*.)

SHIGA: extensie filamentoasă metalică a unei specii de viță (*Narvi narviium*) care nu crește decît pe Salusa Secundus și pe Delta Kaising III, renumită pentru marea sa rezistență la tracțiune.

SIETCH: cuvînt fremen însemnînd „loc de adunare în caz de primejdie”. Întrucît fremenii au trăit mult timp sub amenințarea diferitelor primejdii, termenul s-a generalizat, ajungînd să desemneze orice cavernă locuită de o comunitate tribală.

SIHAYA: cuvînt fremen însemnînd „primăvara deșertului”. Termenul conține conotații religioase referitoare la fecunditate și la „paradisul viitor”.

SIRAT: pasaj din Biblia CP, care descrie viața umană ca trecerea pe o punte îngustă (siratul) cu „Raiul în dreapta, Iadul în stînga și Îngerul Morții în spate”.

SOLARI: unitatea monetară oficială a Imperiului, a cărei valoare a rezultat după patru sute de ani de negocieri purtate de Ghildă, Landsraad și Împărat.

SOLIDO: imagine tridimensională, obținută prin intermediul unui solido-proiector utilizînd semnale de referință la 360°, înregistrate pe o bobină shiga. Cele mai renumite solido-proiectoare sînt cele ixiene.

SONDAGI: lalea-ferigă de pe Tupile.

SPION DE OTRĂVURI: analizator de radiații din spectrul olfactiv, destinat detectării substanțelor toxice.

STAREȚĂ: Cucernică Maică Bene Gesserit, care este totodată directoarea regională a unei școli B.G. (Uzual: „Bene Gesserit-cu-Darul-Vederii”.)

STÎLP DE FOC: termen idiomatic pentru rachetele de semnalizare utilizate în deșert.

SUBAKH-UL KUHAR: „Ce mai faci?” Formulă fremenă de politețe.

SUBAKH-UN NAR: „Bine. Dar tu?” Răspunsul tradițional la formula anterioară.

SUSPENSIE: aplicație practică a efectului Fazei Doi (flux redus) a unui generator de cîmp Holtzman. Suspensia anulează gravitația, între anumite limite impuse de masa relativă și consumul de energie.

SUU-SUU-SUK!: strigăt al vînzătorilor de apă de pe Arrakis. „Suk” înseamnă „piață”. (Vezi *IKHUT-EIGH*!)

Ș

ȘENILĂ: denumire generală dată mașinilor și utilajelor grele, utilizate pe suprafața deșertului arrakian pentru exploatarea mirodeniei.

ȘIȘ: cuțit cu lamă subțire și scurtă (adesea otrăvită), care se folosește cu mîna stîngă, în lupta cu scuturi.

T

TAHADDI AL-BURHAN: încercarea hotărîtoare, fără drept de apel (în general deoarece se soldează cu moarte sau cu distrugere).

TAHADDI, PROVOCARE: la fremeni, provocare la duel pe viață și pe moarte (în general, pentru a pune la încercare o supoziție inițială).

TAINE: termen idiomatic referitor la fenomene presupuse mistice sau magice.

TAQWA: ad litteram: „prețul libertății.” Ceva deosebit de prețios. Ceea ce o zeitate pretinde de la un muritor (și teama suscitată de această pretenție).

TEST-MASHAD: încercare de care depinde onoarea (concepută ca entitate spirituală).

TLEILAX: unica planetă a stelei Thalim, renumită ca fiind centrul clandestin de formare a mentaților (locul de proveniență a așa-zișilor „mentați strîmbi”).

TOBĂ DE NISIP: formă de tasare naturală a nisipului care, în cazul unei izbituri intempestive la suprafață, produce un sunet caracteristic, asemănător bătăii de tobă.

TOBOȘAR: tijă scurtă, prevăzută cu un tub de rezonanță și avînd la capătul superior o clapetă cu arc, a cărei funcție este de a „bate toba” și a atrage un vierme de nisip. (Vezi *CÎRLIGE DE STRUNIT*.)

TOPTER: vezi *ORNITOPTER*.

TP: prescurtare uzuală pentru telepatie.

TRANSA ADEVĂRULUI: transă semihipnotică, provocată de unul dintre narcoticele cu acțiune în „spectrul percepției”. Un observator aflat în transa adevărului poate desluși indiciile infime care trădează minciuna premeditată. (Notă: Narcoticele „de percepție” au efect letal asupra persoanelor care nu sînt capabile să modifice, în interiorul organismului, structura moleculară a otrăvii.)

TRANSPORTOR DE TRUPE: navă spațială din flota Ghildei destinată transporturilor interplanetare de efective militare.

TRANSSPAȚIAL: navă spațială de mare capacitate aparținînd flotei Ghildei și destinată transporturilor interstelare de călători și mărfuri.

TREPIEDUL MORȚII: la origine, trepiedul de stîlpi folosit de călăii deșertului pentru execuțiile prin spînzurare. Uzual: trei membri ai unui Cherem care au jurat aceeași răzbunare.

TUPILE: așa-numita „planetă-azil” (probabil mai multe planete) pe care se refugiau de obicei Casele căzute în dizgrație sau renegate. Poziția sa în spațiu este cunoscută numai de Ghildă și constituie unul din secretele inviolabile ale Păcii Ghildei.

U

ULEMA: doctor Zensunnit în teologie.

UMMA: membru al confreriei profeților. În Imperiu, termenul era folosit cu sens peiorativ, mai ales la adresa „sălbaticilor” fanatici cu presupuse puteri divinatorii.

UROSHNOR: unul din cuvintele lipsite de vreun sens specific, pe care inițiatele Bene Gesserit le implantau în psihicul unor virtuale victime pentru a le putea controla. La auzul cuvîntului, persoanele astfel „tratate” aveau un moment de paralizie.

USUL: cuvînt fremen însemnînd „baza coloanei”.

V

VAROTA: vestit constructor de baliseturi, născut pe Chusuk.

VÎNĂTOR-CĂUTĂTOR: mică săgeată de metal „vorace”, echipată cu suspensie și folosită ca armă teleghidată prin intermediul unui pupitru de comandă aflat la mică distanță de țintă. Unul din mijloacele de asasinare cele mai răspîndite.

VÎNĂTORI DE MIRODENIE: vezi *DUNARI*.

VIERME DE NISIP: vezi *SHAI-HULUD*.

VIȚĂ NEAGRĂ: plantă tîrîtoare, originară de pe Giedi Prim, a cărei tulpină era folosită frecvent la biciuirea sclavilor din lagărele de muncă. Biciul de viță neagră lasă în carne o cicatrice de culoare stacojie și dureri reziduale care persistă zeci de ani.

W

WALI: tînăr fremen, netrecut încă prin încercările de admitere în rîndul bărbaților.

WALLACH IX: a noua planetă a sistemului Wallach-laoujin, sediul Școlii-Mamă a Comunității Bene Gesserit.

Y

YA HYA CHOUHADA!: „Trăiască luptătorii!” Strigătul de luptă al fedaykinilor. În acest context, „ya” („acum”) este accentuat de forma „hya” („acum” prelungit în eternitate). „Chouhada” („luptători”) prezintă conotația suplimentară de „combatanți *contra* nedreptății”. Semnificația distinctivă a cuvîntului „chouhada” constă în faptul că luptătorii nu luptă *pentru* ceva, ci că sînt devotați luptei *contra* unui anumit lucru.

YA! YA! YAWM!: incantație ritmată fremenă, folosită în ritualurile cele mai importante. În acest context, cuvîntul „ya” are sensul: „Acum fiți atenți!” Forma „yawm” accentuează caracterul de urgență. Formula se traduce, de obicei, astfel: „Acum ascultați cu atenție!”

YALI: locuința personală a unei familii fremene, în interiorul unui sietch.

Z

ZĂVOR DE PALMĂ: orice dispozitiv de închidere, care poate fi deschis numai la contactul cu palma pentru care a fost codificat.

ZENSUNNIȚI: adepți ai unei secte schismatice care s-a rupt, în jurul anului 1381 î.G., de învățăturile lui Maomet (așa-zisul „Al Treilea Mahomed"). Religia zensunnită se remarcă în special prin importanța deosebită pe care o acordă misticismului și reîntoarcerii la „datinile strămoșești". O serie de studii îl consideră ca inițiator al schismei pe Ali Ben Ohashi, dar există mai multe dovezi care par să demonstreze că Ohashi nu a fost decît purtătorul de cuvînt al celei de-a doua soții a sa, Nisai.